

[C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\King_Stephen-Mrtva_zona.pdb](C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\King_Stephen-Mrtva_zona.pdb)

PDB Name: Stephen King - Mrtvá zóna.txt

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXT

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 16.5.2005

Modification Date: 16.5.2005

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

Stephen King - Mrtvá zóna

PROLOG

1

Než dokončil vysokou školu, John Smith už úplně zapomněl, jak sebou toho lednového dne roku 1953 ošklivě praštil na ledě. Vlastně by mu dalo dost práce rozpomenout se i v době, kdy vycházel z gymnázia. Jeho rodiče se o té věci nikdy nedověděli.

Tehdy bruslili na vyklizeném kousku Kulatého rybníčka v Durhamu. Větší kluci hráli hokej se starými hokejkami splenými izolační páskou a s koši na brambory místo branek. Menší děcka jen tak blbla kolem, jak to mají malé děti ve zvyku odnepaměti - kotníky se jim komicky kroutily a dech se jim srážel v mrazivém vzduchu. V jednom rohu uklizené ledové plochy čadily dvě hořící pneumatiky a opodál sedělo pár rodičů, kteří tu dohlíželi na své ratolesti. O sněžných skútrech se tehdy ještě nikomu ani nesnilo a zimní zábavy dosud spočívaly v namáhání vlastního těla, a nikoli benzínového motoru.

Johnny s bruslemi přehozenými přes rameno příkráčel od rodného domu přes trať do Pownalu. V pouhých šesti letech mu už bruslení docela šlo. Ještě nebyl tak dobrý, aby mohl se staršími kluky hrát hokej, ale stejně dokázal strčit do kapsy většinu ostatních prvňáčků, co v jednom kuse máchali pažemi, aby udrželi rovnováhu, a vůbec seděli na zadku častěji, než bruslili.

Pomaloučku objížděl vyklizenou plochu a litoval, že neumí bruslit pozpátku jako Timmy Benedix; naslouchal dunění a tajemnému chroupání ledu pod sněhovou pokrývkou o kus dál, poslouchal křik milovníků hokeje, rachot nákladáku se rmutem na mostě cestou do továrny U.S. Gypsum v Lisbon Falls a útržky

konverzace dospělých. Toho jasného a studeného zimního dne byl moc rád, že je na světě. Nic mu nechybělo, nic mu nedělalo starosti, po ničem netoužil... s jedinou výjimkou: umět bruslit pozpátku jako Timmy Benedix.

Vzal to kolem ohniště a všiml si, že si pár dospělých podává láhev s nějakým pitím.

"Dejte mi taky!" křikl na Chucka Spiera, který tu seděl v těžkém kostkovaném kabátě zapnutém ke krku a zelených flanelových oteplo-vačkách.

Chuck se na něj zašklebil. "Padej vocad', mladej, už tě shání máma."

Šestiletý Johnny Smith mu úsměv opětoval a bruslil dál. Tam, kde kluziště hraničilo se silnicí, zahlédl samotného Timmyho Benedixe, jak schází po stráni s otcem v závěsu.

"Timmy!" zavolal na něj. "Koukej!"

Otočil se a začal se poněkud neohrabaně odpichovat pozpátku. Aniž to tušil, bruslil přímo doprostřed hokejového plácku.

"Hej, kluku!" zařval někdo. "Neplet' se tady!"

Johnny ho neslyšel. Ono to šlo! Bruslil pozpátku! Úplně zčistajasna nabral ten správný rytmus. Šlo jenom o to, správně kývat nohama...

Nadšeně se zadíval dolů, aby si prohlédl, co dělají jeho nohy.

Kolem něj bez povšimnutí proletěl puk - starý, otlučený a s ožvyka-nými hranami. Jeden z větších kluků, který si nebyl na bruslích zrovna jistý, se za ním hnál a nevěděl o světě.

Chuck Spier vytušil, co přijde. Vyskočil a zahulákal: "Johnny! Dávej pozor!"

Johnny zvedl hlavu - a právě v tom okamžiku do něj v plné rychlosti vrazil neohrabaný osmdesátikilový hokejista.

Johnny s rozpraženými rukama odletěl stranou. Za okamžik dopadl hlavou na led a všechno zčernalo. Černá tma... černý led... černá tma... černý led... černý. Černý.

Později mu řekli, že ztratil vědomí. Sám věděl jen o té podivné představě, která se mu vracela pořád dokola, a o tom, jak najednou otevřel oči a viděl kolem sebe kruh tváří - vyděšené hokejisty, ustarané dospělé, zvědavá děcka. Timmy Benedix se na něj zubil. Chuck Spier mu zvedal hlavu.

Černý led. Černý.

"Tak co?" ptal se Chuck. "Johnny... není ti nic? Tohle byla pekelná slupka."

"Černý," zachrčel Johnny. "Černý led. Už to tak nenahazuj, Chucku."

Chuck se trochu polekaně rozhlédl kolem a pak se znovu podíval na Johnnyho. Dotkl se mohutné boule, která se začínala klenout na chlapcově čele.

"Mně je to fakt líto," pronesl nešikovný hokejista. "Vůbec jsem ho neviděl. Malý děcka se nemaj co plíst do hokeje. Na to jsou pravidla." Nerozhodně se rozhlížel, jako by čekal souhlas.

"Johnny?" ozval se Chuck. Nějak se mu nechtěly líbit Johnnyho oči. Byly temné a zahleděné kamsi do dálky, chladné a cizí. "Není ti nic?"

"Už to tak nenahazuj," opakoval Johnny, i když sám nevěděl, o čem to vlastně mluví - myslel jenom na led, na černý led. "Bouchne to. Kyselina."

"Neměli bychom ho vzít k doktorovi?" otázal se Chuck Billa Gendro-na. "Dyk nám tu mluví z cesty."

"Počkej moment," radil Bili.

Počkali tedy moment a Johnnymu se v hlavě skutečně vyjasnilo. "Nic mi není," zabručel. "Nechtě mě vstát." Timmy Benedix se pořád ještě šklebil, k čertu s ním. Johnny se rozhodl, že Timmymu ukáže. Do konce týdne bude bruslit líp než on... dopředu i pozpátku.

"Sedni si na chvilku tamhle k ohni," vybízel Chuck. "Byla to pekelná slupka."

Johnny se nechal odvést k ohništi. Ze silného, pronikavého zápachu tavicí se gumy se mu trochu zvedal žaludek. Bolela ho hlava. Zvědavě si ohmatal bouli nad levým okem. Měl pocit, jako by trčela na míli před něj.

"Pamatuješ se, kdo jseš a tak?" vyptával se Bili.

"Jasně. Aby ne. Nic mi není."

"Kdo jsou tvý rodiče?"

"Herb a Vera. Herb a Vera Smithovi."

Bili s Chuckem si vyměnili pohledy a pokrčili rameny.

"Nejspíš bude v pořádku," mínil Chuck, načež už potřetí prohlásil: "Ale byla to teda pekelná slupka, co? Pane jo."

"To víš, děcka," opáčil Bili, vrhl láskyplný pohled na svá osmiletá dvojčata, která bruslila na rybníčku ruku v ruce, a znovu se podíval na Johnnyho. "Dospělýho by to asi zabilo."

"Poláka ne," odušil Chuck a oba se rozesmáli. Láhev whisky Bush-mill's znovu začala kolovat.

Za deset minut byl už Johnny zpátky na ledě; bolení hlavy ho přecházelo a na čele měl promodralou bouli jako nějaký cejch. Než šel domů na oběd, na svůj pád a na následné bezvědomí dokonale zapomněl - takovou měl radost z toho, že se naučil bruslit pozpátku.

"Jemináčku!" zvolala Vera Smithová, když ho spatřila. "Kdes k tomu přišel?"

"Upadl jsem," odpověděl a začal srkat Campbellovu rajskou polévku.

"Není ti nic, Johne?" zajímala se a něžně se dotkla jeho boule.

"Je to dobrý, mami." A také to bylo dobré - až na pár ošklivých snů, které se mu zdály ještě asi tak měsíc poté... tedy, až na ty ošklivé sny a občasně záchvaty ospalosti ve chvílích, kdy nikdy předtím ospalý nebyl. Ta ospalost ovšem zmizela přibližně ve stejnou dobu, kdy se mu přestaly zdát zlé sny. Byl v pořádku.

V polovině února Chuck Spier jednou ráno vstal a zjistil, že se mu u jeho starého De Sota z roku 48 vybila baterie. Pokusil se motor nahodit ze stejšnu. Když připojil k baterii druhou svorku, baterie mu vybuchla před nosem a pokryla ho úlomky a kyselinou. Přišel o jedno oko. Podle Věry se nad ním Pánbůh smiloval, že nepřišel o obě. Johnny to považoval za hroznou tragédii a šel se na Chucka týden po nehodě podívat s otcem do Lewistonské všeobecné nemocnice. Pohled na Velkého Chucka, jak tam leží na nemocniční posteli a vypadá tak podivně vyhuble a seschle, jím značně otřásl - a tu noc se mu zdálo, že tam místo něj leží on sám.

V následujících letech míval Johnny takové zvláštní předtuchy - třeba věděl, jakou písničku budou hrát v rádiu, ještě než po ní diskžokej sáhl, a takové věci -, ale nikdy to nespojoval se svou nehodou na kluzišti. Tou dobou už ostatně celou věc pustil z hlavy.

Na těch předtuchách navíc nebylo nic zvláštního, ani se neobjevovaly nijak často. A nic zvláštního se také nestalo, až do toho večera, kdy si nasadil tu masku a šel na okresní pouť. Až do toho večera, kdy měl druhou nehodu.

Později o tom často přemýšlel.

Ta věc s kolem štěstí se stala před tou druhou nehodou.

Jako nějaké varování ještě z dětství.

2

Toho léta roku 1955 křížoval státy Nebraska a Iowa pod spalujícím sluncem neúnavný obchodní cestující. Seděl za volantem sedanu Mercury z roku 53, který měl najeto dobrých sedmdesát tisíc mil. Autu už začínaly ošklivě skřípat ventily. Obchodní cestující byl mohutný chlapík s vizáží dobře živeného chlapce ze Středozápadu; toho léta roku 1955, pouhé čtyři měsíce poté, co v Omaze zkrachovala jeho živnost malíře pokojů, bylo Gregovi Stillsonovi teprve dvacet dva let.

Kufř a zadní sedadlo auta zaplňovaly lepenkové krabice plné knih. Většinou to byly Bible. Mohl je nabídnout v nejrůznějších tvarech i velikostech. Měl tu svou základní nabídku, Bibli Americká stezka pravdy se šestnácti barevnými ilustracemi a lepenou vazbou za 1,69 dolaru, u níž se dalo zaručit, že se nerozpadne dřív než za deset měsíců; chudším portmonkám mohl poskytnout Nový zákon Americké stezky pravdy za pětadesát centů, sice bez barevných ilustrací, ale se slovy Pána našeho vytištěnými červeně; a konečně pro ty, kterým na penězích tolik nezáleželo, tu bylo Slovo Boží Americké stezky pravdy De Luxe za 19,95 dolaru vázané v bílé imitaci kůže, do níž se dalo zlatými písmeny napsat jméno majitele, se čtyřicet dvěma barevnými ilustracemi a volnými stránkami uprostřed, kam se dala zapisovat narození dětí, svatby a pohřby. Slovo Boží De Luxe vám navíc vydrželo pohromadě celé dva roky. Vozil i krabici s brožurkami nazvanými Americká stezka pravdy: Židobolševické spiknutí proti našim Spojeným státům.

S touhle brožovanou knížkou vytištěnou na laciném papíře dělal Greg lepší kšefty než se všemi Bibliemi dohromady. Dočetli jste se v ní, jak se všichni ti Rothschildové, Rooseveltové a Greenblattové pomalu

zmocňují amerického hospodářství i vlády. Přehledné grafy znázorňovaly, jak jsou Židé v přímém vztahu s komunisticko-marxisticko-leninsko-trockis-tickou osou, a odtud se samotným Antikristem.

Hony na čarodějnice ve Washingtonu skončily teprve před nedávným; tady na Středozápadě hvězda Joea McCarthyho ještě docela nezapadla a Margaret Chase Smithové z Maine se tu za její Deklaraci svědomí dostalo přezdívky "ta čubka". Kromě všech těch obav z komunismu měla venkovská klientela Grega Stillsona jakýsi morbidní zájem na představě, že celému světu šéfuji Židé.

Nyní Greg zabočil na prašnou příjezdovou cestu k farmě asi dvacet mil západně od Amesu ve státě Iowa. Statek vypadal opuštěně - zatažené

okenice a zavřené dveře do stáje -, ale jeden nikdy neví, dokud to nezkusí. Tohle heslo prokazovalo Gregovi Stillsonovi dobré služby po celé ty dva roky od chvíle, kdy se s matkou přestěhoval z Oklahomy do Omahy. Ta malířská živnost nebyla nic moc, ale on si prostě potřeboval na čas odpočinout od Ježíše, pardon za to rouhání. Teď se však vrátil zpátky, i když ne zrovna za řečnickým pulťkem na náboženských shromážděních, a cítil jistou úlevu, že se konečně zbavil všech těch kšeftů se zázraky.

Sotva otevřel dvířka a vykročil po prašné cestě, vyřítit se na něj ze stodoly mohutný hlídací pes s nastraženýma ušima. Štěkal jako pomínutý. "Ahoj pejsku," pozdravil jej Greg svým hlubokým, příjemným a zřetelným hlasem - ve svých dvaadvaceti už mluvil jako hotový zaříkavač.

Pejssek však na jeho přátelský pozdrav nezabral. Dál se na něj řítit v celé své mohutnosti a zlobě, nepochybně celý nažhavený na svačinku v podobě obchodního cestujícího. Greg si sedl zpátky do auta, zavřel dveře a dvakrát zatroubil. Pot mu stékal po obličejí a vytvářel mu na bílém lněném obleku tmavší kolečka v podpaží a něco na způsob koruny stromu na zádech. Zatroubil ještě jednou, ale nikdo se neozval. Vidláci nejspíš nastrkali rodinku do traktoru nebo do stejšnu a vyrazili do města.

Greg se usmál.

Místo toho, aby zařadil zpátečku a vycouval z příjezdovky, hrábl za sedadlo a vytáhl stříkačku na postřik proti hmyzu -jenže tahle byla plná čpavku.

Greg natáhl píst, vystoupil z auta a příjemně se usmíval. Pes, který si předtím dřepel na zadek, okamžitě vstal a s vrčením se k němu blížil.

Greg se nepřestával usmívat. "Hodnej pejsánek," pronesl svým milým, znělým hlasem. "Jen pojď. Pojď si pro to." Nesnášel tyhle ohavné venkovské hafany, co hlídali svá zápraží jako malí diktátoři; kolikrát se z nich dalo poznat, co jsou zač jejich páni.

"Posraný vidláci," zabručel si pod vousy. Úsměv mu z tváře nemizel. "No tak pojď, pejsku."

Pes skutečně přišel. Napjal svaly a připravil se ke skoku. Ve stodole zabučela kráva a v obilí tiše šuměl vítr. V okamžiku, kdy pes vyskočil, se Gregův úsměv změnil v krutý, zahořklý škleb. Stiskl píst rozstříkovače a vychrtil psovi do očí a do čumáku páchnoucí oblak čpavkových kapiček.

Zuřivý štěkot okamžitě vystřídalo trhané kňučení, a když čpavek doopravdy zabral, bolestné vytí. Pes se dal neprodleně na ústup; z hlídacího psa se stalo vyděšené štěně.

Obličej Grega Stillsona potemněl. Z očí mu zůstaly jen potměšilé štěrbinky. Rychle vykročil, máchl nohou v polobotce s dírkovanou špičkou a nakopl psa do zadku. Zvíře zakvílelo a hnáno směsí strachu a bolesti zpečetilo svůj osud tím, že se rozhodlo svému mučiteli postavit, místo aby uteklo zpátky do stodoly.

Pes zavrčel, naslepo zaútočil a roztrhl Gregovi záložku na pravé nohavici bílých lněných kalhot.

"Hajzle!" zahulákal Greg překvapeně, načež psa znovu kopl, tentokrát tak silně, až zvíře odletělo do prachu. S řevem k němu přistoupil a nakopl ho ještě jednou. Pes se slzícíma očima, rozpáleným čenichem, s jedním žebrem naraženým a druhým načisto zlomeným si konečně uvědomil, jaké nebezpečí mu od tohoto šílence hrozí; bylo však příliš pozdě.

Greg Stillson jej s křikem, celý udýchaný a zpocený pronásledoval po prašném dvoře a kopal do něj, až už pes zoufale vyl a sotva se vlekl. Krvácel jistě na půl tuctu míst. Umíral.

"Neměl jsi mě kousat," syčel Greg. "Slyšíš? Slyšíš mě? Neměl jsi mě kousat, ty svině psí. Nikdo se mi nepostaví do cesty. Slyšíš? Nikdo." Ušetřil mu ještě jeden kopanec zakrvácenou polobotkou, avšak pes se zmohl jen na tiché dusivé zachrčení. Nijak zvlášť uspokojivé. Grega bolela hlava. To tím sluncem. Honit psa po dvoře, když na člověka praží slunce. Může mluvit o štěstí, jestli tu sebou neprašτί.

Na chvíli zavřel oči; rychle oddechoval, po tvářích mu stékal pot jako slzy, leskl se mu jako diamanty v nakrátko ostříhaných vlasech a u nohou mu umíral dobitý pes. Tmou za víčky mu proplouvala barevná

světélka a tepala v rytmu jeho srdce.

Bolela ho hlava.

Někdy přemítal o tom, jestli snad nepřichází o rozum. Jako třeba teď. Původně chtěl tomu psu jenom dát čichnout čpavku a zahnat ho zpátky do stodoly, aby mohl na zápraží nechat svou vizitku. Jindy by se mohl vrátit a něco prodat. A teď? Jenom se koukni, cos provedl. Teď tu dost dobře nemůžeš žádnou vizitku nechat, no ne?

Otevřel oči. Pes mu ležel u nohou, lapal po dechu a z čumáku mu vytékala krev. Zatímco se Greg díval, zvíře mu pokorně olízlo botu, jako by přiznávalo porážku, a vrátilo se k umírání.

"Neměl jsi mi roztrhat kalhoty," sdělil mu. "Ty kalhoty mě přišly na pět babek, ty psisko svinský." Nejvyšší čas odtud zmizet. Nijak by mu neprospělo, kdyby sem najednou dorazil z města ve stejšnu Franta Vidlákoš s manželkou a šesti harantama a viděl, jak jejich Broček vypouští duši a nad ním stojí ošklivý pan cest'ák. Ještě by přišel o práci. Firma Americká stezka pravdy nezaměstnává obchodní cestující, kteří zabíjejí psy dobrým křesťanům.

Greg se nervózně zahihňal, vrátil se k autu, nasedl a spěšně vycouval z příjezdové cesty. Na prašné cestě, která vedla přímo mezi obilím, zabočil na východ a brzy už si to metelil stotřicítkou; zvířený prach nechával dobré dvě míle za sebou.

Kdepak, o práci nechtěl přijít ani náhodou. Tedy prozatím. Vydělával slušné peníze - k těm pár bokovkám, co o nich Americká stezka pravdy věděla, si Greg přidal pár vlastních, o nichž neměli ani páru. Dařilo se mu. A navíc, když takhle jezdil po všech čertech, mohl se seznámit se spoustou lidí... se spoustou děvčat. Byl to skvělý život, jenomže -

Jenomže jemu to nestačilo.

Jel dál a v hlavě mu šhubalo. Kdepak, nemohlo mu to stačit. Cítil, že se od něj čekají větší věci než se toulat po Středozápadě, prodávat Bible a falšovat prodejní formuláře, aby mu za každý den káply dvě blbě babky navíc. Cítil, zeje předurčen k...

K velikosti.

Ano, to bylo ono, nic jiného to být nemohlo. Před pár týdny si to rozdal s jednou holkou na seníku, zatímco její rodina byla v Davenportu prodávat kuřata natěsnaná v jednom náklad'áku; začala s tím sama, když se ho zeptala, jestli by si nedal sklenici limonády, a jedno tak nějak vedlo k druhému, a když jí to udělal, řekla mu, že to bylo, jako kdyby to do ní strkal nějaký kněz, a on ji praštil, ani nevěděl proč. Prostě jí vrazil facku a šel.

Ne, takhle to docela nebylo.

Po pravdě řečeno ji uhodil asi čtyřikrát. Mlátil ji, dokud nezačala ječet a volat o pomoc; pak přestal a nějak - musel při tom využít všechno osobní kouzlo, co měl od Pánaboha - to s ní vyžehlil. Tehdy ho taky bolela hlava, před očima se mu míhaly stejné zářivé, tepající tečky a on se snažil namluvit sám sobě, že je to tím horkem, tím strašným vedrem na tom seníku, jenomže hlava ho nebolela jenom kvůli vedru. Něco podobného cítil tam na dvoře, když mu pes roztrhl kalhoty, a bylo to něco temného a šíleného.

"Nejsem šílenec," pronesl nahlas ve voze. Rychle otevřel okénko a vpustil dovnitř letní žár společně s pachem prachu, obilí a hnoje. Pustil si nahlas rádio a chytil nějakou písničku od Patti Pageové. Bolest hlavy trochu ustoupila.

Vlastně šlo jenom o to, aby se udržel na uzdě a - a nevlítl do maléru. Když se vám tohle podaří, nikdo na vás nemá. A jemu se to obojí dařilo pořád lip. Už se mu ani tolik nezdálo o otcí, už ho nepronásledovaly sny, kdy nad ním stál jeho otec s ochrannou přílbou pošinou z čela a křičel na něj: "Jseš k ničemu, smrade! Jseš absolutně na hovno!"

Ty sny se mu už tak často nezdály, protože by nebyly pravdivé. Už nebyl žádný smrad. Jistě, jako děcko byl malý a hodně stonal, jenže od té doby vyrostl, staral se o svou matku -

A jeho otec byl po smrti. Už nic neviděl. Nemohl mu dokázat, jak se pletl, protože jeho otec zahynul při výbuchu ropného vrtu a byl mrtvý a Greg by ho nejradši jednou, aspoň jednou vyhrabal z hrobu, aby mu mohl zařvat do dějícího ksichtu: Neměl jsi pravdu, táto, to nebyla pravda, cos o mně říkal, a pak ho pořádně nakopnout, tak jako -

Jako toho psa.

Bolest hlavy se vrátila, byla jen o něco slabší.

"Nejsem šílenec," pronesl znovu do hudby. Matka mu často vykládala, že ho čeká něco velkého, něco skvělého, a Greg tomu věřil. Jde jenom o to, udržet se na uzdě - jako když fackoval tu holku nebo kopal psa - a nedostat se do maléru.

Co velkého a skvělého ho čeká, to pozná, až na to přijde. Tím si byl docela jist.

Znovu si vzpomněl na psa a ta myšlenka mu vykouzčila na tváři úsměv - neveselý, bezcitný.

To velké už je na cestě. Možná mu ještě zbývají celé roky - je ještě mladý, jistě, a na mládí není nic špatného, pokud člověk chápe, že nemůže mít všechno hned. Pokud věří, že to nakonec přijde samo. A on tomu věřil.

Bůh a jeho synáček Ježíš pomáhejte každému, kdo by se mu chtěl postavit do cesty.

Greg Stillson vystrčil z okénka opálený loket a začal si pohvizdovat melodii z rádia. Šlápl na plyn, vyždímal ze starého sedanu sto čtyřicítka a uháněl po rovné polní cestě ve státě Iowa směrem k budoucnosti, ať už bude jaká chce.

ČÁST 1

Kolo štěstí

KAPITOLA 1

1

Sára si z té noci později vybavovala jenom dvě věci: jeho sérii výher na kole štěstí a tu masku. Ovšem, jak čas ubíhal, a byly to celé roky, myslela hlavně na tu masku - pokud se tedy přiměla, aby si na tu strašnou noc vůbec vzpomněla.

Bydlel v činžovním domě v Cleaves Mills. Sára tam dorazila ve tři čtvrti na osm, zaparkovala za rohem a zazvonila na něj, aby ji pustil dovnitř. Toho večera měli jet jejím autem, protože Johnny měl svůj vůz v Tibbetsově autoopravně v Hampdenu se zaseklým řízením nebo něčím na ten způsob. Prostě to má stát spoustu peněz, sdělil jí do telefonu a zasmál se tím svým typickým smíchem. Sára by se nejspíš rozbrečela, kdyby šlo o její auto - nebo o její peníze.

Sára zamířila přes halu ke schodům kolem vývěsky na stěně. Byla plná kartiček s inzeráty na prodej motocyklů a hifi souprav, nabídek psaní na stroji a proseb lidí, kteří potřebovali svést do Kansasu nebo Kalifornie, nebo takových, co jeli na Floridu a sháněli někoho, s kým by se mohli střídát v řízení a kdo by jim pomohl s placením za benzín. Dnes však vývěsce vévodil obrovský plakát se zaťatou pěstí na vzteklém rudém pozadí, které připomínalo požár. Jediné slovo na plakátě znělo stávká! Byl konec října roku 1970.

Johnny bydlel v prvním bytě ve druhém patře - říkal tomu mansarda -, kde jste mohli stát ve smokinku jako Ramon Navarro s baňatou sklenicí plnou vína v ruce a shlížet na nesmírné tlukoucí srdce Cleaves Mills, na spěchající davy řinoucí se z divadel, na záplavu taxíků, na neónové reklamy. Obnažené město v sobě skrývá skoro sedm tisíc příběhů. A tohle byl jeden z nich. Cleaves Mills byla ve skutečnosti jen hlavní ulice se semaforem na jediné křižovatce (po šesté večer už blikal jenom oranžově), s nějakými dvěma tucty obchodů a továrničkou na mokasíny. Jako ve většině měst v okolí Orona, kde sídlila Univerzita státu Maine, se jeho obchod z valné části soustředil na dodávky toho, co potřebovali studenti - tedy pivo, víno, benzín, rocková hudba, rychlé občerstvení, drogy, potraviny, bydlení a filmy. Kino se jmenovalo Zátíší. Během semestru zde dávali umělecké snímky a filmy pro pamětníky ze 40. let. V létě tu vládly kovbojky s Clintem Eastwoodem.

Johnny a Sára absolvovali oba před rokem a nyní učili na střední škole v Cleaves Mills, jedné z mála středních škol v okolí, která nesloužila hned třem či čtyřem městům najednou. Profesorský sbor i administrativní pracovníci z univerzity používali Cleaves jako příhodnou noclehárnu, a navíc město mělo docela záviděníhodné daně. Také tu byla slušná střední škola se zbrusu novými audiovizuálními laboratořemi. Obyvatelé města možná trochu nadávali na všechny ty lidi z univerzity, na jejich intelektuální řeči, na levičácké protiválečné demonstrace a na to, jak se pořád pletou do místní politiky,

ale nijak se neošklíbali nad penězi, které jim plynuly z daní za elegantní ubytovny a činžovní domy ve čtvrti, již někteří studenti přezdívali Na Šupárně nebo Fórová ulička.

Sára zaklepała na dveře a zevnitř se ozval Johnnyho nezvykle tlumený hlas: "Je otevřeno!"

Lehce se zamračila a strčila do dveří. Johnnyho byt tonul v naprosté tmě přerušované jen žlutými odlesky blikajícího semaforu o půl bloku dál. Místo nábytku byly vidět jen temné obrysy.

"Johnny...?"

V domnění, že nejspíš vypadly pojistky nebo tak něco, opatrně vykročila vpřed - a v tom okamžiku se před ní ze tmy vynořila ta tvář, strašlivá tvář ze zlého snu. Zářila přízračnou hnilobnou zelení. Jedno oko bylo vytržštěné a zíralo na ni jakoby v hrůze; druhé bylo přivřené, až vzbuzovalo dojem jakéhosi ponurého úšklebku. Levá polovina obličeje, ta s otevřeným okem, vypadala ještě docela normálně. Jeho pravá část, protažená a nelidská, s tlustými rty odhalujícími lesklé křivé zuby, však patřila nestvůře.

Sára přidušeně vykřikla a klopýtavě podstoupila. Tehdy se rozsvítilo světlo a černá nicota se změnila v důvěrně známý Johnnyho byt s plakátem na zdi, na němž se Nixon snaží prodávat ojetá auta, s pleteným koberečkem od Johnnyho matky na podlaze a se svícny z láhví od vína. Tvář přestala zářit a Sára si uvědomila, že je to jen halloweenová maska za pár centů a nic víc. Z otvoru na ni pomrkávalo Johnnyho modré oko.

Sundal si masku; stál tam před ní ve vybledlých džínách a hnědém svetru a mile se na ni usmíval.

"Veselý Halloween, Sáro," popřál jí.

Srdce jí ještě nepřestalo bušit. Pořádně ji polekal. "Strašná legrace," zabručela a měla se k odchodu.

Taková překvapení neměla nijak v lásce.

Dohnal ji u dveří. "Poslyš... to mě mrzí."

"To by mělo." Změřila si ho chladným pohledem - nebo se o to aspoň pokusila. Zlost jí už pomalu přecházela. Na Johnnyho jste se zkrátka nevydrželi zlobit, to bylo celé. Bez ohledu na to, jestli jste do něj byli zamilovaní nebo ne - sama si to ještě nedokázala pořádně přebrat v hlavě -, nemohli jste se před ním dlouho rozčilovat, natož abyste mu něco vyčítali. Zapřemítala, jestli se vůbec někdy někdo vydržel na Johnnyho zlobit delší dobu, a ta představa jí přišla natolik směšná, že se neubránila úsměvu.

"Tak, to už je lepší. Pane jo, už jsem myslel, že mi dáš košem."

"Nejsem žádný pán."

Přejel ji očima. "Taky jsem si všiml."

Měla na sobě mohutný kožich - z imitace mývala nebo něčeho podobně vulgárního - a jeho nevinná poznámka ji přiměla, aby se znovu usmála. "Jak to můžeš poznat, když jsem takhle nabalená?"

"Kdepak, já to poznám," opáčil, objal ji paži a políbil. Napřed mu nechtěla polibek opětovat, ale samozřejmě to nakonec udělala.

"Promiň, že jsem tě vylekal," omluvil se ještě jednou, přátelsky se otřel nosem o její a pustil ji. Zvedl masku. "Myslel jsem, že tě to pobaví. V pátek si ji vezmu do třídy."

"To jsem zvědavá, Johnny, jak potom udržíš kázeň."

"Já to nějak zvládnu," zašklebil se na ni. A nejhorší na tom bylo, že měl pravdu.

Sama chodila každý den do školy s velkými kantorskými brýlemi a s vlasy staženými do tak přísného drdolu, až to vypadalo, že začnou

každou chvíli křičet bolestí. Nosila sukně těsně nad kolena, zatímco většině žaček sahalo těsně pod okraj kalhotek (a to mám hezčí nohy než kdekterá z nich, pomyslela si Sára zatrpkle). Trvala na zasedacím pořádku podle abecedy, který měl podle zákona pravděpodobnosti od sebe oddělit ty největší výtržníky, a všechny přestupníky pravidelně posílala k zástupci ředitele na základě úvahy, že on přece dostává pět set dolarů ročně navíc za to, že dělá ostrého hocha, kdežto ona ne. A přesto byl každý její den poznamenán neustálým bojem s oním démonem, který pronásleduje každého začínajícího učitele: s kázní. Ještě víc ji znepokojilo, když vytušila, že každého nového učitele hodnotí a soudí jakási neviditelná porota - dalo by se tomu říkat kolektivní školní vědomí -, a že rozsudek vyneseny nad ní není zrovna nejlepší.

Naproti tomu Johnny byl na první pohled přesným opakem toho, jak by měl vypadat dobrý učitel. Z jedné hodiny do druhé procházel jako v krásném snu a často se dostavoval pozdě, protože se o přestávce s někým zapovídal. Nechával děti sedět, kde se jim zrovna zamlouvalo, takže nikdy neviděl dva

dny po sobě stejnou tvář na stejném místě (a třídní chuligáni se samozřejmě stěhovali úplně dozadu). Sáře by takhle trvalo nejméně do března, než by si zapamatovala jejich jména, avšak Johnny je měl zřejmě už všechna v malíčku.

Johnny se vyznačoval vysokou postavou a sklonem hrbit se, takže mu děti přezdívaly Frankenstein. Zdálo se, že se tou přezdívkou baví, místo aby jej zlobila. Přitom měl většinou ve třídě klid a pořádek, žádné problémy se záškoláky (Sára se musela bez přestání trápit tím, že jí žáci chodí za školu), a ona neviditelná porota nad ním nepochybně vynášela nadmíru lichotivý soud. Patřil k těm učitelům, kterým za takových deset let upíšíou školní ročenku. Ona k nim nepatřila. A úvahy nad tím, proč tomu tak je, ji někdy doháněly k šílenství.

"Nedáš si pivo, než vyrazíme? Nebo kapku vína? Nebo tak?"

"To ne, ale doufám, že máš dost peněz," prohlásila, zavěsila se do něj a dospěla k závěru, že se už dál nemíní zlobit. "Vždycky sním aspoň tři párky v rohlíku. A zvláště, když je to poslední okresní pouť v roce." Měli namířeno do Esty, městečka dvacet mil severně od Cleaves Mills, které se mohlo pyšnit pouze tou pochybnou zásluhou, že se v něm v každém roce pořádala NAPROSTO POSLEDNÍ VENKOVSKÁ POUŤ V NOVÉ ANGLII. Pout' končila v pátek večer, tedy o Halloweenu.

"Vzhledem k tomu, že beru v pátek, jsem na tom docela dobře. Mám osm babek."

"Jemináčku," vydechla Sára a zakoulela očima. "Já to věděla, že když budu hodná, potkám jednou nějakýho boháče."

S úsměvem přikývl. "My pasáci si vyděláme spoustu škváry, zlato. Jenom si vezmu kabát a můžeme jít." Vrhla za ním utrápený pohled a ten hlas, který se jí poslední dobou ozýval v hlavě stále častěji - když se sprchovala, četla si knihu, připravovala se na hodinu, nebo si vařila večeři -, zazněl znovu, úplně jako jeden z těch půlminutových státém placených šotů v televizi. Je to moc hezký mužský a vůbec, snadno se s ním vyjde, je zábavný a nikdy ti z něj není do pláče. Ale je tohle láska? Tedy, je tohle všechno? Už když ses učila jezdit na koloběžce, musela jsi párkrát spadnout a odřít si kolena. Můžeš tomu říkat zasvěcovací obřad. A to šlo jenom o maličkost.

"Musím si odskočit," zavolal na ni.

"Mhm." Pousmála se. Johnny byl jeden z těch, co pokaždé oznamují, že jdou vykonat tělesnou potřebu - Bůh ví, co ho k tomu vedlo.

Přistoupila k oknu a zadívala se na hlavní ulici. Mládež zajížděla s auty na parkoviště u O'Mika, místní pizzerie spojené s pivnicí. Najednou zalitovala, že není s nimi, že není jedna z nich, aby mohla všechny tyhle zmatky nechat daleko za sebou - nebo spíš před sebou. Na univerzitě se cítila v bezpečí. Byla to taková pohádková země, kde každý včetně profesorů mohl být členem party Petra Pana a nikdy nedospět. Navíc měli vždy po ruce nějakého toho Nixona nebo Agnewa pro roli kapitána Hooka. S Johnnym se seznámila v září, když nastoupila na školu, ale znala ho od vidění už z pedagogických kursů, kam chodili oba. Tehdy chodila s jedním členem studentského klubu Delta Tau Delta, ovšem pro Dana neplatilo nic z toho, co se dalo říci o Johnnym. Byl skoro dokonale krásný, vyznačoval se britkým humorem, který ji pokaždé tak trochu znepokojoval, hodně pil a v lásce byl vášnivý. Někdy, když se napil, se choval jako hulvát. Ještě se pamatovala najeden večer v hospodě U mosazného zábradlí v Bangoru, kde se něco takového stalo. Nějaký chlapík ve vedlejším boxu se začal s Danem v žertu přit o kvalitách fotbalového týmu UMO a Dan se ho otázel, zda chce jít domů s hlavou přišroubovanou nosem dozadu. Muž se omluvil, jenže Dan netoužil po nějaké omluvě: chtěl se porvat. Pronesl tedy několik velmi osobních poznámek o ženě, která seděla v boxu s tím neznámým. Sára položila Danovi ruku na paži a žádala ho, aby toho nechal. Dan se jí vytrhl a podíval se na ni s tak divným leskem v očích, že okamžitě spolkla všechno, co se snad ještě chystala říci. Nakonec Dan šel s tím mužem ven a zmlátil ho. Bil ho tak dlouho, až ten neznámý, kterému už táhlo na čtyřicítka a měl břicho, začal ječet. Sára do té doby nikdy neslyšela muže takhle ječet - a doufala, že už to nikdy neuslyší. Pak museli rychle odejít, protože barman viděl, jak k celé věci došlo, a zavolal policii. Nejradši by toho večera šla domů sama (Ale? Určitě? poznamenalo její alter ego uštěpačně), jenže na kolej to bylo dobrých dvanáct mil, autobusy přestaly jezdit v šest večer a stopovat se bála.

Na zpáteční cestě Dan nepromluvil ani slovo. Měl škrábanec na tváři. Jediný škrábanec. Když dorazili k Hartově koleji, kde bydlela, oznámila mu, že ho už nechce víckrát vidět. "Jak myslíš, kotě," odpověděl

tak lhostejně, až ji zamrazilo - a když jí od toho incidentu U mosazného zábradlí zavolal podruhé, stejně s ním šla. Někde v hloubi duše se za to nenáviděla.

Románek pokračoval celý zimní semestr jejího posledního ročníku. Děsil ji a zároveň ji přitahoval. Byl jejím prvním opravdovým milencem a do dnešního večera, dva dny před Halloweenem roku 1970, zůstal jediným. S Johnnym ještě v posteli nebyla.

Dan byl v posteli velmi dobrý. Využíval ji, ale uměl to. O nějaké ochraně nechtěl ani slyšet, a tak musela jít k univerzitnímu lékaři, kde cosi rozpačitě mlela o bolestivé menstruaci, až dostala pilulky. Po sexuální stránce ji Dan dokonale ovládal. Nezažila s ním mnoho orgasmů, ale nějaké přece, navozené jeho hrubostí, a těch několik týdnů, než se nadobro rozešli, začala pociťovat takovou tu zralou ženskou touhu po dobrém sexu, třebaže smíšenou s jistými nepříjemnými pocity: s odporem, který cítila k Danovi i k sobě, s vědomím, že sexu, jenž tolik závisí na ponižování a ovládnutí, se nedá říkat "dobrý", a s pohrdáním sama sebou za to, že nedokáže ukončit vztah evidentně založený na destruktivních citech.

Začátkem letošního roku to zčistajasna skončilo samo od sebe. Dan odešel ze školy. "Kam půjdeš?" ptala se ho plaše, když seděla na posteli jeho spolubydlícího a sledovala, jak si cpe svoje věci do kufrů. Chtěla mu položit ještě jiné, mnohem osobnější otázky. Zůstaneš někde poblíž? Najdeš si práci? Budeš studovat dálkově? A počítáš ve svých plánech taky se mnou? Právě na tohle se už vůbec nedokázala zeptat. To proto, že na žádnou z možných odpovědí nebyla připravená. Ostatně to, co jí odpověděl na její jedinou neutrální otázku, ji zaskočilo stejně.

"Nejspíš do Vietnamu."

"Cože?"

Hrábl do poličky, prolistoval uložené papíry a hodil jí jeden z nich. Byl z odvodního střediska v Bangoru: prikazovali mu, aby se hlásil k lékařské prohlídce.

"Nemůžeš se z toho nějak vyzout?"

"Ne. Možná jo. Nevím." Zapálil si cigaretu. "Mám pocit, že se mi to ani nechce zkoušet."

Zaraženě se na něj dívala.

"Už mě to tady otravuje. Napřed škola, potom si sehnat práci a ženušku. O tohle místo jsi nejspíš měla zájem ty. A nemysli, že jsem o tom neuvažoval. Jenže ono by to nešlo. Sama víš, že by to nebylo k ničemu, a já to vím taky. Prostě se k sobě nehodíme, Sáro."

Tak se jí dostalo odpovědi na všechny chystané otázky; utekla a v životě ho už nespatriřila. Několikrát se setkala s jeho spolubydlícím. Mezi lednem a červnem mu Dan třikrát napsal. Odvedli ho a poslali někam na jih, aby prošel základním výcvikem. Víc už o něm jeho spolubydlící neslyšel. Stejně tak Sára Bracknellová.

Napřed si myslela, že všechno bude v pořádku. Ty smutné, bolestivské písně, co je vždycky hrají v rádiu po půlnoci, jí nic neříkaly. Ani klíšé o konci milostného vztahu, ani záchvaty pláče. Nenašla si žádného kluka, aby se pomstila, ani nezačala obcházet bary. To jaro strávila většinu večerů tím, že pěkně v klidu studovala ve svém pokoji. Byla to jistá úleva. Žádné zmatky.

Teprve když potkala Johnnyho - stalo se to minulý měsíc na večírku prvního ročníku; náhoda tomu chtěla, aby tam oba byli jako dozor -, uvědomila si, jak strašný byl její poslední semestr na vysoké škole. Takové věci vám nikdy nedojdou, dokud je prožíváte -jsou příliš součástí vašeho já. U zábradlí v jednom městečku na Západě se potkají dva osli. Jeden je městský a na zádech nemá kromě sedla nic. Druhý patří zlatokopovi a je ověšen bágly, tábornickým a kuchyňským náčiním, a k tomu nese čtyři dvacetikilové pytle s nakopanou rudou. Žáda se mu pod tou vahou prohýbají jako tahací harmonika. Ten městský osel poznamená: To teda musí bejt pěkná tíha. A zlatokopův osel odpoví: Jaká tíha?

Když o tom zpětně uvažovala, děsila ji především ta prázdnota, celých pět měsíců jógového dýchání. A vlastně osm měsíců, když započítala i letošní léto, kdy si pronajala malý byteček na Flagg Street ve Veazie a nedělala nic, jenom psala žádosti o učitelská místa a četla brožované románky. Ráno vstala, snědla snídani, vyrazila do školy nebo někam, kde měla plánovaný přijímací pohovor, vrátila se, najedla se, zdřímla si (někdy i na čtyři hodiny), znovu se najedla, četla si asi tak do půl dvanácté, pak se dívala v televizi na Cavetta, dokud se jí nezačaly klížit oči, a nakonec šla spát. Vůbec se nepamatovala, že by během té doby někdy přemýšlela. Její život byl věcí rutiny. Občas pociťovala takovou nezřetelnou bolest v

rozroku, bolest z nenaplnění, jak tomu říkají autorky ženských románů, a tu pak léčila studenou sprchou nebo na bidetu. Výplachy ji brzy začaly bolet, což jí přinášelo jakési trpké, odtažené uspokojení. Během té doby si občas blahopřála, jak rozumně a dospěle celou záležitost zvládá. Na Dana skoro nemyslela - na jakého Dana, cha, cha? Později si uvědomila, že po těch osm měsících vlastně nemyslela na nic a na nikoho jiného. Celá země se v té době zmítala v křečích, a ona si toho bezmála nevšimla. Protestní pochody, policisté v přilbách a plynových maskách, stupňující se útoky Agnewa na tisk, střelba v Kentské státní, léto plné násilí, když do ulic vyšli černoši a radikálové - to všechno jako by se odehrávalo v nějakém nočním televizním programu. Sáru zajímalo jen to, jak se skvěle vyrovnala s Danem, jak dobře se přizpůsobila a s jakou úlevou shledala, že všechno je v naprostém pořádku. Jaká tíha?

Pak začala učit na střední škole v Cleaves Mills, což pro ni znamenalo nesmírnou změnu, protože se po šestnácti letech studia na plný úvazek ocitla na druhé straně katedry. Na tom večírku potkala Johnnyho (když má někdo takové absurdní jméno jako John Smith, může být vůbec skutečný?). Ze své ulity vystoupila právě natolik, aby si všimla, jak se na ni dívá - nijak chlípně, jenom s jistým zdravým obdivem k tomu, jak pěkně vypadá v těch světle šedých pletených šatech, které si vzala.

Pozval ji do kina - v Zátiší dávali Občana Kanea - a ona souhlasila.

Hezky se pobavili a ona si říkala: Nic moc. Líbilo se jí, když ji políbil na dobrou noc, a myslela si: Žádný Errol Flynn to tedy není. Svým bláznivým žvaněním ji celý večer rozesmíval a Sáru napadlo: Až vyroste, chce být jako Henny Youngman.

Když později večer seděla u sebe v bytě a dívala se na noční film, kde Bette Davisová hrála panovačnou šéfovou, vzpomněla si na své myšlenky a jejich nespravedlnost ji poněkud zaskočila, takže se zarazila se zuby zaťatými do jablka.

A ten hlas, který jí už skoro celý rok dával pokoj - nebyl to ani hlas svědomí, spíš hlas určitého stanoviska -, se zčistajasna ozval: Vlastně chceš říct, že to není žádný Dan. Co?

Ne! ujišťovala se, ale to už nebyla jen poněkud zaskočena. Na Dana přece už vůbec nemyslím. To bylo... tak dávno.

Dávno, odušil hlas, byly plenky. Dan od tebe odešel včera.

Zčistajasna si uvědomila, že sedí sama ve svém bytě pozdě v noci, jí jablko a dívá se na film v televizi, který ji ani trochu nezajímá, a to jen proto, že to všechno je snazší než přemýšlet, protože přemýšlení je vlastně strašně nudná věc, když můžete myslet jen sami na sebe a na ztracenou lásku.

To už byla pořádně zaskočená.

Rozplakala se.

S Johnnym si vyšla i podruhé a potřetí, když ji pozval, z čehož mohla docela dobře vyvodit, co se s ní vlastně stalo. Nemohla přece dost dobře tvrdit, že má schůzku s někým jiným, protože to nebyla pravda. Byla vždycky hezká a elegantní a od té doby, co se rozešli s Danem, neměla o nabídky nouzi, avšak jediné, které vyslyšela, byla pozvání na hamburger od Danova bývalého spolubydlícího; teprve teď si (se směsí odporu a hořké ironie) uvědomila, že na tyhle dokonale nevinné schůzky chodila jen proto, aby z toho nešťastníka vytáhla něco o Danovi. Jaká tíha?

Většina jejích kamarádek z fakulty se po promoci rozprchla do všech koutů. Bettye Hackmanová ke zděšení svých rodičů, bohatých bangorských starousedlíků, odjela s mírovými sbory do Afriky; Sára někdy přemítala o tom, co si asi musí myslet Ugandané o té její bílé kůži, která se nikdy ani trochu neopálila, špinavě blond vlasech a úpravném vzezření hodné holčičky. Deenie Stubbová šla na školu do Houstonu. Ráchel Jurgensová se provdala a nejspíš teď čeká dítě někde v divočině na západě státu Massachusetts.

Napůl omámená Sára si musela přiznat, že Johnny Smith je první člověk, s nímž se po nesmírně dlouhé době sblížila - a to v poslední ročníku na střední škole vyhrála Miss Popularity. Nechala se pozvat i od několika dalších učitelů z Cleavesu, hlavně proto, aby si udržela přehled. Jedním z nich byl Gene Sedeci, nový profesor matematiky - a nejspíš starý nudný žvanil. Ten druhý, George Rounds, se ji okamžitě pokusil dostat do postele. Vrazila mu facku - a on měl druhý den tu drzost, že na ni ve škole spiklenecky pomrkal.

Ovšem s Johnnym byla legrace a člověku s ním bylo dobře. Navíc ji přitahoval i sexuálně - upřímně

řeceno nevěděla, jak silně, aspoň ne prozatím. Před týdnem, když měli v pátek volno, aby mohli jet na učitelskou konferenci do Waterville, ji pozval večer k sobě domů na špagety. Než se uvařila omáčka, skočil za roh pro víno a vrátil se s dvěma lahvemi jablečného. I to zřejmě patřilo k Johnnyho stylu, stejně jako hlášení odchodů na toaletu.

Po jídle se dívali na televizi; postupně se začali hladit a objímat a Bůh ví, co z toho ještě mohlo vzejít, kdyby se zčistajasna neobjevili dva Johnnyho přátelé, asistenti z univerzity, s nějakým prohlášením profesorského sboru o akademických svobodách. Chtěli, aby se na to Johnny podíval a řekl jim svůj názor. Učinil tak, ovšem se zřetelně menší ochotou, než jaká u něj byla obvyklá. Když si toho všimla, velice ji to potěšilo, a dokonce ji potěšila i její vlastní bolest ve slabínách - ta bolest z nenaplnění - tak, že ji ten večer ani neléčila výplachem.

Odvrátila se od okna a zamířila k pohovce, kde Johnny nechal svou masku.

"Veselý Halloween," zavrčela a krátce se zasmála.

"Cože?" zavolal Johnny.

"Říkala jsem, jestli hned nevylezeš, tak půjdu sama."

"Už to bude."

"Nádhera!"

Přejela prstem po masce: nalevo laskavý doktor Jekyll, napravo zuřivý a zvířecký pan Hyde. Jak na tom asi budeme na Den díkůvzdání? uvažovala. A kam se dostaneme do Vánoc?

Ta představa v ní vyvolala takové zvláštní, příjemné mravenčení.

Líbil se jí. Byl to naprosto obyčejný, příjemný mužský.

Ještě jednou pohlédla na masku, kde z Jekyllova obličejce vyrůstal hnusný Hyde jako nestvůrný nádor.

Byla natřená fluoreskující barvou, aby ve tmě svítila.

Co je vlastně obyčejné? Nic a nikdo. Vlastně ne. Kdyby byl docela obyčejný, mohl by počítat s tím, že si takovou věc vezme do třídy, a přitom udrží pořádek? Jak mu jen děcka mohou přezdívat Franken-stein, a přesto si ho vážit a mít ho v oblibě? Co je vlastně obyčejnost?

Johnny se vynořil z korálkového závěsu, který odděloval ložnici s koupelnou od obývacího pokoje.

Když bude dnes večer chtít, abych s ním šla do postele, nejspíš budu souhlasit.

Byla to milá představa, jako by se vracela domů.

"Čemu se směješ?"

"Ničemu," odpověděla a hodila masku zpátky na pohovku.

"Ne, vážně. Něco hezkého?"

"Johnny," pravila, položila mu ruku na prsa a vytáhla se na špičky, aby ho zlehka políbila. "Některé věci se prostě neříkají. A teď už pojď."

2

Dole v hale se na okamžik zastavili, aby si stačil zapnout džínovou bundu, a Sára se přistihla, že ji znovu přitahuje plakát se slovem stávka!, zaťatou pěstí a ohnivým pozadím. "Letos budou studenti zase stávkovat," poznamenal, když si všiml jejího pohledu.

"Kvůli válce?"

"Tentokrát to nebude jen kvůli ní. Vietnam, spory o služby ve sboru záložních důstojníků a ty věci v Kentské státní nažhavily víc studentů než kdy předtím. Nepamatuju se, že by kdy na univerzitách bylo tak málo šprtů."

"Jak to myslíš - šprtů?"

"Myslím děcka, co studují jen proto, aby se dostaly dál, a na celém systému je zajímá jen to, že jim po promoci zajistí flek za deset tisíc ročně. Šprt je student, který kašle na všechno, kromě svého diplomu. Jenže tyhle

časy jsou pryč. Většina z nich se už dávno probudila. A čekají nás velké změny."

"Má to pro tebe nějaký význam? Když už jsi odtamtud pryč?"

Napřimil se. "Vážená paní, já jsem absolvent. Smith, ročník 1970. Přijijme si na starou dobrou Mainskou státní."

Usmála se. "Radši pojedeme. Chci se projet na lochnesce, než ji vypnou na noc."

"Dobře," souhlasil a vzal ji za paži. "Náhodou tu mám za rohem zaparkované tvé auto."

"A osm dolarů. Tohle vypadá na báječný večer."

Noční obloha byla zatažená, ale na déšť to nevypadalo, a na konec října bylo docela příjemně. Měsíc v první čtvrti se nad jejich hlavami snažil prorazit mračným příkrovem. Johnny ji objal paži a Sára se k němu přitulila.

"Víš, Sáro, hodně na tebe myslím." Mluvil skoro, jako by o nic nešlo, ale jen skoro. Srdce se jí na okamžik zpomalilo, ale pak se roztepalo zběsilou rychlostí.

"Vážně?"

"Ten Dan ti asi dost ublížil, vid'?"

"Já nevím, co mi udělal," odpověděla po pravdě. Semafor, který oranžově blikal celý blok za nimi, vrhal střídavě jejich stíny na betonový chodník.

Zdálo se, že se Johnny zamyslel. "To bych nechtěl," pronesl nakonec.

"Já vím, že ne. Ale Johnny... chce to čas."

"Jo," přisvědčil. "Čas. Toho máme dost, počítám."

A tahle věta se jí později vracela, také za dne, ale nejzřetelněji ve snech, s nevýslovnou hořkostí a zklamáním.

Zahnuli za roh a Johnny jí otevřel dveře na straně spolujezdce. Obešel vůz a posadil se za volant. "Není ti zima?"

"Ne," prohlásila. "Je krásný večer."

"To je," souhlasil a auto se odlepilo od chodníku. Sára se v duchu vrátila k té nepřičetné masce. Poloviční Jekyll s Johnnyho modrou duhovkou viditelnou za rozšířeným okem vyjeveného doktora - Víte, to je jen takový koktejl, co jsem ho vymyslel včera večer, akorát se mi nezdá, že by se prosadil v barech - a tahle strana byla docela v pořádku, protože v ní byl vidět kus Johnnyho. Vyděsila ji právě strana pana Hydea, jejíž oko se zúžilo na pouhou štěrbinu. Mohl se za ní skrývat kdokoli. Naprosto kdokoli. Třeba Dan. Ovšem ještě předtím, než dojezí na pouť do Esty, kde ve tmě mihotaly holé barevné žárovky a otáčely se neónové loukotě ruského kola, pustila celou masku z hlavy. Byla se svým klukem a čekala je spousta zábavy.

3

Kráčeli po pouti ruku v ruce a moc toho nenamluvili, takže se Sára přistihla, že vzpomíná na všechny okresní pouti, které v mládí zažila. Vyrůstala v South Paris, městečku v západním Maine, a největší pouť v okolí bývala ve Fryeburgu. Johnny, který byl z Pownalu, nejspíš jezdil do Topshamu. Jenže všechny ty pouti byly v podstatě stejné, a ani za ta léta se moc nezměnily. Zaparkovali jste na prašném prostranství, u brány jste zaplatili dva dolary, a sotva jste se ocitli uvnitř, už vás přes nos praštil pach párků v rohlíku, smažených paprik a cibule, slaniny, cukrové vaty, pilin a koňských koblížků. Slyšeli jste mohutný lomoz řetězem poháněné horské dráhy, které se říkalo Divoká myš. Slyšeli jste prskání vzduchovek na střelnících a plechový hlas vyvolávače binga z reproduktorů rozvěšených kolem velkého stanu plného dlouhých stolů a skládacích stoliček z místní smuteční síně. Dunivý rock'n'roll zápolil o moc s orchestrionem. Slyšeli jste vytrvalý křik vyvolávačů - dvě rány za čtvrtáček, vystřílejte si vycpaného psa pro svou ratolest, račte sem, všichni jste vítáni, kdo nehraje, nevyhraje. Nic se nezměnilo. Stávali jste se znovu dětmi a s radostí jste se nechávali ošulit.

"Tady!" vypískla a zarazila ho. "Locheska!"

"Ale jistě," pronesl Johnny konejšivě. Podal ženě v pokladně dolarovou bankovku a ona mu přistrčila dva červené lístky a dva deseticenty, aniž vzhledla od svého výtisku Photoplay.

"Jak to myslíš, ale jistě? Proč mi to říkáš takovým tónem?"

Pokrčil rameny. Tvářil se až příliš nevinně.

"Nejde o to, co říkáš, Johnne Smithi. Jde o to, jak to říkáš."

Locheska se zastavila. Návštěvníci vylézali a hemžili se kolem nich; většinou šlo o dospívající mládež v modrých mikínách nebo rozepnutých větrovkách. Johnny ji vedl po dřevěné rampě a předal lístky mechanikovi, který se tvářil jako to nejznuděnější živé stvoření pod sluncem.

"Vlastně o nic nejde," poznamenal, když je mechanik usadil do kulatého vozičku a zaklapl bezpečnostní

závoru. "Jenomže tyhle vozičky jezdí po kruhových kolejích, ne?"

"Jistě."

"A ty kruhové koleje jsou na velkém kotouči, který se točí kolem dokola, nemám pravdu?"

"Máš."

"Tak, a když se to pořádně roztočí, ten voziček, co v něm sedíme, se řítí po té kruhové koleji a může být vystaven přetížení až sedm g, což je jen o pět míň, než kolik musí vydržet kosmonauti, když startují z Kennedy-ho mysu. A já jsem znal jednoho kluka..." Johnny se k ní vážně naklonil.

"Aha, zase jedna z těch tvých historek," mínila Sára nejistě.

"No, a když tomu klukovi bylo pět let, upadl na schodech a na hlavě, zrovna na konci krku, se mu udělala taková nepatrná prasklinka. A pak - o deset let později - šel na pouti v Topshamu na lochnesku... a..." Pokrčil rameny a soucitně ji poplácal po ruce. "Ovšem tobě se nejspíš nic nestane, Sáro."

"Úúúú... já chci vystoupit..."

To už je lochneska odnášela s sebou, rozmazávala pout' do jediné velké skvrny složené ze světel a tváří a Sára křičela, smála se a bušila do něj pěstmi.

"Prasklinka na hlavě!" ječela na něj. "Já ti udělám prasklinku na hlavě, až z toho slezeme, ty mizero prolhaná!"

"Ještě ti nepovoluje nic za krkem?" tázal se jí mile.

"Lháři jeden!"

Točili se stále rychleji a rychleji, a když se kolem stojícího mechanika mihli už - pokolikáté? podesáté? popatnácté? -, naklonil se k ní a políbil ji; voziček se hnal stále dál a tiskl je k sobě v polibku, který byl žhavý, vzrušující a bezprostřední. Pak lochneska začala zpomalovat, voziček drkotal na kolejnici stále neochotněji, až se s velkým houpáním a třesením zastavil.

Vystoupili se Sára si ohmatala krk. "Já ti dám prasklinku," zašeptala.

Kolem nich procházela jakási tlustá paní v modrých kalhotách a laciných botách na nízkém podpatku.

Johnny se k ní obrátil a ukázal palcem přes záda na Sáru. "To děvče tady mě obtěžuje, paní. Když někde uvidíte policajta, můžete mu to ohlásit?"

"Vy mladý si myslíte, bůhvíjak nejste chytrý," ucedila tlustá paní pohrdavě. Odkolébala se směrem k herně binga a sevřela kabelku pevněji pod paží. Sára se bezmocně pohihňovala.

"Jsi nemožný."

"Jednou špatně skončím," přisvědčil Johnny. "Moje máma to vždycky říkala."

Znovu se procházeli po pouti bok po boku a čekali, až se jim svět před očima a pod nohama přestane houpat.

"Tvoje máma je dost nábožensky založená, co?" zajímala se Sára.

"Typická baptistka," souhlasil Johnny. "Ale jinak je dobrá. Umí se ovládat. Když se objevím doma, neodolá a strčí mi pokaždé nějakou tu brožurku, ale tak už to s ní chodí. S tátou jsme se s tím už smířili. Dřív jsem se ji od toho snažil odradit - třeba jsem se jí ptal, koho měl ksakru Kain v zemi Nód, aby tam s ním žil, když jeho rodiče byli první lidé na zemi, a takové věci -, jenže nakonec mi došlo, že je to ode mne ošklivé, a nechal jsem toho. Před dvěma lety jsem si myslel, že svět může spasit Eugene McCarthy, a baptisti aspoň nekandidují Ježíše na prezidenta."

"Tvůj otec není věřící?"

Johnny se zasmál. "To nevím, ale určitě není baptista." Po chvilce přemýšlení dodal: "Je tesař," jako by se tím všechno vysvětlovalo. Usmála se.

"Co by si tvoje matka asi pomyslela, kdyby věděla, že se stýkáš s odpadlou katoličkou?"

"Řekla by mi, abych tě přivedl k nám domů," odpověděl Johnny bez váhání, "aby ti mohla podstrčit pár náboženských brožurek."

Zastavila se, ale jeho ruku nepustila. "Ty bys mě chtěl vzít k vám domů?" zeptala se a bedlivě ho pozorovala.

Johnnyho protáhlý, příjemný obličej zvážněl. "Jo," přisvědčil. "Rád bych, abys je poznala... a naopak."

"Proč?"

"Copak nevíš?" otázal se jí něžně, a v tu chvíli se jí sevřelo hrdlo a v hlavě jí zacukalo, jako by se měla

každým okamžikem rozbřečet; sevřela mu ruku.

"Víš, Johnny, já tě mám vážně ráda."

"A já tě mám ještě radši," pronesl vážně.

"Vezmi mě na ruské kolo," prohlásila najednou s úsměvem. Už žádné takové řeči, dokud nebude mít čas, aby si to rozmyslela a zjistila, kam to všechno může vést. "Chci se dostat tam nahoru, odkud je všechno vidět."

"Můžu tě tam políbit?"

"Třeba dvakrát, když to stihneš."

Nechala se odvést k pokladně, kde se Johnny rozloučil s další dola-rovkou. Zatímco platil, vyprávěl jí: "Když jsem byl na střední škole, znal jsem jednoho kluka, co dělal na pouti, a ten říkal, že tyhle atrakce většinou montují sami opilci a nechávají tam nejrůznější..."

"Jdi se bodnout," vyzvala ho zvesela. "Nikdo nežije věčně."

"Ale všichni se o to snaží, nevšimla sis toho?" opáčil a vydal se za ní do jedné z rozhoupaných gondol. Nakonec ji tam nahoře stihl políbit hned několikrát; říjnový vítr jim čechral vlasy a lunapark pod nimi se rozkládal ve tmě jako svítící ciferník hodin.

4

Po ruském kole šli na kolotoč, i když jí zcela upřímně oznámil, že si na něm připadá jako naprostý pitomec. Měl tak dlouhé nohy, že jimi z umělohmotného koníka bez problémů dosáhl na podlahu a postavil se na ni. Zlomyslně mu sdělila, že na střední škole znala jednu dívku, co měla slabé srdce, jenomže to nikdo nevěděl, a jednou šla se svým klukem na kolotoč a...

"Jednou toho budeš litovat," upozornil ji tichým, vážným hlasem. "Ze vztahů založených na lži nikdy nic dobrého nevzejde, Sáro."

Zafirkala ústy, až ho poprskala.

Po kolotoči následovalo zrcadlové bludiště, mimochodem velice povedené - až jí připomnělo bludiště z Přichází k nám něco zlého od Raye Bradburyho, kde se ta stará paní učitelka málem ztratila navždy. O kus dál od sebe viděla Johnnyho, jak se snaží najít cestu, jak na ni mává. Tucetkrát Johnny, tucetkrát Sára. Obcházeli se, míhali se kolem sebe v neukleidovských úhlech a občas jakoby mizeli. Zahýbala vlevo i vpravo, narážela nosem do čirých skleněných tabulí, až se bezmocně rozesmála, což zřejmě byla částečně neurotická reakce na klaustrofobní prostředí. Jedno zrcadlo ji změnilo v podsaditého trpaslíka, jako vystřiženého z Tolkiena. Další představovalo apoteózu dívčí vychrtlosti s kilometr dlouhými lýtky. Nakonec se jim podařilo uniknout; Johnny jim za odměnu koupil pár smažených párků a kelímeček mastných bramborových hranolků, které chutnaly tak, jak hranolky málokdy chutnají, když už vám je přes patnáct.

Minuli stan s břišními tanečnicemi. Venku stály tři dívky v sukýnkách a podprsenkách pošitých flitry. Vrtěly se do rytmu staré písničky od Jerryho Lee Lewise, zatímco vyvolavač megafonem vychvaloval jejich kvalitu. "Přidej se k nám, zlato," hulákal Jerry Lee a jeho píano se rytmicky neslo přes galérie posypané pilinami. "Tak dej se k nám, popadni býka za rohy... my si na nic nehrajem... jenom to dneska hezky rozje-dem..."

"Playboy klub," vydechl Johnny a zasmál se. "Něco podobného mívali dole na Harrison Beach."

Vyvolavač tvrdil, že jeho děvčata ti sundají brejle rovnou z nosu, i když budou mít ruce svázaný za zády. "To zní jako zajímavý způsob, jak chytit nějakou chorobu," mínila Sára a Johnny zařičel smíchy.

Zesílený hlas vyvolavače za nimi duněl stále slaběji, protkán rytmickým pianem Jerryho Lee, hudbou, jež nejvíc ze všeho připomínala otlučený nadupaný auťák, který ne a ne vypustit duši, a tak rachotí z mrtvých a mlčenlivých padesátých let jako znamení osudu. "Račte dál, pánové, račte dál, neračte se stydět, protože naše děvčata se nestydí ani v nejmenším! Všechno najdete uvnitř... vaše vzdělání není úplné, dokud neshlédnete představení v Playboy klubu..."

"Nechceš se tam vrátit a dokončit své vzdělání?" nadhodila.

Usmál se. "Základní kurs v tomhle oboru jsem absolvoval už před nějakou dobou. Můžu ještě chvilku počkat, než si udělám doktorát."

Pohlédla na hodinky. "Ty, Johnny, už je dost pozdě. A zítra je škola."

"Jo. Ale aspoň je pátek."

Povzddechla si při pomýšlení na samostudium s pátáky a na hodinu moderní literatury se sedmáky; obě třídy byly neskutečně neukázněné.

Dokráčeli zpátky doprostřed lunaparku. Dav už prořídil. Centrifuga už byla vypnutá. Dva dělníci s cigaretami bez filtru visícími v koutku úst přikrývali Divokou myš nepromokavou plachtou. Majitel střešnice zhasínal světla.

"Máš něco v sobotu?" zeptal se trochu nejistě. "Já vím, že je to na poslední chvíli, ale..."

"Už mám své plány."

"Aha."

Ten jeho skleslý výraz prostě nemohla snést; bylo od ní ošklivé, že si ho dobírala zrovna v tomhle ohledu. "S tebou."

"Vážně?... Jo tak. No, to je skvělý." Usmál se na ni a ona mu úsměv oplatila. Zase se ozval ten hlas v její hlavě, který jí občas připadal tak reálný, jako by na ni mluvil živý člověk.

Už je ti zase dobře, Sáro. Jsi šťastná. Není to paráda?

"To tedy je," pronesla. Vytáhla se na špičky a spěšně ho políbila. Donutila se pokračovat, než si to rozmyslí. "Tam ve Veazie je mi někdy dost smutno. Tak jsem si říkala... že bych tuhle noc třeba strávila s tebou."

Zamyšleně se na ni podíval a jeho výraz v ní vzbudil lehké mrazení. "Opravdu to chceš, Sáro?"

Přikývla. "Moc to chci."

"Dobře," souhlasil a objal ji paži.

"Určitě?" ptala se Sára trochu plaše.

"Jenom se bojím, že si to rozmyslíš."

"Nerozmyslím, Johnny."

Přitáhl ji blíž k sobě. "Tak to je dneska můj šťastný večer."

Když to říkal, zrovna míjeli kolo štěstí, a jak si Sára později vzpomněla, byl to jediný stánek, který byl na téhle straně lunaparku ještě otevřený. Muž za pultíkem právě zametl udusanou hlinu za ohrádkou, aby našel případné drobné, které tam mohly během večerního sázení zapadnout. Nejspíš uklízí, než zavře, napadlo ji. Za ním zářilo velké kolo lemované malými žárovkami. Nejspíš zaslechl Johnnyho poznámku, protože víceméně automaticky začal znovu vyvolávat, a přitom prohlížel hliněnou podlahku svého stánku, zda nezahledne záblesk stříbra.

"Hejhejhej, pane, když máte dneska štěstí, zatočte si kolem štěstí a udělejte ze svých měďáků dolary.

Vyzkoušejte své štěstí na kole, stačí jediný desetník a už se točí."

Johnny se obrátil po hlase.

"Johnny?"

"Mám pocit, že bych měl mít štěstí, jak to říkal ten chlápek." Usmál se na ni. "Pokud ti to nevádí...?"

"Ne, klidně si vsaď. Ale nebuď tam dlouho."

Znovu na ni vrhl ten zamyšlený pohled, při němž se jí zmocňovala chvilková slabost; uvažovala, jaké to s ním asi bude. Žaludek se jí pomalu sevřel a z toho nečekaného záchvatu sexuální touhy se jí málem udělalo nevoľno.

"Jenom chvilku." Podíval se na vyvolavače. Lunapark za nimi se už skoro vyprázdnil; mraky na nebi se protrhaly a začínalo být chladno. Všem třem šla od úst pára.

"Tak co, mladý pane, zkusíte štěstí?"

"Ano."

Když dorazili na pout', uložil si všechny peníze do přední kapsy, a nyní vytáhl pozůstatky svých osmi dolarů. Dohromady to dělalo dolar osmdesát pět centů.

Hrací desku představoval kus žluté umělé hmoty s namalovanými čtverečky pro jednotlivá čísla a sázky.

Trochu připomínal hrací stůl na ruletu, ovšem Johnny si okamžitě všiml, že z takového hazardu by každý hráč z Las Vegas zešedivěl. Řada vynášela jen dvě ku jedné. Bank tu měl hned dvě čísla, nulu a dvojitou nulu. Poukázal na to majiteli, který jen pokrčil rameny.

"Když chcete Vegas, tak si tam jeďte. Co vám na to mám říct?"

Johnnyho dobrou náladou však nedokázalo otrást nic. Ta maska jistě nebyla ten nejlepší začátek večera,

ovšem od té chvíle šlo všechno jedna radost. Vlastně to byl nejlepší večer, jaký v poslední době zažil, a možná nejlepší v celém jeho životě. Podíval se na Sáru. Byla celá červená a oči jí zářily. "Co ty na to, Sáro?"

Zavrtěla hlavou. "Tohle je pro mě španělská vesnice. Co mám dělat?"

"Můžeš vsadit na číslo. Na červenou nebo černou. Na lichou nebo sudou. Taky na řadu deseti čísel. Každá vyplácí jinak." Podíval se na majitele, který mu věnoval prázdný pohled. "Aspoň by měly."

"Tak černou," rozhodla se. "Zvláštní, jak to člověka vzrušuje, vid'?"

"Černou," zopakoval a hodil desetník na černý čtvereček.

Vyvolavač se zadíval na osamělý desetník uprostřed nesmírné hrací plochy a povzdechl si. "Těžkej majlant." Otočil se ke kolu.

Johnny roztržitě zvedl ruku a přejel si jí po čele. "Moment," pronesl najednou. Přistrčil jeden čtvrták na čtvereček s nápisem 11-20.

"Ještě tohle?"

"Jasně," odtušil Johnny.

Majitel atrakce trhl kolem a roztočil je ve světelném kruhu, kde se mísila červená a černá. Johnny si roztržitě mnul čelo. Kolo začalo zpomalovat a za okamžik zaslechli pravidelné cvakání dřevěného plátku o kolíky, které oddělovaly jednotlivá čísla. Kolo minulo osmičku, devítku, málem se zastavilo na desítce, ale cvaklo ještě jednou a ustálilo se na jedenáctce.

"Dáma prohrává, pán vyhrává," pravil majitel.

"Tys vyhrál, Johnny?"

"Vypadá to tak," broukl Johnny, když mu majitel přidal k původnímu čtvrtáku další dva. Sára tiše vyjekla a málem si ani nevšimla, jak její desetník mizí v nenávratnu.

"Říkal jsem, že tohle je můj šťastný večer," prohodil Johnny.

"Jednou je náhoda, dvakrát je štěstí," poznamenal majitel kola štěstí. "Hejhejhej."

"Zkus to ještě jednou, Johnny," zaprosila.

"Tak dobře. Nechám to tak."

"Tak, jak to je?"

"Ano."

Majitel znovu roztočil kolo štěstí, a zatímco se otáčelo, Sára pošeptala Johnnymu: "Nejsou tahle pouťová kola nějak narařčená?"

"To bylo dřív. Dneska to stát kontroluje, takže se musí spoléhat jen na ten svůj zlodějský systém vyplácení."

Kolo zpomalilo a opět chvíli odtikávalo jako metronom. Dřevěná šipka minula desítku a stále pomaleji procházela Johnnyho řadou.

"No tak, no tak!" křičela Sára. Pár dospívajících mladíků na cestě domů se zastavil a sledoval, co se děje.

Dřevěný ukazatel velice pomalu minul šestnáctku i sedmnáctku a zastavil se na osmnáctce.

"Pán znovu vyhrává." Majitel přidal k Johnnyho hromádce dalších šest čtvrtáků.

"Je z tebe boháč!" zabreptala Sára a políbila ho na tvář.

"Vám to nějak jde, mladej pane," souhlasil vyvolavač s nadšením. "Od takovýho štístka se jen tak neutíká. Hejhejhej."

"Mám to zkusit ještě?" zeptal se jí Johnny.

"Proč ne?"

"Jo, jen do toho," pronesl jeden mladík. Na bundě měl placku s Jimi Hendrixem. "Tehle chlap mě dneska vobral vo čtyry babky. Rád se kouknu, jak si to slízne."

"Tak ty taky," obrátil se Johnny k Sáře. Podal jí jeden čtvrták ze své hromádky, kde jich už bylo devět. Po chvílce váhání jej položila na číslo 21. Samotná čísla vyplácí při výhře deset ku jedné, oznámil vyvolavač.

"A vy zas prostřední řadu, co, mladej pane?"

Johnny se podíval na osm čtvrtáků ležících na desce a začal si znovu mnout čelo, jako by ho začínala bolet hlava. Najednou je smetl z desky a pohrával si s nimi v dlaních.

"Ne. Roztočte to pro dámu. Na tuhle se budu jenom koukat."

Zmateně na něj pohlédla. "Johnny?"

Pokrčil rameny. "Jenom mám takový tušení."

Majitel kola štěstí obrátil oči v sloup, jako by se dovolával nebes, aby mu dodala trpělivosti při jednání s takovými beznadějnými šašky, a roztočil kolo. Kolo se otáčelo, zpomalovalo, až nakonec zastavilo. Na dvojité nule. "Jedna do banku, jedna do banku," hulákal vyvolavač a smetl Sárin čtvrták do zástěry.

"Je to spravedlivý, Johnny?" ptala se Sára dotčeně.

"Při nule a dvojité nule vyhrává bank," odpověděl.

"Tak to od tebe bylo chytrý, žes nevsadil."

"Nejspíš jo."

"Chcete, abych tady točil, nebo mám jít na kafe?" vmísil se majitel.

"Točte," přikázal mu Johnny a položil své čtvrtáky ve dvou hromádkách po čtyřech na poslední řadu.

Zatímco kolo rachotilo ve své světelné kleci, Sára se zeptala Johnnyho, aniž spustila oči z poskakující šipky: "Kolik může taková atrakce vydělat za jeden večer?"

Ke dvěma mladíkům se zatím připojila čtveřice starších lidí, dva muži a dvě ženy. Jeden z nich, který vypadal jako zedník, jí odpověděl: "Tak pět až sedm stovek."

Majitel kola štěstí opět obrátil oči v sloup. "Jó, člověče, kdybyste tak měl pravdu."

"Hele, nehrajte nám tu chudáčka," usadil ho muž, co vypadal jako zedník. "Před dvaceti lety jsem v tomhle švindlu taky jel. Pět, někdy sedm

set za večer, v sobotu v pohodě dva tácy. A to se ani nemusí fixlovat."

Johnny se stále díval na kolo, které už zpomalilo natolik, že se dala přečíst jednotlivá čísla. Mihlo se přes nulu i dvojitou nulu, proběhlo první řadou, vstoupilo do druhé řady a stále zpomalovalo.

"Moc rychlý, čoveče," poznamenal jeden z mladíků.

"Počkejte," pronesl Johnny nezvyklým tónem. Sára se po něm podívala a shledala, že jeho jindy tak milý protáhlý obličej vypadá nějak napjatě, modré oči mu ztmavly a nabraly nepřítomný výraz.

Kolo se zastavilo na třicítce.

"Tomu se říká klika," mínil vyvolavač odevzdaně, zatímco skupinka lidí za Johnnym a Sárou jásala. Muž, který vypadal jako zedník, poplácal Johnnyho po zádech s takovou silou, až se Johnny zapotácel. Majitel kola štěstí sáhl do krabice pod pultíkem a přihodil k Johnnyho osmi čtvrtákům ještě čtyři dolarové bankovky.

"Stačí?" ptala se Sára.

"Ještě jednou," opáčil Johnny. "Když vyhraju, zaplatí nám tenhle chlápek celou pout' a benzín k tomu.

Když prohraju, přijdeme jen o půl dolaru nebo tak."

"Hejhejhej," vyvíval majitel. Tvář se mu rozjasnila a dostával se zpátky do rytmu. "Položte to, kam to chcete. A vy ostatní, račte si přidat. Tohle není žádné divadlo. Kolo se točí a nikdo neví, kde se zastaví."

Muž, co vypadal jako zedník, a oba mladíci se postavili vedle Johnnyho a Sáry. Po krátkém dohadování vytáhli padesát centů a hodili je na prostřední řadu. Muž, který vypadal jako zedník a představil se jako Steve Bernhardt, položil dolar na čtvereček se slovem SUDÁ.

"A co vy, kamaráde?" otázal se vyvolavač Johnnyho. "Necháte to, jak to je?"

"Ano," odvětil Johnny.

"Teda," protáhl jeden z mladíků, "tomu se říká pokoušet štěstí."

"Nejspíš jo," opáčil Johnny a Sára se na něj usmála.

Bernhardt vrhl na Johnnyho zamyšlený pohled a zčistajasna přesunul svůj dolar na třetí řadu. "K čertu s tím," povzdechl si mladík, který předtím řekl Johnnymu, že pokouší štěstí. Postrčil společných padesát centů také do třetí řady.

"Všechno pěkně pohromadě," vyvolával majitel. "Takhle to chcete?"

Hráči ani nehlesli a jejich mlčení znamenalo souhlas. K přihlížejícím se připojilo pár pout'ových nádeníků, jeden z nich s přítelkyní; v setmělé arkádě se tak před kolem štěstí vytvořil docela slušný hlouček lidí.

Vyvolavač pořádně škulbl kolem. Dvanáct párů očí ho sledovalo, jak se otáčí. Sára se přistihla, že znovu hledí na Johnnyho, a uvědomila si, jak divně vypadá jeho tvář v tom křiklavém, přízračném osvětlení.

Zase si vzpomněla na tu masku - Jekyll a Hyde, lichá a sudá. Žaludek se jí znovu obrátil a udělalo se jí

slabo. Kolo zpomalilo a začalo cvakat. Mladíci na ně pokřikovali, jako by je chtěli popohnat.

"Ještě kousek, zlato," prosil Steve Bernhardt. "Ještě kousíček."

Kolo přicvakalo do třetí řady a zastavilo se na čísle 24. Hlouček opět zajásal.

"Johnny, ono to vyšlo, vyšlo to!" volala Sára.

Majitel otráveně hvízdal mezi zuby a vyplatil výhry. Jeden dolar pro mladíky, dva pro Bernhardta a dvanáct pro Johnnyho. Ten měl teď před sebou na desce celých osmnáct dolarů.

"Klika jako vod blázince, kamaráde. Hejhejhej. Ještě jednou? Tohle kolo si tě nějak voblíbilo."

Johnny se podíval na Sáru.

"Je to na tobě, Johnny." Přesto se jí zmocnil divný pocit.

"Tak do toho, čoveče," pobízel ho mladík s plackou s Jimi Hendrixem. "Fakt mě těší, když to tenhle maník dostane sežrat."

"Dobře," souhlasil Johnny. "Tak naposledy."

"Položte si, kam to chcete."

Všichni upírali oči na Johnnyho, který chvíli zamyšleně stál a mnul si čelo. Jeho jindy veselá tvář byla teď nehybná, klidná a vážná. Díval se na kolo lemované světly a prsty si třel kůži nad pravým okem.

"Nechám tak," prohlásil nakonec.

Z hloučku se ozval pochybovačný šepot.

"Teda čoveče, tomu se fakt říká pokoušet osud."

"Je rozjetej," mýnil Bernhardt s pochybami v hlase. Ohlédl se po své ženě, která jen pokrčila rameny na znamení, že smysl toho všeho jí naprosto uniká. "Dobrá, jedeme v tom spolu, ať se děje, co se děje."

Mladík s plackou se podíval na svého přítele; ten jen pokrčil rameny a přikývl. "Tak jo," pronesl směrem k majiteli. "Taky necháváme."

Kolo se roztočilo. Sára zezadu slyšela, jak se jeden nádeník sází

s druhým o pět dolarů, že třetí řada už nemůže vyjít. Žaludek se jí znovu převalil, ale tentokrát se nezastavil; obracel se dál a dál, až si konečně uvědomila, že se jí dělá špatně. Na tváři jí vyrazil studený pot.

Kolo zpomalilo už v první řadě a jeden z mladíků zklamaně pleskl rukama. Neodvrátil se však. Kolo procvakalo kolem jedenáctky, dvanáctky a třináctky. Jeho majitel se už zase tvářil spokojeně. Cvak, cvak, cvak: čtrnáct, patnáct, šestnáct.

"Ono tam doleze," pronesl Bernhardt. Z jeho hlasu zazníval nelíčený údiv. Vyzvolavač pohlédl na své kolo, jako by nejradši natáhl ruku a zastavil je. Proklouzlo přes dvacítku i jednadvacítku a zastavilo se na dvaadvacítce.

Hlouček čumilů, který se mezitím rozrostl na dobrých dvacet osob, vydal další nadšený pokřik. Zdálo se, že se tu sešli všichni, kdo ještě zůstali v lunaparku. Sára slabě zaslechla nádeníka, který prohrál sázku, jak při vyplácení peněz mrmlá něco o "zasraný klice". V hlavě jí škubalo. Nohy jí zčistajasna začaly vypovídat službu, všechny svaly se jí trásly a nemohla jim už věřit. Několikrát zamrkala, ale výsledkem byla jen nepříjemná závrať. Svět se celý naklonil na stranu, jako by dosud jeli na lochnesce, a teprve po chvíli se opět narovnal.

Ten párek musel být špatný, napadlo ji chmurně. To máš za to, Sáro, že takhle riskuješ na okresní pouti.

"Hejhejhej," pronesl majitel kola štěstí bez valného nadšení a vyplatil výhry. Dva dolary pro mladíky, čtyři pro Steva Bernhardta a celý balík pro Johnnyho - tři desetidolarovky, jedna pěti- a jedna jednodolarovka. Majitel z toho jistě neměl žádnou radost, ale zůstával optimistou. Jestliže se ten vytáhlý huběňour s tou hezkou blondýnkou pokusí ještě jednou vsadit na třetí řadu, určitě se mu vrátí všechno, co vyplatil. Ty prachy tomu čahounovi nepatří, dokud je nesundá z desky. A kdyby mu s nimi odešel? Inu, jenom za dnešek mu kolo vyneslo jistě tisíc babek, takže si může dovolit něco málo vyplatit. Takhle se roznese, že někdo obehral Sola Drummora a jeho kolo, a zítra mu to hodí víc než kdy jindy. Takový výherce je nejlepší možná reklama.

"Položte si, kam to chcete," vyvolával. K desce přistoupilo několik dalších lidí a všichni na ni kladli desetníky a čtvrtáky. Majitel měl však oči jen pro jediného hráče. "Tak co, kamaráde? Chcete to ještě zkusit?"

Johnny se podíval na Sáru. "Co ty... poslyš, není ti nic? Jsi bílá jako stěna."

"Žaludek," odpověděla a pokusila se o úsměv. "To bude tím párkem. Nemohli bychom jet domů?"

"Jistě. Kam jinam." Zrovna sbíral hromádku zmuchlaných bankovek z desky, když mu pohled znovu padl na kolo. Všechn vřelý zájem o její zdraví, který se mu dosud zračil v očích, z nich zčistajasna vyprchal. Znovu jako by mu potemněly a objevil se v nich ten chladný, zamyšlený výraz. Dívá se na to kolo jako malý kluk na své soukromé termitišťe, pomyslela si Sára.

"Ještě moment," prohlásil.

"Tak dobře," na to Sára. Jenže kromě toho, že jí bolel žaludek, se jí začínala motat hlava. Ani to škruandání v podbřišku se jí moc nezamlouvalo. Hlavně žádný průjem, panebože. Jen to ne.

Napadlo ji: Nebude spokojený, dokud to zas všechno neprohraje.

A pak, se zarážející jistotou: Jenže on neprohraje.

"Tak co, kamaráde?" ptal se majitel kola štěstí. "Berte, nebo nechtě ležet."

"Hop nebo trop," pronesl jeden nádeník a kolem se ozval nervózní smích. Sáře se točila hlava.

Johnny najednou shrnul všechny bankovky a mince do rohu desky.

"Co to děláte?" podivil se majitel kola štěstí a jeho údiv byl zcela upřímný.

"Všechno na devatenáctku," prohlásil Johnny.

Sára málem zasténala, ale spolkla to.

Hlouček šuměl.

"Já bych to nepřeháněl," šeptal Steve Bernhardt Johnnymu do ucha. Johnny neodpověděl. Sledoval kolo s téměř lhostejným výrazem. Oči měl už skoro fialové.

Ozvalo se cinkání, o němž se Sára zprvu domnívala, že jí zvoní v uších. Pak si všimla, že ostatní sázející, kteří už položili peníze na hrací desku, schovávají mince zpátky do kapes a nechávají Johnnyho, aby hrál tuhle hru sám.

Ne! Chtělo se jí vykřiknout. Takhle ne, nemůže v tom zůstat sám, to není fér...

Kousla se do rtu. Bála se, že se pozvrací, sotva otevře ústa. Žaludek

ji už bolel skoro nesnesitelně. Johnnyho výhra ležela na hromádce pod holými žárovkami. Padesát čtyři dolarů; a za uhodnuté číslo se vyplácelo deset ku jedné.

Majitel kola štěstí si olízl rty. "Pane, podle státních předpisů nesmím na jedno číslo vzít vyšší sázku než dva dolary."

"No tak," zavrčel Bernhardt. "Nesmíš brát sázky na řadu přes deset babek, a jeho jsi zrovna nechal vsadit osmnáct. Že by ti povolily nervy?"

"To ne, jenom..."

"Tak podívejte," spustil Johnny najednou. "Berte, nebo jdu pryč. Mýmu děvčeti je špatně."

Vyvolavač přešel hlouček očima. Všude viděl jen nepřátelské pohledy. Bylo to zlé. Nikdo nepochopil, že ten chlápek zbůhdarma vyhazuje peníze a on se mu v tom snaží zabránit. Ztraceně. Těm lidem se to nebude líbit tak jako tak. Ať si tedy ten maník dělá, co chce, ať klidně prohraje všechno, jen když on bude moci konečně zavřít.

"Dobře," připustil nakonec. Jestli teda nikdo z vás není od inspekce..." Obrátil se ke kolu. "Kolo se točí a nikdo neví, kde se zastaví."

Trhl rukou a čísla se okamžitě rozmazala. Po nějakou dobu, která musela všem připadat delší než ve skutečnosti, se neozývalo nic kromě hrčení kola štěstí, nočního větru narážejícího někde poblíž do stanové plachty a dutého tepání v Sářině hlavě. V duchu prosila Johnnyho, aby ji objal kolem ramen, avšak on stál dál nehybně s rukama opřenými o hrací desku a s očima přilepenými na kole, které jako by si usmyslelo, že se bude točit až do skonání světa.

Nakonec zpomalilo natolik, aby dokázala přečíst čísla, a tehdy spatřila devatenáctku, jedničku a devítku namalovanou červeně na černém pozadí. Nahoru a dolů, pořád dokola. Vytrvalé hrčení kola přešlo do pravidelného cvakání, které se v okolním tichu přízračně rozléhalo.

Čísla mýjela šipku stále pomaleji.

Jeden nádeník udiveně vyhrkl: "Kristova noho, ale stejně to bude těsný!"

Johnny klidně stál a sledoval kolo; teď se jí zdálo (i když to mohlo být tou nevolností, která jí drtila vnitřností táhlými svíravými vlnami), že má oči skoro černé. Jekyll a Hyde, pomyslela si a zčistajasna se ho bůhvíproč začala bát.

Cvak-cvak-cvak.

Kolo vstoupilo do druhé desítky, minulo patnáctku a šestnáctku, překulilo se přes sedmnáctku a po chvíli váhání i přes osmnáctku. S posledním cvaknutím zapadla dřevěná ploška k devatenáctce. Diváci zadrželi dech. Kolo se ještě pomalu otáčelo a šipka se opřela o kolík mezi devatenáctkou a dvacítkou. Asi čtvrt sekundy se zdálo, že kolík šipku neudrží a že poslední zbytek setrvačnosti posune kolo k dvacítkě. Jenže pak kolo sklouzlo zpátky k devatenáctce a zastavilo se nadobro.

Chvíli se neozval ani hlásek. Panovalo naprosté ticho.

Pak jeden z mladíků tiše a vyjeveně pronesl: "Hele, čoveče, zrovna jste vyhrál pět set čtyřicet dolarů." Steve Bernhardt se přidal: "Takovou kliku jsem v životě neviděl. Nikdy."

Hlouček propukl v jásot. Plácali Johnnyho po zádech a dávali mu přátelské štulce. Všichni se tlačili kolem Sary, aby si na něj mohli sáhnout, a po tu dobu, kdy je rozdělili, cítila v sobě čirou, zoufalou paniku. Před očima se jí míhaly černé odlesky točícího se kola.

Za okamžik už ale stál Johnny u ní a ona si s jistou radostí uvědomila, že je to skutečný Johnny, ne ten ledově klidný panák, který sledoval poslední otočku kola štěstí. Tvářil se zmateně a bylo vidět, že má o ni starost.

"Promiň, zlatíčko," omlouval se a ona ho za to měla ještě radši.

"To nic," odpověděla, aniž věděla, jestli je to pravda.

Majitel kola štěstí si odkašlal. "Pro dnešek končíme," prohlásil. "Zavíráme."

Z hloučku se ozvalo souhlasné, i když poněkud zlověstné mručení.

Vyvolavač pohlédl na Johnnyho. "Budete vám muset vypsát šek, mladý pane. Tolik hotovosti u sebe nemám."

"Jistě," souhlasil Johnny. "Hlavně rychle. Tady té dívce vážně není dobře."

"No jo, šek," zabručel Steve Bernhardt s nejlubším pohrdáním. "Dá ti šek, kterej ti v bance vrátěj, ani nemrkneš, a on si pojede na zimu na Floridu."

"Vážený pane," spustil majitel kola štěstí, "mohu vás ujistit..."

"Ujist'uj si svou babičku, možná ti uvěří," odbyl ho Bernhardt. Po těch slovech se naklonil přes hrací desku a zašátral pod pultíkem.

"Hej!" vykřikl majitel. "Tohle je loupež!"

Zdálo se, že jeho tvrzení na diváky nijak nezapůsobilo.

"Prosím tě," zašeptala Sára. V hlavě jí vířilo.

"Na ty peníze kašlu," prohlásil Johnny znenadání. "Nechtě nás laskavě projít. Dámě je špatně."

"Teda, čoveče," vydechl mladík s plackou Jimi Hendrixe, ale nakonec ustoupil i se svým kamarádem.

"Ne, Johnny," pronesla Sára, i když zvracení už zadržovala jen silou vůle. "Vezmi si ty peníze." Pět set dolarů byl Johnnyho plat za tři týdny.

"Koukej platit, ty hubo plechová!" zaburácel Bernhardt. Vytáhl zpod pultu plechovou krabici od doutníků, odstrčil ji stranou, ani se do ní nepodíval, znovu zašátral a vyndal ocelovou pokladničku natřenou na zeleno. "Jestli tady v tom není pět set čtyřicet babek, tak tady na místě sežeru vlastní košili." Ztěžka plácl Johnnyho přes rameno. "Ještě chvíli vydrž, synku. Dostaneš zapláceno, nebo se nejmenuju Steve Bernhardt."

"Opravdu, pane, nemám tolik..."

"Zaplatíš," sykl Bernhardt a naklonil se nad majitele, "nebo ti to tady nechám zavřít. A to myslím vážně. Zatraceně vážně."

Majitel kola štěstí si povzdechl a zalovil pod košili. Nakonec vytáhl klíček na tenkém řetízku. Hlouček přihlížejících si vydechl. Sára už to nemohla vydržet ani o minutu déle. Žaludek se jí jakoby nafoukl a zkameněl. Všechno jeho obsah se chystal vychlístnout ústy, docela všechno, a expres. Odpotácela se od Johnnyho a prodírala se davem.

"Není vám nic, drahoušku?" tázal se jí jakýsi ženský hlas, ale Sára jen zavrtěla hlavou.

"Sáro? Sáro!"

Neschováš se před Jekyllem, Hydem... jeden nebo druhý si tě najde, pomyslela si poněkud nesouvisle. Fluoreskující maska jako by jí visela přímo před očima uprostřed setmělého lunaparku, když se hnala kolem kolotoče. Narazila ramenem do stožáru lampy, zapotácela se, chytila se ho a začala se dávit.

Vypadalo to, jako by z ní tryskalo všechno od pat nahoru, jako by jí žaludek svírala ohavná, slizká pěst. Poddala se tomu, pokud mohla.

Páchno to jako cukrová vata, napadlo ji, a to už to z ní vystříklo podruhé a pak potřetí. Před očima jí tančily drobné skvrnky. Při posledním dávení z ní vyšlo jen trocha hlenu a vzduch.

"Panebože," pronesla chabě a přidržela se stožáru, aby neupadla. Někde za ní vyvolával Johnny její jméno, ale ona mu nedokázala odpovědět, aspoň ne hned; ještě nechtěla. Žaludek se jí trochu uklidnil a chvíli měla pocit, že by tu nejradši stála donekonečna a blahopřála si, že to přežila, že přežila svůj večer na pouti.

"Sáro? Sáro!"

Dvakrát si odplivla, aby si pročistila ústa.

"Tady jsem, Johnny."

Objevil se za kolotočem, jehož umělohmotní koníci zkameněli uprostřed skoku. Všimla si, že Johnny roztržitě svírá v ruce tlustý svazek bankovek.

"Už je to v pořádku?"

"Ještě ne, ale je to lepší. Zvracela jsem."

"Aha. Kristepane. Pojedeme domů." Něžně ji vzal za paži.

"Svoje peníze jsi dostal."

Podíval se na svazek bankovek a nepřítomně si ho nacpal do kapsy kalhot. "Jo. Všechny nebo jenom část, ani nevím. Ten svalovec to přepočítával."

Sára si vyndala z kabelky kapesník a začala si jím utírat ústa. Kapku vody, pomyslela si. Upsala bych duši čertu za sklenici vody.

"To sis měl dát pozor," namítla. "Je to spousta peněz."

"Nalezené peníze nosí smůlu," pronesl temně. "Jedno z oblíbených rčení mé matky. Zná jich asi milión. A hazard nenávidí jako čerta."

"Zatvrzelá baptistka," poznamenala Sára a otřásla se od hlavy až k patě.

"Copak?" staral se.

"Přeběhl mi mráz po zádech," odvětila. "Až budeme v autě, chci zapnout topení naplno, a... panebože, už zase."

Odvrátila se od něj a se sténáním vychrchlala trochu slin. Zapotácela se. Jemně, ale pevně ji zachytil.

"Dojdeš k tomu autu?"

"Ano. Už je to dobrý." Ale hlava ji bolela, v ústech měla ohavnou pachut' a svaly na zádech i na břiše měla celé přetažené a rozbolavělé.

Pomalou procházeli lunaparkem, šourali se v pilinách a míjeli stany zavřené a zabeďněné na noc. Zezadu se k nim přiblížil nějaký stín a Johnny se prudce ohlédl; snad si konečně uvědomil, kolik peněz má v kapse. Byl to jeden z těch mladíků - mohlo mu být tak patnáct. Plaše se na ně usmál. "Doufám, že už je vám lip," oslovil Sáru. "Nejspíš ty párky. Na špatnej narazíte, ani nevíte jak."

"Ani mi o tom nemluv," na to Sára.

"Nechcete s ní pomoci do auta?" zeptal se Johnnyho.

"Ne, díky. My to zvládneme."

"Dobře. Stejně už musím." Ještě na okamžik se však zastavil a jeho plachý úsměv se změnil v široký škleb. "A stejně jsem rád, že to ten chlap dostal sežrat."

Odklusal do tmy.

Sárin malý bílý stejšn byl jediné auto, které na parkovišti zbylo; krčil se pod neónovou výbojkou jako opuštěné štěně. Johnny Sáře otevřel dveře vedle řidiče a nechal ji, ať se pomalu nasouká dovnitř. Sám se posadil za volant a nastartoval.

"Chvilku potrvá, než to začne topit," upozornil.

"To nic. Teď je mi zas horko."

Podíval se na ni a všiml si potu, který jí stékal pop tvářích. "Možná bych tě měl hodit na pohotovost do Východní maineské," poznamenal. "Jestli je to salmonela, mohlo by to bejt vážný."

"Ne, to je dobrý. Jenom se chci dostat domů a jít spát. Ráno se vzbudím jenom na chvíli, abych zavolala do školy, že jsem nemocná, a pak hned zase zalehnu."

"Ani s tím se neobtěžuj, Sáro. Já tě tam nahlásím."

Vděčně na něj pohlédla. "Uděláš to pro mě?"

"Jistě."

To už ujížděli směrem k dálnici.

"Je mi líto, že s tebou nemůžu jet k tobě," pravila Sára. "Vážně je mi to líto."

"To není tvoje chyba."

"Ale je. To já jsem snědla zkaženéj párek. Smůlovatá Sára."

"Miluju tě, Sáro," řekl Johnny. A bylo to venku, už to nemohl vzít zpátky, a tak to mezi nimi viselo v jedoucím voze a čekalo, až s tím někdo něco udělá.

Udělala, co bylo v jejích silách. "Díky, Johnny."

Zbytek cesty absolvovali v příjemném mlčení.

KAPITOLA 2

1

Když Johnny zatočil se stejšnem na příjezdovou cestu k jejímu domu, byla skoro půlnoc. Sára klimbala.

"Holá," obrátil se k ní, když vypnul zapalování, a jemně s ní zatřásl. "Jsme tady."

"Aha... dobře." Posadila se a zachumlala se do kabátu.

"Jak ti je?"

"Líp. Bolí mě žaludek i záda, ale jinak je to lepší. Johnny, ty se vrať do Cleaves autem."

"Ne, to radši ne," opáčil. "Někdo by ho mohl vidět, jak parkuje před mým domem celou noc. Přece se nechceme dostat do řečí."

"Vždyť jsem tam měla jet s tebou..."

Johnny se usmál. "To by pak stálo za to riziko, i kdybychom měli jít tři bloky pěšky. Navíc chci, abys tu měla auto, kdyby sis to rozmyslela s tou pohotovostí."

"Nerozmyslím si to."

"Třeba jo. Můžu si od tebe zavolat taxi?"

"To jistě můžeš."

Zašli dovnitř a Sára sotva stačila rozsvítit, než se jí zmocnil další třes.

"Telefon je v obýváku. Já si lehnu a hodím na sebe deku."

Obývací pokoj byl malý a funkcionalisticky zařízený; kasárenský vzhled rušily jen barevné záclonky - květiny psychedelických barev a tvarů - a několik plakátů na stěně: Dylan ve Forest Hills, Baezová v Carnegie Hall, Jefferson Airplane v Berkeley a Byrds v Clevelandu.

Sára ulehla na gauč a přitáhla si deku až k bradě. Johnny si ji starostlivě prohlížel. Tvář měla bílou jako papír, až na tmavé kruhy pod očima. Vypadala tak nemocně, jak jen člověk může vypadat.

"Možná bych tu měl zůstat s tebou," nadhodil. "Jenom pro případ, že by se něco stalo, třeba..."

"Třeba prasklinka na konci páteře?" Podívala se na něj s hořkým humorem v očích.

"Víš přece. Může se stát cokoli."

Výhružné škrundání ve spodních partiích rozhodlo za ni. Měla rozhodně v úmyslu zakončit večer tím, že se s Johnem Smithem vyspí. To jí nebylo dopřáno. To ovšem neznamenalo, že by měla večer zakončit tím, že ji bude sledovat, jak zvrací, běhá na záchod a láduje se gastrogelem.

"To přejde," prohlásila. "Byl to přece jen zkažený pouťový párek, Johnny. Stejně tak dobře jsi ho mohl dostat ty. Zavolej mi zítra, až budeš mít volno."

"Určitě?"

"Určitě."

"Tak dobře, zlato." Už dál nesmlouval, zvedl telefon a zavolal si taxi. Zavřela oči; zvuk jeho hlasu ji konejšil a uspával. Mimo jiné se jí na něm zamlouvalo, jak se vždycky snaží udělat to správné, to nejlepší, bez nějakých pokryteckých řečí. Dobrá vlastnost. Teď byla příliš unavená a schlíplá na to, aby si s ním hrála na schovávanou.

"A je to," pravil, když zavěsil. "Pošlou mi ho sem do pěti minut."

"Aspoň máš na taxíka," prohodila s úsměvem.

"A hodlám mu dát pořádné dýško," odpověděl a slušně přitom napodobil W. C. Fieldse.

Přistoupil ke gauči, posadil se k ní a vzal ji za ruku.

"Johnny, jak se ti to povedlo?"

"Hm?"

"To s tím kolem. Jak jsi to dokázal?"

"Prostě štěstí, nic víc," odpověděl a zatvářil se rozpačitě. "Každý má občas takové štěstí. Třeba někde na dostizích, při voku nebo při čáře."

"Ne," trvala na svém.

"Ech?"

"Nemyslím, že takové štěstí může mít každý. Tohle bylo skoro k nevíře. Až... až mě to poděsilo."

"Poděsilo?"

"Ano."

Johnny si povzdechl. "Občas mívám předtuchy, nic jiného v tom není. Mám je, co se pamatuju, už od doby, kdy jsem byl ještě kluk. A vždycky jsem dokázal najít věci, co lidi ztratili. Třeba ta malá Lisa Schumannová ve škole. Znáš ji?"

"Malou smutnou myšku Lízu?" Usmála se. "Jistěže ji znám. Je tak vyjevená, že jen tak tak prochází mým kursem obchodní stylistiky."

"Tak ona ztratila třídní prstýnek," pokračoval Johnny, "a přišla kvůli tomu plačky za mnou. Zeptal jsem se jí, jestli zkusila zadní kouty horní přihrádky ve své skřínce. Jenom jsem tak hádal. A on tam byl."

"A to dokázal vždycky?"

Zasmál se a zavrtěl hlavou. "Jenom málokdy." Jeho úsměv trochu ochabl. "Jenomže dneska to bylo mimořádně silné, Sáro. Měl jsem to kolo..." Pomalu sevřel ruce v pěst a zamračil se na ně. "Měl jsem ho přímo tady, v sobě. A vzbuzovalo to ve mně zatraceně divný představy."

"Jaký třeba?"

"Guma," pronesl pomalu. "Hořící guma. A chlad. Led. Černý led. Tohle všechno jsem měl v hlavě. Bůhvíproč. A ještě takový špatný pocit. Jako že bych si měl dávat pozor."

Mlčky na něj upřela oči a jeho tvář se postupně rozjasnila.

"Teď už je to ovšem pryč, ať to bylo, co chtělo. Nejspíš to nic neznamenal."

"Stejně to bylo štěstí za pět stovek," připomněla mu. Johnny se zasmál a přikývl. Už nepromluvil a Sára usnula, vděčná za to, že je s ní. Probudila se teprve, když se na stěně naproti oknu mihl odlesk reflektorů příjíždějícího auta. Jeho taxi.

"Zavolám ti," ujistil ji a něžně ji políbil na tvář. "Určitě nechceš, abych tu zůstal?"

Najednou by chtěla, ale stejně zavrtěla hlavou.

"Zavolej," řekla.

"O třetí přestávce," slíbil. Zamířil ke dveřím.

"Johnny?"

Otočil se.

"Miluju tě, Johnny," oznámila mu a jeho tvář se rozzářila jako vánoční stromeček.

Poslal jí polibek. "Koukej se uzdravit," poradil jí. "Pak si promluvíme." Přikývla, avšak nakonec jí trvalo čtyři a půl roku, než si mohla s Johnnym znovu promluvit.

2

"Nebude vám vadit, když si sednu dopředu?" zeptal se Johnny taxikáře. "Ne. Jenom mi nekopněte do taxametru. Je dost křehkej." Johnny s jistými obtížemi zasunul své dlouhé nohy pod taxametr a zabouchl dveře. Taxikář, proplešatělý muž ve středních letech s bříškem, zhasl majáček a taxi se rozjelo po Flagg Street.

"Kam to bude?"

"Do Cleaves Mills," odpověděl Johnny. "Na hlavní. Ukážu vám to přesně."

"Budu vás muset požádat o poloviční přírážku," upozornil ho taxikář. "Dělám to nerad, ale zpátky budu muset jet prázdněj."

Johnny roztržitě sevřel v ruce svazek bankovek v kapse kalhot. Pokoušel se rozpomenout, jestli měl někdy v životě u sebe takovou částku na hotovosti. Ano, jednou. Kupoval si dva roky starý chevrolet za dvanáct set dolarů. Jen tak z rozmaru si ty peníze vybral ze spořitelny, jenom proto, aby viděl, jak taková spousta peněz vypadá. Žádný zázrak to nebyl, ale ten výraz prodavače aut, když mu Johnny vysázel na dlaň dvanáct stodolarovek, za to určitě stál. Ovšem tahle hromada peněz v něm nevzbuzovala žádný příjemný pocit, spíše jakýsi neklid, a hlavou se mu honilo matčino úsloví: Nalezené peníze nosí smůlu. "To mi nevadí," sdělil taxikáři.

"Hlavně, že si rozumíme," pronesl řidič sdílnějším tónem. "Dostal jsem se sem tak rychle, protože jsem měl mít rito na Riverside, ale když jsem tam přijel, nikdo se k tomu nechtěl znát."

"Vážně?" otázal se Johnny bez valného zájmu. Kolem nich se míhaly setmělé domy. Vyhrál pět set dolarů; ještě nikdy se mu nestalo nic ani zdaleka podobného. Ten přízračný pach hořící gumy... ten pocit, že částečně znovu prožívá něco, co se mu přihodilo, když byl ještě malý... a předtucha smůly, která musí nutně vyvážit tak velké štěstí - to všechno ho neopouštělo ani na okamžik.

"Jo, tihle opilci napřed zavolají a pak si to rozmyslí," vykládal taxikář. "Zatracený ožralové, střílel bych je. Zavolají vám a pak si řeknou, do háje, dáme si ještě pár piv. Nebo propijou všechny prachy, a když tam potom dorazím a ptám se: ‚Kdo chtěl toho taxíka?‘, nemaj odvalu se přiznat."

"Jo," přisvědčil Johnny. Po jejich levici plynula řeka Penobscot, temná a hladká. Pak se Sáře udělalo špatně a ještě ke všemu se mu přiznala, že ho miluje. Nejspíš to byla jen chvilková slabost, ale panebože! Kdyby to tak myslela vážně! Byl do ní zamilovaný v podstatě od první schůzky. V tom spočívalo jeho dnešní štěstí, ne v tom, že vyhrál peníze. Jenže v duchu se musel vracet právě k tomu kolu štěstí, a to mu dělalo starosti. Ještě teď ve tmě viděl, jak se točí, a v uších mu znělo cvakání dřevěného ukazatele, jak poskakuje přes zarážky jako v nějakém tíživém snu. Nalezené peníze nosí smůlu.

Taxikář odbočil na silnici číslo 6, plně zabrán do svého monologu.

"Tak mu povídám: ‚Tyhle řeči si strč, víš kam.‘ Totiž, ten kluk si myslí, bůhvíjak není chytřej, víme? A já nemusím takový blbosti poslouchat vod nikoho, ani vod svýho syna. S tímhle taxíkem jezdím šestadvacet let, pane. Šestkrát mě přepadli. Už mockrát do mě někdo drcnul, ale větší bouračku jsem v životě neměl, a za to teda vděčím Panence Marii a svatému Kryštofovi a Všemohoucímu Hospodinovi, víte, co myslím? A to mu prosím každej tejden, i kdyby šly kšefty sebehůř, dávám stranou pět babek na studie. Začal jsem s tím, ještě když byl mimino a cucal z flašky. A k čemu to všecko? Aby mi jednoho krásného dne přišel domů a prohlásil, že prezident Spojených států je svině. Ksaku! Ten kluk si nejspíš myslí, že já jsem taky svině, i když mu musí bejt jasný, že sotva by mi něco takového řek, hned bych mu zrychtoval ciferník. To je ta dnešní mladá generace. Tak mu povídám: ‚Takový řeči si strč, víš kam.‘"

"Jo," přisvědčil Johnny. Nyní kolem nich ubíhaly lesy. Vlevo se rozkládala Carsonova mokřina. Nacházeli se přibližně sedm mil od Cleaves Mills. Na taxametru naskočil další deseticeť.

Jeden desetník, jediná desetinka dolaru. Hejhejhej.

"Co vy vlastně děláte, jestli se můžu zeptat?" zajímal se taxikář.

"Učím na střední škole v Cleaves."

"Fakt? No tak to dobře víte, vo čem mluvím. Co to dneska s těma děckama je?"

To máte tak: snědly zkažený párek jménem Vietnam a otrávil se. Prodal jim ho takový ošklivý pán, nějaký Lyndon Johnson. Tak šli za tím druhým pánem, víte, a říkaly mu: "Kristepane, nám je zle." A ten druhý pán, jmenoval se Nixon, jim odpověděl: "Já vím, co s tím udělat. Dejte si ještě páreček." A tohle je celý problém dnešních amerických dětí.

"Nevím," opáčil Johnny.

"Člověk si naplánuje celý život a dělá, co umí," tvrdil taxikář s upřímným údivem v hlase, s údivem, jenž neměl mít dlouhého trvání, neboť mu zbývala poslední minuta života. Johnny, jenž o tom neměl ani tušení, začal s tím člověkem soucítit a litoval ho, že nedokáže nic pochopit.

Dej se k nám, zlato, dneska to hezky rozjedem.

"Člověk pro ně chce vždycky jen to nejlepší, a kluk vám nakonec přijde s vlasama až k zadku a prej, že prezident Spojených států je svině. Svině! Sakra, tohle já..."

"Pozor!" zařval Johnny.

Taxikář k němu napůl otočil svůj naducaný obličej amerického legionáře, vážný, rozzlobený a zoufalý,

osvětlený kontrolkami na palubní desce a nyní i světlý protijedoucího vozu. Obrátil se zpátky dopředu, jenže to už bylo pozdě.

"Kriste..."

Jela proti nim dvě auta, každé na jedné straně dělicí čáry. Jedno byl Mustang, druhé Dodge Charger, a vyřítily se proti nim zpoza kopce. Johnny slyšel řev jejich upravených motorů. Charger měl namířeno přímo na ně. Ani se nesnažil vyhnout a taxikář za volantem ztuhl hrůzou.

"Kri..."

Johnny si jen letmo uvědomil, že se mustang přehnal kolem nich. To už se taxi srazilo s Chargerem a Johnny cítil, jak ho nějaká síla zvedá a vyhazuje ven. Necítil žádnou bolest, jenom matně tušil, že jeho stehna narazila do taxametru s takovou silou, že ho vyrvala ze závěsu.

Ozval se zvuk tříštěného skla. Do noci vyskočil mohutný ohnivý jazyk. Johnnyho hlava se dotkla předního okna a vyrazila je. Veškerá skutečnost mizela jako voda vytékající z vany. Následovala bolest v ramenou a pažích, slabá a vzdálená, když zbytek jeho těla následoval hlavu rozbitým předním sklem. Letěl. Odlétal do říjnové noci.

Nezřetelná, prchavá myšlenka: Umírám? Zabije mě tohle?

A nějaký vnitřní hlas odpovídá: Ano, pravděpodobně ano.

Letěl. Nocí se míhaly říjnové hvězdy. Burácivý rachot vybuchujícího benzínu. Oranžová záře. Potom tma. Jeho let do prázdna skončil těžkým zuchnutím a šplouchnutím. Přivítal ho vlhký chlad, protože přistál v Carsonově mokřině pětadvacet stop od místa, kde pod noční oblohou plápolal taxík a Charger, seškvášené dohromady.

Tma.

Uplývání.

Nakonec zbylo jedině obrovské rudočerné kolo, které se otáčelo v prázdnotě, jaká se může rozprostírat jen mezi hvězdami: zkuste své štěstí, poprvé je to náhoda, podruhé je to štěstí, hejhejhej. Červené a černé kolo se točilo nahoru a dolů, šipka klapala o kolíčky a on napínal oči, aby viděl, jestli padne dvojitá nula, číslo banku, všechno do banku, každý prohrává, jenom bank vyhrává. Napínal oči, jenže kolo mezitím zmizelo. Zůstala jen černá tma a naprostá prázdnota, co popírá úplně všechno, nula nula nic. Chlad podsvětí.

Johnny Smith v něm zůstal dlouho, velmi dlouho.

KAPITOLA 3

1

Ráno 30. října 1970, někdy krátce po druhé hodině ráno, začal v hale malého domku asi sto padesát mil jižně od Cleaves Mills zvonit telefon.

Herb Smith se posadil v posteli, celý zmatený a vysílený z toho, jak musel překročit práh spánku a zastavit se na jeho zápraží.

Vedle něj se ozval Veřin hlas přidušený polštářem: "Telefon."

"Jo," přisvědčil a přehodil nohy přes pelest. Byl to mohutný připlešatělý chlapík se širokými rameny a padesátkou na krku; na sobě měl jen modré kalhoty od pyžama. Vyšel do chodby a rozsvítil. Telefon v hale běsnil dál.

Zamířil k tomu, čemu Vera s oblibou říkala "telefonní koutek". Celá věc sestávala z telefonního přístroje a jakési napodobeniny školní lavice, již si před třemi lety pořídila za výherní kupóny. Herb do ní od začátku odmítal vměstnat celých svých sto osm kilo, a kdykoli musel telefonovat, raději zůstával stát. Příhrádka pod stolkem přetékala výtisky Reader's Digestu a časopisu Fate.

Herb sáhl po sluchátku, ale ještě chvíli nechal telefon zvonit.

Takové zvonění uprostřed noci obvykle znamenalo jednu ze tří věcí: nějaký starý známý se zlinkoval pod obraz a rozhodl se, že si ho rádi poslechnete i ve dvě ráno; někdo se dovolal na špatné číslo; došla nějaká špatná zpráva.

V naději, že půjde o druhý případ, Herb zvedl sluchátko. "Haló?"

Ozval se ostrý mužský hlas: "Je to byt pana Herberta Smithe?"

"Ano?"

"S kým mluvím, prosím?"

"Já jsem Herb Smith. Co..."

"Počkal byste chvíli?"

"Ano, ale kdo..."

Pozdě. V uchu mu zaznělo slabé klapnutí, jako by volajícím upadla bota. Dali ho na čekačku. Z celé té spousty věcí, jež se mu na telefonech nezamlouvaly - špatné spojení, děcka, co se vás ptají, jestli máte prince Alberta v plechovce, strojově mluvící operátorky a podvodníci, kteří vám vnucují předplatné časopisů -, nejmíc ze všeho nenáviděl čekačku. Patřila k oněm záludnostem, které se během posledních deseti let potají vplížily do lidských životů. Bývaly doby, kdy ten na druhém konci drátu řekl prostě:

"Zůstaňte u aparátu, buďte tak hodný," a položil sluchátko na stůl. Tehdy jste aspoň mohli poslouchat vzdálené útržky rozhovorů, štěkot psů, rádio nebo plačící dítě. Čekačka byla ovšem něco docela jiného. Linka dokonale oněměla, až to působilo trochu hroživě. Ocitli jste se v prázdnotě. Proč dneska rovnou neříkají: "Vydržíte, když vás na chvíli pohřbím zaživa?"

Uvědomil si, že začíná mít strach.

"Herberte?"

Se sluchátkem u ucha se otočil. Nahoře na schodech stála Vera ve svém sepraném hnědém županu, s natáčkami ve vlasech a s tvářemi a čelem pokrytými jakýmsi krémem ztuhlým jako posmrtná maska.

"Kdo je to?"

"Ještě nevím. Dali mě na čekačku."

"Na čekačku? Ve čtvrt na tři ráno?"

"Přesně tak."

"Není to kvůli Johnnymu, vid'? Určitě se mu nic nestalo?"

"Já nevím," prohlásil a snažil se nezvýšit hlas. Když vám někdo zavolá ve dvě ráno a dá vás na čekačku, začnete automaticky přepočítávat své příbuzné a v duchu zkoumat jejich zdravotní stav. Sestavujete si seznamy starých tetiček. Sčítáte choroby prarodičů, pokud je ještě máte. Uvažujete, jestli se některému z vašich přátel nezasekla pumpička. A celou tu dobu se pokoušíte nemyslet na to, že máte jediného syna, kterého nesmírně milujete, na to, že tyhle hovory skoro vždycky přicházejí ve dvě ráno, nebo na to, že vám zčistajasna tak nějak divně tuhnou a těžknou lýtka...

Vera zavřela oči a sepjala ruce před drobnými řadry. Herb dělal co mohl, aby potlačil podráždění. Už se mu podařilo spolknout poznámku: "Vero, Bible důrazně doporučuje, aby sis to šla dělat někam jinam." Beztak by mu vynesla jen sladký úsměv Very Smithové vyhrazený pro Nevěřící manžele směřující do temnot pekelných. Nepředpokládal, že by ve dvě ráno, navíc na čekačce, takový úsměv přestál ve zdraví.

V telefonu to znovu klaplo a zazněl jiný mužský hlas, tentokrát o něco starší: "Haló, pane Smithi?"

"Ano, jsem to já, s kým mluvím?"

"Je mi líto, že jsme vás museli nechat čekat, pane. Tady seržant Meggs ze služebny státní policie v Oronu."

"Jde o mého syna? Něco s mým synem?"

Aniž si to uvědomil, sklouzl na sedačku u telefonu. Přepadla ho strašlivá slabost.

Seržant Meggs se tázal: "Máte syna jménem John Smith, bez druhého křestního jména?"

"Je v pořádku? Nestalo se mu nic?"

Kroky na schodech. Vera si stoupla vedle něj. Ještě chvíli vypadala klidně, ale pak se vrhla po sluchátku jako tygřice. "Co se stalo? Co je s mým Johnnym?"

Herb jí sluchátko vytrhl s takovou silou, až jí zlomil nehet. Ostře se na ni podíval a prohlásil: "Tohle vyřídím sám."

Zůstala stát na místě; přitiskla si ruku na ústa a upřela na něj pohled svých něžných, světle modrých očí.

"Pane Smithi, jste tam?"

Slova, jež vycházela Herbovi z úst, jako by byla napuštěná novokainem. "Ano, mám syna jménem John Smith, bez druhého křestního jména. Bydlí v Cleaves Mills. Učí tam na střední škole."

"Měl autonehodu, pane Smithi. Jeho stav je velmi vážný. Je mi moc líto, že vám to musím říci." Meggsův

hlas zněl formálně a odměřeně.

"Panebože," uklouzlo Herbovi. V hlavě mu vířily myšlenky. Když byl ještě na vojně, jistý hrubiánský blond'atý svalovec z Jihu jménem Childress ho za jedním barem v Atlante zmlátil do krve. Herb si tehdy připadal právě takhle: zbavený veškeré mužnosti, s hlavou plnou zbytečných, beznadějně pomíchaných myšlenek. "Panebože," řekl ještě jednou.

"Je mrtvý?" tázala se Vera. "Je mrtvý? Johnny je mrtvý!"

Přikryl mluvítko dlaní. "Ne," odpověděl. "Není mrtvý."

"Není mrtvý! Není mrtvý!" vykřikla a padla v telefonním koutku na kolena, až to žuchlo. "Ach Bože, z celého srdce Ti děkujeme a prosíme Tě, abys ve své nekonečné lásce a milosrdenství ochraňoval našeho syna svou laskavou rukou, prosíme Tě o to ve jménu Tvého jediného syna, Ježíše Krista..."

"Bud' zticha, Verol!"

Chvíli mlčeli všichni tři, jako by v duchu vážili svět a jeho nepřiliš zábavné rozmary: Herb, namačkaný na lavici v telefonním koutku, s koleny nacpanými pod stolek a s pugétem umělých květin přímo před nosem; Vera klečící před mřížkou topení v hale; a neviditelný seržant Meggs, vzdálený posluchač téhle tragikomedie.

"Pane Smithi?"

"Ano. Omlouvám se za ten... za to vyrušení."

"To je jen přirozené," mínil Meggs.

"Můj syn... Johnny... jel ve svém volkswagenu?"

"Pasti na lidi, tahle malá autička jsou hotové pasti na lidi," štkala Věra. Po tváři jí stékaly slzy a klouzaly po tuhém hladkém povrchu nočního krému jako dešťové kapky po chrómu.

"Jel v taxíku společnosti Bangor & Orono," opáčil Meggs. "Vypovím vám všechno, jak tomu sám rozumím. Byla v tom tři auta, dvě z nich řídila děcka z Cleaves Mills. Závodili spolu. Na silnici číslo šest přejeli přes takový pahorek, říká se mu Carsonův kopec, a mířili na východ. Váš syn v taxíku jel na západ, do Cleaves. Taxi se čelně srazilo s tím vozem, co jel v protisměru. Taxikář zemřel na místě, stejně jako ten kluk, co řídil to druhé auto. Váš syn a spolucestující z toho druhého vozu jsou ve Východní maineské nemocnici. Dověděl jsem se, že stav obou je kritický."

"Kritický," opakoval Herb.

"Kritický! Kritický!" sténala Vera.

Kristova noho, pomyslel si Herb, blábolíme tady jako v nějaké pitomé divadelní hře. Styděl se za Veru a před seržantem Meggsem, který ji jistě slyší v pozadí jako pošahaný řecký chór. Uvažoval, kolik takových rozhovorů asi seržant Meggs během své služby absolvoval. Dospěl k závěru, že nejspíš hodně. Možná už tu zprávu telefonoval taxikářově ženě a matce toho zabitého kluka. Jak na to reagovaly? A záleželo na tom? Neměla snad Věra právo plakat pro svého syna? A proč vůbec musí člověk v takovou chvíli přemýšlet o takových blbostech?

"Východní maineská," pronesl Herb. Poznamenal si to do zápisníku. Kresba na deskách notýsku znázorňovala usmívající se telefonní sluchátko, jehož šňůra se stáčela do podoby slova pomocníček. "Jak to vypadá se zraněním?"

"Promiňte, pane Smithi?"

"Kam to dostal? Do hlavy? Do břicha? Kam? Je popálený?"

Vera zaječela.

"Vero, mohla bys konečně ZMLKNOUT!"

"Tyhle informace vám mohou poskytnout jen v nemocnici," pravil Meggs opatrně. "Já dostanu úplnou zprávu až za pár hodin."

"Dobře. Dobře."

"Pane Smithi, je mi vážně líto, že vám musím uprostřed noci oznamovat takové zprávy..."

"Jistě, je to zlé," odušil Herb. "Musím volat do nemocnice, seržante Meggsi. Nashledanou."

"Dobrou noc, pane Smithi."

Herb zavěsil a chvíli otupěle zíral na telefon. Tak takhle to tedy vypadá, pomyslel si. Co ty na to. Johnny. Vera znovu zaječela a on si s jistým úlekem povšiml, že si začala rvát vlasy i s natáčkami. "Je to trest! Je to Boží trest za to, jak žijeme, za naše hříchy, jistě to má svůj důvod! Herbe, poklekni se mnou..."

"Vero, musím zavolat do nemocnice. Nechci tam volat na kolenou."

"Budeme se za něj modlit... slíbíme, že se polepšíme... já vím, že kdybys se mnou chodil častěji do kostela... třeba za to můžou ty tvoje doutníky, to, jak chodíš po práci s těmi lidmi na pivo... to, jak kleješ... jak bereš Boží jméno nadarmo... trest... Boží trest..."

Přiložil jí ruce na obličej, aby se přestala divoce zmítat sem a tam. Noční krém mu byl na dotek nepříjemný, ale dlaně neodtáhl. Bylo mu jí líto. Posledních deset let se jeho žena pohybovala na území nikoho mezi svou baptistickou vírou a něčím, co považoval za lehčí formu náboženské mánie. Pět let po Johnnyho narození jí doktoři našli v děloze a v pochvě několik benigních nádorů. Když jí je odstranili, už nemohla mít další dítě. Po dalších pěti letech si nové nádory vyžádaly radikální hysterektomii. Tehdy to všechno začalo: její hluboké náboženské citění se sloučilo ještě s dalšími vírami a představami. Hltala brožurky o Atlantidě, o kosmických korábech z nebes, o národech "čistých křesťanů" žijících v zemských útrokách. Časopis Fate četla skoro stejně často jako Bibli a mnohdy jedním doplňovala druhé.

"Vero," oslovil ji.

"Polepšíme se," šeptala s prosebným pohledem. "Polepšíme se a on bude žít. Uvidíš. I ty..."

"Vero."

Zmlkla a zadívala se na něj.

"Zavoláme do nemocnice a zjistíme, jak zle na tom doopravdy je," pronesl něžně.

"D-dobře. Ano."

"Mohla by sis sednout tamhle na schody a zůstat zticha?"

"Chci se modlit," prohlásila trucovitě. "V tom mi nemůžeš zabránit."

"To taky nehodlám. Pokud se budeš modlit v duchu."

"Ano. V duchu. Dobrá, Herbe."

Odešla ke schodišti, posadila se a upjatě si stáhla župan kolem těla. Sepjala ruce a začala hýbat rty. Herb zavolal do nemocnice. Za dvě hodiny už ujížděli na sever po téměř opuštěné maineské dálnici. Herb seděl za volantem jejich stejšnu Ford z roku 1966. Vera spočívala na sedadle spolujezdce, napřímená, jako by spolkla pravítka. Na klíně měla položenou Bibli.

2

Telefon probudil Sáru ve čtvrt na devět. Šla ho zvednout, i když polovina její mysli pořád ještě spala. Po všem tom zvracení ji bolela záda a břišní svaly měla celé napjaté, ale jinak se cítila podstatně lépe.

Zvedla sluchátko; předpokládala, že volá Johnny. "Haló?"

"Ahoj Sáro." Nebyl to Johnny. Byla to Anne Straffordová ze školy. Byla o rok starší než Sára a v Cleaves učila druhým rokem. Vedla hodiny španělštiny. Měla živou, veselou povahu, a Sára si ji velmi oblíbila. Toho rána však mluvila podivně plaše.

"Zdravíčko, Annie. Nic mi není. Johnny ti o tom nejspíš řekl. Jenom špatný párek na pouti, aspoň myslím..."

"Proboha, ty to ještě nevíš. Ty..." Volající spolkla zbytek věty s podivným, dusivým zachrčením. Sára poslouchala a mračila se. Její počáteční údiv se změnil v neklid, když si uvědomila, že Anne pláče.

"Anne? Co se stalo? Nestalo se nic Johnnymu, vid'? Přece..."

"Měl nehodu," pravila Anne. Vzlyky se už ani nesnažila zadržet. "Byl v taxíku. Čelní náraz. To druhé auto řídil Brad Freneau, měla jsem ho na španělštinu, byl na místě mrtvý, a jeho děvče zemřelo dneska ráno, Mary Thibaultová, slyšela jsem, že ji měl Johnny ve třídě, je to hrůza, hrů- "

"Johnny!" zaječela Sára do telefonu. Znovu se jí obrátil žaludek. Ruce i nohy jí připadaly studené jako náhrobní kameny. "A co Johnny?"

"Je v kritickém stavu, Sáro. Dave Pelsen volal ráno do nemocnice. Nepřepokládají, že... no prostě, je na tom moc špatně."

Svět zešedivěl. Anně ještě něco vykládala, jenže její hlas zněl vzdáleně a slabě, jak to říkal E. E.

Cummings o tom muži v balónu. Jednotlivé obrazy se míhaly přes sebe a slévaly dohromady; žádný nedával smysl. Kolo štěstí. Zrcadlové bludiště. Johnnyho oči, podivně fialové, skoro černé. Jeho milý, prostý obličej v ostrém pouťovém osvětlení, holé žárovky na drátě.

"Ne, Johnny ne," pronesla vzdáleně a slabě, stále vzdáleněji, stále slaběji. "Musela ses splést. Když odtud

odcházel, byl úplně v pořádku."

A Annin hlas se vrátil jako rychlé podání, nevěřící a udivený, ba uražený tím, že se něco takového mohlo stát člověku v jejím věku, někomu mladému a plnému chuti do života. "Řekli Daveovi, že se stejně neprobere, i kdyby přežil operaci. A oni musí operovat, protože má... hlavu..."

Chtěla říct rozmačkanou? Že to Johnnymu rozmačkalo hlavu?

To už Sára omdlela, snad proto, aby se vyhnula tomu poslednímu neodvolatelnému slovu, té největší hrůze. Sluchátko jí vyklouzlo z ruky; ještě se posadila uprostřed zešedlého světa, než ztratila vědomí, a pak už se sluchátko jen bezvládně houpalo vedle ní a hlas Anne Straffordové volal: "Sáro? ...Sáro? ...Sáro?"

3

Sára se do Východní maineské dostala až ve čtvrt na jednu odpoledne. Sestra u přepážky si prohlédla její sinalou a napjatou tvář, odhadla, do jaké míry je schopna snést pravdu, a sdělila jí, že John Smith je pořád ještě na sále. K tomu dodala, že Johnnyho rodiče sedí v čekárně.

"Děkuji," poděkovala Sára. Místo doleva se pustila doprava, skončila ve skladu zdravotnických potřeb a musela se vrátit.

Čekárnu zdobily jasné syté barvy, které jí řezaly do očí. Posedávalo zde několik lidí; zírali do potrhaných časopisů nebo prostě do prázdna před sebou. Od výtahu přišla jakási šedovlasá paní, předala své přítelkyni průkaz návštěvníka a posadila se. Přítelkyně odcvakala na vysokých podpatcích. Ostatní dál seděli a čekali, až budou moci navštívit otce po operaci žlučových kamenů, matku, která si teprve před třemi dny našla pod řadrem takový divný hrbolík, nebo přítele, jehož při kondičním běhu zasáhlo do prsou neviditelné kladivo. Tváře všech čekajících se vyznačovaly důsledným klidem. Všechny starosti zůstávaly skryté jako špína pod kobercem. Sára ucítila, jak se jí zmocňuje pocit naprosté neskutečnosti toho všeho. Někde tiše zvonil zvonek. Na podlaze skřípaly gumové podrážky. Když od ní odcházel, byl ještě v pořádku. Těžko si představit, že teď leží v jedné z těchhle cihlových věží a umírá.

Smithovy poznala okamžitě. Snažila se rozpomenout na jejich křestní jména, ale nepodařilo se jí to hned. Seděli skoro až úplně vzadu a na rozdíl od ostatních na nich bylo vidět, že se ještě nestačili smířit s tím, co je potkalo.

Johnnyho maminka seděla v křesílku, přes jehož opěradlo si přehodila kabát, a v rukou svírala Bibli. Při čtení pohybovala rty a Sára si vzpomněla, jak jí Johnny vyprávěl, že je silně nábožensky založená - možná až příliš, něco mezi posvátným vytržením a uspáváním hadů, jak tomu říkal. Pan Smith - Herb, vybavilo se jí, jmenuje se Herb - měl na kolenou rozložený časopis, avšak nedíval se do něj. Vyhlížel z okna, kde se ohnivé barvy podzimu v Nové Anglii propalovaly do listopadu a nadcházející zimy. Přistoupila k nim. "Pan a paní Smithovi?"

Zvedli k ní oči a obličej je napjaté v očekávání poslední rány. Paní Smithová sevřela Bibli otevřenou na stránkách knihy Jobovy tak pevně, až jí klouby na prstech zbělely. Mladá žena před nimi neměla uniformu ošetřovatelky, ani bílý lékařský plášť, ovšem to pro ně v tuto chvíli vůbec nic neznamenovalo. Čekali jen, až jim zasadí ránu z milosti.

"Ano, my jsme Smithovi," odpověděl Herb tiše.

"Jsem Sára Bracknellová. Johnny a já jsme dobří přátelé. Dalo by se říct, že spolu chodíme. Smím se posadit?"

"Johnnyho děvče?" zeptala se paní Smithová ostře, skoro vyčítavě. Několik lidí kolem na okamžik zvedlo oči, ovšem po chvíli se vrátili ke svým rozdrbaným časopisům.

"Ano," přisvědčila. "Johnnyho děvče."

"Vůbec mi nenapsal, že má přítelkyni," pokračovala paní Smithová stejným nabroušeným tónem. "Nikdy se o tom ani nezmínil."

"No tak, mámo," usadil ji Herb. "Posaďte se, slečno... Bracknellová, že?"

"Sára," pronesla s vděčností a vzala si židli. "Jenom jsem..."

"Ne, nikdy se o tom nezmínil," pronesla paní Smithová zostra. "Můj chlapec miloval Boha, i když poslední dobou se od něj možná trochu odchýlil. Trest Hospodinův přichází nečekaně, však víte. Proto je tak nebezpečné sejít ze správné cesty. Nevíte dne ani hodiny..."

"No tak," ozval se znovu Herb. Lidé se opět rozhlíželi. Vrhel na svou ženu přísný pohled. Vyzývavě se na něj zadívala, jenže on neustoupil. Nakonec Vera sklopila oči. Zavřela Bibli, ale její prsty si dál pohrávaly se stránkami, jako by se nemohla dočkat, až se bude moci vrátit k nekonečnému řetězu katastrof, jímž byl Jobův život, jako by jí jeho neštěstí umožňovalo smířit se s tím, co potkalo ji a jejího syna.

"Včera večer jsem s ním byla," pravila Sára a ta žena na ni znovu vyčítavě pohlédla. Tehdy si Sára vzpomněla na biblický význam rčení "být s někým" a ucítila, jak se červená. Vypadalo to, že ta ženská jí čte myšlenky.

"Šli jsme spolu na pout'..."

"Semeniště zla a hříchu," prohlásila Věra Smithová zřetelně.

"Vero, naposledy ti říkám, abys toho nechala," sdělil jí Herb ponuře a sevřel jí ruku. "A teď to myslím vážně. Tohle je zřejmě docela milé děvče a já nedovolím, abys tu do ní ryla. Je ti to jasné?"

"Semeniště hříchu," opakovala Vera zatvrzele.

"Tak budeš mlčet?"

"Pusť mě. Chci si číst v Bibli."

Pustil ji. Sára si připadala zmatená a na rozpacích. Věra si otevřela Bibli a pustila se do čtení; zase při tom hýbala rty.

"Vera je z toho dost rozrušená," vysvětloval Herb. "To jsme vlastně oba. A vy taky, jak se na vás tak dívám."

"Ano."

"Užili jste si s Johnnym ten včerejší večer?" zajímal se. "Myslím na té pouti?"

"Ano," odpověděla s vědomím, že je to zároveň pravda i lež. "Bylo to hezké, dokud... tedy, dokud jsem nesnědla ten zkažený párek, nebo co to bylo. Byli jsme tam mým autem, a tak mě Johnny odvezl ke mně domů do Veazie. Bylo mi hrozně špatně od žaludku. Zavolał si taxi. Říkal, že dneska ohlásí ve škole, že jsem marod. A to jsem ho viděla naposledy." V tom okamžiku jí vytryskly slzy; nechtěla před nimi plakat, především ne před Věrou Smithovou, jenže tomu už nešlo zabránit. Vyhrabala z kabelky papírový kapesníček a přidržela si ho na tváři.

"No tak," konejšil ji Herb a objal ji kolem ramen. "No tak." Plakala dál a nějak matně si uvědomovala, že mu dělá dobře, když může někoho utěšit; jeho žena hledala vlastní temnou útěchu v Jobově příběhu, kde on neměl místo.

Několik lidí se po nich otočilo; v prizmatu vlastních slz jí připadali jako hotový zástup. S hořkostí si pomyslela, co se jim asi honí hlavou: Hlavně, když to nepostihlo nás, ať si to slíznou tihle tři, jen když se nejedná o nás, ten chlapík nejspíš umírá, muselo mu to rozmačkat hlavu, když ta holka takhle vyvádí. Je to jen otázka času, než přijde nějaký doktor, odvede je k sobě do ordinace a řekne jim -

Nějak se jí podařilo zadržet slzy a trochu se vzpamatovat. Paní Smithová seděla vzpřímeně, jako by se právě probudila ze zlého snu, a nevšímalá si ani Sářiných slz, ani svého muže, který se dívku snažil utěšit. Četla si v Bibli.

"Prosím vás," spustila Sára. "Je to hodně zlé? Je nějaká naděje?"

Než Herb stačil odpovědět, ozvala se Vera. Její hlas zněl jako praskot blesku ohlašujícího konec světa:

"Jedinou nadějí je Bůh, slečinko."

Sára si všimla polekaného záblesku v Herbových očích a napadlo ji: On si myslí, že se z toho zbláznila. A možná má pravdu.

4

Dlouhé odpoledne se protahovalo směrem k večeru. Kolem druhé hodiny, když skončila škola, objevilo se pár Johnnyho žáků v maskáčových blůžkách, sepraných džínách a podivných kloboucích. Sára si nevšimla, že by se dostavila děcka, která chodila vždy pečlivě upravená - děcka z té sorty, jež se chystala na vysokou a pyšnila se jasnou hlavou a pečlivě nalinkovanou budoucností. Ti, co se obtěžovali přijít, byli většinou školní chuligáni a máničky.

Pár z nich k ní přistoupilo a tiše se jí vyptalo, jak na tom pan Smith je. Mohla jen zavrtět hlavou a odvětit, že ještě nic neví. Jedna z děvčat, Dawn Edwardsová, která byla do Johnnyho tajně zamilovaná, však vyčetla z výrazu Sářina obličej hloubku jejích obav. Rozplakala se. Dorazila sestra a nakázala jí, aby šla

pryč.

"To určitě přejde," namítla Sára. Objala Dawn kolem ramen, jako by ji chtěla chránit. "Jenom minutku."
"Ne, stejně tu nechci zůstat," prohlásila Dawn a odběhla, přičemž se značným ráumusem porazila jednu umělohmotnou židličku. Za okamžik ji Sára zahlédla oknem, jak sedí v chladném říjnovém odpoledni na schodech a opírá si hlavu o kolena.

Vera Smithová si četla v Bibli.

Kolem páté už většina žactva odešla. Dawn také; Sára si jejího odchodu ani nevšimla. V sedm hodin večer vstoupil do čekárny mladý muž s jmenovkou Dr. Strawns přišpendlenou nakřivo ke klopě bílého pláště, rozhlédl se a zamířil k nim.

"Vy jste Smithovi?" otázal se.

Herb se zhluboka nadechl. "Ano. To jsme my."

Vera zaklapla Bibli.

"Můžete jít se mnou, prosím?"

A je to tady, napadlo Sáru. Odvede je do nějaké místnůstky a sdělí jim to. Ať už to bude cokoli. Ona bude čekat, a až se vrátí, Herb Smith jí poví všechno, co chce vědět. Je to hodný člověk.

"Víte něco o mém synovi?" otázala se Vera stále stejným jasným, silným a trochu hysterickým hlasem.

"Ano." Doktor Strawns přešel pohledem Sáru. "Vy jste taky z rodiny, mladá paní?"

"Ne," odpověděla Sára. "Jenom přítelkyně."

"Blízká přítelkyně," upřesnil Herb. Jeho teplá a silná dlaň jí sevřela loket, zatímco druhá chytla za paži Veru. Oběma jim pomohl vstát. "Půjdem všichni tři, jestli vám to nevádí."

"Vůbec ne."

Vedl je kolem výtahů a chodbou do místnosti, na jejíchž dveřích stál nápis KONFERENČNÍ SÁL. Pustil je dovnitř a rozsvítil zářivky. Zařízení místnosti sestávalo z dlouhého stolu a tuctu kancelářských židlí.

Dr. Strawns zavřel dveře, zapálil si cigaretu a odhodil zápalku do jednoho z popelníků rozložených po délce stolu. "Je to těžké," pronesl jakoby sám pro sebe.

"Tak byste měl možná jít rovnou k věci," poznamenala Vera.

"Ano, to bude asi nejlepší."

Nepříslušelo jí klást takové otázky, ale Sára si nemohla pomoci. "Je mrtvý? Prosím, jenom neříkejte, že je mrtvý..."

"Je v komatu." Strawns se posadil a zhluboka zatahl z cigarety. "Pan Smith utrpěl vážná zranění hlavy, s nimiž souvisí i dosud nezjištěné poškození mozku. Možná jste už v nějakém televizním seriálu slyšeli výraz ‚subdurální hematom‘. Pan Smith měl velmi nebezpečný subdurální hematom, což je lokalizované nitrolební krvácení. Vyžádalo si to dlouhou operaci, abychom odstranili tlak na mozek a vyndali z něj úlomky kosti."

Herb se ztěžka posadil; tvář měl sinalou a zaraženou. Sára si povšimla jeho zjizvených rukou se silnými krátkými prsty a vzpomněla si, jak jí Johnny vykládal, že jeho otec je tesař.

"Ale Bůh ho ušetřil," mínila Vera. "Věděla jsem, že to tak dopadne. Modlila jsem se, aby mi dal znamení. Chvála Hospodinu, Nejvyššímu! Každý nechť velebí Jeho jméno!"

"Vero," pronesl Herb chabě.

"V komatu," opakovala Sára. Snažila se tuhle informaci zasadit do nějakého emocionálního rámce, brzy však zjistila, že to nejde. To, že Johnny není mrtvý, že přežil těžkou a nebezpečnou operaci mozku - to všechno v ní mělo probouzet naděje. Jenže nic takového se nestalo. Slovo koma se jí vůbec nelíbilo. Znělo tak nějak tajuplně, hrozivě. Neznamenal snad v latině "spánek smrti"?

"Jak to s ním dopadne?" zajímal se Herb.

"To zatím nemůže nikdo vědět," odpověděl Strawns. Začal si hrát s cigaretou a nervózně s ní poklepával o popelník. Sára se zmocnil pocit, že doktor odpověděl na Herbovu otázku do písmene, aniž mu řekl to, co chtěl vědět především. "Je samozřejmě na přístrojích."

"Přece musíte vědět, jakou má šanci," vmísila se Sára. "Musíte vědět..." Bezmocně zašermovala rukama a nechala je znovu klesnout.

"Může se probudit za osmačtyřicet hodin. Nebo za týden. Za měsíc. Také se nemusí probudit vůbec. A..."

je tu silná pravděpodobnost, že zemře. Musím vám říct otevřeně, že to je vůbec nejpravděpodobnější. Jeho zranění jsou... vážná."

"Bůh si přeje, aby žil," tvrdila Vera. "Já to vím."

Herb složil hlavu do dlaní a pomalu si mnul tváře.

Doktor Strawns se rozpačitě zadíval na Veru. "Jenom bych rád, abyste počítali... se všemi možnostmi."

"Dokážete nějak zhodnotit šanci, že by se z toho dostal?" zeptal se Herb.

Doktor Strawns zaváhal a neklidně zabáfal z cigarety. "Ne, to nemohu," odvětil nakonec.

5

Čekali ještě asi hodinu a pak odešli. Byla už tma. Zvedl se chladný vítr a hvízdal v poryvech nad parkovištěm. Dlouhé Sářiny vlasy vlály do noci. Když se posléze dostala domů, našla v nich zamotaný žlutý dubový list. Měsíc nad nimi plul po obloze jako ledově chladný námořník.

Sára vtiskla Herbovi do ruky kousek papíru. Byla na něm její adresa a telefonní číslo. "Zavoláte mi, když se něco dozvíte? Ať to bude cokoli?"

"Ano, jistě." Znenadání se k ní sklonil a políbil ji na čelo; Sára se v té větrné temnotě na chvíli chytila jeho ramene.

"Omlouvám se, že jsem se k vám předtím chovala tak škrobeně, drahoušku," pravila Vera překvapivě něžným hlasem. "Byla jsem rozčilená."

"To je přece samozřejmé," mínila Sára.

"Myslela jsem, že můj chlapec zemře. Ale modlila jsem se. Mluvila jsem o tom s Bohem. Jak se pravi v písni: „Jsi snad bezmocný a slabý? Sténáš pod svým břemenem? Ani nyní nezoufej si. S modlitbou jdi za Pánem.“"

"Vero, měli bychom jít," ozval se Herb. "Musíme se na to trochu vyspat a zjistit, jak..."

"Teď mi však dal Bůh znamení," pokračovala Vera se zasněným pohledem upřeným na měsíc. "Johnny nezemře. Bůh nepředurčil Johnnyho ke smrti. Naslouchala jsem a slyšela ten tichý hlásek ve mém srdci, i dostalo se mi útěchy."

Herb otevřel dvířka auta. "Tak pojd', Vero."

Ohlédla se po Sáře a usmála se. Sára jako by na okamžik znovu spatřila Johnnyho veselý, bezstarostný úsměv - a přitom se jí zdálo, že nic strašidelnějšího v životě neviděla.

"Bůh si mého Johnnyho vyvolil," prohlásila Vera, "a já se raduji."

"Dobrou noc, paní Smithová," rozloučila se Sára, i když jí ztuhlé rty bezmála vypovídaly službu.

"Dobrou noc, Sáro," na to Herb. Nasedl do auta a nastartoval. Vůz se rozjel a zamířil přes parkoviště na State Street; teprve teď si Sára uvědomila, že se jich ani nezeptala, kde chtějí přenocovat. Pak jí napadlo, že to možná ještě nevědí ani oni sami.

Vydala se ke svému autu, avšak zarazil ji pohled na řeku, která tekla za nemocnicí: Penobscot. Vinula se nocí jako tmavá hedvábná stužka a přímo uprostřed ní se zračil odraz měsíce. Nyní, když osaměla na parkovišti, zvedla oči k nebi. Podívala se na měsíc.

Bůh si mého Johnnyho vyvolil a já se raduji.

Měsíc se nad ní vznášel jako pouťová cetka, jako nebeské kolo štěstí, kde kromě nuly a dvojité nuly vyhrává bank při všech ostatních číslech. Číslo banku, číslo banku, všechno jde do banku, hejhejhej.

U nohou jí chrástilo listí zvířené větrem. Došla k autu a posadila se za volant. Najednou si byla jistá, že ho ztratí. Zmocnil se jí pocit strachu a osamění. Celá se rozklepala. Nakonec nastartovala a rozjela se domů.

6

V následujícím týdnu je žactvo z Cleaves Mills přímo zahrnovalo útěšnými vzkazy a přáními brzkého uzdravení. Herb Smith jí později sdělil, že Johnny dostal víc než tři sta přáníček. Skoro všechna obsahovala nesmělé osobní dodatky vyjadřující naději, že se Johnny co nejdřív uzdraví. Věra na ně odpovídala krátkým poděkováním doplněným o citát z Bible.

Sára přestala mít problémy s kázní při vyučování. Její původní dojem, že jakási porota složená z kolektivního školního vědomí nad ní vynáší nepřilíš lichotivý rozsudek, se změnil v pravý opak. Postupně

si uvědomila, že děti ji vnímají jako tragickou hrdinku, ztracenou lásku pana Smithe. Právě tohle jí došlo ve středu po neštěstí během volné hodiny ve sborovně; ta představa v ní vyvolala nečekaný výbuch smíchu, který však postupně přešel v nekontrolovatelný pláč. Než se stačila ovládnout, pořádně se vyděsila. Za noci ji pronásledovaly sny o Johnnym - Johnny v halloweenové masce znázorňující Jekylla a Hydeu, Johnny stojící před stánkem s kolem štěstí, zatímco nějaký hlas bez těla pořád dokola opakuje: "Čoveče, to mě moc těší, že to ten chlap dostane jednou vyžrat." Johnny říká: "Už je to v pořádku, Sáro, všechno je v pořádku," načež vstoupí do místnosti s uraženou polovičkou lebky.

Herb a Vera Smithovi strávili celý týden v hotelu Bangor House a Sára se s nimi vídala každý den odpoledne v nemocnici, kde všichni tři trpělivě čekali, jestli se něco nestane. Nestalo se nic. Johnny ležel na jednotce intenzivní péče v šestém poschodí, obklopen přístroji podporujícími životní funkce, s jejichž pomocí i dýchal. Doktor Strawns dával stále menší naději. Následující pátek po nehodě zavolal Herb Sáře a oznámil jí, že se vracení domů.

"Vera nechce," pravil tehdy, "i když myslím, že jsem ji přesvědčil."

"Jak je na tom?" zajímala se Sára.

Následovala dlouhá pomlka, dost dlouhá na to, aby Sáru napadlo, že snad překročila meze slušnosti. Pak Herb odpověděl: "Já nevím. Nebo to možná vím a nechce se mi říkat na plnou hubu, že je na tom zle. Vždycky byla hodně věřící a po té její operaci se to ještě posílilo. Myslím po té hysterektomii. Ted' je to zas o něco horší. Poslední dobou hodně mluví o konci světa. Johnnyho nehodu si nějak spojuje s nanebevzetím. Těsně před Armageddonem má Bůh vzít na nebesa všechny své věrné v jejich pozemských tělech."

Sára si vzpomněla na samolepku, kterou kdysi viděla na jednom autě: KDYBY DNESKA PŘIŠLO NANEBEVZETÍ, CHYŤTE NĚKDO MŮJ VOLANT! "Ano, o tom jsem slyšela," přisvědčila.

"Takže," pokračoval Herb rozpačitě, "některé z těch skupin, co si s nimi... co si s nimi dopisuje, věří... myslí, že Bůh pošle pro své věrné létající talíře. A že je v těch létajících talířích odnese na nebe. Tyhle... sekty... dokázaly, tedy aspoň pro sebe, že nebe leží někde v souhvězdí Orionu. Ani se mě neptej, jak to mohly dokázat. To by ti řekla Vera. Je to... víš, Sáro, je toho na mě trochu moc."

"To si dokážu představit."

Herbův hlas o něco zesílil. "Ovšem ona ještě pořád rozlišuje mezi tím, co je skutečnost a co ne. Potřebuje čas, aby se s tím srovnala. Tak jsem jí vyložil, že na to, co přijde, může čekat stejně dobře doma jako tady. Já..." Odmlčel se, jako by se náhle zastyděl, ale pak si odkašlal a pokračoval. "Já se musím vrátit do práce. Mám rozdělaný kšefty. Podepsal jsem smlouvy..."

"Jistě, to se rozumí." Zarazila se. "A co pojištění? Totiž, tohle všechno musí stát majlant..." Ted' se zase zastyděla ona.

"Mluvil jsem s panem Pelsenem, vaším zástupcem ředitele tady na Cleaves Mills," odvětil Herb. "Johnny měl normální pojištění Modrý kříž, ne to nové Obecné zdravotní. Ovšem Modrý kříž z toho něco zaplatí. A my s Verou máme taky něco naspořeno."

Sáře se sevřelo srdce. My s Verou máme taky něco naspořeno. Jak dlouho může vydržet taková vkladní knížka, když má krýt náklady dvě stě dolarů denně a víc? A k čemu vlastně? Aby mohl Johnny dál přežít jako nemyslicí zvíře, dělat pod sebe někam do trubičky, dokud své rodiče nepřivede na mizinu? Aby se mu ze samých nesplněných nadějí ohledně jeho stavu vlastní máma zbláznila? Cítila, jak jí po tvářích stékají slzy, a poprvé - ovšem ne naposledy - se přistihla, že si přeje, aby Johnny konečně zemřel a došel klidu. Její mysl se od takové myšlenky s odporem odvrátila, ale nezaplašila ji.

"Přeju vám hodně štěstí," řekla nahlas.

"Já vím, Sáro. My tobě taky. Napíšeš nám?"

"Určitě."

"A přijed' se za námi podívat, když budeš mít čas. Do Pownalu to není tak daleko." Zaváhal. "Mám dojem, že si Johnny dokázal dobře vybrat. Mezi váma to vypadalo vážně, nemám pravdu?"

"Ano," souhlasila Sára. Slzy nepřestávaly téci a dobře si uvědomovala, co znamená ten minulý čas. "Bylo to vážné."

"Tak nashle, děvenko."

"Nashledanou, Herbe."

Zmáčkla vidlici telefonu, chvíli ji podržela, načež zavolala do nemocnice a vyptala se na Johnnyho. Nic nového. Poděkovala sestře z intenzivní péče a začala bezcílně přecházet po bytě. Představovala si Boha, jak vysílá flotilu létajících talířů, aby naložila věrné a odnesla je někam k Orionu. Vlastně to nebyla tak nesmyslná představa, když uvážíme, že tenhle Bůh je dostatečně šílený na to, aby nadělal Johnu Smithovi z mozku fašírku a uvrhl ho do komatu, které nejspíš nikdy neskončí - jedině snad nenadálou smrtí. Na stole jí ležela složka plná kompozic prvního ročníku, jež měla opravit. Udělala si šálek čaje a sedla si k nim. Pokud lze vůbec hovořit o chvíli, kdy Sára Bracknellová uchopila do rukou otěže svého života bez Johnnyho, bylo to právě nyní.

KAPITOLA 4

1

Vrah byl hladký jako úhoř. Seděl na lavičce v městském parku poblíž zastřešeného pódia, kouřil marlborku a pobrukoval si písničku z Bílého alba Beatles: "Ani nevíš, hochu, jaký máš štěstí, že jsi zpátky, zpátky v SSSR..."

Vlastně ještě nebyl tak docela vrahem. Myšlenky na zabíjení ho však pronásledovaly už delší dobu. Až ho z nich svrbělo po těle. Ne snad, že by to bylo nějak nepříjemné. Díval se na to optimisticky. Čas byl ideální. Nemusel se bát, že ho chytí. Ani kolíčku na prádlo se obávat nemusel. Byl hladký jako úhoř. Začalo slabě sněžit. Psal se 12. listopad 1970 a sto šedesát mil severovýchodně od tohoto středně velkého města v Maine zůstával John Smith ponořen do temnot svého spánku.

Vrah přejel očima park - nebo náves, jak mu s oblibou říkali návštěvníci Castle Rocku a Jezerní oblasti. Teď tu však žádní turisté nebyli. Náves, v létě tak svěže zelená, byla žlutá, polehlá a mrtvá. Čekala, až ji zima diskrétně zahálí sněžným příkrovem. Drátěné pletivo za domácí metou baseballového hřiště Malé ligy rámovalo bílou oblohu rezavými kosočtverci. Pódium pro promenádní koncerty potřebovalo znovu natřít.

Park skýtal dost deprimující pohled, avšak vrah se deprimovat nenechal. Stál na pokraji radostného vytržení. Nejradši by podupával nohama a luskal prsty. Tentokrát neucukne.

Zašlápl cigaretu podpatkem a okamžitě si zapálil další. Podíval se na hodinky. 15:02. Seděl a pokuřoval. Parkem prošli dva chlapi a přehazovali si fotbalový míč, ale vraha nespátřili, protože lavičky ležely v dolíku. Předpokládal, že právě zde se za teplejších nocí slézají úchyláci. O úchylácích a o tom, co dělají, věděl všechno. Jeho matka mu to řekla a on je přece viděl na vlastní oči.

Při pomýšlení na matku jeho úsměv trochu ochabl. Vzpomínal si, že když mu bylo sedm let, vstoupila bez zaklepání do jeho pokoje - nikdy neklepala - a nachytala ho, jak si hraje s tou svou věcí. Mohla se z toho zbláznit. Snažil se jí vysvětlit, že o nic nejde. Není to přece nic zlého. Prostě se mu postavil.

Neudělal nic, čím by ho k tomu přiměl - postavil se úplně sám od sebe. On tam jen tak seděl a kýval s ním dopředu a dozadu. Ani žádná zvláštní zábava to nebyla. Spíš nuda. Jenže jeho matka mohla vyletět z kůže.

Chceš být jako ti úchyláci? ječela na něj. Ani pořádně nevěděl, co to slovo znamená, i když je už slyšel od starších dětí na hřišti základní školy v Castle Rocku. Chceš dopadnout jako ti úchyláci a chytit nějakou nemoc? Chceš, aby ti z něho tekl hnis? Chceš, aby ti zčernal? Chceš, aby ti uhnul? Chceš? Co? Začala jím smýkat sem a tam a on jen ustrašeně fňukal, už tehdy to byla mohutná žena, dominantní a panovačná ženská, a on ještě nebyl vrahem, nebyl ani hladký jako úhoř, byl to jen obyčejný klouček, který fňukal strachy, a ta jeho věc změkla a pokusila se zalézt zpátky do jeho těla.

Připnula mu na ni kolíček na prádlo a nechala ho tak chodit dvě hodiny, aby věděl, jak taková nemoc bolí.

Byla to nesnesitelná bolest.

Sněhová přeháňka skončila. Vyhnal z mysli matčin obraz, což mu šlo docela snadno, pokud měl dobrou náladu; když se však cítil bídňě, vůbec to nedokázal.

Ta jeho věc už zase stála.

Podíval se na hodinky. 15:07. Zahodil zpola dokouřenou cigaretu. Někdo se blížil.

Poznal ji. Byla to Alma, Alma Frechetťová z Kafáče naproti přes ulici. Zrovna se vracela ze směny. Almu

znal; párkrát s ní měl dokonce rande a dobře se spolu pobavili. Vzal ji do Serenity Hill v Naples. Tancovala dobře. Jako většina úchylaček. Potěšilo ho, že je to právě Alma.

Byla sama.

Zpátky v SSSR, zpátky v SSSR -

"Almo!" zavolal a zamával na ni. Trochu se polekala, rozhlédla se a spatřila ho. Usmála se a zamířila k lavičce, na níž seděl; pozdravila ho a oslovila jménem. S úsměvem vstal. Nebál se, že snad někdo přijde. Byl nedotknutelný. Byl zosobněním Supermana.

"Co to máš na sobě?" podivila se, když si ho prohlédla.

"Pěkně hladký, co?" opáčil a zazubil se na ni.

"No, že by to bylo zrovna pěkný..."

"Chceš něco vidět?" zeptal se jí. "Tam na pódiu. Je to děsně zvláštní."

"Co to má být?"

"Pojď se podívat."

"Tak jo."

Jednodušší už to být nemohlo. Vydala se s ním k pódiu. Kdyby se někdo objevil, mohl to ještě celé odtroubit. Jenže nikdo se neobjevil. Nikdo nešel kolem. Měli celou náves sami pro sebe. Nad nimi se klenula bílá obloha. Alma byla drobná dívka se světlými blond vlasy. Vůbec nepochyboval o tom, že je má odbarvené. Děvky to tak dělají.

Zavedl ji k zastřešenému pódiu. Prkna pod jejich kroky dutě, mrtvě duněla. V jednom koutě se válel převržený stojánek na noty. Ležela tu prázdná láhev od whisky Four Roses. Právě na takováhle místa chodí úchyláci.

"Tak co?" zeptala se trochu zmateně. A trochu nervózně.

Zabiják se radostně usmál a ukázal vlevo od ležícího stojánku. "Tam. Vidiš?"

Podívala se naznačeným směrem. Na prkenné podlaze spočíval použitý kondom jako svraštělá hadí kůže.

Almě ztvrdly rysy a obrátila se k odchodu tak rychle, že kolem zabijáka málem proklouzla. "Tohle mi nepříjde jako moc velká sranda..."

Chytil ji a strhl zpátky. "Kam chceš jako jít?"

Zpozorněla a v očích se jí objevil polekaný výraz. "Pusť mě odtud. Nebo toho budeš litovat. Nemám náladu na pitomý fóry..."

"Tohle není fór," ujistil ji. "Žádnej fór, ty úchylačko." Samou radostí z toho, že ji tak konečně nazval, že ji oslovil jménem, které jí patřilo, se mu zatočila hlava. Svět kolem něj vířil.

Alma se vrhla vlevo, k nízkému zábradlíčku kolem pódia, ve snaze ho přeskočit. Zabiják ji popadl za límec laciného plátěného kabátu a strhl ji zpátky. Látka tiše zapraskala a Alma otevřela ústa, aby vykřikla.

Přirazil jí dlaň na pusku a přitlačil jí rty na zuby. Cítil, jak mu po dlani stéká teplá krev. Druhou rukou do něj bušila a snažila se zachytit, ovšem to se jí nemohlo podařit. Nemohla ho za nic chytit, protože byl... Hladký jako úhoř!

Mrštil jí na dřevěnou podlahu. Přitom odtáhl zkrvavenou ruku od jejích úst a ona se opět pokusila zakřičet, jenže to už na ni s funěním a se zlomyslným šklebem na rtech skočil a vyrazil jí dech, takže jen zasípala. Cítila na sobě jeho obrovský tepající úd, tuhý jako kámen; přestala se snažit o volání o pomoc a zkusila bojovat. Její prsty se neměly čeho zachytit a bez ustání klouzaly. Hrubě jí roztáhl nohy a položil se mezi ně. Její ruka mu narazila do nosu, až mu vytryskly slzy.

"Ty úchylačko," zašeptal a sevřel jí rukama hrdlo. Škrtil ji a zároveň jí bušil hlavou o prkennou podlahu. Oči jí vylézaly z důlků. Tvář jí postupně zružověla a zčervenala, až nabrala temně nachovou barvu. Její odpor pomalu slábl.

"Úchylačko, úchylačko, úchylačko," funěl vrah. Teď už byl opravdu vrahem a doby, kdy se Alma Frechettová otírala o kdejakého mužského na Serenity Hillu, skončily. Oči měla vytréštěné jako ty praštěné panenky, co se prodávají na poutích. Vrah chrčivě lapal po dechu. Ruce mu bezvládně spočívaly na prknech pódia. Prsty nebylo skoro vidět.

Pustil její krk, ale byl připraven jej znovu sevřít, kdyby se snad pohnula. Nepohnula se. Po chvíli jí

rozřesenýma rukama roztrhl kabát a vykasal jí sukni od růžového stejnokroje servírky. Bílá obloha mlčky shlížela dolů. Na návsi města Castle Rock nebylo ani živáčka. Mrtvolu uškrčené a znásilněné Almy Frechettové ostatně našli až druhý den. Šerif předpokládal, že to udělal nějaký tulák. Zpráva o události se objevila v novinách po celém státě a všichni v Castle Rocku souhlasili s šerifovým míněním. Takovou hroznou věc přece nemohl udělat nikdo místní.

KAPITOLA 5

1

Herb a Vera Smithovi se vrátili do Pownalu ke svému každodennímu životu. Ještě v prosinci dokončil Herb práci na jednom domě v Durhamu. Jejich úspory skutečně rychle mizely, jak Sára tušila, a tak požádali stát o podporu při mimořádné události. Tato okolnost přidělala Herbovi ještě více vrásek než neštěstí samo. Státní podpora pro něj znamenala jen elegantnější výraz pro almužnu. Celý život tvrdě a poctivě pracoval vlastníma rukama a nečekal, že by někdy musel přijmout od státu jediný dolar. Nyní mu nic jiného nezbyvalo.

Vera si předplatila tři další časopisy, které v nepravidelných intervalech přicházely poštou. Všechny byly mizemě tištěné a zdálo se, že je ilustrují děti z mateřské školky. Jmenovaly se Boží talíře, Nadcházející proměna a Božské zázraky duše. Reader's Digest, který jim i nadále chodil každý měsíc, zůstával mnohdy třeba i tři týdny neotevřený, kdežto ty ostatní se Věře už málem rozpadaly v rukou. Nacházela v nich spoustu věcí, jež podle ní souvisely s Johnnyho nehodou, a tyto poklady pak předčítala svému utahanému muži při večeři vysokým, pronikavým hlasem, jenž jí přeskakoval samým vzrušením. Herb se přistihl, že ji stále častěji napomíná, aby byla zticha, a občas se na ni dokonce rozkřikl, aby nechala těch pitomostí a dala mu pokoj. Kdykoli se něco takového stalo, vrhala na něj chvíli lítostivé a ublížené pohledy mučednice, načež zmizela nahoře, kde pokračovala v četbě. Začala si dopisovat s redakcemi, s jejich přispěvateli a jinými lidmi, kteří měli v životě podobné zkušenosti.

Většinu z nich tvořili dobromyslní lidé jako Vera sama, jejichž jediným cílem bylo pomoci jí s bezmála nesnesitelným břemenem její bolesti. Posílali jí modlitby a modlitební kameny, amulety, ba i sliby, že prosby za Johnnyho zdraví zahrnou do svých večerních náboženských obřadů. Přesto se však našli i tací, které nebylo možno označit jinak než jako podvodníky, a Herba začínala děsit klesající schopnost jeho ženy taková individua rozpoznat. Někdo jí nabízel zaručeně pravou třísku z kříže, na němž byl ukřižován Kristus Pán, za pouhých 99,98 dolaru. Dále přišla nabídka flakónku s lurdskou vodou, jíž stačilo Johnnymu potřít čelo, aby se zázračně uzdravil. Bratru za 110 dolarů plus poštovné. Levnější (a pro Věru zajímavější) byla magnetofonová smyčka obsahující třiadvacátý žalm a Otčenáš přednášený jižanským kazatelem Billym Humbarrem. Kdyby se nechala po několik týdnů hrát u Johnnyho lůžka, muselo by podle letáčku téměř zaručeně následovat zázračné uzdravení. K nabídce byla přiložena (jen do vyčerpání zásob) podepsaná fotografie samotného Billyho Humbarra.

Její vášeň pro všechny tyhle pseudonáboženské krámy narůstala a Herb ji musel krotit stále častěji. Někdy prostě roztrhal šeky, které vystavila, a navýšil zůstatek na šekové knížce. Pokud však nabídka vyžadovala platbu v hotovosti, nezbyvalo mu než si postavit hlavu - a Vera se mu tím pádem stále více vzdalovala, až ho začala považovat za nevěřícího hříšníka, jakému není radno důvěřovat.

2

Sára Bracknellová trávila své dny ve škole. Její odpoledne a večery se příliš nelišily od dob po rozchodu s Danem; vznášela se v jakémsi vzduchoprázdnu a čekala, až se něco stane. Mírové rozhovory v Paříži uvízly na mrtvém bodě. Nixon nařídil bombardovat Hanoj i přes vlnu domácích a zahraničních protestů. Na tiskové konferenci ukazoval fotografie, které měly nade vší pochybnost dokázat, že americká letadla v žádném případě nebombardují severovietnamské nemocnice, sám se však raději nechával všude vozit armádní helikoptérou. Vyšetřování brutálního znásilnění a vraždy servírky z Castle Rocku umřelo na úbytě poté, co museli propustit potulného lakýrníka, jenž kdysi strávil tři roky ve Státní psychiatrické léčebně v Auguste - i když to nikdo nepředpokládal, měl neprůstřelné alibi. Janis Joplinová vyřvávala své

blues. Paříž (už druhý rok po sobě) vyhlásila, že se budou nosit delší sukně, ale kdepak. Tohle všechno si Sára uvědomovala jen matně, jako hlasy z vedlejšího pokoje, kde probíhal nějaký nepochopitelný mejdan.

Napadl první sníh - vlastně spíš poprašek -, potom druhý a deset dní před Vánoci propukla bouře, kvůli níž zůstala škola ten den zavřená; seděla tedy doma a dívala se, jak se Flagg Street plní závějemi. Její kratičký vztah s Johnnym - ani se nedal nazvat milostný - už patřil k úplně jinému ročnímu období a Sára cítila, jak se jí pomalu vzdaluje. Ten pocit v ní vzbudil paniku, jako by se topila. Jako by tonula v moři dnů.

Hodně si přečetla o úrazech hlavy, o komatu a poškození mozku. Nic z toho neznělo příliš povzbudivě. Dočetla se, že v jednom městečku v Marylandu žije dívka, která ležela v komatu šest let; nějaký mladík z anglického Liverpoolu dostal v docích hákem přes hlavu a zůstal v komatu čtrnáct let, než zemřel. Tenhle mladý a svalnatý přístavní dělník postupně ztrácel kontakt se světem, vyhubl na kost, vypadaly mu vlasy, optické nervy mu za zavřenýma očima zdegenerovaly a tělu se zkrátily šlachy, takže se postupně stáhlo do fetální pozice. Vlastně se mu podařilo obrátit tok času a stal se znovu zárodkem plujícím v placentální vodě komatu, v němž se mu scvrkával mozek. Při pitvě po jeho smrti se ukázalo, že se mu závity a záhyby mozkové kůry vyrovnaly, takže měl čelní lalok a všechno před ním dokonale hladké a prázdné. Ne, Johnny, tohle není fěr, říkala si s pohledem upřeným na padající sníh venku, který zasypával svět bílou prázdnotou a pohřbíval padlé léto a rudozlatý podzim. Není to fěr, měli by tě nechat odejít tam, kam se v takových případech chodí.

Každých deset nebo čtrnáct dní dostala dopis od Herba Smithe - Vera si také pořád s někým dopisovala, tak proč ne on. Psal velkým, rozmáchlým písmem a používal staromódní plnicí pero. "Oběma se nám daří dobře. Čekáme, co bude dál, nejspíš stejně jako ty. Ano, také jsem si poslední dobou něco přečetl a vím, co ses tak taktně pokoušela naznačit ve svém dopise, Sáro. Vypadá to zle. Samozřejmě neztrácíme naději. Nevěřím v Boha tak jako Vera, ale věřím v něj svým vlastním způsobem, takže musím pořád přemýšlet, proč si Johna nevezal hned, kdyby to měl v úmyslu. Má to nějaký důvod? To nejspíš nikdo neví. Můžeme jenom doufat."

Další dopis:

"Letos budu muset na svátky nakupovat sám, protože Vera dospěla k názoru, že vánoční dárky jsou hříšný zvyk. Tohle mám na mysli, když říkám, že je to s ní pořád horší. Vždycky tvrdila, že to nejsou žádné svátky, ale svaté dny - chápeš, co tím myslím -, a kdyby se dověděla, že tomu tak říkám, nejspíš by mě upálila jako kacíře'. Vždycky říkala, že bychom měli mít na paměti, že v ten den se narodil Ježíš Kristus a žádný Santa Claus, ovšem ty nákupy jí nikdy nevadily. Vlastně to měla docela ráda. Teď mám pocit, že nemluví o ničem jiném, než jaká je to svatokrádež. Tyhle bláznivé nápady má od těch lidí, co si s nimi dopisuje. Páni, kdyby toho tak chtěla nechat a být zas chvíli normální. Ovšem jinak se nám oběma daří dobře. Herb."

Následovala vánoční pohlednice, nad níž si trochu poplakala: "Všechno nejlepší k vánočním svátkům, a kdybys chtěla přijet a strávit je s dvěma 'starými blázný', máme pro tebe připravený pokoj. Vera i já se máme dobře. Doufáme, že Nový rok bude pro nás pro všechny lepší, a určitě bude. Herb a Vera."

O vánočních prázdninách do Pownalu nejela, částečně proto, že Věra se stále více stahovala do svého vlastního světa - tolik se dalo docela zřetelně číst mezi řádky Herbových dopisů -, a částečně proto, že jí vztah mezi nimi začínal připadat stále podivnější a odtažitější. Kdysi se na tu nehybnou postavu na nemocničním lůžku v Bangoru dívala v detailu, kdežto nyní se jí zdálo, jako by si ji prohlížela obráceným dalekohledem paměti: byla jako ten muž v balónu, vzdálený a slabý. Proto považovala za nejlepší udržet si odstup.

Dost možná, že to vycítil i Herb. Od začátku roku 1971 začaly jeho dopisy přicházet stále řidčeji. V jednom z nich dokonce opatrně naznačil, že by to už měla celé překonat a žít dál, a uzavřel vyjádřením pochybností, že by taková hezká holka jako ona měla nouzi o nápadníky.

Ona však žádné nápadníky nechtěla, neměla o ně zájem. Gene Sedeci, učitel matematiky, právě ten, který ji kdysi pozval na večeři, jež podle jejího mínění trvala aspoň tisíc let, ji začal zvat na schůzky až nezdvořile brzy po Johnnyho nehodě a nedal se jen tak odradit; poslední dobou začínala mít pocit, že nakonec dosáhne svého. Mělo to všechno přijít dřív.

Občas ji zvali i jiní muži a jeden z nich, student práv jménem Walter Hazlett, jí připadal docela přitažlivý. Seznámila se s ním na vánočním večírku u Anne Straffordové. Chtěla tam zaskočit jen na chvíli, ale zůstala dost dlouho a celou dobu hovořila hlavně s Hazlitem. Odmítnout jí dělalo velké problémy, avšak nakonec se jí to podařilo, především proto, že až příliš dobře chápala, co jí na něm tak přitahuje - Walt Hazlett byl vysoký chlapík s nepořádnou hřívou hnědých vlasů a pokřiveným, skoro cynickým úsměvem, což jí velice připomínalo Johnnyho. A tohle nebyl rozhodně ten správný důvod, proč by se měla o nějakého muže zajímat.

Začátkem února ji pozval na schůzku mechanik z Cleaves Mills, který jí opravoval auto. Zase málem souhlasila, avšak i tentokrát se nakonec vymluvila. Ten muž se jmenoval Arnie Tremont. Byl vysoký, měl olivovou pleť a hezký obličej usmívajícího se dravce. Trochu jí připomínal Jamese Brolina, druhého komika z programu doktora Welbyho, a ještě víc jistého studenta z klubu Delta Tau Delta jménem Dan. Nejlepší bude počkat. Čekat a dívat se, jestli se třeba něco nestane. Jenomže se nic nestalo.

3

Toho léta roku 1971 Greg Stillson, o šestnáct let starší a moudřejší než onen prodavač Biblí, jenž na opuštěném dvorku v Iowě ukopal k smrti psa, seděl v kanceláři své nově založené pojišťovací a realitní firmy ve městě Ridgeway v Novém Hampshiru. Ty roky na něm nebyly nijak zvlášť vidět. Jenom kolem očí se mu objevily drobné vrásky a vlasy měl delší (ovšem zcela konzervativně upravené). Byl pořád stejně mohutný, a kdykoli se pohnul, jeho otočné křeslo zaprašťelo.

Pokuřoval cigaretu Pall Mall a díval se na muže, který se pohodlně rozvaloval v křesle naproti němu. Greg si ho prohlížel pohledem zoologa, jenž právě objevil nějaký nový pozoruhodný druh.

"Copak? Mám snad na hlavě rohy?" zeptal se Sonny Elliman.

Elliman měřil sto devadesát pět centimetrů. Na sobě měl starou umaštěnou džínovou bundu s uřezanými rukávy a knoflíky; tričko pod ní nenosil. Na holé hrudi mu visel nacistický železný kříž, černý s bílým chromováním. Přezku opasku, který vedl přímo pod nemalým pivním teřichem, tvořila velká slonovinová lebka. Zpod záložek džínů vykukovaly odřené hranaté špičky vysokých bot. Spleené vlasy mu spadaly až na ramena a leskly se směsí mastného potu a motorového oleje. Pod jedním ušním lalůčkem se mu bimbala náušnice v podobě hákového kříže, také černá s bílým chromováním. Na jednom krátkém prstu mu tančila německá přílba. Na zádech bundy měl vyšitého rozšklebeného rudého čerta s rozeklaným jazykem. Nad obrázkem se skvěl nápis: Ďábelská dvanáctka. A dole: Sonny Elliman, prezident.

"Ne," odpověděl Greg Stillson. "Žádný rohy nevidím, zato vidím někoho, kdo vypadá podezřele jako pořádné trouba."

Elliman na okamžik ztuhl, avšak skoro hned se uvolnil a zasmál se. Přes všechnu špínu, silný zápach potu a nacistické ozdůbky se v jeho tmavě zelených očích zračila jistá inteligence a dokonce i smysl pro humor.

"Nadávejte mi jak chcete, člověče," pravil. "Není to poprvý. Teďka jste na koni vy."

"Takže to uznáváš?"

"No jasně. Kluky jsem nechal v Hamptonu a přišel jsem sem sám. Všecko je to na mou hlavu." Usmál se. "Ale kdybychom vás takhle načapali my, radši doufejte, že máte ledviny ze železa."

"Já to risknu," odušil Greg. Měřil si Ellimana pohledem. Oba byli dost velcí. Uvědomoval si, že Elliman je tak o dvacet kilo těžší, ovšem většinu z toho tvoří pivní svaly. "Tebe bych ještě zvládnul, Sonny."

Na Ellimanově tváři se znovu objevil výraz přátelského veselí. "Možná. Možná taky ne. Jenomže my to takhle neděláme, člověče. Žádné americké John Wayne." Naklonil se, jako by mu hodlal svěřit velké tajemství. "Teda, já osobně nemůžu tyhle sračky vystát."

"Máš nevymáchanou hubu, Sonny," pronesl Greg mírně.

"Co mi chcete?" spustil Sonny. "Co kdybyste konečně šel k věci? Eště přijdete pozdě na schůzi rotariánů."

"Ne," opáčil Greg s klidem. "Rotariáni se scházejí v úterý večer. Máme spoustu času."

Elliman znechuceně zafřkal.

"Vlastně jsem si myslel," pokračoval Greg, "že ty bys mohl chtít něco ode mne." Otevřel zásuvku psacího

stolu a vyndal z ní tři igelitové pytlíky s marihuanou. K trávě bylo přimícháno několik želatinových kapslí. "Tohle jsi měl ve spacáku," vysvětloval Greg. "A to není vůbec hezké, Sonny. Zlobivý chlapeček. Nepůjdeš přes start, nedostaneš dvě stě dolarů. Půjdeš rovnou do státního vězení v Novém Hampshiru." "Neměl jste povolení k prohlídce," namítl Elliman. "Z toho by mě vysekal i ten nejblbější právník a vy to víte."

"Nic takového nevím," pravil Greg Stillson. Pohodlně se opřel v křesle a položil si na stůl nohy obuté do mokasínů koupených u L. L. Beana v Maine. "V tomhle městě jsem velký zvíře, Sonny. Před pár lety, když jsem přišel do Nového Hampshiru, měl jsem, jak se říká, holej zadek, a teď tu vedu docela solidní podnik. Už jsem městský radě vytáhl pár trnů z paty, včetně toho, co se má dělat s děckama, když je náčelník policie nachytá, jak fetujou... tentokrát nemyslím grázly jako ty, Sonny, s takovejma šupákama se umíme vypořádat, když je načapáme s takovým pokladem, jako mám tady na stole... kdepak, já mám na mysli hodný místní děcka. Víš, on jim vlastně nikdo nechce nic udělat. Tak jsem to za ně vymyslel. Nebudou se posílat do lochu, ale pěkně na veřejný práce tady, povídám. A zabralo to. Teď nám tu největší feťák z celého trojměstí trénuje Malou ligu a jde mu to jedna báseň."

Elliman se tvářil znuděně. Greg zčistajasna spustil nohy na zem, až to žuchlo, popadl vázu s emblémem univerzity státu Nový Hampshire a hodil ji po Sonnym. Minula ho jen o vlasek, doletěla na druhý konec místnosti a roztránila se o pořadač v rohu. Elliman se poprvé zatvářil vyjeveně. A do tváře staršího, moudřejšího Grega Stillsona se na okamžik vrátil výraz toho mladšího, který zabíjel psy.

"Měl bys poslouchat, když něco povídám," pronesl tiše. "Protože teď tu mluvíme o tom, co tě čeká během následujících deseti let nebo tak. A jestli zrovna netoužíš po tom, abys někde za mřížema razítkoval na poznávací značky SVOBODU NEBO SMRT, tak radši koukej poslouchat, Sonny. Radši dělej, jako bys byl první den ve škole, Sonny. A koukej, abys to pochopil hned napoprvý. Sonny." Elliman pohlédl nejprve na střepy rozbité vázy a pak na Stillsona. Původní rozpačitý klid vystřídal opravdový zájem. Už dlouho jej nic doopravdy nezaujalo. I pivo začal chlastat z nudy. Přišel sem sám, protože se nudil. A když ho tehle maník s majáčkem na palubce stejnu donutil zastavit, Sonny Elliman předpokládal, že má co do činění s obyčejným místním zástupcem šerifa, který si chrání svoje území a chce se trochu povozit na ošklivým motorkáři s upraveným Harley-Davidsonem. Jenže tehle chlapík je úplně jiná třída. On je... on je...

Je to pošuk! pomyslel si Sonny a tento objev jej nesmírně rozradostnil. Na zdi mu visí dva diplomy za službu veřejnosti, fotky, jak přednáší rotariánům a Lions, dělá místopředsedu Jockey Clubu v tomhle zapadákově a napřesrok z něj bude předseda, a přitom je trhlej jak fialička!

"Tak jo," přisvědčil. "Poslouchám vás."

"Dá se říct, že mám za sebou pestrý život," sdělil mu Greg. "Byl jsem nahoře, ale taky pořádně dole. Párkrát jsem měl opletačky se zákonem. Jenom se ti snažím vysvětlit, Sonny, že vůči tobě nemám žádný předsudky. Ne jako ostatní lidi tady. Sotva si přečtou v Union Leaderu, co jste ty a tvý kámoši motorkáři vyváděli letos v létě v Hamptonu, budou tě chtít vykastrovat rezavou žiletkou."

"To nebyla Dábelská dvanáctka," opáčil Sonny. "My jsme sem přijeli ze státu New York, abychom se tu trochu vykoupali, člověče. Máme prázdniny. Nás nezajímá vytloukat nějaký zaprděný bary. Je tam banda Pekelnejch andělů, co to fest rozjížděj, a taky parta Černejch jezdců z New Jersey. A víte, kdo to většinou je? Děcka z vysoký." Sonny nakrčil ret. "Jenomže vo tomhle se novinám nějak nechce psát, co? Radši to hoděj na nás než na hodný chlapečky a holčičky."

"Jste pro ně přece jenom zajímavější," prohlásil Greg mile. "A William Loeb z Union Leaderu nemá rád motorkářský kluby."

"Ten plešatej zmrd," zabručel Sonny.

Greg otevřel zásuvky a vytáhl z ní placatou láhev bourbonu. "Na to si připiju," pronesl. Otevřel uzávěr a jedním lokem vyprázdnil půl láhve. Oči se mu zaleskly; zhluboka vydechl a podal láhev přes stůl. "A ty?" Sonny vyprázdnil placatice. Ze žaludku po hrdlo se mu rozlila teplá vlna.

"Teď jsem zralej na podpal, člověče," zalapal po dechu.

Greg pohodil hlavou a zachechtal se. "My si budeme rozumět, Sonny. Mám pocit, že si budeme rozumět."

"Co chcete?" zeptal se znovu Sonny. Prázdňou láhev držel v ruce.

"Vlastně nic... aspoň ne teď. Ale mám dojem..." Greg se zatvářil roztržitě, skoro zmateně. "Říkal jsem ti, že jsem tady v Ridgeway velký zvíře. Při dalších volbách chci kandidovat na starostu a vyhraju. To je ovšem..."

"Jenom začátek?" nadhodil Sonny.

"Každopádně začátek." Ten roztržitý výraz z jeho tváře nezmizel. "Dokážu ledacos zvládnout. Lidi to vědí. To, co dělám, dělám dobře. Říkám si... čeká mě toho hodně. Nic není nemožný. Akorát... tak docela nevím... co to má být. Víš?"

Sonny jen pokrčil rameny.

Udivený výraz se rozplynul. "Znám takovou historku, Sonny. O myši, co vytáhla lvu z tlapy trn. Udělala to na oplátku za to, že ji ten lev před lety nesežral. Znáš to taky?"

"Možná jsem to slyšel, když jsem byl malej."

Greg příkývl. "No, ještě pár let to potrvá... at' to bude cokoli, Sonny." Zastrčil igelitové pytlíky zpátky do stolu. "Já tě nesežeru. A mohl bych, víš, kdybych chtěl. Žádný právník by tě z toho nevysekal. V tomhle městě, když se ani ne dvacet mil odtud v Hamptonu dějou takový věci, by tě z toho nevysekal ani zrasnej Clarence Darrow. Tyhle milý lidičky by se postarali, abys to dostal natvrdo."

Elliman neodpověděl, i když tušil, že Greg má pravdu. Neměl u sebe žádné tvrdé drogy - nejtvrďší byly dvě barbiturátové tablety -, ovšem rodiče hodných chlapečků a holčiček by mu jistě s chutí nechali oholit hlavu a poslali ho do Portsmouthu rozbíjet kamení.

"Já tě nesežeru," opakoval Greg. "A doufám, že si na to vzpomeneš za pár let, až budu mít trn v tlapě... nebo až ti budu nabízet místo. Budeš si to pamatovat?"

Omezená zásoba lidských citů Sonnyho Ellimana neobsahovala vděčnost, ale zájem a zvědavost ano. Tenhle Stillson v něm probouzel obojí. Ten šílený pohled jeho očí mohl naznačovat ledacos - kromě nudy.

"Kdo ví, co bude za pár let?" zabručel. "Možná budeme voba po smrti."

"Stačí, když si mě budeš pamatovat. Nic víc po tobě nechci."

Sonny se podíval na pozůstatky vázy. "Budu si vás pamatovat," odpověděl.

4

Rok 1971 ubíhal. Nepokoje na plážích Nového Hampshiru skončily a skuhrání místních podnikatelů umlčely rostoucí zůstatky na bankovních kontech. Nějaký naprosto neznámý člověk jménem George McGovern komicky brzy oznámil, že hodlá kandidovat na prezidenta. Každý, kdo se zajímal o politiku, věděl, že Demokratická strana bude na rok 1972 nominovat Edmunda Muskieho, o němž leckdo dokonce věřil, že by nakonec mohl Nixona dostat na lopatky.

Začátkem června, těsně před letními prázdninami, se Sára znovu setkala s oním mladým studentem práv. Narazili na sobě v Dayově prodejně domácích potřeb, kam si šla Sára koupit opékač topinek a kde on sháněl dárek rodičům k výročí svatby. Zeptal se jí, jestli by s ním nešla do kina - zrovna dávali Drsnýho Harryho, nový film s Clintem Eastwoodem. Sára souhlasila. Skvěle se pobavili. Walter Hazlett si nechal narůst plnovous a už jí tolik nepřipomínal Johnnyho. Ostatně jí začínalo dělat potíže rozpomenout se, jak vlastně Johnny vypadá. Jeho tvář jí vyvstávala zřetelně před očima pouze ve snech, kdy stál před kolem štěstí a sledoval ho, jak se točí, díval se na ně jako na svůj soukromý honební revír, chladně a s očima potemnělýma do toho zvláštního, trochu děsivého fialového odstínu.

Začala se s Waltem scházet častěji. Bylo jí s ním dobře. Nic od ní nežádal - a pokud ano, jeho požadavky rostly tak pomalu, že je ani nepostřehla. V říjnu se jí zeptal, jestli jí může koupit prstýnek s diamantem. Sára ho požádala, aby jí dal víkend na rozmyšlenou. V sobotu pak zajela do Východní maineské nemocnice, v recepci si vyzvedla návštěvnickou průkazku s červeným lemováním a odebrala se na jednotku intenzivní péče. Celou hodinu seděla vedle Johnnyho lůžka. Ve tmě venku vyl podzimní vítr a sliboval chlad, sních - čas smrti. Do prvního výročí pouti, kola štěstí a čelního nárazu u mokřiny zbývalo šestnáct dní.

Seděla, naslouchala větru a dívala se na Johnnyho. Obvazy byly pryč. Jizva mu začínala na čele asi palec nad pravým obočím a vinula se směrem nahoru. Vlasy mu na tom místě zbělely, což jí připomnělo onoho vymyšleného detektiva z příběhů o 87. revíru - Cotton Hawes se jmenoval. Sára si nevšimla, že by nějak

zdegeneroval, až na nevyhnutelný úbytek váhy. Byl to prostě nějaký napůl neznámý mladík, který tvrdě spal.

Naklonila se k němu a zlehka ho políbila na ústa, jako by mohla obrátit tu starou pohádku a probudit ho. Johnny však spal dál.

Odešla tedy, vrátila se do svého bytu ve Veazie, lehla si do postele a plakala, zatímco temnotou venku procházel vítr a metal před sebou svůj úlovek žlutého a rudého listí. V pondělí oznámila Waltovi, že chce-li jí skutečně koupit prstýnek s diamantem - ovšem jen malým, pochopitelně -, udělá jí nesmírnou radost a ona jej bude hrdě nosit.

Tak skončil pro Sáru Bracknellovou rok 1971.

Začátkem roku 1972 se Edmund Muskie rozplakal uprostřed vášnivého projevu přímo před kanceláří muže, jež Sonny Elliman označil za "toho plešatého zmrda". Primárky vyhrál George McGovern a Loeb ve svých novinách zlomyslně napsal, že občané Nového Hampshiru nemají rádi ufnukance. V červenci byl McGovern nominován. V témže měsíci se Sára Bracknellová stala Sárrou Hazlettovou. Vzala si Walta v Prvním metodistickém kostele v Bangoru.

Johnny Smith, ani ne dvě míle od nich, spal dál. Nečekaná a děsivá vzpomínka na něj vytanula Sáře na mysl právě v okamžiku, kdy ji Walt políbil přede všemi váženými svatebčany - Johnny, mihlo se jí hlavou, a viděla ho před sebou jako tenkrát, když zhaslo světlo, napůl Jekylla a napůl rozšklebeného Hydea. Na chvíli ve Waltově náručí celá ztuhla, ale pak to všechno pominulo. Vzpomínka, vidění - ať už šlo o cokoli, bylo to pryč.

Po dlouhém přemýšlení a rozhovoru s Waltem pozvala na svatbu Johnnyho rodiče. Herb přijel sám. Při hostině se ho zeptala, jestli je Vera v pořádku.

Rozhlédl se, ujistil se, že je zrovna nikdo neposlouchá, a rychle do sebe hodil zbytek skotské se sodou. Napadlo ji, že za posledních osmnáct měsíců zestárl o pět let. Vlasy mu prořídly. Vrásky ve tváři se prohloubily. Nosil brýle, opatrně a stydlivě jako lidé, co je nenosí dlouho, a jeho oči za slabými čočkami vypadaly ostražitě a ublíženě.

"Ne... to tedy není, Sáro. Po pravdě řečeno, je někde ve Vermontu. Na nějaké farmě. Čeká tam na konec světa."

"Cože?"

Herb jí vysvětlil, že Vera si před půl rokem začala dopisovat se skupinou asi deseti lidí, kteří si říkali Americká společnost posledních okamžiků. Všechno řídil pan Harry L. Stonkers s manželkou z Racine ve státě Wisconsin. Stonkersovi tvrdili, že je jednou při táboření unesl létající talíř. Odnosl je do nebe, jež se ovšem nenachází nikde v souhvězdí Orion, ale na planetě pozemského typu, která obíhá kolem hvězdy Arktur. Obcovali se společenstvím andělů a spatřili ráj. Tam se také Stonkersovi dověděli, že konec světa je na dohled. Získali telepatické schopnosti a byli vysláni zpět na Zemi, aby shromáždili několik věrných - pro první transport do nebe, abychom tak řekli. Tak se oněch deset lidí dalo dohromady a koupilo si farmu severně od St. Johnsbury; teď tam už asi sedm neděl žijí a čekají, až pro ně přiletí létající talíř.

"To zní..." začala Sára a zarazila se.

"Já vím, jak to zní," pravil Herb. "Zní to šíleně. Ten barák je přišel na devět tisíc dolarů. Přitom je to jen polorozpadlá farma se dvěma akry křoví kolem. Vera přispěla sedmi sty dolary - víc nemohla dát. Nedokázal jsem jí v tom zabránit... ledaže bych ji nechal zavřít do blázince." Odmlčel se a po chvíli se usmál. "Ovšem o takových věcech přece nebudeme mluvit na tvé svatbě, Sáro. Ty a tvůj mužský si budete žít jako v bavlnce. Já to vím."

Sára mu úsměv opětovala, jak nejlépe dovedla. "Díky, Herbe. A vy... totiž, myslíš, že se..."

"Jestli se vrátí? Jakkak ne. Jestli do zimy nenastane konec světa, počítám, že ji budu mít zpátky doma."

"Já vám můžu popřát jen hodně štěstí," řekla a objala ho.

5

Farma ve Vermontu neměla topení, a když se do konce října létající talíř neobjevil, Vera se vrátila domů. Talíř nepřiletěl, tvrdila, protože ještě nebyli dokonale připraveni - nedokázali se zbavit zbytečné a hříšné přítěže svých životů. Nyní se jí však dostalo duchovního povznesení a osvětlení. Ve snu viděla znamení.

Třeba jí nakonec není souzeno, aby odletěla v talíři na nebesa. Má stále silnější pocit, že jí bude zapotřebí zde, aby svého syna vedla a ukázala mu správnou cestu, jakmile se probudí ze svého transu. Herb ji přijal zpátky a miloval ji, jak nejlépe dovedl - a život šel dál. Johnny už ležel v komatu dva roky.

6

Nixona znovu zvolili prezidentem. Američtí chlapci se začali vracet z Vietnamu. Walter Hazlett šel k advokátským zkouškám, kde ho požádali, aby to zkusil ještě jednou později. Zatímco se bifloval na zkoušky, Sára učila. Přihlouplí a nemotorní prvňáci z roku, kdy začala učit, se změnili v protřelé třet'áky. Dívky, původně ploché jako prkno, rozkvétaly do krásy. Mrňousové, co je původně nebylo pomalu vidět, hráli za školu basketbal.

Došlo ke druhé arabsko-izraelské válce. Proběhl ropný bojkot. Jediné, co vytrvalo, byly přemrštěně vysoké ceny benzínu. Vera Smithová dospěla k přesvědčení, že Kristus svůj druhý příchod uskuteční z podzemí pod jižním pólem. Tuto informaci získala z nové brožurky (sedmnáct stran, cena 4 dolary 50 centů) nazvané Božské tropické podzemí. Autor hlásal do světa svou pozoruhodnou hypotézu, že nebe se vlastně nachází přímo pod našima nohama a že nejpohodlnější vstupní branou je jižní pól. Jedna kapitola se jmenovala přímo "Parapsychologické zážitky cestovatelů k jižnímu pólu".

Herb poukazoval na to, že ani ne před rokem ještě věřila, že nebe je někde ve vesmíru, kde patrně obíhá kolem Arkturu. "Tomu bych věřil spíš než těmhle šílenostem o jižním pólu," sdělil jí. "Koneckonců, v Bibli se píše, že nebe je nahoře. To tropický místo pod zemí má být..."

"Dost!" okřikla ho a sevřela rty, až jí zbělely. "Nemusíš se posmívat všemu, čemu nerozumíš."

"Já jsem se neposmíval, Vero," namítl klidně.

"Jenom Bůh ví, proč nevěřící troují své posměšky a pohan běsní," poznamenala. V očích měla zase ten prázdný pohled. Seděli u kuchyňského stolu a Herb měl před sebou položené staré trubkové kolínko. Vera listovala v hromadě starých časopisů National Geographic, kde hledala obrázky a historky z jižního pólu. Venku se od západu na východ proháněly neposedné mraky a ze stromů padalo listí. Zase začínal říjen, což byl zdaleka nejhorší měsíc. Právě v říjnu se jí ten prázdný pohled objevoval v očích častěji a zůstával déle. V říjnu ho také přepadaly zrádné myšlenky na to, že by mohl utéci od obou - od své nejspíš nesvéprávné ženy a od spícího syna, který byl prakticky už mrtev. Právě teď si pohrával s kolínkem, vyhlížel oknem k nepokojné obloze a říkal si: Mohl bych to tady zabalit. Naházet si věci do stejšnu a zmizet. Třeba na Floridu. Do Nebrasky. Do Kalifornie. Dobrý tesař se užíví všude. Prostě se sebrat a vypadnout.

Přitom dobře věděl, že to neudělá. To ho jen v říjnu přepadaly myšlenky na útěk, tak jako Vera v tomto měsíci obvykle nacházela nějakou novou cestu k Ježíšovi a následnému spasení jediného dítěte, jež se jí podařilo odchovat v jejím nedokonalém lůně.

Natáhl se přes stůl a vzal ji za ruku, vyhublou a příšerně kostnatou - byla to ruka stařeny. Překvapeně zvedla oči. "Moc tě miluju, Vero," pronesl.

Usmála se na něj a na jediný zářivý okamžik mu připomněla tu dívku, o niž se ucházel, dokud ji nezískal, dívku, která do něj o svatební noci šť'ouchala kartáčem na vlasy. Byl to něžný úsměv; oči se jí na chvílku projasnily a objevil se v nich vřelý, zamilovaný pohled. Venku se slunce vynořilo zpoza tlustého oblaku, skoro okamžitě zaplulo za jiný, a když se konečně ukázalo znovu, po dvoře se jim rozběhlo hejno stínů.

"Já vím, Herberte. A já miluju tebe."

Uchopil ji i druhou rukou a pevně ji sevřel.

"Vero," začal.

"Ano?" Oči měla tak jasné... najednou ho vnímala, skutečně ho vnímala, a on si uvědomil, jak strašlivě se za poslední tři roky jeden druhému vzdálili.

"Vero, kdyby se náhodou neprobudil... nechci to přivolávat, ale kdyby přece jenom... máme pořád jeden druhého, ne? Chci říct..."

Vytrhla se mu. Jeho ruce teď svíraly jen vzduch.

"Takhle nikdy nemluv. Nikdy už neříkej, že se Johnny neprobudí."

"Chtěl jsem jenom..."

"Jistěže se probudí," prohlásila a podívala se oknem na dvůr, kde se stále ještě honily stíny. "Bůh ho k

tomu předurčil. Jak by ne. Myslíš, že to nevím? Já to vím, můžeš mi věřit. Bůh mého Johnnyho předurčil k velkým věcem. Slyšela jsem ho ve svém srdci."

"Ano, Vero," hlesl. "Tak dobře."

Natáhla ruku po časopisech, nahmátla je a začala v nich znovu listovat.

"Já to vím," pronesla hlasem trucovitého dítěte.

"Dobře," pronesl tiše.

Prohlížela si National Geographic. Herb si podepřel bradu dlaněmi, díval se ven na světla a stíny a uvažoval o tom, jak brzy po tom zlatém, zrádném říjnu následuje zima. Přál si, aby Johnny zemřel. Toho chlapce miloval od narození. Viděl údiv v jeho očích, když mu přinesl do kočárku živou lesní žabku a vložil mu ji do ruky. Učil Johnnyho rybařit, bruslit a střílet z pušky. Když v jednapadesátém roce dostal tu těžkou chřipku, proseděl s ním celou noc, zatímco kluk ležel v posteli se čtyřicítkou. Musel si zakrýt oči, aby nebyly vidět slzy, když Johnny skončil střední školu s nejlepším prospěchem a závěrečný projev přednesl zpaměti, bez poznámek. Tolik vzpomínek - jak ho učil řídit, jak s ním stál na přídi Bolera, když spolu jednou v létě jeli na prázdniny do Nového Skotska, to bylo Johnnymu osm, smál se a houpání loďky ho nesmírně bavilo, jak mu pomáhal s domácími úkoly a se stavbou srubu na stromě, jak mu vysvětloval práci s kompasem, když Johnny chodil do skauta. Všechny ty vzpomínky byly pomíchané a přeházené - jediné, co je spojovalo, byl Johnny, který dychtivě objevoval svět, jenž mu nakonec tak krutě ublížil. A teď si přál, aby Johnny zemřel, nesmírně toužil po tom, aby zemřel, aby mu srdce přestalo bít, aby se ty poslední drobné výstupky na EEG změnilly v jednu tenkou rovnou čáru, aby prostě vyhasl jako prskající svíčka v kaluži vosku: aby zemřel a osvobodil je.

7

Prodavač hromosvodů dorazil do motorestu Cathy's u Somersworthu v Novém Hampshiru začátkem odpoledne jednoho horkého letního dne roku 1973, ani ne týden po Dni nezávislosti; dost možná, že nedaleko odtud se už ve výťahových šachtách teplých vzduchových proudů rodily bouře.

Měl strašnou žízeň a v Cathy's se stavil proto, aby ji uhasil několika pivy; nechtěl tu nic nabízet. Síla zvyku ho však přiměla, aby se podíval na střechu nízkého stavení ve farmářském stylu, a ničím nepřerušovaná linie hřebenu, jež se rýsovala proti temně modré obloze, způsobila, že nakonec sebral ze zadního sedadla odrbanou semišovou tašku se vzorky.

Uvnitř motorestu vládlo chladné přitímní a ticho přerušované jen tlumeným mumláním barevného televizoru zavěšeného na stěně. Sedělo tu pár štamgastů; majitel stál za barem a sledoval "Jak se točí svět" společně s hosty.

Prodavač hromosvodů dosedl na barovou stoličku a na vedlejší položil svou tašku se vzorky. Majitel k němu přistoupil. "Zdravíčko, příteli. Tak co to bude?"

"Pivo," odvětil prodavač hromosvodů. "A natočte si taky, jestli chcete."

"Což o to, já chci vždycky," mínil majitel. Přinesl dvě piva, vzal si od prodavače dolar a položil na bar tři desetienty. "Já jsem Bruce Carrick," představil se a napřáhl ruku.

Prodavač hromosvodů mu s ní potřásl. "Já jsem Dohay," řekl. "Andrew Dohay." Hodil do sebe půlku sklenice.

"Těší mne," na to Carrick. Vzdálil se, aby jakési mladé ženě s přísným obličejem přinesl další tequilu sunrise, a po chvíli se přišoural zpátky k Dohayovi. "Z města?"

"Přesně tak," přisvědčil Dohay. "Jsem obchodník." Rozhlédl se kolem sebe. "To je tady pořád takový klid?"

"Ne. O víkendech je tu narváno a ani přes tejdén si nemůžu stěžovat. Největší prachy jsou ze soukromejch večírků - když jsou. Teda, ne že bych umíral hladý, ale v cadillacu si taky nejezdím." Ukázal prstem na Dohayovu sklenici. "Ještě jedno?"

"A vám taky, pane Carricku."

"Bruci." Zasmál se. "Semizdá, že mi chcete něco prodat."

Když se Carrick vrátil s pivem, prodavač hromosvodů prohlásil: "Přišel jsem se napít, ne vám něco prodávat. Ale když o tom mluvíte..." Nacvičeným pohybem přehodil svou brašnu na bar. Uvnitř něco zacinkalo.

"Á, už je to tady," pravil Carrick a zasmál se.

Dva odpolední štamgasti, stařík s bradavicí na pravém očním víčku a o něco mladší muž v šedém overalu, se přišli podívat, co Dohay nabízí. Žena s přísným obličejem dál koukala na "Jak se točí svět". Dohay vytáhl tři hromosvody, jeden dlouhý s mosaznou koulí na konci, druhý kratší a třetí s porcelánovými izolátory.

"Co sakra..." vyklouzlo Carrickovi.

"To jsou hromosvody," vysvětlil mu stařík a zachechtal se. "Chce tuhle knajpu uchránit před Božím hněvem, Brucie. Radši si ho poslechni."

Znovu se zasmál a muž v šedém overalu se k němu připojil; Carrickova tvář potemněla a prodavač hromosvodů pochopil, že teď už nemá ani tu nejmenší šanci něco prodat. Byl to dobrý obchodník, dost dobrý na to, aby věděl, že občas se sejde taková kombinace lidí a okolností, která mu překazí naději na sebemenší obchod ještě předtím, než začne něco nabízet. Vzal to s klidem a spíše ze zvyku spustil:

"Když jsem vysedal z auta, náhodou jsem si všiml, že tenhle příjemný podnik nemá hromosvody - a přitom je ze dřeva. A já vám za velmi přijatelnou cenu - nebo na malý úvěr, kdybyste měl zájem - můžu zaručit, že..."

"Dneska ve čtyři sem uhodí blesk," pronesl muž v šedém overalu a zašklebil se. Stařík se rozchechtal.

"Neurazte se, pane," řekl Carrick, "ale vidíte tohle?" Ukázal na zlatý hřebík na dřevěné destičce mezi televizorem a řadou nablýskaných lahví. Na hřebíku visel naražený štos papírů. "Tohle všecko jsou účty. Musí se zaplatit do patnáctého. Ty číslíčka na nich jsou celý červený. A všimnul jste si, ne, kolik lidí tady zrovna teďka mám? Musím si dávat pozor. Musím..."

"To vám chci zrovna říct," přerušil ho Dohay zkušeně. "Musíte si dávat pozor. A koupit si pár hromosvodů, tomu já říkám dávat si pozor. Máte tady prosperující podnik. Přece nechcete, aby vám ho jednou v létě podpálil blesk, no ne?"

"Jemu by to bylo jedno," poznamenal stařík. "Vybral by pojistku a vyrazil by na Floridu. Co, Brucie?" Carrick vrhl na staříka otrávený pohled.

"Dobrá, promluvme si tedy o pojištění," vmísil se prodavač hromosvodů. Muž v šedém overalu zatím ztratil zájem a odšoural se pryč. "Sníží se vám splátky na pojištění proti požáru..."

"Já mám všeobecné pojištění," odušil Carrick. "Podívejte, já si takový vydání prostě nemůžu dovolit. Je mi líto. Kdybyste takhle přišel za rok..."

"No, možná přijdu," přiznal prodavač hromosvodů porážku. "Možná přijdu." Nikdo nevěří, že mu do baráku uhodí blesk, dokud se to skutečně nestane; s touhle skutečností se už dávno ve své práci smířil. Chlapům, jako je tenhle Carrick, prostě nevysvětlíte, že tohle je to nejlevnější pojištění proti požáru, jaké si můžou pořídit. Dohay to však bral filosoficky. Koneckonců nelhal, když tvrdil, že se přišel jen napít. Aby to dokázal a zároveň dal najevo, že se neurazil, objednal si další pivo. Tentokrát ovšem Carricka nepozval.

Stařík se usadil na stoličku vedle něj.

"Asi před deseti lety uhodil blesk do jednoho maníka na golfovém hřišti," začal. "Dočista ho zabil. Asi by se mu hodilo, kdyby měl takovej hromosvod na hlavě, co?" Zachechtal se a vydechl Dohayovi do obličejce pach zvětralého piva. Dohay se z povinnosti usmál. "Roztavilo mu to i drobný v kapse. Aspoň jsem to slyšel. Blesky jsou zvláštní věc, to teda jo. Taky si vzpomínám, že jednou..."

Zvláštní věc, pomyslel si Dohay; staříkova slova pouštěl jedním uchem dovnitř a druhým ven, jenom instinktivně přikyvoval na patřičných místech. Jistě, zvláštní věc, protože je jim jedno, do koho nebo do čeho uhodí. A kdy.

Dopil pivo a vyšel ven; v ruce držel svou brašnu s pojistkami proti Božímu hněvu - snad jedinými, jaké kdy byly vynalezeny. Vedro ho udeřilo do tváře, ale přesto zůstal ještě chvíli stát na téměř opuštěném parkovišti a díval se na prázdný hřeben střechy. 19,95 dolaru, nanejvýš 29,95 - a ten chlap tvrdí, že si takové výdaje nemůže dovolit. Na všeobecném pojištění by hned první rok ušetřil sedmdesát dolarů, ale kdepak, on si to nemůže dovolit - a člověk mu nic nevysvětlí, když kolem stojí tihle šašci a do všeho kecají.

Možná toho bude jednou litovat.

Prodavač hromosvodů nasedl do svého buicku, pustil klimatizaci a rozjel se s brašnou na vedlejším

sedadle směrem ke Concordu a Berlinu, dál od bouří, jež se už mohly blížít na křídlech větru.

8

Začátkem roku 1974 Walt Hazlett konečně složil advokátské zkoušky. Společně se Sárou pak uspořádali večírek pro všechny své známé - celkem se dostavilo přes čtyřicet lidí. Pivo teklo proudem, a když bylo po všem, Walt mínil, že měli z pekla štěstí, když je po takovém virválu nevyhodili z bytu. Sotva Walt vyprovodil poslední hosty (ve tři ráno), našel Sáru v posteli, kde ležela nahá až na střevice a náušnice z diamantových odštěpků, kvůli nimž se musel zadlužit, aby jí je koupil k narozeninám. Milovali se ne jednou, ale hned dvakrát, načež celí propocení upadli do spánku, z něhož se probudili až před polednem, a ještě s hroznou kocovinou. Přibližně za šest týdnů Sára zjistila, že je těhotná. Ani jeden z nich nepochyboval, že k početí došlo oné noci po večíрку.

Mezitím ve Washingtonu tlačilo klubko magnetofonových pásek Richarda Nixona stále víc do kouta. V Georgii jistý pěstitel buráků, bývalý námořník a současný guvernér státu jménem James Earl Carter začal s několika nejbližšími přáteli rozebírat možnost své vlastní kandidatury místo, které se pan Nixon evidentně chystal uprázdnit.

Johnny Smith na pokoji 619 Východní maineské nemocnice spal dál. Začal se choulit do fetální polohy. Doktor Strawns, ten, co mluvil s Herbem, Verou a Sárou v konferenčním sále den po nehodě, zemřel koncem roku 1973 na popáleniny. Druhý den po Vánocích mu vyhořel dům. Bangorští požárníci zjistili, že požár vznikl od vadné sady vánočních ozdob. O Johnnyho případ se začali zajímat dva další doktoři, Weizak a Brown.

Čtyři dny před Nixonovou demisí spadl Herb Smith do základů domu, který stavěl v městečku Gray, dopadl na kolečko a zlomil si nohu. Kost se hojila dlouho a vlastně se nikdy pořádně nezahojila. Začal kulhat a za deštivých dní musel chodit o holi. Vera se za něj modlila a trvala na tom, aby si každý večer před spaním balil nohu do plátna, jemuž osobně požehnal reverend Freddy Coltsmore z Bessemeru v Alabamě. Coltsmorova požehnaná plachta (jak tomu Herb přezdíval) stála 35 dolarů. Nevšiml si, že by mu nějak pomohla.

Uprostřed října, krátce poté, co Gerald Ford omilostnil bývalého prezidenta, získala Věra naprostou jistotu, že tentokrát nastane konec světa doopravdy. Herb si uvědomil, co chystá, teprve na poslední chvíli; už zařídila, aby všechnu hotovost a úspory, jež se jim podařilo našetřit od Johnnyho nehody, dostala Americká společnost posledních okamžiků. Pokoušela se prodat dům a zamluvila si stěhováky, aby si za dva dny přijeli pro nábytek. Herb to všechno zjistil ve chvíli, kdy mu zavolal realitní agent a ptal se, jestli si může odpoledne přijít zájemce dům prohlédnout.

Tentokrát poprvé na Věru skutečně vyletěl.

"Co to prokristapána vyvádíš?" zařval, když z ní vytáhl poslední zbytek téhle neskutečné historie. Byli v obývacím pokoji. Před chvílí telefonoval stěhovákům, aby to celé odpískali. Venku visely jednotvárné provazy šedivého deště.

"Neber jméno Spasitele nadarmo, Herbe. Nesmíš..."

"Mlč! Mlč už konečně! Už mě nebaví poslouchat ty tvoje kecy!"

Poděšeně zalapala po dechu.

Dobelhal se k ní a jeho hůl cvakala o podlahu. Vsedě se od něj trochu odtáhla a vyslala k němu ten laskavý pohled mučednice, který v něm vyvolával touhu, Bůh mu odpusť, aby ji mohl přetáhnout tou svou ztracenou holí přes hlavu.

"Ještě na tom nejsi tak zle, abys nevěděla, co děláš," vrčel. "Na to se nemůžeš vymlouvat. Chceš mě dostat do maléru, Vero. Ty..."

"Ne! To není pravda! Nic takového..."

"Ale ano!" zaburácel. "Tak teď mě poslouvej, Vero. Tohle je už na mě moc. Modli se, jak chceš.

Modlení nic nestojí. Piš si dopisy, známka pořád ještě stojí jen třináct centů. Jestli se chceš dál koupat v těch sračkách, co ti napovídali všichni ti pobožnůstkáři, jestli si chceš dál cpát do hlavy všecky ty lži a podfuky, prosím. Ale mě do toho netahej. To si pamatuj. Rozumíš?"

"Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvět' se jméno tvé..."

"Rozumíš?"

"Ty si myslíš, že jsem blázen!" zařvala na něj s tváří zrůzněnou zlostí. Pak se rozplakala; byl to ošklivý, zoufalý pláč porážky a zklamání.

"Ne," odpověděl jí klidnějším hlasem. "Ještě ne. Ovšem možná je nejvyšší čas, Vero, abychom si o tom promluvili, a po pravdě řečeno si myslím, že jako blázen skončíš, jestli toho všeho hned nenecháš a nesmíříš se s realitou."

"Však uvidíš," stkala. "Uvidíš. Bůh zná pravdu, ale čeká."

"Hlavně když chápeš, že při tom čekání nemusí mít náš nábytek," odušil Herb ponuře. "Hlavně, když si v tomhle rozumíme."

"Přicházejí poslední dnové!" oznámila mu. "Hodina Apokalypsy se blíží každým okamžikem."

"Jo? Za to si toho hodně koupíš, Vero."

Venku lilo jak z konve. Toho roku bylo Herbovi dvaapadesát, Věře jednapadesát a Sáře Hazlettové sedmadvacet.

Johnny už ležel v komatu čtyři roky.

9

Dítě se narodilo večer o Halloweenu. Porod trval Sáře devět hodin. Když to bylo zapotřebí, dávali jí čichnout k anestetiku, a někdy uprostřed bolestí si uvědomila, že leží ve stejné nemocnici jako Johnny; tehdy začala pořád dokola vyvolávat jeho jméno. Později si na to skoro nevzpomínala a Waltovi se s tím samozřejmě nikdy nesvěřila. Dokonce si myslela, že se jí to možná jenom zdálo.

Byl to chlapeček. Dali mu jméno Dennis Edward Hazlett. O tři dny později si ho odvezla domů a po Dikůvzdání už zase učila na škole. Walt si sehnal slušné zaměstnání u jedné bangorské právnické firmy, a pokud by šlo všechno podle plánu, mohla Sára v červnu 1975 na škole skončit. Sama nevěděla, jestli chce doopravdy učení nechat. Začalo ji to bavit.

Prvního dne roku 1975 se dva kluci, Charlie Norton a Norm Lawson z Otisfieldu v Maine koulovali na dvoře u Nortonových. Charliemu bylo osm, Normovi devět. Bylo zataženo a slabě mžilo.

Norm vycítil, že s koulováním bude za chvíli konec - blížila se doba oběda -, a tak se vrhl na Charlieho za mohutné palby sněhových koulí. Charlie se smíchem uhýbal, jenže pak byl donucen k ústupu; nakonec se dal na útěk, při němž přeskočil nízkou kamennou zídku, která dělila Nortonovic dvůr od lesa. Rozběhl se po pěšině vedoucí ke Strimmerovu potůčku. Tehdy ho Norm zasáhl ještě jednou pořádnou koulí přímo do kapuce.

Potom se Charlie ztratil z dohledu.

Norm přeskočil zídku a chvíli za ní stál; díval se na zasněžený les a naslouchal odkapávání tajícího sněhu z bříz, borovic a smrků.

"Vrat' se, ty poseroutko!" zavolal Norm a vydal několik vysokých bublavých zvuků, jako když hudruje krocan.

Charlie se nenechal přesvědčit. Nebylo po něm ani vidu, avšak stezka se směrem k potoku prudce svažovala. Norm ještě jednou zahudroval a nerozhodně přešlápl z nohy na nohu. Tohle byl Charlieho les, ne jeho. Charlieho území. Norm se rád kouloval, pokud zrovna vyhrával, ale nijak zvlášť se mu nechtělo chodit dolů, když tam na něj mohl někde v skrytu číhat Charlie s pultuctem dobrých tvrdých koulí pěkně při ruce.

Přesto už ušel po pěšině šest kroků, když zezdola zaslechl zoufalý výkřik.

Norm Lawson ztuhl a krev v žilách mu vychladla na teplotu sněhu, v němž se brouzdaly jeho zelené gumáky. Dvě sněhové koule, jež měl připravené v rukou, dopadly s plesknutím na zem. Výkřik se ozval znovu, tak slabě, že ho bylo sotva slyšet.

Ježíškovy brejle, on snad do toho potoka zahučel, pomyslel si Norm, čímž konečně překonal paralyzující strach. Rozběhl se po cestě; nohy mu klouzaly a ujížděly, jednu si dokonce kecl na zadek. V uších slyšel tep vlastního srdce. V duchu se už viděl, jak vytahuje Charlieho z potoka těsně předtím, než by se nadobro utopil, a jak ho pak v Boys' Life vychvalují jako hrdinu.

Před koncem svahu se pěšina stáčela, a když se vynořil ze zákrutu, shledal, že Charlie Norton vůbec nespadol do potoka. Stál na místě, kde se stezka opět narovnávala, a civěl na něco v tajícím sněhu.

Kapuce mu spadla a tvář měl bílou jako sníh všude kolem. Sotva se Norm přiblížil, vydral se z něj znovu

ten zoufalý, udýchaný výkřik.

"Co je?" ptal se Norm. "Co se děje, Charlie?"

Charlie se k němu otočil s vytřeštěnýma očima a otevřenou pusou. Snažil se něco říci, ale z úst mu nevyšlo nic kromě jakéhosi zachrčení a stříbrné nitky slin. Nakonec jen mlčky ukázal prstem.

Norm přistoupil blíž a podíval se. V tom okamžiku se mu podlomila kolena; ztěžka dosedl na zem. Svět se kolem něj točil.

Z tajícího sněhu vyčnívaly dvě nohy v džínkách. Na jedné noze byl mokasín, kdežto druhá byla bosá, bílá a bezbranná. Ze sněhu čouhala ještě ruka, jako by prosila o pomoc, jež nikdy nepřišla. Zbytek těla milosrdně zakrývala závěj.

Charlie s Normem našli tělo sedmnáctileté Carol Dunbargerové, čtvrté oběti Škrtiče z Castle Rocku. Od poslední vraždy uběhly skoro dva roky a lidé z Castle Rocku (Strimmerův potok tvořil jižní hranici mezi Castle Rockem a Otisfieldem) si už pomalu oddechli v domnění, že ten zlý sen přece jen skončil. To se tedy pletli.

KAPITOLA 6

1

Jedenáct dnů po nálezu mladé Dunbargerové se přes sever Nové Anglie přehnala sněhová bouře. Ta způsobila, že se i v šestém patře Východní maineské nemocnice všechno o trochu zpozdlilo. Spouště zaměstnanců dělalo potíže, aby se vůbec dostali do práce, a ti, kteří se tam dostali, prostě nestíhali. Bylo tedy už po deváté, když jedna z pomocných sil, mladá žena jménem Allison Conoverová, přinesla panu Starretovi lehkou snídani. Pan Starret byl po infarktu a právě si odbýval "šestnáctku" na intenzivní péči - šestnáctidenní pobyt zde patřil ke standardním postupům při srdečních příhodách. Pan Starret se uzdravoval rychle. Ležel na pokoji 619 a své ženě v soukromí sdělil, že k co nejrychlejšímu uzdravení ho motivuje především touha dostat se z blízkosti té živé mrtvolky na vedlejší posteli. Svěřil se, že kvůli šelestem respirátoru toho chudáka nemůže pořádně spát. Po nějaké době už ani nevěděl, jestli si přeje, aby ten respirátor šuměl dál, nebo aby se zastavil - nadobro.

Když Allison vstoupila do místnosti, televize zrovna běžela. Pan Starret seděl na posteli s ovladačem v ruce. Zprávy už skončily a on se ještě nerozhodl, jestli má vypnout "Můj dvoreček", kreslenou grotesku, jež následovala. Kdyby televizor vypnul, osaměl by s šuměním Johnnyho respirátoru.

"Už jsem vás dneska ani nečekal," prohlásil pan Starret a bez valného nadšení se zadíval na podnos s pomerančovou šťávou, bílým jogurtem a obilnými vločkami. Největší chuť by měl na dvě pořádná vajíčka plná cholesterolu osmažená na másle s pěti plátky slaniny; ty by musely být tak akorát, ne moc křupavé. Ostatně právě taková strava ho dostala sem, do nemocnice. Tak to aspoň tvrdil jeho doktor, ten moula.

"Venku se žení čerti," odušila Allison stroze. Dnes ráno jí už šest pacientů oznámilo, že ji ani nečekali, a Allison to začínalo otravovat. Jinak to byla velmi milá dívka, ovšem dnes toho na ni bylo trochu moc.

"Promiňte," omluvil se pan Starret pokorně. "Na silnicích to asi pěkně klouže, co?"

"To tedy ano," přisvědčila Allison a trochu roztála. "Kdybych si nevzala manželův teréňák, vůbec bych sem nedorazila."

Pan Starret stiskl tlačítko na zvedání lůžka, aby se mohl pohodlně nasnídat. Elektrický motor, který zvedal a spouštěl zadní část postele, byl malý, ale zato dost hlučný. I televize hrála dost hlasitě - pan Starret byl trochu nahlučný, a jak vyložil své ženě, ten manik vedle si na žádný rámus nikdy nestěžoval. Ani se nechtěl podívat, co dávají na jiném programu. Tušil, že takové vtipkování není právě nejvkusnější, jenže když dostanete infarkt a ocitnete se na intenzivce ve stejném pokoji s živou mrtvolou, jedině kapka černého humoru vám pomůže, abyste se nezbláznili.

Allison položila před pana Starreta podnos a lehce zvýšila hlas, aby ji bylo slyšet přes kvílení motoru a řev televize. "Po celé State Street stojí auta v příkopech."

Johnny Smith na druhém lůžku tiše pravil: "Všechno na devatenáctku. Berte, nebo nechte být. Mýmu děvčeti je špatně."

"Víte, tenhle jogurt není vůbec špatnej," mínil pan Starret. Jogurt přímo nenáviděl, jenom tu nechtěl zůstat

sám, dokud nebude zbytí. O samotě mívával nutkání měřit si v jednom kuse puls. "Chutná trošku jako rákos..."

"Neslyšel jste něco?" zeptala se Allison a zmateně se rozhlédla kolem.

Pan Starret pustil tlačítko na straně postele a elektrický motor přestal ječet. Elmer Fudd v televizi střelil naslepo na Bugse Bunnyho a samozřejmě se netrefil.

"Jenom televizi," opáčil pan Starret. "Přišel jsem o něco?"

"Nejspíš o nic. To asi ten víchr za oknem." Cítila, jak jí od samého vypětí začíná bolet hlava - příliš mnoho práce a příliš málo lidí na to, aby jí pomohli -, a tak si promnula spánky, jako by mohla bolest zahnat dřívě, než se pořádně usadí.

Cestou ven se zarazila a pohlédla na muže na druhém lůžku. Nevypadá snad nějak jinak? Nepohnul se? Určitě ne.

Allison vyšla z pokoje a vydala se chodbou i se svým vozíkem plným podnosů. Bylo to strašné ráno, přesně jak se obávala: nic nebylo na svém místě a ještě před polednem jí v hlavě začalo škubat. Je proto zcela pochopitelné, že na to, co možná zaslechla v pokoji 619, dokonale zapoměla.

Ovšem v následujících dnech se přistihla, že se na Smithe dívá stále častěji, a v březnu si už Allison byla docela jistá, že se trochu narovnal - téměř nepostřehnutelně opustil to, čemu lékaři říkali prefetální poloha. Ne o moc - jenom o kousíček. Napadlo ji, že by se o tom měla někomu zmínit, jenže nakonec to neudělala. Koneckonců, byla jen pomocná síla - jen o málo víc než myčka nádobí.

Do takových věcí vážně neměla co mluvit.

2

Byl to sen, napadlo ho. Nacházel se na jakémsi tmavém a ponurém místě - snad v nějaké chodbě. Strop byl tak vysoko, že na něj neviděl. Ztrácel se v přítmí. Stěny byly z tmavé chromované oceli. Směrem nahoru se od sebe vzdalovaly. Byl sám, ale doléhal k němu jakýsi hlas, jakoby z velké dálky. Ten hlas znal, ta slova mu už někdo říkal, ovšem někdy jindy a někde úplně jinde. Hlas ho děsil. Opuštěně se rozléhal a sténal mezi vši tou chromovanou ocelí jako uvězněný ptáček, na nějž si pamatoval ještě z dětství. Ten pták vlétl k otci do kůlny a nedokázal najít cestu ven. Zpanikařil a poletoval sem a tam, hvízdal samým strachem a zoufalstvím a narážel do zdí, dokud se neumlátíl k smrti. Ten hlas měl v sobě také něco osudového, jako to kníkání lapeného ptáčka tehdy před lety. Bylo zřejmé, že odtud nikdy neunikne.

"Člověk si naplánuje celý život a dělá, co umí," sténal ten přízračný hlas. "Člověk pro ně chce vždycky jen to nejlepší, a kluk vám nakonec přijde s vlasama až k zadku a prej, že prezident Spojených statuje svině. Svině! Sakra, tohle já..."

Pozor, chtělo se mu říci. Chtěl ten hlas varovat, ale nedokázal ze sebe vypravít ani hlásku. Na co měl dávat pozor? Nevěděl. Nebyl si jistý ani tím, kdo je on sám, i když měl takový pocit, že byl kdysi učitelem nebo kazatelem.

"Kristééé!" zaječel ten vzdálený hlas. Ztracený, utopený, odsouzený k záhubě. "Míí..."

Ticho. Odumírající ozvěna. A pak, po chvíli, to všechno začne znovu.

Po nějaké době - nevěděl, jak dlouho mu to trvalo, protože tady neměl čas žádný význam, žádný smysl - vykročil tou chodbou, volal na neznámého (možná jen v duchu), třeba v domnění, že on a majitel toho hlasu najdou cestu ven společně, třeba v naději, že mu tím poskytne nějakou útěchu a on mu oplátí stejnou mincí.

Jenže ten hlas zněl stále z větší dálky, byl pořád nezřetelnější a tenčí (stále vzdálenější a slabší),

až se stal jen ozvěnou ozvěny. Pak zmizel nadobro. Byl teď úplně sám a procházel ponurou a opuštěnou chodbou stínů. Začínal tušit, že tohle není žádná iluze, prelud, ani sen - aspoň ne obvyklého druhu. Zdálo se mu, jako by vstoupil na území nikoho, do toho podivného prostoru mezi světy živých a mrtvých. Do kterého z nich měl namířeno?

Před očima se mu míhaly výjevy. Znepokojivé výjevy. Připomínaly mu duchy, kteří se k němu v chůzi přidali, kráčeli vedle něj, před ním i za ním, až kolem něj vytvořili tajuplný kruh - teď ho třikrát obkrouží a oslepí ho posvátnou hrůzou, je to tak? Jako by je viděl. Všechny ty šepotající hlasy očistce. Uprostřed

temnot se otáčelo Kolo, Kolo budoucnosti, červené a černé na znamení života a smrti, a postupně zpomalovalo. Na co vlastně vsadil? Nevzpomínal si; přitom by měl, neboť na té sázce záviselo jeho bytí. Dovnitř nebo ven? Jedno nebo druhé. Jeho děvčeti bylo špatně. Musel ji odvézt domů.

Po chvíli se v chodbě trochu rozjasnilo. Zpočátku myslel, že se mu to jen zdá, takovýchle sny ve snech jsou přece možné, jenže po určité době začalo být světlo tak zřetelné, že se už nedalo považovat za pouhou iluzi. Celé prostředí chodby mu připadalo méně snové. Stěny se rozestoupily, až je skoro neviděl, a matná tmavá barva se změnila v truchlivou mlhavou šed', v barvu soumraku za teplého březnového odpoledne pod zataženou oblohou. Zdálo se mu, že tohle už není žádná chodba, ale místnost, v níž se téměř nachází, oddělen od ní tou nejtenčí blánou, jakousi placentou, jako dítě čekající na svůj příchod na svět. Už slyšel i jiné hlasy, tentokrát bez ozvěny, duté a dunivé jako hlasy bezejmenných bohů hovořících v dávno zapomenutém jazyce. Hlasy zněly stále zřetelněji, až skoro dokázal rozeznat, co říkají.

Občas otvíral oči (nebo si to aspoň myslel), a tehdy viděl ty, jimž hlasy patřily: zpočátku jen jasné, zářící, přízračné postavy bez tváří, které někdy přecházely po místnosti a jindy se skláněly přímo nad ním. Ani ho nenapadlo, že by na ně mohl zkusit promluvit, alespoň ne tehdy. Pomyslel si, že tohle bude nejspíš nějaký život po životě a že ty jasné postavy jsou andělé.

S tím, jak hlasy sílily, nabývaly postupně zřetelnějších obrysů i tváře. Jednou zahlédl svou matku, jak se naklání do jeho zorného pole a pomalu před ním odřikává cosi, co nedávalo vůbec žádný smysl. Jindy se objevil jeho otec. Dave Pelsen ze školy. Poznal i jednu ošetřovatelku: domníval se, že se jmenuje Mary nebo Marie. Tváře a hlasy, jež se přibližovaly a slévaly.

Pak se vynořilo něco dalšího: pocit, že je jiný. Ten pocit se mu vůbec nezamlouval. Nevěřil mu. Zdálo se mu, že pokud se skutečně změnil, nebyla ta změna k lepšímu. Tušil, že může znamenat jen smutek a nepříjemnosti. Do temnot vstoupil se vším, co k němu náleželo, a nyní, když je opouštěl, měl dojem, že o všechno přišel - až na pocit oné tajemné jinakosti.

Sen končil. Ať už to znamenalo cokoli, sen končil. Místnost už vypadala velmi skutečně, velmi blízko. Hlasy, obličeje -

Chystal se do té místnosti vstoupit. A najednou ho přepadla touha obrátit se na podpatku a utéci - vrátit se do té tmavé chodby a zůstat v ní navždy. Ne snad, že by ta chodba byla nějak zvlášť příjemná, ale pořád lepší než tenhle nový pocit smutku a nadcházející ztráty.

Obrátil se, podíval se za sebe - a samozřejmě, to místo, kde stěny místnosti přecházely do podoby temného chrómu, tam bylo v koutě za jednou židlí, kde si ho nepovšiml nikdo z těch, kdo neustále přicházeli a odcházeli; ta místnost se stala průchodem do míst, jež se podle něj dala nazvat věčností. Do míst, kde zmizel ten druhý hlas, hlas -

Taxikáře.

Ano. Ta vzpomínka se mu vrátila už v dokonalé podobě. Jízda taxíkem, při níž si řidič stěžoval na dlouhé vlasy svého syna a na to, že podle synova mínění je Nixon svině. Pak se do chodby opřely dva páry reflektorů, po obou stranách bílé čáry jeden. Srážka. Žádná bolest, jenom vědomí, že narazil stehny do taxametru tak silně, že ho vyrval z rámu. Pocit chladu a vlhka, potom ta tmavá chodba, a teď tohle. Vyber si, šeptalo něco uvnitř něj. Vyber si, nebo si oni vyberou za tebe, vytrhnou tě odtud, ať už jsi kdekoli, jako když lékař rve dítě matce z těla císařským řezem.

A pak se před ním objevila Sářina tvář - musela tam přece někde být, i když z těch zářivých obličejů, co se nad ním skláněly, jí nepatřil ani jeden. Jistě tam někde byla, vyděšená a plná starostí. Teď už byla skoro jeho. Cítil to v kostech. Hodlal ji požádat o ruku.

Ten podivný neklid se vrátil, podstatně silnější než předtím, a tentokrát se mu nějak spojil se Sárrou. Avšak touha po ní byla silnější, a tak se rozhodl. Obrátil se zády k temnotám, a když se po chvíli ohlédl, zjistil, že tma úplně zmizela: za židlí nebylo nic kromě hladké bílé zdi pokoje, v němž ležel. Zanedlouho poté začal chápat, kde se ten pokoj nejspíš nalézá - byl to nemocniční pokoj, jak jinak. Tmavá chodba se změnila v přízračnou vzpomínku, která jej nikdy úplně neopustila. Mnohem důležitější a zásadnější však bylo to, že se jmenuje John Smith, má dívku jménem Sára Bracknellová a prodělal těžkou havárii. Předpokládal, že měl obrovské štěstí, když zůstal naživu, a mohl jenom doufat, že všechny jeho tělesné součásti jsou na místě a fungují, jak mají. Mohl být klidně v městské nemocnici v Cleaves Mills, ale

odhadoval, že tohle bude nejspíš Východní maineská. Z toho, jak se cítil po těle, usoudil, že už tu nějakou dobu leží - v bezvědomí mohl zůstat třeba i týden, deset dní. Teď však byl nejvyšší čas začít se zase hýbat.

Nejvyšší čas začít se zase hýbat. Právě tohle měl Johnny na mysli, když všechno konečně zapadlo do sebe a on otevřel oči.

Psal se 17. květen roku 1975. Pan Starret se už dávno odebral domů s příkazem, aby každý den ušel pěšky nejméně dvě míle a omezil příjem cholesterolu. Na druhém konci pokoje ležel stařec, plně zabraný do posledního kola zápasu s tím největším šampiónem v těžké váze všech dob, s rakovinou. Spal morfiovým spánkem a kromě něj v místnosti nikdo nebyl. Bylo čtvrt na čtyři odpoledne. Televizní obrazovka připomínala zatažený zelený závěs.

"Tady jsem," zachraptěl Johnny Smith do prázdna. Až ho zarazilo, jak slabý má hlas. V pokoji nevisel žádný kalendář, a tak nemohl tušit, že se z tohoto světa vzdálil na čtyři a půl roku.

3

Ošetřovatelka se objevila asi za čtyřicet minut. Přistoupila ke starci na druhém lůžku, vyměnila mu kapačku, zašla do koupelny a vrátila se s modrou umělohmotnou konvičkou. Zalila staříkovi květiny. Na nočním stolku a u okna měl rozestaveno dobrého půl tuctu pugétů a plný tučet práníček. Johnny ji sledoval, jak se zabývá těmito téměř domácími pracemi; zatím ještě necítil potřebu zkoušet, co dokáže jeho hlas.

Odnesla konvičku a zamířila k Johnnyho posteli. Jde mi natřást polštáře, pomyslel si. Jejich oči se na okamžik setkaly, avšak na jejím výrazu se nic nezměnilo. Ona neví, že jsem se probudil. Oči jsem měl otevřené i předtím. Nic to pro ni neznamena.

Položila mu ruku na zátylek. Byla chladná a uklidňující a Johnny poznal, že má tři děti a to nejmladší z nich při posledních oslavách Dne nezávislosti málem přišlo o oko. Nehoda s prskavkami. Chlapec se jmenoval Mark.

Nadzvedla mu hlavu, obrátila polštář a položila ji zpátky. Začala se obracet a zároveň si narovnávala nylonovou uniformu přes boky, když se najednou překvapeně otočila. Možná si opožděně uvědomila, že v těch jeho očích zahlédla něco nového. Něco, co v nich předtím nebylo.

Zamyšleně si ho prohlédla a chystala se znovu k odchodu, když ji oslovil: "Dobrý den, Marie."

Ztuhla a Johnny slyšel tiché cvaknutí, jak najednou naprázdno skousla. Přitiskla si ruku na prsa, kousek nad ňadra. Visel tam malý zlatý křížek. "Panebože," vydechla. "Vy jste vzhůru. Já si hned myslela, že vypadáte jinak. Odkud znáte moje jméno?"

"Nejspíš jsem ho někde slyšel." Mluvílo se mu špatně, hrozně špatně. Vlastní jazyk mu připadal jako líný červ, zřejmě nenavlhčený slinami.

Přikývla. "Už nějakou dobu to vypadalo, že se proberete. Měla bych zajít na sesternu a nechat zavolat doktora Browna nebo doktora Weizaka. Jistě budou chtít vědět, že jste zase mezi námi." Ještě chvíli však postála a prohlížela si ho s neskrývaným údivem, který ho přiváděl do rozpaků.

"Vyrostlo mi třetí oko?" zeptal se.

Nervózně se zahihňala. "Ne... nic takového. Promiňte."

Jedním okem přešel okno u své postele a svůj vlastní noční stolek. Na okně stál květináč se zvadlou fialkou a obrázek Ježíše Krista - právě takový, na jaké si potrpěla jeho matka, s Kristem, který vypadal, jako by se chystal k odpalu za New York Yankees nebo k něčemu podobnému, při čem mohl působit tak úpravným, atletickým dojmem. Ovšem ten obrázek byl - zažloutlý. Zažloutlý a rohy se mu začínaly kroutit. Zmocnil se ho strach, jako by na něj padla dusivá přikrývka. "Sestro!" zavolal. "Sestro!" Ještě ve dveřích se otočila.

"Kde mám práníčka?" Znenadání se mu těžko dýchalo. "Ten druhý jich má... copak mi nikdo žádné neposlal?"

Usmála se, ale její úsměv byl nucený. Byl to úsměv člověka, který něco tají. Johnny si najednou přál, aby stála u jeho lůžka. Mohl by natáhnout ruku a dotknout se jí. Kdyby to mohl udělat, poznal by, co před ním skrývá.

"Musím zavolat doktora," prohlásila a zmizela, než stačil říci něco dalšího. Díval se na fialku a na obrázek

Krista, celý zmatený a polekaný. Po chvíli zase usnul.

4

"Byl vzhůru," tvrdila Marie Michaudová. "Mluvil úplně normálně."

"Dobrá," ujist'oval ji doktor Brown. "Já vám věřím. Když se probudil jednou, probudí se znovu. Nejspíš. Je to jen otázka..."

Johnny zasténal. Otevřel oči. Byly prázdné a napůl zapadlé. Pak se zdálo, že si všiml Marie, a zaostřil zrak. Pousmál se. Jeho tvář však zůstávala uvolněná, jako by se probraly jen jeho oči, zatímco zbytek těla spal dál. Zčistajasna se jí zmocnil pocit, že se nedívá na ni, ale do ní.

"Myslím, že se z toho dostane," prohlásil Johnny. "Jakmile mu vyčistí rohovku, bude mít oko jako nové. Měl by mít."

Marie chraptivě zalapala po dechu a Brown se na ni podíval. "Co se děje?"

"Mluví o mém synovi," zašeptala. "O Markovi."

"Kdepak," odbyl ji Brown. "Mluví ze spaní, nic víc. Nedělejte z inkoustový kaňky velblouda, sestro."

"Ano. Jistě. Ale on teď přece nespí, ne?"

"Marie?" ozval se Johnny. Nezávazně se usmál. "Nějak jsem usnul, co?"

"Ano," přisvědčil Brown. "Mluvil jste ze spaní. Tady Marii jste pěkně vyděsil. Zdálo se vám něco?"

"Ne-e... nevzpomínám si. Co jsem říkal? A kdo jste vy?"

"Jsem doktor James Brown. Jako ten zpěvák. Jenomže já jsem neurolog. Říkal jste: „Myslím, že se z toho dostane, jakmile mu vyčistí tu rohovku.“ Takhle nějak to bylo, vidíte, sestro?"

"Můj syn zrovna jde na takovou operaci," pronesla Marie. "Můj malý Mark."

"Já se na nic nepamatuju," opáčil Johnny. "Asi jsem spal." Pohlédl na Browna. Oči už měl jasné, jen trochu vyděšené. "Nemůžu zvednout ruce. To jsem ochrnutý?"

"Ne. Zkuste pohnout prsty."

Johnny to zkusil. Všechny se hýbaly, jak měly. Usmál se.

"Bezva," mínil Brown. "Povězte mi, jak se jmenujete."

"John Smith."

"Dobře, a druhé křestní?"

"Žádné nemám."

"Jistě, a k čemu taky? Sestro, zajděte na stanici a zjistěte mi, kdo je zítra na neurologii. Rád bych vzal pana Smithe na testy."

"Ano, pane doktore."

"A možná byste mohla zavolat Sama Weizaka. Seženete ho doma nebo na golfovém hřišti."

"Ano, pane doktore."

"A hlavně žádné novináře... ručíte mi hlavou!" Brown se sice usmíval, ale myslel to zcela vážně.

"Ne, jistěže ne." Odešla; bílé boty jí tiše vrzaly. Její synáček bude v pořádku, pomyslel si Johnny. Určitě jí to povím.

"Doktore Browne," zeptal se, "kde mám přáníčka? Copak mi nikdo žádné neposlal?"

"Ještě pár otázek," zarazil ho doktor Brown klidně. "Pamatujete se, jak se jmenuje vaše matka?"

"Jakpak ne. Vera."

"A za svobodna?"

"Nasonová."

"Váš otec?"

"Herbert. Herb. A proč jste říkal, aby sem nepouštěla novináře?"

"Vaše adresa?"

"RPD #1, Pownal," odpověděl Johnny okamžitě, ale hned se zarazil. Ve tváři se mu objevil překvapený výraz, který vypadal skoro komicky. "Totiž... víte, já teď bydlím v Cleaves Mills, North Main Street 110. Proč jsem vám sakra říkal adresu rodičů? Nebydlím tam, co mi bylo osmnáct."

"A kolik je vám teď?"

"To si najdete v mém řidičáku," odsekl Johnny. "Chci vědět, proč tu nemám žádná přáníčka. A jak dlouho jsem vůbec tady? Co je tohle za nemocnici?"

"Východní maineská. A k vašim ostatním otázkám se dostaneme, jakmile..."

Brown seděl u postele na židli, kterou si přitáhl z rohu - z téhož rohu, kde Johnny předtím viděl průchod do neznáma. Poznámky si zapisoval perem, jaké Johnny ještě nikdy nespatriil. Mělo modrou rukojeť ze silné umělé hmoty a plstěnou špičku. Vypadalo jako nějaký hybrid mezi plnicím perem a tužkou.

Pouhý pohled na tu věc v něm znovu probudil onen nejasný strach, a aniž o tom přemýšlel, Johnny popadl doktora Browna za levou ruku. Jeho paže se pohybovala ztuhle, jako by na ní viselo neviditelné třicetkilové závaží - jedno pod loktem, druhé nad ním. Ochable sevřel lékařovu ruku a zatáhl. Podivné pero zanechalo na papíře tlustou modrou linku.

Brown se na něj podíval, zpočátku jen zvědavě. Pak se mu z obličeje vytratila barva. Výraz zájmu v jeho očích vystřídal nepochopitelný strach. Škul rukou - Johnny neměl sílu, aby ji udržel - a na okamžik zkrivil tvář odporem, jako by se dotkl malomocného.

To všechno ovšem brzy odeznělo a doktor se dál tvářil jen překvapeně a znepokojeně. "Proč jste to udělal? Pane Smithi..."

Hlas mu vypověděl službu. Johnny celý ztuhl, jak na něj dolehlo strašlivé poznání. Jeho oči byly očima muže, jenž viděl, jak se kdesi v přítmi pohybuje něco hrozného, něco tak děsivého, že to nelze pojmenovat, ani slovy popsat.

Tohle však byla skutečnost. A musela mít jméno.

"Pětapadesát měsíců?" spustil Johnny ochraptěle. "Skoro pět let? Ne. Panebože, to ne."

"Pane Smithi," opakoval Brown, teď už dokonale zmatený. "Prosím vás, nerozčilujte se, škodí..."

Johnny nadzvedl trup asi tři palce nad postel, načech se zhroutil zpátky, celý zpoceny. Bezmocně koulel očima. "Takže mě je sedmadvacet?" mumlal. "Sedmadvacet? Kristepane."

Brown polkl a uslyšel zřetelné cvaknutí. Když ho Smith popadl za ruku, přepadla ho najednou záplava nepříjemných pocitů, až dětinsky silných: sesypaly se na něj obrazy čehosi odporného. Najednou si vzpomněl na jeden piknik, když mu bylo sedm nebo osm let; tehdy se posadil do trávy a ruka mu vklouzla do čehosi teplého a mazlavého. Ohlédl se a zjistil, že strčil ruku do tělíčka mrtvého sviště, které leželo pod vavřínovým keřem celý horký srpen. Tehdy vykřikl a teď by nejradši udělal to samé - jenomže ten pocit už odezníval, postupně mizel a místo něj se objevovala otázka: Jak to poznal? Dotkl se mne a poznal to.

Pak se v něm ozvalo dvacet let studia a přimělo ho, aby tu myšlenku pustil z hlavy. Existovaly spousty případů pacientů, kteří se probudili z komatu a jako ve snu si vzpomínali na nejrůznější věci, co se děly kolem nich, když leželi v bezvědomí. Jako u všeho ostatního, i tady záleželo na měřítku. Johnnymu Smithovi nikdy nepřestal fungovat mozek; jeho EEG se nikdy nezměnilo v rovnou čáru, a kdyby ano, tak by s ním Brown teď nemluvil. Někdy je koma to samé jako stát za sklem, které je průhledné jen z jedné strany. Každému pozorovateli se zdá, že pacient neví o světě, a přitom jeho smysly mohou fungovat v nějakém méně výkonném, úsporném režimu. A tak tomu samozřejmě bylo i v tomto případě.

Do pokoje se vrátila Marie Michaudová. "Ta neurologie je potvrzená a doktor Weizak je na cestě."

"Počítám, že Sam bude muset počkat do zítřka, než se s panem Smithem seznámí," usoudil Brown. "Rád bych mu dal pět miligramů valia."

"Nechci žádná sedativa," vzpouzel se Johnny. "Chci pryč odtud. Chci vědět, co se stalo!"

"Všechno se dovíte v pravý čas," ujistil ho Brown. "Teď je důležité, abyste si odpočinul."

"Odpočíval jsem čtyři a půl roku!"

"Takže vás dalších dvanáct hodin nezabije," trval na svém Brown.

Za chvíli mu už sestra potřela paži líhem; ucítil vpich jehly. Skoro okamžitě se mu začalo chtít spát.

Brown i ošetřovatelka mu připadali vysocí dvanáct stop.

"Aspoň jednu věc mi povězte," zaprosil. Jeho vlastní hlas jako by přicházel z nesmírné dálky. Najednou jako by záleželo jen na jediné věci. "To pero. Jak se říká tomu peru?"

"Tomuhle?" Brown je k němu napřáhl ze své neskutečné výšky. Modrá umělohmotná rukojeť, plstěná špička. "To je fix. A teď už spěte, pane Smithi."

A Johnny usnul, i když to slovo jej pronásledovalo až do hlubin spánku jako kouzelné zaříkávadlo plné naprosto nesmyslných významů: Fix... Fix... Fix...

5

Herb položil sluchátko a podíval se na ně. Díval se na ně dlouho. Z vedlejšího pokoje k němu doléhaly zvuky televize nastavené skoro na nejvyšší hlasitost. Oral Roberts mluvil o kopané a o uzdravující síle Ježíšovy lásky - ty dvě věci spolu zřejmě měly nějak souviset, jenže Herb nepochopil jak. To kvůli tomu telefonu. Oralův hlas hřměl a burácel. Za chvilku pořad skončí a Oral jej uzavře spikleneckým sdělením, že jeho posluchače čeká něco dobrého. Zdá se, že tentokrát bude mít pravdu.

Můj synek, pomyslel si Herb. Zatímco Vera se modlila, aby se stal zázrak, Herb se modlil, aby jeho syn zemřel. To Veřina modlitba byla nakonec vyslyšena. Co to mělo znamenat a co to říkalo o něm? A co to udělá s ní?

Vešel do obývacího pokoje. Věra seděla na gauči. Nohy v růžových pantoflích si opírala o podnožku. Na sobě měla svůj starý šedý župan. Jedla praženou kukuřici rovnou ze stroje. Od Johnnyho nehody přibrala skoro dvacet kilo a její krevní tlak vystřelil nahoru. Doktoři jí chtěli předepsat nějaké léky, ale Věra odmítla - pokud si Bůh přeje, aby měla vysoký tlak, tvrdila, pak ho bude mít. Herb jednou poukázal na to, že Boží vůle jí nikdy nezabránila v užívání ibuprofenu, když ji bolela hlava. Odpověděla mu tím nejlaskavějším trpitelským úsměvem spojeným s její nejmocnější zbraní: mlčením.

"Kdo to byl?" zeptala se ho, aniž spustila oči z televize. Oral právě objímal paži známého zadáka týmu NFC. Promlouval ke ztichlým zástupům. Zadák se skromně usmíval.

"...všichni jste dnes večer slyšeli, jak tento výborný atlet zneužíval své tělo, svůj chrám Páně. A také jste slyšeli..."

Herb televizi vypnul.

"Herberte Smithi!" Napřímila se tak rychle, až si málem rozsypala kukuřici. "Já se na to dívám! Tohle je..."

"Johnny se probudil."

"...Oral Roberts a..."

Slova se jí zadržela v ústech. Zdálo se, že se na gauči celá skrčila, jako by se bála, že ji uhodí. Díval se na ni a nedokázal říci více; rád by dal najevo radost, ale bál se. Příliš se bál.

"Johnny..." Zarazila se, polkla, zkusila to znovu. "Johnny... náš Johnny?"

"Ano. Skoro čtvrt hodiny mluvil s doktorem Brownem. Zřejmě to nakonec není to, co si mysleli... to falešné probuzení. Mluví souvisle. Může se hýbat."

"Johnny se probudil?"

Zvedla ruce k ústům. Zpola plný přístroj na pražení kukuřice jí pomalu sklouzl z klína, skutálel se na koberec a rozsypal kukuřici po celém pokoji. Přikryla si dlaněmi spodní polovinu obličeje. Vyvalila oči tak silně, až se Herb polekal, že jí vypadnou a budou se jí klátit pod bradou na očních nervech. Pak je zavřela. Zpoza dlaní jí vycházel slabý mňoukavý zvuk.

"Vero? Není ti nic?"

"Ach Bože, děkuji Ti, neboť Tvá vůle bude až na věky, mého Johnnyho, vrátil jsi mi mého Johnnyho, nejdražší Bože, celý život Ti budu děkovat za Johnnyho za Johnnyho ZA JOHNNYHO -" Její hlas sílil do podoby hysterického, vítězného křiku. Vykročil k ní, chytil ji za klopy županu a zatřásl s ní. Najednou jako by se čas obrátil, přeložil se jako kus látky - jako by se vrátil onen večer, kdy se z téhož telefonu v témže telefonním koutku dověděli o nehodě.

Tak nebo tak, pomyslel si Herb Smith zmateně.

"Můj nejmilovanější Bože Kriste Ježíši můj Johnny to je zázrak, jak jsem říkala, zázrak..."

"Nech toho, Vero!"

Oči jí potemněly a zračila se v nich hystérie. "Lituješ, že se probudil? Po těch letech, co sis ze mne dělal blázný? Cos říkal lidem, že jsem šílená?"

"Vero, nikdy jsem nikomu neříkal, že jsi šílená."

"Říkal jsi jim to očima!" vyjela na něj. "Ovšem můj Bůh si z posměšků nic nedělal. Nebo snad dělal, Herberte? Co?"

"Ne," odpověděl. "Nejspíš ne."

"Říkala jsem to. Říkala jsem, že Bůh má s mým Johnnym plány. Teď vidíš sám, že jeho ruka začíná působit." Vstala. "Musím za ním. Musím mu to povědět." Zamířila ke skříni, kde visel její kabát; zřejmě

dokonale zapomněla, že má na sobě župan a noční košili. Z tváře jí vyzařovalo naprosté vytržení. Jakýmsi zvláštním, skoro rouhačským způsobem mu připomínala samu sebe v den, kdy se brali. Její růžové pantofle zašlapávaly kukuřici do koberce.

"Vero."

"Musím mu zvěstovat, že Bůh..."

"Vero."

Otočila se k němu, avšak její oči hleděly někam do dálky, k Johnnymu.

Přistoupil k ní a položil jí ruce na ramena.

"Povíš mi, že ho miluješ... že ses za něj modlila... žes čekala... a čekala. Kdo jiný by na to měl mít právo? Jsi jeho matka. Srdce ti pro něj krvácelo. Copak jsem si toho za těch pět let nevšiml? Já nelituju, že se probudil, tos neměla říkat. Myslím, že si to nedokážu vychutnat tak jako ty, ale rozhodně toho nelituju. Taky mě to bolelo, víš."

"Opravdu?" Vrhla na něj ostrý, pyšný, nevěřící pohled.

"Ano. A ještě něco ti povím, Vero. Ty před ním neřekneš ani slovo o Bohu, o zázracích a o velkých plánech, dokud se Johnny nepostaví na nohy a nebude vědět..."

"Řeknu mu, co je třeba!"

"... dokud nebude vědět sám, co dál. Tím myslím, že mu dáš šanci, aby se s tím nějak vyrovnal sám, než ho začneš zpracovávat."

"Takhle se mnou nemůžeš mluvit! Nemáš právo!"

"To právo mám, protože jsem Johnnyho táta," prohlásil ponuře. "A možná ho využívám naposled v životě. Radši bys mi v tom neměla bránit, Vero. Rozumíš? Ani ty, ani Bůh, ani Ježíšek na křížku. Je ti to jasný?"

Přejela ho zlostným pohledem, neřekla však nic. "Už je pro něj dost těžký, když se musí smířovat s tím, že byl čtyři a půl roku mimo. Ještě nevíme, jestli vůbec bude chodit, i když ho posílají na terapii. Jistě víme jen to, že když bude chtít chodit, budou mu muset operovat šlachy - to nám řekl Weizak. Těch operací možná bude víc. A potom další terapie a to všechno ho bude bolet jako čert. Takže zítra budeš prostě jeho matka."

"Neopovažuj se se mnou takhle mluvit! Ani se neopovažuj!"

"Jakmile začneš kázat, Vero, vynesu tě z jeho pokoje za vlasy." Hleděla na něj, celá sinalá a roztřesená. V jejích očích spolu zápolily radost a vztek.

"Měla by ses oblíct," nadhodil Herb. "Pomalu abychom jeli." Dlouhá jízda do Bangoru proběhla mlčky. Štěstí, jež měli společně sdílet, se nedostavilo; byla tu jen Veřina nesmírná, bojovná radost. Seděla vzpřímeně na sedadle spolucestujícího a na klíně jí ležela Bible otevřená na dvacátém třetím žalmu.

6

Druhý den ráno ve čtvrt na devět vstoupila do Johnnyho pokoje Marie a oznámila: "Jsou tady vaši rodiče, jestli je chcete vidět."

"Ano, to bych rád." Toho dne ráno mu bylo mnohem lépe, cítil se silnější a méně zmatený. Ovšem představa, že se s nimi uvidí, ho trochu poděsila. Vědomé vzpomínky mu říkaly, že je viděl asi tak před pěti měsíci. Otec tehdy pracoval na základech nějakého domu, který teď už nejspíš tři roky stojí. Matka mu připravila zapékané fazole a jablečný koláč a nesouhlasně pomlaskávala kvůli tomu, jak zhubl. Když se Marie měla k odchodu, chytil ji za ruku. "Jsou v pořádku? Totiž..."

"Vypadají dobře."

"Hm. To je skvělý."

"Teď s nimi můžete zůstat jenom půl hodinky. A večer možná trochu déle, když vás ty neurologické testy moc neunaví."

"To nařídil doktor Brown?"

"A doktor Weizak."

"Tak dobře. Aspoň prozatím. Ještě nevím, jak dlouho do sebe nechám šťourat."

Marie zaváhala.

"Copak?" zajímal se Johnny.

"Ne... ted' ne. Určitě se nemůžete dočkat, až uvidíte rodiče. Hned je sem pošlu."

Nervózně na ně čekal. Druhá postel byla prázdná; pacienta s rakovinou odvezli, zatímco Johnny vospával po valiu.

Otevřely se dveře. Do pokoje vstoupili jeho otec a matka. Johnny cítil šok a úlevu zároveň: šok proto, že skutečně zestárlí, tedy to celé byla pravda, a úlevu proto, že žádná z těch změn nevypadala tragicky. A pokud se něco takového dalo říci o nich, možná to platilo i pro něj.

Ovšem v něm se něco změnilo naprosto zásadně - a to by mohlo být tragické.

Na žádné další myšlenky mu už nezbyl čas, protože matka se k němu vrhla, objala ho, zahalila ho silnou vůní fialek a šeptala: "Díky Bohu, Johnny, díky Bohu, že ses probudil."

Objal ji také, jak nejlépe mohl - v pažích ještě neměl dost síly, takže je musel skoro okamžitě nechat klesnout zpátky -, ovšem v tom okamžiku, v těch šesti vteřinách poznal, jak na tom jeho matka je, co si myslí a co ji čeká. Pak se to všechno rozplynulo, jako ten sen tam v tmavé chodbě. Když podstoupila, aby se na něj lépe podívala, radostné nadšení v jejích očích vystřídal zamyšlený výraz.

Ta slova z něj vypadla jakoby nezávisle na něm: "Nech si předepsat ty léky, mami. Bude to tak nejlepší."

Vykulila oči, olízla si rty - a to už vedle ní stál Herb s očima zalitými slzami. Trochu zhubl - sice ne o tolik, kolik Vera přibrala, ale bylo to na něm vidět. Vlasy mu rychle vypadávaly, avšak jeho obličej zůstával pořád stejný, nepřiliš hezký, prostý a milovaný. Ze zadní kapsy vytáhl obrovský šátek a oťrel si jím oči. Potom napřáhl ruku.

"Zdravím tě, synku," pronesl. "Jsem rád, že jseš zpátky."

Johnny potřásl otcí rukou, jak nejlépe to šlo; jeho bledé a zesláblé prsty se v tátově mohutné rudé ruce přímo ztrácely. Johnny přejel pohledem z jednoho na druhého - matka měla na sobě plandavý modrý kostým a otec naprosto ohavné kostkované sako, které jako by patřilo nějakému cest'ákovi s vysavači z Kansasu - a rozplakal se.

"Pardon," omlouval se. "Promiňte, to jenom..."

"Jen plač," vybidla ho Vera a sedla si k němu na postel. Tvář už měla klidnou a jasnou; bylo v ní víc mateřství než šilenství. "Jen si poplač, někdy je to nejlepší."

A Johnny poslechl.

7

Herb mu sdělil, že jeho teta Germaine je po smrti. Od Very se dověděl, že se konečně podařilo sehnat peníze na obecní dům v Pownalu a se stavbou se začalo asi před měsícem, jakmile země po mrazech trochu povolila. Herb dodal, že se jim nabízel, jenže poctivá práce jim nejspíš připadá moc drahá. "Tak už toho nech, ty chudáčku ublížená," odbyla ho Věra.

Nastalo krátké ticho, jež posléze prolomila Vera. "Doufám, Johnny, že si uvědomuješ, že tvoje uzdravení je zázrak Boží. Doktoři už ztráceli naději. V Matoušovi, v deváté kapitole, se můžeme..."

"Vero," spustil Herb varovně.

"Jistěže to byl zázrak, mami. Já to vím."

"Ty... to víš?"

"Jistě. A chci si o tom s tebou promluvit... poslechnout si, co si o tom myslíš... jakmile se zase postavím na nohy."

Zírala na něj s vytřeštěnými očima a otevřenými ústy. Johnny přejel pohledem na otce a jejich oči se na okamžik setkaly. Všiml si výrazu úlevy, který se otcí rozlil po tváři. Herb téměř neznatelně přikývl.

"Přerod!" vyhrkla Vera. "Můj synáček prodělal duchovní přerod! Chvála Bohu!"

"Pššt, Vero," tišil ji Herb. "V nemocnici se nesluší chválit Boha takhle nahlas."

"Nechápu, proč by to měl někdo brát jinak než jako zázrak, mami. A my o tom budeme ještě hodně mluvit. Jakmile se dostanu odtud."

"Vrátíš se domů," prohlásila. "Zpátky tam, kde jsi vyrůstal. Budu o tebe pečovat a budeme se společně modlit, abychom pochopili."

Usmíval se na ni, i když mu to dělalo potíže. "Jasně. Mami, prosím tě, nemohla bys zajít na sesternu a požádat Marii, jestli by mi sem neposlala trochu džusu? Nebo zázvorovou limonádu? Nejspíš jsem si odvykl mluvit, takže mi vyschlo..."

"Samozřejmě." Políbila ho na tvář a vstala. "Tys mi ale zhubl. Ale počkej, to dáme do pořádku, jen co se vrátíš domů." Vyšla z místnosti a cestou ještě vrhla na Herba vítězoslavný pohled. Slyšeli její kroky, jak se vzdalují chodbou.

"Jak dlouho už je na tom takhle?" zeptal se Johnny tiše.

Herb potřásl hlavou. "Od té tvé nehody se to postupně zhoršuje. Ale začalo to už dávno předtím. Přece víš. Vzpomínáš si."

"Je..."

"Já nevím. Někde na jihu žijou lidi, co krotí hady. Tomu já říkám šílenství. Ona nic takového nedělá. A co ty, Johnny, jak jseš na tom? Doopravdy?"

"Nevím," odpověděl Johnny. "Tati, kde je Sára?"

Herb se k němu naklonil a sevřel jeho ruce koleny. "Nerad ti to říkám, Johne, ale..."

"Vdala se? Ona se vdala?"

Herb neodpověděl. Jenom pokývl hlavou, aniž se na Johnnyho podíval.

"Panebože," pronesl Johnny dutě. "Toho jsem se bál."

"Před třemi roky si vzala nějakého Waltera Hazletta. Je to právník. Mají spolu dítě, chlapečka. Johne... nikdo pořádně nevěřil, že se probudíš. Samozřejmě kromě tvé matky. Nikdo z nás neměl důvod věřit, že se probudíš." Hlas se mu třásl a hrdlo se mu svíralo pocitem viny. "Doktoři říkali... na tom vlastně nezáleží. I já jsem to vzdal. Strašně nerad to přiznávám, ale je to tak. Můžu tě jenom poprosit, abys to pochopil... u mě i u Sary."

Snažil se říct, že chápe, jenže z hrdla se mu vydralo jen jakési zoufalé zachrčení. Zmocnil se ho pocit, že je najednou nesmírně starý a nemocný, a zčistajasna tonul v zoufalství. Ztracené roky života ho najednou tížily jako valník cihel - ne obrazně, ale doslova.

"Johnny, neber si to tak. Na světě jsou jiné věci. Hezké věci."

"Bude... bude mi chvíli trvat, než se s tím smírím," vykoktal.

"Jo. Já vím."

"Vídáš se s ní někdy?"

"Občas si napíšeme. Seznámili jsme se po té tvé nehodě. Je to milá holka, fakt milá. Pořád ještě učí v Cleaves, i když jsem slyšel, že tam má v červnu končit. Je šťastná, Johne."

"To je dobře," zachrčel. "Aspoň někdo."

"Synku..."

"Doufám, že si tu nešuškáte žádné tajnosti," pravila Vera Smithová zvesela, když vstoupila do pokoje. V ruce držela džbánek plný ledu. "Říkali, že ovocnou šťávu ještě nemůžeš, Johnny, tak jsem ti přinesla zázvorovou limonádu."

"Děkuju, mami."

Přejela pohledem z Herba na Johnnyho a zpátky. "Co jste si tady šuškali? Co mají znamenat ty protažené obličejy?"

"Jenom jsem říkal Johnnymu, že bude muset tvrdě makat, aby se odtud dostal," odvětil Herb. "Čeká ho dlouhá terapie."

"Proč o tom mluvit zrovna dneska?" Nalila limonádu Johnnymu do skleničky. "Teď už bude všechno v pořádku. Uvidíte."

Vložila do sklenky brčko a podala mu ji.

"A teď to všechno pěkně vypij," vybídla ho s úsměvem. "Hned ti bude líp."

Johnny to všechno pěkně vypil. Chutnalo to jak pelyněk.

KAPITOLA 7

1

"Zavřete oči," nařídil doktor Weizak. Byl to malý baculatý chlapík s neuvěřitelnou hřívou vlasů a mohutnými kotletami. Johnny nechápal, jak někdo může mít tolik vlasů. Ještě v sedmdesátém roce by člověk s takovým účesem dostal v každém baru na východě státu Maine přes hubu, a kdyby byl ve Weizakově věku, určitě by ho zavřeli.

Tolik vlasů. Pane jo.

Zavřel oči. Hlavu měl pokrytou elektrodami. Ty byly napojené na dráty vedoucí do přístroje EEG u stěny. Vedle přístroje, z něhož vylézal široký pruh papíru, stál doktor Brown s jakousi ošetřovatelkou. Johnny litoval, že ta sestra není Marie Michaudová. Měl trochu strach.

Tehdy se doktor Weizak dotkl jeho víček a Johnny sebou trhl.

"No tak... držte přece, Johnny. Tohle jsou poslední dvě. Tak... a je to."

"V pořádku, doktore," hlásila sestra.

Tiché bzučení.

"Dobrá, Johnny. Cítíte se pohodlně?"

"Mám pocit, jako bych měl na očích mince pro Charóna."

"Opravdu? Na to si za chvilinku zvyknete. Teď vám vysvětlím, o co půjde. Budu po vás chtít, abyste si představil několik věcí. Na každou budete mít asi deset vteřin a těch věcí bude celkem dvacet. Je vám to jasné?"

"Ano."

"Výborně. Začneme. Doktore Browne?"

"Jsme připraveni."

"Výtečně. Takže Johnny, chci, abyste si představil stůl. Na tom stole leží pomeranč."

Johnny se nad tím zamyslel. Spatřil malý karetní stůl se skládacími ocelovými nožkami. Na něm, kousek od prostředka, spočíval velký pomeranč se slovem SUNKIST vyraženým do kůry.

"Dobře," pochválil ho Weizak.

"Ten stroj může ten pomeranč vidět?"

"No... vlastně ano; tak nějak symbolicky. Ten přístroj sleduje vlny ve vašem mozku. Hledáme bloky, Johnny. Hledáme místa, kde se něco zaseklo. Možné náznaky trvajících nitrolebečního tlaku. A teď bych radši, kdybyste se už na nic neptal."

"Ano."

"Takže chci, abyste si představil televizi. Je zapnutá, ale není naladěná na žádnou stanici."

Johnny spatřil televizor, který měl - který míval v bytě. Na obrazovce se míhaly světle šedé zrnité pruhy. Špičky pokojové antény byly obalené staniolem, aby se zlepšil příjem.

"Dobře."

Test pokračoval. U jedenácté položky Weizak pravil: "Teď chci, abyste si představil piknikový stůl na levé straně zeleného trávníku."

Johnny se zamyslel a v duchu spatřil lehátko. Zamračil se.

"Copak?" zajímal se Weizak.

"Ne, to nic," odtušil Johnny. Přemýšlel usilovněji. Pikniky. Párky, koš na dřevěné uhlí... asociace, sakra, hledej asociace. Copak je to tak těžké, představit si piknikový stůl, vždyť jsi jich za celý život viděl sotva tisíc; musíš se k němu nějak dostat. Umělohmotné lžice a vidličky, otec v kuchařské čepici, v jedné ruce má dlouhou vidlici a na sobě zástěru s nápisem vyvedeným takovými opilými písmenky, KUCHAR POTŘEBUJE PANÁKA. Jeho otec udělá hamburgery a pak se všichni půjdou posadit k - Á, už je to tady!

Johnny se usmál, jenže úsměv mu skoro okamžitě vyprchal z tváře. Tentokrát před sebou uviděl houpací síť. "Do prdele!"

"Piknikový stůl nejde?"

"To je na tom to divný. Jako bych... jako bych na něj vůbec nedokázal myslet. Víím, co to je, ale nedovedu si ho vybavit. Je to divný, co?"

"To nic. Zkuste tohle: zeměkoule na kapotě dodávky."

Tohle bylo snadné.

U devatenácté položky, veslice ležící pod dopravní značkou (kdo si tyhle blbosti vymýšlí? uvažoval Johnny), se to opakovalo. Začínalo ho to trápit. Viděl plážový míč vedle náhrobku. Soustředil se ještě víc a spatřil dálniční nadjezd. Weizak ho uklidnil a po několika minutách mu sundal z hlavy a očních víček elektrody.

"Proč jsem si ty věci nemohl představit?" zeptal se a přejížděl očima od Weizaka k Brownovi. "V čem je

problém?"

"To se nedá říct s určitostí," odpověděl Brown. "Možná je to nějaká lokální amnézie. Nebo se mohlo stát, že vám ta nehoda vyřadila kousek mozku - myslím skutečně mikroskopický kousek. Po pravdě řečeno nevíme, v čem ten problém je, jenom je jasné, že jste přišel o několik paměťových stop. My jsme narazili na dvě. Vy sám nejspíš přijdete na další."

Zčistajasna se ozval Weizak: "Když jste byl ještě dítě, utrpěl jste úraz hlavy, že?"

Johnny se na něj nevěřícně zahleděl.

"Máte tam starou jizvu," vysvětlil Weizak. "Existuje taková teorie, Johnny, podepřená statistikami..."

"Ještě to není úplně prozkoumané," přerušil ho Brown upjatě.

"To je pravda. Ovšem tahle teorie má za to, že lidé, kteří se probouzejí z dlouhého komatu, jsou obvykle ti, co někdy předtím utrpěli nějaké poranění mozku... vypadá to, jako by se mozek díky tomu prvnímu zranění nějak přizpůsobil, a to mu umožnilo přežít druhé."

"Není to dokázané," trval na svém Brown. Zřejmě se mu nijak nelíbilo, že o tom Weizak vůbec začal.

"Ta jizva tam je," nedal se Weizak. "Nevzpomenete si, co se vám stalo, Johnny? Počítám, že jste při tom musel ztratit vědomí. Nespadl jste ze schodů? Nebo nějaká nehoda na kole? Podle té jizvy se vám to muselo stát, když jste byl ještě malý."

Johnny usilovně přemýšlel, ale nakonec zavrtěl hlavou. "Zeptali jste se našich?"

"Nikdo z nich si na žádné zranění nevzpomíná... vás taky nic nenapadá?"

Na okamžik ho přece jen něco napadlo: vzpomínka na mastný černý dým, co páchl po gumě. Zima. Pak to zmizelo. Johnny zavrtěl hlavou.

Weizak si povzdechl a pokrčil rameny. "Určitě jste už unavený."

"Ano. Trochu."

Brown usedl na kraj vyšetřovacího stolu. "Je čtvrt na jedenáct. Dneska dopoledne jsme vám dali pořádně zabrat. Teď vám s doktorem Weizakem odpovíme na otázky, jestli nějaké máte, a pak se vrátíte do svého pokoje a schrupnete si. Ano?"

"Ano," odvětil Johnny. "Jak jste mi dělali ty obrázky hlavy..."

"Počítačová tomografie," přikývl Weizak. Vytáhl z kapsy krabičku mentolových cukrátek a tři si nasypal do pusy. "Vlastně je to taková řada rentgenových snímků mozku, Johnny. Počítač ty obrázky zvýrazní a..."

"Co jste se z toho dověděli? Kolik času mi ještě zbývá?"

"Co je tohle za řeči?" podivil se Brown. "Tohle zní jako z filmu pro pamětníky."

"Slyšel jsem, že ti, co se probudí z dlouhodobého komatu, obvykle dlouho nevydrží," mínil Johnny.

"Vrací se jim to. Je to, jako když žárovka zasvíti o něco jasněji těsně předtím, než praskne."

Weizak se nahlas zasmál. Byl to srdečný a burácivý smích; div, že mu ta cukrátko nezaskočila. "To je mi ale najednou tragiky." Položil ruku Johnnymu na hrud'. "Myslíte, že Jim a já jsme v tomhle oboru nějaké bosonohé děti? Kdepak. My jsme neurologové. To, čemu vy Američani říkáte dobře placené talenty. Což znamená, že o funkcích lidského mozku víme jen málo na rozdíl od ostatních, kteří o nich nemají ani páru. Takže vám řeknu rovnou: ano, občas se vyskytla recidiva. Jenže u vás k tomu nedojde. Myslím, že to můžeme prohlásit s jistotou, co, Jime?"

"Ano," souhlasil Brown. "Vlastně jsme ani nenarazili na žádné významnější poškození. Podívejte, jeden chlapík z Texasu ležel v komatu devět let. Teď má v bance na starosti úvěry a dělá to už šest let. Předtím byl dva roky pokladníkem. Jedna ženská z Arizony byla v komatu dvanáct let. Při porodu měla problémy s anestézií. Teď je sice na kolečkovém křesle, ale jinak žije a je při vědomí. Dostala se z toho v roce 1969 a poprvé viděla dítě, co je přivedla na svět před dvanácti lety. To děcko už bylo v sedmý třídě a učilo se s významáním."

"Budu taky na kolečkovém křesle?" otázal se Johnny. "Nemůžu narovnat nohy. S rukama je to trochu lepší, jenže ty nohy..." Jeho hlas se vytratil. Zavrtěl hlavou.

"Šlachy se zkracují," líčil Weizak. "Víte? Proto se pacienti v komatu stahují do té prefetální polohy, jak tomu říkáme. Jenže dneska už o tělesné degeneraci, ke které dochází v komatu, víme podstatně víc a dokážeme jí lépe zabránit. I když jste spal, naše terapeutka s vámi pravidelně cvičila. A každý pacient na koma reaguje jinak. U vás to postupovalo dost pomalu, Johnny. Jak říkáte, ruce vám fungují"

pozoruhodně dobře. Ovšem k určité degeneraci přece jen došlo. Čeká vás dlouhá a... mám vám lhát? Asi ne. Takže vás čeká dlouhá a velmi bolestivá terapie. Budete cedit slzy. Budete proklínat naši terapeutku. Zamilujete se do postele. A také přijdou operace - možná jenom jedna, když budete mít hodně velké štěstí, ovšem třeba taky čtyři -, abychom ty šlachy zase prodloužili. Ty operace ještě nejsou úplně vyzkoušené. Mohou se povést dokonale, jenom částečně, nebo taky vůbec ne. A přitom, dá-li Pánbůh, stejně věřím, že zas budete chodit. Nečekám, že budete někdy v životě lyžovat nebo skákat přes překážky, ale nejspíš budete schopni běhat a docela určitě plavat."

"Děkuji," pronesl Johnny. Najednou ho zaplavila vlna vděčnosti, již cítil k tomu chlapíkovi s cizím přízvukem a podivným účesem. Chtěl to Weizakovi nějak oplatit - a společně s tím ho přepadla touha, přímo potřeba se ho dotknout.

Natáhl tedy paže a chopil se Weizakovy ruky. Byla velká, teplá a vrásčitá.

"Ano?" pravil Weizak laskavě. "A copak je tohle?"

Najednou se všechno změnilo. Ani by nemohl vysvětlit, jak k tomu došlo. Zčistajasna viděl Weizaka mnohem jasněji, jako by před ním... vystával, ozářen jasným a krásným světlem. Všechny vrásky, prohlubně i výstupky na jeho obličejí se zřetelně rýsovaly. A každý z nich vyprávěl vlastní příběh. Začínal chápat.

"Chtěl bych vaši peněženku," prohlásil Johnny.

"Mou...?" Weizak s Brownem si vyměnili vyděšené pohledy.

"Máte v peněženke obrázek své matky a já ho potřebuju," trval Johnny na svém. "Prosím."

"Jak to víte?"

"Prosím!"

Weizak se chvíli díval na Johnnyho, načež sáhl pod plášť a vytáhl starou náprsní tašku Lord Buxton, celou rozdrbanou a pořádně naditou.

"Jak víte, že u sebe nosím její fotku? Ona je už mrtvá, zemřela, když nacisté obsazovali Varšavu..."

Johnny vytrhl peněženku Weizakovi z ruky. Oba lékaři vypadali dost zaraženě. Johnny ji otevřel, ani si nevšiml plastových přihrádek na fotografie a hrábl dozadu, kde se jeho prsty probíraly starými vizitkami, stvrzenkami, jedním zrušeným šekem a vstupenkou na jakousi politickou akci. Nakonec vytáhl malý snímek zalitý do umělé hmoty. Zachycoval mladou ženu s nepříliš hezkými rysy a s vlasy zakrytými šátkem. Zářivě a mladistvě se usmívala. Za ruku držela malého chlapce. Vedle ní stál muž v uniformě polské armády.

Johnny stiskl fotografii mezi dlaněmi a zavřel oči; na chvíli nastala tma, z níž se náhle vynořil vůz... ano, ano, pohřební vůz. Furgon tažený koňmi. Lucerny zahalené černou pytlou. Jistěže to musel být pohřební vůz, protože oni

(umírali po stovkách, co po stovkách, po tisících, nemohli se vyrovnat tankům, pro wehrmacht tahle jízda z devatenáctého století mezi kulometry nepředstavovala žádný problém, výbuchy, křik umírajících, kůň s rozpáraným břichem koule očima a ukazuje bělmo, za ním leží převrácené dělo a oni stále postupují, přijíždí weizak, stojí ve třmenech, zvedá šavli uprostřed lijáku na konci léta devětatřicátého roku, jeho muži jdou za ním, klopýtají v bahně, věž německého tanku se otočí k němu, zarámuje ho, vystřelí a přetrhne ho v pase, šavle mu vypadne z ruky; a na konci téhle cesty leží varšava, nacistický vlk řádí v evropě)

"Ne, tohle nemůžeme dovolit," prohlásil Brown roztržitým, ustaraným hlasem. "Nesmíte se tolik rozrušovat, Johnny."

Hlasy přicházely z dálky, z jakési chodby času.

"Dostal se do nějakého tranzu," mínil Weizak.

Horko. Potil se. Potil se, protože

(město hoří, tisíce lidí prchají, dlážděnou ulicí kličkuje nákladní auto s korbou plnou mávajících německých vojáků v těch jejich přilbách jako uhláky a mladá žena se už neusmívá, ne, teď utíká, žádný důvod, proč by neměla utíkat, dítě poslala do bezpečí a nákladní auto vyskočí na obrubník, nabere ji blatníkem, rozdrťí jí kyčel a prohodí ji skleněnou výlohou hodinářství, kde hodiny začnou odbíjet, a odbíjejí, protože je, protože je)

"Šest hodin," ohlásil Johnny chraptivým hlasem. Oči mu zapadly a objevilo se bělmo. "Druhého září

devatenáct set třicet devět a všechny kukačky kukají."

"Panebože, co to má znamenat?" zašeptal Weizak. Zdravotní sestra zbledla a celá vyděšená se opřela o přístroj EEG. Všichni se bojí, protože ve vzduchu se vznáší smrt. A ta se tady vznáší pořád, tady (v nemocnici, pach éteru, místo smrti zní křikem, polsko je mrtvé, polsko padlo v bleskové válce, v blitzkriegu wehrmachtu, rozdrčená kyčel. muž na vedlejším lůžku volá, že chce vodu, volá a volá. ona si vzpomíná jen, že "CHLAPEC JE V BEZPEČÍ", jaký chlapec? neví. jaký chlapec? jak se vůbec jmenuje? nevzpomíná si. jenom tohle)

"Chlapec je v bezpečí," chroptí Johnny. "Uhm. Mhmm."

"Tohle musíme zarazit," opakuje Brown.

"Jak myslíš, že bychom to měli udělat?" táže se Weizak kousavě. "Už to zašlo moc daleko, aby..."

Hlasy se ztrácejí. Ztrácejí se pod mraky. Všechno se ztrácí pod mraky. Evropu zakrývají mračna války. Všechno je pod mraky, tedy až na vrcholky, vrcholky hor

(ve Švýcarsku, švýcarsko, to už se jmenuje Borentzová, jmenuje se Johanna Borentzová a její muž je nějaký inženýr nebo architekt, prostě ten, co staví mosty, buduje mosty ve Švýcarsku a všude je plno kozího mléka a kozího sýra. dítě. aaach, ten porod! porod je strašně těžký a ona, tahle Johanna Borentzová, potřebuje drogy, morfium, kvůli té kyčli. kvůli té rozdrčené kyčli. už se zahojila, dala pokoj, jenže teď se zase probudila a začala se vzpouzet, když se její pánev musela rozšířit, aby se to dítě dostalo ven. jedno, pak druhé, třetí, čtvrté, nejdou hned za sebou, ne - jsou mezi nimi celé roky. jsou to) "Děti," zašišlá Johnny, ovšem ženským hlasem, vůbec to není jeho hlas. Je to zcela určitě ženský hlas.

Pak se mu z hrdla vydere píseň v jakési hatmatilce.

"Co to proboha..." spustil Brown.

"Polsky, to je polsky!" vykřikl Weizak. Vytřeštil oči a z tváře se mu vytratila barva. "Je to ukolébavka a je to polsky, panebože, kristepane, co má tohle znamenat?"

Weizak se naklonil, jako by chtěl přejít tu propast let společně s Johnnym, jako by ji chtěl přeskočit, jako by chtěl

(most, most, tentokrát v turecku, pak někde na dálném východě, kde je strašně horko, snad v laosu? neví, přišli tam o jednoho člověka, Hans tam zůstal, potom most ve virginii, most přes řeku Rappahannock a další most v kalifornii, to už žádáme o občanství a chodíme do kursů do takové dusné místnůstky za poštou, kde pořád páchne lepidlo, je listopad třiašedesátého roku a dovídáme se, že kennedyho zastřelili v dallasu, pláčeme, a když ten chlapeček salutuje před otcovou rakví, zase se jí vybaví "CHLAPEC JE V BEZPEČÍ", což jí připomene něco palčivého, nějaký strašně palčivý smutek, jaký chlapec? zdá se jí o něm. až jí z toho bolí hlava. a její muž zemře, Helmut Borentz zemře a ona žije i s dětmi v carmelu v kalifornii, v domě v, v, v. jméno ulice nedokáže přečíst, je v mrtvé zóně, stejně jako veslička a piknikový stůl na trávníku, je to v mrtvé zóně. jako varšava. děti se stěhují pryč, jednomu po druhém chodí na promoce a kyčle ji bolí. jeden padne ve vietnamu. ostatním se daří dobře, jeden z nich staví mosty, jmenuje se Johanna Borentzová a pozdě v noci, když sedí sama, občas se jí v té napjaté temnotě honí hlavou: "CHLAPEC JE V BEZPEČÍ.")

Johnny se na ně podíval. Motala se mu hlava. To podivné světlo kolem Weizaka zmizelo. Měl pocit, že je zase sám sebou, jenom mu bylo trochu slabo a nevolno. Chvilí se ještě díval na fotografii ve své ruce; pak ji vrátil majiteli.

"Johnny?" staral se Brown. "Není vám nic?"

"Jsem unavený," zamumlal.

"Můžete nám říct, co se to s vámi dělo?"

Pohlédl na Weizaka. "Vaše matka žije," pronesl.

"Kdepak, Johnny. Zemřela, je to už spousta let. Ještě za války."

"Přejel ji německý nákladňák a prohodil ji výlohou hodinářství," prohlásil Johnny. "Probudila se v nemocnici a ztratila paměť. Neměla žádný průkaz, žádné doklady. Přijala jméno Johanna... nevím, jak dál. To jsem nezjistil, ale když válka skončila, odjela do Švýcarska a vzala si Švýcara... nějakého inženýra, řekl bych. Specializoval se na stavění mostů a jmenoval se Helmut Borentz. Takže se potom jmenovala - a jmenuje - Johanna Borentzová."

Ošetřovatelka třeštila oči, divže jí nevypadly. Doktor Brown se tvářil zasmušile, buďto proto, že se

domníval, že si z nich Johnny dělá ze všech legraci, nebo proto, že neviděl rád, když mu něco takhle nečekaného nabouralo pečlivě připravený rozvrh testů. Weizak vypadal zamyšleně.

"S Helmutem Borentzem měla čtyři děti," pokračoval Johnny stále stejně klidným bezbarvým hlasem.

"Jezdil pracovně po celém světě. Nějakou dobu byl v Turecku. Pak někde na Dálném východě, v Laosu. Nebo možná v Kambodži. Pak přijeli sem. Napřed do Virginie, pak někam, kde jsem to nepoznal, a skončili v Kalifornii. On i Johanna dostali americké občanství. Helmut Borentz zemřel. Také jedno z těch dětí, co spolu měli. Ostatní žijí a mají se dobře. Ale jí se o vás někdy zdá. V těch snech si říká: ‚Chlapec je v bezpečí.‘ Ovšem si nepamatuje, jak se jmenujete. Možná si myslí, že je už moc pozdě."

"Takže v Kalifornii?" prohodil Weizak zamyšleně.

"Same," ozval se doktor Brown, "vážně bys ho v tom neměl podporovat."

"Kde v Kalifornii, Johne?"

"V Carmelu. U moře. Jenom nevím, jaká je to ulice. Bylo to tam, ale nešlo to přechíst. Bylo to v mrtvé zóně. Jako ten piknikový stolek a veslička. Ona ovšem žije v Carmelu v Kalifornii. Johanna Borentzová. Není moc stará."

"Ne, ani nemůže být stará," pronesl Sam Weizak stále stejným roztržitým tónem. "Když Němci vpadli do Polska, bylo jí teprve čtyřiaadvacet."

"Doktore Weizaku, musím protestovat," ozval se Brown příkře.

Weizak jako by se probíral ze sna. Rozhlížel se kolem a díval se na svého mladšího kolegu, jako by jej viděl poprvé. "Jistě," usoudil. "Samozřejmě. A tady John nám položil své otázky... i když se mi zdá, že nám toho řekl víc než my jemu."

"Nesmysl," ucedil Brown a Johnnyho napadlo: Má strach. Je podělaný strachy.

Weizak se usmál nejprve na Browna a potom na sestru. Prohlížela si Johnnyho, jako by byl tygrem ve velmi křehké kleci. "S nikým o tom nemluvte, sestro. Ani se staniční, ani se svou matkou, ani se svým bratrem, milencem nebo zpovědníkem. Rozumíte?"

"Ano, pane doktore," odpověděla sestra. Jenže ona bude mluvit, napadlo Johnnyho. Pohlédl na Weizaka. A on to ví

2

Většinu odpoledne prospal. Kolem čtvrté ho odvezli chodbou k výtahu a dolů na neurologii, kde ho čekaly další testy. Johnny se rozplakal. Zdálo se, že nedokáže plně ovládat ty tělesné funkce, jejichž ovládnutí se od dospělých očekává. Cestou zpátky se pomočil a museli ho přebalovat jako mimino. Zmocnila se ho první (avšak zdaleka ne poslední) vlna hluboké deprese, spláchla ho s sebou a on si přál být mrtvý. K depresi se přidala sebelítost; přemýšlel tedy, jak je to všechno nespravedlivé. Spal roky jako Šípková Růženka. Nemohl chodit. Jeho dívka si vzala jiného a jeho matka propadla náboženské mánii. Neviděl před sebou nic, pro co by stálo za to žít.

Když ho dovezli zpátky na pokoj, zeptala se ho sestra, jestli něco nechce. Kdyby byla ve službě Marie, požádal by Johnny o vodu s ledem. Jenže ta odešla domů už ve tři.

"Ne," odpověděl a překulil se ke zdi. Po chvílce usnul.

KAPITOLA 8

1

Večer se u něj na hodinku zastavili rodiče a Vera mu nechala u postele celý štos náboženských brožurek. "Zdržíme se tady do konce týdne," oznámil Herb, "a pak, jestli na tom budeš pořád stejně dobře, se na nějakou dobu vrátíme do Pownalu. Ovšem každý víkend za tebou budeme jezdit."

"Chci zůstat u svého syna," protestovala Vera halasně.

"Bude lepší, když pojeděš s tátou, mami," mínil Johnny. Jeho deprese se trochu zmírnila, pamatoval si však dobře, jak těžká byla. Kdyby mu v tomhle stavu jeho matka začala vyprávět o velkých plánech, jaké s ním Bůh má, asi by těžko dokázal zadržet hysterický smích.

"Ale ty mne potřebuješ, Johnny. Potřebuješ mě, abych ti vysvětlila..."

"Napřed se musím dát do pořádku," opáčil Johnny. "Můžeš mi to všechno vysvětlit, jakmile budu zas

chodit. Ano?"

Neodpověděla. Ve tváři měla skoro komicky trucovitý výraz - i když na něm nebylo vlastně nic k smíchu. Vůbec nic. Pouhá hříčka osudu, nic víc. Kdybychom tehdy vyjeli o pět minut dřív nebo později, dopadlo by to jinak. Teď máme všichni všechno podělaným navrch. A ona věří v Boží plány. Nejspíš by se jinak úplně zbláznila, počítám.

Johnny se pokusil přerušit tíživé mlčení: "Tak co, tati, zvolili znovu Nixona? Koho měl proti sobě?"

"Zvolili ho," odušil Herb. "Proti němu kandidoval McGovern."

"Kdo?"

"McGovern. George McGovern. Senátor za Jižní Dakotu."

"Takže ne Muskie?"

"Ne. Ovšem Nixon už není prezident. Podal demisi."

"Cože?"

"Byl to lhář," pronesla Vera zarputile. "Nadýmá se pýchou a Hospodin ho srazil k zemi."

"Nixon podal demisi?" Johnny nevěděl, co si má myslet. "Zrovna on?"

"Jinak by ho vyštvali sami," vysvětloval Herb. "Už na něj připravovali ústavní žalobu."

Johnny si zčistajasna uvědomil, že v americké politice došlo k nějakému velkému a zásadnímu obratu - nejspíš v důsledku války ve Vietnamu - a on to celé propásl. Poprvé si začal doopravdy připadat jako probuzená Šípková Růženka. Kolik věcí se vlastně změnilo? Skoro se bál zeptat. Pak se mu hlavou mihla děsivá myšlenka.

"Agnew... takže Agnew je prezident?"

"Ford," odpověděla Vera. "Dobrý, čestný člověk."

"Henry Ford je prezidentem Spojených států?"

"Ne Henry," opravila ho. "Jerry."

Přejížděl očima z jednoho na druhého a skoro si byl jist, že se mu to buďto všechno zdá, nebo jde o nějaký nejnepřijatelnější vtíp.

"Agnew taky rezignoval," líčila Vera. Stiskla rty, až jí zbělely. "Byl to zloděj. Přijímal úplatky přímo ve své kanceláři. Aspoň se to tak říká."

"On neodstoupil kvůli úplatkům," namítl Herb. "Udělal to kvůli nějaké černotě, co do ní spadl ještě v Marylandu. Myslím, že v tom vězel až po uši. Nixon určil za viceprezidenta Jerryho Forda. Potom loni v srpnu Nixon taky odstoupil a Ford to převzal po něm. Sám si za viceprezidenta jmenoval Nelsona Rockefellera. A tak to dneska v týhle zemi vypadá."

"Je rozvedený," pravila Vera ponuře. "Bože, nedopust', aby se někdy stal prezidentem."

"Co vlastně Nixon provedl?" vyptával se Johnny. "Kristepane, já..." Pohlédl na svou matku, která se okamžitě zamračila. "Chci říct, páni, když už na něj chystali ústavní žalobu..."

"Kvůli několika nepoctivým politikům nemusíš brát hned Boží jméno nadarmo," upozornila ho Vera. "To kvůli Watergate."

"Watergate? To byla nějaká akce ve Vietnamu? Nebo tak?"

"Hotel Watergate ve Washingtonu," odpověděl Herb. "Pár Kubánců se tam vloupalo do kanceláří Demokratické strany a chytili je. Nixon o tom věděl. Snažil se to zатуšovat."

"Děláš si legraci?" vydralo se z Johnnyho.

"To ty pásky," mínila Vera. "A ten John Dean. Podle mě obyčejná krysa, co opouští tonoucí loď. Takový normální udavač."

"Tati, můžeš mi to celé nějak vysvětlit?"

"Pokusím se," odvětil Herb, "ale nemyslím, že to celé vyplulo na povrch, aspoň ne zatím. Taky ti přinesu knížky. Lidi o tom už napsali milióny knížek a další milióny jich napíšíou, až to bude celé vyřešené. V létě v dvaasedmdesátém, těsně před volbami..."

2

Bylo půl jedenácté a jeho rodiče už odešli. Světla na celém oddělení pohasla. Johnny nemohl usnout. V hlavě mu vířila děsivá spousta nových informací. Svět se změnil zásadněji, než by považoval za možné v tak krátké době. Připadal si, že za ní beznadějně zaostal.

Ceny benzínu vylétly téměř o sto procent, jak mu sdělil otec. V době, kdy došlo k jeho nehodě, jste mohli koupit galon benzínu za třicet, nejvýš dvaatřicet centů. Dnes to bylo čtyřiapadesát centů a u čerpadel občas stály fronty. V celé zemi byla stanovena maximální rychlost padesát pět mil za hodinu; dálkoví šoféři se kvůli tomu málem vzbouřili.

To všechno ovšem ještě nic neznamenovalo. Válka ve Vietnamu skončila. Bylo po ní. Zemi už definitivně ovládl komunistický režim. Herb tvrdil, že se to stalo právě v době, kdy to začínalo vypadat, že se Johnny ze svého komatu probere. Po všech těch letech a po té spoustě prolité krve si během několika dní mohli Ho Či Minovi dědicové strčit celou zemi do kapsy.

Prezident Spojených států navštívil Rudou Čínu. Ne Ford; ještě Nixon. Odjel tam krátce předtím, než odstoupil z funkce. Zrovna Nixon, ten starý inkvizitor. Kdyby mu to vykládal někdo jiný než jeho vlastní otec, Johnny by odmítl uvěřit.

Bylo toho prostě příliš moc a všechno ho děsilo. Najednou už ani nechtěl vědět víc ze strachu, že by z toho přišel o rozum. To pero doktora Browna, ten fix - kolik jiných takových věcí se objevilo? Kolik stovek podobných drobností, které mu budou donekonečna opakovat: Přišel jsi o kus života, skoro o šest procent, jestli se dá věřit pojišťovací tabulkám. Zaostal jsi. Nedržíš krok.

"Johne?" ozval se tichý hlas. "Spíte, Johnne?"

Obrátil se. Ve dveřích se rýsovala matná postava. Drobný muž s kulatými rameny. Byl to Weizak.

"Ne. Jsem vzhůru."

"Doufal jsem, že budete. Můžu dál?"

"Ano. Prosím."

Weizak vypadal, jako by během večera zestárl. Posadil se vedle Johnnyho lůžka.

"Telefonoval jsem," přiznal se. "Zavola jsem na čísla v Carmelu v Kalifornii. Chtěl jsem paní Johannu Borentzovou. Myslíte, že tam to její číslo měli?"

"Ledaže by se nenechala uvést v seznamu, nebo kdyby neměla telefon," opáčil Johnny.

"Má telefon. To číslo mi dali."

"Aha," na to Johnny. O celou věc se zajímal jen proto, že mu byl Weizak sympatický, ovšem nic víc. Necítil potřebu toho, aby mu někdo dokazoval, že jeho informace o Johanně Borentzové jsou pravdivé, protože on sám dobře věděl, že pravdivé jsou - věděl to stejně dobře jako to, že je sám pravák.

"Dlouho jsem seděl a přemýšlel o tom," pravil Weizak. "Říkal jsem vám, že moje matka je po smrti, ale to byl jenom můj předpoklad. Můj otec padl při obraně Varšavy. A moje matka se prostě nikdy neukázala, víte? Bylo tedy logické předpokládat, že zahynula při bombardování... během okupace... chápete. Nikdy se neukázala, takže bylo jen logické myslet si něco takového. Amnézie... jako neurolog vám můžu říct, že trvalá a všeobecná amnézie je nesmírně vzácná. Skoro vzácnější než skutečná schizofrenie. Nikdy jsem nečetl o žádném doloženém případě, který by trval pětatřicet let."

"Ta amnézie jí přešla už dávno," namítl Johnny. "Počítám, že to všechno prostě vytěsnila z mysli. Když se jí paměť vrátila, byla znovu vdaná a měla dvě děti... možná tři. To rozpomínání v ní mohlo vyvolat pocit viny. A stejně se jí o vás zdá. 'Chlapec je v bezpečí.' Zavola jste jí?"

"Ano," odpověděl Weizak. "Přímou provolbou. Víte, že je to už dneska možné? Ano. Je to moc pohodlné. Vytočíte jedničku, volačku a samotné číslo. Stačí jedenáct číslic a spojíte se s libovolným místem v zemi. Je to obdivuhodné. A taky trochu děsivé. Zvedl to nějaký kluk - co to povídám, nějaký mladík. Zeptal jsem se, jestli je paní Borentzová doma. Slyšel jsem ho, jak volá: 'Mami, to je pro tebe.' Sluchátko kleplo o stůl nebo o něco takového. Stál jsem v Bangoru ve státě Maine, ani ne čtyřicet mil od Atlantského oceánu, a poslouchal jsem nějakého mladého muže, jak pokládá sluchátko na stůl ve městě na břehu Pacifiku. Srdce... srdce mi bušilo tak silně, až mě to polekalo. Jako bych čekal celou věčnost. Pak ten telefon zvedla a řekla: 'Ano? Haló?'"

"A co jste řekl vy? Jak jste to zvládl?"

"Nezvládl jsem to, jak vy říkáte," odušil Weizak a kysele se usmál. "Zavěsil jsem. Nejradši bych si byl dal panáka, ale neudělal jsem to."

"Přesvědčil jste se, že to je ona?"

"Johne, co je tohle za naivní otázku! V devětatřicátém roce mi bylo devět. Svou matku jsem od té doby neslyšel mluvit. Když jsem ji znal, uměla jenom polsky. Já teď mluvím jen anglicky... svůj rodný jazyk

jsem víceméně zapomněl, což je ostuda. Jak bych mohl mít jistotu, tak nebo tak?"

"Ale máte ji?"

Weizak si pomalu přejel rukou po čele. "Ano," odvětil. "Byla to ona. Byla to moje matka."

"A vy jste si s ní nepromluvil?"

"Proč bych to měl dělat?" namítl Weizak skoro nazlobeně. "Je to její život, ne? Je to, jak říkáte. Chlapec je v bezpečí. Mám zbytečně rozrušovat ženu, která by si zasloužila k stáru trochu klidu? Mám riskovat, že ji navždy připravím o rovnováhu? Ten pocit viny, jak jste se o něm zmiňoval... měl bych ho probouzet? Nebo ji vůbec vystavovat nebezpečí, že by se něco takového mohlo stát?"

"Já nevím," mínil Johnny. Byly to nepříjemné otázky, na něž neznal odpověď - pouze cítil, že tím, jak Weizak ty otázky formuluje, se mu snaží naznačit něco o tom, co udělal. I když mu na ty otázky nemohl odpovědět.

"Chlapec je v bezpečí a žena je v bezpečí v Carmelu. Leží mezi nimi celý kontinent a tak to také zůstane. A co vy, Johne? Co uděláme s vámi?"

"Nechápu, co tím myslíte."

"Tak vám to řeknu po lopatě, ano? Doktor Brown zuří. Zlobí se na mne, zlobí se na vás a nejspíš i sám na sebe za to, že uvěřil něčemu, co celý život považoval za totální nesmysl. Ta sestra, co u toho byla, samozřejmě nebude mlčet. Ještě dnes večer to poví v posteli svému muži a tím by to mohlo skončit, jenže ten její manžel to může povědět svému šéfovi a je docela možné, že do zítřejšího večera toho budou plné noviny. ‚Pacient se probouzí z komatu s darem jasnovidnosti.‘"

"Jasnovidnost," opakoval Johnny. "Je to vůbec ono?"

"Já ani pořádně nevím, co to je. Je to nějaká nová psychická síla? Šestý smysl? To všechno jsou jenom užitečná slovíčka, která ve skutečnosti neznamenají nic, vůbec nic. Jedné sestře jste oznámil, že její synek prodělá úspěšně oční operaci..."

"To byla Marie," zašeptal Johnny. Pousmál se. Marii měl rád.

"...a dneska je toho plný špitál. Viděl jste do budoucnosti? Je to skutečně jasnovidectví? Nevím. Strčil jste si mezi dlaně obrázek mé matky a dokázal jste mi povědět, kde dnes žije. Víte, kde najít ztracené věci, ztracené lidi? Dá se tomu říkat jasnovidectví? Nevím. Dokážete číst myšlenky? Hýbat na dálku předměty? Léčit vkládáním rukou? Tomu všemu se říká ‚parapsychologické‘ jevy. Všechny mají něco společného s představou jakéhosi ‚šestého smyslu‘. Právě takovým věcem se doktor Brown vysmívá. Co, vysmívá? Kdepak, nevysmívá se. On tím rovnou pohrdá."

"A vy ne?"

"Vždycky si vzpomenu na Edgara Cayce. A na Petera Hurkose. Snažil jsem se doktoru Brownovi o Hurkosovi něco povědět, ale on mne jen odbyl. Nechce o tom mluvit, nechce o tom nic vědět."

Johnny mlčel.

"Takže... co s vámi uděláme?"

"Musíte se mnou něco dělat?"

"Nejspíš ano," odpověděl Weizak a vstal. "Nechám vás, abyste si to sám rozmyslel. Jenom přitom nezapomínejte na tohle: něco je lépe nevidět a některé věci jsou lepší ztracené než nalezené."

Popřál Johnnymu dobrou noc a tiše odešel. Johnny byl už nesmírně unavený, avšak spánek na sebe nechal ještě velmi dlouho čekat.

KAPITOLA 9

1

První operaci měl Johnny plánovanou na 28. května. Weizak s Brownem mu pečlivě vysvětlili, jak to celé bude vypadat. Dostane lokální anestetikum - ani jednomu z nich se nezdálo, že by u něj mohli riskovat totální anestézií. Nejprve mu budou operovat kolena a kotníky. Přitom mu šlachy zkrácené během dlouhého spánku prodlouží pomocí jakýchsi zázračných umělohmotných vláken. Hmota, z níž jsou vyrobeny, se používá i při přemostění koronárních cév. Jak mu vyložil Brown, vlastně nešlo ani tak o to, jestli jeho tělo ty umělé šlachy přijme nebo odmítne, ale spíš o to, jestli si jeho nohy zvyknou na změnu. Pokud se to s koleny a kotníky podaří, čekají ho ještě další tři operace: jedna na dlouhé stehenní šlachy,

druhá na loktech a třetí nejspíš na krku, kterým sotva dokázal pohnout. Operovat ho bude Raymond Ruopp, který tuhle techniku zavedl do praxe. Přiletí sem až ze San Francisca.

"Co že má o mne ten Ruopp vůbec zájem, když je taková superhvězda?" vyptával se Johnny. Slovo superhvězda pochopil od Marie. Použila je ve spojení s jedním proplešatělým obrýleným zpěvákem s pozoruhodným jménem Elton John.

"Vy sám jste přece taky svým způsobem superhvězda," ujistil ho Brown. "Ve Spojených státech je jen málo lidí, co se probudili z tak dlouhého komatu. A z toho mála jste se vy po takovém poškození mozku vzpamatoval úplně nejlíp."

Sám Weizak s ním hovořil o něco otevřeněji. "Jste pokusný králík, víte o tom?"

"Cože?"

"Přesně tak. Podívejte se do světla, prosím." Weizak posvítil Johnnymu do levého oka. "Víte, že se s touhle věcíčkou mohu podívat přímo na váš oční nerv? Tak vidíte. Oko není jen do srdce okno, jak se říká. Je to jedno z nejdůležitějších míst pro údržbu mozku."

"Pokusný králík," zabručel Johnny a zadíval se do oslnivého světla.

"Ano." Světlo zhaslo. "Jenom se moc nelitujte. Většinu z toho, co na vás hodláme použít - a něco z toho, co jsme už použili - se podařilo zdokonalit během války ve Vietnamu. Tam nebyla ve špitálech nouze o pokusné králíky, víme? Takový Ruopp se o vás zajímá, protože jste unikát. Člověk, který spal čtyři a půl roku. Bude zase někdy chodit? Zajímavý problém. Už se vidí, jak o tom píše monografii pro Lékařský časopis Nové Anglie. Těší se na to, jako se dítě těší na hračky pod stromečkem. On vůbec nevidí vás, nevidí Johnnyho Smithe a jeho bolest, nevidí Johnnyho Smithe, co musí čurat do bažanta a zvonit na sestru, aby mu podržela záda. A to je dobře. Aspoň se mu nebudou třást ruce. Berte to s úsměvem, Johnny. Ten Ruopp vypadá jako bankovní úředník, a přitom je to možná vůbec nejlepší chirurg v Severní Americe."

Usmívat se však dělalo Johnnymu velké potíže.

Poslušně si přečetl brožurky, jež mu u lůžka zanechala matka. Jenom ho ještě víc zkrušily a vzbudily v něm nové pochybnosti o jejím duševním zdraví. Jeden z těchto spisků, jehož autorem byl jistý muž jménem Salem Kirban, mu připadal skoro pohanský v tom, s jakým zalíbením líčil krvavou apokalypsu a rozšklebené ohnivě propasti pekel. Další popisoval příchod Antikrista slovníkem šestákových krváků. Zbytek pak představoval hrozivou maškarádu šílenství: Kristus žije pod jižním pólem, Bůh pilotuje létající talíře, New York je Sodoma a Los Angeles Gomora. Brožurky pojednávaly o vymítání d'ábla, o čarodějnicích a o nejrůznějších věcech mezi nebem a zemí. Žádný z těchto pamfletů mu nějak neseděl ve spojitosti s onou nábožensky založenou, ale jinak rozumnou a zemitou ženou, jak ji znal před svým komatem.

Tři dny po incidentu s fotografií Weizakovy matky se ve dveřích Johnnyho pokoje objevil štíhlý brunet jménem David Bright, takto reportér bangorských Daily News, a žádal o krátký rozhovor.

"Ptal jste se doktorů?" zajímal se Johnny.

Bright se zašklebil. "Po pravdě řečeno ne."

"Tak dobře," připustil Johnny. "V tom případě si s vámi rád promluvíím."

"Koukám, že jste chlap podle mého gusta," poznamenal Bright. Vstoupil dovnitř a posadil se.

Jeho první dotazy se týkaly především Johnnyho nehody a jeho názorů na to, jaké to je, probrat se z komatu a zjistit, že mezitím uteklo skoro půl desetiletí. Johnny odpovídal na všechny otázky upřímně a otevřeně. Pak mu Bright sdělil, že se z 'jistého pramene' dověděl, že v důsledku nehody získal Johnny jakýsi šestý smysl.

"Chcete vědět, jestli mám nějaké okultní schopnosti?"

Bright s úsměvem pokrčil rameny. "Dejme tomu."

Johnny si pečlivě rozmyslel vše, co mu říkal Weizak. Čím víc o tom přemýšlel, tím víc mu docházelo, že Weizak udělal jediné dobře, když tehdy zavěsil a neřekl do telefonu ani slovo. Johnny si celou věc začal v uchu spojovat s povídkou "Opičí pracka" od W. W. Jacobse. Ta opičí pracka měla lidem plnit přání, ovšem za každé ze tří splněných přání se muselo draze zaplatit. Staří manželé si přáli sto liber, načež přišli o jediného syna při nehodě v továrně - odškodné od majitele činilo přesně sto liber. Stařena pak chtěla, aby se její syn vrátil, i stalo se - avšak ještě než stačila otevřít dveře a spatřit tu hrůzu, již vyvolala z

hrobu, její muž použil poslední přání a poslal ducha zpátky. Jak pravil Weizak, pro některé věci je možná lepší, když zůstanou ztracené.

"Ne," odpověděl nyní. "Nemám o nic větší okultní schopnosti než vy."

"Podle mého zdroje jste..."

"Ne, to není pravda."

Bright se trochu cynicky usmál, jako by uvažoval, zda na něj má ještě chvíli dotírat, ale posléze obrátil list. Začal se vyptávat na Johnnyho vyhlídky do budoucna, na jeho pocity na cestě zpátky do života, a Johnny i na tyto otázky odpovídal tak upřímně, jak jen dovedl.

"Takže co chcete dělat, až se dostanete odtud?" zeptal se Bright a zavřel zápisník.

"Vlastně jsem o tom ještě nepřemýšlel. Pořád se snažím vyrovnat s představou, že prezidentem je Gerald Ford."

Bright se zachechtal. "To nejste sám, kamaráde."

"Nejspíš se vrátím zase k učení. Nic jiného neumím. Jenže zatím mi to připadá ještě moc daleko na to, abych o tom uvažoval."

Bright mu poděkoval za rozhovor a odešel. Článek se v novinách objevil za dva dny, v předvečer jeho operace. Nacházel se dole na první straně a titulek zněl: John Smith, mužská varianta Šípkové Růženky, nastupuje DLOUHOU cestu zpátky. Článek doprovázely tři obrázky: Johnnyho fotografie z ročenky střední školy v Cleaves Mills (pořízená ani ne týden před nehodou) a snímek Johnnyho na nemocničním lůžku, vychrtlého a se zkroucenýma rukama i nohama. Mezi nimi se skvěl obrázek téměř dokonale zničeného taxíku ležícího na boku jako chcíplý pes. V Brightově článku nepadla ani zmínka o šestém smyslu, předvídavosti nebo zvláštních schopnostech.

"Jak se vám podařilo odlákat ho od jasnovidectví?" zajímal se Weizak toho večera.

Johnny pokrčil rameny. "Připadal mi jako slušný chlapík. Možná s tím na mě ani nechtěl vyrukovat."

"Možná ne," připustil Weizak. "Ale z hlavy to určitě nepustí. Rozhodně ne, pokud je to dobrý novinář, a jak jsem vyrozuměl, tak právě to on je."

"Jak jste vyrozuměl?"

"Trochu jsem se vyptával."

"Copak, staráte se o mé blaho?"

"Každý dělá, co umí, ne? Neznervózňuje vás ten zítřek, co, Johnny?"

"Že bych byl nervózní, to snad ani nejsem. Spíš mám strach."

"Jistě, to se rozumí. Já bych ho měl taky."

"Budete u toho?"

"Ano, nahoře na galerii. V tom zeleném hábitu mě od ostatních nerozeznáte, ale budu tam."

"Vezměte si něco," požádal Johnny. "Vezměte si něco, abych poznal, že jste to vy."

Weizak se na něj s úsměvem podíval. "Tak dobře. Přišpendlím si na plášť hodinky."

"Výborně," souhlasil Johnny. "A co doktor Brown? Bude tam taky?"

"Doktor Brown je ve Washingtonu. Zítra o vás bude přednášet Americké neurologické společnosti. Tu jeho přednášku jsem četl. Docela dobrá. Možná jen trochu přehnaná."

"Vás nepozvali?"

Weizak pokrčil rameny. "Nerad lítám letadlem. To je věc, ze které mám vážně strach."

"A možná jste chtěl zůstat tady?"

Weizak se jen pousmál, rozhodil rukama a mlčel.

"On mě nemá moc rád, vidíte?" nadhodil Johnny. "Myslím doktora Browna."

"Ne, nijak zvlášť," odpověděl Weizak. "Myslí si, že nás vodíte za nos. Že si to z nějakého tajuplného důvodu vymýšlíte. Že třeba chcete přilákat pozornost. Ovšem nesuďte ho jen podle toho, Johnne. Už je prostě takový, ani nedokáže uvažovat jinak. Jestli chcete k Jimovi něco cítit, pak by to měla být spíš lítost. Je to chytrý chlapík a dostane se daleko. Už teď má spoustu nabídek, zanedlouho tady z toho studeného severu vypadne a nikdo ho tu víckrát neuvidí. Půjde do Houstonu, na Havaj, nebo třeba do Paříže. Jenomže je svým způsobem omezený. Na mozek se dívá jako mechanik. Rozřezal ho skalpelem na kousky a žádnou duši v něm nenašel. Proto podle něj žádná neexistuje. Jako ti ruští astronauti, co obletěli Zemi a nepotkali Boha. To už je ten empirický přístup mechaniků a takoví mechanici jsou vlastně

jenom děti, které dovedou podstatně lépe ovládat své jednání. Hlavně mu nikdy neříkejte, co jsem o něm povídal."

"Ne."

"A teď si musíte odpočinout. Zítra vás čeká dlouhý den."

2

Ze slovuťného doktora Ruoppa viděl Johnny během operace jen silné brýle s kostěnými obroučkami a mohutnou tukovou bulku nad jeho levým spánkem. Zbytek zakrýval plášť, čepice a rukavice.

Johnny dostal před operací dvě injekce, demerol a atropin, a když ho přivezli na sál, byl sjetý jak dráha. Anestezioložka k němu přistoupila s největší jehlou s novokainem, jakou kdy viděl; předpokládal, že takový vpich bude bolet, a nemýlil se. Dali mu injekci mezi L4 a L5, čtvrtý a pátý lumbální obratel, dost vysoko na to, aby nebyla zasažena cauda equina, takový ten svazek nervů na konci páteře, co vzdáleně připomíná koňský ohon.

Johnny ležel na břicho a kousal se do paže, aby nekřičel bolestí. Trvalo zdánlivě nekonečně dlouho, než se bolest zmírnila a vystřídal ji matný pocit tlaku. Jinak o spodní části svého těla vůbec nevěděl.

Objevil se nad ním Ruoppův obličej. Zelený zbojník, napadlo Johnnyho. Jesse James v kostěných brýlích. Peníze nebo život.

"Leží se vám pohodlně, pane Smithi?" staral se Ruopp.

"Ano. I když netvrdím, že bych si to rád ještě někdy zopakoval."

"Můžete si číst časopisy, jestli chcete. Nebo se můžete dívat do zrcadla, pokud myslíte, že vás to příliš nerozruší."

"Dobře."

"Sestro, krevní tlak, prosím."

"Sto na sedmdesát šest, pane doktore."

"To je skvělé. Tak co, bando, jdeme na to?"

"Posaďte mě k bicím," pronesl Johnny chabě a srdečný smích kolem ho překvapil. Ruopp ho poplácal rukou v tenké rukavici přes rameno přikryté prostěradlem.

Díval se, jak si Ruopp vybírá skalpel a mizí za zeleným závěsem, který se táhl kolem Johnnyho. Zrcadlo bylo vypouklé a Johnny viděl všechno, co se děje, i když poněkud zkresleně.

"Tak," říkal Ruopp. "Ták, tam-ta-da... jo, tohle jsme chtěli... tum-tu-dum... přesně... svorku, prosím, sestro, no tak, probudte se přece... a je to... teď bych asi potřeboval jednu tuhle... ne, počkejte... nedávejte mi, co chci, dávejte mi, co potřebuju... jo, takhle je to dobrý. Řemínky, prosím."

Sestra mu kleštěmi podala něco, co vypadalo jako svazek tenkých drátků zkroucených do sebe. Ruopp je jemně vytahoval pinzetou.

Jako špagety k večeři, pomyslel si Johnny, a koukni na tu spoustu kečupu. Při tom pomyšlení se mu udělalo špatně; odvrátil se tedy. Na galerii nad ním postával zbytek banditů. Oči měli bledé, děsivé, beze stopy slitování. Pak zahlédl Weizaka, třetího zprava, s hodinkami přišpendlenými na plášti.

Johnny pokynul hlavou.

Weizak mu pozdrav opětoval.

Hned to bylo celé snesitelnější.

3

Ruopp dokončil spoje mezi koleny a lýtky, načež Johnnyho obrátili. Operace pokračovala.

Anestezioložka se ho zeptala, jestli se cítí dobře. Johnny jí odpověděl, že se cítí tak dobře, jak je to za daných okolností možné. Navrhla mu, jestli si nechce poslechnout nějakou hudbu, a on odpověděl, že to by rád. Za chvíli už operačním sálem zazněl jasný a příjemný hlas Joan Baezové. Ruopp se čínil.

Johnnymu se začalo chtít spát a zanedlouho usnul. Když se probudil, operace pořád ještě neskončila.

Weizak dosud stál na svém místě. Johnny mu pokynul rukou a Weizak znovu přikývl.

4

Za hodinu bylo po všem. Odvezli ho na pooperační pokoj, kde se ho nějaká ošetřovatelka pořád ptala,

jestli pozná, kolika prstů na jeho noze se dotkla. Po chvíli to už Johnny dokázal. Dovnitř vešel Ruopp; zločinecká rouška mu visela po straně hlavy. "V pořádku?" zajímal se.

"Ano."

"Šlo to dost dobře," ujistil ho Ruopp. "Vidím to optimisticky."

"To je fajn."

"Bude vás to bolet," upozornil Ruopp. "Možná hodně. Taky při terapii si ze začátku užijete spoustu bolesti. Hlavně vydržet."

"Hlavně vydržet," zamumlal Johnny.

"Dobré odpoledne," rozloučil se Ruopp a odešel. Johnnyho napadlo, že si ještě chce odehrát pár jamek na místním golfovém hřišti, než se úplně setmí.

5

Možná to bude hodně bolet. V devět večer přestalo lokální anestetikum působit a Johnny se svíjel v agónii. Měl zakázáno hýbat s nohama, pokud mu při tom nepomáhají dvě ošetřovatelky. Měl pocit, jako by mu někdo utáhl přes kolena pás pobitý hřebíky. Čas se plazil jako hlemýžď. Díval se na hodinky v domnění, že se na ně naposledy díval před hodinou, a místo toho zjistil, že uběhly pouhé čtyři minuty. Dospěl k závěru, že tu bolest už nevydrží ani minutu; pak uběhla minuta a on si byl jist, že ta další bude znamenat jeho konec.

Představoval si všechny ty minuty, co ho ještě čekaly, jako mince naskládané do komínku vysokého pět mil, a tehdy jej přepadla ta nejčernější deprese, jakou kdy poznal; přelila se přes něj jako hladká, vazká vlna. Hodlali ho mučit, dokud nezemře. Budou mu operovat lokty, stehna, krk. Pak terapie. Kolečková křesla, chodítka, berle.

Bude vás to bolet... Hlavně vydržet.

Ne, to vy byste to měli vydržet, pomyslel si Johnny. Nechte mě na pokoji. Už vás k sobě nepustím, vy řezníci. Jestli si takhle představujete pomoc bližnímu, nechci s tím mít nic společného.

Vytrvalá pulsující bolest se mu zarývala do masa.

Teplý čůrek na břicho.

Pomočil se.

Johnny Smith se obrátil tvář ke zdi a dal se do pláče.

6

Deset dní po první operaci a čtrnáct dní před následující zvedl Johnny oči od knížky - byli to Všichni prezidentovi muži od Woodwarda a Bernsteina - a spatřil ve dveřích Sáru, jak ho váhavě pozoruje.

"Sáro," oslovil ji. "Jsi to přece ty, ne?"

Nejistě vydechla. "Ano. Jsem to já, Johnny."

Odložil knihu a podíval se na ni. Měla na sobě elegantní světle zelené lněné šaty a před sebou držela jako štít malou hnědou kabelku. Zkusila si dát na vlasy melír; vypadalo to dobře. Ovšem zároveň to v něm probudilo nepříjemný pocit žárlivosti: byl to její nápad, nebo jí to doporučil ten chlap, co s ním teď žila a spala? Byla prostě krásná.

"Pojď dál," vyzval ji. "Posaď se."

Vykročila přes místnost a on náhle uviděl sám sebe tak, jak ho musí vidět ona - vychrtlého, zhrouceného v křesle u okna, s nohama opřenýma na podnožce, v andělíčku a laciném nemocničním županu.

"Jak vidíš, vzal jsem si na to smokink," poznamenal.

"Vypadáš dobře." Políbila ho na tvář a myslí mu zavířila stovka vzpomínek jako balíček karet. Posadila se do druhého křesla, přehodila nohu přes nohu a narovнала si sukni.

Mlčky si jeden druhého prohlíželi. Všiml si, jak je Sára nervózní. Kdyby jí teď někdo položil ruku na rameno, nejspíš by s křikem vyskočila.

"Ani nevím, jestli jsem sem měla chodit," pronesla, "ale opravdu jsem chtěla."

"Jsem rád, žeš přišla."

Jako cizinci v autobuse, pomyslel si zoufale. Přece v tom musí být něco víc, no ne?

"A jak se ti daří?" zeptala se.

Usmál se. "Jako bych se vrátil z války. Chceš vidět moje jizvy?" Zvedl si župan nad kolena a ukázal jí jizvy ve tvaru S, které se sotva začínaly hojit. Byly ještě celé zarudlé a přeškrtané stehy.

"Proboha, co to tady s tebou provádějí?"

"Snaží se dát Valihracha zase dohromady," odvětil Johnny. "Všichni královi koně, všichni královi muži a všichni královi doktoři. Takže nejspíš..." Zarazil se, protože Sára se rozplakala.

"Nemluv o tom takhle, Johnny," zaprosila. "Prosím tě, nemluv o tom takhle."

"Promiň. Jenom jsem... chtěl jsem to brát s humorem." Skutečně? Snažil se to opravdu odbýt se smíchem, nebo jí tím říkal: Dík, že ses přišla podívat, jak mě tu pižlají na kousky?

"Copak můžeš? Ty o tom můžeš vtipkovat?" Vytáhla si z kabelky papírový kapesníček a otírala si oči.

"Moc často ne. Asi, když jsem tě zase viděl... to jsou obranné mechanismy, Sáro."

"Pustí tě odtud někdy?"

"Nakonec ano. Je to, jako když kdysi dávno museli odsouzcenci probíhat uličkou, četla jsi o tom někdy? Jestli budu ještě naživu, až se po mě poslední Indián ožene tomahavkem, budu volný."

"V létě?"

"Ne... to bych neřekl."

"Je mi moc líto, že se to stalo," pronesla tak tiše, že ji sotva slyšel. "Pořád se snažím přijít na to, proč... jak by všechno vypadalo jinak... nespím kvůli tomu. Kdybych nesnědla ten zkažený párek... kdyby ses nevracel domů a zůstal u mě..." Zavrtěla hlavou a upřela na něj zarudlé oči. "Někdy mi připadá, že žádná pravděpodobnost neexistuje."

Johnny se usmál. "Dvojitá nula. Všechno do banku. Vzpomínáš si na to ještě? To kolo jsem položil na lopatky, Sáro."

"Ano. Vyhrál jsi přes pět set dolarů."

Zadíval se na ni s úsměvem, i když ten úsměv byl teď trochu udivený, jako by ho něco ranilo. "Můžu ti říct takovou zvláštní věc? Doktoři tvrdí, že jsem možná přežil díky tomu, že jsem jako děčko utrpěl nějaký úraz hlavy. Jenomže já si na nic takového nevzpomínám a naši taky ne. Ovšem vždycky, když na to myslím, bleskne mi v hlavě to kolo štěstí... a taky takový smrad, jako když se pálí guma."

"Třeba to byla nějaká autonehoda..." nadhodila pochybovačně.

"Ne, to bych neřekl. Spíš se mi zdá, jako by to kolo štěstí bylo nějaké varování... a já si ho nevšímil."

Poposedla na křesle a spustila nervózně: "Prosím tě, Johnny, to ne."

Pokrčil rameny. "Taky je možný, že jsem za jediný večer spotřeboval čtyři roky štěstí. Ale koukni se na tohle, Sáro." Opatrně a se zřejmou bolestí zvedl nohu z podnožky, ohnul ji do úhlu devadesáti stupňů a zase ji natáhl. "Možná toho Valihracha dají nakonec do pořádku. Když jsem se probudil, tohle jsem ještě udělat nemohl, a vlastně jsem ty nohy ani nedokázal narovnat tak jako teď."

"A můžeš myslet, Johnny," doplnila. "Můžeš mluvit. Všichni jsme mysleli... však víš."

"Jo, slintající idiot." Znovu nastalo ticho, nepříjemně tíživé. I tentokrát ho přerušil Johnny s nuceným veselím: "A co ty, jak se vede tobě?"

"No... jsem vdaná. To už nejspíš víš."

"Táta mi to řekl."

"Je to dobrej chlap," prohlásila Sára. Pak se z ní vydralo: "Nemohla jsem čekat, Johnny. I to je mi líto. Doktoři tvrdili, že se z toho nikdy nedostaneš, že do toho budeš propadat pořád víc... až prostě odejdeš. A i kdybych věděla..." Rozpačitě se na něj podívala, jako by cítila potřebu se nějak omlouvat. "I kdybych to věděla, Johnny, nemyslím, že bych vydržela čekat tak dlouho. Čtyři a půl roku je dlouhá doba."

"Jo, to je," přisvědčil. "Sakra dlouhá doba. Chceš slyšet něco pěkně morbidního? Nechal jsem si přinést časopisy za čtyři roky, abych se podíval, kdo během té doby umřel. Truman, Janis Joplinová, Jimi Hendrix - Kristepane, já si vzpomněl, jak zpíval 'Purple Haze', a nedokázal jsem tomu uvěřit. Dan Blocker. A pak my dva. Prostě jsme se minuli."

"Když mě to tak mrzí," pronesla skoro šeptem. "Připadám si tak provinile. Jenomže já ho miluju, Johnny. Moc ho miluju."

"Aby ne, na tom přece záleží."

"Jmenuje se Walt Hazlett a je..."

"Asi bych si radši poslechl o tvým děcku," přerušil ji Johnny. "Neurazíš se?"
"Je to zlatíčko," odpověděla s úsměvem. "Je mu teď sedm měsíců. Jmenuje se Dennis, ale říkáme mu Denny. Jméno dostal po dědečkovi z otcovy strany."
"Vezmi ho sem někdy. Rád bych ho viděl."
"Určitě," ujistila ho Sára a oba si vyměnili falešné úsměvy; dobře věděli, že k něčemu takovému nikdy nedojde. "Nepotřebuješ něco, Johnny?"
Jenom tebe, zlato. A pak ty ztracené čtyři a půl roku.
"Ne," odtušil. "Pořád učíš?"
"Ještě nějakou dobu," přikývla.
"Pořád šnupeš ten ošklivý kokain?"
"Tedy, Johnny, ty ses vážně nezměnil. Samá sranda."
"Samá sranda," přisvědčil a znovu se mezi nimi rozhostilo téměř hmatatelné ticho.
"Můžu za tebou zas někdy přijít?"
"Jistě," souhlasil. "Budu rád, Sáro." Zaváhal; nechtěl, aby jejich setkání skončilo tak do vytracena, nechtěl ublížit ani jí, ani sobě, pokud tomu šlo zabránit. Chtěl říct něco upřímného.
"Sáro," pronesl, "udělalas dobře."
"Vážně?" zeptala se. Pak se usmála a koutky jí zacukaly. "To tedy nevím. Všechno mi to připadá tak kruté a... nemůžu si pomoci, mám pocit, že je to všechno špatně. Miluju svého manžela i svoje dítě, a když mi Walt tvrdí, že jednou budeme mít ten nejkrásnější dům v Bangoru, tak mu věřím. Říká, že jednou bude kandidovat místo Billa Cohena do Sněmovny, a tomu taky věřím. Podle něj jednou bude prezidentem taky někdo z Maine, což mu taky skoro věřím. A pak přijdu sem a dívám se na tvoje nohy..." Zase se objevily slzy. "Vypadají, jako by prošly mlýnkem na maso, a jsi tak hubený..."
"Prosím tě, Sáro."
"Jsi tak hubený a mně to připadá kruté a nefér a já se s tím nesmírím, nemůžu se s tím smířit, protože je to všechno úplně špatně!"
"Někdy je fakt všechno špatně," připustil. "Tak už to ve světě chodí. Někdy člověku nezbyvá než dělat, co umí, aby se s tím nějak szil. Ty si uživej štěstí, Sáro. A jestli chceš za mnou přijít, klidně přijď. A vezmi s sebou Člověče, nezlob se."
"Určitě," ujistila ho. "Promiň, že jsem se rozbřečela. Asi tě to moc nepovzbudilo, co?"
"To nic," odbyl ji s úsměvem. "Měla bys přestat s tím koksem, zlato. Upadne ti nos."
Pousmála se. "Pořád ten starý Johnny," utrousila. Najednou se k němu sehnula a políbila ho na ústa.
"Hlavně se brzy uzdrav, Johnny."
Měla se k odchodu, když se na ni zamyšleně podíval.
"Johnny?"
"Nenechalas ho tam," prohlásil. "Kdepak, vůbec jsi ho tam nenechala."
"Co jsem kde nenechala?" Zmateně se zamračila.
"Snubní prsten. Nenechalas ho v Montrealu."
Zvedl si ruku k čelu a mnul si pravý spánek. Jeho paže vrhala stín a Sára si s jakousi pověřčivou hrůzou uvědomila, že jeho tvář je napůl ve světle a napůl ve tmě. Připomnělo jí to onu halloweenovou masku, co ji s ní tolik vyděsil. S Waltem byli na líbáncích v Montrealu, ale jak to mohl Johnny vědět? Pokud mu to ovšem neřekl Herb. Ano, jinak to ani být nemohlo. Ovšem jenom ona a Walt věděli, že někde v hotelovém pokoji ztratila snubní prsten. Nikdo jiný to ani vědět nemohl, protože jí koupil nový, ještě než odletěli domů. Tolik se za to styděla, že o tom nepověděla nikomu, ani své matce.
"Jak..."
Johnny se zamračil, avšak za okamžik se na ni usmál. Odtáhl ruku od čela a složil si ji do klína.
"Byl ti moc velký," pravil. "Zrovna jsi balila, vzpomínáš, Sáro? On šel ještě něco nakoupit a ty jsi balila. Šel koupit... nevím co. Je to v mrtvé zóně."
Mrtvá zóna?
"Šel do takového krámu s dárky a nakoupil tam spoustu blbůstek jako suvenýry. Prdící polštářky a tak. Ale Johnny, jak můžeš vědět, že jsem ztratila..."
"Balila jsi. Prsten neměl správnou velikost, byl ti moc velký. Chtěla sis ho nechat zmenšit, až se vrátíte."

Jenže mezitím jsi..." Znovu se udiveně zamračil, avšak za okamžik se jeho tvář vyjasnila. Usmál se na ni. "Mezitím sis ho vycpala toaletním papírem!"

Zmocnil se jí strach, o němž už nemohla pochybovat. Vířil jí v žaludku jako ledová voda. Přiložila si ruku na hrdlo a fascinovaně na něj zírала. Zase se tak dívá, zase má ten chladný pobavený výraz jako tenkrát, když vyhrával na kole štěstí. Co se to s tebou stalo, Johnny? Co jsi zač? Jeho modré oči nabraly skoro fialový odstín a zdálo se, že je někde daleko od ní. Nejradši by utekla. I v samotném pokoji se setmělo, jako by něco rvalo realitu na cáry a přetrhávalo svazky mezi minulostí a přítomností.

"Sklouzl ti s prstu," prohlásil. "Strkala jsi mu holení do takové té postranní kapsy a prsten ti prostě sklouzl. Všimla sis toho až později, takže sis myslela, že leží někde v pokoji." Zasmál se vysokým, zvonivým smíchem, který se jeho normálnímu smíchu vůbec nepodobal - byl tak studený. "Páni, vy jste ten pokoj obrátili vzhůru nohama. Jenže tys ho zabalila. Je pořád v kapse v tom kufru. Celou tu dobu. Zajdi si na půdu a podívej se, Sáro. Uvidíš sama."

Venku na chodbě kdosi upustil sklenici s vodou a překvapeně zaklel, když se rozprskla na podlaze. Johnny otočil hlavu po zvuku a oči se mu vyjasnily. Podíval se na ni, všiml si jejího strnulého vytřeštěného výrazu a starostlivě se zamračil.

"Copak? Řekl jsem něco špatného, Sáro?"

"Jak to víš?" šeptala. "Jak to všechno můžeš vědět?"

"Nemám tušení," odpověděl. "Podívej, Sáro, omlouvám se, jestli..."

"Johnny, budu muset jít. Mám doma paní na hlídání."

"Jistě. Promiň, Sáro, jestli jsem tě nějak rozrušil."

"Jak jsi mohl vědět o mém prstenu, Johnny?"

Dokázal jen zavrtět hlavou.

7

Došla do půlky chodby v prvním patře, když ucítila jakési podivné svírání v žaludku. Toaletu našla právě včas. Vřítla se dovnitř, zabouchla dveře kabinky a vyzvracela se. Když po sobě spláchla, zůstala ještě chvíli stát se zavřenýma očima a celá se klepala, ačkoli jí zároveň bylo do smíchu. Při posledním setkání s Johnnym před lety jí také bylo zle. Ironie osudu? Nebo snad závorčky v čase, jako zarážky na knihy? Zakryla si ústa rukama, aby zadržela to, co se z ní dralo - mohl to být smích nebo zoufalý výkřik. A uprostřed té temnoty se celý svět nesmyslně naklonil jako nějaký kotouč. Jako roztočené kolo štěstí.

8

Dennyho nechala u paní, Labellové, a když dorazila domů, našla dům ztichlý a prázdný. Vystoupala po úzkém schodišti na půdu a stiskla vypínač, který přiváděl elektřinu ke dvěma holým žárovkám houpačím se u stropu. Jejich zavazadla, velké oranžové kufry značky Grant, ležela v koutě a dosud se na nich rýsovaly nálepky z cesty do Montrealu. Byly tři. Otevřela první, přejela rukou pružné postranní kapsy a nenašla nic. Stejně tak v druhém. Stejně tak ve třetím.

Zhluboka se nadechla a vydechla; připadala si trochu jako blázen a zároveň cítila jisté zklamání, ale především úlevu. Nesmírnou úlevu. Prsten nikde. Je mi líto, Johnny. Ovšem na druhou stranu mi to vůbec není líto. Vždyť by to bylo skoro strašidelné!

Začala zasouvat kufry zpátky na jejich místo mezi haldou Waltových skript a stojací lampou, kterou převrhl pes té bláznivé ženské a Sára nikdy neměla to srdce ji vyhodit. A zatímco si oprašovala ruce a chystala se, že to celé pustí z hlavy, nějaký hlásek hluboko uvnitř ní zašeptal tak tiše, že ho nebylo skoro slyšet: To byla nějak rychlá prohlídka, co? Tys vlastně ani nechtěla nic najít, Sáro, vid'?

Ne. Ne, opravdu nechtěla nic najít. A jestli si ten hlásek myslí, že teď začne znova otvírat všechny ty kufry, tak se pořádně plete. Před čtvrthodinou měla vyzvednout Dennyho, Walt si přivede na večeri jednoho z šéfů firmy (to bude věc), a navíc by měla napsat Betty Hackmanové - z mírových sborů v Ugandě zamířila Betty rovnou do kostela se synem nesmírně bohatého chovatele koní z Kentucky. Kromě toho by měla uklidit obě koupelny, udělat si vlasy a vykoupat Dennyho. Má opravdu příliš mnoho práce, než aby blbla tady na půdě, v horku a špíně.

Znovu tedy otevřela všechny tři kufry a tentokrát je prohledala velice pečlivě; úplně dole v rohu třetího

kufru našla zapadlý snubní prsten. Zvedla ho ke světlu holé žárovky a přečetla si nápis vyrytý uvnitř, stejně zřetelný jako v den, kdy jí ho Walt navlékl na prst: Walter a Sára HAZLETTOVI - 9. ČERVENCE 1972.

Sára si ho dlouho prohlížela.

Pak vrátila kufry zpátky na místo, zhasla a sešla do přízemí. Ze lněných šatů, které teď byly celé od prachu, se převlékla do kalhot a lehké blůzy. Zašla na konec bloku k paní Labellové a vyzvedla synka. Když se vrátili domů, nechala Sára Dennyho v obývacím pokoji, kde zvesela lezl po podlaze, zatímco ona připravovala pečení a škrábala brambory. Jakmile dala maso do trouby, zašla do obýváku a zjistila, že Denny usnul na koberci. Odesla ho do postýlky. Pak se pustila do čištění záchodů. A přes to všechno, přestože hodinové ručičky zběsile ukrajovaly čas zbývající do večere, myslela pořád na ten prsten. Johnny to věděl. Dokonce jí bylo jasné, kdy se to dověděl: ve chvíli, kdy ho políbila na rozloučenou.

Sotva na něj pomyslela, zmocnila se jí bůhvíproč jakási podivná slabost. Měla to všechno v hlavě pomíchané. Ten jeho pokřivený úsměv, skoro stejný jako tenkrát, jeho tělo, úplně proměněné, scvrklé a podvyživené, ba i to, jak mu vlasy mrtvě ležely na lebce - to všechno bylo přesným protikladem toho, jak se na něj pamatovala. Chtěla ho políbit.

"Nech toho," zabručela si sama pro sebe. Její vlastní tvář v zrcadle jí připadala cizí. Zarudlá, rozpálená a - proč si to nepřiznat, také vyzývavá, sexy.

Nahmátla rukou prsten v kapse kalhot a - možná předtím, než si pořádně uvědomila, co dělá, ovšem spíše malou chvilku poté - hodila jej do čisté, namodralé vody v záchodové míse. Všechno zářilo čistotou, aby se pan Treaches z kanceláře Baribault, Treaches, Moorehouse a Gendron necítil dotčen nějakým kruhem špíny kolem mísy, kdyby si někdy v průběhu večere snad potřeboval odskočit; kdo vůbec ví, jaké nástrahy čekají mladého muže na cestě do blízkosti mocných? Kdo vůbec může na tomhle světě něco vědět?

Prsten tiše žbluňkl, líně se otáčel kolem své osy a pomalu klesal ke dnu mísy. Zdálo se jí, že zaslechla tiché cinknutí, když dosedl na dno, ale to byl nejspíš skutečně jen pocit. V hlavě jí škubalo. Půda byla rozpálená, zatuchlá a páchla plísní. Zato Johnnyho polibek byl rozkošný. Prostě rozkošný.

Než si rozmyslela, co se vlastně chystá udělat (a přijít tak na nějaký důvod, proč by tomu měla zabránit), natáhla ruku a spláchla. Ozvalo se burácení vody. Připadalo jí nějak hlasitější než jindy; možná proto, že měla zavřené oči. Když je znovu otevřela, nebylo po prstenu ani stopy. Zmizel už jednou a teď se ztratil podruhé.

Zčistajasna se jí podlomila kolena; dosedla na kraj vany a zakryla si obličej rukama. Ten strašně rozpálený obličej. Už se za Johnnym nepůjde podívat. Byl to vůbec špatný nápad. Jenom jí to rozrušilo. Walt si domů přivede šéfa a ona má připravenou strašně drahou pečení a k tomu láhev Mondavi, na to by měla myslet především. Měla by myslet na to, jak moc miluje Walta, a na Dennyho spícího v postýlce. Měla by myslet na to, že člověk se musí smířit s tím, co si v tomhle bláznivém světě vybral. Na Johnnyho Smitha a jeho zvláštní okouzlující úsměv už nikdy myslet nebude.

9

Večere se velmi vydařila.

KAPITOLA 10

1

Lékař dal Věře Smithové užívat lék na snížení tlaku, který se jmenoval Hydrodiural. Tlak jí nijak zvlášť nesnížil ("nestojí ani za zlámanou grešli," psala s oblibou v dopisech), zato jí po něm bylo špatně a slabo. Sotva vyluxovala pokoj, musela se posadit a odpočinout si. Po chůzi do schodů se musela zastavit a lapat po dechu jako pes za horkého srpnového odpoledne. Kdyby jí Johnny neřekl, že jí to pomůže, vyhodila by ty prášky z okna hned začerstva.

Doktor jí zkoušel předepsat nějaký jiný lék, jenže po něm se jí rozbušilo srdce tak, že ho okamžitě vysadila.

"To jsou takové pokusy a omyly," vysvětloval jí lékař. "Nakonec vás dáme do pořádku, Vero. Jen si nedělejte starosti."

"Já si nedělám starosti," odtušila Vera. "Věřím v Hospodina."

"Ano, jistě. Jak také jinak."

Koncem června se lékař rozhodl pro kombinaci Hydrodiuralu a ještě jednoho léku jménem Aldomet - byly to takové velké žluté pilulky, strašně drahé, a vypadaly ohavně. Když je začala brát společně, měla pocit, že musí každou čtvrt hodinu na malou. Bolela ji hlava. Srdce jí tlouklo. Doktor tvrdil, že se jí tlak vrátil zpátky k normálu, ovšem ona mu nevěřila. K čemu jsou vlastně doktoři? Jen se podívejte, co provádějí s Johnnym, rozřezali ho jak dobytče při porážce, už má za sebou tři operace a vypadá jako nějaká zrůda, jak je tak celý sešíváný na rukou, na nohou i na krku, a přitom se nedokáže ani pohnout bez takového toho chodítka, jak ho musela používat stará paní Sylvesterová. A vůbec, když má tlak zpátky dole, proč je jí celou dobu tak mizerně?

"Musíš dopřát tělu čas, aby si na tu medicínu zvyklo," tvrdil Johnny. Byla první červencová sobota a jeho rodiče za ním přijeli na víkend. Johnny se právě vrátil z vodní terapie, byl celý bledý a tváře měl propadlé. V rukou držel malé olověné koule, a zatímco mluvili, zvedal je a znovu spouštěl do klína, aby si procvičil lokty a posílil bicepsy a tricepsy. Jizvy, jež se mu táhly po pažích a předloktích jako stopy po ranách bičem, se natahovaly a smršťovaly.

"Hlavně věřit v Boha, Johnny," opáčila Vera. "Těchhle hloupostí nemáme přece zapotřebí. Věř v Boha a On tě uzdraví."

"Vero..." začal Herb.

"Nech mě. Tohle je hloupost! Cožpak Bible nepraví, ptej se, a bude ti dáno, klepej, a bude ti otevřeno? Já nemusím brát ty odporné medikamenty a můj chlapec nemusí nechat ty doktory, aby ho dál trápili. Je to špatné, nikomu to nepomůže a je to hřích!"

Johnny odložil olověné koule na postel. Svaly na rukou se mu třásly. Zvedal se mu žaludek, byl vyčerpaný, a najednou ho přepadla zlost vůči matce.

"Bůh pomáhá těm, kdo si pomohou sami," prohlásil. "Ty vůbec nemáš zájem o křesťanského Boha, mami. Chceš nějakého kouzelného džina, co by vyletěl z láhve a splnil ti tři přání."

"Johnny!"

"Vždyť je to pravda."

"Tohle ti určitě nasadili do hlavy doktoři! Takové nápady!" Rty se jí rozklepaly, ale v jejích vytřeštěných očích se nezaleskla jediná slza. "Bůh tě probudil z toho komatu, Johnny, abys konal jeho vůli. Ti ostatní se tě jen..."

"Ti ostatní se mě jen snaží postavit na nohy, abych nemusel až do smrti vykonávat Boží vůli z kolečkového křesla."

"Jenom se nehádejte," ozval se Herb. "V rodině by neměly být hádky." A na světě by neměly být hurikány, i když se objevují každý rok; nemohl říci nic, čím by je zastavil. Už se k tomu schylovalo dlouho.

"Když budeš důvěřovat Bohu, Johnny..." spustila Věra a Herba si vůbec nevšímala.

"Já už nevěřím ničemu."

"To nerada slyším," pronesla přísným, odtažitým hlasem. "Děblovi pohůnci jsou všude. Budou tě chtít svést z pravé cesty. A vypadá to, že se jim to docela daří."

"Ty z toho pořád musíš dělat něco... něco věčného, co? Já ti povím, co se mi stalo, byla to jenom pitomá nehoda, děcka závodila na silnici a já měl tu smůlu, že jsem to odnesl. Víš, co chci, mami? Chci se odtud dostat. Nic jiného nechci. A taky chci, abys dál brala léky a... aby ses vrátila na zem. Nic víc."

"Odcházím." Vstala. Tvář měla bledou a křečovitě staženou. "Budou se za tebe modlit, Johnny."

Bezmocně se za ní díval: byl celý zoufalý a nešťastný. Jeho zlost se vytratila jako pára nad hrcem. Vybil si ji na ní. "Ber ty léky!" zavolal.

"Budou se modlit, aby se ti dostalo osvětlení."

Vyšla z pokoje s tváří přísnou a tvrdou jako kámen.

Johnny se bezmocně podíval na otce.

"Johne, tohle jsi neměl dělat," mínil Herb.

"Jsem unavený. To potom snadno ztrácím soudnost. A trpělivost taky."

"Jo," připustil Herb. Zřejmě chtěl říci ještě něco dalšího, ale nechal si to pro sebe.

"Pořád ještě chce jet do Kalifornie na to sympóziu o létajících talířích, nebo co to je?"

"Ano. I když si to možná ještě rozmyslí. U ní nikdy nevíš, a stejně by to bylo až za měsíc."

"Měl bys něco dělat."

"Jo? A co? Dát ji zavřít do blázince?"

Johnny zavrtěl hlavou. "Já nevím. Ale možná bys o tom měl začít vážně přemýšlet a ne jen pořád předstírat, že to nepřichází v úvahu. Je nemocná. Přece to víš."

Herb ho okřikl: "Byla úplně v pořádku, než jsi..."

Johnny sebou škubl, jako by dostal políček.

"Promiň, Johnne. Víš, já to tak nemyslel."

"To nic, tati."

"Vážně jsem to tak nemyslel." Herb se tvářil jako hromádka neštěstí. "Poslyš, měl bych jít za ní. Nejspíš teď rozdává po chodbách letáčky."

"Dobře."

"Johnny, pokus se na tohle všechno zapomenout a soustřed' se na to, aby ses dal do pořádku. Ona tě má ráda a já taky. Nesud' nás tak přísně."

"Nebudu. To nic není, tati."

Herb políbil Johnnyho na tvář. "Musím za ní."

"Jistě."

Herb odešel. Sotva za ním zapadly dveře, Johnny vstal a odkulhal ty tři kroky od křesla k posteli. Nic moc. Ale přece jen něco. Aspoň nějaký začátek. Litoval víc než otec, že na mámu takhle vyjel. Litoval toho, protože mu v hloubi duše klíčila jistota, že jeho matka tu už dlouho nebude.

2

Vera přestala brát léky. Herb s ní o tom mluvil, prosil ji, žádal. Nic nepomohlo. Ukázala mu dopisy od "přátel v Kristu", většinou naškrábané strašným rukopisem a plné hrubek; všechny do jednoho však podporovaly její postoj a slibovaly, že na ni jejich autoři budou pamatovat ve svých modlitbách. Jeden přišel od jisté dámy z Rhode Islandu, která také (společně se svým špicem jménem Otis) čekala na farmě ve Vermontu na konec světa. "Bůh je nejlepším lékem," psala tato paní, "žádej boha a budeš uzdravena, a ne doctory, co si o sobě mislí, že mají boží moc, to doctory zapůsobili všechnu tu rakovinu na tomhle zlém světě těma svýma d'ábelskýma kouskama, každý, koho jednou operovali, i kdyby mu jenem vyndávali mandle, tak dřív nebo pozdějc dostane rakovinu, to je dokázaná věc, tak tedy žádej boha, modli se k bohu, Spoj SVOJI VŮLI S JEHO VŮLÍ a BUDEŠ UZDRAVENA."

Herb si promluvil s Johnnyem po telefonu a druhý den Johnny zavolal matce, aby se jí omluvil, že na ni byl tak hrubý. Požádal ji, aby ty léky začala znovu brát - kvůli němu. Vera jeho omluvu přijala, avšak k medicíně se odmítla vrátit. Pokud Bůh chce, aby dál chodila po téhle zemi, jistě to nějak zařídí, aby po ní chodila i nadále. A pokud ji Bůh hodlá k sobě povolat, udělá to, i kdyby do sebe nacpala kýbl prášků denně. Proti takovému argumentu se nedalo nijak protestovat a jediné, co Johnnyho napadlo, bylo tvrzení, které už osmnáct set let odmítali svorně katolíci i protestanti, totiž, že Bůh vykonává svou vůli prostřednictvím lidské mysli a lidského ducha.

"Mami," namítal, "nenapadlo tě nikdy, že to byla Boží vůle, aby nějaký doktor vymyslel prášky, po kterých můžeš žít déle? Nechceš se nad tím aspoň zamyslet?"

Při meziměstských hovorech se těžko řeší teologické spory. Zavěsila.

Nazítří vstoupila do Johnnyho pokoje Marie Michaudová, položila mu hlavu na postel a rozplakala se.

"No tak, no tak," brumlal Johnny, celý polekaný. "Copak je? Co se stalo?"

"Můj syn," odvětila s pláčem. "Můj Mark. Operovali ho a dopadlo to přesně, jak jste říkal. Je v pořádku. Zas bude na to oko vidět. Díky Bohu."

Objala Johnnyho a on jí objetí opětoval, jak nejlépe mohl. Zatímco mu po tváři stékaly její horké slzy, napadlo ho, že to, co se mu stalo, možná není přece jen tak zlé. Třeba je přece jen dobře některé věci říkat, vidět, nacházet. Vlastně ani představa, že se stal prostředníkem Boha, nebyla tak docela

nesmyslná, i když jeho pojetí Boha bylo poněkud zmatené a nesouvislé. Držel Marii v náručí a říkal jí, jakou má radost. Připomněl jí, že on sám přece Marka neoperoval, a že si ani pořádně nepamatuje, co jí tehdy povídal. Krátce poté odešla a cestou si utírala oči; Johnny osaměl se svými myšlenkami.

3

Začátkem srpna se za Johnnym přišel podívat Dave Pelsen. Zástupce ředitele střední školy v Cleaves Mills byl drobný úpravný mužik s tlustými brýlemi, který si potrpěl na kukuřičné placičky a křiklavá sportovní saka. Ze všech lidí, kteří přišli během toho nekonečného léta roku 1975 Johnnyho navštívit, se Dave změnil nejméně. Vlasy mu jen o něco víc prokvetly stříbrem, což bylo všechno.

"Tak co, jak se ti daří? Doopravdy?" otázal se Dave, když se přivítali.

"Není to špatné," odvětil Johnny. "Už můžu chodit sám, jenom to nesmím přehánět. Obeplavu šestkrát bazén. Občas mě bolí hlava, až myslím, že se mi rozskočí, a doktoři tvrdí, že to ještě nějakou dobu potrvá. Možná až do smrti."

"Můžu se tě zeptat na něco osobního?"

"Pokud chceš vědět, jestli se mi ještě postaví," usklíbl se Johnny, "tak ano."

"To rád slyším, jenže já se tě chtěl zeptat spíš na peníze. Můžeš tohle všechno zaplatit?"

Johnny zavrtěl hlavou. "Jsem ve špitále skoro pět let. To si nemůže dovolit nikdo, snad jen Rockefeller. Naši mě přihlásili do nějakého státního programu. Naprostá katastrofa, nebo jak se to jmenuje."

Dave přikývl. "Program pomoci při mimořádných katastrofách. Myslel jsem si to. Ale jak to, že tě nedali do státní nemocnice? To se přece musí."

"O to se postaral doktor Weizak s doktorem Brownem. A jim taky vděčím za to, že jsem se z toho zatím takhle vylízal. Byl jsem... takový morče, jak říká doktor Weizak. Jak dlouho udržíme toho chlapa v komatu, aby se z něj nestala úplná troska? Poslední dva roky, co jsem byl v komatu, na mně pracovali terapeuti. Dostával jsem vitaminové injekce... ještě teď mám zadek jako po neštovicích. Oni ani nečekali, že se jim za to osobně nějak odvděčím. Co mě tady přijali, považovali mě za ztracený případ. Weizak tvrdí, že na mě s Brownem zkoušeli 'agresivní podporu životních funkcí'. Podle něj se na tom dá postavit argument proti všem kritikům udržování života, když už není naděje na vyléčení. Prostě, kdyby mě odvezli do státní nemocnice, neměli by mě po ruce, tak si mě nechali tady. Nakonec by se mnou ale stejně skončili a já bych do té státní musel."

"A tam bys mohl mluvit o štěstí, kdyby tě každých šest hodin obrátili, abys nedostal proleženiny," prohodil Dave. "A kdyby ses probudil v roce 1980, byl bys zralej na odpis."

"Na odpis bych asi byl stejně," mínil Johnny. Pomalu zavrtěl hlavou. "Mám pocit, že se zblázním, jestli mi ještě někdo navrhne jedinou operaci. Stejně budu už vždycky kulhat a nikdy neotočím hlavu úplně doleva."

"Kdy tě pustí?"

"Za tři neděle, dá-li Bůh."

"A co pak?"

Johnny pokrčil rameny. "Nejspíš se vrátím domů. Do Pownalu. Moje máma bude nějakou dobu v Kalifornii na takovém... hm... náboženském shromáždění. Zatím se můžeme dát zase dohromady s tátou. Taky napsal jeden literární agent z New Yorku... tedy ne on osobně, ale jeden z jeho asistentů. Podle nich by se o tom, co se mi stalo, dala napsat knížka. Nejspíš zkusím napsat pár kapitol a osnovu, třeba to ten chlap nebo jeho asistent někde udá. Ty prachy by se mi docela šikly, a to myslím vážně."

"Zajímal se o tebe ještě někdo?"

"Pak tu byl ten chlapík z bangorských Daily News, co o tom psal do novin..."

"Bright? Ten je dobrý."

"Rád by zajel do Pownalu, až odtud vypadnu, a udělal velkou reportáž. Ten chlap se mi docela zamlouvá, ovšem zatím si ho držím od těla. Z toho mi žádné peníze nekoukají a po pravdě řečeno, tohle jediné mě teď zajímá nejvíc. Klidně bych šel do 'Tabu', kdyby mi za to dali dvě stovky. Naši přišli o všechny úspory. Proдали auto a koupili si takovou starou rachotinu. Táta si vzal druhou hypotéku na dům, zrovna když měl začít uvažovat o tom, že půjde do důchodu, dům prodá a bude z toho žít."

"Napadlo tě, že bys mohl zase učit?"

Johnny zvedl oči. "To má být nabídka?"

"Lepší než drátem do oka."

"To mě těší," pravil Johnny. "Jenomže já to určitě do září nestihnu, Dave."

"Nemluvil jsem o září. Určitě se pamatuješ na tu Sářinu kamarádku, Anne Straffordovou?" Johnny přikývl. "Tak z té je teďka Anne Beattyová a v prosinci čeká dítě. Takže na druhé pololetí potřebujeme angličtináře. Nic velkého. Čtyři hodiny, jedno samostudium pro čtvrtáky, dvě přestávky."

"To myslíš vážně, Dave?"

"Naprosto vážně."

"To je od tebe teda sakra milý," zachroptěl Johnny.

"A co, k čertu," odbyl ho Dave. "Tys byl zase sakra dobrej kantor."

"Můžeš mi dát pár týdnů na rozmyšlenou?"

"Do prvního října, jestli chceš," prohlásil Dave. "Podle mě na tý knížce budeš moct dělat tak jako tak. Kdyby to vypadalo, že z toho něco bude."

Johnny přikývl.

"A možná se ti ani nebude chtít v Pownalu zůstat tak dlouho," dodal Dave. "Třeba ti to bude... nepohodlný."

Johnny by nejradši něco řekl, ale radši to spolkl.

Kdepak dlouho, Dave. Víš, moje matka si právě nechává mejt hlavu. Akorát zevnitř, chápeš? Dostane mrtvici. Nedožije se Vánoc, pokud ji s tátou nepřesvědčíme, že má zase začít brát prášky, což se nám nejspíš nepodaří. A já na tom mám podíl - jenom pořád nevím, jak velkej. A ani to nechci vědět.

Místo toho opáčil: "Tamtamy duní, co?"

Dave pokrčil rameny. "Od Sáry jsem vyrozuměl, že tvoje matka se s tím nemůže nějak vyrovnat. Však ona se z toho dostane, Johnny. A mezitím si rozmysli tu nabídku."

"To udělám. Vlastně už teď ti můžu předběžně slíbit, že to vezmu. Budu rád, když zas budu moct učit. Vrátím se do normálu."

"Tak se mi to líbí," na to Dave.

Když odešel, Johnny si lehl na postel a díval se z okna. Byl strašně unavený. Vrátit se do normálu.

Vlastně ani nevěřil, že se mu to ještě někdy podaří.

Cítil, jak se pomalu dostavuje další bolest hlavy.

4

To, že si Johnny Smith ze svého komatu odnesl něco zvláštního, se nakonec dostalo do novin; David Bright se dostal se svou zprávou na první stránku. Stalo se to sotva týden před Johnnyho odchodem z nemocnice.

Byl právě na terapii a ležel na zádech na žíněnce. Na břicho mu ležel pět kilo těžký medicinbal. Terapeutka Eileen Magownová stála nad ním a počítala, kolikrát se zvedne z lehu do sedu. Měl to udělat desetkrát, ale zatím zápolil teprve s číslem osm. Po tváři mu stékal pot a hojící se jizvy na krku mu zrudly.

Eileen byla malá nehezká žena s tělem jako proutek, hřívou kadeřavých rudých vlasů a tmavě zelenýma očima, jež občas přecházely do oříškového odstínu. Johnny jí občas se směsí veselí a podráždění nazýval nejmenším mariňáckým zupákem na světě. Politikou biče a cukru se jí podařilo z ubožáka upoutaného na lůžko, který sotva udržel sklenici s vodou, udělat muže, jenž chodil bez hole, zvládl tři kliky po sobě a obeplaval nemocniční bazén za třiapadesát sekund - na olympiádu to sice nestačilo, ovšem špatné to taky nebylo. Byla svobodná a se svými čtyřmi kočkami bydlela ve velkém domě na Center Street v Oldtownu. Byla tvrdá jako kámen a nesnesla odpor.

Johnny dopadl na záda. "Ne," lapal po dechu. "Už dost, Eileen."

"Vstávej, hochu," volala na něj se sadistickou bujarostí. "Nahoru, pěkně nahoru! Ještě třikrát a můžeš si dát kolu."

"Dej mi ten dvouapůlkilový medicinbal a já to udělám ještě dvakrát."

"Jestli hned neuděláš tři další, dostane se ten dvouapůlkilový medicinbal do Guinnessovy knihy rekordů jako největší čípek na světě. Tak šup!"

"Uchchchh!" vydralo se z Johnnyho, když zvládl číslo osm. Spadl na záda a okamžitě se znovu zvedl.

"Výborně!" ječela Eileen. "Ještě jednou, ještě jednou!"

"Uchrchrchrchááách!" zařičel Johnny a posadil se podesáté. Pak se zhroutil na žíněnku; medicinbal se odkutálel stranou. "Strhnul jsem si kýlu, to máš radost, co, všechny střeva mám vytrhaný a teď se mi bimbají v břicho, já tě budu žalovat, ty zatracená harpyje."

"No, není roztomilej," zašveholila Eileen a podala mu ruku, aby mu pomohla na nohy. "A to ještě nic není proti tomu, co jsem pro tebe připravila na příště."

"To pusť z hlavy," prohlásil. "Příště si jenom pěkně zaplavu v..."

Podíval se na ni a ve tváři se mu objevil zaražený výraz. Sevřel jí ruku tak, až jí to skoro bolelo.

"Johnny? Co se děje? To máš křeč nebo co?"

"A sakra," pronesl Johnny tiše.

"Johnny?"

Držel ji za ruku a díval se jí do tváře tak zasněným pohledem, až jí to znervóznilo. Už o Johnnym Smithovi ledacos slyšela, jenže to všechno odbývala z pozice svého tvrdohlavého skotského pragmatismu. Říkalo se, že předpověděl uzdravení kluka Marie Michaudové, a to ještě předtím, než si byli doktoři na sto procent jistí, že tu riskantní operaci vůbec podniknou. Další pověsti se týkaly doktora Weizaka; proslýchalo se, že mu Johnny řekl, že jeho matka není mrtvá, ale žije pod jiným jménem někde na západním pobřeží. Pro Eileen Magownovou to byly všechno babské žvásty a radila je do jedné linie se všemi těmi ženskými časopisy plnými příběhů "ze života", jež ošetřovatelky přímo hltaly. Teď však z jeho pohledu začínala mít strach. Bylo to, jako by jí viděl až do žaludku.

"Johnny, není ti nic?" V tělocvičně stáli sami. Velké dvoukřídlé dveře z matovaného skla vedoucí k bazénu byly zavřené.

"Pane jo," vydechl Johnny. "Měla bys... ano, ještě je čas. Nejvyšší čas."

"O čem to mluvíš?"

V tom okamžiku vypadl z tranzu. Pustil ji; ruku jí svíral tak silně, že jí na zápěstí zůstaly bílé skvrny.

"Zavolej hasiče," prohlásil. "Zapomněla jsi vypnout vaříč. Už začínají chytat záclony."

"Cože?"

"Od vaříče chytla utěrka a od ní záclony," vysvětloval Johnny netrpělivě. "Tak dělej, zavolej tam. Chceš, aby ti vyhořel barák?"

"Johnny, nemůžeš přece vědět..."

"Kašli na to, co vím a co nevím," odsekl Johnny, popadl ji za loket a vlekl ji ke dveřím. Silně kulhal na levou nohu, jako ostatně vždycky, když byl unavený. Prošli kolem bazénu, kde jejich podpatky dutě cvakaly o dlaždice, a po chodbě zamířili k sesterně. Uvnitř dvě ošetřovatelky popíjely kávu, zatímco třetí stála u telefonu a komusi vysvětlovala, jak si předělala byt.

"Zavoláš sama, nebo mám zavolat já?" tázal se Johnny.

Eileen usilovně přemítala. Ranní program měla dokonale zažitý jako každý, kdo žije sám. Vstala a uvařila si jedno vajíčko; mezitím snědla celý grep bez cukru a miskou kukuřičných vloček. Po snídani se oblékla a jela do nemocnice. Vypnula ten vaříč? Jistě, jakpak ne. Nevzpomínala si sice, že by to udělala, ale byl to přece zvyk. Určitě ho vypnula.

"Johnny, vážně nevím, jak tě mohlo napadnout..."

"Tak dobře, zavolám tam sám."

To už stáli v sesterně, prosklené kukani vybavené třemi židlemi a ohříváčem. Místnůstce vévodil světelný panel - řady drobných žárovek, které začaly červeně blikat, kdykoli nějaký pacient stiskl tlačítko přivolání sestry. Tři z nich právě blikaly. Obě sestry dál popíjely kávu a hovořily o nějakém doktorovi, co přišel do baru k Benjaminovi ožralý jako slíva. Třetí nejspíš mluvila se svou kosmetičkou.

"Promiňte, musím si zavolat," oslovil ji Johnny.

Ošetřovatelka přikryla mluvítko rukou. "V hale je bud..."

"Díky," pravil Johnny a vytrhl jí sluchátko z ruky. Stiskl tlačítko volné linky a vytočil nulu. Bylo obsazeno.

"Co je s tím krámem?"

"Heleďte!" vyjela na něj sestra, jež předtím rozmlouvala se svou kosmetičkou. "Co to sakra děláte?"

Dejte to sem!"

Johnny si vzpomněl, že je v nemocnici s vlastní ústřednou; vytočil tedy devítku a dostal se na státní linku.

Pak znovu vytočil nulu.

Ošetřovatelka, rudá zlostí, se vrhla po sluchátku. Johnny ji odstrčil. Otočila se, spatřila Eileen a přistoupila k ní. "Hele, Eileen, co je to za šílence?" zeptala se pronikavým hlasem. Ostatní dvě sestry odložily hrnky s kávou a vytřeštěně zíraly na Johnnyho.

Eileen rozpačitě pokrčila rameny. "Nevím, on jenom..."

"Operátorka."

"Dobrý den, chci ohlásit požár v Oldtownu," pravil Johnny. "Můžete mi říct, kam mám zavolat?"

"Hej," vyjekla jedna z ošetřovatelek. "U koho hoří?"

Eileen nervózně přešlápla z nohy na nohu. "On tvrdí, že u mě."

Ošetřovatelka, která předtím hovořila se svou kosmetičkou o úpravách v bytě, si vetřelce ještě jednou prohlédla. "Panebože, to je on," vydechla.

Johnny ukázal na panel, kde už blikalo asi šest žárovek. "Nechcete se jít radši podívat, co ty lidi chtějí?"

Operátorka ho spojila s hasičskou stanicí v Oldtownu.

"Jmenuji se John Smith a chci nahlásit požár. Je to..." Podíval se na Eileen. "Kde vlastně bydlíš?"

Chvilí měl Johnny pocit, že mu to neřekne. Pohybovala rty, avšak nevydala hlásku. Obě milovnice kávy mezitím zapoměly na své hrnky a ustoupily na druhý konec místnosti. Šeptaly si jako holčičky na školním záchodě. Oči měly vyvalené.

"Prosím?" naléhal hlas na druhém konci drátu.

"No tak," vyjel Johnny. "Máš snad ráda pečený kočky?"

"Center Street 624," odpověděla Eileen neochotně. "Johnny, ty ses zbláznil."

Johnny zopakoval adresu do telefonu. "Je to v kuchyni."

"Jak se jmenujete, pane?"

"John Smith. Volám z Východní maineské nemocnice v Bangoru."

"Mohu se vás zeptat, jak jste k té informaci přišel?"

"To bychom tady byli celý den. Ta informace je správná. Teď to jed'te uhasit." Praštil sluchátkem do vidlice.

"...a taky říkal, že matka Sama Weizaka je pořád..."

Odmlčela se a pohlédla na Johnnyho. Cítil, jak ho všechny pozorují, jak se jejich pohledy dotýkají jeho kůže jako drobná rozpálená závaží, a tehdy poznal, co z toho všeho vzejde; sevřel se mu žaludek.

"Eileen," pronesl.

"Copak?"

"Máš nějaké známé sousedy?"

"Ano.... Burta a Janice, bydlí hned vedle..."

"Je někdo z nich doma?"

"Janice tam nejspíš bude."

"Co kdybys jí zavolala?"

Eileen přikývla; konečně pochopila, kam míří. Vzala si od něj sluchátko a vytočila číslo ústředny 827. Sestry dychtivě přihlížely, jako by se nějakou zvláštní náhodou ocitly v nesmírně zajímavém televizním programu.

"Haló, Janice? Tady Eileen. Jsi v kuchyni?... Nemohla by ses podívat z okna a říct mi, jestli u mě je všechno, ehm, v pořádku?... Víš, jeden můj známý říká... Povím ti to, až se podíváš, ano?" Eileen se začervenala. "Ano, počkám." Podívala se na Johnnyho a prohlásila: "Ty ses musel zbláznit."

Nastalo zdánlivě nekonečné ticho. Pak se Eileen znovu zaposlouchala. Poslouchala dlouho a pak pronesla nezvykle tichým, pokorným hlasem: "Ne, to je v pořádku, Janice. Už jsme je zavolali. Ne... Teď ti to nemůžu vysvětlit, povím ti všechno později." Přejela Johnnyho pohledem. "Jo, je to zvláštní, jak jsem to mohla vědět... ale můžu to vysvětlit. Aspoň si to myslím. Tak ahoj."

Zavěsila. Všichni ji sledovali: ošetřovatelky s nenasytnou zvědavostí, Johnny s otravnou jistotou.

"Janice říká, že se mi z okna kuchyně valí kouř," pravila Eileen a všechny tři sestry unisono vydechly.

Jejich oči, vytřeštěné a trochu vyčítavé, se obrátily znovu k Johnnymu. Oči poroty, pomyslel si rozpačitě.

"Měla bych zajet domů," nadhodila Eileen. Ta rozhodná, věčně popichující optimistka zmizela a vystřídala ji drobná ženuška, která má strach o své kočky, o svůj dům a o své věci. "Já... nevím, jak ti mám

poděkovat, Johnny... je mi líto, že jsem ti nevěřila, ale..." Rozplakala se. Jedna ze sester k ní vykročila, jenže Johnny ji předběhl. Vzal Eileen kolem ramen a odvedl ji do haly. "Ty to doopravdy umíš," šeptala Eileen. "Jak říkali..." "Zajed' tam," pobízel Johnny. "Uvidíš, že z toho nic nebude. Nějaké škody od kouře a vody, nic víc. Počítám, že přijdeš o ten plakát z Butche Cassidyho a Sundance Kida, a tím to končí." "Ano, jistě. Děkuju, Johnny. Bůh ti žehnej." Políbila ho na tvář a vykročila směrem k východu. Ještě jednou se ohlédla a výraz její tváře až příliš připomínal pověřivý strach. Sestry se tísnily za sklem sesterny a civěly na něj. Zčistajasna mu připomněly vrány na telefonním drátě, jak si prohlízejí něco lesklého, něco, co se dá rozklovat na kusy. "Běžte se podívat na ty lidi," zavrčel na ně; sotva uslyšely jeho hlas, ucouvly. Kulhal dál chodbou k výtahům a nechal je, ať si po libosti roznášejí drby. Byl unavený. Nohy ho bolely. Měl pocit, že má v kyčlích rozdrčené sklo. Ze všeho nejvíc si chtěl lehnout.

KAPITOLA 11

1

"Co budeš dělat?" ptal se Sam Weizak. "Kristepane, jak to mám vědět," opáčil Johnny. "Kolik říkáš, že jich tam je?" "Asi tak osm. Jeden je místní dopisovatel agentury AP. Pak jsou tam lidi ze dvou televizních stanic s kamerami a reflektory. Ředitel nemocnice se na tebe dost zlobí, Johnny. Myslí, že to od tebe nebylo hezké." "Protože měl jedné slečně vyhořet barák?" podivil se Johnny. "Tak se mi zdá, že novináři mají dneska málo práce." "Ani bych neřekl. Ford vetoval dva zákony. OOP vyhodilo v Tel Avivu do povětří restauraci. A na letišti vyčmuchar policejní pes dva metráky marihuany." "Tak co dělají tady?" na to Johnny. Když mu Sam přišel sdělit, že se dole v hale scházejí reportéři, nejprve ho napadlo, co si o tom pomyslí jeho matka. Byla s otcem v Pownalu a připravovala se na pouť do Kalifornie, která měla začít za týden. Ani Johnny, ani jeho otec nepovažovali za rozumné, aby tam jezdila, a zpráva o netušených parapsychologických schopnostech mohla její rozhodnutí změnit, jenže v tomto případě měl Johnny obavu, že by jí taková změna nemusela vůbec prospět. Mohla by to pro ni být poslední kapka. Naproti tomu - ta myšlenka ho přepadla s nečekanou silou -, mohlo by ji to přesvědčit, aby zase začala brát léky. "Přijeli, protože tady čenichají sólokapra," odpověděl Sam. "Čítankový případ." "Vždyť jsem nic neudělal, jenom..." "Jenom jsi oznámil Eileen Magownové, že jí hoří dům, a byla to pravda," pronesl Sam tiše. "No tak, Johnny, přece jsi musel vědět, že to takhle dřív nebo později dopadne." "Já o žádnou reklamu nestojím," opáčil Johnny ponuře. "Ne. To jsem tím nemyslel. Zemětřesení taky nestojí o reklamu. A reportéři o něm stejně píšou. Lidi to chtějí vědět." "Co když s nima prostě odmítnu mluvit?" "To by nebylo dobře," mínil Sam. "Půjdou pryč a uveřejní nějaké nesmysly, co slyšeli z druhé ruky. A pak, sotva vyjdeš z nemocnice, se na tebe sesypou. Budou ti strkat pod nos mikrofony, jako bys byl nějaký senátor nebo šéf mafie, víš?" Johnny se nad tím zamyslel. "Je tam dole Bright?" "Jistě." "Co kdybych ho sem pozval? Že bych promluvil jenom s ním a on by to pak předal ostatním." "To bys mohl, ale ty ostatní bys tím děsně naštvál. A naštvaný reportér je nejhorší nepřítel člověka. Nixon si je taky naštvál a oni ho pak rozcupovali." "Já nejsem Nixon," namítl Johnny. Weizak se zašklebil. "Díky Bohu," pravil.

"Tak co navrhuješ?" zeptal se Johnny.

2

Sotva Johnny vstoupil létacími dveřmi do západní haly, reportéři vyskočili a hrnuli se k němu. Měl na sobě bílou košili s rozhalenkou a džíny, které mu byly příliš velké. Byl bledý, avšak vypadal klidně. Na krku se mu zřetelně rýsovaly jizvy po operaci šlach. Ocitl se pod palbou fotografických blesků a ucouvl. Ozvala se změt' otázek. "Tak moment!" okřikl je Sam Weizak. "Tohle je pacient v rekonvalescenci. Je ochoten učinit krátké prohlášení a odpoví vám na pár otázek, ale jenom když se budete chovat spořádaně! Ted' ustupte, ať vůbec může dýchat!"

Rozsvítily se reflektory televizních štábů a zalily halu nepozemským světlem. U dveří se shromáždili lékaři společně se sestrami a přihlíželi.

Johnny před těmi světly ucukl; uvažoval, jestli takhle vypadají ta proslavená světla ramp. Měl pocit, jako by se mu všechno tohle jen zdálo.

"Kdo jste?" zahulákal jeden z reportérů na Weizaka.

"Jsem ošetřující lékař toho mladíka a jmenuji se Samuel Weizak, píše se to se dvěma X."

Ozval se smích a atmosféra se poněkud uvolnila.

"Johnny, je ti dobře?" staral se Weizak. Byl už podvečer a jeho zjištění, že v kuchyni u Eileen Magownové hoří, mu připadalo vzdálené a nepodstatné jako vzpomínka na vzpomínku.

"Jistě," odušil.

"Tak co bude s tím prohlášením?" volal nějaký novinář.

"Dobrá," začal Johnny, "tak tedy. Na terapii chodím k ženě jménem Eileen Magownová. Je to velmi milá dívka a dost mi pomohla, abych se postavil na nohy. Měl jsem nehodu, víte, a..." Jedna televizní kamera zamířila přímo k němu a upřela na něj svůj prázdný pohled, což ho na chvíli vyvedlo z konceptu, "...a hodně jsem zeslábl. Tak nějak se mi zkrátily svaly. Dneska ráno jsme byli v tělocvičně, zrovna jsme končili, a najednou jsem dostal pocit, že jí hoří dům. Tedy, přesněji řečeno..." Panebože, blábolíš tu jako idiot! "Měl jsem pocit, že zapomněla vypnout vařič a že jí v kuchyni začínají chytat záclony. Tak jsme šli zavolat hasiče a tím to skončilo."

Chvilku jim trvalo, než si to přebrali - prostě jsem dostal takový pocit a tím to skončilo -, načež se znovu ozvala kulometná palba otázek a všechno se smíchalo do jediné nesrozumitelné kaše lidských hlasů.

Johnny se bezmocně rozhlédl; nedokázal se orientovat a připadal si velmi zranitelný.

"Jeden po druhém!" zaburácel Weizak. "Zvedejte ruce! Copak jste nechodili do školy?"

Zvedly se paže a Johnny ukázal na Davida Brighta.

"Myslíte, že to byl parapsychologický zážitek, Johnny?"

"Myslím, že to byl pocit," odpověděl Johnny. "Dělal jsem lehsedy a zrovna jsem skončil. Slečna Magownová mě vzala za ruku, aby mi pomohla vstát, a tehdy mi to došlo."

Ukázal na dalšího.

"Mel Allen, portlandský Sunday Telegram, pane Smithi. Vypadalo to jako obrázek? Měl jste to v hlavě jako obrázek?"

"Ne, vůbec ne," odvětil Johnny, i když si vůbec nevzpomínal, jak to vlastně vypadalo.

"Už se vám něco takového stalo, Johnny?" tázala se jakási mladá žena v kalhotovém kostýmu.

"Ano, několikrát."

"Můžete nám něco říci o těch ostatních případech?"

"Ne, radši ne."

Jeden z televizních reportérů zvedl ruku a Johnny na něj kývl. "Měl jste nějaké podobné zážitky před svou nehodou a následným komatem, pane Smithi?"

Johnny zaváhal.

Zdálo se, že by v místnosti bylo slyšet spadnout špendlík. Televizní reflektory ho hřály do tváře jako tropické slunce. "Ne," odpověděl.

Další palba otázek. Johnny se bezmocně podíval na Weizaka.

"Dost, dost!" zařičel doktor. Pohlédl na Johnnyho a šum ustal. "Hotovo, Johnny?"

"Odpovím ještě na dvě otázky," rozhodl Johnny. "A pak... vážně... mám za sebou dlouhý den... ano,

paní?"

Ukázal na rozložitou ženu, jež se prodrala mezi dvěma mladšími reportéry. "Pane Smithi," oslovila ho mocným hlasem, který se nesl jako troubení na tubu, "koho bude Demokratická strana napřesrok kandidovat na prezidenta?"

"To vám nepovím," odvětil Johnny, ježž tahle otázka upřímně překvapila. "Jak to mám vědět?"

Zvedly se další ruce. Johnny ukázal na vysokého, strážlivě vypadajícího muže v tmavém obleku. Muž postoupil o krok vpřed. Měl v sobě něco ponurého a napjatého.

"Pane Smithi, jsme Roger Dussault z lewistonského Sunu a chci se vás zeptat, jestli tušíte, proč byste zrovna vy měl mít takové mimořádné schopnosti... pokud je skutečně máte. Proč právě vy, pane Smithi?"

Johnny si odkašlal. "Pokud správně rozumím vaší otázce... chcete, abych před vámi obhájil něco, čemu sám nerozumím. To prostě nemohu."

"Nemusíte nic obhajovat, pane Smithi. Stačí to vysvětlit."

Myslí si, že jim větším bulíky na nos. Nebo že se o to snažím.

Weizak si stoupl vedle Johnnyho. "Možná bych na to mohl odpovědět já," prohlásil. "Nebo se aspoň pokusit o vysvětlení, proč se na tuhle otázku odpovědět nedá."

"Vy jste taky jasnovidce?" otázal se Dussault chladně.

"Ano, to má v popisu práce každý neurolog," odušil Weizak. Halou zaburácel smích a Dussault zrudl.

"Dámy a pánové od tisku. Tento muž strávil čtyři a půl roku v komatu. My, kdo se zabýváme lidským mozkiem, nemáme tušení, proč se tak stalo, ani proč se nakonec probudil, a to z toho prostého důvodu, že vůbec nevíme, co koma vlastně je, stejně jako nechápeme obyčejný spánek a mechanismus probuzení. Dámy a pánové, my nerozumíme ani mozku žáby, ani mozku mravence. Můžete mě klidně citovat... to je odvaha, co?"

Další smích. Weizak se jim líbil. Jenom Dussault se nesmál.

"Také mne můžete citovat, když vám povím, že podle mne tenhle muž získal naprosto novou lidskou schopnost, pokud se ovšem nejedná o velmi starou schopnost. Proč? Copak vám mohu říct proč, když já ani mí kolegové nerozumíme mozku mravence? Nemohu. Mohu vám jenom předložit pár zajímavých skutečností, které mohou, ale nemusí mít význam. Část mozku Johna Smithe byla nenapravitelně poškozena - velmi malá část, ale všechny části mozku mohou být životně důležité. Sám tomu říká 'mrtvá zóna' a zřejmě tam měl uloženo několik stopových vzpomínek. Všechny tyhle vymazané vzpomínky jsou zřejmě součástí 'scény' - tedy scény složené z názvů ulic a silničních ukazatelů. Je to taková malá podmnožina velké celkové množiny. Došlo k drobné, zato však naprosté afázii, která se týká jak mluvy, tak schopnosti vizualizace.

A jako by se tato ztráta měla nějak vyrovnat, nějaká jiná drobná část mozku Johna Smithe se zřejmě probudila. Kousek velkého mozku v temném laloku. Je to jedna z těch silně zvrátněných částí 'předního' neboli 'myslicího' mozku. Elektrické impulsy v téhle části Smithova mozku se značně liší od toho, jak by měly vypadat, víme? A ještě jedna věc. Temný lalok má něco společného s hmatem - kolik, to zatím nikdo přesně neví - a nachází se velmi blízko mozkového centra, které utřídí je a identifikuje různé tvary a textury. A jak jsem vypožoroval, Johnnyho 'zábleskům' vždycky předchází nějaký dotek."

Ticho. Reportéři si usilovně psali poznámky. Televizní kamery, které se přesunuly k Weizakovi, popojížděly zpět, aby zabraly i Johnnyho.

"Tak hotovo, Johnny?" zeptal se Weizak znovu.

"Asi..."

Najednou se mezi reportéry prodral Dussault. Johnnyho zprvu napadlo, že je chce dohonit u dveří, aby jim vyvrátil jejich tvrzení. Pak si však všiml, že si Dussault něco sundává z krku.

"Uděláme ukázkou," prohlásil. V ruce držel medailon na tenkém zlatém řetízku. "Uvidíme, co uděláte s tímhle."

"Neuvidíme nic," rozhodl Weizak. Díval se na Dussaulta přísně jako Mojžíš, s hněvivě nakrčeným prošedivělým obočím. "Tento muž není žádná pouťová atrakce, pane!"

"Málem byste mě obalamutili," trval na svém Dussault. "Buď to to umí, nebo neumí, nemám pravdu?"

Zatímco jste nám tady něco vykládal, taky jsem si něco říkal. Říkal jsem si, že tihle chlapíci nikdy nemohou nic udělat na požádání, protože jsou stejně opravdoví jako štos třídolarovek."

Johnny se rozhlédl po ostatních novinářích. Kromě Brighta, který se tvářil rozpačitě, všichni dychtivě přihlíželi. Zčistajasna si začal připadat jako křesťan v jámě lvové. Mají to vyhrané v každém případě, pomyslel si. Když mu z toho něco vyčtu, mají sólokapra na první stránku. Když jim neřeknu nic, nebo když to odmítnu zkusit, pořád budou mít o čem psát.

"Tak co?" naléhal Dussault. Medailon se mu houpal pod rukou.

Johnny se otočil po Weizakovi, avšak ten znechuceně odvrátil hlavu.

"Dejte to sem," pronesl Johnny.

Dussault mu medailon podal. Johnny si ho položil na dlaň. Byla to plaketa se svatým Kryštofem. Spustil na ni zlatý řetízek a sevřel ji v ruce.

V místnosti se rozhostilo mrtvé ticho. K hrstce lékařů a sester u dveří se přidalo asi půl tuctu dalších, někteří z nich už v normálních šatech, jak se tu stavili cestou domů z práce. Na konci chodby vedoucí ke společenské místnosti v přízemí postával hlouček pacientů. Vzduchem se nesl pocit napětí jako bzučení drátu vysokého napětí.

Johnny, bledý a hubený, v bílé košili a plandajících džínách, stál mlčky. Pravou rukou svíral medailon se svatým Kryštofem tak silně, až mu šlachy na zápěstí ve světle reflektorů jasně vyvstávaly. Proti němu se tyčil jako soudce střízlivý a bezúhonný Dussault ve svém tmavém obleku. Ten okamžik jako by trval celou věčnost. Neozvalo se jediné šeptané slovo, jediné zakašláání.

"Áá," vydechl Johnny... a pak: "Vážně?"

Pomalou povolil sevření. Pohlédl na Dussaulta.

"No tak?" pobízel ho Dussault, jenže všechna autorita se mu z hlasu už vytratila. Ostatně se vytratil i ten unavený a nervózní mladý muž, který předtím odpovídal na dotazy reportérů. Koutky jeho rtů se zvedly do slabého úsměšku, ale nebylo v něm nic přátelského. Jeho modré oči potemněly, vypadaly chladně a odtazitě. Weizak si toho všiml a cítil, jak mu naskakuje husí kůže. Později řekl své ženě, že Johnny vypadal jako člověk, který pozoruje silným mikroskopem zajímavý exemplář bičíkovce.

"To je medailon vaší sestry," sdělil Dussaultovi. "Jmenovala se Anne, ovšem každý jí říkal Terry. Vaše starší sestra. Miloval jste ji. Zbožňoval jste půdu, po níž chodila."

Náhle, ke zděšení všech přítomných, se začal hlas Johnnyho Smithe měnit a nabírat výšku. Nakonec zněl nejistě a trhaně jako hlas dospívajícího chlapce.

"To když budeš přecházet Lisbon Street na červenou, Terry, nebo když budeš v autě s některým z těch kluků z E. L. Nezapomeň, Terry... nezapomeň..."

Podsaditá žena, která se Johnnyho ptala na prezidentského kandidáta demokratů do příštích voleb, zděšeně vyjekla. Jeden z kameramanů chraplavě vydechl: "Ježíšikriste!"

"Nechte toho," zašeptal Dussault. Tvář mu zpopelavěla. Vyvalil oči a v oslnivém světle se mu na spodním rtu zřetelně rýsoval pramínek slin. Natáhl ruce po medailonu, jehož jemný zlatý řetízek si Johnny obtočil kolem prstů. Neměl v nich však žádnou sílu, ani rozhodnost. Medailon se houpal sem a tam a vrhal kolem sebe hypnotické odlesky.

"Nezapomeň na mě, Terry," žadonil pubertální hlásek. "Zůstaň čistá, Terry... prosím tě, zůstaň proboha čistá..."

"Tak dost! Nech toho, ty hajzle!"

Johnny promluvil znovu svým normálním hlasem. "Amfetamin, co? A potom methedrin. Umřela na infarkt, když jí bylo sedmadvacet. Ale nosila ho deset let, Rogere. Vzpomínala na tebe. Nikdy nezapomněla.

Nikdy... nikdy... nikdy."

Medailon mu sklouzl s prstů a s tichým cinknutím dopadl na podlahu. Johnny se chvíli klidně, chladně a zamyšleně díval do prázdna. Dussault se vrhl k jeho nohám, aby zvedl medailon, a do zaraženého ticha se ozvaly jeho chraptivé vzlyky.

Blikl blesk a Johnnyho tvář se vyjasnila. Nejprve se v ní zračila hrůza, již však za okamžik vystřídala lítost. Ztěžka poklekl vedle Dussaulta.

"Promiňte," omlouval se. "Promiňte, nechtěl jsem..."

"Ty mizero podvodnická!" zaječel na něj Dussault. "Je to lež! To všechno je lež! Lež!" Neohrabaně udeřil

Johnnyho do krku a Johnny se skácel, přičemž se praštil hlavou o zem. Viděl hvězdičky.

Nastal rozruch.

Matně si povšiml, že se Dussault prodírá davem ke dveřím. Kolem něj i kolem Johnnyho se točili lidé. Viděl Dussaulta mezi lesem nohou a bot. Pak k němu přistoupil Weizak a pomáhal mu vstát.

"Johne, není ti nic? Neublížil ti?"

"Já jsem mu ublížil víc. Nic mi není." Vyškrábal se na nohy. Něčí ruce - možná patřily Weizakovi, možná někomu jinému - ho podepřely. Točila se mu hlava a bylo mu zle, skoro na zvracení. Tohle byla chyba, strašlivá chyba.

Někdo pronikavě zaječel - ta žena, co se vypytovala na demokraty. Johnny viděl, jak se Dussault zhroutil na kolena, zašmátral po rukávu její kartounové blůzy, načež se pomalu sesul na podlahu poblíž dveří, k nimž se chtěl dostat. V druhé ruce dosud svíral medailónek se svatým Kryštofem.

"Omdlel," poznamenal někdo. "Úplně se složil. To mi teda řekněte."

"Moje vina," oznámil Johnny Samovi Weizakovi. Hrdlo se mu svíralo studem a zadržovaným pláčem. "To všechno je moje vina."

"Ne," opáčil Sam. "Není, Johnne."

A stejně to byla jeho vina. Vyrhl se Weizakovi a zamířil k místu, kde ležel Dussault; už se probíral a omámeně pomrkával očima. Přistoupili k němu dva lékaři.

"Není mu nic?" zajímal se Johnny. Otočil se k novinářce v kalhotovém kostýmu, ale ta před ním ucouvla. Tvářila se vyděšeně.

Johnny se obrátil na druhou stranu, směrem k televiznímu reportérovi, který se ho ptal, zda se mu něco podobného stávalo už před nehodou. Najednou cítil strašnou potřebu to všechno někomu vysvětlit. "Já mu nechtěl ublížit," prohlásil. "Přisáhám Bohu, nikdy jsem mu nechtěl ublížit. Nevěděl jsem..."

Televizní reportér o krok ustoupil. "Kdepak," ujistil ho. "Jistěže jste nechtěl. Koledoval si o to, to vám každý dosvědčí. Jenom... jenom se mě nedotýkejte, ano?"

Johnny na něj vyjeveně zíral a rty se mu chvěly. Byl ještě v šoku, ale už začínal rozumět. No jistě. Už mu to docházelo. Televizní reportér se pokusil o úsměv, ovšem jediným výsledkem byl křečovitý škleb.

"Hlavně na mě nesahejte, Johnny. Prosím."

"Tak to není," namítl Johnny - nebo se o to aspoň pokusil. Později si nebyl tak docela jistý, že se mu podařilo vůbec něco vyslovit.

"Nesahejte na mě, Johnny, ano?"

Reportér odcouval až k místu, kde si jeho kameraman balil fidlátka. Johnny stál a díval se za ním. Začal se třást po celém těle.

3

"Jenom ti to prospěje, Johnne," tvrdil Weizak. Ošetřovatelka za ním stála jako bělostný duch, jako čarodějův učeň s rukama napřaženými nad pojízdným stolečkem s léky, snem každého narkomana.

"Ne," opáčil Johnny. Pořád ještě se třásl, a navíc ho začal polévat studený pot. "Už žádné injekce.

Injekcí mám až po krk."

"Tak tabletku."

"Ani tabletky."

"To jenom abys usnul."

"A on bude moci usnout? Ten Dussault?"

"Koledoval si o to," broukla sestra a trhla sebou, když se k ní Weizak otočil. Jenže ten se jen hořce usmál.

"Má pravdu, ne?" nadhodil. "Ten chlap si o to koledoval. Myslel si, že věšíš lidem bulíky na nos, Johnne. Teď to chce, aby ses pořádně vyspal a ráno si to srovnal v hlavě."

"Usnu sám."

"Prosím tě, Johnny."

Bylo čtvrt na dvanáct. Televizor na druhém konci pokoje už pohasl. Johnny a Sam se dívali na zprávy společně; dávali to na druhém místě, hned po zákonech, které Ford vetoval. To o mně bylo zábavnější, pomyslel si Johnny s ponurým veselím. Záběry na proplešatělého republikána žvanícího o národním

rozpočtu se vůbec nedaly srovnat s tím, co pořídil kameraman WABI tady v nemocnici. Zpravodajský šot končil ve chvíli, kdy se Dussault rozběhl davem se sestřiným medailónkem v ruce a zhroutil se v mdlobách, přičemž se chytil oné reportérky způsobem, jakým se tonoucí chytá stébła.

Když moderátor začal hovořit o policejním psu a dvou metrácích marjánky, Weizak na chvíli odešel a po návratu oznámil, že ještě před skončením šotu zaplavily nemocniční ústřednu telefonáty od lidí, kteří s ním chtěli mluvit. Po několika minutách se objevila sestra s léky a Johnny získal dojem, že Sam si nezaskočil na sesternu jen proto, aby zkontroloval došlé hovory.

V tom okamžiku zazvonil telefon.

Weizak polohlasně zaklel. "Říkal jsem jim, aby je nespojovali. Neber to, Johne. Já..."

Johnny však už mezitím zvedl sluchátko. Chvíli poslouchal a pak přikývl. "Ano, to bylo dobře." Zakryl mluvítko rukou. "To je můj táta," Odtáhl ruku. "Ahoj tati. Nejspíš jste se..." Naslouchal. Letmý úsměv z jeho rtů zmizel a vystřídal ho výraz rostoucí hrůzy. Bez hlesu pohyboval rty.

"Co se děje, Johne?" uhodil na něj Weizak.

"Dobře, tati," pronesl Johnny skoro šeptem. "Ano. Cumberlandská všeobecná. Vím, kde to je. Hned za Jerusalem's Lot. Dobře. Jistě. Tati..."

Hlas se mu zlomil. Oči se mu leskly, i když v nich neměl slzy.

"Já vím, tati. Taky tě mám rád. Je mi to líto."

Poslouchal dál.

"Ano. Ano, bylo to tak," pravil. "Sejdeme se tam, tati. Ano. Tak zatím."

Zavěsil, přitiskl si ruce na oči a pevně stiskl.

"Johnny?" Sam se k němu naklonil, odtáhl mu jednu ruku od obličeje a podržel ji ve své. "Něco s mámou?"

"Jo. Něco s mámou."

"Infarkt?"

"Mrtvice," opravil ho Johnny a Sam Weizak tiše, utrápeně zasykl. "Dívali se na zprávy... vůbec nic netušili... a pak tam viděli mě... a ji ranila mrtvice. Kristepane. Teď je v nemocnici. Jestli se teď ještě něco stane tátovi, tak to budeme mít všechno pěkně při jednom." Vydral se z něj pisklavý, hysterický smích. Přejížděl očima ze Sama na ošetřovatelku a zpátky. "Je skvělý mít takovej talent," prohlásil. "Měl by ho mít každej." Zase se zasmál; podobalo se to spíše výkřiku.

"Jak moc je to špatný?" zajímal se Sam.

"Táta nic neví." Johnny přehodil nohy přes pelest. Teď už měl na sobě zase nemocniční pyžamo a byl bos.

"Co chceš dělat?" otázal se Sam ostře.

"Co myslíš?"

Johnny vstal a chvíli se zdálo, že ho Sam povalí zpátky na postel. Nakonec však jen přihlížel, jak Johnny kulhá ke skříní. "Neblázni. Tohle ještě nemůžeš, Johne."

Johnny se na sestru nijak neohlížel - Bůh ví, že jeho holý zadek tady už viděli nespočetněkrát - a spustil si kalhoty od pyžama ke kotníkům. Pod koleny mu vyvstávaly tlusté klikaté jizvy a spouštěly se dolů k vyhublým lýtkům. Začal hledat ve skříní nějaké šaty a nakonec vytáhl bílou košili a džíny, které měl na tiskové konferenci.

"Johne, tohle ti s okamžitou platností zakazuju. Jako tvůj lékař i jako přítel. Říkám ti, je to šilenství."

"Zakazuj si, co chceš, ale já tam jedu," odušil Johnny. Začal se oblékat. Na tváři měl roztržitý, zamyšlený výraz, jaký si Sam spojoval s jeho stavy vytržení. Ošetřovatelka přihlížela s otevřenou pusou.

"Sestro, klidně se můžete vrátit na sesternu," vyzval ji Sam.

Odcouvala ke dveřím, na okamžik se u nich zastavila a odešla. Moc se jí nechtělo.

"Johnny," ozval se znovu Sam. Vstal, zamířil k němu a položil mu ruku na rameno. "Ty za to nemůžeš."

Johnny jeho dlaň setřásl. "Jistěže za to můžu," opáčil. "Dívala se na mě, když se jí to stalo." Zapínal si košili.

"Chtěl jsi, aby dál brala léky, a ona přestala."

Johnny na Weizaka krátce pohlédl a pokračoval v zapínání košile.

"Kdyby se to nestalo dneska, jistě by se to stalo zítra, za týden, za měsíc..."

"Nebo za rok. Možná za deset let."

"Ne. Netrvalo by to deset let, ani jeden rok. A ty to víš. Proč si s takovou rozkoší sypeš popel na hlavu? To kvůli tomu nafoukanému reportérovi? Nebo je to nějaká zvrácená sebelítost? Chceš snad věřit tomu, že jsi prokletý?"

Johnny zkřivil tvář. "Dívala se na mě, když se to stalo. Copak to nechápeš? To jseš sakra tak blbej, že ti to nedojde?"

"Chystala se na dost náročnou cestu, až do Kalifornie a zpátky, sám jsi mi to říkal. Nějaké sympóziium nebo co. A podle toho, cos mi povídal, si to brala dost k srdci. Ano? Tak vidíš. S největší pravděpodobností by se jí to stalo tam. Mrtvice nepřichází jako blesk z čistýho nebe, Johnny."

Johnny si zapnul džíny a posadil se, jako by se oblékáním vyčerpal tak, že už nedokázal víc. Byl pořád ještě bos. "Jo," připustil. "Jo, možná máš pravdu."

"Konečně! Konečně rozumná řeč! Díky Bohu!"

"Stejně tam musím, Same."

Weizak rozhodil rukama. "A co tam budeš dělat? Má tam svoje doktory a svého Boha. Takhle to vypadá. A ty to musíš chápat líp než kdo jiný."

"Táta mě bude potřebovat," namítl Johnny tiše. "To taky chápu."

"Jak se tam dostaneš? Je skoro půlnoc."

"Autobusem. Vezmu si taxíka k Peter's Candlelighter. Autobusy tam přece pořád staví, no ne?"

"Nemusíš," na to Sam.

Johnny šmátral pod křeslem po botách a nemohl je najít. Sam je vytáhl zpod postele a podal mu je.

"Odvezu tě tam."

Johnny na něj vytřeštil oči. "To bys udělal?"

"Když si vezmeš nějaké lehčí sedativum, tak ano."

"Ale tvoje žena..." S jistým údivem si uvědomil, že jediné, co skutečně ví o Weizakově osobním životě, je to, že jeho matka žije v Kalifornii.

"Jsem rozvedený," odpověděl Weizak. "Doktoři jsou věčně někde po nocích... ledaže jsou dermatologové nebo tak, znáš to. Mé ženě v té posteli pořád někdo chyběl. Tak si tam začala tahat chlapy."

"To je mi líto," pronesl Johnny na rozpacích.

"Tobě je taky pořád něco líto, Johnne." Sam se tvářil laskavě, jenom v očích měl přísný pohled. "Tak se obuj."

KAPITOLA 12

1

Ze špitálu do špitálu, pomyslel si Johnny zasněně, napůl omámený malou modrou tabletkou, již spolkl těsně předtím, než se Samem vyšel z nemocnice a nasedl do jeho El Dorada ročník 75. Ze špitálu do špitálu, od jednoho člověka k druhému, z nádraží na nádraží.

V hloubi duše měl z toho výletu dobře utajovanou radost - bylo to poprvé, co po téměř pěti letech vytáhl paty z nemocnice. Noc byla jasná, Mléčná dráha se táhla přes oblohu jako natažené světelné perko a půlměsíc nad temnou hradbou stromů je sledoval, jak ujíždějí na jih přes Palmyru, Newport, Pittsfield, Benton a Clinton. Motor vozu předl do téměř naprostého ticha. Ze čtyř reproduktorů magnetofonu se linula tichá hudba - Haydn.

Do jednoho špitálu v ambulanci záchranné služby z Cleaves Mills, do druhého v cadillacu, napadlo ho. Jinak ho to nijak nevzrušovalo. Stačilo mu, že jede, že se vznáší nad cestou a může všechny problémy s matkou, se svou novou schopností a s lidmi, kteří se mu snaží nahlížet do duše (Koledoval si o to... hlavně na mě nesahejte, ano?), odložit dočasně k ledu. Weizak také mlčel. Občas si zabroukal pár taktů hudby.

Johnny se díval na hvězdy. Díval se i na dálnici, v tuto pozdní hodinu skoro prázdnou. Táhla se před nimi jakoby do nekonečna. Projeli mýtní závorou u Augusty a Weizak si vzal stvrzenku. Pak ujížděli zase dál -Gardener, Sabbatus, Lewiston.

Skoro pět let, tak dlouho kolikrát nesedí ani usvědčení vrazi.

Usnul.

Zdál se mu sen.

"Johnny," pravila jeho matka ve snu. "Johnny, uzdrav mne, zařid', aby mi bylo líp." Měla na sobě žebrácké hadry a plazila se k němu po kolenou. Tvář měla sinalou. Z rozedřených kolen jí prýštila krev. V řídkých vlasech se jí hemžily bílé vši. Napřáhovala k němu rozřesené ruce. "Sám Bůh ti dal svou sílu," tvrdila. "Je to nesmírná odpovědnost, Johnny. A obrovská důvěra. Nesmíš ji zklamat."

Vzal ji za ruce, sevřel je do svých dlaní a pronesl: "Duchové, vyjděte z této ženy."

Vstala. "Jsem zdravá!" zvolala podivně, skoro děsivě triumfálním hlasem. "Zdravá! Můj syn mne uzdravil! Pozdraveno budiž jeho dílo na zemi!"

Snažil se něco namítnout, vysvětlit jí, že nechce dělat žádné velké skutky, že nechce ani léčit, ani mluvit hlasem Božím, ani předpovídat budoucnost, ba ani hledat ztracené věci. Pokoušel se jí to všechno vyložit, jenže jazyk ho neposlouchal. To už se mu vytrhla a vykročila po dláždění, celá skrčená a pokorná, ale přitom jakýmsi podivným způsobem povýšená; její hlas burácel jako polnice: "Zachránil mě! Spasitel!"

Tehdy ke své hrůze spatřil, že se za ní derou tisíce dalších, co tisíce, možná celé milióny, všichni zmrzačení, znetvoření, vyděšení. Byla mezi nimi i ta statná reportérka, co chtěla vědět, koho demokraté postaví v roce 1976 do prezidentských voleb; byl tam farmář s propadlými očima, který vytáhl z montérek fotografii svého syna, rozesmátého mladíka v modré letecké uniformě, jenž zmizel nad Hanojí v roce 1972, a potřeboval vědět, je-li jeho syn živ nebo mrtev; mladá žena, značně podobná Sáře, s hladkými tvářemi zmáčenými pláčem, držela v náručí miminko s vodnatelnou hlavou, na níž jako runy ohlašující konec světa vyvstávaly modravé žilky; byl tu jakýsi stařec s prsty zkroucenými artritidou a mnoho dalších. Jejich řady se táhly na míle daleko a všichni byli ochotni trpělivě čekat, dokud ho neudusí svou mlčenlivou, ubíjející touhou.

"Zachráněna!" doléhal k němu velitelský hlas jeho matky. "Spasitel! Jsem zachráněna!"

Pokoušel se jí vysvětlit, že neumí ani léčit, ani jí zajistit spásu, avšak než stačil otevřít ústa, aby to všechno popřel, už se ho chopili a začali jí cloumat ze strany na stranu.

To cloumání bylo ovšem skutečné. Měla ho na svědomí Weizakova ruka na jeho paži. Auto zaplavovala jasná oranžová záře, díky níž bylo uvnitř světlo jako ve dne - přízračné světlo, v němž Samův laskavý obličej vypadal jako tvář nějakého zlého ducha. Ještě ho napadlo, že ta noční můra pokračuje, jenže pak si uvědomil, že takhle svítí lampy na parkovišti. Tohle se zřejmě také změnilo, zatímco ležel v komatu. Z přísné bílé na tuhle divnou oranžovou, jež přilnula ke kůži jako zlatý lak.

"Kde to jsme?" zasípal.

"V nemocnici," oznámil mu Sam. "Cumberlandská všeobecná."

"Aha. Dobře."

Napřímil se. Sen mu z hlavy mizel jen po kouskách; dosud ležel na podlaze jeho mysli jako nezametené střepey.

"Dojdeš dovnitř?"

"Ano," přisvědčil Johnny.

Za tichého vrzání cvrčků v okolních lesích přešli parkoviště. Tmou se míhaly světlušky. Před očima měl obraz své matky, ale i tak si dokázal vychutnat jemnou vůni noci a letmý dotek slabého větříku na kůži. Měl čas na to, aby si užil zdravé noci a pocitu vlastního zdraví, který rostl někde uvnitř něj. Když si uvědomil, proč je vlastně tady, připadala mu ta představa skoro neslušná - ovšem jen skoro. A nedala se zahnat.

2

Herb za nimi přišel na chodbu a Johnny si všiml, že jeho otec má na sobě staré kalhoty, kabátek od pyžama a boty obuté naboso. Johnny z toho mohl ledacos usoudit o rychlosti, s níž se všechno seběhlo. Bylo toho víc, než chtěl vědět.

"Synku," pronesl. Vypadal nějak nezvykle menší. Snažil se říci ještě něco dalšího, ale nedokázal to.

Johnny ho objal a Herb propukl v pláč. Vzlykal Johnnymu do košile.

"Tati," konejšil ho, "to nic, tati, to nic."

Jeho otec se mu opřel pažemi o ramena a plakal dál. Weizak se odvrátil a začal studovat obrázky rozvěšené na zdech, jednotvárné akvarely od místních malířů.

Herb se pozvolna vzpamatovával. Přejel si rukou přes oči a spustil: "Jen se na mě podívej, pořád ještě v pyžamu. A to jsem měl čas se oblíct, než přijela sanitka. Nejspíš mě to ani nenapadlo. Prostě stárnu a blbnu."

"Vůbec ne."

"No." Pokrčil rameny. "Přivezl tě tady tvůj přítel doktor? To je od vás hezké, doktore Weizaku."

Sam rozhodil rukama. "Ale prosím vás."

Johnny s otcem zamířili do drobné čekárny a posadili se. "Tati, je už..."

"Je na tom pořád hůř," odvětil Herb. Zdál se teď klidnější. "Je při vědomí, jenže se to pořád zhoršuje."

Ptala se po tobě, Johnny. Myslím, že na tebe čeká."

"Moje vina," zabědoval Johnny. "To všechno je moje v-"

Zarazila ho bolest v uchu; udiveně pohlédl na svého otce. Herb ho popadl za boltec a rázně mu s ním zakroutil. A pak že se role obrátily, když mu jeho vlastní otec brečel v náručí. Kroucení ucha byl vždycky trest, jaký si Herb vyhrazoval pro nejzávažnější pochybení. Johnny si nevzpomínal, že by mu otec někdy zakroutil uchem od doby, kdy mu bylo třináct a hrál si se starým rodinným ramblérem. Nechtěně sešlápl spojku, načež se staré auto tiše rozjelo s kopce a narazilo do dřevníku.

"Tohle už nikdy neříkej," varoval ho Herb.

"Jéžíš, tati!"

Herb ho pustil a po rtech mu přelétl letný úsměv. "Nějak jsi na tenhle starej trik zapomněl, co? Asi sis myslel, že já taky. Tak to máš smůlu, Johnny."

Johnny pořád ještě vytřeštěně zíral na otce.

"Už nikdy se z toho neobviňuj."

"Vždyť se přece koukala na ty zatracený..."

"Zprávy, to ano. Byla nadšená, byla z toho celá pryč... a najednou ležela na zemi a jenom takhle hýbala pusou, úplně jako ryba na suchu." Herb se naklonil blíž k synovi. "Doktor mi to neřekne na plnou hubu, ale už se mě vyptával na ‚zásadní opatření‘. Nic jsem mu o tom všem neřekl. Ona spáchala takový svůj osobní hřích, Johnny. Myslela si, že zná vůli Boží. A ty si tuhle její chybu nebudeš vyčítat." Oči se mu zaleskly čerstvými slzami a hlas mu zdrsněl. "Bůh ví, že jsem ji celý život miloval, i když k posledku to nebylo zrovna snadný. Třeba je to nakonec takhle nejlepší."

"Můžu ji vidět?"

"Jistě, je na konci chodby, pokoj třicet pět. Už tě tam čekají, ona taky. Jenom o jedno tě prosím, Johnny. Všechno jí odkývej, ať bude říkat cokoli. Nenech... nenech ji umřít s tím, že to všechno bylo nadarmo."

"Ne." Odmlčel se. "Půjdeš se mnou?"

"Teď ne. Možná za chvíli."

Johnny přikývl a vykročil chodbou. Svítlo tu jen slabé noční osvětlení. Ten krátký okamžik uprostřed vlhého a laskavého letního noci mu připadal nesmírně vzdálený, zato ten zlý sen, co se mu zdál v autě, jako by se přiblížil na dosah.

Pokoj 35. VĚRA HELEN SMITHOVÁ, hlásala kartička na dveřích. Věděl vůbec, že její druhé jméno je Helen? Nejspíš to musel vědět, jenom si na to nevzpomínal. Vzpomínal si však na jiné věci: jak mu jednoho jasného letního dne na pláži Old Orchard celá rozesmátá přinesla nanuka zabaleného v kapesníku. Jak s matkou a otcem hráli prší o sirky - později, když se začala víc držet toho svého náboženství, už nechtěla mít v domě karty, dokonce ani na žolíky. Vzpomínal si, jak ho píchla včela, jak utíkal za ní a mohl se ukřičet, a ona mu dala na bolavé místo pusy, vytáhla žihadlo pinzetou a otok ovázala plátnem namočeným v jedlé sodě.

Otevřel dveře a vstoupil. Rýsovala se jen jako nezřetelná hromádka na posteli a Johnny si pomyslel: Takhle jsem vypadal taky. Sestra jí měřila puls; když se otevřely dveře, otočila se a slabé světlo z chodby se jí zalesklo na brýlích.

"Vy jste syn paní Smithové?"

"Ano."

"Johnny?" ozval se z lůžka její hlas, suchý a dutý; chrastil předzvěstí smrti jako kamínky v prázdné konvi. Bůh mu odpusť, ale z toho hlasu mu naskočila husí kůže. Přistoupil blíž. Její tvář se na levé straně stáhla do křečovitého šklebu. Prsty měla zaťaté do příkrývky. Mrtvice, pomyslel si. Záchvat mrtvice. Ano, přesně tak. vypadá, jako by ji něco zachvátilo.

"Jsi to ty, Johne?"

"Jsem to já, mami."

"Johnny? Jsi to ty?"

"Ano, mami."

Přistoupil ještě blíž a silou vůle se přiměl, aby ji vzal za ten kostnatý pařát ležící na příkrývce.

"Chci svého Johnnyho," prohlásila trucovitě.

Ošetřovatelka po něm vrhla soucitný pohled; nejradši by jí za to dal jednu pěstí.

"Necháte nás o samotě?" požádal ji.

"Snad bych ani neměla, když..."

"Podívejte, je to moje matka a já s ní chci být chvíli o samotě," trval na svém Johnny. "Nic vám to neříká?"

"Tedy..."

"Přines mi šťávu, tati!" zaječela jeho matka ochraptěle. "Mám pocit, že bych vypila litr!"

"Tak vypadnete konečně?" utrl se na sestru. Zaplavoval ho strašlivý smutek, jehož smysl tak docela nechápal. Připadalo mu to jako mohutný vodní vír, který směřuje kamsi do temnot.

Sestra odešla.

"Mami," pronesl a posadil se vedle ní. Ten divný pocit, že se čas rozpůlil a obrátil, ho neopouštěl.

Kolikrát takhle seděla nad jeho lůžkem, třeba i držela jeho vysušenou ruku a mluvila na něj? Vzpomínal si na to nekonečné období, kdy mu celý pokoj připadal tak blízko, jako by ho viděl přes zamlženou blánu, kdy se nad ním skláněl obličej jeho matky a pomalu k němu vysílal dunivé, nepochopitelné zvuky.

"Mami," řekl ještě jednou a políbil ten zkrivený pařát, v nějž se změnila její ruka.

"Dej sem ty hřebíky, udělám to sama," ona na to. Levé oko jako by jí ztuhlo v důlku, zatímco pravé divoce přejíždělo sem a tam. Takhle nějak se dívá kuň střelený do břicha. "Chci Johnnyho."

"Mami, já jsem tady."

"Johnny! John-ny! JOHN-NY!"

"Mami," ozval se o něco důrazněji, protože se bál, že by se sestra mohla vrátit.

"Ty..." Zarazila se a pootočila k němu hlavu. "Nakloň se, ať na tebe vidím," zašeptala.

Poslechl.

"Tys přišel," vydechla. "Děkuju. Děkuju." Ze zdravého oka jí začaly vytékat slzy. To nehybné na straně zasažené mrtvicí dál lhostejně zíralo před sebe.

"Samozřejmě jsem přišel."

"Viděla jsem tě," šeptala. "Bůh ti dal takovou moc, Johnny! Copak jsem ti to neříkala? Neříkala jsem to?"

"Ano, říkalas mi to."

"Má pro tebe práci," pokračovala. "Neutíkej před ním, Johnny. Neskrývej se před ním v jeskyni jako Eliáš, nenuť ho, aby vyslal velrybu, aby tě spolkla. Nic takového nedělej, Johnny."

"Nebudu." Držel ji za znetvořenou ruku a v hlavě mu škubalo.

"Nikoli hrnčič, ale jeho hlína, Johne. Pamatuj na to."

"Dobře."

"Pamatuj na to!" vykřikla a jeho napadlo: Vrací se zpátky do toho svého šíleného světa. Jenže se mýlil - ve svém šíleném světě nebyla o nic dál než od chvíle, kdy se probral ze svého komatu.

"Poslouchej, až se v tobě ozve ten slabý tichý hlásek," nabádala ho.

"Ano, mami. Budu."

Lehce otočila hlavou na polštáři a - že by se usmála?

"Asi si myslíš, že jsem bláznivá." Natočila hlavu ještě kousek, aby se mu podívala přímo do tváře. "Nu, na tom nezáleží. Ty ten hlásek poznáš, až se ozve. Pová ti, co máš dělat. Už to řekl Jeremiášovi,

Danielovi, Amosovi i Abrahámovi. I k tobě přijde. Taky ti to poví. A až se to stane, Johnny... konej svou povinnost."

"Dobře, mami."

"Takovou moc," zabručela. Už jí skoro nebylo rozumět. "Bůh ti dal takovou moc... A já to věděla... Celou dobu jsem to věděla..." Její hlas se vytratil. Zdravé oko se zavřelo. Druhé tupě civělo před sebe. Johnny u ní seděl ještě pět minut a pak se zvedl k odchodu. Položil ruku na kliku a chystal se otevřít dveře, když se její suchý, chraplavý hlas ozval znovu a zmrazil ho posledním rozkazem, který nepřipouštěl námitky.

"Konej svou povinnost, Johne."

"Ano, mami."

To bylo naposled, kdy s ní mluvil. Zemřela pět minut po osmé ráno 20. srpna. Někde na sever od nich Walt a Sára Hazlettovi hovořili o Johnnym, až se málem pohádali, a někde na jih od nich si Greg Stillson podával jednoho parádního pitomce.

KAPITOLA 13

1

"Ty to nechápeš," sdělil Greg Stillson hlasem plným neskonale trpělivosti chlupci, jenž seděl v místnosti v zadním traktu ridgewayské policejní stanice. Kluk, od pasu nahoru nahý, se rozvaloval na čalouněné skládací židli a popíjel pepsí-colu z láhve. Gregovi Stillsonovi věnoval milý úsměv - nechápal, že Greg Stillson je ochoten svá slova opakovat nejvýše dvakrát, a třebaže tušil, že v téhle místnosti je jeden parádní pitomec, neměl ani ponětí, kdo to vlastně je. Právě k tomuto ponětí ho bylo třeba dovést. V případě nutnosti i násilím.

Venku panovalo jasné a teplé srpnové ráno. V korunách stromů zpívali ptáci. Greg cítil, že jeho osud se pozvolna naplňuje. Právě proto musí s tímhle parádním pitomcem jednat opatrně. Tohle nebyl žádný smradlavý dlouhovlasý motorkář s nohama do O - tohle byl univerzitní student se středně dlouhými, ovšem dokonale čistými vlasy, a navíc synovec George Harveyho. Ne snad, že by o něj George nějak moc stál (George bojoval v pětačtyřicátém v Německu a pro tyhle máničky měl jen dvě slova, která rozhodně nezněla "Všechno nejlepší"), ale byl z rodiny. Naproti tomu George byl velké zvíře v městské radě. Zkus, jestli s ním něco nesvedeš, řekl mu George, když ho Greg informoval, že náčelník policie Wiggins zatkl syna jeho sestry. Jeho oči však upřesňovaly: Neubližuj mu. Je z rodiny.

Kluk sledoval Grega s výrazem lenivého pohrdání. "Ale chápu," opáčil. "Ten váš pejsánek tady mi sebral tričko a já ho chci zpátky. A snad byste měl něco pochopit vy. Jestli mi ho nevrátíte, poštvu na vás Americkou unii pro občanská práva, až vám z toho vidle vypadnou z ruky."

Greg vstal, přistoupil k ocelově šedému pořadači vedle automatu na sodovku, vytáhl z kapsy svazek klíčů, vybral z nich jeden a odemkl pořadač. Z hromady hlášení o nehodách a dopravních přestupcích sebral červené tričko a rozložil ho tak, aby byl jasně vidět nápis: JDEM SI ZAPÍCHAT, KOTĚ.

"Tohle jsi měl na sobě," pronesl Greg stále tím laskavým hlasem. "Venku na ulici."

Kluk se zhoupnul na židli a znovu upil pepsí. Pořád se tak shovívavě - skoro pohrdavě - usmíval. "Přesně tak," přisvědčil. "A chci ho zpátky. Je to můj majetek."

Grega začínala bolet hlava. Tenhle chytráček si zřejmě neuvědomuje, jak by to bylo snadné. Místnost měla zvukovou izolaci a občas se stalo, že ta izolace zadržela křik. Kdepak - on si to neuvědomí. On nechápe.

Hlavně mít všechno pod kontrolou. Nepřežen to. Nepokaz si to.

Myslet je snadné. Konat obvykle taky. Jenomže někdy - někdy se prostě nedokázal ovládnout.

Greg sáhl do kapsy a vytáhl zapalovač značky Bic.

"Co kdybyste zašel za svým gestapáckým šéfem a mým strejdou fašistou a oznámil jim, že podle Prvního dodatku..." Zarazil se a vyvalil oči. "Co to...? Hej! Hej!"

Greg si ho nevsímal a s klidem, který přinejmenším dobře předstíral, škrtl zapalovačem. Vyskočil plamen a Greg jím podpálil chlupcové tričko. Vlastně hořelo docela dobře.

Přední nohy židle s bouchnutím dopadly na zem a kluk se vrhl na Grega s lahví pepsí-coly v ruce.

Spokojený škleb na jeho tváři vystřídal výraz neskutečného překvapení, ba šoku - a také vzteku rozmazleného fracka, jemuž příliš dlouho všechno procházelo.

Jemu nikdy nikdo neřikal smrade, pomyslel si Greg Stillson a hlava ho rozbolela ještě víc. Kdepak, bude si muset dát pořádný pozor.

"Dejte to sem!" hulákal kluk. Greg držel košili dvěma prsty na délku paže a byl připraven ji okamžitě odhodit, kdyby ho začala pálit. "Dej to sem, ty pitomče! Je moje! Je to..."

Greg udeřil chlapce rukou do odhalených prsou a vši silou ho odstrčil; síly neměl věru málo. Kluk odletěl na druhý konec místnosti a jeho vztek přecházel v bezmezný údiv, až se v jeho očích uhnízdilo to, co v nich Greg potřeboval vidět: strach.

Pustil tričko na dlaždičkovou podlahu, sebral klukovi láhev a zbytek jejího obsahu vylil na doutnající látku. Zlostně zasyčela.

Kluk pomalu vstával a tiskl se ke stěně. Greg se mu podíval do očí. Měl je hnědé a vykulené.

"Však my se dohodneme," pravil Greg, i když ta slova málem přehlušilo bolestivé dunění v jeho hlavě.

"Uděláme si tady takový malý seminář o tom, kdo je vlastně pitomec. Je ti to jasné? A dospějeme k nějakým závěrům. To přece vy študáci děláte tak rádi, ne? Dospíváte k závěrům?"

Kluk se trhaně nadechl. Olízl si rty, chvíli to vypadalo, že chce něco říct, a potom zaječel: "Pomoc!"

"Jo, jistě, potřebuješ pomoc," mínil Greg. "A já ti ji poskytnu sám."

"Vy jste se zbláznil," prohlásil synovec George Harveye a zařval znovu, tentokrát silněji: "POMOC!"

"Možná," připustil Greg. "Jasně. Ovšem my, synku, si tady napřed ujasníme, kdo z nás je parádní pitomec. Rozumíš?"

Podíval se láhev od pepsi-coly, kterou držel v ruce, a zčistajasna s ní praštil o roh ocelového pořadače.

Láhev se rozletěla na kusy; sotva si kluk všiml střepů rozsypaných na podlaze a rozřepeného hrdla v Gregově ruce, jež ukazovala směrem k němu, zařičel, jako by ho na nože brali. Jeho džíny, seprané skoro doběla, začaly tmavnout v rozkroku. Jeho tvář získala odstín starého pergamenu. Když k němu Greg zamířil a drtil sklo těžkými botami, v nichž chodil v zimě v létě, přimáčkkl se ke stěně, jako by se v ní chtěl schovat.

"Když vyjdu na ulici, mám na sobě bílou košili," začal Greg. Usmíval se a blýskal bělostnými zuby.

"Někdy i kravatu. Když vyjdeš na ulici ty, máš na sobě kus hadru se sprostým nápisem. Tak kdo z nás je pitomec, hošku?"

Synovec George Harveye cosi vypískl. Vyvalené oči nespouštěl z ježatého hrdla láhve v Gregově ruce.

"Já si tady tak v klidu stojím," pokračoval Greg a přibližoval se, "zatímco ty sis načural do bot. Tak kdo je tady pitomec?"

Párkrát se zkusmo rozmáchl hrdlem láhve směrem ke klukovu upocenému hrudníku a synovec George Harveye se rozbřečel. Právě takový děcka teď rozbíjejí tuhle zemi, pomyslel si Greg. V žilách a v hlavě mu kolotalo těžké víno zuřivosti. Smradlaví, zbabělí, podělaní a uřvaní pitomci jako tenhle.

Jo, ale neubližuj mu - nepokaz to všechno -

"Já mluvím jako člověk," líčil dál Greg, "kdežto ty pištíš jako prase na jatkách, hochu. Tak kdo je tady pitomec?"

Znovu máchl hrdlem láhve, jedna ze střepin se dotkla chlapcovy kůže těsně pod pravou prsní bradavkou a objevila se titěrná kapka krve. Kluk zaúpěl.

"Mluvím s tebou," připomněl Greg. "Tak bys měl radši odpovídat, jako když odpovídáš svému profesorovi. Kdo je tady pitomec?"

Kluk jenom fňukal a nic kloudného z něj nevylezlo.

"Jestli chceš u týchle zkoušky projít, tak koukej odpovídat," zahřimal Greg. "Jinak ti tu rozmáznou střeva po podlaze, hochu." V tom okamžiku to myslel zcela vážně. Na tu malinkou kapku krve se nemohl dívat; kdyby se na ni podíval, už by se neovládl, i kdyby šlo tisíckrát o synovce George Harveye. "Kdo je tady pitomec?"

"Já," broukl chlapec a rozvzlykal se jako malé dítě, které se bojí nějakého strašáka, třeba Klekánice, která se na něj chystá odněkud vyskočit těsně po setmění.

Greg se usmál. V hlavě mu škubalo. "Vidíš, to už je lepší. Aspoň něco. Jenomže to nestačí. Chci, abys řekl: „Jsem pitomec.“"

"Jsem pitomec," pronesl kluk a vzlykal dál. Z nosu mu teklo; utřel si nudle hřbetem ruky.

"A teď řekneš: „Jsem parádní pitomec.“"

"Jsem... jsem parádní pitomec."

"Takže teď už stačí, abys řekl jedinou další věc, a možná bychom to tu mohli zabalit. Řekni: „Děkuji vám, že jste spálil to hnusné tričko, pane starosto Stillsone.“"

Kluk už poslouchal na slovo. Konečně vytušil, jak z téhle šlamastyky ven. "Děkuju, že jste spálil to hnusný tričko."

Gregova ruka se mihla ze strany na stranu a ježaté hrdlo láhve vyrylo chlapci do břicha tenkou krvavou čáru. Byl to jen škrábanec, ale kluk zavyl, jako by se po něm sápal tisíce čertů.

"Zapomněl jsi říct: „pane starosto Stillsone,“" upozornil ho Greg a tehdy se v něm něco zlomilo. Bolest hlavy ho ještě naposledy kopla přímo mezi oči a zmizela. Připitoměle zamžoural na uražené hrdlo láhve ve své ruce a bezmála si ani nevzpomínal, kde se tam vzalo. Ztracená blbost. Málem si všechno pokazil kvůli jednomu vyjevenému spratkovi.

"Pane starosto Stillsone!" ječel kluk. Jeho hrůza byla úplná a dokonalá. "Pane starosto Stillsone! Pane starosto Stillsone! Pane sta..."

"To by stačilo," mínil Greg.

"...rosto Stillsone! Pane starosto Stillsone! Pane..."

Greg ho udeřil do tváře, až se mladík praštil hlavou o stěnu. Okamžitě zmlkl a zíral před sebe prázdnýma vyvalenýma očima.

Greg si stoupl těsně k němu a napřáhl ruce. Chytil chlapec za uši a vytáhl ho nahoru, až se jejich nosy skoro dotýkaly. Dívali se na sebe ze vzdálenosti sotva půl palce.

"Víš, tvůj strejda je v tomhle městě někdo," pravil tiše a držel hochu za uši jako za říditka. Chlapcovy hnědé oči byly plné slz. "Já jsem taky někdo - a ještě budu - jenomže nejsem žádný George Harvey. On se tady narodil, vyrůstal tady a tak. A kdybys svému strýci náhodou řekl, co se tu dneska stalo, mohlo by ho napadnout, aby mě v Ridgeway vyřídil."

Kluk pohyboval rty, ale nebylo nic slyšet. Greg mu zatřásl hlavou, až do něj narazil nosem.

"Třeba by ho to nenapadlo... kvůli tomu tričku dost zuřil. Ovšem napadnout by ho to mohlo. Krev není voda. Tak si to rozmysli, synku. Kdybys pověděl strejdovi, co se tu dělo, a on by mi to dal sežrat, nejspíš bych si tě našel a oddělal tě nadobro. Věříš tomu?"

"Jo," zašeptal kluk. Tváře se mu leskly slzami.

"Ano, pane starosto Stillsone."

"Ano, pane starosto Stillsone."

Greg ho pustil. "Tak," pronesl. "Zabil bych tě, ale napřed bych pověděl každému, koho by to zajímalo, jak ses tady pochcal a brečel, až ti tekly nudle z nosu."

Obrátil se a spěšně odkráčel k pořadači, jako by mu kluk smrděl. Z jedné přihrádky vytáhl krabičku náplastí a hodil ji chlapci, který sebou vyděšeně trhl a krabičku nechtyl. Rychle ji zvedl ze země, jako by ho Stillsone mohl ještě znovu napadnout za to, že nebyl dost rychlý.

Greg ukázal prstem. "Tamhle je umývárna. Koukej se dát do pucu. Nechám ti tričko Ridgeway PAL. Chci ho dostat zpátky čistý, žádný fleky od krve. Jasný?"

"Ano," zašeptal kluk.

"PANE!" zařval na něj Greg. "PANE! PANE! Copak si to nikdy nezapamatuješ?"

"Pane," zasténal chlapec. "Ano, pane. Ano, pane."

"Vás mladý neučeť účtě vůbec k ničemu," poznamenal Greg. "Vůbec k ničemu."

Bolest hlavy jako by se chtěla vrátit. Několikrát se zhluboka nadechl a odehnal ji, jenom žaludek se mu nepříjemně zvedal. "Dobrá, tím to končí. Jenom ti dám ještě jednu dobrou radu. Hlavně neudělej tu chybu, aby ses na podzim nebo kdy vrátil na tu svou zaprděnou školu a začal si myslet, že tohle celý bylo nějak jinak, že to bylo něco jinýho. S Gregem Stillsone nejsem žádný žerty. Lepší, když na to všichni zapomeneme - ty, já i George. Kdyby sis to nějak přebíral v hlavě a napadlo tě, že by sis moh ještě něco zkusit, tak by to byla největší chyba v tvém životě. Dost možná poslední."

Po těch slovech Greg odešel; ještě naposledy přešel pohrdavým pohledem chlapce, který stál s vyřeštěnýma očima a roztřesenými rty a na prsou a na břicho se mu rýsovalo pár šmouh zasychající krve.

Vypadal jako přerostlý desetiletý klouček, jehož vyškrtli z mužstva na Malou ligu.

Greg se v duchu vsadil sám se sebou, že o tomhle mladíkovi už nikdy neuslyší, a vyhrál. Jenom koncem týdne se v holičství, kde se Greg nechával holit, zastavil George Harvey a poděkoval mu, že jeho synovci "promluvil do duše". "Ty to s těma děčkama umíš, Gregu," prohlásil. "Já ti nevím... oni na tebe nějak dají."

Greg opáčil, že vlastně o nic nešlo.

2

Zatímco Greg Stillson v Novém Hampshiru páčil tričko s oplzlým nápisem, manželé Hazlettovi si v Bangoru ve státě Maine dopřávali pozdní snídani. Walt četl noviny.

Najednou odložil šálek s kávou, až to zařinčelo, a pravit: "Tvůj bejvalej se dostal do novin, Sáro."

Sára zrovna krmila Dennyho. Byla jen tak v županu, vlasy měla rozčuchané a ještě ani pořádně neotevřela oči. Takových osmdesát procent jejího mozku ještě spalo. Předchozího večera šli na večírek. Čestným hostem byl Harrison Fisher, který působil jako kongresman za třetí obvod Nového Hampshiru nejspíš už od dob dinosaurů, a napřesrok se počítalo s tím, že bude zvolen znovu. Z politického hlediska se hodilo, aby se také zastavili. Politické hledisko. Tenhle výraz používal Walt stále častěji. Vypil toho podstatně víc než ona, avšak dnes ráno tu seděl plně oblečený a nažehlený, zatímco ona si připadala jako sůva v nudlích. To nebylo spravedlivé.

"Bléé!" prohlásil Denny a vyplivl sousto rozmixovaného ovoce.

"To od tebe není hezké," napomenula Sára Dennyho a obrátil se k Waltovi. "To myslíš Johnnyho Smithe?"

"Právě jeho."

Vstala a přistoupil k Waltovi. "Nestalo se mu nic, vid'?"

"Nejenže se mu nic nestalo, ale jak to tak vypadá, udělal pěknou díru do světa," opáčil Walt suše.

Prolétlo jí hlavou, že by to mohlo souviset s tím, co se jí stalo, když se šla za Johnnym podívat, ovšem palcové titulky ji okamžitě zarazily: Pacient probuzený z komatu předvádí jasnovidné schopnosti na dramatické tiskové konferenci. Podepsán David Bright. Doprovodná fotografie zachycovala Johnnyho, pořád ještě strašně vyhublého a zoufale zmateného v nemilosrdné záři reflektorů, jak stojí nad ležícím tělem muže, jenž se podle podtitulku jmenoval Roger Dussault, zpravodaj lewistonských novin. Novinář omdlel po nečekaném odhalení, zněl nadpis.

Sára se svezla na židli vedle Walta a začala si číst článek. Tím nijak nepotěšila Dennyho, který se jal bušit do podnosu připevněného k vysoké židli a dožadovat se svého ranního vajíčka.

"Někdo tě tady potřebuje," prohodil Walt.

"Nemohl bys ho nakrmit, zlato? Od tebe jí stejně vždycky líp." Pokračování na str. 9. Nalistovala devátou stránku.

"S lichocením nejdál dojdeš," pravit Walt mile. Svlékl si sportovní sako a natáhl si její zástěru. "Tak jdeme na to, chlape," oznámil a začal cpát do Dennyho vajíčko.

Když Sára dočetla, vrátila se na začátek a přečetla si celý článek znovu. Nemohla odtrhnout oči od fotografie a od Johnnyho zmateného, vyděšeného obličej. Lidé shromáždění kolem ležícího Dussaulta se na Johnnyho dívali s výrazem, jenž neměl daleko ke strachu. To docela chápala. Vzpomněla si, jak mu dávala pusu a jak se mu ve tváři objevil ten divný zamyšlený výraz. A když jí potom vylíčil, kde má hledat svůj snubní prsten, dostala také strach.

Jistě, Sáro, jenomže ty ses nebála tak docela toho samého co oni, ne?

"Ještě trochu, siláku," brumlal Walt jakoby z tisícimílové vzdálenosti. Sára se podívala, jak spolu sedí v pruhu slunečního světla plného roztančených smítek prachu a její zástěra pleská Waltovi mezi kolena, a znenadání pocítila strach znovu. V duchu viděla prsten, který klesal ke dnu záchodové mísy a otáčel se kolem dokola. Slyšela cvaknutí, jak narazil na porcelán. Myslela na halloweenové masky a na mladíka, co říkal: To jsem rád, že to ten chlap dostal jednou sežrat. Myslela na nedodržené sliby a její oči se samovolně vrátily k té vyhublé tváři v novinách, jež na ni hleděla uštvánými a vyjevenými očima.

"...stejně dobrá trefa," mínil Walt, když věšel její zástěru na háček. Přiměl Dennyho, aby snědl vajíčko do posledního drobku, a jejich syn a dědic nyní spokojeně srkal z láhve s džusem.

"Cože?" Když k ní přistoupil, Sára zvedla hlavu.

"Povídám, že pro člověka, co musí zaplatit nemocnici dobrýho půl miliónu, je to sakra dobrá trefa."

"O čem to mluvíš? Co tím chceš říct, že je to trefa?"

"No jasně," pokračoval, jako by si její zlosti nevšiml. "Kdyby napsal knížku jenom o tý nehodě a o tom komatu, měl by z toho tak sedm, možná deset tisíc dolarů. Jestli se z něj ovšem stal jasnovidce, tak nikdo neví, kolik z toho může vytřískat."

"To jsou mi ale pěkný řeči!" vyhrkla Sára a hlas jí rozčilením přeskočil.

Překvapeně se k ní otočil, avšak téměř okamžitě se mu v očích objevil chápavý pohled. To ji rozzuřilo ještě víc. Kdyby měla pětník za každou příležitost, kdy si Walt myslel, že ji chápe, mohla by letět na Jamajku první třídou.

"Poslyš, je mi líto, že jsem o tom začal," pospíšil si.

"Johnny by nikdy nelhal, stejně jako papež by nikdy... to... no, víš co."

Rozesmál se; v tom okamžiku by Sára nejradši popadla svůj hrnek s kávou a hodila ho po něm. Místo toho však radši složila ruce pod stolem a pořádně je stiskla. Denny zašvidral po tatínkovi a rozhiňnal se také.

"Miláčku," spustil Walt. "Já proti němu nic nemám, vůbec mi nevadí, co dělá. Vlastně si ho za to vážím. Když se ten vyžranej dědek Fisher dokáže za patnáct let ve Sněmovně reprezentantů vypracovat ze zkrachovalýho advokáta na milionáře, tak tenhle chlapík má svatý právo vytřískat z toho, co se dá, když si bude hrát na jasnovidce..."

"Johnny nelže," opakovala bezbarvě.

"Je to skvělý divadýlko pro takový ty potřeštěnce, co čtou praštěný časopisy a mají konto v Knižním klubu," prohlásil zvesela. "I když připouštím, že třeba při výběru poroty pro soud s tím troubou Timmonsem by se nějakej ten jasnovidce hodil."

"Johnny Smith nelže," opakovala a slyšela přitom jeho hlas: Sklouzl ti s prstu. Strkala jsi mu holení do takové té postranní kapsy a prsten ti prostě sklouzl... Zajdi si na půdu a podívej se, Sáro. Uvidíš sama. O tom ovšem nemohla Waltovi povídat. Walt nevěděl, že byla za Johnnym.

Na tom přece nebylo nic špatného, žes za ním zašla, namítala její mysl rozpačitě.

To sice ne, ale jak by asi reagoval na sdělení, že svůj původní snubní prsten hodila do záchodu a spláchla? Možná by nepochopil, že to udělala v náhlém návalu strachu - stejného strachu, jaký se odrážel v těch dalších tvářích v novinách a do jisté míry i v Johnnyho vlastní. Kdepak, tohle by Walt vůbec nemusel pochopit. Koneckonců, hodit snubní prsten do záchodu a zatáhnout za splachovadlo má v sobě jistou vulgární symboliku.

"Tak dobře," připouštěl Walt. "Nelže. Jenže já stejně nemůžu věřit..."

Sára pravila tiše: "Podívej se na ty lidi za ním, Walte. Podívej se na jejich tváře. Oni mu věří."

Walt přešel obrázkem pohledem. "Jasně, tak jako malý děcko věří kouzelníkovi, když dělá nějakej trik."

"Myslíš, že ten Dussault mu dělal, jak se tomu říká, volavku? V tom článku píšou, že se s Johnnym nikdy předtím neviděli."

"Jedině tak může celá ta iluze fungovat, Sáro," vysvětloval Walt trpělivě. "Kouzelník ti taky nevytáhne králíka z králíkárně, ale z klobouku. Johnny Smith buďto něco věděl předem, nebo to aspoň zatraceně dobře odhadl z toho, jak se ten Dussault tehdy choval. Ovšem říkám ti znovu, že si ho za to vážím.

Pěkně si tím pomohl. A jestli z toho vyrazí nějaký prachy, tím líp pro něj."

V tom okamžiku ho nenáviděla, pohrdala tím hodným chlapem, co si ho vzala. Rub jeho dobroty, stálosti a neutuchající dobré nálady nepředstavovalo nic hrozného - jenom víra, nepochybně hluboko zakořeněná v kamenité půdě jeho duše, že se každý stará jen sám o sebe a každý hraje svoje vlastní divadýlko. Dnes ráno se zmínil o Harrisonu Fisherovi jako o vyžraném dědkovi, a přitom ještě včera burácel smíchy nad Fisherovými historkami o Gregu Stillsonovi, potřeštěném starostovi jakéhosi zapadákovy, který je zřejmě dostatečně šílený na to, aby napřesrok kandidoval do Sněmovny jako nezávislý.

Kdepak, ve světě Walta Hazletta neměl nikdo jasnovidné schopnosti, nikdo nebyl hrdina a heslo znělo:

"Systém musíme změnit zevnitř." Byl to dobrý a stálý chlap, miloval ji i Dennyho, jenže její duše najednou zatoužila po Johnnym a po těch letech, o něž byli okradeni. Možná o celý život, který by prožili spolu. O dítě s tmavšími vlasy.

"Snad bys měl jít, zlato," vyběhla ho tiše. "Ještě ti toho Timmonse dají do želez nebo kam."

"No jo." Usmál se na ni: závěrečná řeč skončila, líčení se odročuje. "Do smrti dobrý?"

"Do smrti dobrý." Ovšem on věděl, kde ten prsten je. On to věděl.

Walt ji políbil a jeho pravá ruka jí na okamžik spočinula na zátylku. Pokaždé si dával k snídani totéž, pokaždé ji líbal stejným způsobem, jednoho dne se přestěhují do Washingtonu a žádní jasnovidci neexistují.

Za pět minut už byl pryč: vycouval s jejich malým červeným pintem na Pond Street, jako obvykle krátce zatroubil a odfrčel. Osaměla s Dennyem, který se právě málem udusil, jak se snažil podlézt pod tácem na židličce.

"Jdeš na to špatně, moulíku," sdělila mu Sára, přešla přes kuchyni a odepnula tác.

"Blé!" poznamenal Denny znechuceně.

Do kuchyně vkráčel svým pomalým, vyzývavým krokem mladistvého delikventa rodinný kocour jménem Rajčatový rychlík a Denny se ho okamžitě s tichým hihňáním zmocnil. Rychlík svěsil uši a zatvářil se odevzdaně.

Sára se pousmála a sklidila ze stolu. Setrvačnost. Těleso nacházející se v klidu má tendenci setrvat v klidu a ona tedy v klidu byla. Na Waltovu temnou stránku radši nemyslet; i ona měla svou. Neměla v úmyslu nic víc, než poslat Johnnymu pohled k Vánocům. Bylo to tak lepší a bezpečnější - protože těleso v pohybu má tendenci se pohybovat dál. Žilo se jí tu dobře. Přežila Dana, přežila i Johnnyho, kterého jí tak nespravedlivě vzali (jenomže na tomhle světě je přece tolik nespravedlnosti), proplula peřejemi svého citového života až do těchto klidných vod a hodlala v nich zůstat. Ta sluncem zalitá kuchyně nebyla vůbec špatná. Radši zapomenout na okresní pouti, na kola štěstí a na tvář Johnnyho Smithe.

Když napouštěla vodu do dřezu, aby umyla nádobí, zapnula rádio a chytila zrovna začátek zpráv. Hned první z nich způsobila, že ztuhla s umytým talířem v ruce a vytřeštěně zírala na dvorek před domem.

Johnnyho matku ranila mrtvice, zrovna když sledovala v televizi reportáž ze synovy tiskové konference. Zemřela dnes ráno, ani ne před hodinou.

Sára si utřela ruce, vypnula rádio a vypáčila kočku z Dennyho rukou. Odnesla synka do obývacího pokoje a uložila do ohrádky. Denny proti tomuto ponížení protestoval hlasitým kvílením, jehož si nevšimla. Zašla k telefonu a zavolala do Východní maineské nemocnice. Telefonistka, zjevně otrávená z toho, jak musí pořád dokola opakovat to samé, jí sdělila, že John Smith z nemocnice odešel už předešlého večera krátce před půlnocí.

Zavěsila a usedla do křesla. Denny ve své ohrádce stále ještě kvílel. V kuchyni tekla voda do dřezu. Po chvíli vstala, zašla do kuchyně a zavřela kohoutek.

KAPITOLA 14

1

Chlápek z Inside View se objevil 16. října, krátce poté, co si Johnny došel pro poštu. Otcův dům stál pěkný kousek od silnice; jejich šterková příjezdová cesta se vinula skoro čtvrt míle hustým hájkem smrků a borovic. Johnny se na tuto procházku vydával každý den. Zpočátku se vracel na zápraží celý roztřesený vyčerpáním, s rozbolavělými nohama, a kulhal tak silně, že už se tomu ani nedalo říkat chůze. Ovšem teď, měsíc a půl po prvním pokusu (tehdy mu ta polovina míle zabrala celou hodinu), se ranní procházka stala jednou z jeho každodenních radostí, něčím, na co se mohl těšit. Těšil se ovšem na to, jak se projde, a nikoli na poštu.

Začal štípat dříví do zásoby na zimu, což byla práce, na niž si chtěl Herb původně někoho najmout, protože jemu samotnému se podařilo získat zakázku na úpravy interiéru v nových bytovkách v Libertyville. "Podle toho člověk pozná, že na něj leze stáří, Johne," vysvětloval s úsměvem. "Jakmile přijde podzim, začne si hledat práci uvnitř."

Johnny vystoupal na verandu, posadil se do proutěného křesla vedle houpací pohovky a tiše vydechl úlevou. Pravou nohu si opřel o zábradlí a rukama si přes ni přehodil levou, přičemž zkrivil obličej bolestí. Poté začal otvírat poštu.

V poslední době jí už hodně ubylo. V prvním týdnu, kdy se přistěhoval zpátky do Pownalu, mu denně

chodily až dva tucty dopisů a někdy i devět balíčků, většinou předávaných z nemocnice, případně zasílaných na adresu pošty v Pownalu (s širokou škálou různých pravopisných chyb: Pownell, Poenul a v jednom případě dokonce Panell).

Většina z nich pocházela od vykořeněných lidí, kteří jako by bezcílně proplouvali životem v naději, že narazí na nějakého kormidelníka - děti žádající o autogram, ženy, jež se s ním chtěly vyspat, a muži i ženy toužící po radě, jak se vyrovnat se zhrzenou láskou. Někteří mu posílali talismany pro štěstí, jiní zase horoskopy. Mnoho těch dopisů mělo silný náboženský podtext a tyto gramaticky nedokonalé texty, většinou psané velkým a pečlivým rukopisem připomínajícím písmo prvňáčků, mu připomínaly matku. Dopisy jej ujišťovaly, že je prorokem, který přišel vyvést unavený a zklamaný americký lid z pouště. Byl znamením, že se blíží konec světa. Do dnešního dne, 16. října, obdržel osm výtisků Velké zesnulé planety Země od Hala Lindseye - ta knížečka by se jeho matce jistě zamlouvala. Pisatelé ho nabádali, aby hlásal božství Kristovo a vymýtil volné mravy mládeže.

Dopad těchto dopisů vyvažovaly jen jejich negativní protějšky, co do počtu menší, avšak stejně halasné - i když většinou anonymní. Jeden takový pisatel, písící mastnou tužkou na zažloutlý arch papíru, jej prohlásil za Antikrista a radil mu, aby spáchal sebevraždu. Asi pět autorů podobných dopisů se vyptávalo, jaký je to pocit, zavraždit vlastní matku. Mnohem více pisatelů jej však vinilo především z toho, že se dopouští podvodu. Jeden zvláště důvtipný muž napsal: "Jasnovidectví, telepatie, kecy! Polib mi prdel, ty mimosmyslová vopice!"

Jiní mu posílali předměty. A to bylo na celé věci to nejhorší.

Každý den se cestou z práce Herb stavoval na poště v Pownalu a vyzvedával balíčky, co se jim nevešly do schránky. Doprovodné dopisy si byly podobné jak vejce vejci: tiché výkřiky. Povězte, povězte, povězte.

Tenhle šátek patřil mému bratrovi, který zmizel na rybářském výletě v Allagash roku 1969. Mám pocit, že je stále naživu. Povězte mi, kde je.

Tahle rtěnka je z toaletního stolku mé ženy. Myslím si, že mi s někým zahýbá, ale nejsem si jistý. Povězte mi, jak to je.

Tohle je identifikační náramek mého syna. Už ze školy ani nechodí domů, pořád jen někde trajdá a já mám plnou hlavu starostí. Povězte mi, co dělá.

Nějaká žena ze Severní Karolíny - Bůh ví, jak se o něm dověděla, v celonárodních médiích nebyla o té tiskovce v srpnu ani zmínka - mu poslala kousek spáleného dřeva. V dopise líčila, že jí vyhořel dům a její manžel při požáru zahynul společně s dvěma z jejich pěti dětí. Hasičský sbor z Charlotte tvrdil, že požár způsobilo vadné elektrické vedení, jenomže ona se s tím nemůže smířit. Muselo to být žhářství. Chtěla, aby Johnny prozkoumal přiložený zuhelnatělý zbytek a pověděl jí, kdo to udělal, aby ta stvůra strávila zbytek života za mřížemi.

Johnny na žádný dopis nikdy neodpověděl a všechny předměty (včetně zčernalého kousku dřeva) odeslal zpět na své náklady a bez jakéhokoli komentáře. Některých se ovšem přece jen dotkl. Většina z nich, jako ten zuhelnatělý úlomek deštěm od jakési zarmoucené ženy z Charlotte v Severní Karolíně, mu neřekla vůbec nic. Když se však dotkl jiných, objevily se mu před očima znepokojivé obrazy jako sny za denního světla. V mnoha případech šlo jen o drobné stopy - složil se před ním obrázek a během několika vteřin se zase rozplynul, takže mu nezbylo nic konkrétního, jenom pocit. Avšak jeden z nich...

Šlo o tu ženu, co poslala šátek v naději, že zjistí, co se stalo s jejím bratrem. Byl to bílý pletený šátek, který se nijak nelišil od miliónů podobných. Sotva se ho však dotkl, skutečnost otcova domu se znenadání rozplynula a zvuk televize z vedlejšího pokoje střídavě sílil a slábl, sílil a slábl, až se změnil v uspávající bzukot letního hmyzu a vzdálené zurčení vody.

Cítil vůni lesa. Korunami vysokých starých stromů pronikaly zelenkavé pruhy světla. Země už byla dobré tři hodiny promočená a mlaskala pod nohama, hotová bažina. Měl strach, pořádný strach, ale dařilo se mu zachovat chladnou hlavu. Když člověk zabloudí tady v té divočině na severu a zpanikaří, můžou mu rovnou stavět náhrobek. Postupoval směrem na jih. Už to byly dva dny, co se mu Stiv, Rocky a Logan ztratili. Tábořili u

(ne, to se mu nevybavilo, bylo to v mrtvé zóně)

nějaké říčky a lovili pstruhy - byla to sakra jeho chyba, že se zlíl jako dobytek.

Ted' viděl svůj batoh opřený o jakýsi starý a mechem zarostlý polom, z nějž tu a tam vyčuhovaly bílé suché větve jako kosti, ano, viděl svůj batoh, jenže se k němu nemohl dostat, protože od něj odešel jen o pár metrů stranou, aby si ulevil, a jako na potvoru si stoupl na pořádně rozmáčené místo, kde mu bláto sahalo až k vršku kanad, snažil se couvnout a najít si nějaké lepší místočko, jenže nemohl. Nemohl, protože to vlastně žádné bahno nebylo. Bylo to... něco jiného.

Stál tam a zbytečně se rozhlížel po něčem, čeho by se mohl chytit, a skoro se musel smát, jaká je to ironie, jít si odskočit s pískem a nakráčēt rovnou do tekoucího písku.

Stál tam, protože zpočátku vůbec nepochyboval o tom, že tenhle písek je mělký a že mu dosáhne sotva nad boty; aspoň bude mít co vyprávět, až ho najdou.

Tak tam tedy stál a skutečná panika se ho zmocnila teprve ve chvíli, kdy mu písek začal nezadržitelně stoupat nad kolena. Tehdy sebou začal škubat - dokonale zapomněl, že se člověk nesmí ani pohnout, když už blbec vlezde do tekoucího písku. Za chvíli mu písek sahal k pasu, potom k hrudníku, olizoval ho jako velké hnědé pysky a dusil ho; dal se do křiku a nikdo samozřejmě nepřišel, jenom tučná hnědá veverka, která doskákala k polomu obrostlému mechem, usadila se na jeho batohu a sledovala ho jasnými černými očičkami.

Písek mu dosáhl ke krku, dusil ho svým těžkým hnědým pachem a vyrážel mu dech, až se jeho křik změnil v sípění a lapání po dechu. Kolem poletovali ptáci, pískali, cvrlikali a hašteřili se, mezi stromy se táhly sloupy nazelenalého světla připomínajícího měděnou patinu a tekoucí písek mu sahal nad bradu. Byl sám, měl tu umřít docela sám, otevřel tedy ústa, aby ještě jednou vykřikl, ovšem žádný výkřik z něj nevyšel, protože písek mu natekl do pusy, přelil se mu mezi zuby a přes jazyk, to už polykal písek a ten křik se už nikdy neozval -

Johnny se probral s husí kůží po celém těle a zbrocený studeným potem; šátek svíral mezi prsty a přerývaně lapal po dechu. Odhodil šátek na podlahu, kde zůstal ležet jako stočený bílý had. Už se ho ani nedotkl. Jeho otec ho vložil do obálky a poslal zpátky.

Ještě štěstí, že pošty konečně začalo ubývat. Pomatenci si našli nějaký jiný objekt své tajné i na odiv stavěné posedlosti. Ani novináři už nevolali, aby si s ním smluvili interview, částečně proto, že si nechali změnit číslo a nedali ho do seznamu, částečně proto, že tahle zpráva byla už notně vyčichlá.

Roger Dussault napsal do svých novin, kde redigoval pravidelnou rubriku, dlouhý a nenávislný článek. Celou věc prohlásil za krutý a nevkusný podvod. Johnny se zřejmě pro všechny případy trochu prohrabal minulostí několika reportérů, jejichž účast na tiskové konferenci se dala předpokládat. Ano, přiznával, jeho sestře Anne se přezdívalo Terry. Zemřela dost mladá a je možné, že k tomu přispělo užívání amfetaminu. Jenže ke všem těmto informacím měl přístup každý, kdo o ně měl zájem. Nakonec to vypadalo docela logicky. V článku samozřejmě nebylo nijak vysvětleno, jak se k těm "dostupným informacím" mohl dostat Johnny, když nevytáhl paty z nemocnice, ovšem tento drobný háček zřejmě většina čtenářů přehlédla. Johnnymu to bylo dokonale jedno. Tuhle záležitost považoval za vyřízenou a neměl nejmenší chuť pouštět se do dalších. Komu by prospělo, kdyby třeba té paní, co mu poslala šátek, odepsal, že její bratr se zoufalým řevem utonul v tekoucím písku, když se šel vymočit a šlápl vedle? Uklidnilo by jí to? Žilo by se jí potom lépe?

V dnešní poště bylo pouhých šest dopisů. Vyúčtování elektřiny. Pohlednice od Herbova bratrance z Oklahomy. Nějaká dáma poslala Johnnymu krucifix; na Kristových nohou bylo drobným zlatým písmem vyraženo MADE IN taiwan. Přišel i krátký pozdrav od Sama Weizaka. A konečně malá obálka se zpáteční adresou, jež ho donutila zamrkat a napřimit se: S. Hazlettová, Pond Street 12, Bangor. Sára. Otevřel dopis.

Dva dny po matčině pohřbu od ní dostal formální vyjádření soustrasti. Na zadní straně kartičky stálo jejím klidným, dozadu nakloněným písmem: "Johnny, je mi moc líto, co se stalo. Slyšela jsem v rádiu, že Tvoje máma odešla - svým způsobem mi to připadalo na tom všem to nejnespravedlivější, že se Tvůj osobní zármutek musí takhle propírat na veřejnosti. Možná si na to nevzpomínáš, ale toho večera před Tvou nehodou jsme o Tvé mámě trochu mluvili. Ptala jsem se Tě, co by dělala, kdyby sis přivedl domů odpadlou katoličku, a Tys mi odpověděl, že by se usmála, přivítala mne a podala mi pár náboženských brožurek. Z toho, jak ses přítom usmíval, jsem vycítila, jak moc ji máš rád. Od Tvého otce vím, že se změnila, jenže to bylo tím, že tě tolik milovala a nemohla se smířit s tím, co se Ti stalo. Myslím, že

nakonec se jí ta její víra vyplatila. Prosím, abys přijal můj upřímný projev soustrastí, a pokud bys teď nebo v budoucnu něco potřeboval, můžeš počítat se svou přítelkyní - Sárrou."

Na tuhle jedinou kondolenci odpověděl: poděkoval jí jak za to, že mu ji poslala, tak za to, že si na něj vzpomněla. Psal opatrně, protože se bál, že napíše něco nevhodného a prozradí se. Teď už byla vdaná, což nemohl nijak změnit ani ovlivnit. Na ten jejich rozhovor o matce se však pamatoval, tak jako na spoustu jiných věcí z té noci. Její vzkaz mu ten večer připomněl, a tak odpovídal v hořkosladkém rozpoložení, spíše hořkém než sladkém. Sárrou Bracknellovou pořád ještě miloval a musel si neustále vtoukat do hlavy, že je po všem, že Sárrou, jak ji znal, vystřídala docela jiná žena, o pět let starší a s malým dítětem.

Nyní vytáhl z obálky jediný list papíru a rychle ho přelétl očima. Jede s malým do Kennebunku, aby tam strávila týden u Sárřiny spolubydlící z prvního a druhého ročníku na vysoké, jistě Stephanie Constantinové, která se tehdy ovšem jmenovala Carsleighová. Myslela, že by se na ni Johnny mohl pamatovat, ale kdepak. Každopádně Walt musel zůstat tři neděle ve Washingtonu kvůli nějakým obchodním a politickým záležitostem a Sárrou si říkala, že by si mohla jednou odpoledne vyrazit do Pownalu a podívat se na Johnnyho a na Herba, pokud by jim to nevadilo.

"Můžeš mi volat ke Steph na číslo 814-6219, kdykoli mezi 17. a 23. říjnem. Samozřejmě, kdyby Ti to mělo nějak vadit, prostě mi zavolej a řekni, abych nejezdila, buďto sem, nebo do Kennebunku.

Pochopila bych to. S láskou Vám oběma - Sárrou."

Johnny podržel dopis v jedné ruce a zadíval se přes dvůr na okolní lesy, která jako by za poslední týden zrezavěly a zezlátly. Za chvíli začne opadávat listí a pak přijde zima.

S láskou Vám oběma - Sárrou. Zamyšleně přešel přes ta slova palcem. Napadlo ho, že nejlepší by bylo nezavolat, nenapsat, nedělat nic. Došlo by jí to. Jako s tou ženou a jejím šátkem - k čemu by to bylo dobré? Proč budít spící psy? Sárrou možná dokáže používat frázi "s láskou" jen tak, kdežto on něco podobného nesvede. Jeho čas byl krutým způsobem zdeformován, přeložen a sešit dohromady. Podle jeho vnitřního času s ní chodila před pouhým půl rokem. Po rozumové stránce se s komatem a ztrátou roků života dokázal smířit, jenže jeho city něco takového zatvrzele odmítaly. Už mu dalo dost práce odpovědět na její kondolenci, ovšem s takovým dopisem to ještě jde, zmačkat ho a začít znovu, kdyby se náhodou rozběhl někam, kam nemá, kdyby začal překračovat hranice přátelství, jediného citu, který jim bylo nyní dovoleno sdílet. Kdyby se s ní sešel, mohl by říci nebo udělat nějakou hloupost. Nejlepší bude nevolat. Nejlepší bude, když to nechá plavat.

Jenže já zavolám, napadlo ho. Zavolám a pozvu ji sem.

S ustaraným výrazem zasunul dopis zpátky do obálky.

Sluneční paprsky dopadly na nablýskaný chrom, zaleskly se na něm a vystřelily mu do oka světelný šíp. Štěrka na příjezdové cestě prskal pod koly sedanu Ford. Johnny přimhouřil oči a snažil se zjistit, jestli to auto zná. Málodky sem někdo jezdil. Pošty přicházely celé balíky, avšak lidé se tu osobně zastavili nanejvýš čtyřikrát. Pownal byl malé městečko a těžko se hledal na mapě. Jestliže to auto patří nějakému hledači pravdy, Johnny ho vyhodí co nejrychleji, sice mile, ale rozhodně. Právě to mu na rozloučenou radil Weizak. Byla to dobrá rada, pomyslel si.

"Nenech se nikým vmanévrovat do role duchovního vůdce, Johnny. Nepodporuj je v tom a oni to sami pustí z hlavy. Ze začátku ti to možná bude připadat kruté - většinou jsou to jen popletení lidé se spoustou problémů a většinou s těmi nejlepšími úmysly -, jenže tady jde o tvůj život, o tvé soukromí. Proto buď tvrdý." Řídil se podle toho.

Fordka vjela do zatáčky mezi kůlnou a hromadou dříví; jak se otáčela, všiml si Johnny v rohu předního skla nálepky půjčovny Hertz. Z auta vystoupil velmi vysoký muž v džínách zářících novotou a v červené kostkované košili, již jako by před chvílí vyndal z krabice obchodu s country oblečením, a rozhlédl se. Vypadal jako člověk, který není na venkov zvyklý, který sice ví, že v Nové Anglii už nejsou žádní vlci nebo pumy, ale stejně se chce radši přesvědčit. Člověk z města. Podíval se na verandu, zahlédl Johnnyho a zvedl ruku na pozdrav.

"Dobré odpoledne," pozdravil. Mluvil s městským přízvukem - Johnny ho tipoval na Brooklyn - a jeho hlas zněl, jako by mluvil do plechovky od bramborových lupínků.

"Zdravíčko," na to Johnny. "Zabloudil jste?"

"To teda doufám, že ne," prohlásil cizinec a vykročil ke schůdkům. "Vy jste buďto John Smith nebo jeho dvojče."

Johnny se usmál. "Dvojče nemám, takže jste nejspíš na správný adrese. Co pro vás můžu udělat?"

"No, možná bychom mohli udělat něco jeden pro druhého." Neznámý vystoupil po schodech a napřáhl ruku. Johnny mu s ní potřásl. "Já jsem Richard Dees. Z časopisu Inside View."

Vlasy nosil zastřížené podle módy k uším a měl je většinou šedé. Jsou tak nabarvené, pomyslel si Johnny s jistým pobavením. Co byste si pomysleli o člověku, který mluví jako do plechovky a barví si vlasy na šedo?

"Možná jste ten časopis už viděl."

"Jistěže jsem ho viděl. Prodávají ho v samoobsluhách u pokladen. O žádný rozhovor nemám zájem. Je mi líto, že jste se hnal takovou dálku zbytečně." Ovšem, ten plátek prodávali v samoobsluze. Titulky se tvářily, že každou chvíli vyskočí z nepřilíš kvalitního papíru a pokusí se vás obrát. Stvoření z vesmíru zabila její dítě, pláče zoufalá matka. Potraviny, KTERÉ TRÁVÍ NAŠE DĚTI. 12 JASNOVIDCŮ PŘEDPOVÍDÁ NA ROK 1978 ZEMĚTŘESEŇÍ v Kalifornii.

"Víte, my jsme neměli ani tak na mysli nějaké interview," opáčil Dees. "Smím se posadit?"

"Totiž, já..."

"Pane Smithi, přiletěl jsem až z New Yorku a z Bostonu jsem letěl takovým malým letadýlkem, že jsem si celou dobu lámal hlavu, co se stane s mou ženou, když zemřu bez závěti."

"Letecká společnost Portland-Bangor?" otázal se Johnny s úsměvem.

"Přesně tak," přisvědčil Dees.

"Tak dobře," souhlasil Johnny. "Vaše odvaha a oddanost práci na mne zapůsobily. Poslechnu si vás, ovšem jenom na čtvrt hodinky nebo tak. Podle doktorů bych měl každé odpoledne spát." Taková drobná lež v zájmu dobré věci.

"Čtvrt hodina bude víc než dost." Dees se k němu naklonil. "Jenom tak hádám, pane Smithi, ale počítám, že dlužíte něco kolem dvou set tisíc dolarů. Asi jsem se nespletl o moc, co říkáte?"

Johnnyho úsměv ochabl. "Co dlužím nebo nedlužím," prohlásil, "je čistě moje věc."

"Ano, jistě, jak by ne. Nechtěl jsem vás urazit, pane Smithi. Časopis Inside View by vám rád nabídl práci. Dost výnosnou práci."

"Ne. V žádném případě."

"Kdybyste aspoň dovolil, abych vám to vysvětlil..."

Johnny ho přerušil: "Nejsem praktikující jasnovidce. Nejsem žádná Jeane Dixonová, ani Edgar Cayce, ani Alex Tannous. To všechno je za mnou. A znovu to vyhrabávat je asi to poslední, co bych chtěl."

"Dáte mi aspoň minutku?"

"Pane Deesi, vy zřejmě nechápete, co vám..."

"Aspoň minutku?" Dees se vmlouvavě usmál.

"Jak jste mě vůbec našel?"

"Máme svého člověka v jedněch maineských novinách, Kennebec Journal. Říkal, že jste se ztratil z očí, ale jinak že nejspíš bydlíte u otce."

"Tak to bych mu měl nejspíš poděkovat, co?"

"Jistě," odvětil Dees zvesela. "A vsadím se, že si to budete myslet, až si poslechnete, o co jde. Tak můžu?"

"No dobře," připustil Johnny. "Jenže já si to nerozmyslím jenom proto, že jste přiletěl letadlem společnosti Zachraň se, kdo můžeš."

"Nu, to už záleží na vás. Tohle je svobodná země, ne? Jasně. Jak možná víte, pane Smithi, Inside View se dívá na svět prizmatem parapsychologie. Abych byl upřímný, naši čtenáři se mohou po těchhle věcech utlouct. Máme týdenní náklad tři milióny výtisků. Tři milióny čtenářů týdně, pane Smithi, co byste tomu řekl? A jak to děláme? Držíme se toho, co zrovna letí, duchovna..."

"Dvojčata v kočárku sežrána medvědem zabijákem," zabručel Johnny.

Dees pokrčil rameny. "No jo, tak už to ve světě chodí, nemyslíte? A lidi musí o takových věcech vědět. Mají na to právo. Ovšem na každý takový staromódní článek máme tři další, ve kterých říkáme čtenářům, jak bezbolestně zhubnout, jak dosáhnout sexuálního naplnění, jak se dostat blíže k Bohu..."

"Věříte v Boha, pane Deesi?"

"Po pravdě řečeno ne," odpověděl Dees a znovu mu věnoval svůj zářivý úsměv. "Jenomže my žijeme v demokracii, v nejskvělejší zemi na světě, no ne? Každý je pánem své vlastní duše. Tady jde spíš o to, že naši čtenáři v Boha věří. Věří na anděly a na zázraky..."

"A na vymytání d'ábla a na černé mše..."

"Jistě, jistě. Vidím, že je vám to jasné. Naše čtenářstvo je duchovně založené. Oni věří všem těm parapsychologickým blábolům. Na smlouvu pro nás dělá deset jasnovidců včetně Kathleen Nolanové, nejslavnější jasnovidky v Americe. Taky bychom s vámi chtěli uzavřít smlouvu, pane Smithi."

"Vážně?"

"Naprosto vážně. Co by to pro vás znamenalo? Tak dvanáctkrát do roka váš obrázek a krátký sloupek v časopise, to když děláme čísla zaměřená na jasnovidectví. Deset slavných jasnovidců zkoumá pro Inside View druhou Fordovu vládu a tak. Vždycky děláme novoroční vydání a potom jedno ke čtvrtému červenci, kdy zkoumáme, jak to bude s Amerikou vypadat v příštím roce - to je vždycky hodně informativní číslo, spousta narážek na zahraniční a hospodářskou politiku - a spousta dalšího."

"Myslím, že to pořád nechápete," pravil Johnny. Mluvil nesmírně pomalu, jako by něco vysvětloval dítěti. "Měl jsem pár případů prekognice - nejspíš byste mohl říci, že jsem ‚viděl budoucnost‘ -, ale nemohu to nijak ovládat. Nedokázal bych předpovědět nic o druhé Fordově vládě - pokud vůbec nějaká bude - o nic víc, než bych dovedl podojit bejka."

Dees se zatvářil vyděšeně. "Tvrdil snad někdo, že byste mohl? Ty sloupky píší naši redakční autoři."

"Redakční...?" Johnny zaraženě vytřeštil oči na Deese.

"Jistě," pokračoval Dees netrpělivě. "Podívejte. V posledních letech je jedním z našich nejoblíbenějších jasnovidců Frank Ross, co se specializuje na přírodní katastrofy. Moc milej chlapík, jenže prokristapána, on skončil školu v devítce. Na vojně byl dvakrát v base, a když jsme ho našli, myl autobusy na nádraží v newyorském přístavu. Copak myslíte, že bychom ho nechali, aby si ty svoje sloupky psal sám? Vždyť nenapiše bez chyby jediný slovo."

"Ale ty předpovědi..."

"Stačí nám volná ruka, nic jinýho. I když by vás překvapilo, jak často tihle lidi sami narazí na nějakýho sólokapra."

"Tak na sólokapra," zabručel Johnny zamyšleně. Trochu ho zaskočilo, když zjistil, že má vztek. Jeho matka si kupovala Inside View, co se pamatoval, ještě v dobách, kdy byly na první straně obrázky krvavých bouraček, uražených hlav a potají pořízené snímky z poprav. Za každé slovo by dala ruku do ohně. Stejně tak nepochybně i další 2 999 999 čtenářů Inside View. A teď tu před ním seděl tenhle chlápek s vlasy nabarvenými na šedo, v botách za čtyřicet dolarů a v košili ještě zmačkané z obchodu, a povídal něco o sólokaprech.

"Ono to všechno funguje," pokračoval Dees. "Když vás někdy něco napadne, stačí nám zavolat na účet volanýho - my už si to nějak přebereme a něco z toho uděláme. Máme samozřejmě právo vaše sloupky uvádět v naší ročence Pohled zevnitř na to, co přijde. Ovšem vy si můžete uzavírat smlouvy s jinými nakladateli, jak je libo. Máme jenom přednostní právo na uveřejnění v časopise, a to se stane málokdy, abychom ho nevyužili. Navíc dobře platíme. To jde samozřejmě mimo částku, na kterou uzavřeme smlouvu. Takový malý přilepšeníčko, dalo by se říct." Dees se uchechtl.

"A o jakou částku by tedy šlo?" otázal se Johnny pomalu. Rukama pevně svíral opěrky houpacího křesla a žíla na pravém spánku mu rytmicky tepala.

"Třicet tisíc dolarů ročně po dobu dvou let," odpověděl Dees. "A když se chytnete, můžeme to zvednout. Víte, všichni naši jasnovidci mají nějakou specializaci. Slyšel jsem, že vám docela jdou předměty." Dees přimhouřil oči, jako by se zasní. "Už jako bych viděl tu rubriku. Třeba dvakrát měsíčně - takovou dobrou věc nemůžeme nechat ležet ladem. ‚John Smith vybízí čtenáře Inside View, aby zasílali své osobní předměty k jasnovidnému průzkumu...‘ Něco na ten způsob. Samozřejmě tam musíme zdůraznit, že mají posílat levné věci, protože zaslané předměty nelze vrátet. Stejně by vás to překvapilo. Některý lidi jsou pořádně střelený, Bůh jim to přej. Zarazí vás, co vám budou posílat. Diamanty, zlatý mince, snubní prsteny... k té smlouvě bychom mohli dát dodatek, že všechny zaslané předměty se stávají vašim osobním vlastnictvím."

Johnny začínal vidět rudě. "Takže lidi budou posílat věci a já si je nechám. Takhle to myslíte."

"Jasně, nevidím v tom žádný problém. Jde jen o to, všechno si pěkně od začátku ujasnit. Taky takový malinkatý přilepšeničko."

"Dejme tomu," ozval se Johnny a dělal, co mohl, aby mu nepřeskočil hlas, "dejme tomu, že... narazím na nějakýho sólokapra, jak říkáte... a zavolám a řeknu třeba, že prezident Ford bude zavražděn 31. září 1976? Ne proto, že bych měl pocit, že to tak bude, ale protože mě to napadne?"

"Víte, září má stejně jenom třicet dní," na to Dees. "Ovšem jinak si myslím, že je to trefa do černého. Koukám, Johnny, že máte přirozený talent. Máte nadhled a to je dobře. Překvapilo by vás, kolik těchto lidí se nimrá v pitomostech. Jeden z našich lidí - Tim Clark z Idaha - nám před čtrnácti dny psal, že viděl, jak bude muset napřesrok Earl Butz rezignovat. Pardon, že to řeknu takhle, ale na takový blbosti mu sere pes. Co říká americký hospodyňce nějaký Earl Butz? Zato vy máte dobrý nápady, Johnny. Vy jste pro tuhle práci jako dělanej."

"Dobrý nápady," zabručel Johnny.

Dees se na něj zvědavě podíval. "Není vám nic, Johnny? Nějak jste zbledl."

Johnny myslel na tu paní, co mu poslala bratrův šátek. Nejspíš i ona četla Inside View. "Takže já bych to zkusil shrnout," pronesl. "Budete mi platit třicet tisíc ročně za moje jméno..."

"A vaši fotografii, nezapomínejte."

"A moji fotografii u pár sloupků, který bude psát někdo jiný. A taky za rubriku, kde budu říkat lidem, co chtějí vědět o věcech, který mi pošlou. Navíc si ty věci budu moct nechat..."

"Jestli to naši právníci nějak vymyslí..."

"...v osobním vlastnictví. Je to tak?"

"To je jenom základ, Johnny. Je skoro zvláštní, jak v tomhle kšeftu jde jedno s druhým. Za půl roku vás bude znát každá domácnost v Americe a pak, kdo ví? Carsonův pořad. Vlastní vystoupení. Přednáškový turné. A samozřejmě knížka, stačí si vybrat, nakladatelé teď do jasnovideců cpou prachy horem dolem. Kathy Nolanová taky začínala s takovouhle smlouvou a teď vydělává ročně přes dvě stě tisíc. Navíc si založila vlastní církev a bernák na ni nemůže ani takhle. Jo, naše Kathy, ta se vyzná v tlačenici." Dees se k němu s úsměvem naklonil. "Povídám, Johnny, nic není nemožný."

"To bych řekl."

"Tak co? Co říkáte?"

Johnny se natáhl po Deesovi. Jednou rukou ho chytil za rukáv a druhou za límec nové košile.

"Hele! Co to jako..."

Johnny pevně sevřel košili v obou rukou a postavil Deese na nohy. Po pěti měsících cvičení mu svaly na rukou a na pažích pořádně zesílily.

"Chtěl jste vědět, co říkám," pravil Johnny. V hlavě mu začínalo nepříjemně škubat. "Tak já vám to povím. Říkám, že jste upír. Berete druhým lidem jejich sny. Říkám, že byste měl do konce života někde lámat kamení. Říkám, že vaše matka měla umřít na rakovinu den poté, co vás počala. A jestli existuje peklo, doufám, že se v něm budete smažit."

"Takhle se mnou nemůžete mluvit!" ječel Dees. Hlas mu přeskočil do ženské fistule. "Vy jste se zbláznil! Pusťte to z hlavy! Zapomeňte na to, vy blbej parchante! Zahodil jste největší šanci svého posraného života! Ne abyste za mnou lezl na kolenou..."

"Navíc mluvíte, jako kdybyste huhňal do plechovky," poučil ho Johnny a vstal. Deese zvedl s sebou. Podolek košile mu vylezl zpod nových džínů a odhalil síťovaný nátělník. Johnny Deesem metodicky lomcoval sem a tam, až Dees na svou zlost zapomněl. Začal chroptět a blábolit.

Johnny ho odvedl ke schodům na verandu, napřáhl nohu a umístil docela obstojný kopanec přímo doprostřed zadnice nových levisek. Dees s řevem sletěl ze dvou schůdků a rozplácl se v prachu jak široký, tak dlouhý. Když vstal a obrátil se k Johnnymu, měl venkovský oděv celý od hlíny. Takhle vypadá skoro opravdověji, pomyslel si Johnny, i když pochyboval, že by to Dees dovedl náležitě ocenit.

"Měl bych na vás poslat policii," zachrčel. "A možná to udělám."

"Dělejte si, co je libo," poradil mu Johnny. "Ovšem strážci zákona tady v okolí si moc nepotrpí na lidi, co čmouchají někde, kam je nikdo nezval."

Deesova tvář se zkřivila směsicí strachu, vzteku a naprostého zmatku. "Bůh vám pomoz, jestli nás někdy

budete potřebovat," prohlásil.

Johnnymu se hlava divže nerozskočila bolestí, ale přesto udržel svůj hlas na uzdě. "Přesně tak," přisvědčil. "S ničím bych nesouhlasil tolik jako s tímhle."

"Ještě toho budete litovat, víte. Tři milióny čtenářů. To funguje na obě strany. Až s vámi skončíme, nikdo v týchle zemi vám neuvěří, i kdybyste předpovídal jaro na duben. Neuvěřili by vám, kdybyste tvrdil, že Světový pohár se hraje v říjnu. Nevěřili by vám, i kdyby..." Dees ještě chvíli vztekle prskal.

"Pal vocud', hajzle," vyzval ho Johnny.

"Na tu knížku můžete zapomenout!" hulákal Dees, jak se snažil rozpomenout na to, co mu připadalo jako nejhorší trest. Jeho zkrivený obličej a umouněná košile připomínaly zpykané dítě, jež propadlo záchvatu zuřivosti. Jeho brooklynský přízvuk zesílil tak, že se skoro změnil v nesrozumitelnou hatmatilku. "V každém newyorském nakladatelství s váma vyrazí dveře! Až s váma skončím, nebudou vás chtít ani ty nejhorší! My už umíme takovejch chytrákům přistříhnout hřebínek! Jen počkejte..."

"Asi si zajdu pro flintu a střelím si po vás za neoprávněný vstup na cizí pozemek," poznamenal Johnny. Dees ustoupil ke svému autu z půjčovny a nepřestával chrlit hrozby a nadávky. Johnny ho pozoroval z verandy a v hlavě mu bolestivě škubalo. Dees nasedl, nemilosrdně vytúroval motor a s hvízdačícími pneumatikami odsvištěl, zanechávaje za sebou mohutná oblaka zvířeného prachu. Zajel si jenom tolik, aby porazil špalek na sekání dřeva vedle kůlny. I když Johnnyho bolela hlava, musel se tomu usmát. Postavit špalek zpátky na místo mu dá podstatně méně práce než Deesovi, když bude muset v půjčovně vysvětlovat, od čeho má jeho fordka prohnutý nárazník.

Odpolední slunce se znovu zalesklo na chromování Deesova vozu, který se hnál směrem k silnici a rozstříkoval štěrka na všechny strany. Johnny se znovu posadil do houpacího křesla, podepřel si čelo rukou a trpělivě čekal, až ho bolest hlavy přejde.

2

"Cože chceš udělat?" zeptal se bankéř. Za okny projížděla auta po poklidné hlavní ulici městečka Ridgeway v Novém Hampshiru. Na stěnách bankéřovy kanceláře vykládaných borovým dřevem visely grafické listy Fredericka Remingtona a snímky samotného bankéře z různých místních společenských akcí. Na psacím stole stály fotografie jeho ženy a syna v rámečku z netříštivého skla.

"Napřesrok hodlám kandidovat do Sněmovny reprezentantů," opakoval Greg Stillson. Měl na sobě khaki kalhoty, modrou košili s vyhrnutými rukávy a černou vázanku s prostým modrým vzorkem. Do bankéřovy kanceláře jako by nepatřil; vypadalo to, že každou chvíli začne pobíhat po místnosti, porážet nábytek, shazovat ze zdi Remingtonovy grafické listy v drahých rámech a strhávat záclony.

Bankéř, Charles "Chuck" Gendron, předseda místního klubu Lions, se trochu nejistě zasmál. Stillson věděl, jak lidi znepokojit. Jako kluk byl možná nanicovatý - rád vyprávěl lidem, že by ho "i větřík odfouknul" -, jenže nakonec se geny projevíly a v Gendronově kanceláři seděl hromotluk, který jako by sem přišel rovnou z ropných polí v Oklahomě, úplně jako jeho otec.

Jediným důsledkem Gendronova smíchu bylo to, že se Stillson zamračil.

"Totiž, Gregu, k tomu by asi měl co říct třeba George Harvey, nemám pravdu?" George Harvey nebyl jen vůdčí silou celé městské politiky, ale zároveň i republikánským tahounem ve třetím volebním obvodu.

"George neřekne ani ň," mínil Greg klidně. Vlasy už měl prokvetlé stříbrem, avšak jeho tvář se najednou až příliš podobala obličejí muže, jenž před mnoha lety ukopal psa na jedné farmě v Iowě. Mluvil však trpělivě. "George se bude jenom koukat, ale bude se koukat z mé strany, jestli mi rozumíš. Nehodlám mu šlapat na paty, protože chci kandidovat jako nezávislej. Nemůžu strávit dalších dvacet let tím, že se budu učit pravidla a leštit kliky."

Chuck Gendron váhavě nadhodil: "Ty si děláš legraci, vid', Gregu?"

Greg se znovu zamračil. Byla to dost nepřátelská grimasa. "Chucku, já si nikdy nedělám legraci. Lidi... lidi si myslí, že si ji dělám. Union Leader a ti troubové z Daily Democratu si to aspoň myslí. Ale stačí, aby sis zašel za Georgem Harveyem. Můžeš se ho zeptat, jestli si podle něj dělám jen tak srandu, nebo jestli taky něco dělám. Ty bys to měl ostatně vědět sám, Chucku. Koneckonců, párkrát jsme v tom jeli spolu, ne?"

Zamračený pohled se změnil v poněkud mrazivý škleb - aspoň na Gendrona působil mrazivě, protože se

kdysi nechal zatáhnout do několika Stillsonových stavebních projektů. Jistěže na nich vydělali oba, jak by ne, jenomže o to nešlo. Ovšem třeba se stavbou Sunningdale Acres (a upřímně řečeno, s Laurel Estates to bylo to samé) nebylo všechno v pořádku - po právní stránce. Třeba takový podplacený úředník ministerstva životního prostředí - a to zdaleka nebylo to nejhorší.

V případě Laurel Estates nechtěl jeden stařík na Back Ridgeway Road prodat své pozemky. Napřed mu chcíplo asi tak čtrnáct slepic na nějakou záhadnou nemoc, pak mu shořelo skladiště brambor, potom, když se docela nedávno vrátil z domova důchodců v Keene, kde měl sestru, našel obývací pokoj a jídelnu pomazané psími výkaly, takže přistoupil na prodej a Laurel Estates se staly skutečností.

A možná ještě něco: ten motorkář Sonny Elliman se zase potloukal po městě. S Gregem byli zřejmě dobří přátelé a tomu, aby se to rozneslo po celém městě, zabraňovala jediné skutečnost, že Greg byl vůbec hodně vidět ve společnosti různých motorkářů, hippies a jiných podivných týpků, a to kvůli Středisku drogového poradenství, jež sám založil, společně s poněkud nezvyklým ridgewayským programem převýchovy mladistvých provinilců. Místo pokuty nebo uvěznění si od nich prostě město vyžádalo jisté služby. Byl to Gregův nápad - a dobrý, jak bankéř sám musel uznat. Ostatně šlo o jednu z věcí, které Gregovi pomohly stát se starostou.

Ovšem tohle bylo úplné šílenství.

Greg začal mluvit o něčem dalším, jenže Gendron ho dobře neslyšel.

"Promiň," omluvil se.

"Ptal jsem se, jestli bys nechtěl být vedoucím mé kampaně," zopakoval Greg.

"Gregu..." Gendron si musel odkašlat a začít znovu. "Gregu, ty to zřejmě nechápeš. Za třetí obvod sedí ve Washingtonu Harrison Fisher. Je to vážený republikán a nejspíš tam bude sedět věčně."

"Nikdo nikde neseď věčně," mínil Greg.

"Harrison k tomu nemá daleko," opáčil Gendron. "Zeptej se Harveyho. Chodili spolu do školy. Počítám, že někdy kolem roku 1800."

Greg si toho ubohého vtípku ani nevšiml. "Můžu si říkat třeba Černý Petr... všichni si budou myslet, že si jenom dělám srandu... a budou se tak smát, až mě dostanou za třetí obvod do Washingtonu."

"Gregu, ty ses zbláznil."

Z Gregova úsměvu nezbyla ani stopa a s jeho tváří se udala jakási děsivá proměna. Naprosto znehybněla a jeho oči se rozšířily tak, že bylo vidět skoro celé bělmo. Vypadaly jako oči koně, který cítí otrávenou vodu.

"Takové věci bys neměl říkat, Chucku. Nikdy."

Bankéřovi už neběhal jen mráz po zádech.

"Promiň, Gregu, omlouvám se. Jde jenom o to..."

"Ne, takové věci bys mi neměl říkat, ledaže chceš, aby si na tebe jednou odpoledne počkal Sonny Elliman, až si půjdeš na parkoviště pro tu svou zasranou limuzínu."

Gendron pohnul rty, avšak nevydal ani hlásku.

Greg se znovu usmál; vypadalo to, jako by mezi mraky na okamžik vykouklo slunce. "To nic. Neměli bychom se hádat, když chceme na něčem dělat spolu."

"Gregu..."

"Chci tebe, protože se znáš ve všem obchodníky v téhle části Nového Hampshiru. Až to rozjedeme, budeme mít spoustu peněz, ovšem počítám, že stejně bude třeba trošku přitlačit na pilu. Je už načase, abych tak nějak šlápnul na plyn a začal dělat pro celej stát, ne jenom pro Ridgeway. Řek bych, že na tohle by mělo stačit takovejch padesát tisíc dolarů."

Bankéře, jenž v posledních čtyřech volbách pracoval pro Harrisona Fishera, Gregova politická naivita zaskočila na tolik, že nebyl chvíli mocen slova. Nakonec pronesl: "Gregu. Obchodníci nepřispívají na kampaň jen tak pro něčí krásný voči, ale proto, aby jim vítěz nakonec něco dlužil. Ve vyrovnaný kampani si můžou vsadit na kohokoliv, protože i toho, co prohraje, si nakonec můžou odepsat z daní. Jenže to hlavní je, kdo má šanci vyhrát. A Fisher je..."

"Tutovka," doplnil Greg. Ze zadní kapsy kalhot vytáhl obálek. "Co kdyby ses mrknul na tohle."

Gendron se pochybovačně zadíval nejprve na obálku a potom na Grega. Greg povzbudivě přikývl.

Bankéř otevřel obálku.

Po jeho počátečním chraptivém zalapání po dechu se v kanceláři vykládané borovým dřevem rozhostilo ticho. Přerušovalo je jen tiché bzučení digitálních hodin na bankéřově stole a zasyčení Gregovy zápalky, když si zapaloval doutník. Na zdech visely obrázky Fredericka Remingtona. Ve skleněném rámečku na stole stály rodinné fotografie. A vedle nich teď ležely rozprostřené obrázky bankéře s hlavou zabořenou mezi stehny nějaké mladé černovlásky nebo snad zrzky - snímky byly černobílé a barva vlasů se z nich nedala poznat. Ženin obličej byl ovšem jasně vidět. Nepatřil bankéřově manželce. Někteří obyvatelé Ridgeway by v něm poznali tvář jisté servírky z motorestu Bobbyho Stranga o dvě města dál. Snímky bankéře s hlavou mezi nohama servírky patřily k těm méně nebezpečným - její tvář byla dobře viditelná, jeho nikoli. Na těch ostatních by ho poznala i jeho vlastní babička. Gendron si na nich dopřával se servírkou pestrou směsici sexuálních rozkoší - vyčerpání celou nabídku Kámasútry se jim sice nepodařilo, ale některé zachycené polohy se jistě nikdy nedostaly do kapitoly o pohlavním životě v učebnici zdravotní výchovy pro ridgewayskou střední školu.

Gendron s popelavým obličejem a rozklepanýma rukama zvedl oči. Srdce mu divoce tlouklo. Obával se infarktu.

Greg mu nevěnoval jediný pohled. Díval se z okna na jasně modrý pruh říjnové oblohy mezi místním krámkem s levným zbožím a prodejnou pohlednic a oznámení.

"Nastal čas velkých změn," pronesl se zamyšleným, skoro mystickým výrazem. Obrátil se ke Gendronovi. "Víš, co mi dal jeden z těch fet'áků ze Střediska?"

Chuck Gendron zaraženě zavrtil hlavou. Jednou roztrásenou rukou si mnul levou stranu hrudi - pro všechny případy. Oči mu stále bloudily k fotografiím. Doličné snímky. Co kdyby najednou vešla jeho sekretářka? Přestal si masírovat prsa a začal sbírat snímky, aby je nacpal zpátky do obálky.

"Dal mi rudou knížku předsedy Maa," pravil Greg. Z hlubin mohutného hrudníku, který byl kdysi tak hubený, že vzbuzoval nechuť jeho zbožňovaného otce, zahřměl smích. "A jedno z těch přísloví tam... Už si nevzpomínám, jak přesně znělo, no, bylo to nějak takhle: 'Kdo ucítí vítr změn, nemá stavět větroly, ale větrný mlýn.' Aspoň přibližně."

Naklonil se nad stůl.

"Harrison Fisher není žádná tutovka, je odepsanej. Ford je odepsanej. Muskie je odepsanej. Humphrey je odepsanej. Spousta místních a státních politiků v celý týhle zemi se den po volbách probudí a zjistí, že si můžou balit kufry. Vyhodili Nixona, potom ty, co za ním stáli při ústavní žalobě, a napřesrok ze stejného důvodu vymetou s Jerrym Fordem."

Greg Stillson blýskl na bankéře očima.

"Chceš poznat, jak to bude jednou vypadat? Podívej se do Maine na toho Longleye. Republikáni postavili Erwina a demokrati nějakýho Mitchella, jenže když spočítali hlasy pro guvernéra, čekal je pořádný šok, protože lidi šli a zvolili si jednoho pojišťováka z Lewistonu, kterej nechtěl mít s žádnou stranou nic společného. Teď se o něm mluví jako o možným kandidátovi na prezidenta."

Gendron stále ještě nedokázal promluvit.

Greg se nadechl. "Všichni si budou myslet, že si dělám srandu, víš? O Longleym si to mysleli taky.

Jenomže já si žádnou srandu nedělám. Stavím větrný mlýny. A ty mi na ně dodáš materiál."

Odmlčel se. Znovu nastalo ticho přerušované jen bzukotem hodin. Nakonec Gendron zašeptal: "Kdes přišel k těm fotkám? Od toho Ellimana?"

"Hele, tak to prr. O tom je lepší nemluvit. Ty fotky můžeš klidně pustit z hlavy. Nech si je."

"A kdo si nechá negativy?"

"Chucku," opáčil Greg vážně, "ty tomu nerozumíš. Já ti tady nabízím Washington. Nic není nemožného, hochu! Ani po tobě nechci, abys mi sháněl kupu peněz. Stačí jen něco do začátku. Jakmile to rozjedeme, budou se k nám prachy jenom hrnout. Ty přece znáš prachatý lidi. Chodíš s nima na oběd ke Caswellovi. Hraješ s nima poker. Upsal jsi jim komerční úvěry s výhodnou sazbou jenom tak, na jejich slovo. Takže víš, jak je trošku přimáčknout ke zdi."

"Gregu, ty to nechápeš, ty..."

Greg vstal. "Právě tak, jako já teď tlačím ke zdi tebe."

Bankéř se na něj podíval. Oči mu bezmocně škubaly. Grega Stillsona napadlo, že vypadá jako ovce přivedená na jatka.

"Padesát tisíc dolarů," prohlásil. "Seženeš je."

Vyšel ven a tiše za sebou zavřel dveře. I přes tlusté stěny slyšel Gendron jeho burácivý hlas, jak tlachá s jeho sekretářkou. Jeho sekretářka byla šedesátiletá stará panna plochá jako prkno a Stillson ji nejspíš rozesmál jako školačku. Byl to šašek. Kromě jeho programů boje s kriminalitou mládeže mu právě tahle vlastnost vynesla starostenské místo v Ridgewayi. Jenže lidi nevolí šašky do Washingtonu.

Tedy - většinou.

Tohle ovšem nebyl jeho problém. Jeho problémem bylo padesát tisíc dolarů na volební kampaň. Jeho mysl začala tento úkol očichávat, jako cvičená bílá myš čenichá kolem kousku sýra na talíři. Patrně by se to dalo zařídit. Ano, patrně by to šlo - ale bude to všechno?

Bílá obálka ležela pořád na jeho stole. Ze skleněného rámečku si ji prohlížela jeho usměvavá manželka. Sebral obálku a zastrčil si ji do vnitřní kapsy saka. Musel to být Elliman, byl si tím docela jistý, Elliman na to nějak přišel a vyfotil je.

Ovšem Stillson mu řekl, co má dělat.

Možná ten chlap nakonec není takový šašek. To jeho hodnocení politického klimatu na přelomu let 1975 a 1976 nebylo úplně od věci. Stavět větrné mlýny místo větrolamů... nic není nemožné.

To však stejně nebyl jeho problém.

Jeho problémem bylo padesát tisíc dolarů.

Chuck Gendron, předseda klubu Lions a jinak docela milý chlapík (loni jel při průvodu na Čtvrtého července na takové té směšné, titěrné motorce), vytáhl ze zásuvky psacího stolu žlutý arch papíru a začal sepisovat seznam jmen. Cvičená bílá myš se dala do práce. Dole na Hlavní Greg Stillson nastavil tvář teplému podzimmímu slunci a blahopřál si k dobře vykonané práci - nebo aspoň dobře začaté.

KAPITOLA 15

1

Později získal Johnny dojem, že důvod, proč se nakonec se Sárou pomiloval - skoro pět let od jejich večera na pouti -, měl hodně společného s návštěvou Richarda Deese z Inside View. K tomu, aby ji přece jen zavolal a pozval ji do Pownalu, ho přinutila především touha mluvit s někým příjemným a vypláchnout si z úst odpornou pachut' rozhovoru s Deesem. Každopádně si to takhle namlouval. Zavolal jí do Kennebunku; telefon zvedla její bývalá spolubydlící a oznámila, že Sára přijde hned. Sluchátko klaplo o stůl a v nastalém tichu uvažoval (ovšem nepříliš vážně), že by teď mohl zavěsit a celou záležitost uzavřít jednou provždy. Pak se ozvala Sára.

"Johnny? Jsi to ty?"

"Já osobně."

"Jak se máš?"

"Dobře. A co ty?"

"Já taky," odvětila. "To jsem ráda, že jsi zavolal. Víš... nevěděla jsem, jestli se ozveš."

"Pořád šnupeš ten ošklivý kokain?"

"Ne, teď jedu v heroinu."

"Máš s sebou kluka?"

"Jistě. Neudělám bez něj krok."

"Tak co kdybyste se sem oba jednou přikutáleli, než se zas budete muset vrátit na sever?"

"To bych ráda, Johnny," souhlasila vřele.

"Táta dělá ve Westbrookku, takže tu dělám šéfkuchaře i vrchního myče nádobí. Domů chodí tak o půl páté a o půl šesté se jí. Jestli chceš, můžeš zůstat na večeri, ale pozor: všechna moje jídla jsou jen variace na špagety s omáčkou z pytlíku."

Zasmála se. "Přijímám pozvání. Kdy se ti to bude hodit?"

"Co takhle zítra nebo pozítří, Sáro?"

"Zítra to bude nejlepší," odpověděla po téměř nepostřehnutelném zaváhání. "Takže zítra."

"Zatím se měj, Sáro."

"Ty taky."

Zamyšleně zavěsil a cítil vzrušení i pocit viny najednou, i když pořádně nevěděl proč. Jenže lidský duch si vane, kam chce, no ne? A jeho duch se právě chystal zkoumat možnosti, na jaké lépe nemyslet. Ona přece ví, co potřebuje vědět. Ví, kdy se táta vrací domů - co jiného by ještě potřebovala? A jeho mysl si sama odpověděla: Co budeš dělat, když dorazí v poledne? Nic, prohlásil v duchu, jenomže sám tomu moc nevěřil. Už jen pomýšlení na Sáru, na její rty a na koutky jejích zelených očí lehce stočené nahoru stačilo, aby si připadal slabý, sentimentální a trochu zoufalý. Johnny zašel do kuchyně a pomalu začal chystat večeři - na téhle tolik nezáleželo, byla jen pro dva. Otec a syn, dva muži v chalupě. Nebylo to zas až tak zlé. Pořád ještě se uzdravoval. S otcem mluvili o těch čtyřech a půl roku, o něž přišel, také o matce - pečlivě se tomu tématu vyhýbali, jenže stejně se k němu blížili pořád víc a víc. Snad ani nepotřebovali pochopit, spíše se s tím vyrovnat. Ne, vážně to nebylo tak zlé. Aspoň nějaká možnost, jak se dát zase do pořádku. Oba. V lednu to samozřejmě skončí, až se vrátí na střední školu do Cleaves Mills. Minulý týden mu přišla poštou od Davea Pelsena půlroční smlouva, podepsal ji tedy a poslal zpátky. Co pak bude dělat jeho táta? Žít dál, napadlo Johnnyho. Tohle lidé přece dovedou, prostě žít dál, neokázale, bez velkých cirátů. Bude za Herbem jezdit tak často, jak jen to půjde, třeba každý víkend, když na to přijde. Taková spousta věcí se mu odcizila, že se s nimi musel teprve pomalu znovu seznamovat a ohmatávat je jako slepec v neznámé místnosti. Strčil pečení do trouby, odebral se do obývacího pokoje a zapnul televizi, načež ji okamžitě zase vypnul. Posadil se a myslel na Sáru. To dítě, uvědomil si. Jestli přijede dřív, to dítě nám bude dělat celou dobu garde. Takže to nakonec bylo v naprostém pořádku. Nic nezůstalo náhodě. Ovšem jeho myšlenky dál prodlévaly u znepokojivých otázek.

2

Druhý den dorazila ve čtvrt na jednu: přijela po šterkové cestě v elegantním malém červeném pintu, zaparkovala a vystoupila. Vypadala krásně a ztepile a tmavé blond vlasy jí vlály ve slabém říjnovém větříku.

"Ahoj, Johnny!" zavolala a zamávala na něj.

"Sáro!" Vyšel jí v ústrety; zvedla hlavu a on ji zlehka políbil na tvář.

"Počkej, musím vyndat našeho pašu," upozornila ho a otevřela zadní dvířka.

"Chceš pomoci?"

"Kdepak, my už jsme sehraná parta, co, Denny? Tak šup, zlato." Zručnými pohyby rozepnula pásy, jež přidržovaly v sedačce baculaté děťátko. Vytáhla je ven. Denny se s vážným zájmem rozhlížel po dvoře, načež jeho pohled padl na Johnnyho a zůstal tam. Usmál se.

"Nik," prohlásil Denny a zamával rukama.

"Koukám, že chce k tobě," mínila Sára. "To je dost nezvyk. Denny zdědil po tátovi republikánské cítění - spíš si udržuje odstup. Chceš si ho pochovat?"

"Jistě," odvětil Johnny trochu pochybovačně.

Sára se usmála. "Jen klid, on se nepoláme a ty ho neupustíš," ujistila ho a podala mu Dennyho. "A kdybys ho upustil, nejspíš by se odrazil od země jako gumový míček. Nechutně tlusté dítě."

"Vum bln!" hlásil Denny, zatímco nonšalantně objímal Johnnyho paži kolem krku a spokojeně hleděl na matku.

"Je to vážně zvláštní," tvrdila Sára. "Nikdy si takhle nikoho neoblíbí... Johnny? Johnny?"

Když dalo dítě Johnnymu ručku na krk, zalil ho zmatený proud nejrůznějších pocitů jako příjemně vyhrátá řeka. Nebylo v tom nic temného, nic znepokojivého. Všechno bylo dokonale jednoduché. Dítě ještě nemělo žádnou představu o své budoucnosti. Žádné problémy. Žádné vzpomínky na prožité utrpení. A vůbec, žádná slova, jenom výrazné obrazy: teplo, sucho, matka a muž, jímž byl on sám.

"Johnny?" S obavami se na něj dívala.

"Hmm?"

"Je všechno v pořádku?"

Ptá se mne na Dennyho, uvědomil se. Je s Dennyem všechno v pořádku? Nevidíš nějaké potíže?

Problémy?

"Všechno je v pořádku," odpověděl. "Jestli chceš, můžeme jít dovnitř, i když já obvykle sedávám na

verandě. Už stejně nepotrvá dlouho a člověk aby trčel celý den doma u kamen."

"Taky bych radši zůstala na verandě. A navíc se mi zdá, že Denny by si docela rád prohlédl váš dvorek. Báječný dvorek, povídá. Že je to tak, hochu?" Prohrábla mu vlasy prsty a Denny se zasmál.

"Nestane se mu nic?"

"Pokud se nepokusí sníst nějakou z těch třísek."

"Sekal jsem dříví," vysvětlil Johnny a položil Dennyho na zem, jako by šlo o drahocennou vázu z období Ming. "Je to dobrý cvičení."

"Jak na tom vlastně jsi? Myslím po tělesné stránce?"

"Řekl bych," odpověděl Johnny při vzpomínce na to, jak před několika dny shazoval Richarda Deese ze schodů, "že funguju tak dobře, jak se dá za daných okolností čekat."

"To jsem ráda. Když jsem tě viděla naposled, vypadal jsi dost sklesle."

Johnny přikývl. "To ty operace."

"Johnny?"

Upřel na ni pohled a znovu někde hluboko uvnitř ucítil tu podivnou směs představ, pocitů viny a něčeho, co připomínalo radostné očekávání. Dívala se mu zpřímá do očí.

"Ano?"

"Vzpomínáš si... na ten snubní prsten?"

Přikývl.

"Byl tam. Jak jsi říkal. Zahodila jsem ho."

"Vážně?" Ani ho to příliš nepřekvapilo.

"Zahodila jsem ho a Waltovi jsem o tom nikdy neřekla." Zavrtěla hlavou. "Jenom nevím proč. Od té doby si s tím lámu hlavu."

"To bys neměla."

Stáli na schodech proti sobě. Začervenala se, ale očima neuhnula.

"Ještě bych ráda něco dokončila," pravila prostě. "Něco, co jsme nemohli udělat."

"Sáro..." spustil a zarazil se. Vůbec netušil, co by měl říci. Denny pod nimi se odbatolil šest kroků a ztěžka dosedl na zadek. To ho však zřejmě nevyvedlo z míry, protože radostně zavýskl.

"Ano," pokračovala. "Nevím, jestli je to správné nebo špatné. Miluju Walta. Je to dobrý chlap a je snadné ho milovat. Možná to jediné, co umím, je poznat dobrého chlapa od špatného. Dan - ten, co jsem s ním chodila na škole - patřil k těm špatným. To tys mi spravil chuť, Johnny. Bez tebe bych nikdy nedokázala ocenit, jaký Walt je."

"Sáro, opravdu nemusíš..."

"Ale musím," nedala se Sára. Mluvila tiše a naléhavě. "Protože takovéhle věci může člověk říct v životě jen jednou. A ať už je řekne dobře nebo špatně, stejně je to naposled, protože by bylo hrozně těžké to zkoušet znovu." Prosebně se na něj zadívala. "Rozumíš?"

"Ano, nejspíš ano."

"Já tě miluju, Johnny," prohlásila. "Nikdy jsem tě nepřestala milovat. Snažila jsem si namluvit, že to Bůh nás schválně rozdělil. Nevím. Dá se zkaženému párku říkat vůle Boží? Nebo dvěma klukům, co závodí uprostřed noci někde na silnici? Chtěla bych jenom..." Její hlas nabral na jakémsi zvláštním důrazu, který se probíjel chladným říjnovým odpolednem jako zlatníkovo kladívko tenkým a drahocenným plátkem kovu. "Chtěla bych jenom to, o co jsme přišli." Zarazila se a sklopila oči. "A chci to z celého srdce, Johnny. Co ty?"

"Ano," přisvědčil. Napřáhl paže a dokonale ho zaskočilo, když zavrtěla hlavou a ucouvla.

"Před Dennyem ne," rozhodla. "Možná je to hloupost, ale připadalo by mi to vážně jako nevěra na veřejnosti. A já chci všechno, Johnny." Znovu se začervenala a její rozkošný rumělec ho začal vzrušovat.

"Chci, abys mne objímal a líbal a miloval," vysvětlovala. Hlas jí znovu vypověděl službu. "Nejspíš je to špatné, jenže já si neumím pomoci. Je to špatné, i když vlastně je to dobré. Je to spravedlivé."

Natáhl ruku a prstem setřel slzu, jež se vydala na cestu po její tváři.

"A bude to jen jednou, že?"

Přikývla. "Budeme si to muset všechno vynahradit najednou. Všechno, co by bylo, kdyby se to tak nepokazilo." Zvedla hlavu a ukázala mu oči zalité slzami, ještě zelenější než kdy jindy. "Můžeme si to

všechno vynahradit takhle najednou, Johnny?"

"Ne," odpověděl s úsměvem. "Ale můžeme se o to pokusit, Sáro." S láskou pohlédla na Dennyho, který se bez valného úspěchu snažil vylézt na špalek. "On usne," poznamenala.

3

Seděli na verandě a sledovali Dennyho, jak si hraje na dvoře pod vysokým modrým nebem. Nemuseli spěchat, ani nebyli netrpěliví, jen cítili, jak to mezi nimi jiskří stále silněji. Rozepnula si kabát, odhalila šmolkově modré vlněné šaty a usadila se na houpací pohovku se zkříženýma nohama a s vlasy rozevlátými od větru. Ruměncem jí z tváře nezmizel. Po nebi pluly vzdálené bílé mráčky od západu na východ.

Mluvili o nepodstatných věcech - neměli naspěch. Poprvé od chvíle, kdy z jeho běhu vypadl, Johnny cítil, že čas není jeho nepřítelem. Výměnou za jeho hlavní proud, o nějž byli okradeni, jim čas poskytl tuhle chvíli, v níž mohli setrvat tak dlouho, jak potřebovali. Hovořili o lidech, kdo se vdal a kdo oženil, o jedné dívce z Cleaves Mills, která dostala prospěchové stipendium, a pak o nezávislém guvernérovi státu Maine. Sára poznamenala, že vypadá jako sluha Lurch z Rodiny Addamsových a uvažuje jako Herbert Hoover, čemuž se oba zasmáli.

"Podívej se na něj," ukázala Sára na Dennyho.

Seděl v trávě vedle laťkové mříže porostlé břechťanem, který sem zasadila ještě Vera Smithová, dumlal prst a ospale si je prohlížel.

Ze zadního sedadla svého auta vyndala skládací postýlku.

"Nebude vadit, když bude spát tady na verandě?" zeptala se Johnnyho. "Je tak hezky. Ráda bych, aby se prospal na čerstvém vzduchu."

"To bude v pořádku," ujistil ji Johnny.

Postavila postýlku do stínu, uložila do něj synka a přitáhla mu dvě příkrývky až k bradě. "Tak hezky spinkej, chlapečku," poradila mu.

Usmál se na ni a okamžitě zavřel oči.

"Nic víc?" zeptal se Johnny.

"Nic víc," přisvědčila. Přistoupila k němu a objala ho kolem krku. Docela zřetelně zaslechl, jak jí pod šaty šustí kombiné. "Chci, abys mě políbil," vyzvala ho tiše. "Čekala jsem pět let, než mě zase políbíš, Johnny."

Vzal ji kolem pasu a něžně ji políbil. Nakonec se jejich rty opět oddělily.

"Johnny," vydechla mu na krk. "Já tě miluju."

"Já tebe taky, Sáro."

"Kam půjdeme?" zeptala se a ustoupila o krok. Oči měla temné a lesklé jako smaragdy. "Kam?"

4

V patře seníku, kde to pronikavě a sladce vonělo, rozprostřel sepranou vojenskou deku, starou, ale čistou. Vysoko nad nimi tajuplně švitořily vlaštovky; ještě zapleskaly křídly a znovu se usadily. Malé zaprášené okénko skýtalo výhled na dům a na verandu. Sára otřela kousek skla a pohlédla dolů na Dennyho.

"Bude to tak dobrý?" zeptal se Johnny.

"Ano. Radši tady než v domě. Tam bych měla pocit..." Pokrčila rameny.

"Jako by u toho byl můj táta?"

"Právě. Tohle je čistě mezi námi."

"Naše věc."

"Naše věc," přisvědčila. Lehla si na břicho s hlavou otočenou do strany a s nohama ohnutými v kolenou. Zula si boty, jednu po druhé. "Rozepni mě, Johnny."

Poklekl vedle ní a zatáhl za zip. Jeho skřípot zněl v tichu seníku překvapivě hlasitě. Její záda barvy kávy s mlékem se odrážela od bělostného kombiné. Políbil ji mezi lopatky; otrásla se.

"Sáro," zašeptal.

"Copak?"

"Musím ti něco říct."

"A co?"

"Při jedné té operaci se doktor spletl a vykastroval mě."

Plácla ho rukou přes rameno. "Pořád ten samý Johnny," poznamenala. "A taky jsi měl známého, co si na pouti v Topshamu srazil na centrifuze vaz."

"No jistě," potvrdil.

Její ruka, hladká jako hedvábí, mu pomalu přejížděla po těle.

"Nevypadá to, že by ti nějak ublížili," pravila a upřela na něj rozzářený pohled. "Vůbec to tak nevypadá. Že bychom se podívali?"

Seno sladce vonělo. Čas pomalu ubíhal a unášel s sebou hrubý povrch vojenské příkrývky, Sářinu hladkou pokožku, její hmatatelnou nahotu. Ponořit se do ní bylo jako vrátit se ke starému snu, na nějž se nepodařilo tak docela zapomenout.

"Johnny, lásko..." Hlas jí sílil vzrušením a její boky se pohybovaly stále rychleji. Mluvila jakoby z velké dálky. Její vlasy mu lezly po hrudi a po ramenou jako plameny. Zabořil do nich obličej a ztratil se v té blond'até temnotě.

Ve sladké vůni sena ubíhal čas. Drsná příkrývka na nahé kůži. Starý seník tiše vrzal v říjnovém větru jako stará plachetnice. Spárami ve střeše pronikalo dovnitř slabé bílé světlo a v desítkách tenkých slunečních paprsků tančila a vířila smítka prachu.

Vykřikla. Pak začala volat jeho jméno, pořád dokola, jako nějaké zaříkadlo. Zaryla do něj prsty jako ostruhy. Jezdec a jeho kůň. Staré víno, výtečný ročník, konečně otevřené.

Potom seděli u okna a dívali se na dvůr. Sára si přetáhla šaty přes nahé tělo a na chvíli od něj odešla.

Seděl sám a nemyslel na nic, stačilo mu, když ji viděl za oknem, o hodně menší, jak míří přes dvůr na verandu. Sklonila se nad dítětem v postýlce a upravila mu příkrývku. Když se vracela, vítr si pohrával s jejími vlasy a rozverně ji tahal za lem šatů.

"Bude spát ještě půl hodiny," oznámila.

"Opravdu?" usmál se Johnny. "Možná si taky schrupnu."

Přejela mu prsty nohou přes břicho. "To tě nesmí ani napadnout."

Tak tedy ještě jednou; tentokrát byla nahoře ona a vypadala, jako by se modlila, když skláněla hlavu a rozevláté vlasy jí zakrývaly obličej. Všechno pomalu, pomaloučku. A pak bylo po všem.

5

"Sáro..."

"Ne, Johnny. Radši to ani neříkej. Už není čas."

"Chtěl jsem říct, že jsi krásná."

"Opravdu?"

"Jistě," přisvědčil tiše.

"Moje milovaná Sára."

"Vynahradili jsme si to všechno?" zeptala se ho. Johnny se usmál.

"Víš, líp už to snad ani nešlo."

6

Když se Herb vrátil domů z Westbrooku, zřejmě ho vůbec nepřekvapilo, že doma zastihl Sáru. Přivítal ji, dlouho obdivoval dítě a plísnil Sáru, že mu je nepřivezla ukázat už dřív. "Vlasy i barvu kůže má po tobě," mínil Herb. "A myslím, že až se mu ustálí, bude mít i tvoje oči."

"Aspoň hlavu kdyby měl po otci," prohodila Sára. Přes modré vlněné šaty si natáhla zástěru. Venku zapadalo slunce. Za dvacet minut měla nastat tma.

"Poslyš, vaření tady má na starosti Johnny," poznamenal Herb.

"Nemohl jsem nic dělat. Dala mi nůž na krk."

"No, možná to ani nebude vadit," prohlásil Herb. "Všechno, co uvaříš ty, chutná jako omáčka na špagety z pytlíku."

Johnny po něm máchl časopisem a Denny se zasmál; jeho vysoký, pronikavý smích zazněl celým domem.

Pozná to? uvažoval Johnny. Mám pocit, jako bych to měl napsané na čele. A pak, když sledoval otce, jak kramaří ve skříni v chodbě plné Johnnyho starých hraček, které nikdy nenechal Veru vyhodit, napadla ho děsivá myšlenka: Třeba to chápe.

Večeřeli. Herb se vyptal Sára, co dělá Walt ve Washingtonu, a ona mu pověděla o konferenci, na niž jel, prý něco kvůli indiánským žalobám o půdu. Na republikánských schůzích se spíš jen tak zkouší, odkud vane vítr, líčila.

"Většina lidí, co se s nimi zatím sešel, říká, že jestli napřesrok jmenují místo Forda Reagana, bude to konec strany," vysvětlovala Sára. "A jestli strana skončí, tak Walt nebude moci v roce 1978 kandidovat na místo Billa Cohena, až půjde Cohen do Senátu místo Billa Hathawaye."

Herb se díval, jak Denny s vážným výrazem pojídá fazolky a pečlivě je kouše všemi svými šesti zuby. "Nezdá se mi, že by Cohen čekal na Senát až do osmasedmdesátého. Už napřesrok se postaví proti Muskiemu."

"Walt říká, že Bill Cohen zas není takový blbec," opáčila Sára. "Počká si. Walt tvrdí, že přichází jeho šance, a já mu začínám věřit."

Po večeři seděli v obývacím pokoji a hovor se stočil dál od politiky. Pozorovali Dennyho, jak si hraje se starými dřevěnými autíčky, jež asi před čtvrt stoletím vyrobil pro svého syna o mnoho mladší Herb Smith. Mnohem mladší Herb Smith, jehož manželkou byla houževnatá a veselá žena, která si někdy večer vypila láhev černého piva. Muž, jenž neměl vlasy prokvetlé stříbrem a ve svého syna vkládal ty největší naděje. On to chápe, říkal si Johnny, když upíjel kávu. Je jedno, jestli ví, co tu mezi mnou a Sárrou dnes odpoledne proběhlo, je jedno, jestli to třeba jenom tuší, ale je mu jasný ten starý trik. Když něco nemůžeš změnit ani napravit, je lepší se s tím smířit. Dneska odpoledne jsme spolu naplnili manželství, k němuž nikdy nedošlo. A dnes večer si hraje se svým vnukem.

Vzpomněl si na kolo štěstí, jak se zpomaluje a zastavuje.

Číslo banku. Všichni prohrávají.

Začaly se ho zmocňovat chmury spojené s nepříjemným pocitem, že něco končí; radši je zahnal. Ještě na to nebyl čas - nemohl dopustit, aby na ně byl čas.

V půl deváté začal být Denny neposedný a Sára prohlásila: "Už budeme muset, lidi. Svou láhev si může vypít cestou do Kennebunku. A než ujedeme tři míle, bude spát. Díky, že jste nás tu nechali." Její rozzářené zelené oči na chvíli utkvěly na Johnnym.

"Potěšení bylo na naší straně," pravil Herb a vstal. "Nemám pravdu, Johnny?"

"Jistě," přisvědčil. "Vezmu ti tu postýlku, Sáro."

U dveří políbil Herb Dennyho na čelo (a Denny mu za to sevřel nos do pěstičky s takovou silou, až Herbovi zvlhly oči) a Sárrou na tvář. Johnny odnesl postýlku k červenému autíčku a Sára mu dala klíče, aby mohl všechno uložit na zadní sedadlo.

Když skončil, stála už u dveří na straně řidiče a dívala se na něj. "Nic lepšího jsme nemohli udělat," prohlásila a pousmála se. Z jejích lesklých očí však vytušil, že má opět slzy na krajíčku.

"Vůbec to nebylo zlé," prohodil.

"Zůstaneme v kontaktu?"

"Já nevím, Sáro. Měli bychom?"

"Ne, nejspíš ne. Bylo by to moc snadné, co?"

"Až moc snadné."

Přistoupila k němu a natáhla se, aby ho políbila na tvář. Cítil čistou vůni jejích vlasů.

"Dávej na sebe pozor," zašeptala. "Budu na tebe myslet."

"A ty koukej být hodná," pronesl a dotkl se jejího nosu.

Otočila se a usedla za volant jako elegantní mladá hospodyňka, jejíž manžel má před sebou velkou kariéru. Pochybuju, že ještě napřesrok budou jezdit v tomhle autíčku, pomyslel si Johnny.

Světla se rozsvítila a zařval motor, který jako by pocházel ze šicího stroje. Ještě mu zamávala a rozjela se po příjezdové cestě. Johnny stál u špalku s rukama v kapsách a díval se za ní. Něco v jeho srdci jako by se uzavřelo. Nebyl to silný pocit. A to bylo právě to nejhorší - že ten pocit nebyl vůbec silný.

Díval se, dokud mu koncová světla vozu nezmezela z očí, načež vystoupal po schodech na verandu a vešel do domu. Jeho otec seděl v lenošce v obývacím pokoji. Televize nehrála. Prohlížel si hračky, jež

vytahal ze skříně a které nyní ležely rozházené po koberci.

"Rád jsem Sáru viděl," zabručel Herb. "A vy dva jste se..." Téměř nepostřehnutelně zaváhal, "...dobře bavili?"

"Ano," odpověděl Johnny.

"Přijede zas někdy?"

"Ne, nemyslím."

Chvíli se na sebe s otcem dívali.

"No, možná je to tak nakonec dobře," usoudil Herb nakonec.

"Ano, nejspíš."

"S těmahle hračkama sis hrával ty," spustil Herb, když poklekl a začal je sbírat. "Nějaké jsem dal Lottie Gedreauové, když měla dvojčata, ale věděl jsem, že jich tu pár zůstalo. Nechal jsem si je."

Ukládal hračky do krabice jednu po druhé, obracel je v rukou a ohmatával je. Závodní auto. Buldozer. Policejní vůz. Malé hasičské auto, z něhož už na místech, kde se ho mohla chopit dětská ručka, červená barva dávno oprýskala. Odnesl je zpátky do skříně a zavřel ji.

Johnny pak Sáru Hazlettovou neviděl tři roky.

KAPITOLA 16

1

Toho roku přišel sních brzy. Sedmého listopadu už ho na zemi leželo dobrých patnáct čísel a Johnny si na svých každodenních pochůzkách k poštovní schránce zvykl nosit zelené gumáky a svou starou větrovku. Před čtrnácti dny mu Dave Pelsen poslal učební texty, podle nichž měl od ledna postupovat, a Johnny si začal zkusmo plánovat vyučovací hodiny. Už se těšil, až se vrátí. Dave mu také našel byt na Howland Street v Cleaves Mills. Howland Street 24. Johnny měl tu adresu zapsanou na kousku papíru v peněžence, protože jméno ulice i číslo domu mu dost nepříjemně vypadávaly z hlavy.

Toho dne visely na obloze nízké, břidlicově šedé mraky a teplota se pohybovala kolem mínus šesti. Když Johnny vyrazil po příjezdové cestě, začaly se snášet první sněhové vločky. Protože byl sám, nijak se nestyděl vypláznout jazyk a pokusit se na něm nějakou tu vločku zachytit. Už skoro nekulhal a cítil se dobře. Víc než čtrnáct dní ho také nebolela hlava. V poště byl jakýsi reklamní letáček, časopis Newsweek a malá hnědá obálka bez zpáteční adresy určená pro Johna Smithe. Johnny si zbytek pošty zastrčil do zadní kapsy kalhot a obálku otevřel ještě cestou zpátky. Vytáhl z ní jedinou potištěnou stránku, nahoře zahlédl slova Inside View a zastavil se v půli cesty.

Byla to třetí strana z vydání z minulého týdne. Titulní článek obsahoval "odhalení" pohledného vedlejšího hrdiny jednoho televizního detektivního seriálu: měl být dvakrát vyloučen ze střední školy (před dvanácti lety) a zatčen za držení kokainu (před šesti lety). Pro americké hospodyňky to musely být pravé hody. Následovala celozrná dieta, fotografie rozkošného nemluvnátka a příběh devítileté holčičky, která se v Lurdech zázračně vyléčila z mozkové obrny (Lékaři jsou zmateni, hlásal titulek zlomyslně). Článek na konci stránky byl zatržen. Titulek zněl: "Jasnovidce" z Maine se přiznal k podvodu. Článek nebyl podepsán.

Snahou časopisu Inside View vždy bylo a bude nejen přinášet vám co nejuplněnější zprávy o jasnovidcích, které takzvaný "celonárodní tisk" ostentativně ignoruje, ale zároveň i odhalovat podvodníky a šarlatány, jejichž nekalé působení tak dlouho zdržuje přijetí legitimních parapsychologických jevů ze strany široké veřejnosti.

Jeden z těchto šarlatánů se nedávno přiznal zdroji Inside View k podvodu. Tento samozvaný "jasnovidce", John Smith z Pownalu v Maine, našemu zpravodaji přiznal, že "je to jen taková šaškárna, abych mohl zaplatit za nemocnici. A jestli z toho kouká knížka, možná poplatím dluhy a ještě si dopřeju pár let volna," tvrdí Smith s vítězným úsměvem. "Dneska lidi věří kdečemu - tak proč by mi z toho nemělo taky něco kápnout?"

Díky bdělosti Inside View, který své čtenáře vždy upozorňoval, že na každého skutečného jasnovidce se vždy najdou dva falešní, by už Johnovi Smithovi z jeho podvodu nic "kápnout" nemělo. Znovu upozorňujeme na svou stálou nabídku odměny 1000 dolarů pro každého, kdo prokáže podvod u

kteréhokoli celonárodně známého jasnovidce.

Podvodníci a šarlatáni, pozor!

Johnny si článek přečetl ještě jednou; to už sněžilo hustěji. Skoro proti své vůli se usmál. Bdělí zástupci tisku zřejmě nemají rádi, když je nějaký vidlák shodí z verandy, pomyslel si. Zasunul vytržený list zpátky do obálky a nacpal ji do zadní kapsy kalhot ke zbytku pošty.

"Deesi," pronesl nahlas. "Doufám, že máš ještě modřiny."

2

Jeho otec se už tolik nebavil. Přečetl si výstřížek a znechuceně jím mrštil na stůl v kuchyni. "Toho mizeru bys měl žalovat. Jsou to obyčejné pomluvy, Johnny. Úmyslné nactiutržení."

"To s tebou souhlasím," připustil Johnny. Venku už byla tma. Tiché sněžení se v průběhu odpoledne změnilo v první letošní sněhovou bouři. Kolem střechy vyl vítr a příjezdová cesta zmizela pod závěsemi.

"Jenže, když jsme spolu mluvili, nebyl u toho nikdo další a Dees to moc dobře ví. Je to jeho slovo proti mému."

"Ani neměl odvahu se pod ty lži podepsat," vrčel Herb. "Jen se podívej - ,zdroj Inside View'. Co je to za zdroj? Měl bys ho přimět, aby ho jmenoval, povídám."

"Kdepak, to nejde," opáčil Johnny s úsměvem. "To je, jako bys přišel k nějakému vyhlášenému rváči a měl v rozkroku cedulku nakopni mě. Hned z toho udělají svatou válku, bude to na první stránce a tak. Ne, díky. Pokud jde o mě, spíš mi prokázali službu. Nechci si stavět kariéru na tom, že budu lidem říkat, kam jejich děda schoval obligace za milión, nebo kdo vyhraje čtvrtý dostih ve Scarborough. Nebo si vezmi tu loterii." Jedna z věcí, jež Johnnyho po probuzení z komatu překvapily nejvíc, byla ta, že Maine a asi tucet dalších států umožnily legální pořádání loterijních her. "Za poslední měsíc mi přišlo šestnáct dopisů od lidí, co chtěli, abych jim řekl, který číslo vytáhnou. Je to šílený. I kdybych jim to dokázal povědět, což nedovedu, k čemu by jim to bylo? V maineský loterii si číslo nevybíráš, dostaneš prostě takový, který ti dají. A oni mi píšou stejně."

"Nevím, co to má společného s tímhle blábolem."

"Když si budou lidi myslet, že jsem podvodník, třeba mi dají pokoj."

"Aha," na to Herb. "Jo, už vím, co myslíš." Zapálil si dýmku. "Tobě to nikdy tak docela nesesedělo, vid'?"

"Ne," pravil Johnny. "Ani o tom moc nemluvíme, což je pro mě docela úleva. Mám pocit, že ostatní lidi se mnou nechtějí mluvit o ničem jiném." Přitom nešlo jen o to, že chtěli mluvit; to by mu ještě tolik nevadilo. Jenže sotva se stavil ve Slocumově hokynářství pro kartón piva nebo pro chleba, prodavačka se snažila vzít si od něj peníze, aniž se dotkla jeho ruky, a ten vyděšený, uhýbavý pohled jejích očí byl zcela nezaměnitelný. Přátelé jeho otce mu nikdy nepotřáslí rukou, jenom na něj mávali. V říjnu si Herb najal děvče z místní střední školy, aby k nim jednou týdně zašla, utřela prach a vyluxovala koberce. Po třech nedělích odešla, aniž uvedla důvod - nejspíš jí někdo ve škole upozornil, u koho uklízí. Vypadalo to, že na každého, kdo se ho chtěl dotknout, aby se mu dostalo kontaktu s Johnnyho zvláštním nadáním a následně i požadovaných informací, se vždycky našel někdo další, kdo se mu vyhýbal jako malomocnému. V takových chvílích si Johnny vzpomínal na to, jak na něj civěly zdravotní sestry toho dne, kdy sdělil Eileen Magownové, že jí hoří dům - jako straky na drátě. Vzpomínal na to, jak před ním po nečekaném závěru tiskové konference couval ten televizní reportér, jak souhlasil se vším, co řekl, jenom nechtěl, aby se ho dotkl. Nic z toho nebylo dobré ani zdravé.

"Ne, nemluvíme o tom," přisvědčil Herb. "Nejspíš mi to připomíná tvou matku. Byla si tak jistá, že jsi to svoje... to svoje bůhvíco dostal z nějakého důvodu. Někdy si říkám, jestli třeba neměla pravdu."

Johnny pokrčil rameny. "Já chci jen žít jako normální člověk. Nejradši bych na to celé zapomněl. A jestli mi s tím tahle špína pomůže, tím líp."

"Ale ty to pořád ještě dokážeš, ne?" otázal se Herb. Upřel na syna pátravý pohled.

Johnny si vzpomněl na jeden večer ani ne před týdnem. Zajeli si na večeři, což se vzhledem k jejich napjatému rozpočtu nestávalo zrovna často. Šli do Coleovy farmy v Gray, zřejmě nejlepší restaurace v okolí, kde bylo vždycky narváno. Noc byla chladná a v jídelně panovalo teplo a dobrá nálada. Johnny odnesl otcův a svůj kabát do šatny, a když nahmatával mezi zavěšenými svršky volná ramínka, probíhala mu hlavou celá řada zřetelných obrazů. Tohle se někdy stávalo; jindy by mohl každý kabát žmoulat třeba

dvacet minut a neviděl by nic. Tady měl před sebou dámský kabát s kožešinovým límcem. Ta žena se zapletla s jedním kamarádem svého manžela, měla z celé věci hrozný strach, ale nevěděla, jak to ukončit. Mužská džínová bunda s podšívkou z ovčí kůže. Tenhle člověk měl také starosti, ovšem kvůli svému bratrovi, který se minulý týden vážně zranil na jedné stavbě. Větrovka nějakého malého chlapce - vztekal se, protože babička z Durhamu mu zrovna dneska věnovala malé tranzistorové rádio a jeho otec mu nedovolil, aby si ho vzal do jídelny s sebou. A potom další, obyčejný černý svrchník, který ho zmrazil hrůzou a připravil o veškerou chuť k jídlu. Majitel tohoto svrchníku přicházel o rozum. Zatím ještě dokázal udržet zdání normálnosti - ani jeho žena nic netušila -, avšak jeho pohled na svět stále častěji zatemňovaly různé paranoidní představy. Když se toho kabátu dotkl, připadalo mu, že sáhl do klubka svíjejících se hadů.

"Ano, pořád ještě to dokážu," odušil Johnny. "Radši bych to nedokázal."

"Myslíš to vážně?"

Johnny si znovu vybavil ten prostý černý svrchník. Tehdy se v jídle nimral a rozhlížel se na všechny na strany, jestli toho člověka nenajde mezi ostatními hosty. Nepodařilo se mu to.

"Ano," přisvědčil. "Myslím to vážně."

"Tak to je lepší na to zapomenout," mýnil Herb a poplácal syna po rameni.

3

Celý následující měsíc se zdálo, že zapomenout lze. Johnny odjel na sever, aby se na střední škole zúčastnil pololetní schůzky učitelů a aby si odnesl věci do svého nového bytu, který mu připadal dost malý, ale útulný.

Jel otcovým autem, a když se chystal k odjezdu, Herb se ho zeptal: "Nejsi nervózní? Myslím z toho řízení?"

Johnny zavrtěl hlavou. Vzpomínky na samotnou nehodu ho poslední dobou nijak nepronásledovaly. Jestli se mu má něco stát, tak se to stane. Navíc v hloubi duše věřil, že blesk nikdy neudeří dvakrát na stejné místo - pokud zemře, jistě se tak nestane při dopravní nehodě.

Ostatně celý výlet proběhl v naprostém poklidu a schůzka mu připadala skoro jako abiturientský sraz. Všichni bývalí kolegové, kteří ještě učili v Cleaves Mills, se u něj zastavili, aby mu popřáli všechno nejlepší. Samozřejmě si nemohl nevšimnout, jak málo z nich mu podalo ruku, a z jejich pohledů cítil jistou rezervovanost, ba obezřetnost. Cestou domů si namlouval, že se mu to jen zdálo. A i kdyby ne, pak... i tohle mělo svou zábavnou stránku. Jestli četli Inside View, tak vědí, že je podvodník, a nemusí si s ním lámat hlavu.

Po schůzi mu nezbyvalo než odjet zpátky do Pownalu a nějak tam přečkat vánoční prázdniny. Balíčky s předměty přestaly chodit, jako když utne - takovou moc má tisk, vysvětloval Johnny otcí. Vystřídala je krátká sprška rozhořčených a převážně anonymních dopisů a korespondenčních lístků od lidí, kteří se cítili osobně dotčeni.

"Za ty své kousky, co s nima vodíte za nos tuhle americkou Republiku, biste se měl smažit v pekle," stálo v typickém exempláři takového dopisu. Tento byl napsán na zmuchlaném dopisním papíru z Ramada Inn a odeslán z Yorku v Pensylvánii. "Ste vobyčejnej křivák a špinavěj fixlř. Dýky Bohu, že vás v těch novynách prokoukly. Měl biste se styděd Pane. V bybly se pýše, že vobyčejnej hřížník bude vrženej do VOHNIVÝHO jezera a spálenej, ale faležníci že budou hořet nadycky a POŘÁD! A to ste vy Faležník co prodal svojí Nesmrdelnou Duši za pár lacinejch babek. Týmto končím svůj Dopis a vy rači doufejte, že vás nepotkám na ulycy ve Vašem mněstě. Podepsán PRÍTEL (Boha ne Váš Pane)!" Během dvaceti dnů po vydání článku v Inside View došlo na dva tucty podobných dopisů. Několik podnikavců vyjádřilo zájem stát se Johnnyho partnery ve výnosném kšeftu. "Dělal jsem kouzelnického pomocníka," chvástal se jeden z nich, "a dovedu šlohnout i starý kurvě kalhotky. Jestli plánujete nějaký jasnovidný vystoupení, tak se vám budu hodit!"

Potom proud dopisů skončil, stejně jako dřívější záplava balíčků a krabic. Když jednou koncem listopadu Johnny prohlížel schránku a zjistil, že je už potřetí za sebou prázdná, vracel se domů a cestou přemítal o tom, jak Andy Warhol kdysi předpověděl, že jednou přijde den, kdy bude každý v Americe slavný patnáct minut. Jeho čtvrt hodinka nejspíš skončila a nikdo z toho neměl větší radost než on sám.

Jenže nakonec se ukázalo, že tohle ještě nebyl úplný konec.

4

"Pan Smith?" ptal se hlas v telefonu. "John Smith?"

"Ano." Tenhle hlas neznal a o mysl zřejmě nešlo. To bylo samo o sobě dost zvláštní, protože jeho otec nechal číslo vyškrtnout ze seznamu už před třemi měsíci. Psal se 17. prosinec a v rohu obývacího pokoje stál vánoční stromek pevně zaražený do starého stojánku, který Herb vyrobil, ještě když byl Johnny malý. Venku sněžilo.

"Já jsem Bannerman. Šerif George Bannerman z Castle Rocku." Odkášlal si. "Mám pro vás... totiž, dá se říct, že mám pro vás takový návrh."

"Kde jste dostal moje číslo?"

Bannerman si znovu odkášlal. "Víte, nejspíš bych si je mohl zjistit u telefonní společnosti, protože jde o policejní záležitost. Ale vlastně jsem ho dostal od vašeho známého. Od jednoho doktora, Weizak se jmenuje."

"Sam Weizak vám dal moje číslo?"

"Přesně tak."

Johnny byl tak zmatený, že si musel sednout. Jméno Bannerman mu přece jen něco říkalo. Nedávno na ně narazil v nedělní příloze novin. Byl šerifem v okrese Castle, hodně na západ od Pownalu, až v Jezerní oblasti. Hlavním městem okresu byl Castle Rock, asi třicet mil od Norway a dvacet od Bridgtonu.

"Policejní záležitost?" opakoval.

"No, nejspíš by se to tak dalo nazvat. Jenom jsem si říkal, jestli bychom si my dva nemohli třeba zajít někam na kafe..."

"Jde o Sama?"

"Ne. Doktor Weizak s tím nemá nic společného," odpověděl Bannerman. "Volal mi a zmínil se o vás. Je to... určitě dýl jak měsíc. Upřímně řečeno jsem si myslel, že je blázen. Jenomže my teď vážně nevíme, jak dál."

"S čím? Pane - šerife - Bannermane, já opravdu nevím, o čem mluvíte."

"Opravdu by bylo mnohem lepší, kdybychom si někam zašli na kafe," mínil Bannerman. "Co třeba dneska večer? V Bridgtonu na hlavní je takový podnik, U Jona se to jmenuje. Tak nějak na půli cesty mezi vašim městem a mým."

"Ne, lituji," trval na svém Johnny. "Musím vědět, o co se jedná. A jak to, že mi Sam ani nezavolal?"

Bannerman si povzddechl. "Asi patříte k těm, co nečtou noviny," pronesl.

To ovšem nebyla pravda. Od chvíle, kdy znovu nabyl vědomí, noviny přímo hltal ve snaze dohnat všechno, o co přišel. Bannermanovo jméno v nich ostatně viděl docela nedávno. Jistě. Bannermanovi hořela půda pod nohama. Měl přece na starosti - Johnny odtáhl sluchátko od ucha a podíval se na ně: najednou mu svíto. Díval se na sluchátko jako na hada, o němž si znenadání uvědomil, že je jedovatý.

"Pane Smithi?" zněl vzdálený plechový hlásek. "Haló? Pane Smithi?"

"Jsem tady," odušil Johnny a přiložil si sluchátko zpátky k uchu. Začínal se zlobit na Sama Weizaka, právě na toho Sama, co mu ještě letos v létě radil, aby se držel pěkně stranou, a potom úplně otočil a kdo ví, co tomuhle zaprděnému místnímu šerifovi za Johnnyho zády napovídal.

"Je to kvůli tomu škrtiči, co?"

Bannerman dlouho váhal. Potom se konečně zeptal: "Můžeme si promluvit, pane Smithi?"

"Ne. V žádném případě." Tupá zlost se změnila v zuřivý vztek. Tedy ve vztek smíšený ještě s něčím jiným. Měl strach.

"Pane Smithi, je to důležité. Dnes..."

"Ne. Chci, aby mě všichni nechali na pokoji. A vůbec, copak nečtete ten zatracený Inside View? Stejně jsem podvodník."

"Doktor Weizak říkal..."

"Neměl vám co povídat!" zařval Johnny. Třásl se po celém těle. "Sbohem!" Praštil sluchátkem do vidlice a spěšně vstal od telefonu, jako by mu tím mohl zabránit, aby ještě někdy nezazvonil. Cítil, jak mu začíná škubat ve spáncích - dostavovala se bolest hlavy. Takové tupé stahy. Možná bych měl zavolat jeho

matce tam do Kalifornie, napadlo ho. A povědět jí, kde má synáčka. Aby se s ním koukala spojit. Oko za oko.

Místo toho sebral ze zásuvky pod telefonem adresář, vyhledal Samovu ordinaci v Bangoru a vytočil číslo. Jakmile se však na druhém konci ozvalo vyzvánění, ten strach v hloubi duše ho přinutil zavěsit. Proč mu Sam tohle provedl? Proč, sakra?

Přistihl se, že civí na vánoční stromeček.

Pořád ty samé staré ozdoby. Zase je snesli z půdy, zase je vybalili z hedvábného papíru a pověsili, zrovna předevečirem večer. Ty vánoční ozdoby v sobě měly něco zvláštního. Člověk věru nenapočítal moc věcí, které by se neměnily společně s tím, jak vyrůstal. Jen málo jich vydrželo a ještě méně jich mohlo snadno sloužit jak v dětství, tak v dospělosti. Dětské šatičky dostali známí nebo Armáda spásy, hodinkám s Kačerem Donaldem prasklo perko a kovbojské boty jste dávno prošoupali. Peněženku, co jste si ji ušili v první hodině ručních prací, vystřídala portmonka ze stylového obchodu a svůj kočárek a kolo jste vyměnili za dospělejší hračky - za auto, tenisovou raketu, případně za nějakou z těch moderních televizních her. Jen mála věcí jste se mohli skutečně držet: možná pár knížek, mince pro štěstí nebo sbírky známek, již jste si nechali a v průběhu let rozšířili.

A k tomu ještě vánoční ozdoby u rodičů.

Každý rok ti samí otlučení andělíci a zlacená hvězda nahoře, poslední zbylá četa z bývalého pluku skleněných koulí (přičemž ani na drahé zesnulé nám není dáno zapomenout, pomyslel si - tahle padla za oběť přílišnému sevření dítěte, tamta vyklouzla tátovi, když ji zavěšoval na stromek, a rozbila se o zem, ta červená s Betlémskou hvězdou nějakým záhadným způsobem praskla v krabici na půdě, jo, to jsem se tehdy nabrečel) a samotný stojánek. Jenomže někdy, uvažoval Johnny a roztržitě si mnul spánky, někdy by bylo lepší, skoro milosrdnější ztratit kontakt i s těmihle posledními stopami dětství. Knihy, které vás kdysi tolik vzrušovaly, vám už nikdy nepřipadají takové. Ani mince pro štěstí vás neuchránila před všemi těmi běžnými ústrky, nehodami a zlořády lidského života. A když se díváte na vánoční ozdoby, vzpomínáte si, že tu kdysi byla také matka, jež řídila celé zdobení stromečku, neustále schopná a ochotná vás dožrat slovy: "trochu níž" nebo "trochu výš", případně "Na téhle straně máš těch řetězů nějak moc, synku." Díváte se na ozdoby a myslíte na to, že letos jste na zdobení byli jenom dva, nikdo víc, protože vaše matka se napřed zbláznila a potom umřela, ovšem ty křehké ozdoby jsou tady pořád, věčně se tu budou válet, aby ozdobily další stromek poražený v tom malém hájku na konci dvora, no, neříká se snad, že kolem Vánoc je vždycky víc sebevražd než jindy v roce? Kristepane, to tedy vážně není divu.

Bůh ti dal takovou moc, Johnny.

Jasně, aby ne, Bůh je hotový zlatíčko. Prohodil mě předním sklem auta, zpřerážel mi obě nohy, tři lidi umřeli a já strávil skoro pět let v komatu. Dívka, kterou jsem miloval, se vdala. Syna, co jsem ho s ní měl mít já, si nechala udělat od nějakého právníka, který se může přetrhnout, aby se dostal do Washingtonu a začal to v týhle zemi pořádně dirigovat. Když jsem na nohou déle než pár hodin, mám pocit, jako by mi někdo vrazil do stehna pořádně dlouhou třísku. Bůh je prostě miláček. Dokonce takový miláček, že pro nás stvořil ten báječný operetní svět, kde vás přežijou i vánoční ozdoby. Svět jedna radost, inu, taky ho má na starosti prvotřídní Bůh. I ve Vietnamu jsme ho jistě měli na své straně, protože takhle to on už dělá odnepaměti.

Má pro tebe úkol, Johnny.

Jo, vysekat z bryndy nějakého nedomrlého šerifa, aby ho napřesrok znova zvolili?

Neutíkej před ním, Johnny. Neskrývej se v jeskyních.

Protřel si spánky. Venku se zvedal vítr. Doufal, že si táta dá cestou z práce pozor.

Johnny vstal a natáhl si tlustou mikinu. Zamířil do dřevníku a sledoval, jak se ve vzduchu před ním sráží jeho dech. Vlevo ležela hromada dřeva, jež naštipal ještě na podzim, pěkná polínka, tak akorát do kamen. Vedle stála krabice třísek na podpal a u ní stoh starých novin. Přidřepel a začal se jimi probírat.

Ruce mu brzy ztuhly, ale nedal se a nakonec našel to, co hledal. Nedělní přílohu starou tři týdny.

Odnesl si ji do domu, položil ji na stůl v kuchyni a jal se v ní listovat. Článek, který hledal, objevil v části věnované reportážím; posadil se, aby si ho znovu přečetl.

Článek doprovázelo několik fotografií: na jednom z nich byla jakási stařena, jak zamyká dveře, na dalším policejní vůz projíždějící skoro liduprázdnou ulicí, na dalších dvou bezmála vyliďněné obchody. Titulek

zněl: Pátrání po Škrťiči z Castle Rocku stále trvá... moc dlouho.

Před pěti lety, psalo se tu, byla cestou domů z práce znásilněna a uškrcena mladá žena jménem Alma Frechettová, servírka z místního podniku. Zločin vyšetřovaly společně úřad státního návladního a kancelář místního šerifa. Výsledek veškerý žádný. O rok později byla ve svém drobném bytě na Carbine Street v Castle Rocku nalezena starší žena, také znásilněna a uškrcena. O měsíc později udeřil vrah znovu; tentokrát se obětí stala žákyně prvního ročníku střední školy.

Vyšetřovalo se stále usilovněji. Do případu se zapojily i zdroje FBI, ovšem bez jakéhokoli výsledku.

Příští rok v listopadu opustil úřad Carl M. Kelso, který zastával úřad okresního šerifa snad už od dob občanské války, a na jeho místo nastoupil George Bannerman, zvolený především v důsledku rozsáhlé kampaně vedené snahou polapit "Škrťiče z Castle Rocku".

Uběhly dva roky. Škrťič sice nebyl zatčen, avšak nedošlo ani k žádným dalším vraždám. Pak loni v lednu našli dva malí kluci tělo sedmnáctileté Carol Dunbargerové. Její zmizení už předtím nahlásili rodiče. Na castlerocké střední škole měla samé problémy, především se svou chronickou nedochvilností a záškoláctvím, dvakrát ji už zatkl pro krádež v obchodě a jednou utekla z domova; tehdy se dostala až do Bostonu. Bannerman se ve shodě se státní policií domníval, že stopovala u silnice a vrah jí zastavil. Díky tání uprostřed zimy objevili její tělo dva kluci u Strimmerova potoka. Státní patolog prohlásil, že je mrtvá asi dva měsíce.

A teď, 2. listopadu, došlo k další vraždě. Obětí byla oblíbená učitelka z castlerocké střední školy jménem Etta Ringgoldová. Byla celoživotní členkou místní metodistické církve, držitelkou titulu magistry pedagogiky pro nižší stupeň a organizátorkou místních dobročinných akcí. Měla ráda dílo Roberta Browninga a její tělo se našlo nacpané v propustku pod prašnou vedlejší silnicí. Vražda slečny Ringgoldové otrásla celou severní částí Nové Anglie. Různá srovnání s Albertem DeSalvem, slavným Bostonským škrťičem, také nijak nepomohla uklidnit rozpoutané vášně. Noviny Union-Leader redigované Williamem Loebem v nedalekém Manchesteru v Novém Hampshiru uveřejnily velmi povzbudivý úvodník s titulkem Neschopná policie v našem sesterském státě.

Článek z nedělní přílohy staré skoro tři týdny a pronikavě páchnoucí dřevníkem citoval dva místní psychiatry, jimž nikterak nevedlo vnést trochu světla do celé záležitosti, pokud ovšem nebudou jmenováni. Jeden z nich se zmínil o určité sexuální úchylce - o touze spáchat v okamžiku orgasmu nějaký násilný skutek. Prostě nádhera, pomyslel si Johnny a ušklíbl se. Uškrtil je, když se udělal. Bolest hlavy celou dobu sílila.

Druhý psychiatr poukázal na to, že ke všem pěti vraždám došlo koncem podzimu a začátkem zimy. A třebaže se maniodepresivní osobnost nedá popsat žádným obecným vzorcem, je vcelku běžné, že osoby trpící touto poruchou mají výkyvy nálad podle ročního období. V době od poloviny dubna přibližně do konce srpna mohl vrah trpět depresemi, přičemž na vrchol manické fáze by se dostával někdy v době, kdy docházelo k vraždám.

V manické fázi by dotyčná osoba mohla být silně sexuálně založená, aktivní, odvážná a optimistická. "Nejspíš by se pak domníval, že ho policie nedokáže chytit," uzavíral nejmenovaný psychiatr. Článek končil konstatováním, že dotyčný muž se v tomto ohledu dosud nemýlil.

Johnny odložil noviny, pohlédl na hodiny a uvědomil si, že jeho otec přijde domů každou chvíli, pokud ho někde nezdržely závěje. Odnesl staré noviny ke kamnům a nacpal je do topeniště.

Do toho mi nic není. A k čertu se Samem Weizakem.

Neskrývej se po jeskyních, Johnny.

Po žádných jeskyních se přece neschoval, o to vůbec nešlo. Prostě se to tak semlelo, že měl všechno podělaným navrch. Když ztratíte pořádný kus života, tomu se přece dá říkat podělaným navrch, no ne? A co takhle sebelítost?

"Polib si," zabručel si pod vousy. Přistoupil k oknu a vyhlédl ven. Nebylo vidět nic, jen těžká opona padajícího sněhu hnaná větrem. Doufal, že táta řídí opatrně, ačkoli zároveň se modlil, aby jeho otec dorazil co nejdříve a ukončil tohle naprosto zbytečné rozebírání sebe sama. Zamířil k telefonu a zůstal u něj nerozhodně stát.

Ať už se lituje nebo ne, pravda je, že pořádný kus života skutečně ztratil. Nejlepší léta, dalo by se říct. Tvrdě dřel, aby se dostal zpátky. Copak si nezaslouží aspoň kapku obyčejného soukromí? Copak nemá

právo na to, na co myslel zrovna před chvilkou - na normální život?

Nic takového neexistuje, kamaráde.

Možná ne, ale rozhodně existuje nenormální život. Třeba ta věc na Coleově farmě. Sahat lidem na šaty a najednou poznávat všechny jejich radosti, strasti, drobná tajemství - to je nenormální. Je to nadání a také prokletí.

Co kdyby se s tím šerifem nakonec přece jen setkal? Nemohl zaručit, že by mu dokázal něco povědět. A i kdyby to dokázal? Dejme tomu, že by mu toho vraha předložil na stříbrném podnose? Čekala by ho další tisková konference jako ta v nemocnici, prostě cirkus na n-tou.

Bolavou hlavou mu začala znít písnička, vlastně spíš takové vzdálené prozpěvování. Tahle píseň se v jeho dětských letech zpívala v nedělní škole: Ten plamínek, co v sobě mám... nechám ho, ať září dál... ten plamínek, co v sobě mám... nechám ho, ať září dál... ať září dál, září dál, ať září dál...

Zvedl telefon a vytočil číslo Weizakovy ordinace. Teď, po páté hodině, už to stejně nemělo smysl.

Weizak jistě odešel domů a tihle slavní neurologové nemívají domácí čísla v seznamu. Telefon zazvonil asi šestkrát a Johnny se zrovna chystal položit sluchátko, když to na druhém konci někdo zvedl a Sam osobně se ohlásil: "Haló? Ano?"

"Same?"

"John Smith?" Samův hlas zněl radostně, o tom nebylo pochyb - ale neozývala se v něm i trocha nejistoty?

"Jo, jsem to já."

"Co říkáš tomu sněhu?" spustil Weizak, snad až příliš srdečně. "Taky tam u vás sněží?"

"Sněží."

"Tady začalo asi před hodinou. Říká se... Johne? Volal ti ten šerif? To proto mluvíš tak studeně?"

"No, zavolal mi," odpověděl Johnny, "a já jsem tak nějak uvažoval, co se stalo. Proč jsi mi o mně povídal. Proč jsi mi nezavolal, žes mu o mně řekl... a proč jsi mi vlastně nezavolal hned zkraje a nezeptal se, jestli můžeš."

Weizak si povzdechl. "Johnny, snad bych ti mohl lhát, jenže by to stejně k ničemu nebylo. Neptal jsem se tě předem, protože jsem se bál, že bys odmítl. A potom jsem ti o tom neřekl, protože ten šerif se mi vysmál. A když se někdo vysměje mým návrhům, tak samozřejmě nepočítám, že se podle nich bude řídit, no."

Johnny si volnou rukou promnul bolavý spánek a zavřel oči. "Ale proč, Same? Dobře víš, co si o tom myslím. Zrovna ty sám jsi mě nabádal, abych se moc neukazoval a počkal, až se to přežene. Sám jsi mi to říkal."

"To ten článek v novinách," vysvětloval Sam. "Najednou mě napadlo, Johnny bydlí kousek odtamtud. A taky mě napadlo, pět mrtvejch ženskéjch. Pět." Mluvil pomalu a rozpačitě, jako by se mu nechtělo. Když ho Johnny slyšel takhle mluvit, ještě se mu přitížilo. Litoval, že vůbec zavolal.

"Dvě z toho dospívající holky. Mladá matka. Učitelka malejch dětí, co milovala Browninga. Pěknej doják, co? Dokonce takovej doják, že bych z toho nikdy nedokázal udělat film nebo televizní seriál. A přitom je to pravda. Nejvíc jsem přemýšlel o tý učitelce. Nacpaná někam do drenáže jako pytel s odpadky..."

"Neměl jsi sakra právo zatahovat mě do svejch provinilejch představ," zachroptěl Johnny.

"Ne, nejspíš ne."

"Žádný nejspíš!"

"Johnny, není ti nic? Mluvíš..."

"Je mi dobře!" zahulákal Johnny.

"Nepřipadá mi to."

"Strašně mě bolí hlava, je na tom něco divnýho? Sakra lituju, že ses do toho míchal. Když jsem ti pověděl o tvý matce, taky jsi jí nevolal. Protože jsi říkal..."

"Říkal jsem, že některé věci je lepší nenacházet. Ovšem to neplatí vždycky, Johnny. Tenhle člověk, ať je to kdokoli, je nesmírně nevyrovnaná osobnost. Může spáchat sebevraždu. Jsem si jist, že si policie myslela, že to udělal, když dal dva roky pokoj. Jenže maniodepresivní typy mívají dlouhá vyrovnaná období - říká se tomu 'období normality' - a pak se zase vrátí ke svým náladám. Možná spáchal

sebevraždy, když před měsícem zabil tu učitelku. A když ne, co potom? Může zabít další. Třeba dvě. Třeba čtyři. Třeba..."

"Nech toho."

Sam se zeptal: "Proč ti Bannerman volal? Co ho přimělo, aby si to rozmyslel?"

"Nevím. Asi mu jdou voliči po krku."

"Je mi líto, že jsem mu volal, Johnny, a že tě to tak rozčílilo. A ještě víc lituju, že jsem nezavolal tobě a neřekl ti, co jsem udělal. Mýlil jsem se. Bůh ví, že máš právo žít v klidu."

Nijak ho nepovzbudilo, že od Sama slyšel své vlastní myšlenky. Spíše se cítil hůře a provinileji než předtím.

"Dobře," pronesl. "Nic se nestalo, Same."

"Už nikdy nikomu nic neřeknu. Já vím, je to s křížkem po funuse, ale nic jinýho udělat nemůžu. Nebyl jsem dost diskrétní. U doktora je to dost špatný."

"To nic," opakoval Johnny. Připadal si naprosto bezmocný a rozpaký, s nimiž Sam mluvil, ten pocit ještě zhoršovaly.

"Uvidíme se?"

"Příští měsíc začínám v Cleaves zas učit. Stavím se."

"Dobře. A ještě jednou se omlouvám, Johne."

Nech už toho!

Rozloučili se a Johnny zavěsil s vědomím, že radši neměl volat. Možná ani nechtěl, aby Sam tak ochotně souhlasil s tím, že udělal chybu. Možná ve skutečnosti chtěl, aby mu Sam řekl: Jasně. Tak jsem mu zavolal. Napadlo mě, že je nejvyšší čas, abys hejbnul zadkem a začal něco dělat.

Došoural se k oknu a zahleděl se do sněžné temnoty venku. Nacpaná do drenáže jako pytel s odpadky. Bože, ta hlava ho bolela.

5

Když se Herb asi za půl hodiny poté vrátil domů, stačil mu jediný pohled na Johnnyho bledý obličej.

"Bolí tě hlava?"

"Jo."

"Hodně?"

"Tak moc zase ne."

"Měli bychom se podívat na národní zprávy," nadhodil Herb. "Jsem rád, že jsem se dostal domů včas. V Castle Rocku byla dneska odpoledne spousta lidí z NBC a točili. Byla tam i ta reportérka, co se ti tak líbí, Cassie Mackinová."

Úplně ho zarazilo, jak se k němu Johnny otočil. Na okamžik se zdálo, že z Johnnyho obličejce zbyly jen vytřeštěné oči hledící z hlubin téměř nelidské bolesti.

"Castle Rock? Další vražda?"

"Jo. Ráno našli v tom parku na návsi malou holčičku. Nic hroznějšího jsi v životě neslyšel. Nejspíš ji pustili do knihovny, aby si zašla pro nějakou knížku, co potřebovala do hodiny. Do knihovny ještě dorazila, ale už se nevrátila... Johnny, chlapče, vypadáš příšerně."

"Kolik jí bylo?"

"Teprv devět," odpověděl Herb. "Chlapa, co udělá takovou věc, by měli pověsit za koule do průvanu. To si aspoň myslím já."

"Devět," opakoval Johnny a ztěžka se posadil. "No tohle."

"Johnny, určitě ti nic není? Jseš bílej jako stěna."

"To je dobrý. Pust' ty zprávy."

Zanedlouho se před nimi objevil John Chancellor se svým každovečerním balením politické tíživosti (kampaň Freda Harrise neměla valný efekt), vládních vyhlášek (americká města se budou muset naučit používat při přípravě rozpočtů rozum, pravil prezident Ford), Dow-Jonesova indexu (šel nahoru) a "lidského hlediska" ve zprávě o chlapci s mozkovou obrnou, který se stará o nemocné telátko.

"Třeba to vystříhli," usoudil Herb.

Po reklamě však Chancellor prohlásil: "V západním Maine je dnes jedno město plné vyděšených a

rozčilených lidí. Tím městem je Castle Rock, jež se v posledních pěti letech stalo dějištěm pěti ošklivých vražd - pět žen ve věku od jednadmdesáti do čtrnácti let bylo znásilněno a uškrceno. Dnes došlo v Castle Rocku k šesté vraždě a obětí byla devítiletá holčička. Na místě je Catherine Mackinová se svou reportáží."

A skutečně tam byla, zosobnění přeludu zasazeného do skutečného prostředí. Stála naproti městské radnici. První odpolední sníh, který se změnil ve večerní sněhovou bouři, jí dopadal na kabát a do světlých vlasů.

"Dnes odpoledne se v tomto malém novoanglickém městečku usídlila atmosféra rostoucí hysterie," začala. "Obyvatele Castle Rocku již delší dobu zneklidňuje člověk, jemuž místní noviny přezdívaly ‚Škrtič z Castle Rocku‘ nebo ‚Listopadový vrah‘. Tento neklid se změnil v hrůzu - a nikdo zde si nemyslí, že by to slovo bylo přehnané - dnes, kdy bylo na městské návsi objeveno tělo Mary Kate Hendrasenové nedaleko od hudebního altánku, kde se našla první oběť Listopadového vraha, servírka jménem Alma Frechettová."

Dlouhý panoramatický záběr na náves, jež pod padajícím sněhem vypadala ponuře a mrtvě. Pak se objevila školní fotografie Mary Kate Hendrasenové, jak v úsměvu odhaluje rovnátka. Měla jemné, světlé blond vlasy. Ocelově modré šaty, patrně její nejlepší, pomyslel si Johnny zoufale. Maminka ji navlékla do nejlepších šatiček, aby ji mohli ve škole vyfotografovat.

Reportérka pokračovala rekapitulací předchozích vražd, jenže Johnny už stál u telefonu: nejprve volal na telefonní čísla a potom na radnici v Castle Rocku. Vytácel pomalu a v hlavě mu škubalo.

Herb vyšel z obývacího pokoje a zvědavě se na něj zadíval. "Komu voláš, synku?"

Johnny jen zavrtěl hlavou a dál naslouchal vyzvánění telefonu na druhé straně. Pak to někdo zvedl.

"Kancelář šerifa okresu Castle."

"Chtěl bych mluvit s šerifem Bannermanem, prosím."

"Můžete mi říct, jak se jmenujete?"

"John Smith, z Pownalu."

"Vydržte prosím."

Johnny se obrátil k televizoru a zahlédl Bannermana, jak vypadal dnes odpoledne, zachumlaného v tlusté větrovce s odznaky okresního šerifa na ramenou. Na reportérčiny otázky odpovídal rozpačitě a uštvane. Měl široká ramena a velkou hlavu s ustupujícími tmavými kudrnatými vlasy. Jeho brýle bez obrouček jako by se k němu vůbec nehodily, jak už je osudem brýlí u skutečně mohutných mužů.

"Sledujeme několik stop," řekl Bannerman.

"Haló? Pane Smithi?" řekl Bannerman.

Zase ten podivný pocit rozdvojení. Bannerman byl na dvou místech najednou. Nebo ve dvou časech najednou, jestli to chcete brát takhle. Johnnyho se na okamžik zmocnila závrať. Připadal si, jako by se točil na laciné pouťové centrifuze.

"Pane Smithi? Jste tam, člověče?"

"Ano, jsem tady." Polkl. "Rozmyslel jsem si to."

"Hodnej! To teda moc rád slyším."

"Víte, je možný, že vám stejně nebudu schopen pomoci."

"To já vím. Jenže... kdo nehraje, nevyhraje." Bannerman si odkašlal. "Kdyby se tady ve městě dověděli, že se radím s jasnovidcem, hnali by mě odtud svinským krokem."

Na Johnnyho tváři se objevil náznak úsměvu. "Navíc s diskreditovaným jasnovidcem."

"Víte, kde je v Bridgtonu podnik U Jona?"

"Najdu to."

"Můžeme se tam sejít v osm?"

"Ano, nejspíš ano."

"Děkuju, pane Smithi."

"Není zač."

Zavěsil. Herb ho bedlivě pozoroval. Za ním běžely titulky večerních zpráv.

"On už ti volal dřív, co?"

"Jo, volal. Sam Weizak mu naznačil, že bych snad mohl pomoci."

"Myslíš, že to svedeš?"

"To nevím," připustil Johnny, "aspoň ta hlava že už mě tolik nebolí."

6

Do restaurace U Jona v Bridgtonu dorazil o čtvrt hodiny později; zřejmě to byl jediný dosud otevřený podnik na Bridgtonské hlavní. Pluhy nestačily odklízet sněh a na několika místech ležely přes silnici závěje. Na křižovatce silnic 302 a 117 se oranžově blikající semafor pohupoval sem a tam ve vyjícím větru. Před podnikem U Jona stál zaparkovaný policejní vůz se zlatým nápisem Šerif okresu Castle na dveřích. Zastavil za ním a vešel dovnitř.

Bannerman seděl u stolu se šálkem kávy a miskou čilí. Televize lhala. Nebyl mohutný - byl přímo obrovský. Johnny k němu přistoupil a představil se.

Bannerman vstal a potřásl nabízenou rukou. Při pohledu na Johnnyho bledý, napjatý obličej a na to, jak se jeho vyhublé tělo ztrácelo pod hráškově zelenou bundou, Bannermana okamžitě napadlo: Ten člověk je nemocný - možná nebude žít dlouho. Jediné, co vypadalo skutečně jako živé, byly Johnnyho oči - ostře modré a s pronikavým pohledem, který se s upřímnou zvědavostí upřel do těch Bannermanových. Když si stiskli ruce, zažil Bannerman drobné překvapení, takový divný pocit, jež později popisoval jako vysávání. Bylo to, jako by dostal ránu od elektrického vedení. Pak to zmizelo.

"Jsem rád, že jste přišel," přivítal ho Bannerman. "Dáte si kafe?"

"Ano."

"Co takhle misku čilí? Dělají tady výborný. Neměl bych to jíst kvůli vředům, ale stejně si s tím nedám pokoj." Všiml si Johnnyho překvapeného výrazu a usmál se. "Já vím, nějak vám to nesedí, když taková hora masa jako já má mít vředy, co?"

"Vředy asi může dostat každý."

"To máte sakra pravdu," odušil Bannerman. "Co že jste si to rozmyslel?"

"Kvůli zprávám. Ta holčička. Určitě to byl ten samý?"

"Byl to ten samý. Stejný způsob provedení. A stejný druh spermatu."

Když přišla servírka, díval se Johnnymu do obličeje. "Kávu?" zeptala se.

"Čaj," na to Johnny.

"A přineste mu misku čilí, slečno," rozhodl Bannerman. Sotva servírka zmizela, nadhodil: "Ten doktor říká, že když se něčeho dotknete, občas z toho zjistíte, odkud to pochází, komu by to mohlo patřit a tak."

Johnny se usmál. "No," pronesl. "Zrovna jsem vám potřásl rukou a poznal jsem, že máte irského setra jménem Rusty. A taky vím, že je starý a napůl slepý a že byste ho už nejradši nechal utratit, jenom jste ještě nepřišel na to, jak to vysvětlíte své dceři."

Bannerman upustil lžici do misky, až to plesklo. Zadíval se na Johnnyho s otevřenými ústy. "Panebože," vydechl. "To jste zjistil ze mě? Zrovna teď?"

Johnny přikývl.

Bannerman zavrtěl hlavou a zabručel: "Jedna věc je, něco takového slyšet, a druhá... neunavuje vás to?" Johnny vrhl na Bannermana překvapený pohled. Tuhle otázku mu ještě nikdo nepoložil. "Ano. Unavuje."

"A vy jste to poznal. No teda."

"Ate podívejte, šerife."

"Georgi. Říkejte mi prostě Georgi."

"Dobře, já jsem Johnny, prostě Johnny. Georgi, to, co o vás nevím, by vydalo na dobrých pět knih. Nevím, kde jste vyrůstal, kam jste chodil do policejní školy, kdo jsou vaši přátelé, ani kde bydlíte. Víím jenom, že máte dcerku, která se jmenuje nějak jako Cathy, i když ne přesně takhle. Jinak nevím, co jste dělal minulý týden, jaké pivo pijete nejradši a na co se rád koukáte v televizi."

"Moje dcera se jmenuje Katrina," pravil Bannerman tiše. "Je jí taky devět. Chodila s Mary Kate do třídy."

"Já se vám snažím jenom vysvětlit, že tohle... poznání je někdy dost omezené. Kvůli té mrtvé zóně."

"Mrtvé zóně?"

"Některé signály se prostě nepřenašejí," líčil Johnny. "Nikdy nezjistím ulice ani adresy. S čísly je to

podobné, i když někdy se objeví." Servírka přinesla Johnnymu čaj a čilí. Ochutnal jídlo a přikývl. "Máte pravdu, je dobrý. Zvlášť v takovouhle noc."

"Tak do toho," vyzval ho Bannerman. "Já si na dobrý čilí potrpím. Vředy se mi pak můžou zbláznit, ovšem já povídám, do háje s vředama. Šup tam s tím."

Chvilí mlčeli. Johnny pojídal čilí a Bannerman si ho zvědavě prohlížel. Připadalo mu možné, že si Smith mohl zjistit, že má psa jménem Rusty. Stejně dobře se mohl dovědět, že Rusty je starý a napůl slepý. A ještě něco: kdyby znal Katrinino jméno, klidně mohl zkusit ten trik s "nějak jako Cathy, i když ne přesně takhle", aby dodal svým řečem zdání reality. Ale proč? Nic z toho navíc nevysvětlovalo ten divný pocit, který se ho zmocnil, když mu Smith stiskl ruku. Jestli je to podvodník, tak zatraceně dobrý. Venku zavyl vítr, až se malá budova divže neotřásla v základech. Letící závoj sněhu přikryl Pondicherryho kuželnámu naproti přes ulici.

"Jen si to poslechněte," poznamenal Bannerman. "Má to vydržet celou noc. Ať mi nikdo netvrdí, že jsou zimy pořád mírnější."

"Máte něco?" zeptal se Johnny. "Něco, co patřilo tomu chlapovi, co ho hledáte?"

"Možná ano," přisvědčil Bannerman, načež zavrtěl hlavou. "Jenže je toho málo."

"Povídejte."

Bannerman mu vyložil situaci. Škola a knihovna stály naproti sobě přes náves. Bylo běžným zvykem posílat žáky do knihovny, když potřebovali knížky pro nějakou práci. Učitel jim vystavil propustku a knihovník ji parafoval, než poslal děti zpátky. Asi uprostřed návsi se země lehce svažovala. Na západním konci téhle prolákliny stál hudební altánek. V proláklině stály na dva tucty laviček, kde sedávali lidé při proměnných koncertech a fotbalových akcích na podzim.

"Myslíme si, že se tam prostě posadil a čekal, až se objeví nějaký děcko. Z obou stran návsi ho nikdo nemohl vidět. Ovšem cesta vede po severním svahu té prolákliny, kolem laviček."

Bannerman lehce potřásl hlavou.

"Nejhorší na tom je, že tu Frechettovou zabil přímo v altánku. Na městský radě v březnu si o tom určitě něco vyslechnu - jestli tady ještě v březnu budu. No, aspoň jim můžu ukázat dopis, co jsem poslal starostovi, kde jsem žádal, aby na návsi během vyučování hlídkovaly dospělé osoby. Tedy, ne že bych si tehdy dělal starosti s tímhle zabijákem, to ne. Ani ve snu by mě nenapadlo, že se vrátí podruhý na stejný místo."

"Starosta ty hlídky zamítá?"

"Nejsou peníze," odvětil Bannerman. "Samozřejmě, může to celý shodit na radní a ti se to pokusí hodit na krk zpátky mně, no a na hrobě malý Mary Kate Hendrasenový poroste tráva a..." Na okamžik se odmlčel; možná nevěděl, jak dál. Johnny se soucitně zadíval na jeho sklopenou hlavu.

"Třeba by se tím stejně nic nevyřešilo," pokračoval Bannerman suše. "Většinou takhle hlídají ženské a tomu hajzlovi, co po něm jdeme, je zřejmě jedno, jestli jsou starý nebo mladý."

"A vy si myslíte, že čekal na jedné z těch laviček?"

Bannerman přisvědčil. U jedné z nich našli celý tucet čerstvých cigaretových nedopalků, čtyři další pak v hudebním altánku, kde ležela i prázdná krabička. Bohužel šlo o marlborcky - druhou nebo třetí nejoblíbenější značku v zemi. Zkoušeli, jestli na celofánovém obalu nebudou otisky, jenomže žádné nenašli.

"Vůbec žádné?" podivil se Johnny. "To je přece divný, ne?"

"Proč myslíte?"

"Totiž, dalo by se tušit, že ten vrah měl rukavice, i kdyby se nestaral o otisky - venku byla pořádná zima - ale ten člověk, co mu ty cigarety prodal..."

Bannerman se usmál. "Na tuhle práci byste měl hlavu," pochválil ho, "jenže jste nekuřák."

"To jsem," souhlasil Johnny. "Ještě na škole jsem tu a tam nějakou vykouřil, jenže po nehodě mě to úplně přešlo."

"Muži nosí cigarety v náprsní kapse. Vždycky vyndají krabičku, vezmou si cigaretu a vrátí krabičku na místo. Když máte rukavice a nenecháte na krabičce pokaždý nový otisky, nakonec ten celofánový obal dokonale vyčistíte. Chápete? A ještě jedna věc vám unikla, Johnny. Mám vám to říct?"

Johnny se nad tím zamyslel a prohlásil: "Ten balíček si mohl vrah vzít rovnou z kartónu. A ty balí stroj."

"Přesně tak," na to Bannerman. "Fakt byste měl na tuhle práci hlavu."

"A co kolek na krabičce?"

"Maine," odpověděl Bannerman.

"Takže pokud ten vrah a ten kuřák jsou jedna a tatáž osoba..." pronesl Johnny zamyšleně.

Bannerman pokrčil rameny. "Jistě, teoreticky existuje možnost, že nejsou. Jenomže já se snažil představit si někoho, kdo by vydržel sedět na návsí uprostřed takový zimy dost dlouho na to, aby vykouřil dvanáct nebo šestnáct cigaret, a nikdo mě nenapadl."

Johnny upil čaje. "Ostatní děti, co chodily do knihovny, neviděly nic?"

"Nic," odvětil Bannerman. "A to jsem mluvil se všema, co byly ráno v knihovně."

"To je ještě divnější než to s těmi otisky prstů. Nepřipadá vám to tak?"

"Spíš mě to děsí. Koukněte, ten chlap tam sedí a čeká, až půjde jedno dítě - jedna holčička - sama. Zaslechne přicházející děti. Pokaždé se schová za altánkem..."

"Stopy," namítl Johnny.

"Dneska ráno ne. To ještě nebyl sníh, jenom zmrzlá hlína. Takže ten pošukanej úchyl, co by mu měli uříznout koule a dát mu je sežrat, stojí za altánkem. Asi za deset minut devět jdou kolem Peter Harrington a Melissa Logginsová. Vyučování už běží asi dvacet minut. Když přejdou kolem, vrátí se na svou lavičku. Ve čtvrt na deset zmizí zase za altánkem. Tentokrát jsou to dvě holčičky, Susan Flarhatyová a Katrina Bannermanová."

Johnny postavil hrnek s čajem tak spěšně, až to břinklo. Bannerman si sundal brýle a zuřivě si je leštil.

"Vaše dcera tam šla ráno taky? Kristepane!"

Bannerman si znovu nasadil brýle. Tvář mu zrudla zlostí. A navíc má strach, všiml si Johnny. Nebojí se, že ho vyženou voliči, nebo že Union-Leader napíše další článek o pitomých policajtech v západním Maine, ale bojí se toho, že kdyby jeho dcera šla toho dne ráno do knihovny sama -

"Moje dcera," přisvědčil Bannerman tiše. "Počítám, že prošla tak čtyřicet stop od toho... zvířete.

Dokážete si představit, jak mi z toho je?"

"Tak nějak tuším," na to Johnny.

"Ne, to nemůžete ani tušit. Mám z toho pocit, jako bych málem vstoupil do výtahu, kterej tam není. Jako bych si při večeři nedal houby a někdo jinej pak umřel na otravu muchomůrkou. Navíc si připadám špinavej. Připadám si hnusnej. Nejspíš se tím taky vysvětluje, proč jsem vám nakonec zavolał. Udělal bych všechno, abych toho mizeru dostal. Cokoliv."

Venku se ze sněhu vynořil obrovský oranžový pluh jako nějaká nestvůra z filmového hororu. Zastavil a vystoupili z něj dva muži. Přešli ulici do lokálu U Jona a posadili se k pultu. Johnny dopil čaj. Chut' na čili ho přešla.

"Ten maník se vrátí na lavičku," pokračoval Bannerman, "ovšem ne nadlouho. Asi tak za pět minut půl desátý se vrací z knihovny malej Harrington a Logginsová. Takže se zase vrátí za altánek. Muselo to být za pět minut půl desátý, protože knihovnik je pouštěl v 9:18. Ve tři čtvrtě na deset šli kolem altánku do knihovny tři kluci z pátý třídy. Jeden z nich myslí, že viděl za altánkem ,nějakýho chlapa'. To je celej popis. ,Nějakaj chlap.' Měli bychom to rozeslat na všechny policejní stanice, co myslíte? Hledejte nějakýho chlapa."

Krátce se zasmál.

"Za pět minut deset se vrací zpátky do školy moje dcera se svou kamarádkou Susan. Pak, asi pět minut po desátý, se objeví Mary Kate Hendrasenová... sama. Katrina a Sue ji potkaly ve škole na schodech. Ještě se zdravily."

"Panebože," zašeptal Johnny a prohrábl si vlasy rukama.

"A konečně v půl jedenáctý. Ti tři kluci z pátý třídy se vracejí do školy. Jeden z nich si všimne něčeho v altánku. Je to Mary Kate, se staženejma kalhotkama a punčocháčema, s nohama od krve a s obličejem... ten obličej..."

"Klid," pronesl Johnny a položil ruku Bannermanovi na paži.

"Ne, nemůžu bejt v klidu," prohlásil Bannerman. Říkal to skoro omluvně. "Za celejch osmnáct let u policie jsem nic takovýho neviděl. On tu holčičku znásilnil a to by docela stačilo... víte, to samo by ji dokázalo zabít... patolog říkal, že to, jak to udělal... něco v ní prorazil a to... jo, nejspíš by ji to, víte..."

zabilo... a on ji stejně ještě musel uškrtil. Bylo jí devět let, on ji uškrtil a nechal... nechal ji v tom altánku se staženými kalhotkami."

Bannerman se zčistajasna rozplakal. Oči za brýlemi se mu zalily slzami, které se mu posléze začaly koulet po tvářích. Bridgtonští cestáři u pultu tlachali o Superpoháru. Bannerman si znovu sundal brýle a otřel si oči kapesníkem. Ramena se mu chvěla. Johnny čekal a bezcílně míchal lžící své čili.

Po chvíli Bannerman schoval kapesník. Oči měl zarudlé a Johnnyho napadlo, jak divně vypadá jeho obličej bez brýlí.

"Omlouvám se," pronesl. "Byl to těžkej den."

"To nic," ujistil ho Johnny.

"Bylo mi jasný, že to přijde, jenom jsem počítal, že s tím vydržím až domů k ženě."

"Hm, tak dlouho se to asi vydržet nedalo."

"Jste citlivěj člověk." Bannerman si opět nasadil brýle. "Ne, ještě něco jinýho. Vy v sobě něco máte. Nemám ani ponětí, co by to mohlo být, ale něco v sobě máte."

"Čeho dalšího se můžete chytit?"

"Ničeho. Tady jsem nejvíc pod palbou já, jenomže ani státní policie se moc nevyznamovala. Ani ten zvláštní vyšetřovatel z prokuratury, ani maníci od FBI. Okresní patolog dokázal určit typ spermatu, jenomže tohle nám v týhle fázi není k ničemu. Co mi dělá největší starost, je to, že oběť neměla za nehty žádnou kůži ani chlupy. Všechny se musely bránit, ale my nemáme ani kousíček kůže. Toho hajzla musí chránit sám ďábel. Neztratil ani knoflík, ani blbou účtenku z obchodu, prostě nenechal jedinou stopu. Jsme ve spojení s jedním psychiatrem z Augusty, taky díky státnímu návladnímu, a ten říká, že všichni tihle parchanti se dřív nebo pozdějc prozradí. Pěkná útěcha. Co když to bude pozdějc... třeba po dalších dvanácti obětech?"

"Tu krabičku od cigaret máte v Castle Rocku?"

"Ano."

Johnny vstal. "Tak se můžeme projet."

"Mým vozem?"

Venku zavyl poryv větru a Johnny se pousmál. "V takovouhle noc je vždycky lepší mít po ruce policajta."

7

Sněhová bouře právě dosáhla vrcholu, a tak jim trvalo hodinu a půl, než v Bannermanově policejním voze dorazili do Castle Rocku. Když vstoupili do haly radnice a začali si oklepávat sních z bot, bylo za deset minut půl jedenácté.

V hale čekalo asi půl tuctu reportérů, z nichž většina seděla na lavici pod ohavnými portréty zakladatelů města a vyprávěla si o předchozích nočních hlídkách. Nyní vyskočili jako jeden muž a obklopili příchozí.

"Šerife Bannermane, je pravda, že v případě došlo k obratu?"

"Zatím pro vás nic nemám," pronesl Bannerman nepohnutě.

"Proslýchá se, že jste zadrželi jakéhosi muže z Oxfordu. Je to pravda, šerife?"

"Ne. A teď, když dovolíte..."

Jejich pozornost se však mezitím obrátila k Johnnymu, jemuž se sevřel žaludek, sotva v hloučku poznal několik tváří z tiskové konference v nemocnici.

"Ježíšku na křížku!" zvolal jeden z nich. "Vy jste John Smith, že ano?"

Johnny pocítil šílenou touhu odmítnout výpověď jako nějaký gangster před senátní komisí.

"Ano," přiznal. "Jsem to já."

"Ten jasnovidec?" zajímal se druhý.

"Heleďte, nechte nás projít," zahřměl Bannerman. "Copak nemáte nic jinýho na práci, než..."

"Podle Inside View jste podvodník," vybafl nějaký mladík v těžkém svrchníku. "Je to pravda?"

"K tomu můžu říct jen to, že Inside View si může tisknout, co chce," opáčil Johnny. "Podívejte, vážně..."

"Takže tvrzení Inside View popíráte?"

"Poslyšte, opravdu vám nemůžu říct nic dalšího."

Zatímco procházeli prosklenými dveřmi do šerifovy kanceláře, reportéři už obléhali oba telefonní automaty na zdi vedle vrátnice.

"A teď už je to vážně v pytlí," pronesl Bannerman ztrápeně. "Přisahám Bohu, že by mě ve snu nenapadlo, že tu v tomhle nečase budou ještě třčet. Měl jsem vás provést zadem."

"Copak vy to nevíte?" utrousil Johnny hořce. "My publicitu prostě zbožňujeme. My jasnovidci uděláme pro reklamu všechno."

"Ne, tomu nevěřím," odtušil Bannerman. "Aspoň ne u vás. Nu, stalo se, stalo. Teď už s tím nic nenaděláme."

Johnny už však v duchu viděl novinové titulky - další trocha koření v i tak dost ostrém guláši. Šerif z Castle Rocku pověřuje vyšetřováním případu Škrtiče místního jasnovidce. "Listopadového vraha" má dopadnout VĚŠTEC. K PODVODU JSEM SE NIKDY NEPŘIZNAL, TVRDÍ SMITH.

V kanceláři seděli dva šerifovi zástupci: jeden podřimoval a druhý s šálkem kávy v ruce zachmuřeně prohlížel stohy hlášení.

"To ho vyhodila manželka, nebo co?" zeptal se Bannerman kysele a ukázal na spáče.

"Zrovna se vrátil z Augusty," odpověděl druhý zástupce. Sám byl ještě skoro chlapec a pod očima se mu rýsovaly tmavé kruhy od únavy. Zvědavě se podíval na Johnnyho.

"Johnny Smith, Frank Dodd. Ta Šípková Růženka támhle je Roscoe Fisher."

Johnny kývl na pozdrav.

"Roscoe tvrdí, že si to chce vzít celé pod palec státní návladní," sdělil Dodd Bannermanovi. Tvářil se rozčileně, výhruzně a snad i trochu zoufale. "Pěknej dárek k Vánocům, co?"

Bannerman položil Doddovi ruku na zátylek a jemně s ním zatřásl. "Děláš si zbytečně hlavu, Franku. Taky na tom případě trávíš moc času."

"Pořád si myslím, že v těch hlášeních musí něco být..." Pokrčil rameny a prohrábl papíry prstem. "Prostě něco."

"Radši běž domů a odpočiň si, Franku. A tu Šípkovou Růženku vezmi s sebou. Ještě by chybělo, aby si ho vyblejsknul někdo z těch fotografů dole. Dali by to do novin s titulkem 'Intenzivní pátrání v Castle Rocku pokračuje' a my všichni bychom mohli jít zametat ulice."

Bannerman zavedl Johnnyho do své vlastní kanceláře. Psací stůl byl zavalený papíry. Na parapetu stál trojitý rámeček s fotografiemi Bannermana, jeho manželky a dcery Katriny. Jeho pečlivě zarámovaný diplom visel na stěně a vedle něj se v dalším rámečku skvěla titulní stránka Castlerocké polnice s oznámením o jeho zvolení.

"Co takhle kafe?" zeptal se ho Bannerman a otevřel pořadač.

"Ne, díky. Zůstanu u čaje."

"Paní Sugarmanová si dává na svůj čaj bacha," upozornil Bannerman. "Takže si ho bohužel bere každý den s sebou domů. Nabídl bych vám tonik, jenže to bychom museli projít k automatu znovu mezi těmi lovci senzací. Kristepane, kdyby tak chtěli vypadnout."

"Nevadí."

Bannerman se vrátil s malou obálkou. "Tady to je," pravil. Po chvilce váhání mu obálku podal.

Johnny ji podržel v ruce, ale neotevřel ji. "Hlavně když pochopíte, že vám nemůžu nic zaručit. Nemůžu vám nic slíbit. Někdy to jde, jindy ne."

Bannerman unaveně pokrčil rameny a zopakoval své heslo: "Kdo nehraje, nevyhraje."

Johnny otevřel obálku a vyklepal z ní do dlaně prázdnou krabičku od cigaret Marlboro. Červenobílá krabička. Držel ji v levé ruce a díval se na zeď na druhém konci místnosti. Byla šedá. Taková ta kancelářská šed'. Červenobílá krabička. Šedá krabice. Vložil si krabičku do druhé ruky, pak ji podržel oběma. Čekal, jestli se něco neobjeví. Nic. V zoufalé naději ji svíral ještě chvíli a zapomínal, že pokud něco přijde, přichází to hned.

Nakonec krabičku vrátil. "Bohužel," pravil.

"Tak nic, co?"

"Nic."

Ozvalo se lehké zaklepání na dveře a dovnitř vstrčil hlavu Roscoe Fisher. Vypadal, jako by se trochu stydl. "Jdeme s Frankem domů, Georgi. Zřejmě jsi mě načapal, jak spím."

"Hlavně když to nebudeš dělat na hlídce," odbyl ho Bannerman. "A pozdravuj ode mne Deenie."

"Určitě." Fisher přejel pohledem Johnnyho a zavřel dveře.

"No," mýnil Bannerman, "za pokus to nejspíš stálo. Odvezu vás zpátky..."
"Chci se podívat na náves," vypadlo najednou z Johnnyho.
"Ne, to by nebylo k ničemu. Je tam stopa sněhu."
"To místo přece najdete, ne?"
"To jistě. A co z toho?"
"Nevím. Ale stejně bychom tam měli zajít."
"Ti reportéři nám budou v patách, Johnny. Jako že je nebe nade mnou."
"Říkal jste něco o zadním vchodu."
"To jo, jenže to je požární východ. Jít dovnitř se dá, jenže když jdete ven, začne zvonit poplašný zařízení."
Johnny si hvízdal. "Tak ať jdou s sebou."
Bannerman si ho chvíli zamýšleně prohlížel a pak přikývl. "Dobře."

8

Novináři se na ně vrhli, sotva vyšli z kanceláře. Johnny si vzpomněl na polorozpadlý psinec v Durhamu, kde jedna divná stará paní chovala kolie. Jakmile jste šli kolem s rybářským prutem přes rameno, psi se na vás vyřítili, štěkali, vrčeli a vůbec dělali všechno možné, aby vás vyděsili k smrti. Štěkali, ale nekousali.
"Už víte, kdo to udělal, Johnny?"
"Máte nějakou představu?" "Zachytil jste nějaké vlny, pane Smithi?"
"Šerife, to byl váš nápad, přizvat si na pomoc jasnovídce?"
"Ví o tomto vývoji případu státní policie a kancelář státního návladního, šerife Bannermane?"
"Myslíte, že ten případ rozluštíte, Johnny?"
"Šerife, jmenoval jste tohoto muže svým zástupcem?" Bannerman se mezi nimi pomalu prodíral a zapínal si bundu. "Bez komentáře, bez komentáře." Johnny mlčel.
Reportéři se shromáždili v hale a dívali se, jak Johnny s Bannermanem scházejí po zasněžených schodech. Teprve ve chvíli, kdy dvojice obešla policejní vůz a vydala se přes ulici, si jeden z novinářů uvědomil, že jdou na náves. Několik z nich si odběhlo pro kabáty. Ti, co byli oblečení už v době, kdy Bannerman s Johnnym vyšli z kanceláře, se rozběhli po radničních schodech a volali za nimi jako malé děti.

9

Ve sněžné temnotě poskakovaly kužely světla z baterek. Vítr hvízdal a honil těžké stěny sněhu sem a tam. "Nic tam nevidíte," varoval Bannerman. "Ještě se... do prdele!" Málem upadl, jak do něj vrazil nějaký reportér v tlustém kabátě a se směšným baretem s bambulkou na hlavě.
"Pardon, šerife," omlouval se. "Klouže to. Nechal jsem si doma gumáky."
Ze šera před nimi se vynořil žlutý nylonový provaz. Na něm zoufale povlávala cedulka s nápisem POLICEJNÍ VYŠETŘOVÁNÍ.
"A mozek asi taky," zavrčel Bannerman. "A vůbec, nelezte sem! Zůstaňte, kde jste!"
"Městská náves je veřejné prostranství, šerife!" zahulákal jeden z novinářů.
"To jistě, a tohle je policejní šetření. Buď to zůstanete za tím provazem, nebo strávíte noc v cele předběžného zadržení."
Přejel světlem z baterky podél provazu a zvedl ho, aby pod ním mohl Johnny podlézt. Vydali se dolů po svahu směrem k zasněženým lavičkám. Reportéři za nimi se shlukli u provazu a všichni svítili stejným směrem, takže Johnny a George Bannerman kráčeli v matném světle.
"Pokus naslepo," bručel Bannerman.
"Stejně tam není nic k vidění," poznamenal Johnny. "Nebo ano?"
"Ne, teď už ne. Říkal jsem Frankovi, že ten provaz může klidně sundat. Teď jsem rád, že se k tomu nedostal. Chcete jít k altánku?"
"Ještě ne. Ukažte mi, kde ležely ty nedopalky."
Poodešli ještě kousek dál, načež se Bannerman zastavil. "Tady," pronesl a posvítíl světlem na lavičku, z níž byl vidět jen matný obrys opěradla vyčuhujícího ze závěje.

Johnny si stáhl rukavice a zastrčil si je do kapes kabátu. Potom si klekl a začal odhrnovat sníh ze sedačky. Bannermana znovu zarazila skoro mrtvolná bledost jeho obličeje. Jak tak klečel před lavičkou, vypadal jako kající na modlitbách.

Johnnyho záby ruce, až mu málem zdřevněly. Po prstech mu stékal rozteklý sníh. Nakonec se dostal k odřenému a opotřebovanému povrchu lavičky. Zdálo se mu, že jej vidí naprosto zřetelně, jako by jeho oči dokázaly zvětšovat. Lavička byla kdysi zelená, avšak většina barvy už dávno oprýskala. Opěradlo a sedačku spojovaly dva zrezivělé ocelové šrouby.

Uchopil lavičku do obou rukou a okamžitě ho zalil divný pocit - ještě nikdy nic tak silného necítil a po pravdě řečeno, takový silný vjem ho už čekal jen jednou v životě. Zadíval se dolů na lavičku, zamračil se a pevně ji sevřel prsty. Byla to...

(Letní lavička)

Kolik set různých lidí už tu sedělo a naslouchalo "Bůh žehnej Americe", "Hvězdám a pruhům" ("Buďte hodní na své opeřené přátele... i kachna může být něčí má-atkou...), případně bojovnému zpěvu mužstva Castlerockých pum. Zelené letní listí, kouřový opar podzimu jako vzpomínka na pochvy kukuřičných klasů a na muže s hráběmi za svítání. Rány na velký buben. Měkký zvuk zlatých trubek a trombónů.

Uniformy školní kapely...

(i kachna... může být... něčí matkou...)

V létě tu sedí milí lidé, poslouchají, tleskají a v rukou drží programy připravené a vytištěné v grafické dílně castlerocké střední školy.

Jenomže dnes ráno tady seděl vrah. Johnny to cítil.

Tmavé větve stromů se rýsovaly proti obloze zešedlé sněhem jako runy. Sedí tady (já tady sedím), kouří, čeká, cítí se skvěle, má pocit (já mám ten pocit), že by dokázal přeskočit střechu světa a ještě přistát na nohou. Pobrúkuje si písničku. Něco od Rolling Stones. Neví jakou, ale evidentně je všechno... co je všechno?

V pořádku. Všechno je v pořádku, všechno je šedé, vypadá to na sníh a já jsem...

"Hladký," zabručel Johnny. "Jsem hladký jako úhoř."

Bannerman se k němu naklonil, protože ho v řevu větru neslyšel. "Cože?"

"Hladký," zopakoval Johnny. Pohlédl na Bannermana a šerif podvědomě ucouvl. Johnnyho oči byly chladné jako led a skoro nevypadaly lidsky. Kolem tváře mu vlály tmavé vlasy a nad hlavou se mu po černé obloze proháněl zimní vítr. Ruce jako by měl přivařené k lavičce.

"Sakra, já jsem hladkej jako úhoř, kluzkej jako úhoř," pronesl zřetelně. Na rtech se mu objevil vítězný úsměv. Jeho oči se dívaly skrz šerifa. Bannerman uvěřil. Tohle nikdo nemohl zahrát, nikdo by nedokázal něco takového předstírat. A nejhorší na tom bylo, že... mu to někoho připomínalo. Ten úsměv... ten hlas... Johnny Smith zmizel a vypadalo to, jako by ho vystřídala jakási matná postava. A přímo za jeho obyčejnými rysy, skoro na dotek ruky, se skrývala druhá tvář. Tvář vraha.

Tvář někoho, koho znal.

"Nikdy mě nechytíte, vyklouznu vám jako úhoř." Z hrdla se mu vydral tichý, sebevědomý, skoro škádlivý smích. "Vždycky ho nosím, a když začnou škrábat... kousat... nedostanou se ke mně, protože jsem hladkej!" Jeho hlas přešel do šíleného vítězného řevu, který se snažil překřičet vítr, a Bannerman ustoupil o další krok; po celém těle mu naskočila husí kůže a sevrklá varlata se mu bojácně choulila k břichu.

At toho nechá, napadlo ho. Ať už je konec. Prosím.

Johnny se sklonil nad lavičku. Z holých prstů mu odkapával rozteklý sníh.

(Sníh. Tichý, tajemný sníh -)

(Dávala mu na něj kuliček na prádlo, aby věděl, jaké to je. Aby poznal, jak to bolí, když dostane nemoc. Nemoc od nějaké té úchylačky, všechno jsou to úchylačky, musíme je zastavit, ano, zastavit, dát jim červenou, zastavit, zvednout plácačku, STOPKU - PANEBOŽE, TA STOPKA-!)

Byl zase malý. Do školy se brodil tichým, tajemným sněhem. A z té vichrné bělosti se vynořoval nějaký muž, strašlivý chlap, hrozný šklebící se člověk s lesklýma očima jako čtvrtáky a v ruce s rukavicí držel červenou plácačku s nápisem STOP... on!... je to on!... on!

(PROBOHA NE. ..AŤ MĚ NEDOSTANE... MAMI...AŤ SI MĚ NEVEZME...)

Johnny zaječel, odpadl od lavičky a přitiskl si ruce na obličej. Vyděšený Bannerman se krčil vedle něj.

Reportéři za provazem si cosi šeptali a neklidně přešlapovali na místě.

"Johnny! Nechte toho! Poslyšte, Johnny..."

"Hladký," zamumlal Johnny. Podíval se na Bannermana polekanýma, ublíženýma očima. V duchu stále ještě viděl tu černou postavu s lesklýma očima, jak se tyčí ze sněhu. V rozkroku se mu rozlévala tupá bolest od kolíčku, který ho vrahova matka donutila nosit. Tehdy ještě nebyl vrahem, kdepak, ani zvířetem, žádným hajzlem nebo sviní, či jak ho Bannerman nazýval, byl jenom malý vyjevený klouček s kolíčkem na prádlo na... na...

"Pomozte mi vstát," zašeptal.

Bannerman mu pomohl na nohy.

"Teď altánek," rozhodl Johnny.

"Ne, Johnny. Radši bychom se měli vrátit."

Johnny ho odstrčil a začal se brodit sněhem k altánku, velkému kruhovému stínu před sebou. Rýsoval se v temnotě jako obludná hrobka. Bannerman se rozběhl a dohnal ho.

"Johnny, kdo to je? Víte, kde...?"

"Pod nehty jste jim nikdy nenašli žádnou tkáň, protože měl na sobě gumový plášť do deště," vysvětloval Johnny a lapal po dechu. "Pláštěnku s kapucí. Hladkou vinylovou pláštěnku. Projděte si hlášení. Projděte si znovu hlášení a uvidíte. Pokaždé vždycky přšelo nebo sněžilo. Jistěže po něm chňapaly. Zápasily s ním. Jak by ne. Jenže prsty jim po té pláštěnce jen klouzaly."

"Kdo, Johnny? Kdo?"

"Nevím. Ale zjistím to."

Zakopl o nejnižší z šesti schodů vedoucích k altánku, ztratil rovnováhu a byl by upadl, kdyby ho Bannerman nechytil za paži. Společně vyšli na pódium. Sněhu zde mnoho nebylo, sotva slabý poprašek; pod střechu se ho moc nedostalo. Bannerman namířil baterku na podlahu, Johnny si klekl na všechny čtyři a začal ji metodicky prolézat. Ruce měl jasně červené. Bannermana napadlo, že je už touhle dobou nemůže vůbec cítit.

Johnny se náhle zarazil a ztuhl jako pes, když větrí stopu. "Tady," zamumlal. "Tady to udělal."

Hlavu mu zaplavily obrazy a struktury. Kovová příchuť vzrušení násobeného možností, že ho někdo uvidí. Holčička se vzpouzela a pokoušela se křičet. Zakryl jí ústa rukou v rukavici. Strašlivé vzrušení. Nikdy mě nechytí, jsem neviditelný, tak co, mami, je to takhle dost sprosté?

Johnny začal sténat a kývat hlavou dopředu a dozadu.

Zvuk trhaných šatů. Teplo. Něco teče. Krev? Semeno? Moč?

Celý se roztrásl. Vlasy mu spadly do tváře. Do jeho tváře. Do té rozšklebené tváře vykukující zpod kapuce, když jeho (moje) ruce v okamžiku vyvrcholení zmáčknou hrdlo a tisknou... a tisknou...

Všechny síly ho opustily a obraz se pomalu rozplynul. Zhroutil se a zůstal ležet na pódiu; křečovitě vzlykal. Když mu Bannerman sáhl na rameno, vykřikl a s obličejem zrůzněným hrůzou se pokusil odplazit. Pak se jeho stažená tvář začala zvolna uvolňovat. Opřel si hlavu o zábradlí altánku a zavřel oči. Tělem mu probíhaly vlny zimního třasu. Kalhoty i kabát měl pocukrované sněhovými vločkami.

"Vím, kdo to je," prohlásil.

M

Za čtvrt hodiny už seděl Johnny opět v Bannermanově kanceláři, tentokrát svlečený do trenýrek a natěsnaný u přenosných elektrických kamínek. Pořád vypadal promrzle a nemocně, ale aspoň se už přestal klepat. "Vážně nechcete kafe?" Johnny zavrtěl hlavou.

"Já kafe nesnáším."

"Johnny..." Bannerman se posadil. "Vážně jste něco zjistil?"

"Vím, kdo je zabil. Nakonec byste ho stejně dostali. Měli jste ho přímo pod nosem. Sám jste ho v tom plášti, v tom lesklém dlouhém plášti viděl. Protože on ráno zastavuje dopravu, aby mohly děti přejít přes ulici. Má takovou tu stopku a stojí u přechodu, aby děti mohly v klidu přejít."

Bannerman se na něj ohromeně zadíval. "To mluvíte o Frankovi? O Frankovi Doddovi? Vy jste se zbláznil!"

"Zabil je Frank Dodd," trval na svém Johnny. "Frank Dodd je zabil všechny."

Bannerman se zatvářil, jako by nevěděl, jestli se má Johnnymu vysmát, nebo ho rovnou taky pořádně

nakopnout. "Větší pitomost jsem teda v životě neslyšel," prohlásil nakonec. "Frank Dodd je dobrý policajt a dobrý chlap. Napřesrok v listopadu má kandidovat na náčelníka oddělení a já mu držím palce." V jeho tváři se mísilo pobavení s únavou a pohrdáním. "Frankovi je pětadvacet. To znamená, že by s tím musel začít, když mu bylo devatenáct. Žije v poklidu doma se svou matkou, která na tom není zrovna nejlíp - vysoký tlak, štítná žláza a do toho ještě cukrovka. Johnny, tohle vám teda nevyšlo. Frank Dodd není žádný vrah. Na to dám krk."

"Ty vraždy na dva roky přestaly," namítl Johnny. "Kde byl tehdy Frank Dodd? Byl ve městě?" Bannerman se k němu obrátil a unavené pobavení z jeho tváře zmizelo. Teď už se díval jen ostře a rozzlobeně. "Už o tom nechci ani slyšet. Prve jste měl pravdu - jste obyčejnej podvodník. Dobrá, udělal jste si tady reklamu, ale to ještě neznamená, že budu poslouchat, jak tady házíte špinu na dobrýho policistu, na člověka, kterýho..."

"Kterýho berete jako svého syna," doplnil Johnny tiše.

Bannerman sevřel rty a z tváře se mu vytratila barva, jež se do ní vlila během pobytu na mrazu. Vypadal jako někdo, kdo dostal ránu pod pás. Pak ten pocit přešel a jeho obličej ztratil jakýkoli výraz.

"Vypadněte odsud," pronesl. "Ať vás domů odveze někdo z těch vašich kámošů od novin. Cestou můžete uspořádat tiskovou konferenci. A přísahám Bohu, vážně přísahám Bohu, že jestli se přitom zmíníte o Franku Doddovi, tak si vás najdu a urazím vám palici. Je vám to jasný?"

"Jo, moji kámoši od novin!" zařval na něj Johnny zčistajasna. "Jistě! Copak jste mě neviděl, jak dychtivě odpovídám na jejich otázky? Jak jim pózuju a dávám pozor, aby mě zabírali z té lepší strany? Jak jim vtlokám do hlavy svoje jméno, aby ho náhodou nezkomolili?"

Bannerman se zatvářil vyjeveně, ale tvrdý pohled se mu brzy vrátil. "Nekřičte tak."

"Ne, to ani náhodou!" odsekl Johnny a naopak přidal na hlase. "Koukám, že jste nějak zapomněl, kdo volal komu! Tak vám trošku osvěžím paměť. To vy jste volal mně. Tak jsem byl žhavej, abych se sem dostal!"

"To ještě neznamená, že nejste..."

Johnny vykročil směrem k Bannermanovi a mířil na něj prstem jako hlavní pistole. Byl o několik čísel menší a snad o čtyřicet kilo lehčí, avšak Bannerman instinktivně ucouvl, stejně jako tam na návsi u laviček. Johnnymu zrudly tváře a mezi rty mu prosvítaly zuby.

"Ne, máte pravdu, to, že jste mi volal sám, neznamená vůbec nic," pravil. "Vy prostě nechcete, aby to byl Dodd, že? Může to být někdo jiný, pak bychom se na to podívali, ale nemůže to být ten milej Frank Dodd. Protože Frank je poctivec, stará se o svou matku, ke starýmu dobrýmu šerifovi Georgi Bannermanovi vzhlíží jako k Pánubohu, jo, Frank, to je hotovej Kristus na kříži, tedy, pokud zrovna neznásilňuje a neškrťí starý babičky a malý holky, a mohla k nim patřit i vaše dcera, Bannermane, copak nechápete, že to mohla být vaše vlastní dce..."

Bannerman ho udeřil. Na poslední chvíli úder zmírnil, avšak rána byla přesto dost silná na to, aby Johnny odletěl dozadu; přitom zakopl o nohu židle a plácl sebou na zem. Z tváře, kam ho škrábl šerifův prsten z policejní akademie, mu prýštila krev.

"Koledoval jste si o to," pronesl Bannerman nepřilíš přesvědčivě. Došlo mu, že poprvé v životě udeřil mrzáka - nebo někoho, kdo neměl k mrzákovi daleko.

Johnnymu se točila hlava a zvonilo mu v ní. Jeho hlas jako by patřil někomu jinému, nějakému hlasateli z rádia nebo herci z béčkového filmu. "Měl byste padnout na kolena a děkovat Bohu, že nenechal žádné stopy, protože pak byste je musel přehlédnout, když Dodda takhle milujete. A pak byste si mohl vyčítat, že máte podíl na smrti Mary Kate Handrasenové jako spoluviník."

"To je hnusná lež," prohlásil Bannerman pomalu a zřetelně. "Zatknul bych i svého vlastního bratra, kdyby to dělal on. Vstaňte z té země. Je mi líto, že jsem vás udeřil."

Pomohl Johnnymu na nohy a prohlédl si škrábanec na jeho tváři.

"Přinesu lékárníčku a dám vám na to jód."

"Nechte to být," odmítl Johnny. Zlost z jeho hlasu už vyprchala. "Asi jsem vás k tomu tak trochu dohnal, co?"

"Povídám vám, Frank to být nemůže. Tak dobře, nestojíte o reklamu. V tom jsem se pletl. To v tom rozrušení, chápete? Ovšem ty vaše vibrace nebo astrální plochy, nebo co to vlastně používáte, se

tentokrát pořádně sekly."

"Tak si to ověřte," namítl Johnny. Podíval se Bannermanovi zpřímá do očí. "Ověřte si to. Dokažte mi, že jsem se spletl." Polkl. "Projděte si data a časy vražd a porovnejte je s Frankovým pracovním rozvrhem. To přece můžete udělat?"

Bannerman neochotně odpověděl: "Tamhle v té skříni jsou pracovní výkazy za posledních patnáct let. Ověřit by se to možná dalo."

"Tak to udělejte."

"Heleďte, pane..." Zarazil se. "Johnny, kdybyste Franka znal, vysmál byste se sám sobě. Myslím to vážně. A nejen já, zeptejte se každého..."

"Jestli se pletu, s radostí to přiznám."

"Tohle je úplně na hlavu," zabručel Bannerman, ale přece jen zašel k pořadači se starými pracovními výkazy a otevřel dvířka.

Uběhly dvě hodiny. Byla už skoro jedna ráno. Johnny zavolał otci a oznámil mu, že přespí někde v Castle Rocku; bouře zuřila s neztenčenou silou a jízda zpátky ani nepřicházela v úvahu.

"Co se tam děje?" zajímal se Herb. "Můžeš mi to říct?"

"Po telefonu radši ne, tati."

"Tak dobře, Johnny. Hlavně se moc neunavuj."

"Neboj."

Stejně však byl vyčerpaný. Byl podstatně unavenější, než si pamatoval od dob, kdy začal chodit na terapii k Eileen Magownové. Příjemná ženská, napadlo ho. Příjemná a přátelská, aspoň do chvíle, kdy jsem jí řekl, že jí hoří dům. Pak se začala chovat tak nějak odtažitě, jako by byla na rozpacích. Jistě, poděkovala mu, jenže - dotkla se ho potom ještě někdy? Sáhla na něj vůbec? Johnny si nevzpomínal. A s Bannermanem to bude to samé, jakmile tahle záležitost skončí. Škoda. Stejně jako Eileen, i tohle byl dobrý člověk. Ovšem lidé bývají dost nervózní, když mají vedle sebe někoho, kdo se dokáže dotýkat věci a tím dotykem se o nich dovědět všechno.

"Nic to nedokazuje," mínil Bannerman. V hlase mu zaznívala vzpurnost trucovitého školáka. Byl také unavený.

Dívali se na tabulku, kterou Johnny nakreslil na zadní stranu oběžníku o silničních radarech státní policie. Vedle Bannermanova stolu se válelo asi osm krabic se starými pracovními výkazy a v horní polovině přihrádky na stole ležely karty Franka Dodda od roku 1971, kdy začal pracovat v kanceláři šerifa.

Tabulka vypadala takto:

Vraždy Frank Dodd

Alma Frechettová (servírka) Tehdy pracoval u benzínové

15:00, 12.11.1970 pumpy na hlavní třídě.

Pauline Toothakerová Mimo službu

10:00, 17.11.1971

Cheryl Moodyová (studentka Mimo službu prvního stupně střední školy) 14:00, 16.12.1971

Carol Dunbargerová Dva týdny dovolené

(studentka střední školy) listopad 1974

Etta Ringgoldová (učitelka) Pravidelné hlídkové obchůzky

29(?) .10. 1975

Mary Kate Hendrasenová Mimo službu

10:10, 17.12. 1975

Všechny uvedené časy odpovídají "přibližné době smrti" podle odhadu státního patologa.

"Ne, nic to nedokazuje," přisvědčil Johnny a promnul si spánky. "Jenomže to taky nic nevyvrací."

Bannerman poklepal na tabulku. "Když byla zabita slečna Ringgoldová, byl zrovna ve službě."

"Jo, pokud ji skutečně zabil devětadvacátého října. Jenže ono to mohlo být osmadvacátého nebo sedmadvacátého. A i kdyby byl ve službě, kdo by podezíral policajta?"

Bannerman si pozorně prohlížel tabulku.

"A co ta přestávka?" zajímal se Johnny. "Ty dva roky?"

Bannerman poklepal na kartičky. "Celý rok 1973 a 1974 byl Frank tady ve službě. Sám jste to viděl."

"Takže ho v tom roce nejspíš žádná touha nepřepadla. Aspoň pokud víme."

"Pokud víme, tak nevíme nic," zarazil ho Bannerman spěšně.

"A co rok 1972? Konec roku 1972 a začátek roku 1973? Za tu dobu tu nejsou žádné kartičky. Byl snad na dovolené?"

"Ne," odpověděl Bannerman. "Frank a ještě jeden kluk, Tom Harrison, šli na jeden semestr do kursu městských pořádkových sil na Coloradské univerzitě v Pueblu. Je to jediná škola v zemi, kde pořádají takovéhle kursy. Ten kurs trvá osm týdnů. Frank s Tomem tam byli od patnáctého října přibližně do Vánoc. Přispívá na to stát, okres a taky federální vláda, podle zákona o pořádkových silách z roku 1971. Vybral jsem tehdy Harrisona - teď dělá náčelníka policejní stanice v Gates Falls - a Franka. Frank ovšem málem nejel, protože mu dělalo starosti, že tu nechá matku samotnou. Upřímně řečeno, myslím si, že se ho snažila přesvědčit, aby zůstal doma. Nakonec jsem ho přemluvil. Chce udělat u policie kariéru a takový kurs pro místní pořádkové síly dělá člověku v papírech jen dobře. Vzpomínám si, že když se s Tomem v prosinci vrátili, Frank měl nějakou virózu a vypadal příšerně. Zhubl o deset kilo. Tvrdil, že tam mezi těmi kovboji nikdo neumí vařit jako jeho máma."

Bannerman se odmlčel. Zřejmě ho znepokojilo něco z toho, co právě řekl.

"Někdy kolem svátků se hodil marod a pak už byl v pořádku," pokračoval šerif po chvíli, skoro omluvně. "Do práce se vrátil nejpozději patnáctého ledna. Klidně se podívejte na ty výkazy."

"To nemusím. Stejně jako vám nemusím říkat, co teď musí následovat."

"Ne," na to Bannerman. Podíval se na své ruce. "Říkal jsem vám, že byste měl na tuhle práci hlavu. Možná jsem měl větší pravdu, než jsem si myslel. Nebo než jsem si chtěl myslet."

Zvedl telefon a ze spodní přihrádky psacího stolu vytáhl tlustý telefonní seznam v modrých deskách. Listoval v něm, a aniž zvedl oči, prohodil k Johnnymu: "Za tohle můžeme taky poděkovat zákonu o pořádkových silách. Jsou tu všechny kanceláře šerifů ve všech okresech ve Spojených státech." Našel požadované číslo a vytočil je.

Johnny poposedí na židli.

"Haló," říkal Bannerman. "Je to kancelář šerifa v Pueblu?... Dobře. Jmenuji se George Bannerman a jsem okresní šerif v okrese Castle, západní Maine... ano, přesně tak. Stát Maine. S kým mluvím, prosím?... Ano, strážníku Taylore, situace je následující. Měli jsme tu sérii vražd, znásilnění a uškrcení, šest za posledních pět let. Ke všem došlo koncem podzimu nebo začátkem zimy. Máme..." S bezmocným, skoro ublíženým výrazem pohlédl na Johnnyho. Pak stočil oči zpátky k telefonu. "Máme podezřelého, který pobýval v Pueblu od 15. října 1972 do... myslím, že do 17. prosince. Potřeboval bych vědět, jestli nemáte z toho období v záznamech nevyřešenou vraždu, oběť ženského pohlaví, věk libovolný, znásilněná, příčina smrti udušení. Dále, pokud takový případ máte a sebrali jste vzorek spermatu, potreboval bych znát jeho typ. Cože?... Ano, dobře. Díky... Počkám. Nashledanou, strážníku Taylore." Zavěsil. "Ověří si mou totožnost, pak se mi na to podívá a zavolá mi zpátky. Nechtěl byste... vlastně - ne, vy kafe nepijete, že?"

"Ne," odušil Johnny. "Stačí mi sklenice vody."

Zamířil k velké skleněné karafě a nalil si vodu do papírového kelímku. Venku burácela bouře.

Bannerman za jeho zády pronesl rozpačitě: "Hm, tak teda jo. Měl jste pravdu. Takového syna jako on bych chtěl mít. Moje žena měla Katrinu císařským řezem. Další dítě už mít nemůže, doktor říká, že by ji to zabilo. Tak se nechala vykuchat a já si nechal udělat vazektomii. Jen tak pro jistotu."

Johnny přistoupil k oknu a s kalíškem v ruce se zadíval do tmy. Neviděl tam nic kromě sněhu, ovšem kdyby se otočil, Bannerman by přestal mluvit - abyste něco takového pochopili, na to jste nemuseli být zrovna jasnovidci.

"Frankův táta dělal na dráze a zemřel při nehodě, když bylo Frankovi asi tak pět. Byl ožralý a pokoušel se nastavovat spřáhla ve stavu, kdy by se nejspíš dokázal klidně pochcat a nevědět o tom. Zmáčklo ho to mezi vagóny. Od té doby byl Frank jediný mužský v baráku. Roscoe mi vyprávěl, že na střední škole si našel holku, jenže paní Doddová mu to hezky rychle zadržela."

Aby ne, pomyslel si Johnny. Ženská, která udělá něco takového... to s tím kolíčkem... vlastnímu synovi... taková ženská se nezastaví před ničím. Bude nejspíš skoro stejně šílená jako on.

"Přišel za mnou, když mu bylo šestnáct, a ptal se, jestli člověk může dělat policajta na půl úvazku. Že prý

už od dětství nechtěl dělat nic jiného. Hned se mi tehdy zalíbil. Tak jsem ho najal, aby tady uklízel, a platil jsem ho z vlastní kapsy. Znáte to, dával jsem mu, co jsem mohl, ale on si na peníze nikdy nestěžoval. Byl to takovej kluk, co by tu klidně dělal i zadarmo. Měsíc předtím, než vyšel ze školy, si podal žádost o přijetí, jenomže tenkrát jsem tu neměl nic volného. Tak šel dělat k pumpě k Donnymu Hagggarovi a chodil do Gorhamu na univerzitu na večerní policejní kursy. Mám dojem, že se mu paní Doddová snažila zatrhnout i tohle - zdálo se jí, že je pořád nějak moc sama, nebo co - ovšem tentokrát se jí Frank postavil... a já ho v tom podporoval. Vzali jsme ho v červenci 1971 a od té doby dělá tady. A vy mi teď říkáte tohle a já myslím na to, jak tam Katrina včera ráno byla, procházela kousek od toho, co to udělal... a skoro mi to připadá jako nějaký krvesmilstvo nebo tak. Frank byl u nás doma, jedl s námi, párkrát Katrinu dokonce hlídal... a vy mi tu povídáte..."

Johnny se obrátil. Bannerman měl sundané brýle a znovu si utíral oči.

"Jestli opravdu takovéhle věci vidíte, tak vás musím litovat. Jste prostě takovej div přírody jako to dvouhlavý tele, co ho jednou ukazovali na pouti. Promiňte. Já vím, že je ošklivý něco takového říkat."

"V Bibli se píše, že Bůh miluje všechna svá stvoření," připomněl Johnny trochu nejistým hlasem.

"Jo?" Bannerman kývl hlavou a protřel si zarudlá místa kolem nosu, kde měl brýle. "Ale dává to najevo trochu divným způsobem, co?"

Asi o dvacet minut později zazvonil telefon a Bannerman ho rychle zvedl. Chvilí mluvil. Poslouchal.

Johnny sledoval, jak jeho tvář stárne každou minutou. Potom zavěsil a dlouho se na Johnnyho beze slova díval.

"Dvanáctého listopadu 1972," pronesl. "Univerzitní studentka. Našli ji na poli kousek od dálnice.

Jmenovala se Ann Simonsová. Znásilněná, uškrcená. Třiadvacet let. Žádný vzorek semene. Pořád to není důkaz, Johnny."

"Já si nemyslím, že v hloubi duše ještě nějaký další důkaz potřebujete," namítl Johnny. "A když na něj vytasíte to, co máte, počítám, že se sesype."

"A co když ne?"

Johnny si vzpomněl na vidění, jež měl v altánku. Vracelo se mu jako šílený smrtící bumerang. Ten pocit vytržení. Ta příjemná bolest, která připomínala bolest působenou kolíčkem na prádlo, bolest, jež znamenala další potvrzení všeho.

"Řekněte mu, aby si sundal kalhoty," poradil Johnny.

Bannerman se na něj mlčky podíval.

Reportéři pořád ještě čekali v hale. Nejspíš by se odtamtud stejně ani nehnuli, i kdyby nečekali, že ve vyšetřování případu konečně dojde ke zlomu - nebo aspoň k nějakému novému vývoji. Silnice vedoucí z města byly totiž neprůjezdné.

Bannerman a Johnny vylezli ven oknem úklidové komory.

"Jste si jistý, že je to takhle dobře?" ptal se Johnny a bouře mu rvala slova od úst. Nohy ho bolely.

"Ne," odpověděl Bannerman prostě, "ale myslím si, že byste u toho měl být. Možná si říkám, že by měl dostat šanci podívat se vám do očí, Johnny. Tak pojd'te. Doddovi bydlí jenom dva bloky odtud."

Vyrazili tedy a změnili se ve dva stíny v zuřící vánici. Bannerman měl pod kabátem služební pistoli. Pouta mu visela na opasku. Než došli ve vířícím sněhu na konec bloku, Johnny už nehezky kulhal, zaťal však zuby a na nic si nestěžoval.

Bannerman si toho samozřejmě všiml. Zastavili se u dveří autobazaru Castle Rock Western.

"Copak je to s vámi?"

"Nic," ucedil Johnny. Navíc ho zase začínala bolet hlava.

"Něco přece. Vypadáte, jako byste měl ty nohy zlomený."

"Když jsem se probral z komatu, museli mi je operovat. Zkrátily se mi svaly. Doktor Brown říkal, že se mi začaly roztekat. I klouby mi odešly. Kam to šlo, tam mi nastrkali umělý šlachy..."

"Hotovej Muž za šest miliónů dolarů, co?"

Johnny si vzpomněl na pečlivě srovnané hromádky účtů z nemocnice uložené v horním šuplíku kredence v jídelně.

"Ano, něco na ten způsob. Když na nich dlouho stojím, tak mi ztuhnou. Nic víc."

"Chcete se vrátit?"

Aby ne. Vrátit se a hlavně na celou tuhle zatracenou záležitost co nejdřív zapomenout. Kdybych sem radši vůbec nelezl. Jistě, není to můj problém. A tenhle chlápek mě srovnával s dvouhlavým teletem. "Ne, to je dobrý."

Odlepili se od budovy; vítr se jich zmocnil a pokusil se je odhodit do prázdné ulice. Nakláněli se proti němu a brodili se sněhem v ostrém světle pouličních výbojek. Zahnuli do postranní uličky a o pět domů dál stanuli před malým a úhledným jednopatrovým stavením, typickým pro Novou Anglii. Stejně jako u ostatních domů v ulici, i zde bylo zhasnuto a okna zabeďněná.

"A jsme tady," pronesl Bannerman nezvykle bezbarvým hlasem. Prodrali se závějí, již vítr navál před verandu, a vystoupali po schodech.

Paní Henrietta Doddová byla mohutná žena, řádně obalená sádlem. Johnny ještě v životě neviděl bytost ženského pohlaví, která by vypadala víc na umřeni než ona. Pleť měla šedavě žlutou a její ruce obalené vyrážkou připomínaly pařáty nějakého plaza. Z úzkých očí pod nateklými víčky jí vyzařovalo něco, co mu dost nepříjemným způsobem připomnělo pohled jeho matky, když se nechala unést jedním ze svých náboženských vytržení.

Otevřela jim teprve poté, co Bannerman vytrvale klepal dobrých pět minut. Johnny stál vedle něj na rozbolavělých nohou a uvažoval o tom, že tahle noc nejspíš nikdy neskončí. Že bude trvat pořád dál, dokud se všude kolem nenahromadí tolik sněhu, aby je všechny nadobro pohřbil.

"Co tady chcete takhle uprostřed noci, Georgi Bannermane?" otázala se podezřivě. Jako většina tlustých žen mluvila vysokým, pisklavým hlasem, jenž tak trochu připomínal bzučení masařky chycené v láhvi.

"Musím mluvit s Frankem, Henrietto."

"Tak si s ním promluvte ráno," odušila Henrietta Doddová a začala jim zavírat dveře před nosem.

Bannerman dveře zadržel rukou v rukavici. "Bohužel, Henrietto. Musím s ním mluvit teď."

"No, já ho teda budít nebudu!" vykřikla a ani se nehнула. "Stejně spí jako zabíječ! Kolikrát na něj v noci zvoním, srdce se mi může rozskočit, a copak on přijde? Kdepak, pěkně to všecko zaspí a jednou se klidně může taky probudit a najít mě mrtvou v posteli, místo abych běhala po kuchyni a dělala mu ty jeho zatracené míchané vajíčka! A to jen kvůli tomu, že ho dřeťe jako koně!"

Ústa se jí roztáhla do úsměvu, který byl stejně hořký jako vítězný; konečně se mohla někomu svěřit se svým trápením.

"Celý dni, celý noci se honí za nějakejma opilcema, co klidně můžou mít pod sedadlem schovanou dvaatřicítku, obíhá samý knajpy a bordely, kde se nikdo s nikým nepáře, a vám to je úplně fuk! A já vím, jak to na takovejch místech vypadá, samý špinavý děvky, co za jediný mizerný pivo s chutí nakazej nějakou nevy léčitelnou chorobou takový slušný kluky, jako je můj Frank!"

Její hlas bzučel a trylkoval jako rákosová flétna. Johnnymu škubalo v hlavě do rytmu. Modlil se, aby konečně zmlkla. I když si uvědomoval, že je to jenom halucinace navozená únavou a stresem téhle strašlivé noci, čím dál víc se mu zdálo, že před ním stojí jeho vlastní matka, že se každou chvíli obrátí od Bannermana k němu a začne mu kázat o nesmírné moci, již mu poskytl Bůh.

"Paní Doddová... Henrietto..." začal Bannerman trpělivě.

Tehdy se otočila k Johnnymu a upřela na něj svá zchytralá prasečí očka.

"Co je tohle zač?"

"Zvláštní zástupce šerifa," odpověděl Bannerman bez váhání. "Henrietto, já Franka vzbudím na svou zodpovědnost."

"Ááá, tak zodpovědnost!" protáhla sarkasticky a Johnny si konečně uvědomil, že ta žena před ním má strach. Ten strach z ní vycházel v silných, pulsujících vlnách, a právě od nich ho bolela hlava. Copak to Bannerman necítí? "Zod-po-věd-nost! No není to od vás báječný? Zkrátka, Georgi Bannermane, já svého chlapečka nenechám zbůhdarma budít uprostřed noci, takže si vy a ten váš zvláštní zástupce můžete klidně sbalit svejch pět švestek!"

Znovu se pokusila zavřít dveře, jenže tentokrát je Bannerman rozrazil rukou. Jeho hlas zněl zlostně, ale to byla jen maska, která se marně pokoušela zakrýt strašlivé vnitřní napětí. "Otevřete, Henrietto, a teď už to myslím vážně!"

"Tohle nemůžete!" vypískla. "Tady nejsme v žádným policejním státě! Tohle vás bude stát místo! Ukažte

mi povolení k prohlídce!"

"Ne, v policejním státě nežijeme a já potřebuju mluvit s Frankem," odušil Bannerman a prodral se kolem ní.

Johnny ho následoval, aniž si pořádně uvědomoval, co dělá. Henrietta Doddová se na něj vrhla. Johnny ji chytil za zápěstí - a v tom okamžiku mu hlavou projela ostrá bolest, proti níž bylo předchozí bolení hlavy procházkou růžovým sadem. Ta ženská to cítila taky. Chvíli se na sebe dívali; ten okamžik děsivě dokonalého porozumění jako by trval celou věčnost. Zdálo se, že se od sebe nemohou odtrhnout. Pak ucouvla a chytila se za svá mohutná prsa.

"Moje srdce... moje srdce..." Nahmátla kapsu županu a vytáhla z ní skleničku s léky. Její tvář získala barvu syrového těsta. Otevřela lékovku, a než se jí podařilo vyklepnout jednu pilulku na dlaň, většinu jich rozsykala po podlaze. Strčila si ji pod jazyk. Johnny ji sledoval v němém hrůze. Vlastní hlava mu připadala jako nafouklý měchýř plný horké krve.

"Vy jste to věděla?" zašeptal.

Její tučná vrásčitá ústa se střídavě otvírala a zavírala. Nevyšel z nich ani hlásek. Byla to ústa ryby vyvržené na břeh.

"Celou dobu jste to věděla?"

"Satane!" zaječela na něj. "Jste netvor... ďábel... ach, moje srdce... já umírám... nejspíš umírám... zavolejte doktora... Georgi Bannermane, nechod'te nahoru a nebud'te mého synka!"

Johnny ji pustil a vyrazil do schodů za Bannermanem; cestou si bezmyšlenkovitě otíral ruku o kabát, jako by si ji chtěl očistit. Vítr úpěl pod střechou jako ztracené dítě. V polovině schodiště se Johnny ohlédl. Henrietta Doddová seděla v proutěném křesle jako obludná hora masa, lapala po dechu a rukama si svírala tučná ňadra. Pořád měl pocit, jako by mu hlava natékala do nestvůrných rozměrů, až ho napadlo: Za chvíli se mi rozskočí a to bude konec. Díky Bohu.

Podlahu v úzké chodbě pokrýval starý prošoupaný běhoun. Tapety byly na několika místech potažené plísní. Bannerman bušil na zavřené dveře. Tady v patře bylo nejmíň o deset stupňů chladněji než dole.

"Franku? Franku! To jsem já, George Bannerman! Probuď se, Franku!"

Žádná odpověď. Bannerman stiskl kliku a otevřel dveře. Nahmátl pažbu pistole, ale z pouzdra ji nevytáhl. Tahle chyba se mu snadno mohla stát osudnou, jenže pokoj Franka Dodda byl prázdný.

Oba dva na okamžik stanuli na prahu a dívali se dovnitř. Před sebou měli dětský pokoj. Tapety - i zde částečně plesnivé - zdobil vzorek složený z tančících klaunů a houpacích koníků. Uprostřed místnosti stála dětská stolička, z níž na ně civěl lesklýma očima hadrový panáček. V jednom koutě ležela krabice na hračky. V druhém se rýsovala rozesílaná nízká postel z javorového dřeva. Přes pelest viselo pouzdro s Frankovou pistolí, které jako by sem vůbec nepatřilo.

"Panebože," vydechl Bannerman. "Co má tohle znamenat?"

"Pomoc," ozval se hlas paní Doddové. "Pomozte mi někdo..."

"Ona to věděla," pronesl Johnny. "Věděla to od začátku, hned, jak zabil tu Frechettovou. Řekl jí to. A ona ho kryla."

Bannerman pomalu vycouval z místnosti a otevřel další dveře. V očích měl omámený, skoro ublížený pohled. Vstoupil do pokoje pro hosty, zřejmě dlouho neobývaného. Otevřel skříň, avšak objevil v ní jen tácek s jedem na krysy. Ještě jedny dveře. Šlo také o ložnici, ovšem nezařizenou a tak vymrzlou, že se Bannermanovi u úst srážel dech. Rozhlédl se. Zbývaly poslední dveře, přímo proti schodišti. Zamířil k nim a Johnny ho následoval. Byly zamčené.

"Franku? Jsi tam?" Zalomcoval klikou. "Otevři, Franku!" Odpovědi se mu nedostalo. Bannerman napřáhl nohu a kopl do dveří těsně pod klikou. Ozvalo se zaprašění, které se Johnnymu rozléhalo v hlavě jako řinčení plechového podnosu upuštěného na dlaždice. "Proboha," pravil Bannerman přidušeným hlasem.

"Franku." Johnny mu viděl přes rameno; snad toho viděl až příliš. Frank Dodd seděl na spuštěném prkýnku záchodové mísy. Na sobě měl jen lesklý černý plášť do deště, který si přehodil přes ramena; černá kapuce (katovská kápě, napadlo Johnnyho) ležela na splachovadle jako prázdný, shnilý lusk.

Nějak se mu podařilo podříznout si krk - Johnny by si nikdy nepomyslel, že je něco takového možné.

Na kraji umývadla ležel balíček žiletek Wilkinson Sword. Jedna žiletka se válela na zemi a nenávidně se leskla. Na jejím ostří se srážely kapky krve. Krev z Frankovy proříznuté krční tepny byla ostatně všude:

stála i v záhybech přišpláště, jenž splýval až na zem, pokrývala i závěs u sprchy zdobený plovoucími kachničkami se slunečníky nad hlavou. Krvavé stříkance byly i na stropě.

Kolem krku měl Frank zavěšenou cedulku s nápisem vyvedeným rtěnkou: PŘIZNÁVÁM SE.

Bolest v Johnnyho hlavě zesílila na samotný práh snesitelnosti. Zasaťtral rukou a opřel se o dveřní rám.

Poznal to, pomyslel si nesouvisle. Nějak to poznal, když mě uviděl. Poznal, že je po všem. Šel domů. A udělal tohle.

Před očima se mu roztančila černá kolečka jako kruhy na vodní hladině.

Bůh ti dal takovou moc, Johnny.

(PŘIZNÁVÁM SE)

"Johnny?"

Odněkud z nesmírné dálky.

"Johnny, není vám..."

Sláblo to. Všechno sláblo. Taky dobře. Nakonec by bylo bývalo lepší, kdyby se z toho komatu nikdy neprobudil. Lepší pro všechny strany. Nu, šanci dostal.

"Johnny-"

Frank Dodd přišel sem a nějak se mu podařilo podříznout si krk, jak se říká, od ucha až k uchu, zatímco venku zuřila bouře, jako kdyby někdo pustil všechny pozemské běsy ze řetězu. Pěknej gejjír, jak řekl jeho otec v zimě před dvanácti lety, když jim mrazem ve sklepě popraskaly vodovodní trubky. Pěknej gejjír. No jasně. Šlo to až ke stropu.

Možná tehdy vykřikl, ovšem později si tím už jistý nebyl. Možná ten výkřik zazněl jen v jeho hlavě.

Jistěže chtěl zařvat - zařvat a vykřičet všechnu hrůzu, lítost a bolest ve svém srdci.

Pak se začal padat kamsi do tmy a byl jen rád. Ztratil vědomí.

New York Times, 19. prosince 1975: "Jasnovidce z Maine dovedl po prohlídce místa činu šerifa k domu jeho vraždícího zástupce

(Od našeho zvláštního zpravodaje) John Smith z Pownalu možná není skutečným jasnovidcem, avšak George F. Bannermana, šerifa okresu Castle v Maine, byste o tom nepřesvědčili. V zoufalství po šesté nevyřešené vraždě spojené se znásilněním v městečku Castle Rock v západním Maine zatelefonoval šerif Bannerman panu Smithovi a požádal ho, aby přijel do Castle Rocku a pomohl mu, pokud je to možné. Pan Smith, který si již začátkem tohoto roku získal pozornost tím, že se po padesáti pěti měsících v bezvědomí probral z komatu, byl týdeníkem Inside View obviněn z podvodu, avšak na včerejší tiskové konferenci to šerif Bannerman komentoval pouze slovy: "Tady v Maine nijak zvlášť nedáme na to, co si myslí nějakí reportéři z New Yorku."

Podle šerifa Bannermana se pan Smith plazil po všech čtyřech po místě šesté vraždy, k níž došlo na městské návsi. Vyneslo mu to lehčí omrzliny a jméno vraha - byl jím šerifův zástupce Franklin Dodd, který pracoval v úřadě šerifa okresu Castle pět let, stejně jako Bannerman sám.

Už začátkem letošního roku vzbudil pan Smith ve svém rodném státě rozruch, když svými jasnovidnými schopnostmi poznal, že dům jeho terapeutky hoří. Ukázalo se, že tento záblesk poznání byl zcela pravdivý. Na následné tiskové konferenci jej jeden novinář vyzval, aby...

Newsweek, vydání z 24. prosince 1975, strana 41:

Nový Hurkos

Je možné, že se v této zemi objevil první skutečný parapsychologický talent po Peterovi Hurkosovi, jasnovidci německého původu, který dokázal tazatelům povědět všechno možné o jejich soukromém životě poté, co se dotkl jejich rukou, přístrojů nebo předmětů osobní potřeby. John Smith je plachý a nenápadný mladík z města Pownal v jižní části středního Maine. Začátkem tohoto roku se probral z hlubokého komatu, do nějž upadl po dopravní nehodě (viz fotografie) a které trvalo přes čtyři roky. Podle jeho neurologa Dr. Samuela Weizaka bylo Smithovo uzdravení "naprosto pozoruhodné". Dnes se zotavuje z lehkých omrzlin a čtyřhodinových mdlob, jež následovaly po bizarním rozuzlení dlouho nevyřešeného případu několikanásobné vraždy ve městě...

27. prosince 1975

Milá Sáro,

Tvůj dopis, který dorazil dnes odpoledne, udělal obrovskou radost mně i tátovi. Vážně mi nic není, takže si můžeš přestat dělat starosti. Každopádně Ti ovšem děkuji za projevenou účast. Tisk ty moje "omrzliny" trochu nafoukl. Přitom šlo jen o pár flíčků na špičkách prstů levé ruky. To moje slavné bezvědomí byla jen obyčejná mdloba "způsobená citovým vypětím", jak tomu říká Weizak. Ano, rozjel se za mnou osobně a nedal jinak, než že mě odveze do nemocnice v Portlandu. Sledovat ho v akci mi věru stálo za to. Přinutil je, aby mu poskytli ordinaci a přístroj na EEG i s technikem. Tvrdí, že žádné nové poškození mozku nenašel a to staré že se nijak nerozšiřuje. Chce se mnou udělat spousty testů a některé z nich mi trochu připomínají inkvizici - "Odvolej, kacíři, nebo ti uděláme další rentgen hlavy!" (Chachá. Pořád ještě šnupeš ten ošklivý kokain, zlatíčko?) Jeho laskavou nabídku na další týrání jsem ovšem s díky odmítl. Táta se na mě kvůli tomu trochu zlobí a pokouší se to porovnávat s tím, jak moje matka přestala brát léky na tlak. Těžko mu vysvětlit, že kdyby Weizak opravdu něco našel, na takových devadesát procent by s tím stejně nemohl nic dělat.

Ano, ten článek v Newsweeku jsem viděl. Dali tam mou fotku z té tiskové konference, jenom ji trochu ořízli. Něco takového bys asi nechtěla potkat v lese, co? Cha, cha. Ježíškovy brejle (jak s oblibou říká Tvoje kamarádka Anně Straffordová), kdyby o tom radši bývali nepsali! Zase mi začaly chodit balíčky, pohledy a dopisy. Už je ani neotvírám, pokud nepoznám zpáteční adresu, a rovnou na ně píšu "Vrátit k odesílateli". Jsou tak ubohé, tak plné naděje a nenávisti, víry a nevíry, že mi tak nějak připomínají mámu. Ale zanechme chmur, tak zlé to vlastně zase není. Jenomže já nechci dělat jasnovidce, jezdit na turné nebo vystupovat v televizi (nějaký nadšenec z NBC si nějakým záhadným způsobem zjistil naše telefonní číslo a chtěl vědět, jestli bych nešel do Carsonova pořadu. Už to vidím v živých barvách. Don Rickles by pozurázel pár lidí, nějaká hvězdička by ukázala melouny a já bych pronesl pár věšteb. Tento pořad vám přináší firma General Foods.) Takové koniny prostě dělat nehodlám. Hlavně se těším na to, že se vrátím do Cleaves Mills a zmizím v šedém průměru středoškolských učitelů angličtiny. Ty záblesky jasnovidnosti si můžu schovat pro školní fotbalovou ligu.

Tak, to je prozatím asi tak všechno. Doufám, že jste si s Waltem a Dennyem hezky užili svátky a že s dychtivým očekáváním (tedy aspoň Walt, podle toho, cos mi o něm říkala) hledíte vstříc nadcházejícímu dvousetletému výročí a volebnímu roku. Rád slyším, že Tvého muže vybrali na kandidátku do státního senátu, ale chce to držet palce - rok 1976 mi zrovna nepřipadá jako šťastný rok pro milovníky slonů. Děkovné dopisy zasílejte tomu pacholkovi do San elemente.

Táta moc pozdravuje a mám Ti od něj poděkovat za fotku Dennyho, moc ho to potěšilo. Taky ode mne všechny pozdravuj. Díky za dopis i za Tvou zbytečnou (ovšem velmi vítanou) starost - jsem v pořádku a nemůžu se dočkat, až se vrátím do práce.

S láskou a přáním všeho nejlepšího Johnny

P.S. Tak ještě jednou a naposledy, zlato, přestaň s tím kokainem.

29. prosince 1975

Milý Johnny,

za celých šestnáct let, co řídím školu, se mi žádný dopis nepsal tak těžko jako tenhle, a to nejen proto, že jsi můj přítel, ale i proto, že jsi zatraceně dobrý učitel. Obejít se to ovšem nijak nedá, takže se o to radši nebudu ani snažit.

Včera večer se sešla zvláštní schůze školní rady (na žádost dvou jejích členů, které nebudu jmenovat, ovšem seděli v ní, už když jsi tady učil, takže nejspíš sám uhodneš, o koho se jedná) a poměrem pět pro a dva proti odhlasovala, že Tvoje smlouva bude zrušena. Odůvodnění: máš příliš kontroverzní pověst na to, abys mohl s úspěchem učit. Málem jsem jim tam dal na místě výpověď, jak mě to otrávil. A taky bych to udělal, nemít doma Maureen a děcka. Tenhle hnus se ani nedá srovnat s tím, když z osnov vyhazovali Králíka a Kdo chytá v žitě. Tohle je mnohem horší. Smrdí to.

Vysvětloval jsem jim to, jenže jako bych na ně mluvil eskymácky. Je zajímavé jenom to, že v Newsweeku a New York Times byla Tvoje fotka a že se o té záležitosti v Castle Rocku zmiňovali v národních

televizních zprávách. Příliš kontroverzní! Pět dědků, divže nedělají pod sebe, spíš než o nové učebnice se starají o to, jak mají žáci dlouhé vlasy, a místo pořizování nějakého rozumného vybavení do fyzikální laboratoře zkoumají, jestli někdo z učitelů náhodou nekouří trávu.

Napsal jsem radě dost ostrý protestní dopis a při troše snahy se mi možná podaří přimět Irvinga Finegolda, aby se pod to podepsal společně se mnou. Ovšem nebudu Ti nijak zastírat, že skoro není šance, že by si to těch pět dědků dalo rozmluvit.

Upřímně řečeno, Johnny, radím Ti, aby sis obstaral právníka. Tu smlouvu jsi podepisoval v dobré víře a počítám, že z nich můžeš vymáčet svůj plat do posledního centu, i když třeba už nikdy nevzkročíš do žádné třídy v Cleaves Mills. Zavolej mi, až si budeš chtít promluvit.

Je mi to vážně moc líto.

Tvůj přítel Dave Pelsen

Johnny stál u poštovní schránky s Daveovým dopisem v ruce a nevěřicně na něj zíral. Byl poslední den roku 1975, jasný a velmi studený. Dech se mu před nosem srážel v bílou páru.

"Do prdele," zašeptal. "Do prdele už jednou."

Ještě tu novinu ani nedokázal strávit, a když se shýbal, aby se podíval, co dalšího přinesla pošta, byl celý zaražený. Schránka jako obvykle přetékala. Náhoda tomu chtěla, že Daveův dopis ležel hned nahoře.

Mezi dopisy objevil výzvu, aby si na poště vyzvedl balíky - samozřejmě, balíky. Manžel mě opustil v roce 1969, posílám vám jeho ponožky, abyste mi řekl, kde je, a já ho mohla žalovat o výživné. Loni se mi udusilo dítě, posílám vám chrastítka, napište prosím a povězte mi, jestli je v nebi. Nemohla jsem je nechat pokřtít, protože manžel byl proti, a teď mi puká srdce. Nekončící proud nářků.

Bůh ti dal takovou moc, Johnny.

Odůvodnění: Máš příliš kontroverzní pověst na to, abys mohl s úspěchem učit.

V náhlém záchvatu zuřivosti začal vyhazovat dopisy a obálky ze schránky do sněhu. Ve spáncích mu zase škubalo a nevyhnutelná bolest hlavy se blížila jako dvě temná mračna, která se pomalu spojí a zaplaví ho přívalem utrpení. Po tvářích mu stékaly slzy a v mrazu za sebou zanechávaly lesklé zledovatělé stopy.

Shýbl se a začal sbírat rozházené dopisy; přes závoj slz zahlédl jeden z nich s adresou napsanou tužkou:

John Smith, Jasnovydec.

Ano, to jsem já, jasnovydec. Ruce se mu křečovitě rozklepaly a všechno, včetně Daveova dopisu, mu z nich vypadlo. Daveův dopis se zatřepetal ve vzduchu jako uschlý list a snesl se popsanou stranou nahoru mezi ostatní. Uslzenýma očima viděl rozmazanou hlavičku s obrázkem pochodně a heslem:

UČIT, POZNÁVAT, VĚDĚT A SLOUŽIT.

"Poslužte si a polibte mi šos, mizerové," zavrčel Johnny. Poklekl a začal dopisy shrabovat rukama na hromadu. Tupá bolest v prstech mu připomínala omrzliny a Franka Dodda se zakrvácenými světlými vlasy, jak se řítí na záchodové míse vstříc věčnosti. PŘIZNÁVÁM SE.

Sebral dopisy a přistihl se, jak opakuje pořád dokola jako poškrábaná deska: "Já z vás jednou umřu, lidi, dejte mi už konečně pokoj, chcete mě uštvat k smrti?"

Zarazil se. Takhle by neměl vyvádět. Život jde dál. Tak či onak, život s největší pravděpodobností půjde pořád dál.

Johnny vykročil zpátky k domu a uvažoval, co bude dělat. Třeba se něco najde. Matčino proroctví se každopádně vyplnilo. Pokud měl pro něj Bůh nějaký úkol, splnil jej vrchovatě. Teď už nezáleželo na tom, že ten úkol byl sebevražedný. Udělal, co měl.

Účty byly vyrovnány.

ČÁST II

Smějící se tygr

KAPITOLA 17

1

Chlapec seděl uprostřed krásného červnového dne na lehátku u bazénu, dlouhé opálené nohy hráče amerického fotbalu měl natažené před sebou, pomalu četl a slova v knize si ukazoval prstem.

"Mladý Danny Ju... Juniper... Mladý Danny Juniper byl samozřejmě po smrti a neře... neřekl bych, že by se našlo mnoho lidí, kteří by soudili, že si nezas... nezas..." Sakra, tohle vážně nejde."

"Že by se našlo mnoho lidí, kteří by soudili, že si nezasloužil zemřít," dokončil Johnny Smith za něj.

"Takový elegantnější způsob, jak říct, že by se většina lidí shodla, že Dannyho smrt světu prospěla."

Chuck ho pozoroval a z jeho příjemného obličeje vyzařovala obvyklá směsice citů: pobavení, odpor, rozpaky a trocha vzdoru. Pak si povzdechl a znovu se sklonil nad kovbojku od Maxe Branda.

"Nezasloužil zemřít. Ovšem největší tra... tradi..."

"Tragédií," napověděl Johnny.

"Ovšem největší tragédií bylo, že zemřel právě ve chvíli, kdy se snažil své zlé sku-sku-skutky částečně napravit tím, že prokáže světu jednu velkou službu.

To mne samozřejmě rmo... rmou... rmoul..."

Chuck zavřel knihu, pohlédl na Johnnyho a zářivě se usmál.

"Co kdybychom toho pro dnešek nechali, Johnny?" Chuck mu věnoval svůj nejsladší úsměv, který zřejmě spolehlivě dostával do postele fotbalové fanynky po celém Novém Hampshiru. "Nevypadá ten bazén lákavě? Aby ne. A to tvý hubený, podvyživený tělo se celý koupe v potu."

Johnny si musel aspoň v duchu přiznat, že bazén skutečně vypadá lákavě. Prvních několik týdnů výročního léta roku 1976 bylo nezvykle parných. Zezadu, zpoza rozlehlého a elegantního bílého domu, se ozývalo uspávající bručení sekačky na trávu ovládané vietnamským zahradníkem Ngo Phatem, který právě sekal přední dvorek. Takový zvuk v člověku vyvolával touhu vypít si dvě sklenice studené citronády a hodit si šlofika.

"Nechci slyšet žádné posměšné poznámky o mém hubeném těle," prohlásil. "A kromě toho jsme sotva na začátku kapitoly."

"To jo, ale předtím jsme přečetli už dvě." Snažil se to ukecat.

Johnny si povzdechl. Obvykle dokázal Chucka ke čtení přinutit, avšak dnes odpoledne to zjevně nešlo. Hoch se dnes navíc docela slušně prokousal líčením, jak John Sherbourne rozestavoval stráže kolem vězení Amity a jak mezi nimi pronikl Rudý jestřáb a zabil Dannyho Junipera.

"Tak dobře, už jenom tuhle stránku," souhlasil. "To slovo, co ti nešlo, zní 'rmoutilo'. Žádná záludnost, Chucku."

"Paráda!" Úsměv se ještě rozšířil. "A taky žádný otázky, ano?"

"No... možná pár."

Chuck se zamračil, ale to bylo jen předstírané: vyklouzl z učení lacino a dobře to věděl. Znovu otevřel brožovanou knížku s obrázkem pistolníka, kterak prochází létajícími dvířky saloonu, a spustil pomalým, zajímavým hlasem, jenž se od jeho normálního hlasu lišil tak, jako by mluvil někdo úplně jiný.

"To mne samozřejmě rmo...rmoutilo. Ovšem nebylo... nebylo to nic ve srovnání s tím, co mne čekalo u lůžka nebohého Toma Key... Ke-nyona.

Měl průstřel hrudníku a byl už skoro mrkev, když jsem..."

"Mrtev," opravil ho Johnny tiše. "Kontext, Chucku. Sleduj kontext."

"Skoro mrkev," opakoval Chuck a zasmál se. Pak pokračoval ve čtení: "...a byl už skoro mrtev, když jsem k němu při-při... k němu přišel."

Johnny s rostoucím smutkem sledoval Chucka, jak se hrbí nad brožovaným výtiskem Ohnivé hlavy, slušné kovbojky, již by kdokoli jiný přečetl jedním dechem - kdežto Chuckovi dával Brandův prostý vypravěčský styl tak zabrat, že si musel slova ukazovat prstem. Jeho otec Roger Chatsworth byl majitelem Chatsworthových prádelen a pletáren, což v jižním Novém Hampshiru hodně znamenalo. Patřil mu i tento šestnáctipokojový dům v Durhamu s pětičlenným služebnictvem včetně Ngo Phata, jenž jednou týdně dojížděl do Portsmouthu, kde chodil do kursu pro získání amerického občanství. Chatsworth jezdil v restaurovaném kabrioletu Cadillac z roku 1957. Jeho manželka, příjemná dvaadvacíctiletá dívka s veselými očima, měla svůj vlastní mercedes. Chuckovi věnovali corvettu. Rodinné

jmění se pohybovalo někde kolem pěti miliónů dolarů.

A Chuck ve svých sedmnácti letech byl přesně tím, co měl Bůh na mysli, když vdechoval život hromadě hlíny; Johnny si to aspoň mnohdy myslel. Měřil sto osmdesát osm centimetrů a vážil osmdesát šest kilo; tělo měl samý sval. Jeho obličej možná nebyl dostatečně zajímavý na to, aby se dal považovat za hezouna, ovšem měl čistou pokožku bez uhru a zářivé zelené oči, jež Johnnymu často připomínaly, že jediná další osoba se skutečně zelenýma očima, kterou v životě poznal, byla Sára Hazlettová. Na střední škole byl Chuck takovým vzorem slušného a úspěšného mladíka, až to nebylo hezké. Byl kapitánem školního baseballového a fotbalového týmu, během právě ukončeného školního roku působil jako předseda třídy a na podzim měl nastoupit do funkce předsedy studentské rady. Na tom všem nejvíc udivovalo, že mu nic z toho nestouplo do hlavy. Podle Herba Smithe, který se jednou přijel podívat do Johnnyho nového působiště, byl Chuck "správný kluk". Pro Herba žádná větší pochvala neexistovala. Navíc se měl jednou stát mimořádně bohatým správným klukem.

A teď tu seděl skloněný nad knížkou jako kulometčík na předsunutém stanovišti a vystřeloval slova jedno po druhém, jak na ně narážel. Z Brandova napínavého vyprávění o potulném kovboji Johnu "Ohnivě hlavě" Sherburaovi a jeho boji s indiánským psancem Rudým jestřábem se mu dařilo udělat něco, co znělo asi stejně zajímavě jako reklama na polovodiče nebo rádiové součástky.

Chuck ovšem nebyl hloupý. Prospíval v matematice, měl dobrou dlouhodobou paměť a vyznačoval se i jistou manuální zručností. Jeho problém byl ten, že mu dělalo velké obtíže uchovat si v paměti psané slovo. Mluvil s dostatečnou slovní zásobou a fonetice rozuměl aspoň teoreticky, když už ji nedovedl aplikovat v praxi; někdy ze sebe vychrlil nějakou větu zcela bezchybně, ovšem jakmile jste ho požádali, aby ji zopakoval, ocitl se v koncích. Jeho otec se obával, že je Chuck dyslektik, avšak Johnny si to nemyslel - ještě se v životě neseťkal s žádným skutečným dyslektikem, třebaže mnoho rodičů tímto pojmem vysvětlovalo nebo omlouvalo potíže, které jejich dětem činilo čtení. Chuckův problém byl zřejmě obecnější - šlo o jakousi nepřilíš jasnou, zato však dosti rozsáhlou fobii ze čtení.

Potíže se během posledních pěti let Chuckovy docházky stále stupňovaly, jenže jeho rodiče - i Chuck sám - je začali brát vážně teprve v okamžiku, kdy hrozilo nebezpečí jeho sportovní kariéry. A to ještě nebylo nejhorší. Pokud měl Chuck na podzim roku 1977 nastoupit na vysokou školu, měl letos v zimě poslední příležitost, aby složil zkoušky všeobecných znalostí. Matematika by mu ještě tolik nevadila, ovšem zbytek zkoušek... to bylo tak: kdyby mu někdo mohl otázky přečíst, mohl se jich zhostit průměrně, možná dokonce dobře. Snadno by mohl dosáhnout pěti set bodů. Ovšem ke zkouškám si nemůžete přivést někoho, kdo by za vás četl, a to i tehdy, když je váš tatínek v Novém Hampshiru velké zvíře mezi podnikateli.

"Připadal mi však jako někdo ú... úplně jiný. Věděl, co ho čeká, a připravoval se na to s ves... vesmír... nesmírnou odvahou. Nic nežádal, ničeho nelitoval. Všechn strach a nuk... neklid, jež ho tak dlouho pros... prosná... pronásledovaly, se nyní, tá... tvá... tváří v tvá-tvář neznámému osudu..."

Johnny našel oznámení o nabídce místa domácího učitele v Maine Times a odpověděl na ně bez valné naděje. Už v únoru se přestěhoval do Kittery, protože netoužil po ničem jiném než vypadnout z Pownalu a utéci před každodenními balíky pošty, před reportéry, kteří se začali stále častěji potloukat kolem domu, a před nervózními ženami s ublíženými očima, jež se "jenom tak zastavily", neboť "náhodou projížděly kolem" (jedna z těch náhodně projíždějících měla na autě poznávací značku státu Maryland; další řídila otlučenou starou fordku se značkou Arizony). Napřahovaly ruce, aby se ho mohly dotknout... V Kittery mu poprvé došlo, že nenápadné jméno jako John Bez druhého jména Smith má svoje výhody. Třetí den svého pobytu ve městě požádal o zaměstnání minutkáře v bistro, přičemž uvedl, že zkušenosti s vařením získal při univerzitních brigádách a během jednoho léta, kdy vařil na chlapeckém táboře v Rangely Lakes. Majitelka bistra, rázná vdova jménem Ruby Pelletierová, si prohlédla jeho žádost a nadhodila: "Na vaření jseš kapánek moc študovanej. Nezdá se ti, co, šampióné?"

"Přesně tak," přisvědčil Johnny. "Samým studiem jsem se vyšachoval z pracovního trhu."

Ruby Pelletierová si založila ruce v bok, pohodila hlavou a zachechtala se. "Myslíš, že to zvládneš, když ti sem ve dvě ráno vlítne tucet šoférů a budou chtít míchaný vajíčka, slaninu, klobásy, francouzský topinky a k tomu ještě lívance?"

"Zřejmě asi ano," odpověděl Johnny.

"Zřejmě asi ještě nemáš ani páru, o čem to mluvím," odušila Ruby, "ale já to s tebou zkusím, študióze. Zajdi si na prohlídku, ať máme z krku hygieniky, a nech si udělat zdravotník. Pak můžeš hned nastoupit." Učinil tak a po jistých zmatcích během prvních dvou týdnů (jejichž výsledkem byla mimo jiné i záplava bolestivých puchýrků na pravé ruce, když příliš zbrkle vhodil košík s hranolky do rozpáleného fritovacího oleje) se s novou prací docela sžil. Když si všiml Chatsworthova inzerátu, poslal svůj životopis na uvedené číslo poštovního boxu. K odpovědi připojil i seznam zvláštních kursů, které absolvoval, včetně jednosemestrového semináře o potížích s učením a se čtením.

Koncem dubna, když už v bistru pracoval skoro dva měsíce, dostal od Rogera Chatswortha dopis, v němž ho žádal, aby se pátého května dostavil k pohovoru. Zajistil si na ten den volno a deset minut po druhé onoho krásného jarního odpoledne usedl se sklenicí vychlazené pepsy v ruce do křesla v Chatsworthově pracovně a poslouchal Rogera, jak mu vykládá o synových problémech se čtením.

"Připadá vám to jako dyslexie?" zeptal se Roger.

"Ne. Připadá mi to jako obecná fobie ze čtení."

Chatsworth sebou lehce škulbl. "Jacksonův syndrom?"

To na Johnnyho udělalo dojem - nepochybně podle plánu. Michael Carey Jackson byl expert na čtení a gramatiku z Jihokaliifornské univerzity, který před devíti lety vzbudil jistý rozruch svou knihou Neučelnivý čtenář. V knize popisoval celou řadu problémů se čtením, jimž se od té doby souhrnně říkalo Jacksonův syndrom. Byla to dobrá kniha, pokud jste se dokázali prokousat suchou akademickou hantýrkou. To, že Chatsworth si ji evidentně přečetl, naznačilo Johnnymu, do jaké míry je ochoten pomoci při řešení synových obtíží.

"Něco na ten způsob," souhlasil Johnny. "Ovšem, pochopte, ještě jsem vašeho syna ani neviděl, natož abych ho slyšel číst."

"Musí dohánět látku za poslední rok. Americké spisovatele, dějepis za devět neděl a občanskou nauku, zrovna tu! Od závěrečné zkoušky vyletěl, protože si tu blbost nedokázal ani přečíst. Máte povolení učit v Novém Hampshiru?"

"Ne," odpověděl Johnny, "ale není problém si ho opatřit."

"A jak byste na to šel?"

Johnny mu nastínil svůj plánovaný postup. Chuck bude muset hodně číst nahlas, přičemž důraz se bude klást na zajímavou literaturu jako fantasy, sci-fi, kovbojky a romány pro mládež o klucích a rychlých autech. Neustálé otázky týkající se toho, co přečetl. A k tomu relaxační technika popsaná v Jacksonově knize. "Vysoce motivovaní lidé většinou trpí nejvíc," poznamenal Johnny. "Snaží se moc usilovně a tím ten blok jen upevňují. Je to vlastně takové duševní koktání, kdy..."

"To říká Jackson?" přerušil ho Chatsworth ostře.

Johnny se usmál. "Ne, to říkám já," odvětil.

"Dobře. Pokračujte."

"Někdy, když se žákovi podaří hned po čtení vyprázdnit mozek, když ho nikdo nehoní, aby to hned začal všechno opakovat, ty zábrany mohou zmizet. A jakmile se stane tohle, může si žák sám promyslet, jak na to. Vlastně jde dost o pozitivní myšlení..."

Chatsworthovi zazářily oči. Johnny se právě zmínil o úhelném kameni jeho vlastní životní filosofie - té, již zřejmě sdílel s většinou úspěšných podnikatelů. "Nic není úspěšnější než úspěch," pronesl.

"Ano, jistě. Něco na ten způsob."

"Jak dlouho vám potrvá, než si seženete to povolení pro Nový Hampshire?"

"Tak dlouho, než úřad vyřídí mou žádost. Možná dva týdny."

"Takže byste mohl začít dvacátého?"

Johnny zamrkal. "To znamená, že jsem přijat?"

"Jestli tu práci chcete vzít, jste přijat. Můžete bydlet v domku pro hosty, aspoň se sem letos v létě nepřipravenou žádní příbuzní, ani Chuckovi známí - ostatně chci, aby na tom pořádně makal. Budu vám platit šest set dolarů měsíčně, což sice není zrovna moc, ale jestli to Chuckovi půjde, dostanete pořádnou prémii. A když říkám pořádnou, myslím pořádnou."

Chatsworth si sundal brýle a promnul si rukou obličej. "Já mám svého syna moc rád, pane Smithi. Chci pro něj jen to nejlepší. Zkuste nám pomoci, jestli to dokážete."

"Pokusím se."

Chatsworth si znovu nasadil brýle a ještě jednou se chopil Johnnyho životopisu. "Už jste hodně dlouho neučil. Nesedělo vám to?"

A je to tady, pomyslel si Johnny.

"Sedělo," odpověděl. "Měl jsem nehodu."

Chatsworth přejel očima po jizvách na Johnnyho krku, kde se zkrácené šlachy podařilo opravit jen částečně. "V autě?"

"Ano."

"Bylo to zlé?"

"Ano."

"Teď už vypadáte dobře," mínil Chatsworth. Vzal životopis, uložil ho do zásuvky a kupodivu se už na nic nevyptával. Johnny tedy po pěti letech začínal opět učit, i když jenom jediného žáka.

2

"I když jsem vlastně vepř... nepřímo zavinul... zavinil jeho smrt, vzal mne zlehka za ruku a vyslal ke mně úsměv plný opu... odpuštění. Bylo to dost těžké a odcházel jsem od něj s pocitem, že jsem na světě napáchal tolik škod, kolik nemohu nikdy napr... napravit."

Chuck zabouchl knížku. "Tak. Poslední v bazénu je šnek."

"Vydrž ještě moment, Chucku."

"Áááá..." Chuck se znovu ztěžka posadil a ve tváři se mu objevil výraz, který si Johnny už dávno v duchu spojoval s nutností odpovídat na otázky. Nevykořenitelná dobrá nálada nakonec vždycky zvítězila, ovšem pod její maskou dokázal mnohdy zahlédnout úplně jiného Chucka: trucovitého, ustaraného a vyděšeného. Nesmírně vyděšeného. Svět přece jen patřil čtenářům a Chuck dobře věděl, že ti, kdo nejsou sečtělí, míří do stejné slepé uličky jako dinosauři. Měl hrozný strach z toho, co by se mohlo stát, až se na podzim vrátí do školy.

"Jenom pár otázek, Chucku."

"Proč? Víš přece, že na ně stejně nedokážu odpovědět."

"Ale ano. Tentokrát dokážeš odpovědět na všechny."

"Už bys měl vědět, že nikdy nepochopím nic, co si přečtu." Chuck se tvářil zasmušile. "Vůbec mi není jasný, proč jsi to ještě nevzdal, ledaže se tu dobře vaří."

"Na tyhle otázky mi dokážeš odpovědět, protože nejsou o té knížce."

Chuck zvedl oči. "Nejsou o té knížce? Tak proč se na ně ptát? Myslel jsem..."

"Uděláš to pro mě, čistě z kamarádství?"

Johnnymu se rozbušilo srdce a nijak zvlášť ho nepřekvapilo, když zjistil, že se tak trochu děsí toho, co má přijít. Už něco podobného plánoval delší dobu, jenom čekal na příhodné okolnosti. Lepší se snad už naskytnout ani nemohly. Dnes kolem nich nepoletovala úzkostlivá paní Chatsworthová, která Chucka jenom znervózňovala ještě víc. V bazénu se neráchal žádný z jeho kamarádů, před nimiž se Chuck styděl za to, že musí předcítat nahlas jako nějaký zaostalý čtvrtáček. A především tu nebyl jeho otec, člověk, jemuž chtěl Chuck vyhovět ze všech nejvíc. Odjel do Bostonu na zasedání Novoanglické komise pro životní prostředí, kde se diskutovalo o znečištění vody.

V Úvodu do potíží s učením od Edwarda Stanneyho se psalo:

Pacient Rupert J. seděl ve třetí řadě kina. Ostatní diváci seděli až o šest řad za ním, takže byl jediný, kdo si mohl všimnout, že odpadky rozházené na podlaze před plátnem začaly hořet. Rupert J. vstal a vykřikl:

"H-H-H-H- ", ovšem lidé za ním na něj začali ječet, aby si sedl a byl zticha.

"Jak jste si tehdy připadal?" zeptal jsem se Ruperta J.

"To bych vám nedokázal vysvětlit ani za tisíc let," odpověděl. "Měl jsem strach, ale ještě silnější než strach byl pocit naprostého zoufalství. Připadal jsem si méněcenný, jako bych ani neměl právo nazývat se člověkem. To koktání ve mně vždycky vzbuzovalo podobné pocity, ovšem teď jsem k tomu ještě cítil naprostou bezmoc."

"Ještě něco?"

"Ano, tak trochu jsem záviděl, protože toho ohně si pak všimne někdo jiný a - víte - "

"Bude z něj hrdina, že varoval ostatní?"

"Tak, přesně tak. Viděl jsem, že začalo hořet. Byl jsem jediný, kdo to viděl. A přitom jsem dokázal jenom opakovat H-H-H jako polámaný gramofon. Říct, že jsem si připadal jako vyděděnec z řad lidstva, je asi skutečně nejvýstižnější."

"A jak jste to překonal?"

"Den předtím jsem šel popřát matce k narozeninám. V květinářství jsem jí koupil tučt růží. Tak jsem tam stál, všichni na mě hulákali a já si říkal: Teď otevřu pusku a zařvu z plných plic ,RŮŽE!'. To slovo jsem si dokonce připravil předem."

"A co bylo potom?"

"Potom jsem otevřel pusku a zařval ,HOŘÍ!' tak hlasitě, jak to jen šlo."

O tomhle případu si Johnny četl v úvodu ke Stanneyho knize už před osmi lety, ale nikdy na něj nezapomněl. Vždycky si říkal, že klíčovým slovem ve vzpomínkách Ruperta J. na onu událost byla bezmoc. Pokud máte pocit, že v daném okamžiku je pohlavní styk tím nejdůležitějším na světě, je desetkrát nebo stokrát pravděpodobnější, že se vám nepostaví. A pokud se vám zdá, že na světě je nejdůležitější čtení...

"Jaké máš druhé jméno, Chucku?" zeptal se jen tak mimochodem.

"Murphy," odpověděl Chuck a ušklíbl se. "Co tomu říkáš? Tak se jmenovala moje máma za svobodna. Jestli to povíš Jackovi nebo Alovi, budu ti muset to tvý vychrtlý tělo trochu zvalchovat."

"Neměj strach," ujistil ho Johnny. "Kdy máš narozeniny?"

"Osmého září."

Johnny začal klást otázky rychleji, aby nad nimi nemohl Chuck dlouho přemýšlet - ovšem nad takovými otázkami se ani přemýšlet nemuselo.

"Jak se jmenuje tvoje děvče?"

"Beth. Znáš ji, Johnny..."

"Její druhé jméno?"

Chuck se zašklebil. "Alma. Dost děs, co?"

"Jak se jmenuje tvůj dědeček z tátovy strany?"

"Richard."

"Koho bys rád letos viděl v Americký východní lize?"

"Yankees. Budou tam."

"Kdo by se ti líbil jako prezident?"

"Rád bych, aby to dostal Jerry Brown."

"Chceš prodat tu corvettu?"

"Letos ne. Možná napřesrok."

"Kvůli mámě?"

"Jasně. Říká, že kvůli tomu nemůže spát."

"Jak se Rudý jestřáb dostal přes strážce a zabil Dannyho Junipera?"

"Sherburne si nedával dost pozor na ty padací dvířka, co vedly na půdu vězení," odpověděl Chuck okamžitě bez rozmýšlení a Johnnyho zalil vítězný pocit, opojný jako panák neředěného bourbonu. Vyšlo to. Přiměl Chucka, aby mluvil o růžích, a on na to reagoval zdravým, hlasitým křikem Hoří!

Chuck na něj překvapeně vytřeštil oči.

"Rudý jestřáb vlezl na půdu světlíkem. Prokopl dvířka. Zastřelil Dannyho Junipera. A taky Toma Kenyona."

"Správně, Chucku."

"Vzpomněl jsem si na to," zabrumlal, s vyvalenýma očima pohlédl na Johnnyho a koutky úst se mu stočily do úsměvu. "Tys to ze mě vytáh!"

"Prostě jsem tě vzal za ruku a provedl tě pěkně kolem toho, co ti celou dobu stálo v cestě," pravil Johnny. "Ta překážka tam ovšem pořád je, Chucku. Nic si nenamlouvej. Jak se jmenuje ta dívka, co se do ní Sherburne zamiloval?"

"Je to..." Oči se mu lehce zamžily a nakonec zavrtěl hlavou. "Nevzpomínám si." Vztekle se praštil do stehna. "Nic si nepamatuju! Já jsem prostě blbec!"

"Vyprávěli ti někdy rodiče, jak se seznámili?"

Chuck se na něj znovu podíval a pousmál se. Na stehně, kam se uhodil, se rýsovala červená skvrna.

"Jistě. Máma tehdy dělala u Avisu v Charlestonu v Jižní Karolině. Půjčila tátovi auto s prázdnou pneumatikou." Chuck se zasmál. "Ještě dneska tvrdí, že si tátu vzala jen proto, že ten po něm se bude víc snažit."

"A kdo je ta holka, co se o ni zajímá Sherburne?"

"Jenny Langhornová. Má s ní pořádný problémy. Je to Greshamova holka. Zrzka. Jako Beth. Je..."

Odmlčel se a zahleděl se na Johnnyho, jako by právě z náprsní kapsičky u košile vytáhl králíka. "Zase jsi to dokázal!"

"Ne. Tos dokázal sám. Jde jen o to, odvést pozornost. Proč myslíš, že Sherburne má s Jenny Langhornovou problémy?"

"No, protože Gresham je v tom městě velký zvíře..."

"V jakým městě?"

Chuck otevřel ústa, avšak nevyšlo z nich nic. Najednou odtrhl oči od Johnnyho obličeje a zadíval se na bazén. Pak se usmál a přešel pohledem zpátky. "Amity. Jako v Čelistech."

"Výborně! Jak sis na to jméno vzpomněl?"

Chuck se usmál. "Nedává to žádnéj smysl, ale napadlo mě, že bych moh zkusit závodně plavat, a najednou jsem to měl. Je to bezva trik. Úplně skvělej."

"Dobře. To by pro dnešek mohlo stačit." Johnny byl utahaný, zpcený a především šťastný jako blecha v košili. "Jestli sis toho nevšiml, tak jsi právě udělal obrovský krok kupředu. Jdeme si zaplavat. Poslední v bazénu je šnek."

"Johnny?"

"Ano?"

"Bude to takhle fungovat vždycky?"

"Když si na to zvykneš, tak ano," odvětil Johnny. "A pokaždé, když tu překážku obejdeš, místo abys do ní mlátil hlavou, ta překážka se trochu zmenší. Zanedlouho ti půjde líp i čtení. Ještě znám pár dalších triků." Odmlčel se. To, co právě teď Chuckovi řekl, nebyla ani tak pravda, jako spíše jakási hypnotická sugesce.

"Díky," na to Chuck. Masky trpělivé dobrosrdečnosti zmizela a vystřídala ji upřímná vděčnost. "Jestli mě z toho dostaneš, tak... no, nejspíš kleknu a budu ti líbat nohy, když budeš chtít. Někdy mám takový strach, bojím se, že zklamám tátu..."

"Copak nevíš, Chucku, že právě tohle je součást toho problému?"

"Vážně?"

"Jo. Ty se... moc snažíš. Přeháníš to. Všechno. A víš, ono nemusí jít ani čistě o psychologickou záležitost. Leckdo si myslí, že některé problémy se čtením, Jacksonův syndrom, čtecí fobie, prostě všechny tyhle věci jsou takové... mateřské znaménko na duši. Špatný obvod, vypálené relé, mr..." Zarazil se.

"Co?" vyptával se Chuck.

"Mrtvá zóna," pronesl Johnny pomalu. "Prostě něco takového, na názvu nesejde. Důležité jsou výsledky. To odvádění pozornosti vlastně ani žádný trik není. Ve skutečnosti tím učíš část svého mozku, která jinak leží ladem, aby dělala práci za ten poškozený kousek. Pro tebe to znamená, že kdykoli narazíš na překážku, začneš myslet na něco jiného, co se dá vyjádřit slovy. Tím změníš místo v mozku, odkud tvé myšlenky vycházejí. Naučíš se přepínat."

"A půjde mi to? Myslíš, že to zvládnou?"

"Já to vím."

"Tak dobře. V tom případě to zvládnou." Chuck skočil do bazénu, vynořil se a vytřásal si vodu z dlouhých vlasů. "Skoč si taky! Voda je skvělá!"

"Určitě," ujistil ho Johnny, i když zatím mu dokonale stačilo, že mohl stát na vykachlíkovaném okraji bazénu, sledovat Chucka, jak mocnými tempy plave na druhý konec, a vychutnávat vítězství. Nic podobného necítil, ani když náhle poznal, že Eileen Magownové hoří v kuchyni záclony, ani když odhalil Franka Dodda. Pokud mu Bůh nadělil nějaké nadání, byly to jeho učitelské schopnosti, a ne poznávání věcí, po nichž mu nic nebylo. Právě pro tohle byl stvořen; věděl to už v sedmdesátém roce, když učil v

Cleaves Mills. A co bylo důležitější - věděly to i děti a reagovaly na to stejně jako teď Chuck.
"Chceš tam takhle trčet celý den?" zeptal se Chuck.
Johnny se vrhl do bazénu.

KAPITOLA 18

Warren Richardson vyšel ze své malé kancelářské budovy ve tři čtvrti na pět jako obvykle. Zamířil na parkoviště, vmáčkl své stokilové tělo za volant chevroletu Caprice a nastartoval. Všechno jako obyčejně. Jediné, co nebylo jako obyčejně, byla tvář, jež se znenadání objevila ve zpětném zrcátku - zarostlá olivová tvář rámovaná dlouhými vlasy a s očima stejně zelenýma, jako měla Sára Hazlettová nebo Chuck Chatsworth. Warren Richardson se od dětských let takhle nepolekal a srdce mu v prsou nejistě poskočilo.

"Zdravíčko," pronesl Sonny Elliman a naklonil se přes sedadlo.

"Kdo..." vydralo se z Richardsona s poděšeným výdechem; na víc se nezmohl. Srdce mu bilo jako na poplach a v rytmu jeho tepu mu před očima tančily tmavé skvrny. Báł se, že každou chvíli dostane infarkt.

"Klídek," konejšil ho muž na zadním sedadle. "Jenom klid, člověče. Trochu života."

Warren Richardson tehdy pocítil něco zcela nesmyslného: vděčnost. Ten muž, co ho tak vyděsil, ho už děsit nebude. Určitě je to příjemný chlapík, jistě je -

"Kdo jste?" vydralo se mu z hrdla.

"Přítel," na to Sonny.

Richardson se začal otáčet, načež se mu do tučného krku zaryly prsty tvrdé jako kleště. Následovala strašlivá bolest. Richardson se křečovitě, sípavě nadechl.

"Nemusíte se votáčet, člověče. Všecko, co ze mě potřebujete vidět, vidíte v tom svém zrcátku. Je vám to jasný?"

"Ano," zalapal Richardson po dechu. "Ano ano ano, jenom mě pusťte!"

Kleště povolily sevření a jeho opět zalil ten podivný pocit vděčnosti. Už však nepochyboval o tom, že ten muž na zadním sedadle je nebezpečný a že ho takhle přepadl s nějakým cílem, i když zatím netušil, proč by někdo měl -

A pak ho napadlo, proč by někdo měl, nebo aspoň, proč by někdo mohl, protože něco podobného se od obyčejných kandidátů na úřad nedalo čekat, i když Greg Stillson nebyl vůbec obyčejný, byl to šílenec a -

Warren Richardson začal tiše pofňukávat.

"Musím si s vámi promluvit, člověče," mínil Sonny. Mluvil laskavě a skoro soucitně, avšak jeho zelené oči v zrcátku zářily krutým veselím. "Trošku vám promluvit do duše."

"To kvůli Stillsonovi, že? Ale..."

Kleště se náhle znovu sevřely, prsty neznámého se mu zaryly do krku a Richardson pisklavě vyjekl.

"Nikoho nejmenovat," prohlásil muž na zadním sedadle stále stejným laskavým a litujícím hlasem.

"Myslete si o tom, co chcete, pane Richardsons, ovšem jména si nechte pro sebe. Držím vám palec na krční tepně a prsty na jugulárce, a když budu chtít, můžu z vás udělat slintajícího idiota."

"Co chcete?" zeptal se Richardson. To, co se z něj vydralo, nebylo zasténání, avšak nemělo k tomu daleko; ještě nikdy v životě se mu tolik nechtělo sténat. Nějak nemohl uvěřit, že se mu tohle děje uprostřed krásného letního dne na parkovišti za jeho realitní agenturou v Capital City v Novém Hampshiru. Viděl ciferník hodin na červené cihlové věži radnice. Ukazoval za deset minut pět. Doma už Norma strká do trouby vepřová žebírka, pěkně poprášená grilovacím kořením. Sean se kouká v televizi na Muppets. A jemu sedí za zády nějaký chlap a vyhrožuje, že mu zastaví přísun krve do mozku a udělá z něj idiota. Ne, tohle nemohla být skutečnost - musel to být zlý sen. Právě takový zlý sen, při němž začnete ze spánku sténat.

"Já nechci nic," pronesl Sonny Elliman. "Spíš záleží na tom, co chcete vy."

"Nevím, o čem mluvíte." Obával se však, že to přece jen ví.

"Ten článek v Journalu o špinavých kšeftech s realitami," připomněl Sonny. "Měl jste toho nějak hodně

na srdci, co, pane Richardstone? Zvlášť... o jistých lidech."

"Já..."

"Třeba Capital Mall. Takové ty náznaky o úplatcích, o tom, jak ruka ruku myje. Všechny ty kecy." Prsty znovu sevřely Richardsonův krk a tentokrát už skutečně zasténal. V tom článku ho přece neuváděli jménem, napsali jen "informovaný zdroj". Jak se to mohli dovědět? Jak se to dověděl Greg Stillson? Muž začal mluvit přímo Richardsonovi do ucha; jeho teplý dech ho lehce šimral.

"Takovým blábolením byste mohl určité lidi dostat do průšvihů, víte, pane Richardstone? Třeba ty, co kandidují na veřejný úřad. Taková kandidatura, to je něco, jako když hrajete bridž, chápete? Člověk je zranitelný. Ostatní na něj kydají bláto a ono na něm ulpí, zvlášť v poslední době. Tedy, zatím z toho ještě žádný průvih nebyl. A jsem rád, že nebyl, protože v opačném případě byste si tady se mnou takhle hezky nepovídali, ale vytahoval byste si z nosu vlastní zuby."

Richardsonovi se podařilo překonat vlastní strach i tlukoucí srdce. "Ten... ten člověk... poslyšte, mladíku, jste blázen, jestli si myslíte, že ho dokážete ochránit. Věšel lidem na nos bulíky jako obchodník s deštěm někde na jihu. Dřív nebo později..."

Do ucha mu zajel prst a zatlačil. Projela jím neuvěřitelná bolest. Narazil hlavou do okénka a vykřikl. Naslepo se snažil nahmátnout tlačítko houkačky.

"Zatroubíte a já vás zabiju," šeptal hlas.

Richardson spustil ruce do klína. Palec povolil stisk.

"Měl byste si ty uši občas umejt," pravil hlas. "Teď mám umatlanej celej palec. Dost nechutný."

Warren Richardson se tiše rozplakal. Nemohl si pomoci. Po tučné tváři mu stékaly slzy. "Prosím, už mi neublížujte," fňukal. "Prosím. Prosím."

"Jak jsem říkal," sdělil mu Sonny. "Záleží na tom, co chcete vy. Na vás není, abyste sledoval, co o... určitých lidech říká někdo jiný. Na vás je dávat pozor, co vypustíte z pusy vy sám. Na vás je, abyste se pořádně zamyslel, až se vás příště bude někdo z Journalu vyptávat. Můžete zvážít, jak snadné je zjistit, kdo je ten 'informovaný zdroj'. Nebo můžete přemýšlet, jak by to byl pech, kdyby vám najednou vyhořel dům. Nebo jak byste zaplatil za plastickou operaci, kdyby někdo chrstl vaší ženě kyselinu do obličejů."

Muž za Richardsonem skoro supěl. Znělo to jako funění zvířete v džungli.

"Nebo se můžete zamyslet, chápete, jak snadný by bylo, kdyby někdo chtěl naložit vašeho synka do auta cestou ze školky."

"To neříkejte!" vyjekl Richardson ochraptěle. "Nic takovýho, ty hajzle mizerná!"

"Já jenom říkám, že byste se měl zamyslet nad tím, co doopravdy chcete," pokračoval Sonny. "Takový volby jsou pro Ameriku velkej svátek, víme? A zvlášť, když máme dvousetletý výročí. Všichni by se měli pěkně pomět. A nikdo se nepoměje, když budou takový pitomci jako vy vykládat na setkání lži. Závistivý pitomci jako vy."

Ruka se stáhla. Zadní dveře se otevřely. Díky Bohu, ach, díky Bohu.

"Prostě byste měl začít uvažovat," zopakoval Sonny Elliman. "Rozumíme si?"

"Ano," zašeptal Richardson. "Ale jestli si myslíte, že Gr... že jistá osoba si tímhle způsobem zajistí zvolení, tak to se moc pletete."

"Ne," opáčil Sonny. "To vy se pletete. Protože všichni se moc dobře pomějou. A radši se postarejte, aby se na vás taky dostalo."

Richardson neodpověděl. Strnule, s rozbolavělým krkem seděl za volantem a civěl na hodiny na věži radnice, jako by to byla jediná rozumná věc, která mu zbyla ze života. Bylo za pět minut pět. Žebírka už jsou v troubě.

Muž na zadním sedadle řekl ještě jednu věc a rychle odkráčel; ani se neohlédl a dlouhé vlasy mu pleskaly o límec košile. Zmizel za rohem budovy.

Ta poslední věc, již řekl Warrenu Richardsonovi, zněla: "A mejte si uši."

Richardson se roztrásl po celém těle a trvalo mu dlouho, než byl vůbec schopen řídit. První pocit, jenž se ho zmocnil, byl vztek - strašlivý vztek. Společně s ním se dostavila chuť okamžitě odjet na policejní stanici v Capital City (umístěnou v oné budově s hodinami) a oznámit, co se mu stalo - výhrůžky jeho ženě a synovi, fyzické napadení - a čím jménem k tomu došlo.

Jak byste zaplatil plastickou operaci... nebo se můžete zamyslet, chápete, jak snadný by bylo, kdyby někdo chtěl naložit vašeho synka do auta cestou ze školky...

Jenže proč? Proč to riskovat? Tomu vrahounovi přece řekl úplnou pravdu. Každý realitní agent v Novém Hampshiru věděl, že Stillson jede v pěkné špíně, že shrabuje zisky, které ho jednou přivedou do kriminálu, a ne dříve nebo později, ale dříve nebo ještě dřív. Jeho kampaň byla dokonale pitomá. A teď si ještě hraje na ostrýho hochu! V Americe - a v Nové Anglii především - nemůže nic takového nikomu dlouho procházet.

Ovšem lepší bude, když ho zastaví někdo jiný.

Někdo, kdo má míň co ztratit.

Warren Richardson nikomu nic neřekl, nastartoval auto a rozjel se domů ke svým žebírkům. Někdo jiný to Stillsonovi určitě pořádně vytmaví.

KAPITOLA 19

1

Jednoho dne, nedlouho po Chuckově prvním úspěchu, stál Johnny Smith v koupelně domku pro hosty a přejížděl si po tvářích břitvou. Kdykoli se v té době na sebe díval do zrcadla, vzbuzovalo to v něm divný pocit, jako by místo sebe viděl svého staršího bratra. Do čela se mu vryly hluboké vodorovné vrásky.

Další dvě mu lemovaly ústa. A co bylo nejpodivnější, část vlasů mu zbělela a zbytek začínal šednout. Zdálo se mu, že se to muselo stát skoro přes noc.

Zavřel břitvu a vstoupil do kuchyně spojené s obývacím pokojem. Hotový luxus, pomyslel si a usmál se. Úsměv na jeho tváři už mu konečně připadal aspoň trochu přirozený. Pustil televizi, vzal si z ledničky pepsi-colu a posadil se, aby se podíval na zprávy. Roger Chatsworth se měl vrátit někdy večer a zítra mu Johnny bude moci s potěšením oznámit, že jeho syn začal dělat pokroky.

Za svým vlastním otcem jezdil Johnny přibližně každých čtrnáct dní. Herba těšilo, že si Johnny našel novou práci, a s dychtivým zájmem poslouchal synovo vyprávění o Chatsworthových, o domě v příjemném univerzitním městě Durhamu a o Chuckových potížích. Johnny si zase s chutí vyslechl, když mu otec líčil, jak zadarmo opravuje dům jisté Charlene MacKenzieové v sousedním Novém Gloucestru. "Její manžel byl asi skvělejší doktor, ovšem na ruce moc šikovnej nebyl," tvrdil Herb. Charlene a Vera se spolu přátelily ještě předtím, než se Vera začala zabývat oněmi temnějšími odnožemi náboženského fundamentalismu. Tehdy se teprve vzájemně odcizily. Její manžel, praktický lékař, zemřel v roce 1973 na infarkt. "Tý ženský už barák skoro padal na hlavu," vykládal Herb. "To je to nejmenší, co pro ni můžu udělat. Vždycky v sobotu za ní zajedu, a než se vrátím domů, uvaří mi večeři. A po pravdě řečeno, Johnny, ona vaří líp než ty."

"Taky vypadá líp," poznamenal Johnny suše.

"Aby ne, Johnny, je to dost pěkná ženská, ale o tohle tady vůbec nejde. Tvoje matka ještě není ani rok po smrti..."

Johnny ovšem tušil, že o tohle by tady přece jen jít mohlo, a v hloubi duše by mu nic nemohlo udělat větší radost. Nijak se mu nelíbila představa, že by jeho otec měl stárnout o samotě.

Walter Cronkite v televizi přinášel večerní zpravodajství z politiky. Nyní, když skončily primárky a do stranických konferencí zbývalo jen pár týdnů, se zdálo, že Jimmy Carter má nominaci za demokrata v kapse. Ford zápolil o svůj další život v politice s Ronaldem Reaganem, bývalým kalifornským gubernérem a dřívějším moderátorem pořadu "GE Theater". Jejich souboj byl tak těsný, že novináři sčítali hlasy jednotlivých delegátů, a dokonce i Sára Hazlettová v jednom ze svých řídkých dopisů napsala: "Walt drží Fordovi palce snad i na nohou. Jako kandidát do státního senátu doufá, že by mu Fordovo vítězství mohlo pomoci. S Reaganem by to - aspoň tady v Maine - takhle nedopadlo."

Když pracoval v bistru v Kittery, Johnny si navykl jezdít několikrát týdně do Doveru, Portsmouthu nebo jiného nedalekého městečka v Novém Hampshiru. Často se tu ukazovali prezidentští kandidáti, takže měl jedinečnou příležitost vidět všechny soupeře, zatím ještě bez královského hermelínu moci, jenž měl nakonec jednomu z nich přistát na ramenou. Stalo se to pro něj jakýmsi koníčkem, i když nutně krátkodechým: hned po primárkách v Novém Hampshiru se kandidáti odeberou na Floridu, ani se

neohlédnou. Jistě, pár z nich bude muset své politické ambice pohřbit někde mezi Portsmouthem a Keene. Johnny si nikdy na politiku nepotrpěl - snad s výjimkou války ve Vietnamu -, avšak v době, kdy se vzpomínal na celou tu záležitost v Castle Rocku, se stal zaujatým pozorovatelem politického dění, přičemž jeho zvláštní nadání, kletba, nebo jak by se to dalo nazvat, v tom hrálo také jistou roli.

Už si potřásl rukama s Morrisem Udallem a Henrym Jacksonem. Fred Harris ho poplácal po zádech. Ronald Reagan mu zkušeně po zvyku politiků zapumpoval pravicí a vyzval ho: "Zajděte k urnám a zkuste nám píchnout." Johnny na to jen mile přikývl, protože nechtěl pana Reagana vyvádět z mylného dojmů, že mluví s přátelsky naladěným voličem z Nového Hampshiru.

Skoro čtvrt hodiny rozmlouval se Sargem Shriverem v hlavním vchodu do obludného Newington Mall. Shrivera, pečlivě ostříhaného a šířícího kolem sebe vůni kolínské a snad i jistého zoufalství, doprovázel jediný tajemník s kapsami nabitými letáčky a chlapík od tajné služby, který si neustále potají drbal uhy na tváři. Shrivera skoro až nápadně překvapilo a potěšilo, že ho někdo poznal. Chvilku předtím, než se Johnny rozloučil, k nim přistoupil nějaký kandidát do místního zastupitelstva a požádal Shrivera, aby mu podepsal nominaci. Shriver se mile usmál.

Johnny z každého z nich něco vycítil, ovšem jen málo konkrétního. Vypadalo to, jako by jejich doteky patřily k tak zažitému rituálu, že jejich skutečné já mohlo i nadále odpočívat v hloubi jejich duše jako pod vrstvou nerozbitného skla. Ačkoli se setkal s většinou z nich, jen jedinkrát pocítil ten náhlý, elektrizující záblesk poznání, jaký si v duchu spojoval s Eileen Magownovou - a ve zcela jiném smyslu i s Frankem Doddem.

Tehdy bylo čtvrt na sedm ráno. Toho dne si Johnny zajel ve svém starém plymouthu do Manchesteru. Měl za sebou směnu od desíti večer do šesti ráno. Byl utahaný, ale v tom krásném zimním ránu mu bylo líto spát. Navíc měl rád Manchester s jeho úzkými uličkami a cihlovými domy ohlodanými zubem času, s goticky vyhlížejícími prádelnami lemujícími řeku jako viktoriánský náhrdelník. Toho rána mu ani tak nešlo o politiku; chtěl se nějakou dobu projíždět po ulicích, než se zaplní lidmi, jejichž davy prolomí kouzlo chladného a tichého únorového jitra, načež se hodlal vrátit do Kittery a chvilku se prospat.

Zahnul za roh a spatřil tři nenápadné sedany, jak stojí na zákazu parkování před obuvnickou továrnou. U brány stál Jimmy Carter a třásl si rukama s dělníky přicházejícími do práce. Nesli si krabice a papírové pytlíky s obědem, od úst jim šla pára a jejich tváře nad těžkými kabáty vypadaly ospale. Carter s každým z nich prohodil pár slov. Jeho úsměv, dosud nezprofanovaný karikaturami, byl svěží a vytrvalý. Nos měl zarudlý od mrazu.

Johnny zaparkoval o půl bloku dál a zamířil k továrně; podrážky jeho bot vrzaly a křupaly na udusaném sněhu. Agent tajné služby, který stál u Cartera, si ho změřil pohledem a pustil ze zřetele - aspoň to tak vypadalo.

"Budu volit každého, kdo sníží daně," tvrdil jakýsi muž v lyžařské větrovce. Na rukávu větrovky se rýsovaly dírký, jako by mu sem vystříkla kyselina z autobaterie. "Ty zatracený daně budou moje smrt, a to myslím vážně."

"No, tak na tohle bychom se podívali," odpověděl Carter. "Až přijdu do Bílého domu, budu se nejdřív ve všem zajímat o daňové otázky." Klidná sebejistota v jeho hlase Johnnyho zarazila a trochu znepokojila. Carterovy oči, jasné a skoro nepozemsky modré, spočinuly na něm. "Zdravíčko," pronesl.

"Dobrý den, pane Cartere," pozdravil Johnny. "Já tady nedělám. Jenom jsem jel kolem a viděl vás."

"No to mě těší, že jste se zastavil. Kandiduju na prezidenta."

"Já vím."

Carter napřáhl ruku a Johnny mu s ní potřásl.

Carter spustil: "Doufám, že se..." Skoro okamžitě se odmlčel.

Najednou přišel ten záblesk, tak mocný, jako by strčil prst do elektrické zásuvky. Carter na něj vrhl bystrý pohled. Dívali se na sebe zdánlivě nekonečně dlouho.

Agentovi tajné služby se to vůbec nelíbilo. Přistoupil ke Carterovi a začal si rozepínat kabát. Někde za nimi, snad celé milióny mil daleko, zazněla do jasného rána píšťala ohlašující sedmou hodinu.

Johnny pustil Carterovu ruku, avšak oba na sebe dál hleděli.

"Co to sakra bylo?" zeptal se Carter nesmírně tiše.

"Určitě máte něco důležitého na práci, ne?" poznamenal zčistajasna chlapík od tajné služby a položil

Johnnymu dlaň na rameno. Byla to pořádně velká dlaň. "Řekl bych, že jo."

"To je v pořádku," hlesl Carter.

"Stanete se prezidentem," prohlásil Johnny.

Agent stále ještě držel Johnnyho za rameno, velmi lehce, ale stejně něco vyčetl i z něj. Tomu tajnému (oči)

se nelíbily jeho oči. Připadaly mu

(oči vraha, oči šilence)

chladné a cizí, a kdyby si ten člověk třeba jen sáhl do kapsy kabátu, kdyby se o něco takového jen pokusil, hned by ho složil na chodník. A za tímhle průběžným hodnocením situace zaznívala prostá, vytrvalá litanie:

(laurel maryland laurel maryland laurel maryland)

"Ano," přisvědčil Carter.

"Bude to těsnější, než si lidi myslí... než si myslíte vy, ale vyhrajete. On si to pokazí sám. Polsko. Polsko ho odrovná."

Carter se na něj mlčky díval a na rtech mu hrál úsměv.

"Máte dceru. Bude chodit do obecné školy ve Washingtonu. Bude chodit..." Jenže tahle informace ležela v mrtvé zóně. "Myslím, že se ta škola jmenuje po nějakém osvobozeném otrokovi."

"Člověče, měl byste už jít," zavelel agent.

Carter ho zpražil pohledem a agent ustoupil.

"Rád jsem se s vámi setkal," mínil Carter. "Trochu zvláštní, i když jinak milé."

Najednou se Johnny stal zase sám sebou. Skončilo to. Uvědomoval si, že ho štípou uši od mrazu a že by si potřeboval odskočit. "Příjemný zbytek dopoledne," popřál chabě.

"Ano. A vám taky."

Vracel se k autu a věděl, že ten muž od tajné služby ho nepřestává pozorovat. V zamyšlení odjel. Krátce poté Carter rozdrtil veškerou konkurenci v Novém Hampshiru a vydal se na Floridu.

2

Walter Cronkite skončil s politiky a přešel k občanské válce v Libanonu. Johnny vstal a dolil si pepsi. Pozvedl sklenici směrem k televizní obrazovce. Na tvoje zdraví, Walte. Na ty naše tři dobré víly - na smrt, zkázu a osud. Co bychom si bez nich počali?

Někdo zlehka zaklepal na dveře. "Dále," zavolal Johnny v domnění, že to bude Chuck, pravděpodobně s pozváním do autokina v Somersworthu. Jenže to nebyl Chuck. Byl to Chuckův otec.

"Zdravičko, Johnny," pozdravil. Měl na sobě seprané džíny a staré bavlněné tričko přes kalhoty. "Můžu dál?"

"Jistě. Myslel jsem, že se máte vrátit až později."

"Totiž, Shelley mi zavolala." Shelley byla jeho žena. Roger vstoupil do místnosti a zavřel za sebou.

"Chuck za ní byl. Rozbrečel se jako malej kluk. Řekl jí, že se vám to podařilo, Johnny. Řekl, že má pocit, že to bude nakonec v pořádku."

Johnny odložil sklenici. "Ještě máme před sebou kus cesty," namítl.

"Chuck mě čekal na letišti. Takhle se netvářil, ani nepamatuju, naposled snad... kolik mu mohlo být?

Deset? Jedenáct? To když jsem mu dal tu malorážku, co na ni čekal pět let. Přčetl mi článek z novin. To zlepšení je skoro... nepochopitelný. Přišel jsem vám poděkovat."

"Poděkujte spíš Chuckovi," opáčil Johnny. "Dovede se dobře přizpůsobit. Spousta toho, co se v něm děje, je pozitivní myšlení. Nabudil sám sebe, že to dokáže, a teď je z toho radostí celý pryč. Líp to nedokážu popsat."

Roger se posadil. "Říkal, že ho učíte přepínat."

Johnny se usmál. "Ano, tak nějak."

"Bude s to složit ty zkoušky?"

"Nevím. Byl bych hrozně nerad, kdyby na to vsadil všechno a prohrál. Při takových zkouškách je člověk pod silným tlakem. Když tam bude sedět v tom sále s formulářem před sebou a s tužkou v ruce a najednou se zasekne, bude to pro něj strašlivá rána. Nepřemýšlel jste o tom, že byste ho na rok poslal

do nějaké dobré přípravy? Třeba do Pittsfieldské akademie?"

"Trochu jsme si s tím nápadem pohrávali, ovšem upřímně řečeno, vždycky jsem si myslel, že bychom tím jen odkládali nevyhnutelné."

"A právě tohle dělalo Chuckovi problémy. Měl pocit, že musí všechno vsadit na jednu kartu."

"Na Chucka jsem nikdy netlačil."

"Úmyslně ne, to já vím. A on to ví taky. Na druhé straně jste bohatý a úspěšný člověk, který absolvoval školu s vyznamenáním. Mám dojem, že Chuck si tak trochu připadá, jako by měl nastoupit na pálku po Hanku Aaronovi."

"S tím ovšem nemůžu nic dělat, Johnny."

"Počítám, že kdyby po skončení posledního ročníku šel na rok do přípravy, někam mimo domov, mohlo by se mu to všechno srovnat v hlavě. A on chce napřesrok v létě nastoupit do jedné z vašich prádelen. Kdyby to byl můj syn a moje prádelna, nechal bych ho."

"To že Chuck chce? Jak to, že mi o tom neřekl?"

"Protože nechtěl, abyste si myslel, že vám chce podlézat," odpověděl Johnny.

"To vám pověděl sám?"

"Ano. Chce to udělat, protože se domnívá, že mu ta praktická zkušenost bude později k užítku. Ten chlapec hodlá jít ve vašich stopách, pane Chatsworthe. A vaše stopy nejsou zrovna přehlédnutelné. Kvůli tomu taky ty potíže se čtením. Má prostě trému."

V jistém smyslu právě teď zalhal. Chuck se o všech těch věcech zmiňoval jen nepřímo a zdaleka nebyl tak otevřený, jak Johnny naznačil Rogerovi Chatsworthovi. Aspoň ne slovně. Johnny se ho však několikrát dotkl a získal tak různé signály, jež o ledasčems vypovídaly. Prohlédl si obrázky, které Chuck nosil v peněžence, a pochopil, co Chuck ke svému otci cítí. Něco takového ovšem nemohl tomu milému, ale jinak odtažitému člověku před sebou vykládat. Chuck zbožňoval zemi, po níž chodil jeho otec. Pod jeho lehkovážným vzezřením (mimochodem velmi podobným Rogerovu) se skrývalo sžíravé přesvědčení, že se mu nikdy nemůže vyrovnat. Jeho otcí se podařilo z desetiprocentního podílu v bezmála krachující prádelně vybudovat novoanglické textilní impérium. Chuck proto věřil, že otcova láska závisí na jeho vlastní schopnosti překonávat podobné překážky. Sportovat. Dostat se na dobrou školu. Číst.

"Do jaké míry si jste tím vším jistý?" zajímal se Roger.

"Hodně. Ovšem byl bych radši, kdybyste se Chuckovi nikdy nezmínil o tom, jak jsme se tu bavili.

Prozradil jsem vám jeho tajemství." Což je větší pravda, než by koho kdy napadlo.

"Dobře. O té přípravce si s Chuckem a jeho matkou ještě promluvíme. A zatím - tohle je vaše." Ze zadní kapsy kalhot vytáhl bílou obálku a podal ji Johnnymu.

"Co je to?"

"Podívejte se."

Johnny obálku otevřel. Uvnitř našel šek na pět set dolarů.

"Teda...! Podívejte, tohle si nemůžu vzít."

"Můžete, a taky si to vezmete. Slíbil jsem vám prémii, když něco předvedete, a já sliby držím. Další dostanete, až budete končit."

"Opravdu, pane Chatsworthe, já jenom..."

"Šššt. Něco vám povím, Johnny." Naklonil se k němu. Na tváři mu pohrával zvláštní lehký úsměv a Johnny si najednou uvědomil, že začíná vidět pod příjemnou slupku muže, jehož dílem bylo všechno okolo - dům, pozemky, bazén, prádelny. A samozřejmě i čtecí fobie jeho syna, která se pravděpodobně dala označit za hysterickou neurózu.

"Johnny, já ze zkušenosti vím, že pětadevadesát procent lidí na světě je naprosto netečných. Jedno procento jsou světci, jedno procento troubové. Zbývající tři procenta tvoří lidi, co skutečně udělají to, o čem tvrdí, že to dovedou. Ty peníze jste si zasloužil. V prádelnách pro mě dělá plno lidí, co si nosí domů jedenáct tisíc dolarů ročně, a přitom většinou jen sedí a škrábou se na zadku. Já si ovšem nestěžuju. Už jsem na světě nějakou dobu a vím, co jím hýbe. Je to jeden díl leteckého benzínu na devět dílů naprostých žvástů. Jenže vy nejste žádný žvanil. Tak si ty peníze pěkně schovejte a příště si sám sebe víc ceňte."

"Tak dobře," souhlasil Johnny. "Nebudu vám lhát - ty peníze se mi budou hodit."

"Na účty za doktory?"

Johnny se podíval na Rogera Chatswortha a oči se mu zúžily.

"Vím o vás všechno," ujistil ho Roger. "Myslel jste snad, že si neproklepnu člověka, co má učit mého syna?"

"Takže jste věděl..."

"Máte být něco jako jasnovidce. Pomohl jste vyřešit jeden případ v Maine. Aspoň to tak psali v novinách. Loni v lednu jste měl nastoupit jako učitel, jenomže s vámi vymetli, jakmile se vaše jméno dostalo do novin."

"Vy jste to věděl? Jak dlouho?"

"Ještě než jste se přistěhoval."

"A stejně jste mne vzal?"

"Potřeboval jsem učitele, ne? Zdálo se mi, že byste to mohl zvládnout. A mám pocit, že jsem udělal jenom dobře, když jsem vás najal."

"Hm, díky," pronesl Johnny chraptivě.

"Už jsem vám říkal, že nemusíte děkovat."

Zatímco mluvili, Walter Cronkite probral všechny důležité zprávy a přistoupil ke skandálním novinkám, jaké se někdy zařazují na konec zpravodajství. Právě hlásil: "... voliči na západě Nového Hampshiru mají letos ve třetím obvodu nezávislého kandidáta..."

"Ty prachy se mi každopádně hodí," poznamenal Johnny. "Je to..."

"Psst. Tohle si chci poslechnout."

Chatsworth se naklonil dopředu s rukama spuštěnýma mezi kolena a s úsměvem, který vypovídal o nadšeném očekávání. Johnny se obrátil k televizoru.

"...Stillson," pokračoval Cronkite. "Tento třiačtyřicetiletý pojišťovací a realitní agent vede v letošním roce jednu z nejměstřednějších kampaní v historii, avšak republikánský kandidát třetího obvodu Harrison Fisher a jeho demokratický protivník David Bowes mají nahnáno: průzkumy totiž ukazují, že Greg Stillson před nimi získal značný náskok. Se zpravodajstvím se hlásí George Herman."

"Kdo je ten Stillson?" podivil se Johnny.

Chatsworth se zasmál. "Toho chlapíka byste musel vidět, Johnny. Je pěkně střelenej. Ale stejně věřím, že ho letos v listopadu ti rozumní voliči z třetího obvodu pošlou do Washingtonu. Pokud sebou ovšem někde netřískne o zem s pěnou u huby. Což bych tak docela nevyločoval."

V televizi se objevil záběr pohledného mladíka v bílé košili s rozhalenkou. Promlouval k hloučku lidí z vyvýšeného pódia na parkovišti u supermarketu. Znělo to, jako by jim kázal, a jeho posluchači se netvářili právě uneseně. George Herman vykládal: "Tohle je David Bowes, kandidát - a podle některých obětní beránek - Demokratické strany pro třetí volební obvod Nového Hampshiru. Bowes čekal tvrdý boj, protože třetí volební obvod Nového Hampshiru nikdy nevolil demokraty, dokonce ani v dobách Johnsonovy slávy v roce 1964. Předpokládal však, že jeho hlavním protivníkem bude tento muž."

Na obrazovce se objevil asi pětadesátiletý člověk. Hovořil na jakési plyšové sponzorské večeři. Jeho vypasení a ctihodní posluchači tak trochu vypadali, jako by trpěli zácpou, což je zřejmě výsadou podnikatelů věrných republikánům. Mluví se až neuvěřitelně podobal Edwardovi Gurneymu z Floridy, i když neměl jeho štíhlou, šlachovitou postavu.

"Toto je Harrison Fisher," líčil Herman. "Voliči v třetím obvodu mu dávají zelenou každé dva roky už od roku 1960. Ve sněmovně zastává významné postavení, zasedá v pěti komisích a předsedá komisi pro parky a vodní cesty. Očekávalo se, že mladého Davida Bowese snadno porazí. Jenže ani Fisher, ani Bowes nepočítali s tím, že se v závodě objeví černý kůň. Právě tenhle."

Další střih.

"Panebože!" vyjekl Johnny.

Chatsworth vedle něj zaburácel smíchy a plácl se do steh. "No, není to prostě k nevíře?"

Tentokrát žádný upachtěný hlouček před supermarketem. Ani sponzorská večeře v Žulové síni portsmouthského Hiltonu. Greg Stillson stál na venkovním pódiu ve svém domovském městě Ridgewayi. Za ním se tyčila socha unionistického vojáka s puškou v ruce a čepicí staženou přes oči. Provoz na ulici zastavil dav rozjásaných lidí, především mladých. Stillson měl na sobě seprané džíny a vojenskou blůzu se

dvěma kapsami: na jedné měl vyšito DEJTE ŠANCI MÍRU, na druhé pak MAMINČINY BUCHTY. Na hlavě mu trůnila těžká ochranná stavařská přilba posunutá do odvážného úhlu, na jejíž přední straně se skvěla ekologická samolepka se zelenou americkou vlajkou. Vedle něj stál jakýsi vozíček z nerez oceli. Z reproduktorů se linul hlas Johna Denvera prozpěvujícího "Díky Bohu, že jsem kluk z venkova". "Na co má ten vozík?" zajímal se Johnny.

"Uvidíte," odpověděl Roger s úsměvem.

Herman vykládal: "Tím černým koněm je třiačtyřicetiletý Gregory Ammas Stillson, bývalý prodejce Biblí Stezka pravdy, bývalý malíř pokojů a v Oklahomě, kde vyrůstal, také bývalý obchodník s deštěm."

"Obchodník s deštěm," opakoval zamyšleně Johnny.

"Jo, na to on si potrpí," poznamenal Roger. "Jestli ho zvolí, bude pěkně pršet, kdykoli bude třeba."

George Herman pokračoval: "Stillsonův přístup je... do značné míry osvěžující."

John Denver zakončil píseň zaječením, po němž shromážděný zástup propukl v jásot. Pak začal mluvit Stillson a jeho hlas, mnohokrát zesílený, se nesl nad prostranstvím. Přinejmenším ten zvukový systém byl úplně dokonalý - skoro vůbec nezkrlesoval. Jeho hlas Johnnyho poněkud znepokojil. Byl vysoký, tvrdý a rytmický jako hlas kazatele na evangelizačním srazu. Když mluvil, odletovala mu od úst jemná sprška slin.

"Co budeme dělat ve Washingtonu? Proč se vlastně chceme dostat do Washingtonu?" hulákal Stillson.

"Na čem si stojíme? Stojíme na stupínku, drazí přátelé a sousedé, a ten stupínek se skládá z pěti prken. Ptáte se, jaká prkna to jsou? Hned vám to povím! První prkno: VYHÁZET VŠECHNY NEŘÁDY!"

Dav se otfásl mocným souhlasným řevem. Někdo házel do vzduchu hrsti konfet a někdo jiný říčel:

"Juu-chůůů!" Stillson se naklonil z pódia.

"Chcete vědět, přátelé a sousedé, proč nosím tuhle helmu? Já vám to řeknu. Nosím ji, protože až mě pošlete do Washingtonu, tak těma neřádamá prolítnu jako namydlenej blesk! Prolítnu mezi nima takhle!" Stillson před Johnnyho vyjevenýma očima sklonil hlavu a začal s mohutným křikem pobíhat po pódiu sem a tam jako zuřivý býk. Roger Chatsworth se zhroutil do křesla a otfásl se smíchy. Dav šílel. Stillson se vrátil na místo, sundal si přilbu a mrštil jí do davu. Strhla se menší rvačka o to, kdo ji získá.

"Druhý prkno!" zaburácel Stillson do mikrofonu. "Z vlády, až po tu nejnižší úroveň, vyrazíme každého, kdo hupsne do postele se ženskou, co není jeho manželka! Jestli chtějí zahejbat, tak ne na státní útraty!"

"Cože to povídal?" zeptal se Johnny a zamrkal.

"To se jen rozehrívá," odpověděl Roger. Otfel si usazené oči a znovu se rozchechtal na celé kolo. Johnny litoval, že jemu samotnému to tak vtipné nepřijde.

"Třetí prkno!" hulákal Stillson. "Všechny odpady pošleme do vesmíru! Nastrkáme je do pytlíků, do sáčků na odpadky, a pošleme je na Mars, na Jupiter, na Saturnovy prstence! Budeme mít čistej vzduch i vodu, a to všechno DO ŠESTI MĚSÍCŮ!"

Zástup se neznal radostí. Johnny si všiml, že mnoho posluchačů se válí smíchy po zemi skoro jako Roger Chatsworth.

"Čtvrtý prkno! Dostaneme všechn benzín a plyn, co budeme potřebovat! Přestaneme se mazat s těma Arabákama a pěkně jim to vytmavíme! A žádný důchodci už tady v Novém Hampshiru nebudou v zimě mrznout jako loni!"

Následovala bouře nadšeného souhlasu. Loni v zimě našli v Portsmouthu v jejím bytě zmrzlou stařenku; zřejmě zemřela poté, co jí plynárny kvůli neplacení odpojily přívod.

"Máme na to, přátelé a sousedi, my to zvládneme! Je tady někdo, kdo si myslí, že to nezvládneme?"

"NE!" zaburácel dav.

"Poslední prkno," pravil Stillson a přistoupil ke kovovému vozíku. Otevřel víko a z vozíku se vyvalila pára. "PÁRKY!"

Z vozíku, v němž Johnny konečně poznal přenosný ohříváč, začal vytahovat hrsti párků. Házel je do davu a nabíral další. Všude létaly párky. "Pro každého muže, ženu nebo dítě v Americe - párek! A až dostanete Grega Stillsona do Sněmovny reprezentantů, můžete si říkat - PÁRKY! KONEČNĚ SE NĚKDO STARÁ TAKY O TOHLE!"

Obraz se změnil. Skupina vlasatých mladíků, kteří vypadali jako technici nějaké rockové skupiny, rozebírali pódium. Tři další uklízeli odpadky, jež tu dav po sobě zanechal. George Herman říkal: "Podle

demokratického kandidáta Davida Bowese je Stillson recesista, jehož cílem je narušit demokratický proces v této zemi. Harrison Fisher si při kritice bere ještě menší servítky. Nazývá Stillsona cynickým pouťovým vyvolavačem, který dělá z celého pojmu svobodných voleb oplzlý vtíp. Ve svých projevech mluví o Stillsonovi jako o jediném členu Americké párkové strany. Skutečnost je ovšem taková: při posledním průzkumu CBS ve třetím volebním obvodu Nového Hampshiru se ukázalo, že pro Davida Bowese je dvacet procent voličů, pro Harrisona Fishera dvacet šest - a pro nezávislého Grega Stillsona překvapivých čtyřicet dva procent. Jistě, do voleb je ještě daleko a ledacos se může změnit. Zatím si však Greg Stillson získal srdce, pokud ne i mysl, voličů třetího obvodu."

V televizi se objevil Herman od pasu nahoru. Na ruce mu nebylo vidět; pak jednu z nich zvedl a ukázalo se, že v ní drží párek. Pořádně si ukousl.

"George Herman, CBS, Ridgeway, Nový Hampshire."

Další záběr ukázal usmívajícího se Waltera Cronkita ve zpravodajském studiu CBS. "Párky," pronesl a uchechl se. "Tak takhle to tedy je..."

Johnny vstal a vypnul televizi. "Já tomu prostě nevěřím," prohlásil. "Ten chlap vážně kandiduje? To není vtíp?"

"Jestli je to vtíp nebo ne, to ať si každý přebere sám," mínil Roger s úsměvem, "ale on skutečně kandiduje. Já jsem sám zarytý republikán, ovšem musím přiznat, že ten Stillson mě docela baví. To víte, že si jako tělesnou stráž najal půl tuctu bývalých motorkářů? Skuteční železní jezdci. Žádní Pekelní andělé nebo tak, i když počítám, že to taky nejsou žádná neviňátka. Zřejmě je nějak převychoval."

Motorkáři jako ochranka. To se Johnnymu moc nelíbilo. Motorkáři dělali ochranku i na tom koncertu Rolling Stones na altamontské dálnici v Kalifornii. Vůbec to tehdy nedopadlo dobře.

"To lidem ti... motorkáři nevadí?"

"Kdepak, tak zlé to není. Vypadají dost slušně. A Stillson má v Ridgewayi pověst člověka, co dokáže zpacifikovat rozjívěnou mládež."

Johnny pochybovačně zabručel.

"Vždyť jste ho viděl," prohlásil Roger a ukázal na televizi. "Je to šašek. Takhle pobíhá po pódiu na každém shromáždění. Hází do davu přílbu - počítám, že už jich takhle spotřeboval nejmíň sto - a rozdává párky. Je to šašek, no a co? Možná se lidi čas od času potřebují zasmát. Dochází nám nafta, inflace se pomalu, ale jistě vymyká kontrole, daně nebyly nikdy vyšší a navíc to vypadá, že si za prezidenta zvolíme nějakýho burana z Georgie. Takže se lidi chtějí tu a tam pobavit. A především chtějí udělat dlouhý nos na politický zřízení, který zřejmě nedokáže vyřešit vůbec nic. Stillson je neškodný."

"Je ho plnej vesmír," usoudil Johnny a oba se zasmáli.

"Šílených politiků je dneska plno, kam se člověk podívá," pokračoval Roger. "V Novém Hampshiru máme Stillsona, co si chce cestu do sněmovny vydláždít párkama, no a co? V Kalifornii mají Hayakawu. Nebo si vezměte našeho nového guvernéra, Meldrima Thomsona. Loni chtěl dostat do výzbroje národní gardy taktický nukleární střely. Tomu už říkám magor."

"Chcete říct, že bude v pořádku, když ty lidi z třetího obvodu zvolí do Washingtonu vesnickýho kašpara?"

"Vy to nechápete," opáčil Chatsworth trpělivě. "Zkuste se na to podívat očima voliče, Johnny. Ve třetím obvodu jsou většinou samí dělníci a kramáři. Na venkově se teprve začíná rozmáhat turistický ruch. Tihle lidi se podívají na Davida Bowese a vidí hladovýho kluka, co se chce nechat zvolit jen pro svůj sladký řečičky a proto, že se tak trošku podobá Dustinovi Hoffmanovi. Mají si myslet, že je to člověk z lidu, protože nosí džíny."

A pak si vezměte Fishera. Aspoň oficiálně je to můj člověk. Tady v Novém Hampshiru jsem pro něj a další republikánské kandidáty organizoval sponzory. Ve Sněmovně sedí tak dlouho, že si nejspíš myslí, že by se Kapitol bez jeho morální podpory sesypal. Nikdy v životě ho nenapadlo nic originálního, nikdy se nepostavil proti stranické linii. Na jméno nemá ani poskvrnku, protože je moc hloupej na to, aby dělal nějaký levoty, i když z té záležitosti s Koreou by asi tak docela čistej nevyšel. Jeho projevy jsou stejně poutavý jako telefonní seznam. Tohle lidi nevědí, i když někdy to začínají tušit. Představa, že Harrison Fisher pro svoje voliče něco dělá, je prostě úplně směšná."

"Takže je třeba zvolit pošuka?"

Chatsworth se mile usmál. "Tihle pošuci někdy odvedou dobrou práci. Vezměte si Bellu Abzugovou. Některým šilencům to docela dobře myslí. A i když se ukáže, že Stillson blbne ve Washingtonu stejně jako doma v Ridgewayi, bude tam sedět jenom dva roky. V osmasedmdesátém ho vykopnou a posadí tam někoho, kdo si z toho vezme poučení."

"Poučení?"

Roger vstal. "Lidi se nikdy nedají oblbovat moc dlouho," prohlásil. "To je to poučení. Přišel na to Adam Clayton Powell. Taky Agnew a Nixon. Prostě... lidi se nesmí oblbovat moc dlouho." Pohlédl na hodinky. "Pojďte se mnou k nám, Johnny, dáme si panáka. Potom jdu s Shelley na večeři, ale jednoho ještě stihneme."

Johnny se usmál a vstal také. "Tak dobře," souhlasil. "Přemluvil jste mě."

KAPITOLA 20

1

V polovině srpna Johnny v sídle Chatsworthů osaměl s Ngo Phatem, který bydlel nad garáží. Chatsworthovi zabednili dům a odjeli do Montrealu na tři týdny odpočinku, než začne nový školní rok a podzimní shon v prádelnách.

Roger nechal Johnnymu klíčky od manželčina mercedesu; když jel za otcem do Pownalu, připadal si jako velké zvíře. Otcova jednání s Charlene MacKenziovou dospěla do kritické fáze a Herb už se ani neobtěžoval s tvrzením, že se o ni zajímá jen proto, aby jí nespádl dům na hlavu. Naopak, dvořil se jí zcela otevřeně, což Johnnyho trochu znervóznilo. Po třech dnech se vrátil zpátky do Chatsworthovic sídla, kde doháněl četbu i psaní dopisů a všeobecně si užíval klidu.

Zrovna seděl na gumovém plovoucím křesle uprostřed bazénu, popíjel Seven-Up a četl si literární přílohu New York Times, když se na kraji bazénu objevil Ngo, zul si sandály a namočil si nohy do vody.

"Ááách," vydechl. "Takhle je to lepší." Usmál se na Johnnyho. "Je tu klid, co?"

"Skoro až moc," přisvědčil Johnny. "Jak jde občanská nauka, Ngo?"

"Velice dobře," odpověděl Ngo. "V sobotu jedeme na výlet do terénu. První. Moc zajímavé. Celá třída bude sjetá."

"Pojede," opravil ho Johnny a musel se usmát, když si představil, jak se celá Ngo Phatova třída láduje LSD nebo lysohlávkami.

"Pardon?" Zdvořile zvedl obočí.

"Celá tvoje třída pojede."

"Aha, díky. Jedeme na politické shromáždění do Trimbullu. Říkáme si všichni, jaké máme štěstí, když se na občanství připravujeme zrovna ve volebním roce. Je to velmi poučné."

"To bych řekl. Na koho se jedete podívat?"

"Jmenuje se Greg Sliss..." Zarazil se a jméno vyslovil znovu pečlivěji. "Greg Stillson, nezávislý kandidát na místo v americké Sněmovně reprezentantů."

"Už jsem o něm slyšel," pravil Johnny. "Mluvili jste o něm ve třídě, Ngo?"

"Ano, již jsme o tomto muži hovořili. Narozen roku 1933. Vystřídal mnoho zaměstnání. Do Nového Hampshire se přistěhoval roku 1964. Náš učitel říkal, že je tu dost dlouho na to, aby ho voliči nepovažovali za převandrovalce."

"Při," opravil Johnny.

Ngo na něj upřel nechápavý zdvořilý pohled.

"Říká se přivandrovalce."

"Ano, díky."

"Nepřipadá ti Stillson trochu divný?"

"V Americe se možná zdá divný," mínil Ngo. "Ve Vietnamu bylo hodně takových. Takových, co jsou..." Zamyslel se a šplouchal drobnýma jemnýma nohama v modrozelené vodě bazénku. Pak se znovu podíval na Johnnyho.

"Neumím to říct anglicky. V naší zemi se hraje taková hra, říká se jí Smějící se tygr. Je hodně stará a velmi oblíbená, jako u vás baseball. Jedno dítě se převlékne za tygra, víš. Navleče si kůži. Potom utíká a

poskakuje a ostatní děti se ho snaží chytat. To dítě v kůži se směje, ale také vrčí a kouše, protože to už je taková hra. V mé zemi, ještě než přišli komunisté, hodně vesnických náčelníků hrálo Smějícího se tygra. Mám pocit, že tento Stillson tu hru také zná."

Johnny se znepokojeně zadíval na Ngoa.

Ngo ovšem nevypadal, že by ho ta představa nějak zneklidnila. Usmíval se. "Tedy pojedeme všichni a přesvědčíme se na vlastní oči. Potom budeme dělat piknik. Já s sebou vezu dva koláče. Myslím, že to bude hezké."

"Zní to lákavě."

"Bude to velmi lákavé," prohlásil Ngo a vstal. "Pak, ve třídě, budeme mluvit o tom, co jsme v Trimbullu viděli. Možná i napíšeme kompozici.

Psát kompozici je mnohem snazší, protože si člověk může vyhledat to správné slovo. Le mot juste."

"Ano, někdy je skutečně lehčí psát. I když jsem na škole nikdy nezažil třídu, která by tomu věřila."

Ngo se usmál. "Jak vám to jde s Chuckem?"

"Jde mu to docela dobře."

"Ano, teď už je spokojený. Nepředstírá to. Je to dobrý chlapec." Narovnal se. "Hezky odpočívej, Johnny. Já si jdu na chvíli schrupnout."

"Dobře."

Díval se na jeho drobnou štíhlou postavu oblečenou do džínsů a vybledlé pracovní košile.

To dítě v kůži se směje, ale také vrčí a kouše, protože to už je taková hra... Mám pocit, že tento Stillson tu hru také zná.

Zase ten neklid.

Nafukovací křeslo se pomalu pohupovalo ve vodě. Slunce se do něj příjemně opíralo. Znovu otevřel literární přílohu, avšak článek, který si četl předtím, jej přestal zajímat. Odložil noviny, odstrkal se na svém malém plavidle ke břehu a vylezl ven. Do Trimbullu to bylo sotva třicet mil. V sobotu by mohl sednout do mercedesu paní Chatsworthové a zajet tam. Podívat se na Grega Stillsona osobně. Pobavit se na jeho vystoupení. A možná... možná mu potřást rukou.

Ne. To ne!

A proč ne? Koneckonců, v letošním volebním roce se politici stali tak trochu jeho koníčkem. Co je tak znepokojivého na tom, že se podívá na dalšího z nich?

On ovšem znepokojený byl, o tom nemohl pochybovat. Srdce mu tlouklo rychleji a silněji, než by mělo, a ještě se mu podařilo upustit noviny do bazénu. S kletbou je vylovil dříve, než se stihly úplně promáčet.

Kdykoli myslel na Grega Stillsona, myšlenky mu bůhvíproč přeskakovaly k Frankovi Doddovi.

Což bylo absurdní. Ze Stillsona nemohl vycítit naprosto nic, když ho jen viděl v televizi.

Neplet' se do toho.

Nu, možná to tak udělám, možná ne. Třeba si v sobotu radši zajedu do Bostonu. Půjdu do kina.

Než se však vrátil do domku pro hosty a převlékl se, zmocnil se ho podivný, tíživý strach. Ten pocit mu už připadal jako starý známý - dobrý přítel, jehož v duchu nenávidíte. Ano, v sobotu pojedou do Bostonu. Bude to tak lepší.

I když si ovšem v následujících měsících Johnny ten den mnohokrát v duchu přehrával, nikdy nepřišel na to, jak nebo proč přesně se stalo, že nakonec dorazil do Trimbullu. Vyjel úplně jiným směrem; chtěl do Bostonu, kde se mohl ve Fenway Parku podívat na Red Sox a pak si možná udělat výlet do Cambridge a prohrabat se v knihkupectvích. Kdyby mu zbyly nějaké peníze (čtyři sta dolarů z Chatsworthovy prémie poslal otci, který je předal Východní maineské nemocnici - byla to jen taková kapka v moři), zašel by do kina Orsona Wellese na ten reggae film Čím jsou tvrdší. Program to byl dobrý a den byl pro něj jako stvořený: ten 19. srpen přímo ztělesňoval představu dokonalého letního dne v Nové Anglii, horkého, jasného a příjemného.

Zašel si do kuchyně ve velkém domě, připravil si k obědu tři pořádné sendviče se šunkou a sýrem, uložil je do staromódního proutěného košíku, který našel v komoře, a po chvilce přemítání k nim přidal balení šesti plechovek Tuborgu. Tehdy se cítil dobře, ba skvěle. Na nějakého Grega Stillsona a jeho provizorní gardu železných jezdců ho ani nenapadlo pomyslet.

Košík položil na podlážku mercedesu a rozjel se na jihovýchod k I-95. Až do tohoto okamžiku bylo

všechno docela jasné. Jenže pak se začaly přidávat další věci. Nejprve vzpomínky na matku na smrtelné posteli. Na její obličej stažený do příšerného šklebu, na její křečovitě sevřenou ruku na příkrývce, na její hlas, jenž zněl, jako by měla plná ústa vaty.

Neříkala jsem ti to? Copak jsem to neříkala?

Johnny dal rádio víc nahlas. Z reproduktorů mercedesu zaburácel dobrý rock'n'roll. Spal sice čtyři a půl roku, avšak rock'n'roll žil dál a měl se k světu, zaplat' Pán Bůh za to. Johnny se rozezpíval s sebou.

Má pro tebe úkol. Neutíkej před ním, Johnny.

Ani rádiu se nedařilo přehlušit hlas jeho mrtvé matky. Nakonec musela mít poslední slovo. Ani v záhrobní nemohla dopustit, aby nebylo po jejím.

Neskrývej se po jeskyních, nenuť ho, aby na tebe seslal velrybu, která by tě spolkla.

Jeho ovšem velryba spolkla. Nejmenovala se Leviathan, ale koma. V černém bříše téhle velryby strávil čtyři a půl roku, což mu docela stačilo.

Objevil se nájezd na dálnici - a zmizel za ním. Do svých myšlenek se zabral natolik, že zapomněl odbočit. Duchové minulosti se prostě nemínili jen tak vzdát a nechat ho na pokoji. Dobrá, nevádí - jakmile najde vhodné místo, otočí se a vrátí.

Nezáleží na hrnčiči, ale na jeho hlíně, Johnny.

"Tak už dost," zabručel. Potřeboval tyhle pitomosti vyhnat z hlavy, nic víc. Jeho matka byla náboženská maniačka, jistě, není to zrovna mile řečeno, ale je to pravda. Nebe v souhvězdí Orionu, andělé v létajících talířích, Boží království pod zemí. Svým způsobem byla stejně střelená jako Greg Stillson.

Prokristapána, nemysli na toho chlapa.

"A až dostanete Grega Stillsona do Sněmovny reprezentantů, můžete si říkat - Párky! Konečně se někdo stará taky o tohle!"

Dorazil k novohampshirské státní silnici číslo 63. Nalevo po ní ležel Concord, Berlin, Riddet's Mill a Trimbull. Johnny bez přemýšlení zahrnul vlevo. Jeho myšlenky se toulaly někde jinde.

Roger Chatsworth, což nebyl žádný zelenáč, dostal z Grega Stillsona takový záchvat smíchu, jako by viděl nejlepšího komika po Busterovi Keatonovi. Je to šašek, Johnny.

A jestliže Stillson není ničím víc, tak proč si s tím dělat hlavu? Zábavný výstředník, kousek čistého papíru, na nějž mohou voliči napsat svůj vzkaz: Vy ostatní jste už tak otřepaní, že jsme se rozhodli místo vás zvolit na dva roky tohohle kašpara. Pravděpodobně ničím jiným Stillson ani být nemohl. Obyčejný neškodný pošuk - nebylo nutné ho srovnávat s ukázkovým ničivým šílenstvím Franka Dodda. A přesto to - bůhvíproč - dělal.

Silnice před ním se rozdvojovala. Nalevo do Berlinu a Riddet's Millu, napravo do Trimbullu a Concordu. Johnny zahrnul vpravo.

Přece se nic nestane, když mu jen potřesu rukou, no ne?

Možná ne. Možná získá dalšího politika do sbírky. Někteří lidé sbírají známky, jiní mince, kdežto Johnny Smith sbírá podání ruky a -

- přiznej si to. Celou tu dobu jsi hledal nějakého toho černého koně.

Ta myšlenka jej zaskočila natolik, že málem zajel ke krajnici a zastavil. Ve zpětném zrcátku zahlédl sám sebe a to, co spatřil, vůbec nebyla ta spokojená a uvolněná tvář, s níž toho dne ráno vstával. Byla to tvář z tiskové konference, tvář člověka, jenž se na kolenou plazil sněhem v Castle Rocku. Byla příliš bledá, s příliš hlubokými vráskami a příliš viditelnými kruhy pod očima.

Ne. To nemůže být pravda.

Jenže to byla pravda. Už to bylo venku, nemohl to popřít. Během prvních třidvaceti let svého života si potřásl rukou s jediným politikem, a to s Edem Muskiem, když si v šestašedesátém přišel pobesedovat s jejich středoškolskou třídou. Za posledních sedm měsíců si podal ruku s dobrým tuctem slavných jmen. A kdykoli k němu některý z nich napřáhl dlaň, nebleskla mu snad hlavou ta samá myšlenka - Co je to za člověka? Co se o něm dozvím?

Nehledal snad celou dobu politický ekvivalent Franka Dodda?

Ano. Bylo tomu tak.

Ovšem na druhou stranu bylo také pravda, že se o žádném z nich s výjimkou Cartera nic nedověděl a to, co vytáhl z Cartera, ho nijak zvlášť neznepekujilo. Carter v něm nevzbudil nic z toho strachu, jaký se ho

zmocnil, když spatřil Grega Stillsona v televizi. Měl pocit, že Stillson dotáhl myšlenku hry na Smějícího se tygra ještě o kousek dál: uvnitř zvířecí kůže se skrývá člověk, to ano. Jenže uvnitř toho člověka se skrývá zvíře.

2

Ať k tomu tedy došlo jakkoli, Johnny nakonec jedl své sendviče v trimbullském městském parku a nikoli na lavici stadiónu ve Fenway. Dorazil sem krátce po poledni a na úřední vývěsce si všiml plakátku, jenž oznamoval shromáždění na třetí hodinu.

Zabloudil do parku v domnění, že takhle dlouho před začátkem akce tam nebude ani noha, avšak narazil zde na desítky dalších návštěvníků, kteří si rozkládali deky, otvírali láhve a usedali k vlastnímu obědu. Vepředu u hudebního pavilónku se činilo několik mužů. Dva z nich ověšovali nízké zábradlíčko vlajkoslávou. Další stál na žebříku a věšel na kruhovou střechu altánku pruhy barevného krepového papíru. Jiní připravovali ozvučení, a jak už si Johnny všiml ve zpravodajství CBS, nešlo o žádnou záležitost za pár supů. Reproduktory nesly značku Altec-Lansing a technici je rozmíst'ovali tak, aby zajistili prostorový zvuk.

Technici (kteří mu pořád připadali, jako by patřili k nějaké kapele jako Eagles nebo Geils) pracovali pečlivě a nezúčastněně. Jejich zkušený, profesionální postup se poněkud neslučoval s představou Stillsona jako roztomilého Syna divočiny.

Věk návštěvníků se pohyboval v rozmezí asi dvaceti let, od pubertálních mladíků po pětatřicátníky. Všichni se skvěle bavili. Kolem se batolila děcka s roztékajícími se nanuky v rukou. Ženy tlachaly mezi sebou a smály se. Muži popíjeli pivo z umělohmotných kelímků. Mezi tím vším pobíhali psi, chňapali po všem, co se dalo, a všechno zalávalo slunce svým přívětivým světlem.

"Zkouška," pronesl jeden z mužů na pódiu stroze do mikrofonů. "Jedna, dvě..." Jeden reproduktor v parku zakvílel zpětnou vazbou a muž na pódiu pokynul rukou, aby ho jeho kolegové posunuli o kus dál. Takhle se nepřipravuje volební mítink, pomyslel si Johnny. Tohle vypadá spíš jako hold imperátorovi,... nebo jako skupinové orgie.

"Jedna, dvě... zkouška, zkouška, zkouška."

Oni ty reproduktory k těm stromům přivazují, uvědomil si Johnny. Nepřítloukají je, ale přivazují. Stillson si potrpěl na ochranu životního prostředí a jeho technikům zřejmě někdo nařídil, že nesmí v městském parku poškodit jediný strom. Vzbudilo to v něm pocit, že celá věc je promyšlena do posledního detailu. Tohle nebylo žádné hup na krávu a je tele.

Na prostranství vlevo od malého (a dávno přeplněného) parkoviště vjely dva žluté školní autobusy. Dveře se otevřely a začali z nich vystupovat muži a ženy zabraní do vzrušeného hovoru. Ostře kontrastovali s ostatním osazenstvem, protože na sobě měli ty nejlepší šaty - muži si vzali obleky nebo aspoň sportovní saka, ženy pak kostýmy nebo elegantní toalety. Rozhlíželi se kolem sebe s téměř dětinským údivem a nadšeným očekáváním; Johnny se musel usmát. To přijel Ngoův kurs občanské nauky pro získání občanství.

Zamířil k nim. Ngo stál vedle jakéhosi muže v manšestrovém obleku a dvou Číňanek.

"Zdravíčko, Ngo," přivítal ho Johnny.

Ngo se na něj usmál. "Johnny!" zvolal. "Rád tě tu vidím, člověče! Tohle je pro stát Nový Hampshire velký den, že?"

"Nejspíš ano," připustil Johnny.

Ngo mu představil svou společnost. Muž v manšestrovém obleku byl Polák. Obě ženy byly sestry a pocházely z Tchajwanu. Jedna z nich se Johnnymu svěřila, jak se těší, že si bude moci po programu s kandidátem potřást rukou, a trochu plaše mu ukázala svůj notýsek na autogramy.

"Jsem moc ráda, že jsem tady v Americe," prohlásila. "Jenom je to tu takové zvláštní, vidíte, pane Smithi?"

Johnny, který se domníval, že všechno kolem něj je takové zvláštní, přisvědčil.

Dvojice instruktorů, jež měla třídu na starosti, začala svolávat své svěřence. "Uvidíme se později, Johnny," loučil se Ngo. "Musíme se sjet."

"Sejít," opravil ho Johnny.

"Ano, díky."

"Příjemnou zábavu, Ngo."

"O tom nepochybuji." Ngovi se v očích objevil záblesk veselí. "Jsem si jist, že to bude velmi zábavné, Johnny."

Asi čtyřicetiletá skupina se vydala na sever do parku, aby si snědla oběd. Johnny se vrátil na své místo a přinutil se sníst jeden sendvič. Chutnal mu jako papír s bílou lepicí pastou.

Celého jeho těla se zmocňovalo nepříjemné napětí.

3

V půl třetí se už park dokonale zaplnil a skoro v něm nebylo k hnutí. Městští strážníci, posílení o malý oddíl státní policie, uzavřeli všechny ulice vedoucí k parku. Celé se to pořád víc podobalo rockovému koncertu. Z reproduktorů vyhrával optimistický, rychlý bluegrass. Po nevinně modré obloze pluly bílé mráčky.

Najednou začali lidé vstávat a natahovat krky; dav se zavlnil jako moře. Johnny vstal také a uvažoval, zda Stillson nepřijel předčasně. To už slyšel vytrvalé burácení motorek, jejichž silné motory řvaly do letního odpoledne a přibližovaly se. Odlesky od nablýskaného chromování se zařizly Johnnymu do očí, ale to už se motocykly řadily na prostranství, kde parkovaly oba autobusy. Žádný automobil s nimi nejel. Johnny vytušil, že jde o předsunutou hlídku.

Jeho neklid se ještě prohloubil. Motorkáři vypadali dost úpravně, měli na sobě čisté seprané džíny a bílé košile, avšak jejich stroje, většinou harleye a BSA, byly předělané k nepoznání: samá vysoká řídítka, chromované výfuky a podivné ozdoby.

Jejich majitelé vypnuli motory, seskočili a vykročili v řadě k hudebnímu pavilónku. Pouze jeden z nich se ohlédl. Beze spěchu přejížděl očima dav a Johnny si i na tu dálku všiml, že má jasně zelené panenky. Vypadalo to, že počítá návštěvnost. Pak pohlédl vlevo, směrem k pětici místních policistů opřených o drátěný plot za hřištěm Malé ligy. Zamával na ně. Jeden policista se předklonil a odplivl si. Celý ten výjev působil dojmem navyklého obřadu a Johnny zneklidněl ještě víc. Muž se zelenýma očima vykročil směrem k pavilónku.

Kromě neklidu, jenž byl jakýmsi podkladem pro všechny jeho ostatní pocity, cítil Johnny především šílenou směsici hrůzy a veselí. Zdálo se mu, jako by ve snu vstoupil do jednoho z těch obrazů, na nichž z cihlových krbů vyjíždějí parní lokomotivy a na větvích visí zplihlé ciferníky hodin. Motorkáři vypadali jako kompars v nějakém koprodukčním filmu o vykořeněné mládeži, kteří se rozhodli hodit se do gala. Čisté seprané džíny měli shrnuté přes těžké vysoké boty s hranatými špičkami, na jejichž nártch Johnny v několika případech zahlédl chromované řetízky. Chróm se na slunci divoce leskl. Všichni se tvářili skoro stejně: dávali vůči davu najevo jistou míru nezávazné dobromyslnosti. Ovšem pod touhle maskou se mohlo skrývat prosté pohrdání těmi mladými přadláky, studenty, co sem přijeli z univerzity v Durhamu, a ostatními dělníky, kteří tu stáli a vítali je potleskem. Všichni měli na košili připnuté dvě placky. Na jedné z nich se skvěla stavební ochranná přílba se zelenou ekologickou nálepkou vpředu. Na druhé bylo heslo: STILLSON JIM NASADÍ NELSONA.

A z každé pravé kapsy džínsů vyčnívalo seřiznuté kulečnickové tágo.

Johnny se obrátil ke svému sousedovi, jenž tu byl s manželkou a malým dítětem. "Jsou tyhle věcičky vůbec povolený?" zajímal se.

"Koho to zajímá," odbyl ho mladý muž se smíchem. "Stejně je mají jenom pro ozdobu." Pořád ještě nepřestal tleskat. "Běž na ně, Gregu!" zahulákal.

Motorkářská čestná stráž se rozestavila do kruhu kolem hudebního pavilónku a zůstala stát v pohovu. Potlesk dozněl, avšak šum pokračoval neztenčenou silou. Kolektivní ústa davu se konečně dočkala předkrmu a shledala jej navýsost chutným.

Hnědé košile, pomyslel si Johnny a znovu si sedl. Jsou to SA-mani, nic víc.

Tak jsou, no a co? Nakonec je to možná takhle dobře. Američané si na fašistické manýry vůbec nepotrpí - ani zarytí pravičáci jako Reagan se o nic takového nepokusili - a to je fakt, ať si Nová levice šílí jak chce a ať si Joan Bazeová napíše písniček, kolik libo. Před osmi lety stál fašistický postup chicagské policie křeslo Huberta Humphreyho. Johnnyho nezajímalo, jak spořádaně tihle chlapi vyhlížejí:

pokud je zaměstnává někdo, kdo kandiduje do Sněmovny reprezentantů, pak je docela možné, že to Stillson zanedlouho sám přežene. Kdyby to nebylo tak šílené, bylo by to k smíchu. Stejně litoval, že sem vůbec jezdil.

4

Těsně před třetí hodinou se vzduchem rozlehlo dunění velkého bubnu; jeho rachot k nim dolehl jako chvění země pod nohama ještě dříve, než ho bylo skutečně slyšet. Postupně se přidávaly další nástroje a spojily se v kutáلك vyhrávající Sousův pochod. Maloměstské volební radovánky, typické pro tak krásný letní den.

Zástup znovu vyskočil na nohy a natáhl krky směrem, odkud se blížila hudba. Zanedlouho se objevila kapela - nejprve kapelnice v krátké sukýnce a bílých kozačkách s bambulkami, pak dvě mažoretky, a za nimi dva uhrovatí chlapi s ponurými výrazy ve tvářích nesli transparent ohlašující, že toto je DECHOVKA TRIMBULLSKÉ STŘEDNÍ ŠKOLY, jako by si to měl každý přítomný nadosmrti zapsat za uši. Po nich následovala samotná kapela, našňořená a upocená v naškrobených bílých uniformách s mosaznými knoflíky.

Dav pro ně udělal místo, a jakmile začala kapela pochodovat na místě, zazněl mohutný potlesk. Za hudebníky jela bílá dodávka Ford, na jejíž střeše stál s rozkročenýma nohama a úsměvem na opálené tváři pod dozadu pošinutou přilbou samotný kandidát. Zvedl příruční megafon a zařval do něj s nezdolným profesionálním nadšením: "NAZDAR VŠICHNI!" "Nazdar, Gregu!" odpověděl dav okamžitě.

Gregu, pomyslel si Johnny s trochou hysterie. Tak my si s tímhle chlapíkem už tykáme.

Stillson seskočil ze střechy dodávky, přičemž se mu podařilo tvářit se, že nejde o žádný zvláštní výkon. Oblečený byl stejně, jak ho Johnny viděl ve zprávách, do džín a khaki blůzy. Vydal se davem směrem k pavilónku, potřásal všem rukama a aspoň se dotýkal těch, jež k němu natahovali přes hlavy diváků stáli v první řadě. Shromáždění se omámeně vlnilo a sunulo k němu; Johnny cítil, jak ho to také táhne stejným směrem.

Ani se ho nedotknu. Kdepak, nic takového.

Jenže dav před ním se najednou poněkud rozestoupil, prošel tedy mezerou a zčistajasna se ocitl v první řadě. Stál tak blízko k hráči na tubu z Dechovky trimbullské střední školy, že mu mohl snadno poklepat prsty na troubu jeho nástroje, kdyby se mu zachtělo.

Stillson se spěšně prodral seřazenou kapelou, aby potřásl rukama i lidem na druhé straně, a Johnny z něj nějakou dobu viděl jen pohybující se žlutou přilbu. Pocítil úlevu. Měl tedy pravdu. Nic se nestane, žádná škoda. Projde druhou stranou jako ten farizej ze slavného příběhu. Dobře. Výborně. A sotva vyleze na pódium, Johnny si posbírá věci a vypadne odtud. Všeho moc škodí.

Motorkáři se rozestavili po obou stranách škvíry mezi davem, aby se zástup nesemkl kolem kandidáta a neutopil ho v lidském moři. Seříznutá tága zůstávala pořád ještě v kapsách, avšak jejich majitelé se tvářili napjatě a bylo vidět, že čekají potíže. Johnny neměl tušení, o jaké potíže by mohlo jít - někdo by mohl třeba kandidátovi hodit na hlavu nanuka -, ovšem poprvé od samého začátku se zdálo, že motorkáře dění kolem zajímá.

Pak se skutečně cosi stalo, i když Johnny přesně nevěděl, o co šlo. K té nadskakující žluté přilbě se natáhla jakási ženská ruka, možná si na ni chtěla jen sáhnout pro štěstí, a jedna ze Stillsonových goril okamžitě zareagovala. Ozval se polekaný výkřik a ženská ruka rychle zmizela. To se však odehrálo na druhé straně kapely.

Zástup dělal nesmírný rámus, což mu znovu připomnělo rockové koncerty, na nichž kdy byl. Takhle nějak by to vypadalo, kdyby se Paul McCartney nebo Elvis Presley rozhodli, že si půjdou potřást rukama s diváky.

Všichni pěkně do rytmu vyvolávali jeho jméno: "GRE-GU... GRE-GU... GRE-GU..."

Mladý muž, který se s rodinkou utábořil vedle Johnnyho, zvedl svého synka nad hlavu, aby jeho potomek lépe viděl. Nějaký jiný mladík s velkou zarudlou jizvou po popálení na tváři mával tabulí s nápisem: ŽIJ SVOBODNĚ ANEBŮ VŮBEC - VŠAK ON UŽ JIM GREG ZATNE TIPEC! Až k uzoufání krásná, asi osmnáctiletá dívka mávala kusem melounu a po opálené paži jí stékala růžová šťáva.

Všude panoval naprostý zmatek a atmosféra byla tak nabitá vzrušením, až skoro bzučela jako dráty vysokého napětí.

A zčistajasna Greg Stillson prorazil vyrovnanými řadami kapely a vrátil se na Johnnyho stranu. Nezastavil se, ale hráče na tubu aspoň srdečně poplácal po zádech.

Když si to později Johnny v hlavě probíral, snažil se přesvědčit sám sebe, že vlastně neměl ani možnost, ani čas ustoupit zpátky do davu; chtěl si namluvit, že dav ho prakticky vehnal Stillsonovi do náruče. Chtěl si namluvit, že Stillson dělal všechno jen proto, aby se zmocnil jeho ruky. Nic z toho nebyla pravda. Čas měl, protože jakási tlustá žena v šílených žlutých šatech objala Stillsona kolem krku a vlepila mu mlaskavý polibek, jež jí Stillson opětoval se smíchem a s prohlášením: "Na tebe se vážně budu pamatovat, zlato." Tloušťice se mohla potřhat smíchy.

Johnny cítil, jak ho zalévá neprostupný chlad, předzvěst transu. Pocit, že nezáleží na ničem jiném než vědět. Dokonce se i lehce pousmál, jenže to nebyl jeho úsměv. Napřáhl ruku, Stillson ji uchopil do obou dlaní a začal jí zuřivě pumpovat.

"Tak, člověče, doufám, že nás podpoříte v..."

Pak se Stillson zarazil. Úplně jako Eileen Magownová. Úplně jako doktor James Brown (ano, jmenuje se jako ten zpěvák). Úplně jako Roger Dussault. Vykulil oči a - co se mu to v nich objevilo? Údiv? Ne. Stillson měl v očích hrůzu.

Ta chvíle jako by trvala věčně. Ve chvíli, kdy se dívali jeden druhému do očí, vystřídalo objektivní čas něco naprosto jiného, jakási dokonalá kamej času. Johnnymu připadalo, že zase prochází tou chromovanou chodbou, jenže tentokrát je s ním Stillson a společně... společně sdílejí (všechno)

Johnny ještě nikdy nezažil tak silný vjem. Všechno se na něj vyřítilo najednou a se strašlivým hukotem jako nějaký hrůzný černý nákladní vlak projíždějící úzkým tunelem, jako lokomotiva, která se žene vpřed s jediným rozsvíceným reflektorem vpředu, a ten reflektor věděl všechno a jeho světlo propichovalo Johnnyho Smithe jako špendlík brouka. Neměl kam utéci a to dokonalé vědomí ho převálcovalo a srovnalo se zemí, zatímco ten vlak z temnot uháněl někde nad ním.

Chtělo se mu vykřiknout, jenže ho neposlouchal ani jazyk, ani hlas.

Jediný obraz, před nímž nemohl uniknout

(jako by se začínala zatahovat modrá clona)

bylo vidění Grega Stillsona, jak skládá přísahu. Skládal ji do rukou starce s poníženým a vyděšeným výrazem myšky zahnané do kouta nesmírně schopným a ostříleným (tygrem)

venkovským kocourem. Jednu ruku držel Stillson na Bibli, druhou měl zvednutou. Muselo to být až za mnoho let, protože Stillson zatím přišel o většinu vlasů. Stařec něco říkal a Stillson to po něm opakoval. Stillson říkal

(modrá clona je stále silnější, halí věci a vymazává je z obrazu, ta milosrdná modrá clona, Stillsonův obličej je skrytý za tou modří... a za žlutou... žlutou jako pruhy na kůži tygra)

že tak bude činit "a k tomu mu dopomáhej Bůh". Tváří se slavnostně, ponuře a vyrovnaně, avšak v hrudi mu tepe divoká radost a burácí mu v mozku. To proto, že ten muž s pohledem vyděšené myši je předseda Nejvyššího soudu Spojených států amerických a

(panebože ta clona ta modrá clona ty žluté pruhy)

všechno začíná pomalu mizet za tou modrou clonou, i když to vlastně není clona, je to něco skutečného.

Je to

(v budoucnosti v mrtvé zóně)

něco z budoucnosti. Jeho? Stillsonovy? Johnny nevěděl.

Měl pocit, že se vznáší, že letí tou modří a nad jakýmsi zoufalými výjevy, na něž nijak zvlášť dobře neviděl. Tím vším pronikal hlas Grega Stillsona, hlas laciné imitace Boha nebo operetního záhrobi:

"PROJEDU MEZI NIMA JAKO NŮŽ MÁSLEM! PROLÍTNU JIMA JAKO NAMYDLENEJ BLESK!"

"Tygr," zašeptal Johnny ochraptěle. "Za tou modrou clonou je tygr. Za tou žlutou."

A pak se všechno - obrazy, výjevy i slova - ztratilo v sílicím hukotu zapomnění. Zdálo se mu, že cítí

jakýsi nasládlý kovový pach, jako když se pálí elektrické dráty. Jeho vnitřní oko se na okamžik otevřelo ještě víc a hledalo zdroj toho pachu: modrá a žlutá, jež zahalovaly všechno kolem, se jakoby spojovaly, slévaly... do něčeho pevného a odněkud zevnitř se ozýval vzdálený, poděšený ženský křik: "Vrať mi ho, ty hajzle!"

Potom to zmizelo.

Jak dlouho tam tak stáli? uvažoval později. Počítal, že možná pět vteřin. Pak začal Stillson odtahovat ruku, rvát ji z jeho sevření, civěl na něj s otevřenou pusou a pod letním opálením se mu z tváře vytratila všechna barva. Johnny viděl i plomby v jeho stoličkách.

Ve Stillsonově obličej se zračil strašlivý děs.

Dobře! chtělo se Johnnymu zakřičet. Výborně! Rozklepej se, až se rozsypeš! Odrovnej se! Rozpadni se! Vylítí do povětří! Udělej pro svět něco dobrého a chcípni!

To už k nim spěchali dva motorkáři, tentokrát měli seříznutá tága venku z kapes a Johnny ucítil jakýsi hloupý strach, protože ho budou bít, budou ho mlátit přes hlavu těmi svými tágy, budou předstírat, že hlava Johnnyho Smithe je černá osmička, kterou teď pošlou rovnou do díry, zpátky do temnot komatu, z nějž se už neprobere, aby někomu řekl, co viděl, nebo aby na tom něco změnil.

Ten pocit zkázy - panebože! Bylo v tom všechno!

Pokusil se ucouvnout. Lidé se na okamžik rozptýlili, ale pak se znovu semkli a křičeli hrůzou (či možná vzrušením). Stillson se obracel ke svým strážcům a pomalu se vzpamatovával; vrtěl hlavou a pokoušel se je zadržet.

Co se dělo dál, Johnny už neviděl. Potácel se s hlavou skloněnou a pomrkával jako opilec na konci týdenního flámu. Pak jej zalil ten sílicí hukot zapomnění a Johnny se mu poddal, dokonce s chutí. Ztratil vědomí.

KAPITOLA 21

1

"Ne," odpověděl náčelník trimbullské policie na Johnnyho otázku, "nejste z ničeho obviněn. Taky nejste zatčen. A nemusíte nám ani odpovídat na žádné otázky. Jenom bychom vám byli moc vděční, kdybyste to přece jenom udělal."

"Moc vděční," zdůraznil muž v konzervativním obleku. Jmenoval se Edgar Lancte a pracoval pro bostonskou pobočku Federálního vyšetřovacího úřadu. Zdálo se mu, že Johnny Smith vypadá na umření. Nad levým obočím se mu rýsoval namodralý otok, jehož barva rychle získávala nachový odstín. Když Johnny omdlel, dopadl velmi tvrdě buďto na botu nějakého hráče z kapely, nebo na okovanou špičku kanady jednoho z motorkářů. Lancte dával v duchu přednost druhé možnosti. Motorkářova noha se navíc zřejmě v okamžiku nárazu dost rychle pohybovala. Smith byl bledý jako stěna, a když pil vodu z papírového kelímku, který mu policejní náčelník Bass podal, ruce se mu klepaly. Jedno víčko mu nervózně pošukávalo. Připomínal čítankový případ rádoby atentátníka, ovšem jediný nebezpečnější předmět, co u něj našli, byly nůžičky na nehty. Lancte si ovšem tento dojem uložil do paměti - své povolání nezapřel.

"Co vám můžu říct?" ptal se Johnny. Probral se na kavalcí v odemčené cele. Hlava ho bolela, že skoro neviděl. Bolest teď pomalu ustupovala a zanechávala po sobě podivný pocit prázdnoty. Trochu si připadal, jako by mu někdo vybral všechny vnitřnosti a místo nich ho vycpal cupaninou. V uších mu zněl jakýsi vysoký a vytrvalý zvuk - ani ne zvonění, jako spíše nepřetržitý bzukot. Bylo devět hodin večer. Stillsonův doprovod už dávno odjel z města. I horké párky už došly.

"Můžete nám říct přesně, co se tam stalo," pravil Bass.

"Bylo horko. Nejspíš jsem ze samého rozrušení omdlel."

"Nejste tak trochu invalida?" nadhodil Lancte jakoby nic.

Johnny se na něj upřeně zadíval. "Podívejte, pane Lancte, nehrajte si se mnou. Jestli víte, kdo jsem, tak to řekněte."

"Já to vím," odvětil Lancte. "Možná jste doopravdy jasnovidec."

"Na to nemusím být jasnovidec, abych věděl, co můžu čekat od agenta FBI," ucedil Johnny.

"Vy jste přece z Maine, Johnny. Narodil jste se tam, vyrůstal tam. Co takový mladík z Maine pohledává v Novém Hampshiru?"

"Učí."

"Chatsworthova kluka?"

"Tak ještě jednou a naposledy: když to víte, proč se ptáte? Ledaže byste mě z něčeho podezíral." Lancte si zapálil mentolovou cigaretu. "Bohatá rodina."

"Ano. To tedy ano."

"Vy fandíte Stillsonovi, Johnny?" vystřelil Bass. Johnny neměl nijak v lásce ty, kdo ho hned při prvním setkání oslovovali křestním jménem, a tihle dva to dělali od samého začátku. Znervózňovalo ho to.

"A vy?" zeptal se.

Bass pohrdavě zafrkal. "Asi tak před pěti lety jsme měli tady v Trimbullu celodenní folkrockovej koncert. Na pozemcích Hakea Jamiesona. Městská rada z toho nadšená nebyla, ale museli to nechat bejt, aby taky udělali něco pro mladý. Říkali jsme si, že se tak dvě stovky místních sejdou na Hakeově louce a budou poslouchat muziku. Místo toho jsme jich tu měli šestnáct set, všichni kouřili trávu a chlatali tvrdej rovnou z flašky. Nadělali pekelnej bordel, rada se naštvála a vyhlásila, že už další koncert nepovolí, a oni byli hned celý ublížený, div nebuleli, a prej: „Proč jako? Dyk se nikomu nic nestalo, no ne?“ Takže podle nich si mohli klidně dělat bordel po libosti, hlavně když se nikomu nic nestalo. To samý si myslím o tom Stillsonovi. Pamatuju, jak jednou..."

"Vy nemáte se Stillsonem žádné nevyřízené účty, vidíte, Johnny?" zeptal se Lancte. "Není mezi vámi nic osobního?" Věnoval mu otcovský úsměv, jímž ho přímo vybízela, aby se svěřil.

"Ještě před šesti týdny jsem ani nevěděl, že někdo takový existuje."

"Ano, jistě, ovšem to není tak docela odpověď na mou otázku, nemyslíte?"

Johnny chvíli mlčel. "Jsem z něho nervózní," pronesl nakonec.

"Tím jste mi taky tak úplně neodpověděl."

"Ale ano. Myslím, že ano."

"Nejste tak vstřícný, jak bychom si přáli," zalitoval Lancte.

Johnny se obrátil k Bassovi. "To voláte FBI na každého, kdo ve vašem městě omdlí na nějaké veřejné akci, náčelníku Bassi?"

Bass se zatvářil rozpačitě. "Tedy... to ne. Samozřejmě, že ne."

"Když jste sebou praštil, zrovna jste si potřásal rukou se Stillsonem," připomněl Lancte. "vypadal jste na umření. A Stillson taky neměl zrovna zdravou barvu, jako by viděl ducha. Můžete mluvit o štěstí, Johnny. Měl jste štěstí, že vám jeho kamarádíčkové neudělali z lebky mešní kalich. Ti chlapi si mysleli, že jste na něj vytáhl pistoli."

Johnny se zadíval na Lancteho a cítil, jak ho zalévá pocit naprostého úžasu. Přejel pohledem na Basse a zpátky na agenta FBI. "Vy jste tam byl," pravil. "Bass vás nevolal telefonem. Byl jste tam. Na tom shromáždění."

Lancte típl cigaretu. "Ano. Byl jsem tam."

"Proč se o Stillsona zajímá FBI?" Johnny tu otázku skoro vyštěkl.

"Radši si promluvíme o vás, Johnny. Co si..."

"Ne, promluvmě si o Stillsonovi. A taky o jeho kamarádíčcích, jak jim říkáte. Není to proti zákonu, když s sebou nosí seříznutá kulečnicková tága?"

"Není," odpověděl Bass. Lancte na něj vrhl varovný pohled, jenže Bass si ho buďto nevšiml, nebo nechtěl všimnout. "Tága, baseballové páčky, golfové hole. Na to žádný zákon nemáme."

"Slyšel jsem, že pár z těch lidí jsou bývalí železni jezdcí. Motorkáři."

"Někteří z nich patřili k jednomu klubu z New Jersey, další k jinému klubu z New Yorku, a to je..."

"Náčelníku Bassi," skočil mu do řeči Lancte. "Opravdu si nemyslím, že teď je vhodná doba..."

"Nevidím důvod, proč bych mu to neměl povědět," odsekl Bass. "Jsou to chuligáni, mizerové, lumpové. Před lety se pár z nich potloukalo po Hamptons, když tam měli ty nepokoje. Někteří z nich patřili k motorkářskému klubu Ďábelská dvanáctka, rozpustili ho v roce 1972. Stillsonovi dělá pravou ruku chlapík jménem Sonny Elliman. Býval to předseda Ďábelský dvanáctky. Už ho kolikrát zatkli, ale nikdy ho na nic nedostali."

"V tom se mýlíte, náčelníku," ozval se Lancte a zapálil si další cigaretu. "Ve státě Washington se v roce 1973 dopustil dopravního přestupku, když odbočoval vlevo na zakázaném místě. Zřekl se práva na soud a zaplatil pokutu pětadvacet dolarů."

Johnny vstal a pomalu zamířil k chladicímu zařízení na vodu, aby si natočil další kelímek. Lancte ho se zájmem pozoroval.

"Takže vy jste jenom omdlel, ano?" prohodil.

"Ne," odušil Johnny, aniž se otočil. "Chtěl jsem ho zastřelit bazukou. Jenže na poslední chvíli mi selhaly bionický obvody."

Lancte si povzdechl.

Bass pravil: "Můžete jít, jestli chcete."

"Děkuji."

"Jenom vám to řeknu tak, jak by vám to řekl tady pan Lancte. Být vámi, tak se v budoucnu držím dál od Stillsonových srazů. Tedy, jestli si chcete zachovat zdravou kůži. Je zvláštní, co všechno se může stát lidem, když se Gregovi Stillsonovi nezamlouvají..."

"Vážně?" zeptal se Johnny. Napil se vody.

"Tyhle věci už leží mimo vaši pravomoc, náčelníku Bassi," prohlásil Lancte. Upíral na Basse velmi ostrý, chladný pohled.

"Tak dobře," na to Bass klidně.

"Zřejmě neuškodí, když vám povím, že na jeho srazech došlo i k jiným incidentům," pokračoval Lancte.

"V Ridgewayi ztloukli jednu těhotnou ženu, která pak potratila. Stalo se to hned po tom Stillsonově mítinku, co natáčela CBS. Tvrdila, že nedokáže útočnicka identifikovat, ovšem my si myslíme, že šlo o někoho z těch Stillsonových motorkářů. Před měsícem utrpěl jeden čtrnáctiletý kluk frakturu lebky. Měl u sebe stříkací pistolku. Taky by nedokázal útočnicka poznat. Ovšem kvůli té stříkací pistolce se domníváme, že to ochranka trochu přehnal."

Nádherně řečeno, pomyslel si Johnny.

"Copak jste nenašli žádného svědka?"

"Žádného, který by byl ochoten mluvit." Lancte se hořce usmál a odklepl popel z cigarety. "Lidi stojí při něm."

Johnny si vzpomněl na mladého muže, jak drží nad hlavou malého synka, aby si mohl lépe prohlédnout Grega Stillsona. Koho to zajímá? Stejně je mají jen pro ozdobu.

"Takže mu přidělili i vlastního agenta FBI."

Lancte pokrčil rameny a vyslal k němu odzbrojující úsměv. "Co vám na to mám říct? I když, mimochodem, Johnny, to není žádná procházka růžovým sadem. Někdy z toho mám strach. Ten chlap má v sobě nějaký zatracený kouzlo. Kdyby na mě ukázal z pódia a pověděl těm lidem, co jsem zač, nejspíš by mě pověsili na první lucernu."

Johnny si vzpomněl na odpolední shromáždění a na krásnou dívku, která hystericky mávala svým kusem melounu. "Asi máte pravdu," připustil.

"Takže, pokud víte něco, co by mi pomohlo..." Lancte se k němu naklonil a jeho odzbrojující úsměv nabral trochu šelmovský odstín. "Možná jste z něho něco vycítil. Možná vás právě tohle dostalo."

"Možná ano," odpověděl Johnny. Neusmál se.

"Takže?"

V první chvíli Johnny uvažoval o tom, že mu všechno poví. Pak si to rozmyslel. "Viděl jsem ho v televizi. Dneska jsem neměl nic zvláštního na práci, takže jsem si řekl, že bych sem mohl zajet a prohlédnout si ho osobně. Počítám, že jsem nebyl jediný přespolní, co uvažoval takhle."

"To teda ne," vmísil se Bass.

"A to je všechno?" ptal se Lancte.

"To je všechno," odpověděl Johnny a zaváhal. "Jenom... myslím si, že ty volby vyhraje."

"My o tom nepochybujeme," ujistil ho Lancte. "Ledaže bychom na něj něco vyhrabali. A do té doby plně souhlasím tady s náčelníkem. Vyhýbejte se Stillsonovým mítinkům."

"Nemějte strach." Johnny zmuchlal kelímek a zahodil ho. "Rád jsem si s vámi popovídal, pánové, ale teď mám před sebou dlouhou cestu do Durhamu."

"Kdy se vrátíte do Maine, Johnny?" otázal se Lancte jen tak mimochodem.

"Nevím." Z Lancteho, štíhlého a elegantního, který si poklepával čerstvou cigaretou o ciferník náramkových hodinek, přešel pohledem na Basse, mohutného a unaveného chlapa s tváří baseta. "Myslí si někdo z vás, že bude chtít ještě výš? Tedy, pokud se dostane do Kongresu?"

"Bože, jen to ne," vydechl Bass a obrátil oči v sloup.

"Takových už bylo," mínil Lancte. Jeho oči, tak hnědé, až byly skoro černé, neopouštěly Johnnyho ani na okamžik. "Jsou jako takové ty radioaktivní prvky, co jsou tak nestabilní, že dlouho nevydrží. Lidí jako Stillson nemají žádnou trvalou voličskou základnu, jenom partu lidí, kteří se dají dohromady za určitým účelem a pak se rozejdou. Viděl jste dneska ten zástup? Jak tam studenti a dělníci provolávali slávu stejnému člověku? Tohle není politika, to je spíš móda, jako byly obruče, mývalí čepice nebo sestřihy na Beatles. Posedí si ve Sněmovně, do roku 1978 bude obědvat zadarmo, a tím to skončí. S tím můžete počítat."

Právě o tom však Johnny pochyboval.

2

Nazítří získala levá část Johnnyho čela velmi živé zbarvení. Tmavě purpurová - skoro černá - modřina nad obočím přecházela do červené a strašidelně výrazné žluté na spánku a ve vlasech. Oční víčko měl lehce nateklé, což vzbuzovalo dojem, že chlípně pomrkává jako nějaký komik v kabaretu.

Udělal v bazénu dvacet temp a zhroutil se do lehátka, sotva dechu popadal. Cítil se hrozně. V noci spal sotva čtyři hodiny a celou tu dobu jej ještě pronásledovaly noční můry.

"Zdravíčko, Johnny... jak se daří, člověče?"

Otočil se. Ngo se na něj mile usmíval. Měl na sobě pracovní šaty a zahradnické rukavice. Za ním stál červený dětský voziček naložený semenáčky borovic s kořeny zabalenými v jutě. Johnny si vzpomněl, jak Ngo borovičkám přezdívá, a prohodil: "Koukám, že sázíš další plevel."

Ngo nakrčil nos. "Bohužel ano. Pan Chatsworth je zbožňuje. Povídám mu, že je to plevel. Že Nová Anglie je plná takových stromů. On se jen takhle zatváří..." Ngo zkrivil tvář do podoby nestvůry z nočního hororu. "...a řekne mi: „Jenom je zasad’."

Johnny se zasmál. Tohle byl celý Roger Chatsworth: vždycky muselo být po jeho. "Jak se ti líbil mítink?" Ngo se pousmál. "Velmi poučné," odpověděl. Z jeho očí se nedalo vyčíst nic. Té duhy na Johnnyho čele jako by si ani nevšiml. "Ano, velmi poučné to bylo, všichni jsme se skvěle bavili."

"To je dobře."

"A ty?"

"Já se tak dobře nebavil." Johnny se lehce dotkl prsty potlučeného místa. Bylo velmi citlivé.

"Ano, to je zlé, měl by sis na to dát biftek," mínil Ngo, stále se svým lehkým úsměvem.

"Co si o něm myslíš, Ngo? Co si o něm myslí tvoje třída? Ten tvůj známý Polák? Nebo Ruth Chenová a její sestra?"

"Cestou zpátky jsme o tom nemluvili, naši učitelé si to nepřáli. Přemýšlejte o tom, co jste viděli, řekli nám. Myslím, že příští úterý o tom budeme psát kompozici. Ano, jsem si tím téměř naprosto jist. Celá třída bude psát kompozici."

"Co do té kompozice napíšeš?"

Ngo pohlédl na modrou letní oblohu. Obloha mu úsměv opětovala. Byl to drobný mužík s prvním popraškem stříbra ve vlasech. Johnny o něm nevěděl skoro nic - nevěděl, jestli byl někdy ženatý, jestli měl děti, jestli uprchl před vietnamskými komunisty, jestli pochází ze Saigonu nebo odněkud z venkova. Neměl ani tušení, jaké má Ngo politické přesvědčení, pokud nějaké.

"Mluvili jsme o hře na Smějíciho se tygra," pravil Ngo. "Pamatuješ?"

"Ano," přisvědčil Johnny.

"Povím ti něco o skutečných tygrech. Když jsem byl malý, v okolí naší vesnice řádil tygr. Stal se z něj le mangeur d'hommes, lidožrout, chápeš, jenže on žral jen chlapce, dívky a stařeny, protože byla válka a nebyli tam žádní muži, které by mohl žrát. Ne ta válka, co ji pamatuješ, to byla druhá světová válka. Tomu tygrovi prostě zachutnalo lidské maso. A kdo mohl takové stvoření zabít v tak ubohé vesnici, kde nejmladšímu muži bylo šedesát let a měl jednu ruku a nejstaršímu chlapci bylo sedm, a to jsem byl já?"

Jednoho dne jsme tygra našli v jámě, kam jsme ho nalákali na mrtvolu jedné ženy. Je hrozné dát do pastí jako návnadu člověka stvořeného k obrazu Božímu, napíšu ve své kompozici, jenže ještě hroznější je nedělat nic a nechat zlého tygra, aby trhal na kusy malé děti. A ve své kompozici také napíšu, že ten zlý tygr byl ještě živý, když jsme ho našli. Narazil se na špičatý kůl, ale ještě žil. Utloukli jsme ho holemi a motyčkami. Samí starci a ženy a děti, některé děti byly tak vzrušené a vyděšené, že si močily do kalhot. Tygr spadl do jámy a my ho utloukli motyčkami, protože muži z naší vesnice odešli, aby bojovali proti Japoncům. Myslím, že tenhle Stillson je jako ten zlý tygr, co mu zachutnalo lidské maso. Myslím, že by se na něj měla nastražit past, do níž by měl spadnout. A pokud by ještě žil, bylo by podle mne nutné ho utlouci k smrti."

Věnoval Johnnymu milý úsměv pod jasným letním sluncem.

"To si opravdu myslíš?" zajímal se Johnny.

"Ano, jistě," na to Ngo. Mluvil zvesela, jako by nešlo o nic závažného. "Opravdu nevím, co na to řekne můj učitel, až mu tuhle kompozici odevzdám." Pokrčil rameny. "Možná řekne: ‚Ngo, ještě nejsi připraven pro americký způsob života.‘ Ale já řeknu po pravdě, co cítím. Co si myslíš ty, Johnny?" Jeho oči na okamžik spočinuly na modřině.

"Myslím, že je nebezpečný," odvětil Johnny. "Myslím... já vím, že je nebezpečný."

"Opravdu?" odušil Ngo. "Ano, věřím, že to víš. Tvoji krajané z Nového Hampshiru ho mají za roztomilého šaška. Vidí v něm něco podobného, jako mnozí na tomto světě vidí v tom černochovi, Idim Aminu Dadovi. Ale ty ne."

"Ne," prohlásil Johnny. "Ovšem navrhopat pro něj smrt..."

"Politickou smrt," upřesnil Ngo s úsměvem. "Jenom tvrdím, že je třeba ho zabít politicky."

"A když ho nepůjde politicky odrovnat?"

Ngo se na Johnnyho zeširoka usmál. Natáhl ukazováček, ohnul palec a škulb jím. "Prásk," pronesl tiše.

"Prásk, prásk, prásk."

"Ne," mýnil Johnny; samotného jej překvapilo, jak ochraptěle zní jeho hlas. "To není nikdy řešení. Nikdy."

"Opravdu ne? Myslel jsem, že tohle řešení vy Američané používáte dost často." Ngo se chopil červeného vozíčku. "Musím zasázat ten plevel, Johnny. Tak zatím, člověče."

Johnny se za ním díval, jak ve svém khaki oděvu a mokasínech táhne vozík s borovými semenáčky. Pak mu zmizel za rohem domu.

Ne. Zabíjet znamená jenom zasévat další dračí zuby. Já tomu věřím. Věřím tomu z celého srdce.

3

Prvního listopadového úterý, jež náhodou připadlo na druhý den v měsíci, se Johnny Smith rozvaloval na pohovce ve svém obývacím pokoji s kuchyní a sledoval v televizi volební zpravodajství. Chancellor a Brinkley měli před sebou velkou elektronickou mapu, na níž se barevně zobrazovaly výsledky prezidentských voleb podle jednotlivých států. Teď, kolem půlnoci, to mezi Fordem a Carterem bylo skoro vyrovnané. Johnny ovšem nepochyboval o tom, že nakonec vyhraje Carter.

Také Greg Stillson vyhrál.

O jeho vítězství se hodně psalo v místních novinách, ale tématu se chopila i některá celonárodní média a porovnávala jeho vítězství s vítězstvím Jamese Longleyho, nezávislého guvernéra státu Maine, o dva roky dříve.

Chancellor říkal: "Poslední průzkumy, na jejichž základě se zdálo, že republikánský kandidát a současný poslanec Harrison Fisher dohání protivníkův náskok, byly zřejmě mylné; NBC předpovídá, že Stillson, který vedl svou kampaň v ochranné přílbě a s tvrzením, že všechno odpad se má poslat do vesmíru, získal čtyřicet šest procent hlasů oproti Fisherovým jednatřiceti. V obvodě, kde byli demokraté vždy jen chudými příbuznými, získal David Bowes pouhých třiatdvacet procent hlasů."

"Takže," uzavřel Brinkley, "v Novém Hampshiru nastává éra teplých párků... aspoň na příští dva roky."

Usmál se a Chancellor jej následoval. Režie pustila reklamní šot. Johnny se neusmíval; myslel na tygry. V období mezi mítinkem v Trimbullu a volbami měl Johnny napilno. Dále pracoval s Chuckem a Chuck se stále zlepšoval, pomalu, ale jistě. V létě se zapsal do dvou doučovacích kursů, oba s úspěchem absolvoval a zachoval si možnost i nadále reprezentovat školu ve sportu. Nyní, na konci fotbalové

sezóny, to dokonce vypadalo, že jej novináři z Gannettova koncernu jmenují do novoanglického "týmu snů". Kolem se už začali opatrně, skoro obřadně hemžit lanáři z univerzitních týmů, avšak ukázalo se, že budou muset ještě rok počkat: Chuck se s otcem dohodl, že půjde na rok do stovingtonské přípravy, dobré soukromé školy ve Vermontu. Johnnyho napadlo, že ve Stovingtonu budou bez sebe radostí. Tahle vermontská škola už tradičně stavěla do soutěží vynikající fotbalové týmy, ale její hráči americké kopané nikdy za moc nestáli. Nejspíš mu sami nabídnou plné stipendium a k tomu zlatý klíč od dívčích kolejí.

Podle Johnnyho šlo o rozumné rozhodnutí. Jakmile k němu s otcem dospěli a Chuck se přestal bát, že bude muset každou chvíli skládat všeobecné zkoušky, začal postupovat přímo mílovými kroky. Koncem září zajel Johnny na víkend do Pownalu; poté, co celý páteční večer pozoroval Herba, jak neví co s rukama a jak se bouřlivě chechtá vtipům v televizi, které ani nijak zvláště zábavné nebyly, zeptal se ho, co se děje.

"Nic se neděje," opáčil Herb, nervózně se usmál a promnul si ruce jako účetní, jenž právě zjistil, že firma, do níž investoval své celoživotní úspory, zkrachovala. "Nic se neděje, co by se mělo dít, synku?"

"Tak dobrá, na co myslíš?"

Herb se přestal usmívat, ale ruce si mnul dál. "Já vážně nevím, jak ti to říct, Johnny. Totiž..."

"Jde o Charlene?"

"No, vlastně ano. Jde o ni."

"Požádals ji o ruku."

Herb se na Johnnyho stydlivě podíval. "Co říkáš tomu, že bys ve svých devětadvaceti letech mohl mít macechu?"

Johnny se zazubil od ucha k uchu. "Nijak mi to nevadí. Blahopřeju, tati."

Herb se na něj s úlevou usmál. "Hm, díky. Docela se ti přiznám, že jsem měl strach ti o tom povědět. Já vím, cos mi říkal, když jsme o tom mluvili předtím, jenže lidi kolikrát mají na věc jiné názory, když je jenom možná, a jakmile se má skutečně stát, tak obrátí na čtyřáku. Já jsem tvou mámu miloval, Johnny. A nejspíš ji budu milovat vždycky."

"Já vím, tati."

"Jenomže jsem sám a Charlene taky a... no, nejspíš můžeme jeden druhému pomoci."

Johnny přistoupil k otci a dal mu pusku. "Tak všechno nejlepší. Víím, že se vám to podaří."

"Jsi dobrý syn, Johnny." Herb si vytáhl ze zadní kapsy kapesník a otřel si oči. "Už jsme mysleli, že o tebe přijdeme. Teda aspoň já. Vera neztrácela naději. Pořád věřila, že to dobře dopadne. Víš, Johnny, já..."

"Ne, tati. Je to za námi."

"Když já musím," vyhrkl. "Už mi to leží v hlavě rok a půl. Johnny, já jsem se modlil, abys umřel. Můj vlastní syn, a já se modlil k Bohu, aby si ho vzal." Znovu si otřel oči a schoval kapesník. "Nakonec se ukázalo, že Bůh měl trochu lepší přehled než já. Johnny... Půjdeš mi za svědka?"

Johnnyho se zmocnil pocit, který měl hodně společného se smutkem, i když o něj přesně nešlo. "S radostí," odpověděl.

"Díky. Jsem rád... jsem rád, že jsem to ze sebe konečně dostal. Hned je mi líp, jako už dlouho ne."

"Už máte naplánovaný datum?"

"Po pravdě řečeno jo. Co říkáš druhému lednu?"

"To zní dobře," souhlasil Johnny. "Můžeš se mnou počítat."

"Nejspíš prodáme oba domy," prohlásil Herb. "Našli jsme si takovou farmu v Biddefordu. Je to tam hezký. Dvacet akrů pozemků. Z toho půlka je les. Začneme hezky znova."

"Ano. Začít znova, to je vždycky dobře."

"Nebudeš mít nic proti tomu, když tenhle barák prodám?" zeptal se Herb úzkostlivě.

"Jenom takovou malou bolístku," na to Johnny. "Nic víc."

"Jo, tak přesně to cítím i já. Takovou bolístku." Usmál se. "Já ji mám někde u srdce. A ty?"

"Taky tak," odvětil Johnny.

"Jak se ti tam vlastně daří?"

"Dobře."

"Tomu klukovi to jde?"

"Jako po másle," odpověděl Johnny otcovým oblíbeným úslovím a usmál se.

"Jak dlouho počítáš, že tam zůstaneš?"

"Jak dlouho budu dělat s Chuckem? Nejspíš tam vydržím celý školní rok, když budou chtít. Mít jen jednoho žáka pro mne byla nová zkušenost. Líbí se mi to. Byla to dobrá práce. Řekl bych, že přímo čítankově dobrá."

"A co potom?"

Johnny zavrtěl hlavou. "Ještě nevím. Ale vím jednu věc."

"A to?"

"Že zajedu pro flašku šampaňského. Ať se na oslavu pořádně zřídíme."

Jeho otec tehdy vstal a poplácal ho po zádech. "Vezmi radši dvě," poradil mu.

Pořád ještě mu občas chodily dopisy od Sáry Hazlettové. V dubnu čekala s Waltem druhé dítě. Johnny jí odepsal, že přeje všechno nejlepší jak jí, tak Waltovi ve volbách. Někdy vzpomínal na to dlouhé, neuspěchané odpoledne, jež spolu strávili. Tuhle vzpomínku si ani nechtěl vybavovat příliš často; kdyby ji neustále vystavoval světlu paměti, bál se, že by vybledla jako zarudlé fotografie z maturitního tabla.

Na podzim to zkoušel se dvěma dívkami, jednou dokonce se starší, čerstvě rozvedenou sestrou Chuckovy přítelkyně, avšak nic z toho nebylo.

Většinu volného času ostatně trávil ve společnosti Gregoryho Ammase Stillsona.

Stal se z něj náruživý zájemce o všechno, co se týkalo Stillsona. V šatníku měl pod prádlem, ponožkami a letními tričky schované tři trhací bloky plné poznámek, úvah a kopií novinových článků.

Trochu ho znepokojovalo, že to vůbec dělá. Když za noci připisoval tenkým čínským perem své poznámky k vylepeným výstřížkům, připadal si někdy jako Arthur Bremmer nebo ta Moorová, co se pokoušela zastřelit Jerryho Forda. Věděl, že vidět ho takhle Edgar Lancte, nebojácny to poskok FBI, měl by odposlech v telefonu, obývacím pokoji i koupelně, ani by nemrkl. Naproti přes ulici by parkovalo nákladní auto nábytkářské firmy Acme, ovšem místo nábytku by obsahovalo kamery, mikrofony a Bůh ví, co ještě.

Neustále si připomínal, že není žádný Bremmer a že Stillsonem není posedlý, ale věřil tomu tím méně, čím více volných odpolední trávil v univerzitní knihovně, kde se prohraboval starými novinami a časopisy a cpal desetníky do kopírky. A ještě méně tomu věřil, když pak dlouho do noci sepisoval své myšlenky a hledal vhodné souvislosti. Skoro vůbec se tomu pak nedalo věřit, když se budil ve tři v noci, celý zpocený po zlém snu, jenž se pravidelně dostavoval.

Ten sen byl pokaždé téměř stejný: šlo o záznam chvíle, kdy na mítinku v Trimballu podal ruku Stillsonovi. Ta náhlá tma. Pocit, že se dostal do nějakého tunelu, kde se na něj řítí jediné mohutné světlo připevněné k jakési černé lokomotivě zkázy. Stařec s poníženými a vyděšenými očima, který přijímá nepředstavitelný prezidentský slib. Jednotlivé odstíny pocitů se vlní jako proužky kouře. Pak řada krátkých výjevů posazených vedle sebe jako pleskající vlaječky na plotě autobazaru. Jeho mysl mu našeptávala, že všechny tyhle obrazy spolu souvisí, že představují reportáž o blížící se děsivé zkáze, možná dokonce Armageddonu, na něž tolik spoléhala Vera Smithová.

Jaké však byly ty obrázky? Co na nich přesně bylo? Byly matné a mlhavé; vždycky z nich viděl jen rozmazané obrysy, protože mezi nimi pořád stála ta matoucí modrá clona, občas přerušovaná žlutými pruhy jako kůže tygra.

Jediný jasný výjev v té snové přehlídce přicházel až na samotném konci: pach mrtvých, křik umírajících. Jediný tygr se prochází krajem plným pokrouceného kovu, spečeného skla a spálené země. Tygr se pořád směje a zdá se, že má něco v tlamě - něco modrozlutého, z čeho ukapává krev.

Tehdy na podzim mu několikrát připadalo, že se z toho snu zblázní. Nesmyslný sen; možnost, již se zdál naznačovat, byla přece docela nereálná. Nejlepší bude vyhnat si takové myšlenky z hlavy.

Protože to však nedokázal, začal studovat Gregoryho Stillsona a namlouval si, že jde jen o neškodný koníček, a nikoli o nebezpečnou posedlost.

Stillson se narodil v Tulse. Jeho otcem byl naftařský dělník, jenž střídal zaměstnání jako ponožky; k práci se dostal častěji než jeho kolegové díky své mohutné postavě. Jeho matka mohla být kdysi pohledná, i když na dvou jejích snímcích, jež se Johnnymu podařilo vyhrabat, zbyl z její případné krásy pouhý náznak. Pokud bývala hezká, pak ji o tento rys rychle připravil život s mužem, kterého si vzala. Na

fotografiích byla jen další tvář z prашného amerického jihovýchodu z doby krize: žena ve vybledlých kartounových šatech, jež ve vyhublých pažích drží dítě -Grega - a mhouří oči ve slunci.

Jeho otec byl panovačný muž, který neměl o svém synovi valné mínění. Greg byl jako dítě bledý a neduživý. Neexistoval žádný důkaz, že by otec chlapce duševně nebo tělesně týral, ovšem jasné bylo, že Greg Stillson žil prvních devět let svého života ve stínu opovržení. Jediný snímek, jenž zachycoval otce se synem, však vypadal dost optimisticky: byli někde na ropném poli a otec hošíka přátelsky objímal kolem ramen. Stejně z něj však Johnnymu přeběhl mráz po zádech. Hany Stillson měl na sobě pracovní šaty, keprové kalhoty a dvouřadovou khaki košili, a na hlavě mu trůnila ochranná přilba švihácky pošinutá do týla.

Greg začal chodit do školy v Tulse a v deseti letech pokračoval v Oklahoma City. Předchozího léta jeho otec zahynul při požáru ropného vrtu. Mary Lou Stillsonová se přestěhovala se synem do Oklahoma City, protože tam žila její matka, a navíc tu válka vytvořila dost pracovních příležitostí. Psal se rok 1942 a dobré časy se vracely.

Greg si udržel dobrý prospěch až na střední školu, kdy se dostal do nejrůznějších průšvihů. Záškoláctví, rvačky, biliár o peníze a možná i nějaké kšefty s kradeným zbožím, ačkoli ty mu nikdo nikdy neprokázal. V roce 1949, v prvním ročníku střední školy, si vykoledoval podmíněné vyloučení, když na záchod u šaten nastražil dělbuch.

Ve všech těchto srážkách s autoritami se Mary Lou Stillsonová stavěla na stranu svého syna. Dobré časy - aspoň pro Stillsonovy a jim podobné - skončily společně s válkou roku 1945 a paní Stillsonová dospěla k závěru, že se proti ní a jejímu synovi spikl celý svět. Její matka zemřela; zanechala jí malý domek a nic jiného. Nějakou dobu roznášela pítí v naftařském baru, potom se stala servírkou v nonstop bistro. A kdykoli se její synek dostal do maléru, bila se za něj jako lvice a nikdy se (zřejmě) neobtěžovala zjišťováním, jestli je skutečně tak neviný, jak se tváří.

Z bledého neduživého chlapce, jemuž vlastní otec přezdíval Smrade, nezbylo v roce 1949 nic. V období dospívání se u Grega Stillsona začalo projevoval fyzické dědictví po otci. Od třinácti do sedmnácti let vyrostl o patnáct čísel a přibral třicet kilo. Ve škole se na sportovní činnosti nijak nepodílel, ale nějak se mu podařilo sehnat posilovací náčiní včetně sady činek. Ze Smrada se stával mladík, s nímž nebylo radno pouštět se do křížku.

Johnny vytušil, že mnohokrát nechybělo mnoho, aby ho vyloučili ze školy. Také zatčení se zřejmě mnohdy vyhnul jen díky neuvěřitelnému štěstí. Johnny často litoval, že ho tenkrát aspoň jednou nezapásli za něco pořádného. Pak by měl po starostech, protože odsouzený zločinec nemůže aspirovat na vysoký veřejný úřad.

Stillson maturoval - pravda, s jedním z nejhorších prospěchů - v červnu 1951. Jeho známky sice nestály za mnoho, ale hloupý nebyl. Dokázal zvětřit i sebemenší příležitost. Pusu měl dobře proříznutou a uměl si naklonit druhé. Během léta krátce pracoval u benzínové pumpy. Potom se v srpnu nechal Greg Stillson pokřtít na evangelizačním srazu ve stanu u Wildwood Green. S prací u pumpy praštil a začal se živit jako obchodník s deštěm "ve jménu Ježíše Krista, Pána našeho".

Náhoda tomu chtěla, že tohle bylo jedno z nejsušších let v Oklahomě od dob velkého sucha před válkou. Úroda byla na odpis a dobytek ji měl následovat, jakmile vyschnou poslední studny. Grega pozvali na schůzi místního spolku rančerů. Johnny objevil celou řadu různých popisů toho, co následovalo: šlo o jeden z nejvýznamnějších bodů Stillsonovy kariéry. Žádné vyprávění tak docela nesesedělo a Johnny chápal proč: mělo to v sobě všechny atributy amerického mýtu, podobně jako historky o Davym Crockettovi, Pecos Billovi a Paulu Bunyanovi. Nedalo se ovšem popřít, že se něco stalo. Přesnou pravdu však už nemohl zjistit nikdo.

Jedna věc byla jistá. Ta schůze farmářského spolku musela být ta nejpodivnější, jaká se kdy konala. Farmáři si pozvali na dva tucty obchodníků s deštěm z různých krajů od jihovýchodu na jihozápad. Přibližně polovinu z nich tvořili černoši. Dva byli Indiáni - jeden míšenec z kmene Pawneeů a druhý čistokrevný Apač. Přijel i jakýsi Mexičan, který v jednom kuse žvýkal peyotl. Greg byl jedním z devíti bělochů a jediný místní.

Farmáři si vyslechli návrhy obchodníků s deštěm jeden po druhém. Zcela přirozeně se kandidáti rozdělili na dvě skupiny: na ty, kteří chtěli polovinu svého honoráře předem (bez nároku na vrácení), a na ty, kteří

chtěli celý svůj honorář předem (bez nároku na vrácení).

Když přišla řada na Grega Stillsona, vstal, zastrčil si palce za opasek džínsů a prý řekl toto: "Vy nejspíš víte, že se mi dostalo moci přivolávat dešť potom, co jsem své srdce odevzdal Ježíši. Předtím jsem byl velkej a zatvrzelej hříšník. Takže vím, že jednou z cest hříchu je zrovna to, co jsme tady viděli dneska, a ta cesta hříchu je dlážděná dolarama."

To farmáře zaujalo. Už ve svých devatenácti letech měl v sobě Stillson něco komicky okouzujícího. Navíc jim učinil nabídku, jakou nemohli odmítnout. Jako znovuzrozený křesťan, jenž ví, že láska k penězům je kořenem všeho zla, přivolá pro ně dešť a oni mu pak budou moci zaplatit, kolik uznají za vhodné.

Všichni hlasovali pro něj a za dva dny už klečel na korbě farmářského nákladáku, projížděl v černém plášti a placatém kněžském klobouku po oklahomských okreskách a modlil se za dešť do tlampačů připojených k baterii z traktoru. Scházely se tisíce lidí, jen aby se na něj podívaly.

Vyvrcholení bylo předvídatelné, ovšem uspokojivé pro obě strany. Druhý den odpoledne se nebesa zatáhla a nazítří začalo pršet. Lilo nepřetržitě tři dny a dvě noci, při záplavách zahynuli čtyři lidé, řeka Greenwood odnesla celé domy se slepicemi usazenými na hřebenu střechy, studně se zaplnily, dobytek byl zachráněn a Oklahomský svaz farmářů a dobytkářů dospěl k závěru, že by k tomu nejspíš došlo tak jako tak. Na příští schůzi uspořádali pro Grega sbírku, jež mladému obchodníkovi s deštěm vynesla královskou sumu sedmnácti dolarů.

Greg se tím nenechal vyvést z konceptu. Těch sedmnáct dolarů vynaložil na inzerát v oklahomském Herald. V inzerátu podotkl, že přesně totéž se stalo jistému krysaři ve městě Hamelnu. Ovšem, pokračoval inzerát, vzhledem k tomu, že je křesťan, nehodlá nikam odvádět děti, a samozřejmě si uvědomuje, že proti tak velké a mocné organizaci jako Oklahomský svaz farmářů a dobytkářů nemá žádné odvolání. Jenže by taky měla být nějaká spravedlnost, ne? Musí žít svou starou, nemocnou matku. Z inzerátu vyplývalo, že se mohl umodlit pro bandu bohatých nevděčných snobů, právě takových, jací ve třicátých letech vyháněli ze svých pozemků chudinu buldozery. Inzerát dále naznačoval, že zachránil dobytek za desítky tisíc dolarů a sám za to dostal jen sedmnáct babek. Protože je však dobrým křesťanem, takový do nebe volající nevděk mu nevádí, ale dobří občané okresu by se snad mohli trochu zamyslet. Správně smýšlející lidé mohou posílat příspěvky redakci Herald, schránka 471.

Johnny přemítal, kolik Greg Stillson z toho inzerátu celkem vytřískal. Jednotlivé zprávy se velmi různily. Jisté bylo, že toho roku na podzim se Greg projížděl po městě v novém Fordu Mercury. Za domeček, jenž jim zbyl po matce jeho matky, zaplatili daň za tři roky nazpátek. Sama Mary Lou (která nebyla nijak zvlášť nemocná a bylo jí teprve pětadvacet) jen kvetla v novém mývalím kožichu. Stillson nepochybně objevil jeden z oněch zázračných principů, jež hýbou světem: pokud neplatí ti, co něco dostali, pak často platí ti, kdo nedostali nic, i když pro to nemají žádný pořádný důvod. Možná právě tento princip zajišťuje politikům dostatečný počet mladých mužů pro válečnou mašinerii.

Farmáři shledali, že společně strčili hlavu do vosího hnízda. Kdykoli se členové svazu objevili ve městě, srocovaly se davy a hanlivě na ně pokřikovaly. Pastoři v celém okrese na ně při kázáních ukazovali prstem. Najednou jim dělalo potíže prodat hovězí zachráněné deštěm, pokud je nevozili někam daleko z okresu.

V listopadu toho pamětihodného roku se u Stillsonových dveří objevili dva mladíci s boxery v rukou a poniklovanými dvaatřicítkami za pasem; pravděpodobně je najal Svaz farmářů a dobytkářů, aby - co možná nejdůrazněji - doporučili Gregovi Stillsonovi změnu ovzduší. Oba skončili v nemocnici. Jeden z nich měl otřes mozku. Druhý přišel o čtyři zuby a strhl si kýlu. Oba mladíci leželi na konci bloku, kde bydlel Greg Stillson, a byli bez kalhot. Boxery měli zaražené do oné části těla, již si v duchu spojujeme se sezením, a k odstranění cizorodých předmětů byla nutná menší operace.

Farmáři se vzdali. Na schůzi začátkem prosince sáhli do svých fondů a poslali Stillsonovi šek na sedm set dolarů. Dostal, co chtěl.

V roce 1953 se s matkou přestěhoval do Nebrasky. Obchody s deštěm už tolik nešly a zdálo se, že ani biliár nevynáší tolik co dřív. Ať už se stěhovali z jakéhokoli důvodu, přibyli do Omahy, kde si Greg otevřel malířskou firmu a o dva roky později zkrachoval. Mnohem lépe se mu dařilo jako obchodnímu cestujícímu vydavatelství Biblí Stezka pravdy. Projížděl Středozápadem a večerel se stovkami

pracovitých a bohobojných farmářských rodin, jimž vyprávěl příběh svého obrácení, jež ho nyní vedlo k tomu, aby prodával Bible, svaté obrázky, nablýskané umělohmotné Ježíše, zpěvníky, desky s křesťanskými písněmi, náboženské traktáty a zuřivý pravičácký spisek Americká Stezka pravdy: Židobolševické spiknutí proti našim Spojeným státům. V roce 1957 vyměnil stároucí Mercury za zbrusu nový stejš.

Roku 1958 zemřela Mary Lou Stillsonová na rakovinu a koncem téhož roku Greg Stillson praštil s prodejem Biblí a odebral se na východ. Strávil jeden rok v New Yorku, načež se přesunul do Albany. Během svého pobytu v New Yorku se pokoušel stát hercem. Vedle malování pokojů šlo o jediné jeho zaměstnání, v němž si nedokázal vydělat ani cent. Zřejmě to však nebylo nedostatkem talentu, pomyslel si Johnny cynicky.

V Albany začal pracovat pro pojišťovnu Prudential a ve městě setrval až do roku 1965. Jako pojišťovací agent zažíval střídme úspěchy. Nikdo mu nenabídl, aby se stal zaměstnancem firmy na řídicí úrovni, ale také nenastaly žádné výbuchy křesťanského nadšení. Drzý a ztřeštěný Greg Stillson z dřívějších dob jako by během těch pěti let upadl do zimního spánku. Během celé té kariéry plně zvrátů zůstala jedinou ženou v jeho životě jeho matka. Nikdy se neoženil, a pokud to Johnny dokázal zjistit, neměl ani žádnou stálejší známost.

V roce 1965 mu pojišťovna Prudential nabídla místo v Ridgewayi v Novém Hampshiru a Greg přijal. Přibližně ve stejné době se zřejmě probral ze zimního spánku. Rozjížděla se uvolněná šedesátá léta, éra minisukní a života podle svého. Greg se v Ridgewayi začal podílet na obecních záležitostech. Stal se členem obchodní komory a klubu rotariánů. Celostátní pozornost si získal roku 1967 během sporu o parkovací hodiny ve městě. Už šest let o ně bojovalo několik různých klik. Greg navrhl odstranit všechny parkovací hodiny a nahradit je obyčejnými schránkami na vhažování mincí. Ať každý zaplatí, kolik bude chtít. Leckdo tvrdil, že bláznivější nápad v životě neslyšel. Dobrá, odpovídal Greg, možná budete překvapení. A také ano. Dokázal být přesvědčivý. Město jeho myšlenku nakonec přijalo jako provizorní opatření a výsledná záplava pětníků a desetníků překvapila všechny s výjimkou Grega. Ten už tenhle princip objevil před mnoha lety.

V roce 1969 se v Novém Hampshiru postaral o další senzaci, když v dlouhém a pečlivě stylizovaném příspěvku do místních novin naznačil, že by osoby zatčené za držení drog mohly být využity k veřejným pracím v parcích a na cyklistických stezkách, případně k pleť trávy na ostrůvcích mezi silničními pruhy. Zase se ozývaly hlasy, že šílenější nápad nikdy neslyšeli. Dobrá, odpovídal Greg, zkuste to, a když to nepůjde, můžete to kdykoli odpískat. Město to vyzkoušelo. Jeden narkoman převedl celou městskou knihovnu ze starého Deweyho desetinného systému na modernější katalogizační systém Kongresové knihovny, aniž to město stálo jediný cent. Několik hippies zadržovaných na mejdanu s LSD přebudovalo městský park na chloubu okresu s rybníčkem a vědecky navrženým dětským hřištěm, které zajišťovalo maximální efektivitu při hře s minimálním nebezpečím. Jak Greg zdůraznil, většina těchhle narkomanů ochutnala drogy na vysoké škole, což ovšem nebyl důvod, proč by nemohli využít i jiné věci, jež se na škole naučili.

Zároveň s revolučními změnami v parkovacím systému města a v zacházení s narkomany psal Greg články do manchesterského Union Leaderu, do Boston Globe a New York Times, v nichž z pozice jestřába obhajoval válku ve Vietnamu, trestní řízení proti osobám závislým na heroinu a opětovné zavedení trestu smrti, zvláště pro heroinové dealery. Ve své kampani za zvolení do Kongresu několikrát prohlašoval, že od roku 1970 vystupoval proti válce, jenže jím napsané a publikované články ho usvědčovaly ze lži.

Roku 1970 si Greg Stillson otevřel vlastní pojišťovací a realitní agenturu. Měl velký úspěch. Roku 1973 ještě se třemi dalšími podnikateli financoval stavbu nákupního střediska na předměstí Capital City, okresního města obvodu, jež nyní zastupoval. Bylo to v roce bojkotu arabské ropy - ve stejném roce, kdy Greg začal jezdit v limuzíně Lincoln Continental. Tehdy také kandidoval na místo ridgewayského starosty.

Starosta byl volen na dva roky a před dvěma lety, v roce 1971, jej o kandidaturu v tomto ne právě malém novoanglickém městě (8500 obyvatel) požádala jak Republikánská, tak Demokratická strana. Obě nabídky s díky odmítl. Roku 1973 kandidoval jako nezávislý proti docela oblíbenému

republikánovi, jemuž ovšem poněkud uškodila otevřená podpora prezidenta Nixona, a vůdci místních demokratů. Tehdy si poprvé nasadil svou stavařskou helmu. Heslem jeho kampaně bylo Postavme lepší Ridgeway! Zvítězil s velkým náskokem. O rok později se v sousedním státě Maine voliči odvrátili od demokratického kandidáta George Mitchella i od republikána Jamese Erwina a zvolili si za guvernéra pojišťováka z Lewistonu jménem James Longley. Gregory Ammas Stillson si vzal toto ponaučení k srdci.

4

Oxeroxované výstřižky obklopovaly Johnnyho poznámky a otázky, jež si pravidelně kladl. Už o tom všem uvažoval tolikrát, že nyní, zatímco Chancellor a Brinkley dál glosovali volební výsledky, mohl svůj myšlenkový postup zopakovat slovo od slova.

Především neměl Greg Stillson vůbec nárok, aby ho zvolili. Jeho volební sliby se daly brát přinejlepším jako povedené vtipy. Neměl správný původ a vzdělání už vůbec ne. Skončil střední školou a do roku 1965 byl v podstatě lepší tulák. Žil v zemi, kde voliči už dávno rozhodli, že zákony by měli dělat právníci, a se zákonem se setkal jen z té druhé, nepříjemnější stránky. Nebyl ženatý. A jeho minulost vypadala rozhodně dost groteskně.

Za druhé, matoucí bylo, jak ho tisk nechával skoro úplně na pokoji.

Ve volebním roce, kdy Wilbur Mills přiznal, že má milenkou, kdy Wayne Hays musel kvůli té svojí opustit křeslo ve Sněmovně, k němuž už téměř přirostl, a kdy ani ti nejmocnější nebyli ušetřeni nevybíravých útoků novinářů, měli reportéři Stillsona podle vši logiky roznést na kopytech. Jenže jeho bizarní a kontroverzní osobnost vzbuzovala u národního tisku jen směsici obdivu a pobavení; zřejmě nikoho nezneklidňoval - s výjimkou Johnnyho Smithe. Jeho tělesní strážci byli ještě před několika lety se svými harleyi postrachem pláží a na Stillsonových mítincích už přišel ne jeden člověk k úhoně, avšak žádný investigativní reportér se o to nijak zvlášť nezajímal. Na volebním mítinku v Capital City - ve stejném nákupním středisku, které Stillson sám pomáhal postavit - to jakási osmiletá dívka odnesla zlomenou paží a vykloubeným krkem; její matka hystericky přísahala, že její dcerku srazil s pódia jeden z těch "motorkářských šilenců", když se na ně pokoušela vylézt, aby se jí Velký Muž podepsal do památníčku. Z celé události však vzešla jen krátká noticka v novinách - Zranění školačky na Stillsonově mítinku -, na niž se brzy zapomnělo.

Stillsonovo majetkové přiznání bylo tak krásné, že podle Johnnyho ani nemohlo být pravdivé. V roce 1975 zaplatil Stillson na federálních daních 11 000 dolarů z vydělaných 36 000 - a samozřejmě žádné státní daně, protože Nový Hampshire daň z příjmu neměl. Tvrdil, že všechny jeho příjmy pocházejí z pojišťovacích a realitních agentur a z té almužny, již dostával jako starosta. O výnosném nákupním středisku v Capital City nepadla ani zmínka. A také se neobjevilo žádné vysvětlení, jak může Stillson bydlet v domě s odhadovanou hodnotou 86 000 dolarů, který mu říká pane. V době, kdy měl i americký prezident popotahování kvůli mizerným pár dolarům, Stillsonovo podezřelé majetkové přiznání nezbudilo žádnou pozornost.

A pak tu byly jeho výkony v úřadě starosty. V té funkci se činil podstatně lépe, než by člověk po jeho vystoupeních v kampani čekal. Byl chytrý a obezřetný, přičemž využíval svých poněkud zemitých, avšak docela přesných představ o lidské, podnikové a politické psychologii. Na konci volebního období v roce 1975 předával městskou kasu s přebytkem, jenž se k nesmírné radosti poplatníků dostavil poprvé za deset let. S oprávněnou hrdostí poukazyval na svou reformu parkování a na to, co nazýval Pracovně-studijní program pro hippies. Ridgeway bylo také jedním z prvních měst v zemi, jež ustavilo výbor pro dvousetleté výročí. Do Ridgeway se nastěhovala firma zabývající se výrobou pořadačů a dokonce i v dobách recese se podařilo nezaměstnanost ve městě udržet na záviděníhodných 3,2 procenta. To si nepochybně zasloužilo obdiv.

Stillsonovo starostování však mělo i své další stránky, které Johnnyho děsily.

Dotace pro městskou knihovnu klesly z 11 500 dolarů na 8000 a v posledním roce Stillsonova období dokonce na pouhých 6500. Současně s tím se příspěvky na městskou policii zvedly o čtyřicet procent. Sbor obdržel tři nové hlídkové vozy a výbroj pro potlačování pouličních nepokojů. Také se rozrostl o dva nové policisty a městská rada na Stillsonovo naléhání nakonec přistoupila na to, že bude policistům z

poloviny přispívat na nákup osobních zbraní. Výsledkem bylo, že si pár poldů v tomhle ospalém novoanglickém městečku nakoupilo revolvery .357 Magnum, zbraně proslavené Špinavým Harrym Callahanem. Během Stillsonova pobytu v úřadě bylo také uzavřeno kulturní středisko pro mládež, zavedl se prý dobrovolný, leč policií prosazovaný zákaz vycházení pro mládež do šestnácti let po desáté hodině večer a sociální dávky se snížily o pětatřicet procent.

Ano, na Gregovi Stillsonovi se toho našlo dost, co Johnnyho děsilo.

Panovačný otec a laxní matka, již nic nevadilo. Politické srazy, co vypadají spíše jako rockové koncerty.

To, jak ten člověk zachází s davem, jeho tělesná stráž -

Už od dob Sinclaira Lewise bijí lidé na poplach, aby v Americe nevznikl fašistický stát, a zatím se to také ještě nestalo. Jistě, tam dole v Louisianě měli svého Hueyho Longa, ovšem ten -

Byl nakonec zavražděn.

Johnny zavřel oči a spatřil Ngoa, jak ohýbá palec. Prásk, prásk, prásk. Tvoje pruhy v lesích noci planou, tygře, tvojí mocí. Čí pak nesmrtelná ruka -

Jenže dračí zuby není radno sít. Ledaže by člověk chtěl skončit jako Frank Dodd v tom jeho pršiplášti s kapucí. Jako všichni ti Oswaldové, Sirhanové a Bremmerové. Magoři všech zemí, spojte se. Pěkně si zapisujte do těch svých paranoidních deníčků, po nocích si v nich ukazujte, a když už to v sobě nedokážete udržet, objednejte si bouchačku na dobírku. Johnny Smithi, tohle je Squeaky Fromme. Těší mě, Johnny, to, co máš v tom zápisníku, bych nedokázal napsat líp. Seznam se s mým duchovním otcem. Johnny, tohle je Charlie. Charlie, tohle je Johnny. Až s tím Stillsonem skončuješ, dáme se do toho spolu, odděláme ty ostatní svině a zachráníme sekvoje.

Hlava se mu točila. Blížila se nevyhnutelná bolest hlavy. Vždycky to takhle končilo. Kdykoli myslel na Grega Stillsona. Nejvyšší čas jít spát a Bože, prosím, jenom žádné sny.

Ovšem: pořád ta Otázka.

Zapsal si ji do jednoho sešitu a neustále se k ní vracel. Zapsal ji pečlivě, skoro krasopisně, a uzavřel ji do trojitého kruhu, jako by se bál, že by mu mohla utéci. Otázka zněla: Kdybys mohl nasednout do stroje času a vrátit se do roku 1932, zabil bys Hitlera?

Johnny se podíval na hodinky. Čtvrt na jednu. Už se psal třetí listopad a volby ke dvousetletému výročí se staly historií. Ohio se ještě tak úplně nerozhodlo, ale Carter s přehledem vedl. Teď už žádné soupeření. Celý ten humbuk skončil, jeden prohrál a druhý vyhrál. Jerry Ford si může sbalit svých pět švestek, aspoň do roku 1980.

Johnny přistoupil k oknu a vyhlédl ven. Velký dům se nořil do tmy, avšak v Ngoově příbytku nad garáží se ještě svítilo. Ngo, z něhož se zanedlouho stane americký občan, dosud sledoval americký obřad pořádaný každé čtyři roky: staří troubové ven, mladí dovnitř. Možná nakonec Gordon Strachan té komisi pro vyšetřování Watergate neodpověděl tak špatně.

Johnny si šel lehnout. Po dlouhé době se mu podařilo usnout.

A zdálo se mu o smějícím se tygřovi.

KAPITOLA 22

1

Herb Smith si vzal Charlene MacKenziovou za manželku přesně podle plánu odpoledne 2. ledna 1977. Obřad se konal v kongregacionalistickém kostele v Southwest Bend. Nevěstu vedl k oltáři její otec, skoro slepý osmdesátiletý muž. Johnny šel tátovi za svědka a prsten vytáhl naprosto bez potíží ve chvíli, kdy se to od něj čekalo. Bylo to celé velmi roztomilé.

Dostavila se i Sára Hazlettová s manželem a synem, který už pomalu vycházel z batolecího věku. Sára byla těhotná, celá zářila štěstím a naplněním. Když se na ni Johnny podíval, přepadl ho náhlý záchvat žárlivosti jako nečekaný plynový útok. Po několika okamžicích jej však tento pocit přešel; při svatební hostině za nimi zašel a dal se s nimi do řeči.

Tehdy se vlastně poprvé setkal se Sářiným manželem. Byl to vysoký, pohledný muž s tenkým knírkem a předčasně prošedivělými vlasy. V kampani do maineského státního senátu uspěl a nyní vykládal o tom, co ve skutečnosti šlo v celonárodních volbách a jak je těžké spolupracovat s nezávislým guvernérem,

zatímco Denny jej tahal za nohavice a chtěl etě-pít, tati, etě-pít!

Sára toho moc nenamluvila, avšak Johnny cítil, jak ho sleduje rozzářenýma očima - přivádělo jej to do rozpaků, i když nepříjemné to nebylo. Spíš trochu smutné.

Alkohol tekla na hostině proudem a Johnny překročil svou běžnou míru dvou skleniček o dvě další - možná za to mohl šok ze setkání se Sárrou a její rodinou, nebo snad vědomí vepsané v Charlenině tváři, že Vera Smithová je konečně nadobro pryč. Když tedy asi čtvrt hodiny po odchodu Hazlettových přistoupil k nevěstině otci Hectorovi Markstonovi, měl docela příjemnou špičku.

Stařec seděl v koutku vedle zdemolovaných pozůstatků svatebního dortu a v prstech zkroucených artritidou svíral rukojeť své hůlky. Oči mu zakrývaly tmavé brýle. Jednu nožičku měly spravenou černou izolační páskou. Vedle něj stály dvě prázdné láhve od piva a jedna poloprázdná. Pozorně se zadíval na Johnnyho.

"Ty budeš Herbův synek, co?"

"Ano, pane."

Následoval ještě delší pohled. Pak Hector Markstone usoudil: "Hochu, nevypadáš dobře."

"To bude tím ponocováním."

"Potřeboval bys nějaké životabudič. Něco, co by tě postavilo na nohy."

"Vy jste byl v první světové válce, vidíte?" prohodil Johnny. Na starcově modrém seržovém saku viselo několik medailí včetně Válečného kříže.

"Abych nebyl," odpověděl Markstone a celý ožil. "Sloužil jsem pod Jackem Pershingem. Americký expediční sbor, sedmnáctý a osmnáctý rok. Pěkně nás tam protáhli blátem. A foukal vítr a ve vzduchu lítalo ještě něco mnohem horšího. To byl Bois de Belleau, chlapče. Bois de Belleau. Dneska je to akorát takový jméno z knížek dějepisu. Ale já jsem tam byl. A viděl jsem tam chlapy umírat. Hezky to tam foukalo, leželi jsme po krk ve sračkách, a potom šup ze zákopu a na bodáky."

"Charlene říkala, že váš syn... její bratr..."

"Buddy. Jo. Vlastně by byl tvůj nevlastní strejda, hochu. Jestli jsme ho měli rádi? No to bych řekl, že jo. Jmenoval se Joe, ale každé mu říkal Buddy, skoro od narození. Charlenina matka se už nevzpamatovala ode dne, co jsme dostali ten telegram."

"Padl ve válce, že?"

"Ano, přesně tak," přisvědčil stařec pomalu. "St. Ló, 1944. Podle našich měřítek to ani nebylo moc daleko od Bois de Belleau. Buddyho zastřelili. Nacisti."

"Píšu takový esej," prohlásil Johnny s jistou opileckou pýchou na to, že se mu tak důmyslně podařilo přivést řeč na téma, o němž chtěl mluvit. "Doufám, že se mi podaří ho prodat do Atlantiku nebo do Harper's..."

"Tak ty jseš spisovatel?" Tmavé brýle se zvedly k Johnnymu s novým zájmem.

"No, snažím se," odvětil Johnny. Už své pohotovosti začínal litovat. Jo, jsem spisovatel. Píšu si doma do sešitů, jakmile se setmí. "Totiž, ten esej bude o Hitlerovi."

"O Hitlerovi? A co o něm?"

"Tedy... víte... dejme tomu, že byste mohl nasednout do stroje času a odletět zpátky do roku 1932. Do Německa. A dejme tomu, že byste tam narazil na Hitlera. Zabil byste ho, nebo byste ho nechal žít?"

Starcovy prázdné černé brýle se pomalu natočily k Johnnymu. Johnny už si najednou vůbec nepřipadal opilý, pohotový nebo důmyslný. Najednou jako by všechno záleželo na tom, co řekne tenhle starý pán.

"To má být vtip, chlapče?"

"Ne. Žádný vtip."

Hector Markstone pustil jednou rukou hůlku. Začal se přehrabovat v kapse u kalhot; zdálo se, že to trvá celou věčnost. Nakonec ruku opět vytáhl. Držel v ní kapesní nůž s kostěnou stříenkou ohlazenou dlouhým používáním tak, že vypadala jako ze slonoviny. Nyní se přidala i druhá ruka a s neuvěřitelnou zručností artritických prstů otevřela jedinou čepel nože. Ve světle kongregacionalistické svatební síně se zlomyslně leskla: tenhle nůž cestoval roku 1917 s jedním chlapcem do Francie, s chlapcem, jenž byl příslušníkem celé armády chlapců, kteří se chystali zabránit zlým skopčákům, aby znásilňovali jeptišky a probodávali nemluvnata bajonety, a přitom chtěli taky něco předvést frantíkům; tyhle chlapečky pak kosily kulomety, úplavice a horečky, vdechovali yperit a fosgen a od Bois de Belleau se vraceli jako pouhé stíny, jako ti,

kdo spatřili tvář samotného vládce pekel. A všechno to nakonec nebylo k ničemu: ukázalo se, že se to celé musí ještě jednou opakovat.

Někde hrála hudba. Lidé se smáli. Tančili. Zablikalo teplé světlo fotografického blesku. To všechno se odehrávalo kdesi daleko. Johnny upřeně hleděl na odkrytou čepel, fascinován hrou světel na jejím tenkém ostří.

"Vidíš tohle?" zeptal se Markstone tiše.

"Ano," vydechl Johnny.

"Tak tohle bych mu zarazil do toho jeho černýho, prolhanýho, vrahounskýho srdce," pravil Markstone.

"Zarazil bych to do něj co nejdál... a pak bych zakroutil." Pomalu otočil nožem v ruce, napřed doprava, potom doleva. Usmál se odhalil hladké dásně s jediným nakloněným zažloutlým zubem.

"Ovšem napřed," dodal, "bych tu čepel napustil jedem."

2

"Zabít Hitlera?" podivil se Roger Chatsworth a dech se mu srážel u úst. Procházeli se v lese za domem v Durhamu. Panovalo tu nesmírné ticho. Už začínal březen, avšak tenhle den byl stejně tichý a chladný jako uprostřed ledna.

"Ano, právě tohle."

"Zajímavá otázka," připustil Roger. "Nemá valný smysl, ale je zajímavá. Ne, Neudělal bych to. Myslím, že bych se místo toho přihlásil do strany. Snažil bych se něco změnit zevnitř. Nakonec by se třeba nechal vyhodit nebo za něco zavřít - pořád ovšem předpokládám, že bych věděl předem, co se stane."

Johnny si vzpomněl na seříznutá kulečnicková tága. A na jasně zelené oči Sonnyho Ellimana.

"Taky je dost možné, že by vás prostě oddělali," poznamenal. "Tehdy ve třiatřicátém ti chlapi jenom nechlastali po pivnicích."

"Ano, to je pravda." Zvedl obočí a pohlédl na Johnnyho. "Co byste dělal vy?"

"To vážně nevím," přiznal Johnny.

Roger obrátil list. "Jak se vašim líbilo na svatební cestě?"

Johnny se musel usmát. Jeli na Miami Beach, kde si užili především stávky hotelového personálu.

"Charlene říkala, že se cítila jako doma, když si stlala sama. A táta povídá, že si připadá nějak divně, když je v březnu opálený. Ale počítám, že se jim to oběma líbilo."

"Domy už prodali?"

"Ano, oba ve stejný den. A dostali skoro to, co původně chtěli. Kdyby mi pořád nevisely nad hlavou ty účty od doktorů, byla by to hotová nádhera."

"Johnny..."

"Hmm?"

"Vlastně nic. Vrátime se. Mám doma trochu Chivas Regal, jestli máte chuť."

"Chuť bych tedy měl," na to Johnny.

3

Ted' už četli Neblahého Judu a Johnnyho až překvapilo, s jakou rychlostí a přirozeností se Chuck do četby pustil (i když se samozřejmě nad prvními čtyřiceti stránkami ošíval). Přiznal se dokonce, že si po večerech sám čte dopředu a že by chtěl zkusit od Hardyho ještě něco dalšího, až skončí s tímhle románem. Poprvé v životě četl skutečně pro radost. A líboval si v tom jako chlapec, jež právě nějaká starší žena zasvětila do tajemství sexu.

Nyní mu kniha ležela rozevřená v klíně, ovšem deskami vzhůru. Opět seděli u bazénu, ten byl však ještě prázdný a oba měli na sobě lehké bundy. Nad hlavou jim po obloze pluly drobné bílé mráčky v marné snaze se spojit, aby vydaly na déšť. Vzduch voněl sladce a tak nějak tajemně: blížilo se jaro. Byl šestnáctý duben.

"To je zas nějaký chyták?" zajímal se Chuck.

"Ne "

"A chytili by mě?"

"Cože?" Takovou otázku mu nikdo z ostatních nepoložil.

"Kdybych ho zabil. Chytíli by mě? Pověsili by mě na lucernu? Nechali by mě, abych si zatancoval s nohama šest palců nad zemí?"

"To já nevím," odpověděl Johnny pomalu. "I když vlastně ano, počítám, že by tě chytíli."

"Takže bych se v tom svým stroji času nevrátil do báječného nového světa? Ani do starého dobrého sedmasedmdesátého roku?"

"Ne, to bych neřekl."

"No, na tom nesejde. Stejně bych ho zabil."

"Jen tak?"

"Jasně." Chuck se pousmál. "Nechal bych si dát do zubu ampulku s jedem, nebo žiletku do límce, nebo tak něco. To proto, kdyby mě chytíli, aby mi nemohli udělat nic opravdu ošklivého. Ale stejně bych to udělal. Kdybych to neudělal, bál bych se, že by mě až do smrti strašily ty milióny lidí, co nakonec pozabíjel."

"Až do smrti," zabručel Johnny trochu přidušeně.

"Není ti nic, Johnny?"

Johnny se přinutil, aby Chuckovi úsměv opětoval. "Ne, nic se neděje. Jenom mi nejspíš nějak šklublo u srdce."

Chuck dál četl Judu pod lehce podmračeným nebem.

4

Květen. Na návštěvu opět dorazila vůně posečené trávy společně s dalšími milými hosty - zimolezem, prachem a růžemi. Jaro v Nové Anglii vlastně trvá jen jeden jediný nedocenitelný týden - potom diskžo-kejevové vytáhnou zlaté hity Beach Boys, zemí se rozezní hukot japonských motorek a na kraj s žuchnutím dopadne žhavé léto.

Jednoho z posledních večerů toho drahocenného týdne seděl Johnny v domku pro hosty a díval se do noci. Jarní tma byla hluboká a jemná. Chuck byl na maturitním plese se svou současnou dívkou, jež vypadala podstatně intelektuálněji než ty předchozí. Ona čte, svěřil se Chuck Johnnymu jako jeden světák druhému.

Ngo už odjel. Jakmile koncem března dostal občanství, zažádal si hned v dubnu o místo vrchního zahradníka jednoho hotelu v Severní Karolině, před třemi nedělemi tam jel na pohovor a na místě ho vzali. Než se odstěhoval, zašel naposled za Johnnym.

"Mám pocit, že si moc lámeš hlavu s tygry, co tu nejsou," mínil. "Tygr má pruhy, takže splyne s pozadím a nikdo ho neuvidí. Ustaraný člověk pak vidí tygry všude."

"Jeden tygr tu je," opáčil Johnny.

"Ano," přisvědčil Ngo. "Někde určitě je. A ty mezitím hubneš."

Johnny vstal, zamířil k ledničce a nalil si pepsi. Odnal si sklenici ven na verandu. Posadil se, pomalu upíjel a uvažoval o tom, jaké je štěstí, že cestovat časem se prostě nedá. Měsíc se vynořil nad korunami borovic jako oranžové oko a vrhl přes bazén krvavý pruh. Ozvalo se kvákání prvních žab. Po chvíli se Johnny vrátil dovnitř a nalil si do pepsi pořádného panáka kubánského rumu. Znovu vyšel ven, posadil se, popíjel a sledoval měsíc, jak stoupá po nebi a jeho barva se zvolna mění z oranžové na tichou, tajuplnou stříbrnou.

KAPITOLA 23

1

23. června 1977 Chuck ukončil střední školu. Johnny ve svém nejlepším obleku seděl v rozpálené posluchárně společně s Rogerem a Shelley Chatsworthovými a poslouchal, jak Chuck maturoval jako čtyřicátý třetí v ročníku. Shelley plakala.

Pak se u Chatsworthů konala oslava. Bylo parno. Na západě se objevily bouřkové mraky s nachovými břichy a pomalu se posunovaly po obzoru; zdálo se však, že se nijak nepřibližují. Chuck, poněkud zarudlý po třech vodkách s džusem, přišel se svou dívkou Patty Strachanovou ukázat Johnnymu, co dostal od rodičů k maturitě - nové hodinky Pulsar.

"Říkal jsem, že chci toho robota z Hvězdných válek, jenže oni ho nesehnali," poznamenal Chuck a Johnny se zasmál. Ještě chvíli spolu mluvili, načež z Chucka skoro až neotesaně vypadlo: "Chtěl bych ti poděkovat, Johnny. Nebýt tebe, tak bych dneska vůbec nematuroval."

"Ne, tak to není," opáčil Johnny. Trochu ho zarazilo, když si všiml, že Chuck má slzy na krajíčku. "Dobrá hlava se vždycky pozná."

"To mu taky pořád říkám," vmísila se Chuckova dívka. Za jejími brýlemi už čekala klidná a elegantní krása, aby mohla prorazit na povrch.

"Možná," připustil Chuck. "Možná to je pravda. Ale já stejně vím, komu za to vysvědčení vděčím. A sakra moc ti děkuju." Objal Johnnyho a přitiskl ho k sobě.

Přišlo to naprosto nečekaně - tvrdý a jasný záblesk obrazu, jenž Johnnyho přiměl, aby se napřimil a přitiskl si ruku na tvář, jako by jej Chuck místo objetí udeřil. Ten obraz se mu vryl do mysli, jako by měl místo mozku fotografickou desku.

"Ne," prohlásil. "Ani náhodou. Vy dva se tam ani neukazujte."

Chuck rozpačitě poodstoupil. Něco vycítil. Bylo to něco chladného, temného a nepochopitelného. Najednou už se nechtěl Johnnyho dotýkat; v tom okamžiku si říkal, že se Johnnyho nikdy v životě nedotkne. Bylo to, jako by zjistil, jaké to je, ležet v rakvi a dívat se, jak přitloukají víko.

"Johnny," pronesl a zaváhal. "Co... co je..."

Roger k nim nesl sklenice s pitím a nyní se zaraženě zastavil. Johnny se díval přes Chuckovo rameno na vzdálená mračna. V kalných očích měl zamyšlený pohled.

Řekl: "Vůbec tam nechod'te. Nemají tam hromosvody."

"Johnny..." Chuck se polekaně podíval na svého otce. "Skoro jako by dostal nějaký... záchvat, nebo co."

"Blesk," prohlásil Johnny mocným hlasem. Několik lidí se po něm otočilo. Rozhodil rukama. "Uhodí to do vedení. Izolace ve stěnách. Dveře... se zaseknou. Když lidi hoří, smrdí to jako spálené vepřové."

"O čem to mluví?" vyjekla Chuckova dívka a veškerá konverzace utichla. Všichni přítomní, se skleničkami a talířky v rukou, civěli na Johnnyho.

Roger k němu přistoupil. "Johne! Johnny! Co se děje? Proberte se!" Lusklnul Johnnymu prsty před zasněnými očima. Na západě zaburácel hrom jako hlas nějakého obra při licitovaném mariáši. "Co se stalo?"

Johnny mluvil jasně a docela hlasitě, takže jej slyšela celá ta padesátka lidí, která se tu sešla - obchodníci s manželkami, profesori s manželkami, celá durhamská horní střední vrstva. "Držte dnes svého syna doma, jinak uhoří jako ostatní. Začne tam hořet, bude to strašný požár. Ať nechodí do Cathy's. Uhodí tam blesk a celý podnik lehne popelem, než tam vůbec dorazí hasiči. Začne hořet izolace. U východů najdou hromady ohořelých těl a budou je moct identifikovat jen podle chrupu. Je to... bude to..."

Tehdy Patty Strachanová vyjekla, přitiskla si ruku na ústa a upustila umělohmotný kalíšek na trávník, až se kostky ledu rozletěly všude kolem a leskly se v trávě jako nemístně velké diamanty. Chvíli se potácela na místě a pak omdlela; svalila se na zem jako podřátá, s vlajíci letními šaty, a její matka se k ní rozběhla, přičemž cestou zařvala na Johnnyho: "Co je to s vámi? Copak jste se proboha zbláznil?"

Chuck zíral na Johnnyho. Tvář měl bílou jako křída.

Johnnyho oči se začaly vyjasňovat. Rozhlédl se po vyjevených hostech. "Promiňte," zamumlal.

Pattyina matka klečela u své dcery, držela si její hlavu v klíně a lehce ji pleskala po tvářích. Dívka se začínala vrtět a sténala.

"Johnny?" zašeptal Chuck, ale nečekal na odpověď a rozběhl se za svou přítelkyní.

Na trávniku za Chatsworthovým domem se rozhostilo ticho. Všichni se na něj dívali. A dívali se na něj, protože to přišlo znovu. Dívali se na něj jako tehdy sestry. A reportéři. Vrány usazené na telefonním drátě. Drželi v rukou své sklenice a talířky s bramborovým salátem a koukali se na něj jako na brouka, jako na nějakou zrůdu. Civěli na něj, jako by si zčistajasna rozepnul poklopec a ukázal se jim.

Nejradši by utekl a někam se schoval. Chtělo se mu zvracet.

"Johnny," pravil Roger a objal ho kolem ramen. "Pojd'te se mnou dovnitř. Potřebujete si na chvíli..."

V dálce zaduněl hrom.

"Kde je Cathy's?" zeptal se Johnny chraplavým hlasem a odolával Rogerově objetí. "Není to ničí vila nebo tak, protože jsou tam cedulky s nápisem Východ. Co je to? Kde je to?"

"Nemůžete ho odtud odvést?" zaječela málem Pattyina matka. "On chce, aby zase omdlela!"

"Pojďte, Johnny."

"Ale..."

"Tak pojd'te."

Nechal se odvést k domku pro hosty. Praskot jejich podrážek na štěrkové cestě ho skoro ohlušoval. Zdálo se, že kromě toho zvuku neexistuje nic jiného. Sotva došli k bazénku, ozval se za nimi šepot.

"Kde je Cathy's?" ptal se Johnny znovu.

"Jak to, že to nevíte?" podivil se Roger. "Vypadá to, že víte všechno ostatní. Chudáčka Patty Strachanovou jste vyděsil k smrti."

"Když já to nevidím. Je to v mrtvé zóně. Co je to?"

"Napřed vás odvedu nahoru."

"Já nejsem nemocný!"

"Tak tedy přetažený," opáčil Roger. Mluvil tiše a konejšivě, jak se obvykle mluví s duševně nemocnými. Zvuk jeho hlasu Johnnyho polekal. Navíc se mu vracela bolest hlavy. Zuřivě ji potlačil. Vyšli po schodech k domku pro hosty.

2

"Už je vám líp?" ptal se Roger. "Co je to Cathy's?"

"Taková pěkná restaurace a bar v Somersworthu. Je prostě tradice, že se na maturitní večírky chodí do Cathy's, nikdo neví proč. Určitě si nedáte ten aspirin?"

"Ne. Nepouštějte ho tam, Rogere. Uhodí tam blesk. Celý podnik vyhoří."

"Johnny," pronesl Roger Chatsworth pomalu a velmi laskavě, "tohle nemůžete vědět."

Johnny usrl ledové vody a odložil sklenici roztřesenou rukou na stolek. "Myslel jsem, že jste říkal, jak jste si mě prověřoval..."

"Ano, to jsem taky udělal. Jenom z toho vyvozujete mylné závěry. Věděl jsem, že máte být něco jako jasnovidce, jenomže já jsem nesháněl jasnovidce, ale učitele. Jako učitel jste se předvedl v tom nejlepším světle. Já osobně si myslím, že není žádný rozdíl mezi dobrými a špatnými jasnovidci, protože téměř hloupostem nevěřím, ani co by se za nehet vešlo. Je to jednoduchý. Prostě tomu nevěřím."

"Takže jsem podle vás lhář."

"Vůbec ne," odvětil Roger stejným laskavým a tichým hlasem. "V prádelně v Sussexu mám předáka, co by nepřipálil třetímu člověku stejnou sirkou, ovšem to ještě neznamená, že je to špatný předák. Někteří moji přátelé jsou silně nábožensky založení, a třebaže já sám do kostela nechodím, jsou to pořád moji přátelé. Vaše domněnka, že můžete nahlížet do budoucnosti nebo vidět něco na dálku, vůbec nemá nic společného s mým rozhodnutím, že vás zaměstnám. Ne... vlastně to není tak docela pravda. Neměla s tím nic společného od chvíle, kdy jsem dospěl k závěru, že nijak neovlivní vaši schopnost Chucka něco naučit. To jsem se nemýlil. Jenže jinak nevěřím, že Cathy's dneska lehne popelem, o nic víc, než že je Měsíc z rokfóru."

"Takže nejsem lhář, jenom blázen," ucedil Johnny. Svým způsobem to bylo zvláštní. Roger Dussault a další, kteří mu psali, jej obviňovali z podvodu; Chatsworth byl první, kdo jej obvinil, že se považuje za druhou Johanku z Arku.

"Ani to ne," ujistil ho Roger. "Jste mladý muž, co přežil strašlivou nehodu a dokázal se z toho vysekat, i když to vůbec nevypadalo dobře, a nejspíš za to taky draze zaplatil. Já bych o takových věcech nikdy nemluvil, Johnny, ale jestli někoho z těch lidí tam na trávníku - včetně Pattyiny matky - napadne dělat nějaký praštěný závěr, tak jim důrazně doporučím, aby se nepletli do něčeho, čemu nerozumí."

"Cathy's," pronesl Johnny najednou. "Jak jsem mohl znát to jméno? A jak jsem věděl, že to není ničí vila?"

"Od Chucka. Poslední týden o tom večírku hodně mluvil."

"Se mnou ne."

Roger pokrčil rameny. "Třeba o tom mluvil se Shelley nebo se mnou, když jste byl v doslechu. Náhodou se vám to uhnízdlilo v podvědomí a pak..."

"Jistě," odsekl Johnny hořce. "Když něčemu nerozumíme, když nám něco nezapadá do naší představy

světa, prostě to hodíme na podvědomí, co? Na toho boha dvacátýho století. Kolikrát jste to už udělal, Rogere, když něco neodpovídalo vašemu pragmatickému náhledu na svět?"

Rogerovi se lehce zablesklo v očích, ovšem Johnnymu se to mohlo také jen zdát.

"Blesk jste si spojil s tou blížící se bouřkou," namítl. "Copak to nechápete? Je to úplně pros..."

"Poslyšte," skočil mu Johnny do řeči. "Já vám to teda povím po lopatě. Do toho podniku uhodí blesk. Vyhoří to tam. Držte Chucka doma."

Proboha, bolest hlavy se zase vrátila. Vrhla se na něj jako tygr. Položil si ruku na čelo a trhaně si je mnul.

"Johnny, jste přepracovaný."

"Nechte ho doma," opakoval Johnny.

"Ať se rozhodne sám, já za něj rozhodovat nebudu. Je svobodný běloch a je mu osmnáct."

Ozvalo se zaklepání na dveře. "Johnny?"

"Dále," odpověděl Johnny a dovnitř vstoupil Chuck osobně. Tvářil se ustaraně.

"Jak ti je?" zajímal se.

"Dobře," na to Johnny. "Jenom mě bolí hlava. Chucku... prosím tě, nechod' dnes večer do té hospody. Žádám tě o to jako přítel. Ať už se na to díváš jako tvůj otec nebo ne. Prosím."

"Žádný problém," odvětil Chuck zvesela a skočil na gauč. Nohou si přitáhl podnožku. "Patty bych tam dneska nedostal ani heverem. Pěkně jsi ji vyděsil."

"To je mi líto," pronesl Johnny. Pocítil takovou úlevu, až ho zamrazilo. "Je mi to líto, ale jinak jsem rád."

"Tys něco viděl, vid'?" Chuck vrhl krátký pohled na Johnnyho, pak přešel očima k otci a nakonec pomalu zpátky k Johnnymu. "Cítil jsem to. Nebylo to hezký."

"To se někdy stává. Tak nějak tuším, že je to dost nepříjemné."

"No, nechtěl bych, aby se mi to stalo ještě jednou," mínil Chuck. "Ovšem... ta hospoda přece doopravdy nevyhoří, ne?"

"Ano," ujistil ho Johnny. "Být tebou, držel bych se daleko odtamtud."

"Ale..." Polekaně se obrátil k otci. "Celé si to tam zamluvil čtvrtý ročník. Víš, škola to docela podporuje. Je to bezpečnější, než kdyby bylo nějakých dvacet večírků na různých místech a lidi chlastali někde na ulici. Bude tam..." Chuck se na okamžik odmlčel a ve tváři se mu objevil vyděšený výraz. "Bude tam takových dvě stě párů," pravil. "Tati..."

"Podle mne tomu nevěří," upozornil ho Johnny.

Roger vstal a usmál se. "Co kdybychom si zajeli do Somersworthu a promluvili si s majitelem," navrhl.

"Ta oslava tady byla stejně nějak nudná. A když budete vy dva mít stejný pocit, až se budeme vracet, můžeme všechny pozvat na večer sem."

Pohlédl na Johnnyho.

"Ovšem pod podmínkou, že vy zůstanete střízliví a pomůžete mi to ohlídat, chlape."

"S radostí," odpověděl Johnny. "Ale proč to děláte, když tomu nevěříte?"

"Pro klid vaší duše," oznámil mu Roger, "a Chuckovy. A taky proto, až se dneska večer nic nestane, abych vám mohl říct, že jsem to věděl od začátku, a pak se tomu parádně zasmát."

"No, stejně díky." Ted', když se mu konečně ulevilo, klepal se ještě víc než předtím, avšak bolest hlavy ustoupila a změnila se v pouhé tupé šubání.

"Na jedno vás ovšem musím upozornit předem," prohlásil Roger. "Nemyslím, že je vůbec možný, aby to majitel toho podniku odpískal jen na vaše čestné slovo, Johnny. Pro něj je to dost možná největší kšeft v roce."

Chuck nadhodil: "Třeba bychom mohli něco vymyslet..."

"Co třeba?"

"No, něco mu namluvit... nějakou historku..."

"Jako že bychom lhali? Tak to ne. To po mně nechtěj, Chucku."

Chuck přikývl. "Dobře."

"Měli bychom vyrazit," rozhodl Roger. "Je čtvrt na šest. Pojedeme mercedesem."

činil za barem. Johnnymu se sevřelo srdce, jakmile na dveřích spatřil cedulku: DNES VEČER OD 19:00 ZADÁNO - NASHLEDANOU ZÍTRA.

Nedalo se říci, že by Carrick nevěděl, kam dřív skočit. Na starosti měl jen pár dělníků, co si přišli vypít pivo a podívat se na večerní zprávy, a tři milenecké párky, které popíjely koktejly. Johnnymu líčení naslouchal s rostoucí nedůvěrou. Když Johnny skončil, Carrick se ho zeptal: "Tak vy říkáte, že se jmenujete Smith?"

"Ano, přesně tak."

"Takže, pane Smithi, pojd'te se mnou tamhle k tomu oknu."

Zavedl Johnnyho k oknu v hale, hned vedle šatny.

"Podívejte se ven, pane Smithi, a povězte mi, co vidíte."

Johnny vyhlédl ven a bylo mu jasné, co uvidí. Na západ se táhla silnice číslo 9, ještě vlhká po odpolední přepršce. Obloha nad ní byla dokonale jasná. Bouřkové mraky odtáhly.

"Nic moc. Tedy aspoň ne teď. Ale..."

"Žádný ale," odušil Carrick. "Víte, co si myslím? Mám vám to říct docela upřímně? Já si myslím, že jste magor. Nemám tušení, proč jste si pro tyhle kydy vybral zrovna mě, a je mi to buřt. Ovšem jestli mi můžete věnovat minutku času, hochu, tak já vám povím, jak to tady chodí. Čtvrťáci mi za tohle mecheche vysolili šest set padesát babek. Pozvali si sem dost dobrou rockovou kapelu až z Maine, říkají si Duby. Mrazák je plnej jídla, jenom to šoupnout do mikrovlnky. Saláty jsou u ledu. Pítí si platí každý sám, ostatně většině z nich je už přes osumnáct a můžou si pít, co libo... a že budou dneska chlastat, no, to jim nikdo nemůže vyčítat, maturitu má člověk jenom jednou za život. Takže dneska budu mít ze sálu dobrý dva litry, tak jako tak. Musel jsem vzít na brigádu dva barmany. Mám tu šest servírek a jednu hostesku. Kdybych to měl teď celý odpískat, přijdu o celej ten vejvar a ještě abych vracel těch šest set padesát, co mi už dali na jídlo. Navíc mi sem dneska ani nepřijdou lidi, co jinak choděj na večere, protože ta cedule tam na těch dveřích visí už tejdén. Začíná vám to zapalovat?"

"Máte na tomhle domě hromosvod?" otázal se Johnny.

Carrick rozhodil rukama. "Já mu vysvětluju, jak to ve světě chodí, a on na mě s hromosvodama! Jo, jasně že mám hromosvod! Jednou sem přišel takovej chlapík, bude to tak pět let, to jsem je tu ještě neměl. Začal mi tu kvákat něco o tom, jak budu mít výhodnější pojištění, tak jsem ty zatracený hromosvodky koupil! Tak co, spokojenej? Kristova noho!" Obrátil se k Rogerovi a Chuckovi. "A co vy dva? To necháte toho pošuka jen tak volně pobíhat? Co kdybyste třeba vypadli? Stojí mi tu práce."

"Johnny..." spustil Chuck.

"To nic," přerušil ho Roger. "Půjdeme. Děkujeme vám, pane Carricku, že jste nám tak ochotně věnoval svou pozornost."

"Nemáte za co," odsekl Carrick. "Banda pošuků!" Zamířil zpátky do sálu.

Vyšli ven. Chuck se pochybovačně rozhlédl po bezmračném nebi. Johnny vykročil směrem k autu: klopil oči k zemi a připadal si hloupě a poníženě. Ve spáncích mu nepříjemně škubalo. Roger stál s rukama v kapsách a prohlížel si dlouhou, nízkou střechu restaurace.

"Na co se koukáš, tati?" zajímal se Chuck.

"Žádný hromosvodky tady nejsou," pronesl Roger Chatsworth zamyšleně. "Ani jeden."

4

Seděli v obývacím pokoji ve velkém domě, Chuck u telefonu. Vrhł na otce nejistý pohled. "Většina z nich nebude chtít měnit program takhle na poslední chvíli," nadhodil.

"Počítají, že si večer někam vyrazí, nic víc," opáčil Roger. "Stejně tak dobře můžou přijít sem."

Chuck pokrčil rameny a začal vytáčet.

Nakonec se dostavila asi polovina dvojic, které se původně chystaly na maturitní večírek do Cathy's, a Johnny si nikdy nedokázal pořádně vysvětlit, proč vlastně. Někteří nejspíš přišli jen proto, že tahle oslava vypadala zábavněji a pítí bylo zadarmo. Navíc zazněly tamtamy a rodiče většiny návštěvníků byli odpoledne u Chatsworthů, následkem čehož si Johnny večer povětšinou připadal jako exponát ve skleněné vitrině. Roger seděl na stoličce v rohu a upíjel martini s vodkou. Z jeho tváře se nedalo vyčíst nic.

Asi ve čtvrt na devět se zvedl, přešel přes obrovskou společenskou místnost s barem, jež zabírala tři čtvrtiny přízemí, naklonil se k Johnnymu a pokusil se překřičet jekot Eltona Johna: "Nechcete jít nahoru a dát si partičku cribbage?"

Johnny vděčně přikývl.

Shelley seděla v kuchyni a psala dopisy. Když vešli, zvedla hlavu a usmála se. "Už jsem si myslela, že tam vy dva masochisti vydržíte celý večer. Přece víte, že to není třeba."

"Je mi to vážně líto," omlouval se Johnny. "Chápu, že to celé vypadá dost šíleně."

"Vypadá to šíleně," připustila Shelley. "Proč si to neříct otevřeně. Ovšem já jsem docela ráda, že jsou tady. Vůbec mi to nevadí."

Venku zaburácel hrom. Johnny se otočil. Shelley si jeho pohybu všimla a pousmála se. Roger se mezitím přehraboval v příborníku v jídelně a hledal hrací desku.

"To bude jenom přeháňka," mínila. "Párkrát zahřmí a trochu sprchne."

"Ano," odpověděl Johnny.

Pomalou podepsala dopis, složila ho, zalepila do obálky, napsala adresu a přilepila známku. "Vy jste něco doopravdy cítil, Johnny, vidíte?"

"Ano."

"Chvilková slabost," usoudila. "Nejspíš způsobená nedostatečnou výživou. Jste moc hubený, Johnny. Nemohla to být třeba jen halucinace?"

"Ne, to bych neřekl."

Venku znovu zahřmělo, ovšem z velké dálky.

"Stejně jsem ráda, že je Chuck tady doma. Nevěřím sice na astrologii, na čtení z ruky, jasnovidectví a takové věci, ale... stejně jsem ráda, že ho mám tady. Je to naše jediný děčko... nejspíš si říkáte, že je už sakra dost velký děčko, jenže já si ho pořád ještě pamatuju, jak jezdí v krat'asech na dětském kolotoči v parku. Vidím ho, jako by to bylo dneska. A jsem ráda, že s ním můžu sdílet poslední... poslední rituál jeho dětství."

"Je dobře, že to takhle cítíte," poznamenal Johnny. Až ho vyděsilo, když shledal, že má slzy na krajíčku. Během posledního půl roku se mu stále hůře dařilo ovládat vlastní emoce.

"Vy jste Chuckovi hodně pomohl. A nejen tím, že jste ho naučil číst. Taky ve spoustě jiných věcí."

"Mám Chucka rád."

"Ano," odvětila tiše. "Já vím."

Roger se vrátil s hrací deskou a tranzistorovým rádiem naladěným na WMTQ, rozhlasovou stanici vysílající z vrcholku Washingtonovy hory a zaměřenou na vážnou hudbu.

"Taková malá protiváha k Eltonu Johnovi, Aerosmith, Foghat a spol.," oznámil. "Jedna hra za dolar, co vy na to, Johnny?"

"Dobře."

Roger se posadil a zammul si ruce. "Stáhnou z vás poslední košili," prohlásil.

5

Hráli cribbage a večer ubíhal. Mezi jednotlivými partii se vždycky jeden z nich zaskočil dolů podívat, jestli někoho nenapadlo zatančit si na kulečnickovém stole nebo uspořádat si vlastní večírek někde na trávě za domem. "Na tomhle mejdanu nikdo nikomu neudělá dítě, pokud bude v mých silách tomu zabránit," prohlašoval Roger.

Shelley si šla číst do obývacího pokoje. Každou hodinu hudba z rádia utichla a vystřídaly ji zprávy; tehdy Johnny poněkud polevil v pozornosti. O Cathy's v Somersworthu však nepadla jediná zmínka - ani v osm, ani v devět, ani v deset.

Po zprávách v deset hodin Roger nadhodil: "Nechystáte se snad tu svou předpověď odvolat, Johnny?"

"Ne "

V předpovědi počasí se mluvilo o občasných bouřkách; po půlnoci se mělo vyjasnit.

Podlaha se roztrásla duněním basové kytary.

"Začíná tam být veselo," poznamenal Johnny.

"Houby," odušil Roger s úsměvem. "Začínají mít upito. Spider Parmeleau se válí v koutě a někdo si na

něj odkládá pivo. Ráno je bude pěkně bolet hlava, to mi teda věřte. Pamatuju se, že na našem maturitním večírku..."

"Mimořádná zpráva z redakce WMTQ," ozvalo se z rádia.

Johnny zrovna míchal a nyní se mu podařilo rozsypat karty po podlaze.

"Jen klid, to bude nejspíš kvůli tomu únosu tam na Floridě."

"Nemám ten pocit," na to Johnny.

Hlasatel oznámil: "V tuto chvíli se zdá, že nejvážnější požár v historii Nového Hampshiru si v pohraničním městě Somersworth vyžádal přes sedmdesát pět mladých životů. K požáru došlo v restauraci Cathy's, kde právě probíhal maturitní večírek. Náčelník somersworthských hasičů Milton Hovey sdělil novinářům, že nemá podezření na žhářství; hasiči se domnívají, že požár s největší pravděpodobností způsobil úder blesku."

Roger Chatsworth zesinal. Seděl vzpřímeně na židli a oči upíral kamsi nad Johnnyho hlavu. Ruce mu malátně ležely na stole. Zezdola se ozýval živý hovor a smích, občas přerušovaný náporu hudby Bruce Springsteena.

Do kuchyně vstoupila Shelley. Přejela pohledem z manžela na Johnnyho a zase zpátky. "Copak? Co se děje?"

"Mlč," odbyl ji Roger.

"...ještě nepodařilo uhasit a podle Hoveyho bude přesný počet mrtvých znám teprve v časných ranních hodinách. Zatím je známo, že do okolních nemocnic bylo s popáleninami převezeno přes třicet osob, většinou studentů čtvrtého ročníku durhamské střední školy. Čtyřiceti lidem, také většinou maturantům, se podařilo uniknout oknem z toalety v zadní části restaurace, kdežto ostatní zřejmě zůstali za zablokovanými..."

"Je to Cathy's?" zaječela Shelley Chatsworthová. "Je to tam?"

"Ano," odpověděl Roger nepřírozeně klidným hlasem. "Ano, je to tam."

Dole se na okamžik rozhostilo ticho, po němž následoval dusot něčích nohou na schodech. Dveře kuchyně se rozletěly a dovnitř se vrátil Chuck s pohledem upřeným na matku.

"Mami? Co se stalo?"

"Zdá se, že jste našemu synovi zachránil život," pronesl Roger stejným podivně klidným hlasem. Johnny ještě nikdy neviděl někoho tak bledého. Roger vypadal jako oživlá vosková figurína.

"Vyhořelo to tam?" Chuckův hlas zněl nevěřicně. Ostatní se tlačili na schodech za ním a poděšeně si šeptali. "Chcete říct, že to tam vyhořelo?"

Nikdo mu neodpověděl. Pak se zčistajasna odněkud zezadu ozval vysoký, hysterický hlas Patty Strachanové. "To on za to může! To on to přivolal! Zapálil to tam, protože na to myslel, jako v té knížce Carrie! Vrahu! Vrahu..."

Roger se k ní otočil. "TICHO!" zaburácel.

Patty se s vzlykotem zhroutila.

"Vyhořelo to?" opakoval Chuck. Vypadalo to, jako by se ptal sám sebe, jako by nemohl přijít na správné slovo.

"Rogere?" zašeptala Shelley. "Rogere? Miláčku?"

Po schodech a po společenské místnosti dole se rozlehl šepot připomínající ševelení listů ve větru. Někdo vypnul gramofon. Zněly jen rozrušené hlasy.

Byl tam Mike? Shannon šla taky, ne? Určitě? Jo, zrovna jsem se chystal odjet, když mi Chuck volal.

Moje máma byla u toho, když ten chlápek začal vyvádět, povídala, že by se v ní krve nedořezal, a chtěla, abych šla radši sem. Byla tam Casey? Šel tam Ray? A co Maureen Ontellová? Proboha, řekne mi někdo, jestli tam šla? Byla...

Roger pomalu vstal a otočil se. "Navrhuju," pronesl, "abychom sehnali ty nejtřízlivější, co ještě dokážou řídit, a zajeli do nemocnice. Budou potřebovat dárce krve."

Johnny seděl jako zkamenělý. Uvažoval, zda se ještě někdy v životě dokáže pohnout. Venku burácel hrom. A hromu v patách se nesl hlas jeho umírající matky:

Konej svou povinnost, Johnny.

KAPITOLA 24

1

2. srpna 1977

Milý Johnny,

najít Vás nebyl zase takový problém - někdy si říkám, když má člověk dost peněz, dokáže v téhle zemi najít kdekoho, a já ty peníze mám. Tím, že to píšu takhle otevřeně, si možná koleduju o to, abyste mnou začal pohrdat, ale Chuck, Shelley a já Vám vděčíme za tolik, že si nezasloužíte nic menšího než pravdu. Za peníze se toho dá koupit dost, jenže před bleskem člověka neuchrání. V té restauraci našli vzadu na záchodě, kde bylo okno zatlučené hřebíky, dvanáct mrtvých chlapců. Oheň se k nim nedostal, ale kouř ano, takže se všichni udusili. Pořád mi to nejde z hlavy, protože Chuck mohl být jedním z nich. Proto jsem Vás také "vystopoval", jak jste to nazval ve svém dopise. A ze stejného důvodu Vás taky nemůžu nechat na pokoji, jak jste chtěl. Aspoň ne do chvíle, kdy mi přijde z banky potvrzení, že jste si tenhle šek vybral.

Jistě jste si všiml, že je na něm podstatně menší částka než na tom, co jsem Vám posílal před měsícem. Spojil jsem se totiž s účtárnou Východní maineské nemocnice a za zbytek peněz jsem zaplatil Vaše zbývající účty. V tomhle směru tedy máte po starostech, Johnny. Tohle jsem udělat mohl, a také jsem to udělal - snad jenom dodám, že s velkým potěšením.

Tvrdíte, že si ty peníze nemůžete vzít. Já na to říkám, že můžete a že si je také vezmete. Vy si je vezmete, Johnny. Vystopoval jsem Vás do Fort Lauderdale, a jestli se odtamtud odstěhujete, zase si Vás najdu, i kdybyste odjel třeba do Nepálu. Jestli chcete, klidně mne mějte za štěnici, co se Vás ne a ne pustit; já se považuju spíš za "Psa Páně". Já Vás nechci uštvať, Johnny. Vzpomínám, jak jste mi toho dne říkal, abych neobětoval svého syna. Málem se mi to podařilo. A co ti další? Osmdesát jeden mrtvý, třicet dalších strašlivě zmrzačených a popálených. Vzpomínám, jak mi Chuck říkal, že bychom si mohli vymyslet nějakou historku, že bychom to mohli nějak zaonačit, a jak jsem mu na to s morální neochvějností naprostého blba odpověděl: "To neudělám, Chucku. Nechtěj to po mně." A přitom jsem něco mohl udělat. To mi právě nedává spát. Mohl jsem dát tomu zloději Carrickovi tři tisíce, aby vyplatil personál a ten večer zavřel. Záchrana jednoho života by tak přišla asi na sedmatřicet dolarů. Proto mi věřte, když říkám, že Vás nechci uštvať; už mám takhle dost práce s tím, jak štvu sám sebe. A počítám, že se tím budu užírat ještě pěkných pár let. Snažím se zaplatit za to, že jsem odmítl věřit něčemu, co jsem nedokázal uchopit vlastními smysly. A prosím, hlavně si nemyslete, že tím, jak jsem za Vás zaplatil účty a jak Vám vnucuji tenhle šek, se snažím uchlácholit svědomí. Žádné peníze neodvrátí blesk, ani nezaženou zlé sny. Ty peníze jsou za Chucka, i když on o tom nemá ani tušení.

Vezměte si ten šek a já Vás nechám na pokoji. Takhle se dohodněme. Jestli chcete, klidně ho pošlete na Mezinárodní fond dětí, věnujte ho domovu pro opuštěné dobrmany nebo to celé prosázejte na koníčkách. Je mi to jedno. Hlavně si ho vezměte.

Je mi líto, že jste cítil potřebu odjet takhle narychlo, i když myslím, že Vám rozumím. Všichni doufáme, že Vás zase brzy uvidíme. Chuck odjíždí do stovingtonské přípravy 4. září.

Johnny, vezměte si ten šek. Prosím.

S pozdravem Roger Chatsworth

1. září 1977

Milý Johnny,

budete mi věřit, že to nenechám být? Prosím, přijměte ten šek.

Zdraví Roger

10. září 1977

Milý Johnny,

jsme s Charlie moc rádi, že konečně víme, kde jsi, a docela se nám ulevilo, když jsme od Tebe dostali dopis, který zněl tak přirozeně a ve Tvém normálním duchu. Jenom jedna věc mi nedopřává klidu, synku.

Zavola jsem Samovi Weizakovi a přečetl mu tu pasáž z Tvého dopisu, jak si v ní stěžuješ na stále častější bolesti hlavy. Radí Ti, aby sis zašel za doktorem, a to co nejdřív. Bojí se, jestli se kolem té staré jizvy nevytvořila nějaká krevní sraženina. Tohle mi tedy dělá starosti a Samovi taky. Co ses probral z toho komatu, Johnny, nikdy jsi nevypadal úplně zdravě, a když jsem tě začátkem června viděl naposledy, připadal jsi mi až moc unavený. Sam se o tom slůvkem nezmínil, ale já vím, že by byl nejradiši, kdybys sedl do prvního letadla z Phoenixu, vrátil se domů a nechal ho, aby Tě prohlédl. Teď přece nemůžeš tvrdit, že bys na to neměl peníze!

Roger Chatsworth se tu už dvakrát stavoval a já mu pokaždé řekl, co jsem mohl. Myslím, že říká pravdu, když tvrdí, že si tím nevykupuje dobré svědomí, ani Ti neplatí za záchranu svého syna. Počítám, že Tvoje matka by to brala tak, že činí pokání jediným způsobem, jakého je schopen. Nu, každopádně jsi ty peníze nakonec přijal a já doufám, že nemyslíš vážně, když píšeš, žeš to udělal jen proto, "abys ho měl z krku". Podle mě jsi z moc dobrého těsta na to, abys něco udělal jen kvůli něčemu takovému. Píše se mi to dost těžko, ale vynasnažím se. Prosím Tě, Johnny, vrať se domů. Rozruch kolem té záležitosti už utichl - jistě, jako bych Tě slyšel: "Houby, po něčem takovém neutichne nikdy," - a nejspíš máš svým způsobem pravdu, jenže zároveň se pleteš. Pan Chatsworth mi povídal po telefonu: "Kdybyste s ním mluvil, zkuste mu vysvětlit, že kromě Nostradama se o žádném jasnovidci nikdy nemluvilo déle než pár dní." Dělaš mi starosti, synu. Trápí mě, že si vyčítáš ty mrtvé, místo aby sis žehnal za ty živé, co se Ti podařilo zachránit - za ty, co byli tehdy večer u Chatsworthových. Dělaš si starosti a navíc se mi po Tobě stýská. "Po čertech se mi stejská," jak říkávala Tvoje babička. Tak se prosím Tě vrať domů, jak nejdřív budeš moci.

Táta

P.S. Posílám Ti výstřižky z novin o tom požáru a o tom, jakou roli jsi při něm sehrál. Charlie je někde sehnala. Sám uvidíš, žeš měl pravdu, když jsi hádal, že "každý, kdo byl na té oslavě, bude chtít mluvit s reportéry". Ty články Tě nejspíš rozruší ještě víc, a pokud ano, radši je zahod'. Charlie si ovšem myslí, že se na ně podíváš a řekneš si: "Vlastně to nebylo tak zlé, jak jsem si myslel, s tímhle se dokážu srovnat." Doufám, že to tak dopadne.

Táta

29. září 1977

Milý Johnny,

Táta mi dal Tvou adresu. Tak jak vypadá ta slavná americká poušť? Viděls tam nějaké Indiány (ha, ha)? Já jsem teď v přípravce ve Stovingtonu. Není to tu tak zlé. Mám šestnáct hodin, ze kterých bude zápočet. Nejvíc se mi líbí chemie, i když ve srovnání s durhamskou střední je to hotová procházka růžovým sadem. Vždycky jsem měl pocit, že náš chemikář v Durhamu, starej Nebojsa Farnham, by nejradiši dělal bomby a vyhazoval svět do vzduchu. V angličtině máme hned během prvního měsíce přečíst tři věci od J. D. Salinger, Kdo chytá v žitě, Franny a Zooey a Vzhůru, tesaři, do výše střechu zvedněte. Dost se mi líbí. Náš učitel nám povídal, že ještě žije někde v Novém Hampshiru, jenom už nepíše. To mi nejde do hlavy. Proč by toho měl člověk nechávat, když mu to jde nejlíp? No dobře. Fotbalový mančaft tady nestojí za nic, ale klasická kopaná se mi docela začíná líbit. Trenér říkal, že klasická kopaná je pro chytrý lidi, kdežto americký fotbal je pro blbce. Ještě jsem si nesrovnal v hlavě, jestli je to pravda, nebo jestli to povídá jenom ze závisti

Rád bych věděl, jestli by Ti nevadilo, kdybych Tvou adresu dal pár lidem, co byli tehdy na tom maturitním večírku u nás. Chtěli by Ti poděkovat. Jedna z nich je i matka Patty Strachanové, jistě si na ni vzpomínáš, jak se tam předváděla, když se jí "nejdražší dcerka" složila odpoledne na trávníku. Teď Tě má za dobrého člověka. Mimochodem, já už s Patty nechodím. Ve svých "jinošských letech" (ha, ha) si na nějakou lásku na dálku moc nepotrpím a Patty šla na Vassar, jak se dalo čekat. Navíc jsem potkal jednu bezva holku zrovna tady ve Stovingtonu.

Hlavně mi napiš, jakmile budeš moci. Táta mluví, jako by Tě to celý pěkně vzalo, i když nechápu proč, když jsi podle mě udělal všechno pro to, aby to nakonec dopadlo dobře. Že nemá pravdu, vid', Johnny? Přece Tě to nemohlo tak vzít? Prosím, napiš mi, že jsi v pořádku. Mám o Tebe starost. Je to sranda, co, když si o Tebe dělá starost takový štěně jako já, ale je to tak.

A když mi budeš psát, vysvětlí mi, čím to, že ten Holden Caulfield musí mít pořád takovej splín, když ani není černej.

Chuck

P.S. Ta bezva holka se jmenuje Stephanie Wymanová a už se mi podařilo ji zlákat na Přichází k nám něco zlého. Taky se jí líbí jedna punkrocková kapela, Ramones - měl by sis je poslechnout, jsou boží.

17. října 1977

Milý Johnny,

Tak tohle už je lepší, připadáš mi docela v normálu. Málem jsem se umlátil smíchy, když jsem si četl, jak děláš ve Phoenixu u městských komunikací. Teď, co jsem čtyřikrát hrál za Stovingtonský tygry, nemám s tím Tvým úžehem vůbec žádný soucit. Trenér má nejspíš pravdu, když říká, že americký fotbal je jen pro blbce, aspoň tady to platí na sto procent. Zatím jsme to dostali tři ku jedný a v tom jediném zápase, co jsme vyhráli, jsem dal tři góly, načež jsem se jako správný blbec předejchal a seknul sebou. Steff se mohla pomínout strachy (ha, ha).

S psáním jsem čekal, až Ti budu moct odpovědět na ten Tvůj dotaz, co lidi tady říkají Gregovi Stillsonovi dneska, když je v úřadě. Teď o víkendu jsem byl konečně doma, takže Ti povím, co jsem se dověděl.

Táty jsem se ptal jako prvního a on hned: "To se Johnny o toho chlapa pořád ještě zajímá?" Já na to: "A k tomu ještě dává najevo naprostý nedostatek vkusu tím, že chce znát tvůj názor." Táta šel hned za mámou a povídá: "Poslyš, na tý přípravce nám z něj roste pěkně nafoukanej intelektuál. Já to tušil."

No, abych to zkrátil, většinu lidí dost překvapilo, jak dobře si Stillson vede. Táta mi řekl tohle: "Kdyby voliči měli po deseti měsících v úřadě svému kongresmanovi napsat vysvědčení, počítám, že Stillson by dostal většinou dvojky, k tomu dvě jedničky za to, jak dělal na Carterově zákoně o energetice a na tom svým vlastním zákoně o maximálních cenách topné nafty pro domácnosti. A ještě pochvalu za snaživost." Táta chce, abych Ti vyřídil, že se možná pletl, když měl Stillsona za obyčejného šaška.

Co ještě lidi říkali, když jsem byl doma: dost se jim líbí, že nechodí pořád v obleku. Paní Jarvisová, co má ve městě Quik-Pik (oni to tak vážně píšou), povídala, že Stillson se podle ní nebojí "hájit velký zájmy". Henry Burke, co mu patří ta krčma U vědra, si myslí, že Stillson odvedl "zatraceně dobrou práci". Většina dalších si myslí to samý. Porovnávají to, co Stillson udělal, s tím, co neudělal Carter - spousta lidí je z něj zklamaná a teď si nadává, že ho volila. Ptal jsem se jich, jestli jim nevadí, že se tu pořád potloukají ti motorkáři a že Stillson má za pravou ruku toho Sonnyho Ellimana. Nikoho to nejspíš nijak zvlášť nevzrušuje. Ten chlapík, co vede obchod s gramodeskama, mi to vysvětlil takhle: "Když se může polepšit Tom Hayden a když se Eldridge Cleaver obrátí k Bohu, tak proč by se nemohlo pár motorkářů dát do služeb pořádku? Odpustit a zapomenout, to je to nejlepší."

Takhle to tedy vypadá. Napsal bych víc, ale mám za chvíli trénink. Tenhle víkend nám to mají nandat Barrští rysové. Jenom doufám, že tuhle sezónu přežiju. Drž se, člověče.

Chuck

New York Times,

4. března 1978

Agent FBI zavražděn v Oklahomě

Od našeho zvláštního zpravodaje - Edgar Lancte (37), dlouholetý zaměstnanec FBI, byl včera večer pravděpodobně zavražděn v jedné garáži v Oklahoma City. Podle policistů vybuchla v jeho autě dynamitová bomba připojená k zapalování ve chvíli, kdy pan Lancte otočil klíčkem. Tato gangstersky provedená poprava se do značné míry podobá vraždě novináře Dona Bollese před dvěma lety, avšak ředitel FBI William Webster odmítá spekulovat o možných spojitostech. Pan Webster dále ani nepopřel, ani nepotvrdil, že pan Lancte vyšetřoval podezřelé machinace s pozemky, do nichž mohli být zapleteni někteří místní politici.

Zdá se, že skutečná pracovní náplň pana Lancteho zůstává zahalena tajemstvím, a náš zdroj z ministerstva spravedlnosti dokonceltvrdí, že pan Lancte nevyšetřoval žádné realitní podvody, ale otázky související s národní bezpečností.

Pan Lancte se stal agentem Federálního vyšetřovacího úřadu v roce 1966 a...

KAPITOLA 25

1

Počet zápisníků v Johnnyho zásuvce se rozrostl ze čtyř na pět a na podzim roku 1978 jich už bylo sedm. Právě tehdy, v době, kdy krátce po sobě zemřeli dva papeži, se Greg Stillson stal celonárodní senzací. Do Sněmovny reprezentantů byl zvolen znovu s velkým náskokem a chvíle, kdy se celá země přikláníla ke staromódnímu konzervatismu, využil k založení Strany amerického dneška. Nejpozoruhodnější bylo, že několik poslanců Kongresu opustilo své vlastní strany a "chytlo vlak", jak tomu Greg s oblibou říkal. Většina z nich se vyznačovala dosti podobnými názory, jež Johnny definoval jako lehce liberální v domácích záležitostech a umírněné až silně konzervativní v zahraničních otázkách. Ani jeden z nich nestál při hlasování o smlouvách o Panamském průplavu na Carterově straně. A když jste z jejich vnitropolitických postojů sloupli tenký liberální nátěr, ukázalo se, že i zde jsou docela konzervativní. Strana amerického dneška požadovala tvrdý postih těžkých narkomanů, chtěla, aby se města starala sama o sebe ("Není vůbec třeba, aby nějaký udřený farmář dotoval ze svých daní metadonový program v New Yorku," tvrdil Greg), hodlala snížit sociální dávky prostitutkám, pasákům, bezdomovcům a osobám se záznamem v trestním rejstříku a volala po rozsáhlých daňových reformách vyvážených stejně rozsáhlými škrty ve výdajích na sociální služby. Jistě, byla to stará písnička, ovšem Gregova Strana amerického dneška ji zaranžovala do líbivého moderního provedení.

Ještě před volbami do strany přestoupilo sedm kongresmanů a dva senátoři. Šest z těchto kongresmanů a oba senátoři se do úřadu vrátili. Osm z těchto devítky byli republikáni, jejichž voličská základna se zmenšila téměř na nulu. Jejich přestup do Strany amerického dneška a opětovné zvolení označil jakýsi vtipálek za podstatně vydařenější zázrak než ono slavné: "Lazare, vstaň a chod'!"

Leckdo se už netajil názorem, že Greg Stillson představuje sílu, s níž je nutno počítat, a že nepotrvá dlouho, než se dostane ještě výš. Zatím se mu nepodařilo odeslat všechny pozemský odpad na Jupiter a na Saturnovy prstence, ale aspoň vyštval z úřadu dva darebáky: jednoho kongresmana, který si pěkně nahrabal jako tichý společník v síti placených parkovišť, a jednoho prezidentova poradce se zálibou v klubech navštěvovaných homosexuály. Jeho zákon o maximálních cenách nafty se vyznačoval odvahou i prozíravostí a to, jak ho pečlivě protáhl přes výbory až ke konečnému hlasování, hovořilo o jisté selské mazanosti. V osmdesátém roce by bylo ještě brzy, ve čtyřiaosmdesátém bude asi dost těžké odolat pokušení, ovšem pokud zůstane v klidu až od osmdesátého osmého, pokud si bude pěkně dál budovat voličskou základnu a pokud se nestane nic, co by jeho novorozenou stranu smetlo z politické scény, pak se může stát ledacos. Republikáni se sesypali na hromadu, a jestliže po Carterovi nastoupí Mondale, Jerry Brown nebo takový Howard Baker, kdo asi přijde po nich? Ani v roce 1992 by pro něj nemuselo být úplně pozdě. Je ještě relativně mladý. Ano, v roce 1992 by to nejspíš mohlo jít...

V Johnnyho zápisnicích se objevilo i několik novinových karikatur. Všechny zachycovaly Stillsonův nakažlivý pokřivený úsměv a na všech měl na hlavě svou stavařskou přilbu. Na jednom obrázku od Oliphanta kutálel Greg s přilbou pošnutou do týla samým prostředkem sněmovny barel nafty s nápisem cenový strop. Vpředu stál Jimmy Carter, drbal se na hlavě a tvářil se zmateně; na Grega se vůbec nedíval a vypadalo to, že ho barel převálcuje. Pod obrázkem stálo: jdi mi z cesty, jimmy!

Ta přilba. Ta přilba jako by dělala Johnnymu větší starosti než cokoli jiného. Republikáni měli svého slona, demokrati osla a Greg Stillson měl svou stavařskou helmu. V Johnnyho snech občas nabírala tvar motocyklové přilby. A jindy zas tvar nacistické helmy z války.

2

Ve zvláštním sešitě si schovával výstřížky o požáru v Cathy's, které mu poslal otec. Znovu a znovu se jimi probíral, i když tak činil z důvodu, na jaký by Sam, Roger, ani jeho otec nikdy nepřišli. Jasnovidec předpověděl požár. "Moje dcera by také zahynula," tvrdí vděčná matka s pláčem (ta vděčná plačící matka zmíněná v titulku byla matka Patty Strachanové). Jasnovidec, který vyřešil sérii vražd v Castle

Rocku, předpovídá požár po úderu blesku. Požár v restauraci si vyžádal 90 životů. Jeho otec tvrdí, že John Smith odjel z Nové Anglie, a odmítá sdělit důvod. Jeho fotografie. Fotografie jeho otce. Snímky z té dávno zapomenuté havárie na silnici číslo 6 u Cleaves Mills, ještě v době, kdy byla Sára Bracknellová jeho dívka. Teď se z ní stala žena, matka dvou dětí, a Herb se ve svém posledním dopise zmínil, že jí začínají šedivět vlasy. Ani nemohl uvěřit, že jemu samotnému je třicet jedna let. Nemožné, ale pravdivé. Výstřížky obklopovaly jeho vlastní poznámky, plody jeho zoufalé snahy ujasnit si to v hlavě jednou provždy. Nikdo z nich nechápal skutečný význam toho požáru, jeho důsledky pro podstatně důležitější otázku: co dělat s Gregem Stillsonem.

Zapsal si: "S tím Stillsonem musím něco udělat. Prostě musím. S tím lokálem jsem se nemýlil a v tomhle se také nemýlím. V duchu o tom vůbec nepochybuji. Stane se prezidentem a rozpoutá válku - nebo ji vyvolá tím, jak špatně povede svůj úřad, což je vlastně totéž.

Otázka zní: Jak drastická opatření je třeba provést?

Cathy's může posloužit jako příklad. Skoro jako by to bylo nějaké znamení, panebože, začínám mluvit jako moje máma, jenže tak to prostě je. Dobře, věděl jsem, že dojde k požáru a zahyne při něm spousta lidí. Stačilo to k jejich záchraně? Odpověď: nestačilo to k záchraně všech, protože lidé všemu doopravdy uvěří, až když je po všem. Ti, co přišli k Chatsworthovým místo do Cathy's, se zachránili, ovšem zároveň je třeba vzít v úvahu, že R. C. ten mejdan neuspořádal proto, že by snad věřil mé předpovědi. V tomhle ohledu byl naprosto upřímný. Večírek uspořádal, protože si myslel, že mě to uklidní. Dělal to, aby... aby mi vyhověl. Uvěřil až potom. Matka Patty Strachanové také uvěřila až potom. Potom, potom, potom.

Pro ty mrtvé a popálené už bylo pozdě.

Takže otázka č. 2: Mohl jsem na tom výsledku něco změnit?

Jistě. Mohl jsem vzít auto a projet s ním tou hospodou. Nebo jsem ji mohl sám zapálit ještě odpoledne.

Otázka č. 3: Jaké následky by měl takový čin pro mne?

Pravděpodobně uvěznění. Kdybych použil auto a večer tam uhodil blesk, možná bych mohl tvrdit... ne, to by nešlo. Normální lidé ještě někdy dovedou uznat, že někdo může mít jasnovidné schopnosti, ale zákon nic takového samozřejmě neuzná. Teď si říkám, kdybych to měl celé prožít znovu, udělal bych něco z těchhle dvou věcí a na následky bych se vykašlal. Je snad možné, že jsem sám té své předpovědi tak docela nevěřil?

Záležitost se Stillsonem se tomu až děsivě podobá, i když, díky Bohu, mám v tomhle případě víc času na rozmyšlenou.

Takže zpátky na začátek. Nechci, aby se Greg Stillson stal prezidentem. Jak tomu mohu zabránit?

1. Vrátit se do Nového Hampshiru a 'chytit vlak', jak tomu on říká. Zkusit rozleptat Stranu amerického dneška zevnitř. Něco na něj najít. Určitě má ve skříni pěkných pár kostlivců. Třeba bych mohl některého z nich vytáhnout na světlo.

2. Najmout si někoho, kdo by na něj něco našel. Z Rogerových peněz mi zbylo ještě dost, abych si mohl najmout někoho skutečně dobrého. Na druhé straně jsem si myslel, že Lancte je dost dobrý. A Lancte je po smrti.

3. Zranit ho nebo zmrzačit. Tak jako Arthur Bremmer zmrzačil Wallace, jako ten neznámý zmrzačil Larryho Flynta.

4. Zabít ho. Zavraždit ho.

Teď si probereme nevýhody. První možnost není tak docela jistá. Nakonec by se mi nemuselo podařit nic smysluplného, jenom bych dostal na hubu jako Hunter Thompson, když sbíral materiál pro svou první knížku o Pekelných andělech. A co je horší, ten Elliman si může po tom výstupu v Trimbullu pamatovat, jak vypadám. Není přece obvyklé vést si evidenci lidí, kteří by pro vás mohli představovat nebezpečí? Vůbec by mě nepřekvapilo, kdyby si Stillson platil někoho jen za to, že shání informace o všech podivínech a pošucích. A mezi ně já rozhodně patřím.

Pak je tu druhá možnost. Dejme tomu, že by se všechna ta špína provalila - co by se stalo? Jestliže si Stillson ujasnil, po čem jde - a to je vidět ze všeho, co dělá -, pak za sebou už nejspíš zametl všechny stopy.

A ještě něco: takový kostlivec ve skříni je kostlivcem jen potud, pokud ho tak bere tisk, a tisk stojí při Stillsonovi. On si ty novináře pěstuje. Kdyby byl tohle román, asi bych si začal hrát na soukromého

detektiva a ,vyhrabal na něj něco' sám, jenže smůla je, že vůbec nevím, jak na to. Někdo by možná namítl, že by mi mohla pomoci moje schopnost ,číst' v lidech a nacházet ztracené věci (jak by řekl Sam). Kdybych mohl zjistit něco o Lanctem, možná by to stačilo. Ale není snad pravděpodobné, že Stillson nechává všechnu tuhle špinavou práci na Sonnym Ellimanovi? A přes všechna podezření si ani nemohu být jistý, že Edgar Lancte skutečně šel po Stillsonovi, když ho zavraždili. Takže je možné, že bych dostal na šibenici Sonnyho Ellimana, aniž by to Stillsonovi nějak výrazně uškodilo.

Zkrátka a dobře, ta druhá alternativa prostě není dost jistá. A přitom je toho v sázce tolik, že se kolikrát ani neodvažuji na to třeba jenom pomyslet. Pokaždé mě z toho jenom šíleně rozbolí hlava.

Občas mne napadají takové úlety, že bych ho mohl dostat na drogy jako ten chlapík v druhém dílu Francouzské spojky, co ho hraje Gene Hackman, nebo že bych mu podstrčil LSD do kofoly, či co to pije. To jsou ovšem jen fantazie z filmových detektivek. Blbinky tak pro Gordona Liddyho. Bylo by s tím tolik problémů, že o tom ani nestojí za to uvažovat. Třeba bych ho mohl unést. Koneckonců, ten člověk je jenom poslanec Spojených států. Nevím, kde bych sehnal heroin nebo morfin, ovšem LSD bych mohl dostat haldu od Larryho McNaughtona, přímo tady v Podniku veřejných služeb města Phoenix. Larry má pilulky na všechno. Jenže -za předpokladu, že bych to všechno absolvoval - co kdyby se mu ten trip prostě líbil?

Postřelil ho a zmrzačit? Možná bych to dokázal, možná ne. Za určitých okolností - jako na tom mítinku v Trimbullu - bych to možná svedl. Dobrá, dejme tomu, že ano. Po tom incidentu v Laurelu se už George Wallace v politice na nic nezmohl. Na druhé straně Franklin Delano Roosevelt vedl kampaň z kolečkového křesla a ještě z toho vytřískal, co se dalo.

Zbývá tedy vražda, hop nebo trop. Je to také jediná naprosto jistá alternativa. Mrtvola nemůže kandidovat na prezidenta.

Kdybych ovšem dokázal stisknout spoušť.

A i kdyby, co by z toho plynulo pro mne?

Jak říká Bob Dylan: „Fakt se mě na to musíš ptát, zlato?“ Sešity obsahovaly ještě mnoho dalších poznámek, avšak jediná další, jež měla nějaký význam, stála v pečlivě vyvedeném rámečku: "Co když se ukáže, že vražda je skutečně jedinou alternativou? A co kdyby se ukázalo, že tu spoušť opravdu dokážu stisknout? Vražda je přece jenom zlo. Vražda je zlo. Vražda je zlo. Třeba se najde ještě nějaké jiné řešení. Díky Bohu, že zbývá tolik času."

3

Johnnymu však už tolik času nezbývalo. Začátkem prosince roku 1978, krátce poté, co byl jiný kongresman, Leo Ryan z Kalifornie, zastřelen na letišti uprostřed guyanské džungle, Johnny Smith zjistil, že jeho čas skoro vypršel.

KAPITOLA 26

1

26. prosince 1978 v půl třetí odpoledne obsluhoval Bud Prescott vysokého a značně vyzáblého mladého muže s prošedivělými vlasy a krví podlitýma očima. Bud byl jedním ze tří prodavačů, kteří toho dne po Vánocích pracovali ve Phoenixských sportovních potřebách na Čtvrté ulici; většinou sem lidé chodili s tím, že chtěli vyměnit dárky, ale tenhle zákazník si přišel něco koupit.

Říkal, že chce nějakou dobrou pušku, co možná nejlehčí, s odsuvným závěrem. Bud mu jich několik ukázal. Den po Vánocích nebylo v oddělení zbraní nikdy rušno: když chlap dostane pod stromeček pušku nebo pistoli, málokdy si ji půjde vyměnit za něco jiného.

Tenhle člověk si je všechny pečlivě prohlédl a nakonec se rozhodl pro remingtonku sedmistovku ráže .243, solidní pušku s malým zpětným rázem a plochou trajektorií. Do protokolu o nákupu se podepsal jako John Smith a Buda napadlo: Jestli jsem v životě neviděl vymyšlený jméno, tak mám teď premiéru. "John Smith" zaplatil hotově - vysázel dvaceti-dolarovky rovnou z peněženky, která jimi zjevně přetékala. Pušku si rovnou odnesl. Bud ho chtěl trochu popíchnout a nabídl mu, že by si mohl nechat zdarma vypálit

do pařby své iniciály. "John Smith" jen zavřtěl hlavou.

Kdyř "Smith" odcházel, Bud si všiml, ře dost kulhá. Nebude problém ho kdykoli poznat, pomyslel si, s tím kulháním a s těmi jizvami po celém krku.

2

27. prosince v půl jedenácté dopoledne vstoupil do prodejny Phoenixských kancelářských potřeb jakýsi hubený muž, který značně kulhal, a obrátil se na tamního prodavače Deana Claye. Clay později tvrdil, ře si v jednom oku neznámého všiml skvrny, již jeho matka vždycky říkala "oheň". Zákazník si chtěl koupit větší diplomatický kuffík a nakonec si vybral pěkný kousek z hověziny, luxusní záležitost za 149,95 dolaru. Navíc dostal slevu za platbu v hotovosti, protože platil samými novými dvacetidolarovkami. Celá transakce od výběru po zaplacení nezabrala ani deset minut. Neznámý pak odešel z obchodu, zahrnul doprava směrem do centra a Dean Clay ho už nespátřil až do chvíle, kdy našel jeho fotografii ve phoenixském Sunu.

3

Téhoř dne odpoledne přistoupil vysoký muž s ředivějícími vlasy k přepážce Bonity Alvarezové na phoenixském nádraří Amtraku a vřptával se na vlakové spojení z Phoenixu do New Yorku. Bonita mu spoje ukázala. Přeřel po nich prstem a pečlivě si je poznamenal. Pak se Bonnie Alvarezové optal, jestli by mu nemohla rezervovat lístek na 3. ledna. Bonnie zatančila prsty po klávesnici počítače a sdělila mu, ře je to možné.

"Tak co kdybyste..." začal ten dlouhán, načeř se zapotácel. Přilořil si dlaň na čelo.

"Není vám nic, pane?"

"Prskavky," pronesl ten vysoký muž. Později policistům tvrdila, ře si je naprosto jistá, ře řekl právě tohle. Prskavky.

"Pane? Není vám špatně?"

"Bolí mě hlava," odpověděl. "Promiňte." Pokusil se usmát, avřak jeho propadlému, předčasně zestárlému obličeji to moc nepomohlo.

"Nechcete aspirin? Zrovna ho tu mám."

"Ne, díky. To přeřde."

Vypsala mu lístek a oznámila mu, ře na newyorské nádraří Grand Central dorazí 6. ledna odpoledne.

"Kolik to bude?"

Pověděla mu cenu a dodala: "Chcete platit hotově nebo kartou, pane Smithi?"

"Hotově," odvěřil a vytáhl peníze z peněřenky - plnou hrst dvaceti-dolarovek a desetidolarovek.

Přeřočítala bankovky, vrátila mu drobné a přidala jízdenku a stvrzenku. "Váš vlak odjízřdí v deset třicet ráno, pane Smithi," upozornila ho. "Přiřřďte prosím tak, abyste mohl nastoupit už v deset deset."

"Ano," on na to. "Děkuji."

Bonnie mu věřovala profesionální úsměv, jenže pan Smith se už díval jinam. Byl celý bledý a Bonnie se zdálo, ře vypadá, jako by měl velké bolesti.

Byla si naprosto jistá, ře říkal prskavky.

4

Elton Curry byl průvodčím na lince Amtraku z Phoenixu do Salt Lake City. Ten vysoký chlapík se objevil přesně v deset ráno 3. ledna a Elton mu pomáhal po schůdcích do vagónu, protože ořklivě kulhal. V jedné ruce měl dost starou kostkovanou cestovní tařku, celou ořoupanou a s rozřřepenými okraji; v druhé nesl zbrusu nový diplomatický kuffík z hověziny. Vlekl se s ním, jako by byl bůhvíjak těžký. "Můřřu vám s tím pomoct, pane?" nabířřl se Elton a měl na mysli kuffík, ovřsem cestující mu místo něj podal svou cestovní kabelu společně s lístkem.

"Ten si vezmu až za jízřdy, pane." "Aha, dobře. Děkuji vám."

Docela milý a zdvořilý člověk, sdělil později Elton Curry vyřřetřovatelům FBI. A dával slušné spropitné.

5

6. ledna 1979 bylo v New Yorku zataženo - vypadalo to na sníh, jenže ten ne a ne začít padat. George Clements stál se svým taxíkem před hotelem Biltmore, zrovna naproti nádraží Grand Central. Dvířka se otevřela a dovnitř nasedl chlapík s šedivějícími vlasy; pohyboval se opatrně, jako by ho celé tělo bolelo. Na sedadlo vedle sebe si položil cestovní kabelu a diplomatický kufřík, zabouchl dveře, opřel si hlavu o opěrku a na okamžik zavřel oči, jako by byl nesmírně unavený.

"Tak kam to bude, příteli?" ptal se George.

Zákazník se podíval na kousek papíru. "Na nádraží u přístavního velitelství," odpověděl.

George se rozjel. "Nevypadáte zrovna nejlíp, příteli. Takhle vypadal můj švagr, když ho braly žlučové kamínky. Nemáte je taky?"

"Ne."

"Můj švagr říká, že žlučové kameny bolejí víc než co jiného. Snad až na ledvinový kameny. A víte, co jsem mu na to řekl? Řek jsem mu, že si žvaní držku. Andy, povídám já, jseš bezva chlap, mám tě rád, ale teď kon si žvaníš držku. Už jsi měl někdy raka, Andy? ptám se ho. Prostě se ho ptám, víte, jestli už měl někdy rakovinu. No, to přece ví každé, že rakovina je ze všeho nejhorší." George vrhl dlouhý pohled do zpětného zrcátka. "A to bych se vás vážně rád zeptal... není vám nic? Protože, to vám řeknu na rovinu, vypadáte jako mrtvola."

Cestující odvětil: "To je v pořádku. Jenom jsem... vzpomínal na jednu jízdu taxíkem. Před mnoha lety."

"Jo, jasně," pronesl George moudře, jako by věděl, o čem jeho pasažér mluví. New York je přece plný nejružnějších magorů, to nikdo nepopře. A po této krátké úvaze se znovu rozpovídal o svém švagrovi.

6

"Maminko, tomu pánovi je špatně?" "Pššš." "Jo, a je mu špatně?" "Bud' zticha, Danny."

Vrhla na muže sedícího přes chodbičku autobusu Greyhound omluvný úsměv naznačující, že "děcka toho napovídají, co," avšak neznámý zřejmě nic neslyšel. Chudák, opravdu nevypadal dobře. Dannymu byly teprve čtyři roky, ale v tomhle ohledu se nemýlil. Muž neklidně sledoval sníh, jenž začal padat krátce poté, co přešli hranici státu Connecticut. Byl příliš bledý, příliš hubený, a kromě toho se mu od límce kabátu až pod čelist táhla ta ohavná frankensteinovská jizva. Vypadalo to, jako by se někdy v nedávné minulosti pokusil uříznout si hlavu - a málem se mu to povedlo.

Greyhound směřoval do Portsmouthu v Novém Hampshiru, kam se měli dostat ještě téhož večera v půl desáté, pokud je sníh příliš nezdrží. Julie Brownová jela se synem navštívit Juliinu tchýni, která se zase chystala Dannyho nesnesitelně rozmazlovat - což ostatně nebylo Dannymu nijak cizí.

"Chci se na něj podívat."

"Ne, Danny."

"Chci se podívat, jestli je mu špatně."

"Ne!"

"Jo, ale co když je mutvej, mami?" Při této lákavé možnosti se Dannymu rozzářily oči. "Možná zlovna teď umžel!"

"Danny, mlč už."

"Hej, pane!" zvolal Danny. "Jste mutvej, že jo?"

"Danny, tak zmlkneš už konečně!" zasykla Julie a tváře jí zahořely samými rozpaky.

Tehdy se Danny rozplakal; nebyl to skutečný pláč, jenom takové to zoufalé kňourání dítěte, které ne a ne prosadit svou, což v ní vždycky vzbuzovalo touhu popadnout ho a štípat ho do rukou tak dlouho, až bude mít skutečně proč brečet. V takových chvílích, kdy ji autobus odnášel do houstnoucí tmy zpestřené sněhovou bouří a její synáček jí fňukal po boku, vážně litovala, že ji matka nenechala sterilizovat několik let předtím, než přestala být chráněna zákonem.

Tehdy muž na druhé straně chodbičky otočil hlavu a usmál se na ni - byl to unavený, skoro bolestný úsměv, ale přesto docela milý. Všimla si, že má strašlivě zarudlé oči, jako by dlouho plakal. Pokusila se na něj usmát také, jenže její vlastní úsměv jí připadal falešný a rozpačitý. S tím zarudlým levým okem a s jizvou na krku vypadala tahle polovina jeho obličeje strašidelně a odpudivě.

Doufala, že ten člověk přes chodbičku nepojede až do Portsmouthu, avšak její naděje se ukázala lichou. Zahlédla ho ještě na autobusovém nádraží, zatímco Dannyho babička s nadšeným žvatláním muchlala

vnoučka v náruči. Viděla ho, jak s ošoupanou cestovní brašnou v jedné ruce a novým diplomatickým kuffíkem ve druhé kulhá k hlavnímu východu. Tehdy jí krátce přeběhl mráz po zádech. To už nebylo jen kulhání, spíše trhavé, zoufalé klopýtání vpřed. A přitom z něj vyzařovala jakási neúprosnost, sdělila později státním policistům z Nového Hampshiru.

Jako by přesně věděl, kam má namířeno, a nic ho od toho nemohlo odradit.

Potom se ponořil do tmy venku a zmizel jí z očí.

7

Timmesdale v Novém Hampshiru je malé město na západ od Durhamu, těsně za hranicemi třetího volebního obvodu. Drží je nad vodou nejmenší z Chatsworthových prádelen, která se tyčí na břehu Timmesdaleského potoka jako ukoptěný cihlový obr lidožrout. Jedinou skromnou chloubou městečka (podle místní obchodní komory) je to, že zde zavedli elektrické pouliční osvětlení jako první v Novém Hampshiru.

Jednoho večera začátkem ledna vstoupil do Timmesdaleské hospody, jediného výčepu ve městě, mladý muž s předčasně prošedivělými vlasy, který výrazně kulhal. Za barem stál samotný majitel podniku Dick O'Donnell. V hostinci bylo jako po vymření: takhle uprostřed týdne se hosté zrovna nehrmuli, a navíc se schylovalo k další sněhové vánici. Venku už leželo na sedm čísel sněhu a další byl na cestě.

Ten kulhavý chlapík si oklepal podrážky, zamířil k baru a objednal si pivo Pabst Blue Ribbon. O'Donnell ho obsloužil. Neznámý si dal ještě dvě další - s pitím nespěchal a díval se na televizi nad barem. Už několik měsíců zlobila barva, takže postavy v rodinném seriálu vypadaly jako olezlí upíři z Transylvánie. O'Donnell si nevzpomínal, že by tady toho člověka už někdy viděl.

"Ještě jedno?" nadhodil, když obsloužil dvě staré rachomejtle v rohu a vrátil se k baru.

"Neškodilo by," mínil neznámý. Ukázal na místo nad televizorem. "Koukám, že jste se s ním setkal osobně."

Visela tam zarámovaná zvětšenina politické karikatury. Greg Stillson se svou nezbytnou stavařskou přilbou na ní shazoval ze schodů Kapitolu nějakého člověka v obleku. Ten člověk v obleku byl Louis Quinn, onen kongresman, jemuž se před čtrnácti měsíci přišlo na výdělky z nezákonných kšeftů s hlídanými parkovišti. Titulek zněl nakopat je do zadku a v rohu stálo připsáno rukou: Dickovi O'Donnellovi, majiteli toho nejlepšího výčepu ve třetím obvodě! Ať se ti dobře točí, Dicku - Greg Stillson.

"Jo, aby ne," odpověděl O'Donnell. "Měl tady ve městě projev, když naposled kandidoval. Všude visely plakáty, zajděte si v sobotu ve dvě odpoledne do hospody a dejte si jedno na Grega. V životě jsem nezažil takovej vejvar. Každý si na něj měl dát akorát jedno, jenže on to nakonec stejně zatáhnul všecko. Co už lepšího může člověka potkat?"

"Koukám, že to podle vás je docela správněj chlap."

"Jasně," odušil O'Donnell. "A nejspíš bych byl ochotnej rozbít držku každému, kdo by si myslel něco jinýho."

"No, já to zkoušet nebudu." Neznámý položil na bar tři čtvrtáky. "Dejte si jedno na mě."

"Jo, dobře. Nejsem proti. Takže díky, pane...?"

"Jmenuju se Johnny Smith."

"Tak to mě teda těší, Johnny. Já jsem Dicky O'Donnell." Natočil si pivo. "Jo, Greg udělal pro tenhle kus Novýho Hampshiru spoustu dobrýho. Dost lidí se bojí o tom mluvit nahlas, ale já z toho strach nemám. Klidně to vykřičím do celýho světa. Greg Stillson bude jednou prezident."

"Myslíte?"

"Jasně," přisvědčil O'Donnell a vrátil se k baru. "Novej Hampshire nemůže Gregovi dlouho stačit. Je to sakra dobrej politik, a to už je něco, když to říkám já. Dycky jsem si myslel, že je to jenom banda podfukářů a užvaněnejch blbečků. Teda, myslím si to dodnes, ovšem Greg je výjimka. Ten je férovej. Kdybyste mi řek před pěti lety, že jednou budu tvrdit něco takovýho, tak bych se vám vysmál do ksichtu. To spíš začnu číst básničky, než bych na nějakým politikovi našel něco dobrýho, přesně takhle bych vám to řek. Ale Greg je podle mýho správněj chlap."

Johnny nadhodil: "Většina těchhle lidí vás bude plácát po zádech jenom do voleb, a jakmile se tam

dostanou, vykašlou se na vás, dokud vás nebudou zas potřebovat. Já jsem z Maine, a když jsem jednou jedinkrát volil Eda Muskieho, víte, co jsem dostal? Nacyklostylované dopisy!"

"No jo, to jsou ti Poláci," zabručel O'Donnell. "Co byste čekal od Poláka? A tohle si poslechněte - Greg jezdí do svého obvodu každé blběj víkend! Připadá vám to, jako by na nás kašlal?"

"Tak každé víkend?" Johnny upil piva. "A kam? Do Trimbullu? Do Ridgeway? Do velkých měst?"

"Má takovej systém," pronesl O'Donnell uctivým tónem člověka, který si nikdy žádný systém nedokázal vytvořit. "Patnáct měst, od velkých jako Capital City až po městyse jako Timmesdale a Coortet's Notch. Každé tejdenn navštíví jedno, dokud je neprobere všechny, a potom začne znova od začátku. Víte, jak je velký Coortet's Notch? Osm set lidí. A teď mi povězte, co si pomyslíte o chlapovi, kterej se o víkendu sebere a trmácí se z Washingtonu do Coortet's Notch, aby mu tam upadly koule v nějakým vymrzlým sále? Připadá vám to, jako by na lidi kašlal?"

"Ne, to mi teda nepřipadá," odvětil Johnny po pravdě. "A co tam dělá? Jenom si potřásá rukama?"

"Ne, v každém městě si zamlouvá sál. Na celou sobotu. Přijede tam vždycky kolem desátý dopoledne a lidi za ním můžou chodit, aby si s ním promluvili. Aby mu řekli své nápady, víte. A když se chtějí na něco zeptat, on jim odpoví. A když jim nemůže odpovědět hned, vrátí se do Washingtonu a tu odpověď někde vyšťárá!" Vrhla na Johnnyho vítězný pohled.

"Kdy byl tady v Timmesdale naposledy?"

"Je to pár měsíců," odpověděl O'Donnell. Přistoupil k pokladně a začal se přehrabovat v hromadě papírů vedle ní. Nakonec vytáhl ohmataný výstřížek a položil ho na bar Johnnymu k ruce.

"Tady je seznam. Prostě se na to mrkněte a povězte mi, co tomu říkáte."

Výstřížek pocházel z ridgewayských novin. Už byl hodně starý. Titulek hlásal: Stillson zavádí

"komunikační střediska". První odstavec zněl, jako by ho někdo opsal přímo ze Stillsonovy propagační brožury. Za ním následoval seznam měst, kde hodlal Greg trávit své víkendy, včetně dat. Do Timmesdale se měl vrátit až v polovině března.

"Vypadá to docela dobře," mínil Johnny.

"To bych prosil. Hodně lidí si to myslí."

"Podle tohoto seznamu byl v Coortet's Notch zrovna minulý víkend."

"Přesně tak," pravil O'Donnell a zasmál se. "Starý dobrý Coortet's Notch. Ještě jedno, Johnny?"

"Jenom když si dáte se mnou." Johnny položil na bar několik mincí.

"Klidně."

Jedna z babizen hodila do hrací skříně drobné, načež se ozval zestárlý a unavený hlas Tammy Wynettové, již zřejmě nedělalo žádnou radost, že musí zpívat právě tady: "Stůj při svém muži."

"Hele, Dicku," zakdákala druhá. "Je tady ňáká vobsluha nebo co?"

"Zmlkni!" okřikl ji.

"Vyser si voko," zavolala na něj a zachechtala se.

"Sakra, Clarice, kolikrát jsem ti povídal, že v mém baru se takhle mluvit nebude! Říkal jsem ti..."

"Hele, dej si pohov a šoupli nám sem ňáký pivo."

"Tyhle dvě starý vochechule nemůžu vystát," světil se O'Donnell šeptem Johnnymu. "Dvě vychlastaný lesby, nic jinýho. Už tady strašej nejmíň milión let, a vůbec by mě nepřekvapilo, kdyby mi ještě přišly plivnout na hrob. Někdy je život docela peklo."

"To tedy je."

"Teď mě omluvte, hned se vrátím. Mám sice servírku, ale ta sem v zimě chodí jen v pátek a v sobotu."

O'Donnell natočil dva püllitry a odnesl je ke stolu. Něco jim řekl, na což mu Clarice odpověděla svým

"Vyser si voko" a skřípavým chechtotem. V hospodě strašili duchové padlých hamburgerů. Ze staré desky, která praskala jako pražená kukuřice, se dral hlas Tammy Wynettové. Z radiátorů sálal do místnosti uspávající žár a o okenní sklo pleskaly poletující sněhové vločky. Johnny si promnul spánky. V tomhle baru nebyl poprvé - navštívil ho už stokrát v celé řadě malých městeček. Bolela ho hlava. Když O'Donnellovi potřásl rukou, poznal, že barman má velkého starého podvrat'áka, jehož naučil útočit na povel. Neustále snil o tom, že se mu jednou do domu někdo vloupe, aby na něj mohl toho svého starého psa poštvat; aspoň bude na světě o jednoho zatracenýho feťáckýho úchyla míň.

Bože, ta hlava ho ale bolela.

O'Donnell se vrátil a utíral si dlaně o zástěru. Tammy Wynettová skončila a vystřídal jí Red Sovine, jenž volal rádiem plyšového medvídka.

"Ještě jednou díky za pivo," pravil O'Donnell a natočil dvě další.

"Potěšení je na můj straně," odpověděl Johnny s pohledem upřeným na výstřižek. "Takže minulej tejden Coortet's Notch, tenhle víkend Jackson. O tom jsem v životě neslyšel. Asi nějaký malý město, co?"

"Spíš jenom městys," přisvědčil O'Donnell. "Měli tam lyžařský středisko, jenomže přišlo na buben. Je tam dost nezaměstnaných. Dělá se tam se dřevem a trošku farmaří. A on tam stejně jede, Kristova noho. Mluví s nima. Poslouchá ty jejich nářky. Odkad' z Maine vy jste, Johnny?"

"Z Lewistonu," zalhal Johnny. Výstřižek oznamoval, že se Greg Stillson setká se zájemci v sále radnice. "Asi jste si přijel zalyžovat, co?"

"Ne, co jsem si před lety poranil nohu, tak nelyžuju. Jenom projíždím. Dík, že jste mi tohle ukázal."

Johnny mu vrátil výstřižek. "Je to dost zajímavý."

O'Donnell článek opatrně uložil k ostatním papírům. Měl prázdný bar, psa, který útočil na povel, a Grega Stillsona. Greg dokonce jeho bar navštívil.

Johnny zčistajasna zatoužil po smrti. Jestliže byl tenhle jeho talent darem od Boha, pak je Bůh nebezpečný šílenec, jenž patří pod zámek. Jestliže Bůh touží po smrti Grega Stillsona, proč ho tam neposlal už při porodu, s pupeční šňůrou omotanou kolem krku? Proč ho neudusil kouskem masa při jídle? Proč ho nespálil elektrickým proudem, když přelad'oval rádio na jinou stanici? Proč ho neutopil někde na koupališti? Proč měl za Boha dělat špinavou práci zrovna Johnny Smith? Nebylo přece jeho povinností zachraňovat svět, to byla práce pro pošuky a jenom pošuci mohli předstírat, že se o něco takového snaží. Najednou se rozhodl, že plivne Bohu do tváře a nechá Grega Stillsona žít.

"Dobrý, Johnny?" ptal se O'Donnell.

"Cože? Jo, jasně."

"Před chvílkou jste vypadal nějak divně."

Chuck Chatsworth: Kdybych to neudělal, bál bych se, že by mě až do smrti strašily ty milióny lidí, co nakonec pozabíjel.

"Nejspíš jsem se jenom tak zasní," prohlásil Johnny. "Jenom bych vám chtěl říct, že se mi s váma moc dobře pilo."

"No, to samý můžu říct já," na to O'Donnell polichocně. "Ještě kdyby to takhle vidělo víc lidí, co tudy projížděj. Víte, oni se tu vždycky jenom mihnou, mají namířeno do těch lyžařskejch středisek. Do těch velkejch. Tam nosej peníze. Kdybych si myslel, že se tu staví, něco bych tady s tím udělal, aby se jim to líbilo. Dal bych na zdi plakáty, znáte to, obrázky ze Švýcarska a z Colorada. Taky krb. Do toho jukeboxu bych dal rock'n'roll místo týhle zaprděný starý muziky. Jo... víte, to by se mi líbilo." Pokrčil rameny. "Taky nejsem špatnej chlap, sakra."

"To jistě ne," odvětil Johnny, seskočil ze stoličky a myslel na vycvičeného psa a na dlouho očekávaného zlodějského feťáka.

"Když tak řekněte známejm, jaký to tady je," pravil O'Donnell.

"Určitě," ujistil ho Johnny.

"Hej, Dicku!" zavřeštěla jedna z babizen. "Tak kde je ta vyhlášená milá vobsluha?"

"Co kdyby ses šla vycpat?" utrl se na ni O'Donnell a zrudl. "Vyser si voko!" křikla na něj Clarice a zařehkala se. Johnny mlčky vyšel ven do sílicí vánice.

8

Bydlel v hotelu Holiday Inn v Portsmouthu. Když se toho večera vrátil, požádal recepčního, aby mu na ráno připravil účet. Ve svém pokoji usedl k neosobnímu hotelovému psacímu stolu, vytáhl z něj hotelové dopisní papíry a chopil se pera. V hlavě mu škubalo, avšak tyhle dopisy musel napsat. Jeho chvilková vzpoura - pokud se to tak dalo nazvat - pominula. Zůstala jenom nedokončená záležitost s Gregem Stillsonem.

Zbláznil jsem se, pomyslel si. A je to. Definitivně jsem se zcvoknul. Už viděl novinové titulky. Vraždicí maniak zastřelil poslance za Nový Hampshire. Stillson zavražděn šilencem. Sprška kulek skosila poslance Kongresu v Novém Hampshiru. A Inside View bude mít samozřejmě hotové žně. Samozvaný

"jasnovidec zabil Stillsona. 12 známých psychiatrů vysvětluje, proč to Smith udělal. A možná ještě sloupek od Deese se vzpomínkou, jak mu Johnny hrozil, že si zajde pro brokovnici a "zastřelí ho za neoprávněný vstup na cizí pozemek".

Šílenství.

Dluhy v nemocnici byly zaplacený, jenže tenhle jeho skutek otevře nový účet, který bude muset zaplatit jeho otec. On a jeho nová žena stráví dlouhou dobu v odraženém světle jeho pochybné slávy. Budou dostávat nenávislné dopisy. Novináři budou chtít mluvit s každým, koho znal - s Chatsworthovými, se Samem, se šerifem Bannermanem. Se Sárrou? No, možná se až tak daleko nedostanou. Koneckonců, nechystá se přece zastřelit prezidenta. Aspoň ne teď. Dost lidí se bojí o tom mluvit nahlas, ale já z toho strach nemám. Klidně to vykřičím do celého světa. Greg Stillson bude jednou prezident.

Johnny si promnul spánky. Bolest k němu přicházela v drobných, pomalých vlnách, a tyhle úvahy mu při psaní jistě nijak neposlouží. Přitáhl si první list dopisního papíru, zvedl pero a napsal Milý táti. Sníh narážel do okna s odhodlaným, vážným klepáním. Pero se konečně začalo pohybovat po papíře - napřed pomalu, pak stále rychleji.

KAPITOLA 27

1

Johnny vystoupal po zametených a posolených dřevěných schodech. Prošel dvoukřídlými dveřmi do haly se stěnami ověšenými ukázkami volebních listků a vyhláškami o zvláštní schůzi, která se zde v Jacksonu bude konat 3. února. Viselo tu i oznámení o nadcházející návštěvě Grega Stillsona s obrázkem samotného Velkého muže, jako vždy se stavařskou helmou posunutou do týla a s oním pokřiveným světaznalým úsměvem. Kousek vpravo od zelených dveří vedoucích do sálu visela tabulka, s níž Johnny nepočítal, a nyní si ji chvíli mlčky prohlížel, zatímco se mu dech srážel před ústy. Dnes řídičské zkoušky, hlásal nápis na tabulce upevněné na dřevěném stojánku. Připravte si

DOKLADY.

Otevřel dveře, ponořil se do omračujícího žáru mohutných kamen a spatřil policistu sedícího za stolem. Policista měl na sobě rozepnutou lyžařskou větrovku. Na stole ležely rozházené papíry a jakýsi nástroj pro zkoumání ostroty vidění.

Policista pohlédl na Johnnyho, jemuž se sevřel žaludek.

"Co pro vás mohu udělat, pane?"

Johnny poklepal prsty na fotoaparát, který mu visel na řemínku kolem krku. "Jenom jsem si říkal, jestli bych se tady nemohl trochu porozhlédnout," odpověděl. "Poslali mě sem z časopisu Yankee. Děláme velký článek o radniční architektuře v Maine, Novém Hampshiru a Vermontu. Se spoustou fotek, znáte to."

"Klidně se do toho dejte," pravil policista. "Moje žena čte Yankee v jednom kuse. Mě to spíš uspává."

Johnny se usmál. "Novoanglická architektura má sklon k jisté... strohosti."

"Strohost," opakoval policista pochybovačně, ale pak to nechal plavat. "Další, prosím."

Ke stolu, za nímž seděl policista, přistoupil jakýsi mladík. Podal papír s testem policistovi, který si ho od něj vzal a nařídil mu: "Podívejte se prosím do prohlížeče a říkejte mi dopravní značky a signály, co vám je ukáží."

Mladík se zahleděl do prohlížeče. Policista přiložil k jeho testu šablonu pro zjišťování správných odpovědí. Johnny vykročil středem sálu a cvakl fotoaparátem směrem k řečnickému pultíku.

"Stopka," říkal mladík za jeho zády. "Potom ,Dej přednost v jízdě'... zákazová značka... zákaz odbočování, tak něco..."

Nečekal, že v tom sále bude sedět policajt; do fotoaparátu, který používal jako zástěrku, si ani nekoupil film. Teď už však bylo pozdě na to, aby si celou věc rozmyslel. Byl pátek, a pokud všechno půjde podle plánu, zítra sem přijede Stillson. Bude odpovídat na otázky a poslouchat návrhy ctihodných občanů města Jacksonu. Bude s sebou mít obstojnou suitu: pár tajemníků, pár poradců a ještě několik mladých mužů v rozumných oblecích a sportovních sakách, i když ještě docela nedávno nosili džíny a jezdili na silných motorkách. Greg Stillson dosud věřil na nezbytnost tělesné stráže. Na mítinku v Trimbullu nosila

jeho ochranka seříznutá kulečnicková tága. Mají snad teď pistole? Bylo by pro poslance Spojených států obtížné sehnat si povolení ke skrytému nošení zbraně? Johnny si to nemyslel. Mohl počítat s jedinou slušnou příležitostí: bude ji muset využít co nejlépe. Proto si musel celé místo prohlédnout a rozhodnout se, jestli bude lepší odstřelit Stillsona zde, nebo si na něj počkat na parkovišti se staženým okénkem a s puškou v klíně.

Takže sem přijel a prováděl průzkum místa zamýšleného činu, zatímco ani ne třicet stop od něj seděl státní polda a vydával řidičské průkazy.

Vlevo od něj visela vývěska a Johnny na ni cvakl spouští svého prázdného aparátu - proč proboha neobětoval ještě ty dvě minuty a nekoupil si film? Vývěsku pokrývaly typické maloměstské zprávy o klubových večerích, nadcházejícím divadelním představení na místní střední škole, o přihlašování psů a samozřejmě také o Gregovi. Na jedné kartičce stálo, že jacksonský první radní shání někoho, kdo ovládá těsnopis, a Johnny si ten inzerát prohlížel, jako by ho to bůhvíjak zajímalo. Mozek mu zatím pracoval na plné obrátky.

Jistě, kdyby se zdálo, že to v Jacksonu nemůže vyjít, nebo že výsledek není jistý, mohl by počkat na příští týden, až si to Stillson celé zopakuje v Upsonu. Nebo na další týden v Trimbullu. Také by to mohl udělat o další týden později. Nebo nikdy.

Musí to být tenhle týden. Musí to být zítra.

Vyfotoval velká kamna v rohu a zvedl oči vzhůru. Nahoře byl balkón. Vlastně to ani nebyl balkón, spíše takový ochoz se zábradlím do pasu složeným z širokých bílých prken zdobených drobnými vyřezávanými kosočtverci a kudrlinkami. Bylo by dobře možné, aby se někdo schoval za tím zábradlím a díval se jedním z těch ozdobných otvorů. Ve správný okamžik by stačilo jen vstát a -

"Co je to za foťák?"

Johnny se ohlédl a byl si skoro jist, že se ho ptá ten policajt. Bude si chtít prohlédnout jeho prázdný aparát, pak ho požádá o nějaký průkaz a tím to všechno skončí.

Nebyl to policista, ale ten mladík, co předtím skládal řidičskou zkoušku. Mohlo mu být tak dvaadvacet, měl dlouhé vlasy a milé, upřímné oči. Byl oblečen do semišového kabátu a sepraných džínů.

"Nikon," odpověděl Johnny.

"Dobřej foťák, člověče. Já jsem do foťáků blázen. Jak dlouho už děláte pro Yankee?"

"Jsem na volný noze," odvětil Johnny. "Někdy dělám pro ně, jindy pro Country Journal, někdy pro Downeast, znáte to."

"Nic národního, třeba People nebo Life?"

"Ne. Aspoň ne zatím."

"Na jakou clonu to tady berete?"

Co je to sakra clona?

Johnny pokrčil rameny. "Ale, jen tak vod ruky."

"Spíš vod voka, ne?" nadhodil mladík s úsměvem.

"Jistě, od oka." Prosim tě, hochu, zmiz už konečně.

"Taky bych rád dělal na volný noze," pokračoval mladík a usmíval se. "Pořád sním o tom, jak jednou vyfotím něco jako vyvěšování vlajky na Iwodžimě."

"Slyšel jsem, že to tak jenom sehráli," namítl Johnny.

"No, možná. Možná. Stejně je to klasika. Co takhle první snímek přistávajícího létajícího talíře? To bych teda určitě rád udělal. Každopádně mám už pár věcí, co jsem nafotil tady. S kým v Yankee obvykle jednáte?"

Johnny se začal potit. "Tentokrát mi zavolali sami." odpověděl, "takže..."

"Pane Clawson, pojd'te sem, prosím," ozval se policista netrpělivě. "Rád bych si s vámi prošel vaše odpovědi."

"Jéje, už je to tady," ujelo Clawsonovi. "Ještě se uvidíme." Odklusal a Johnny si tiše vydechl. Byl nejvyšší čas odtud vypadnout.

Pořídil ještě pár dalších "snímků", aby to nevypadalo, že utíká, i když ani pořádně nevěděl, co měl v hledáčku. Pak odešel.

Mladík v semišovém kabátě - Clawson - na něj úplně zapomněl. V písemném testu zřejmě propadl.

Zuřivě se o něčem dohadoval s policistou, který jen vrtěl hlavou.

Johnny se na chvíli zastavil v chodbě radnice. Nalevo byla šatna, napravo zavřené dveře. Stiskl kliku a zjistil, že je odemčeno. Spatřil schodiště vedoucí kamsi vzhůru, do šera. Jistě, tam budou nejspíš kanceláře. A ohoz.

2

Bydlel v příjemném hotýlku Jackson House na hlavní ulici. Hotel byl pečlivě zrenovován a celé to muselo stát spousty peněz, ovšem majitelé nejspíš počítali s tím, že se jim investice vyplatí díky nově otevřenému lyžařskému středisku na Jacksonově hoře. Jenomže středisko zkrachovalo a příjemný hotýlek se jen tak tak držel nad vodou. Když Johnny v sobotu ve čtyři hodiny ráno odcházel s diplomatickým kufříkem v ruce, noční recepční klímal nad šálkem kávy.

V noci toho moc nenaspal, teprve po půlnoci si trochu zdříml. Zdál se mu sen. Ocítl se zpátky v roce 1970, přímo uprostřed pouti. Stál se Sárrou před kolem štěstí a znovu se ho zmocňoval ten pocit šílené, obrovské síly. Cítil pach hořící gummy.

"Jděte do toho," poradil mu tiše kdosi za jeho zády. "Rád se podívám, jak to tenhle chlap dostane sežrat." Obrátil se a spatřil Franka Dodda v jeho černé pláštěnce, s krvavě rozšklebeným hrdlem rozříznutým od ucha až k uchu a s lesklými mrtvými očima. Celý vyděšený se otočil zpátky ke stánku, jenže to už se vyvolavač změnil v Grega Stillsona, který se na něj chápavě usmíval pod žlutou stavařskou přilbou. "Hejhejhej," volal Stillson hlubokým, zvučným a zlověstným hlasem. "Položte to, kam se vám zlíbí. Co vy na to? Hop nebo trop?"

Ano, hop nebo trop. Sotva však Stillson roztočil kolo, všiml si, že celý jeho vnější obvod zezelenal. Každé číslo byla dvojité nula. Při každém čísle vyhrával bank.

S trhnutím se probudil a zbytek noci strávil tím, že hleděl zamrzlým oknem do tmy venku. Bolest hlavy, jež ho trápila od příjezdu do Jacksonu, konečně pominula; cítil se zesláblý, ale vyrovnaný. Seděl s rukama v klíně. Nemyslel na Grega Stillsona; myslel na minulost. Vzpomínal, jak mu matka lepila náplast na odřené koleno; vzpomínal, jak jednou pes roztrhal babičce Nellii její šílené letní šaty, jak se tomu smál a jak mu Vera vlepila pohlavek, až ho poškrábala kamínkem snubního prstenu; vzpomínal, jak ho jeho otec učil navlékat červy na háček a jak mu říkal: Ty červy to nebolí, Johnny... aspoň myslím, že je to nebolí. Vzpomínal, jak mu táta věnoval k Vánocům kapesní nůž, když mu bylo sedm, a jak mu velmi vážně sdělil: Věřím ti, Johnny. Všechny ty vzpomínky ho zaplavily jako rozvodněná řeka.

Ted' vykročil do mrazivého rána a jeho boty zavržaly na cestičce proházené ve sněhu. Před ním se vznášely obláčky jeho sraženého dechu. Měsíc už zapadl, avšak obloha zůstávala posetá nesmyslným bohatstvím hvězd. Boží klenotnice, jak tomu vždycky říkala Vera. Nahlížíš do Boží klenotnice, Johnny. Vydal se po hlavní ulici, zastavil se před malou místní poštou a nahmátl v kapse kabátu dopisy. Otcí, Sáře, Samovi Weizakovi a Bannermanovi. Postavil si kufřík mezi nohy, otevřel poštovní schránku před úhlednou nízkou budovou a po chvíli váhání vhodil dopisy dovnitř. Slyšel, jak žuchly na dno - nejspíš první dopisy, které toho dne někdo odesílal z Jacksonu -, a ten zvuk měl v sobě něco podivně definitivního. Dopisy poslal, nemohl tedy už couvnout.

Zvedl kufřík a šel dál. Slyšel jen vrzání vlastních podrážek na sněhu.

Velký teploměr nad vchodem Novohampshirské spořitelny ukazoval mínus šestnáct a vzduch byl plný oné naprosté, mlčenlivé nehybnosti, jakou se vyznačují jen chladná rána v Novém Hampshiru. Nikde ani živáčka. Ulice byla jako vymetená. Přední skla zaparkovaných aut oslepla nánosem ledu. Setmělá okna, zatažené závěsy. Johnnymu to připadalo děsivé a posvátné zároveň. Snažil se ten pocit zahnat. Na tom, co se chystal udělat, nic svatého nebylo.

Přešel přes Jasper Street a ocítl se před radnicí, jež se tu ve své přísné, bělostné eleganci tyčila nad hromadami nahnutého sněhu.

Co uděláš, když bude zamčeno, chytráku?

Však on si nějakou cestičku najde, když bude třeba. Johnny se rozhlédl, ale nikdo ho vidět nemohl. Kdyby sem měl na jedno ze svých proslavených veřejných vystoupení přijet sám prezident, všechno by samozřejmě vypadalo jinak. Budova by byla už od předchozího večera pod dohledem a uvnitř by hlídkovala policie. Jenže tentokrát šlo jen o poslance Sněmovny reprezentantů, jednoho z více než čtyř

stovek, tedy žádné velké zvíře. Aspoň zatím.

Johnny vystoupal po schodech a zkusil dveře. Klikla se snadno otočila; vstoupil do vymrzlé chodby a zavřel za sebou. Bolest hlavy se vracela a tepala mu ve spáncích v rytmu jeho srdce. Postavil kufřík na zem a promnul si spánky rukama v rukavicích.

Náhle se ozval tichý výkřik. Dveře šatny se pomalu otevřely a ze tmy uvnitř se na něj vrhlo cosi bílého. Johnny měl co dělat, aby nezaječel. Zpočátku se domníval, že na něj vypadla mrtvola jako v nějakém filmovém hororu. Ukázalo se však, že jde jen o těžkou lepenkovou ceduli s nápisem Před příchodem ke zkouškám SI LASKAVĚ PŘIPRAVTE VŠECHNY DOKLADY.

Vrátil ji na místo a obrátil se ke dveřím vedoucím na schodiště.

Ty byly nyní zamčené.

Naklonil se, aby si mohl zámek lépe prohlédnout ve slabém světle z ulice, jež prosvítalo jediným oknem. Byl to pružinový zámek a Johnnyho napadlo, že by ho snad mohl vypáčit ramínkem na šaty. Jedno takové našel v šatně; zasunul je do škvíry mezi dveřmi a jejich rámem. Posunul je k zámku a začal jím šátrat kolem. V hlavě mu už zuřivě šhubalo. Nakonec se drát ramínka zachytil o západku a ta se s cvaknutím otevřela. Otevřel dveře. Zvedl kufřík a s ramínkem v ruce prošel na schodiště.

Zavřel za sebou a slyšel, jak zámek znovu zapadl. Vydal se po schodech, které pod jeho vahou skřípěly a sténaly.

Na konci schodů ho čekala krátká chodba s několika dveřmi po obou stranách. Minul starostu a kancelář radních, finanční odbor a pány, SOCIÁLNÍ ODBOR a DÁMY.

Poté narazil na neoznačené dveře. Byly odemčené a vedly na ochoz nad zadní částí sálu, jenž se rozprostíral pod ním v bláznivé změti stínů. Zavřel za sebou a z tiché ozvěny v prázdné síni ho zamrazilo. Když kráčel po zadním ochozu nejprve doprava a pak doleva, jeho kroky se strašidelně rozléhaly. Vykračoval si podél pravé strany sálu, přibližně pětadvacet stop nad podlahou. Zastavil se nad kamny, přímo naproti pódiu, kde bude za pět a půl hodiny stát Stillson.

Sedl si se zkříženýma nohama na zem a chvíli odpočíval. Zhluboka dýchal ve snaze ulevit své bolavé hlavě. Kamna nehořela a Johnny cítil, jak ho obestírá chlad, jak mu proniká až do kostí. Takhle nějak to bude vypadat v hrobě.

Když se mu udělalo trochu lépe, odsunul palci západky svého kufříku. Dvojití cvaknutí se rozléhalo sálem stejně jako jeho kroky; tentokrát však připomínalo zvuk natahovaného kohoutku revolveru.

Spravedlnost Západu, napadlo ho bez jakékoli souvislosti. Právě tohle říkal prokurátor, když porota shledala Claudinu Longetovou vinnou z vraždy svého milence. Zjistila, co znamená spravedlnost Západu. Pohlédl do kufříku a protřel si oči. Ještě chvíli viděl dvojité, ale pak se věci před ním znovu spojily dohromady. Samotné dřevě, na němž seděl, v něm vyvolávalo jistou představu, obraz. Dost starý obraz: být to fotografie, měla by sépiový odstín. Stojí tu muži, kouří doutníky, rozmlouvají spolu, smějí se a čekají, až začne schůze městské rady. Bylo to v roce 1920? Nebo 1902? Mělo to v sobě něco strašidelného, co mu nedopřávalo klidu. Jeden z nich mluvil o cenách whisky, šťoural se při tom v nose stříbrným párátkem a

(dva roky předtím otrávil svou ženu)

Johnny se zachvěl. Na tomhle obraze nezáleželo. Byl to obraz někoho dávno mrtvého.

Puška se mu zaleskla před očima.

Když to lidé dělají za války, dostávají za to metály, pomyslel si.

Začal skládat pušku. Každé cvaknutí se rozlehlo prázdnou síní, krátce a slavnostně, jako zvuk natahovaného kohoutku revolveru. Nabil do zásobníku pět nábojů. Položil si pušku do klína. A čekal.

3

Pomalou se blížil úsvit. Johnny si na chvíli zdříml, avšak zima mu nedovolila spát příliš dlouho. I během té chvílky spánku ho pronásledovaly matné, hrubě nahozené sny.

Krátce po sedmé se probudil. Dveře pod ním se s prásknutím rozletěly a měl co dělat, aby nevykřikl:

Kdo je tam?

Byl to správce. Johnny přiložil oko k jednomu z kosočtvercovitých otvorů vyříznutých v zábradlíčku a spatřil rozložitého muže zachumlaného do tlustého námořnického kabátu. Přicházel prostředkem sálu s

plnou náručí dříví a pobrukoval si "Rodné údolí". Shodil náklad dřeva do bedny, až to žuchlo, a zmizel někde pod Johnnym. Za okamžik Johnny zaslechl slabé zavržení otvíraných dvířek topeniště.

Najednou si uvědomil, že při každém výdechu mu od úst uniká obláček páry. Co kdyby se správce podíval nahoru? Viděl by něco?

Pokusil se dýchat pomaleji, avšak dosáhl jen toho, že jej hlava rozbolela s novou silou a zrak se mu zase znepokojivě rozdvojl.

Ozvalo se šustění mačkaného papíru a škrnutí sirky. Studeným vzduchem pronikl zápach síry. Správce si dál pobrukoval "Rodné údolí", když tu náhle spustil stejně hlasitě jako falešně: "...zakrátko bude mi všechno cizí... nespatriím své rodné údolííííí..."

Nový praskot. Oheň.

"A máš to spočítaný," pronesl správce přímo pod Johnnym, načež zazněl lomoz zabouchávaných dvířek od kamen. Johnny si přitiskl ruce na ústa, aby se nezasmál nahlas; zmocnilo se ho jakési masochistické veselí. Představoval si sám sebe, jak vstává na ochozu, celý vyhublý a sinalý, jak se na ducha sluší a patří. Už se viděl, jak roztahuje paže jako křídla, kříví prsty jako dravci spáry a volá dutým hlasem: "Sám to máš spočítaný."

Nakonec smích zadržel. Hlava mu tepala jako opékané rajče plné horké, rozlévající se krve. Před očima mu tančily mžitky a viděl rozmazaně. Najednou pocítil zoufalou potřebu dostat se z toho místa, kde před sebou stále viděl onoho muže, který se šťoural v nose stříbrným párátkem, neodvažoval se však ani pohnout. Panebože, co kdyby musel kýchnout?

Zčistajasna vzduch v sále prořal děsivý jekot, jenž se zaryl Johnnymu do uší jako tenké stříbrné hřeby, div se mu hlava nerozskočila. Otevřel ústa, aby vykřikl -

Ticho.

"Děvko mizerná," ulevil si správce.

Johnny se podíval otvorem v zábradlí a spatřil správce, jak stojí za pódiem a v ruce drží mikrofon. Od mikrofonu se táhl kabel k malému přenosnému zesilovači. Správce slezl po schůdcích z pódia, posunul zesilovač dále od mikrofonu a chvíli si pohrával s ovladači. Vrátil se k mikrofonu a znovu ho zapnul.

Ozvalo se další kvílení zpětné vazby, tentokrát však o poznání tišší; postupně utichlo. Johnny si přitiskl ruce na čelo a začal si je mnout.

Správce poklepal na mikrofon palcem a prázdným sálem se rozlehlo dunění. Znělo to, jako by někdo bušil pěstí do víka rakve. Pak zazněl jeho hlas, stále stejně falešný, zato však zesílený do obudných rozměrů - hlas obra, jenž se probíjel Johnnymu do hlavy: "NESPATŘÍM SVÉ RODNÉ ÚDOLÍ-ÍÍÍ..."

Dost, chtělo se Johnnymu zařvat, prosím vás, nechte toho, ještě se tu z toho zblázním, nemůžete toho konečně nechat?

Zpěv skončil zesíleným cvaknutím a správce pronesl svým vlastním hlasem: "A máš to spočítaný, děvko." Znovu zmizel Johnnymu z dohledu. Ozval se praskot trhaného papíru a tiché pleskání přestřihávaného provazu. Správce se opět objevil; tentokrát si hvízdal a v ruce nesl stoh brožurek. Začal je klást v pravidelných intervalech na lavice.

Když skončil, zapnul si kabát a vyšel ze síně. Dveře se za ním s dutým prásknutím zabouchly. Johnny pohlédl na hodinky. Bylo tři čtvrtě na osm. Vzduch v síni se konečně začal zahřívát. Seděl a čekal. Hlava ho stále ještě dost bolela, ale kupodivu se to dalo snést podstatně lépe než kdy jindy. Stačilo, když si připomněl, že to už nebude muset snášet dlouho.

4

Dveře se znovu rozletěly přesně v devět hodin a jejich lomoz ho probral z dřímoty. Rukama sevřel pušku, avšak hned ji zase pustil. Přiložil oko ke kosočtvercovému otvoru. Vstoupili čtyři muži. Jedním z nich byl správce s límcem kabátu zvednutým ke krku. Ostatní tři měli na sobě svrchníky a obleky. Johnny cítil, jak se mu zrychlil tep. Byl mezi nimi i Sonny Elliman. Vlasy měl pečlivě ostříhané nakrátko a učesané, ovšem pohled jeho lesklých zelených očí se nezměnil ani trochu.

"Všechno jak má bejt?" zeptal se.

"Přesvědčte se sám," zabručel správce.

"Neurážej se hned, tat'ko," konejšil ho jeden z trojice. Kráčeli do přední části síně. Jeden z nich zapnul

zesilovač a spokojeně ho opět vypnul.

"Lidi tady vyvádějí, jako by to byl nějaký císař nebo co," vrčel správce.

"To taky je," odušil třetí muž - Johnnymu se zdálo, že i jej viděl na mítinku v Trimbullu. "Copak jsi o tom ještě neslyšel, tat'ko?"

"Byl jste nahoře?" otázal se Elliman správce a Johnny ztuhl.

"Dveře na schody jsou zamčený," odpověděl správce. "Jako vždycky. Zacloumal jsem s nima."

Johnny v duchu děkoval pružinovému zámku na dveřích.

"Měli bychom to prohlídnout," mýnil Elliman.

Správce se otráveně zachechtal. "Teda já nevím, chlapi," poznamenal, "koho tady čekáte? Fantóma opery?"

"No tak, Sonny," přidal se muž, o němž se Johnny domníval, že ho poznal. "Nahoře nikdo není. Když si teď pospíšíme do té hospody na rohu, ještě si stihneme dát kafe."

"To není kafe," opáčil Sonny, "ale zasraná břečka. Radši zaběhni nahoru a podívej se, jestli tam nikdo není, Moochie. Pěkně podle předpisů."

Johnny si olízl rty a sevřel pušku. Rozhlížel se po úzkém ochozu. Napravo od něj ochoz končil zdi.

Nalevo vedl zpátky ke kancelářím, jenže na tom už stejně nezáleželo. Stačilo, aby se pohnul, a hned by ho uslyšeli. Prázdný sál sloužil jako přirozený zesilovač. Byl v pasti.

Dole se ozvaly kroky, po nichž následoval zvuk otvíraných a zavíraných dveří sálu. Johnny čekal, celý ztuhlý a bezmocný. Správce mezitím dole rozmlouval se zbylými dvěma muži, avšak z jejich hovoru nerozuměl ani slovo. Pomalu otáčel hlavou, díval se na druhý konec ochozu a čekal, až se na něm objeví muž, kterému Sonny Elliman říkal Moochie. Jeho znužený výraz vystřídá vyjevený pohled a z úst se mu vydere: Hej, Sonny, tady někdo je!

Už slyšel tlumené Moochieho kroky na schodišti. Snažil se přijít na nějaké řešení, prostě jakékoli. Nic ho nenapadlo. Teď ho objeví, nejspíše za minutu, a on vůbec netušil, jak tomu zabránit. Ať udělá cokoli, přijde o svou jedinou šanci.

Zvuky otvíraných a zavíraných dveří, stále hlasitější a zřetelnější. Johnnymu stekla po čele kapka potu a dopadla mu na džíny. Pamatoval si, které dveře míjel cestou sem. Moochie už zkontroloval starostu, radní i finanční ODBOR. Teď otevřel dveře na pány, prohlédl kancelář sociálního odboru, podíval se na dámy. Zbývaly jen dveře vedoucí na ochoz.

A ty se právě otevřely.

Ozvaly se dva kroky, jak Moochie přistoupil k zábradlí. "Tak co, Sonny? Spokojenej?"

"Jak to tam vypadá?"

"Jako v zasraný díře," odpověděl Moochie a zdola zazněl smích.

"Tak pojď dolů, skočíme si na kafe," zavolal na něj třetí muž. A kupodivu tím všechno skončilo.

Bouchnutí dveří. Kroky vracející se chodbou a po schodech do přízemí.

Johnny zmalátněl a na okamžik se mu zdálo, že se všechno před ním rozpadá do odstínů šedi. Teprve bouchnutí hlavních dveří, jimiž se trojice ubírala do hospody na kafe, ho trochu probralo.

Správce pod ním usoudil: "Hajzlové zkurvený." Pak odešel a během následujících dvaceti minut zůstal Johnny v sále sám.

5

Kolem půl desáté se do sálu začali trousit obyvatelé Jacksonu. Jako první se objevila trojice stařenek oděných v černém; klábosily spolu jako vrány na drátě. Johnny je pozoroval, jak si sedají ke kamnům, skoro mimo jeho dohled, a jak zvedají brožurky rozložené po lavicích. Brožurky zřejmě obsahovaly samé fotografie Grega Stillsona.

"Já toho chlapa prostě zbožňuju," mínila jedna. "Už mám tři jeho podpisy a říkám vám, že dneska dostanu další."

Víc se o Gregovi Stillsonovi nemluvalo. Dámy začaly rozebírat přípravy na blížící se nedělní vzpomínkovou akci v metodistickém kostele.

Johnnymu, který seděl přímo nad kamny, bylo po přišerné ranní zimě děsné horko. Doby mezi odchodem Stillsonovy ochranky a příchodem prvních návštěvníků využil k tomu, aby si sundal kabát a

svetr. Stále si utíral obličej kapesníkem, na němž kromě potu zůstávala i krev. Poškozené oko ho zase zlobilo, takže viděl rozmazaně a rudě.

Dveře dole se otevřely, zazněl dusot mužů, jak si oklepávali sněh z bot, a pak celá čtveřice zamířila prostřední uličkou do první řady. Jeden z nich vyprávěl jakýsi košilatý vtíp.

Dorazila i mladá, asi třiaadvacetiletá žena se synkem, jenž vypadal tak na čtyři roky. Chlapec měl na sobě modrou oteplovací kombinézu se žlutými nášivkami a chtěl vědět, jestli může říct něco do mikrofonu.

"Ne, zlatíčko," odpověděla mu žena a oba se posadili za čtveřici mužů. Hošík se jal neprodleně kopat do lavice před sebou a jeden z mužů se po něm ohlédl.

"Nech toho, Seane," nakázala mu matka.

Bylo tři čtvrtě na deset. Dveře se pravidelně otvíraly a zavíraly. Síň zaplňovali muži a ženy všech druhů, povolání a věkových skupin. Zazníval šum hovoru prodchnutý jakýmsi matným pocitem očekávání.

Nepřišli sem, aby kladli svému volenému zástupci nepříjemné otázky; čekali na to, až do jejich malinkatého společenství sestoupí politická hvězda. Johnny věděl, že na většinu setkání s kandidáty a poslanci docházela do poloprázdných sálů jen hrstka vytrvalých zvědavců. Při volbách v roce 1976 přilákala veřejná debata mezi poslancem za Maine Billem Cohenem a jeho protikandidátem Leightonem Conneyem pouhých šestadvacet lidí, nepočítaje novináře. Taková setkání byla jen prázdnou reklamou, něčím, na co se dalo poukázat při dalších volbách. Většina z nich se mohla klidně odehrávat v kumbále na košťata. Ovšem zde už v deset hodin nezbylo jediné volné místo a vzadu se tísnilo skoro třicet stojících diváků. Při každém otevření dveří Johnny sevřel pušku. Stále si ještě nebyl jist, zda to dokáže udělat, bez ohledu na to, co je v sázce.

Pět minut po desáté, deset minut po desáté. Johnny si začínal myslet, že Stillsona něco zdrželo, že možná vůbec nepříjede. Při tom pomyslení jej pomalu zalévala úleva.

Pak se znovu otevřely dveře a ozval se srdečný hlas: "Zdravíčko! Jak se vám vede tady v Jacksonu?"

Následoval překvapený, radostný šepot. Někdo nadšeně vykřikl: "Gre-gu! Jak se daří?"

"Daří se všecko," vypálil okamžitě Stillson. "A co vy, jak se máte?"

Rozptýlený potlesk se rychle změnil v bouřlivé ovace.

"Dobře, dobře," překřičel je Greg. Spěšně kráčel uličkou k pódiu a cestou potřásal návštěvníkům rukama.

Johnny ho sledoval ze své pozorovatelný. Stillson měl na sobě těžký kabát ze surové kůže s beraním límcem a stavařskou helmu pro dnešek vystřídala lyžařská vlněná čepice s jasně červenou bambulí. Na konci uličky se zastavil a zamával na několik přítomných novinářů. Zablíkal blesky a ovace zazněly znovu, až se střecha otřásala.

Najednou Johnny Smith pochopil, že teď - nebo nikdy.

Pocit, jež v něm vzbudil Greg Stillson na mítinku v Trimbullu, ho zavalil znovu, jenomže silněji a jasněji než kdy jindy. Zdálo se mu, že ve své bolavé, zmučené hlavě slyší dutý zvuk, jako by do sebe něco v jediném okamžiku s obrovskou silou narazilo. Možná to byl zvuk osudu. Bylo by příliš snadné otálet, nechat Stillsona vymluvit. Bylo by příliš snadné nechat ho upláchnout a pak tu sedět s hlavou v dlaních, čekat, až dav prořídne, až správce přijde rozebrat zvukovou aparaturu a zamést smetí, a celou tu dobu si namlouvat, že se to povede příští týden v jiném městě.

Ta chvíle nastala teď, právě teď, a každá lidská bytost na Zemi měla najednou životní zájem na tom, co se stane na téhle radnici v jednom zapadlém městečku.

Hlavou se mu neslo dunění, jako by se k sobě přibližovaly dva póly osudu.

Stillson stoupal po schodech na pódium. Za ním nikdo nešel. Tři muži v rozepnutých kabátech se opírali o stěnu na druhém konci sálu.

Johnny vstal.

6

To, co následovalo, jako by se odehrávalo ve zpomaleném filmu. Z dlouhého sezení mu zdřevěněly nohy. Kolena mu praštěla jako pokažené prskavky. Čas jako by se zastavil a potlesk pokračoval, i když se už otáčely hlavy a natahovaly krky; někdo vykřikl, avšak potlesk zněl dál, a ten kdosi vykřikl proto, že na ochozu stál nějaký člověk s puškou v ruce a něco takového přece už všichni viděli v televizi, byla to

klasická, přímo čítanková situace, jakou všichni znali. Svým způsobem to bylo stejně americké jako Báječný svět Walta Disneye. Politik a muž s puškou na vyvýšeném místě.

Greg Stillson k němu otočil hlavu a na jeho tlustém krku se objevily záhyby. Červená bambule na kulichu poskočila.

Johnny si zapřel pušku do ramene. Zdálo se, jako by se tam vznesla sama; ucítil jen lehký úder, jak mu dosedla hned vedle ramenního kloubu. Vzpomněl si, jak jako malý kluk střílel s otcem koroptve. Vyšli si i na vysokou, ale když na nějakou konečně narazili, Johnny nedokázal stisknout spoušť; přepadla ho tréma. Bylo to tajemství stejně ostudné jako onanie a on o tom nikdy nikomu nevyprávěl.

Ozval se další výkřik. Jedna z babiček si přitiskla dlaň na ústa a Johnny si všiml umělého ovoce na široké krepě jejího černého klobouku. Otáčely se k němu obličejy jako velké bílé nuly. Otevřená ústa, malé černé nuly. Chlapeček v oteplovací kombinéze na něj ukazoval prstem. Matka se ho pokoušela chránit vlastním tělem. Najednou se v mířidlech objevil Stillson a Johnny si vzpomněl, že musí pušku napřed odjistit. Muži v kabátech na druhé straně si šátrali pod saky a Sonny Elliman, jehož zelené oči náhle metaly blesky, křičel: "Zalehni! Gregu, zalehni!"

Jenže Stillson se díval nahoru na ochoz a jejich oči se na okamžik setkaly v dokonalém porozumění; Stillson uhnul teprve ve chvíli, kdy Johnny stiskl spoušť. Výstřel zaduněl sálem a kulka utrhla skoro celý roh pódia, kde odhalila holé světlé dřevo. Všude létaly třísky. Jedna z nich zasáhla mikrofon, načež se ozval další příšerný jekot zpětné vazby, jež zčistajasna skončila hlubokým, hrdelním bzukotem.

Johnny posunul do komory další náboj a vypálil znovu. Tentokrát kulka protrhla díru v zaprášeném koberci na pódium.

Zástup se dal do pohybu jako splašený dobytek. Všichni se hnali do prostřední uličky. Ti, co stáli úplně vzadu, utekli docela snadno, ovšem pak už dveře zablokoval chumel klnoucích a ječících mužů a žen. Z druhé strany síně zazněly pleskavé zvuky a najednou se přímo před Johnnyho očima rozprskl kus zábradlí. O vteřinu později mu cosi zahvízdalo kolem ucha. Pak ho nějaký neviditelný prst popadl za límec košile. Všichni tři svírali pistole, a protože Johnny stál nahoře na ochozu, měli palebné pole dokonalé volné - Johnny však pochyboval, že by je v opačném případě zajímali nějakí neviní přihlížející. Jedna za tří stařenek chytila Moochieho za paži. Vzlykala a chtěla se ho na něco zeptat. Odmrští ji a uchopil pistoli do obou rukou. Sál páchl střelným prachem. Od chvíle, kdy Johnny vstal, uběhlo sotva dvacet vteřin.

"Zalehni! Zalehni, Gregu!"

Stillson pořád stál na kraji pódia, jenom trochu nahrbený, a díval se nahoru. Johnny sklonil hlaveň pušky a na okamžik měl Stillsona přesně na mušce. Pak se mu do krku zaryla kulka z pistole a odhodila ho dozadu, takže jeho vlastní rána vyšla zbůhdarma do vzduchu. Okno na druhé straně síně se rozlétlo ve spršce zvonivých střepů. Zdola se ozvaly slabé výkřiky. Po rameni a po prsou mu stékala krev.

Krásně ti to jde, pomyslel si hystericky a znovu se opřel o zábradlí. Posunul do komory další náboj a opět zalícil. Stillson se dal na útěk. Seběhl po schodech z pódia a ještě jednou pohlédl na Johnnyho. Kolem spánku mu prosvíštěla další kulka. Krve jak z vola, napadlo ho. No tak. Ať to skončí. Ucpané dveře se uvolnily a lidé se začali hrnout ven. Od hlavně jedné z pistolí na druhém konci sálu odlétl obláček kouře, ozvala se rána a ten neviditelný prst, jenž ho před chvílí popadl za límec, mu nyní přejel po straně hlavy. Nezáleželo na tom. Šlo jen o to, dostat Stillsona. Znovu sklopil hlaveň.

Tentokrát ať to vyjde -

Stillson byl přes svou hřmotnou postavu dost hbitý. Mladá bruneta, již si Johnny povšiml už dříve, stála asi v polovině prostřední uličky a držela svého plačícího synka v náručí, jak se ho pořád ještě snažila krýt tělem. To, co nyní Stillson udělal, Johnnyho zaskočilo natolik, že málem upustil pušku. Vytrhl chlapce matce z rukou, otočil se k ochozu a držel hošika před sebou. Na mušce už tedy neměl Stillsona, ale malou zmltající se postavičku

(ta clona modrá clona žluté pruhy tygří pruhy)

v tmavomodré kombinéze s jasně žlutými nášivkami.

Johnnymu poklesla brada. Jistě, byl to Stillson. Tygr. Jenomže za clonou.

Co to má znamenat? zařval Johnny, jenže z hrdla se mu nevydrála ani hláska.

Matka tehdy zaječela, i když Johnny to už všechno slyšel někdy předtím. "Tommy! Vrať mi ho!"

TOMMY! VRAŤ MI HO, TY HAJZLE!"

Johnnyho hlavu zaplavovala temnota, nadouvala ji jako měchýř. Všechno se v ní pozvolna rozplývalo. Jediné světlé místo zůstávalo kolem mušky namířené přímo na hrud' té postavičky v modré kombinéze. Udělej to, proboha, musíš to udělat, jinak ti uteče -

A právě v tuto chvíli - snad za to mohl jen jeho rozostřený zrak - se modrá kombinéza začala rozpíjet, její barva pronikala do posledního jasného bodu před jeho očima a křiklavě žluté pruhy se roztékaly, až pohltily všechno.

(je za clonou, ano, za clonou, a co to znamená? je snad v bezpečí, nebo na něj jen nemůžu? co to jen) Někde pod ním probleskl teplý plamen. Jakási zasutá část Johnnyho duše v tom poznala fotografický blesk.

Stillson odstrčil ženu a s očima přimhouřenýma jako chladně kalkulující zločinec couval ke dveřím.

Zmítajícího se hošíka držel pevně za hrdlo a rozkrok.

Nemůžu. Bože, odpusť mi, tohle nemůžu.

Tehdy jej zasáhly další dvě kulky, jedna vysoko do prsou, až ho odmrštila ke zdi, druhá do levé části břicha, čímž ho vrhla zpátky na zábradlí ochozu. Matně si uvědomoval, že upustil pušku. Dopadla na podlahu ochozu a zblízka vypálila do zdi. Pak už se jeho stehna přehoupala přes zábradlíčko a padal dolů. Sál se mu dvakrát otočil před očima a následoval hrozný rachot, jak dopadl přímo na lavice, přičemž si přerazil páteř a obě nohy.

Otevřel ústa, aby zakřičel, ale vydral se mu z nich jen proud krve. Ležel mezi polámanými lavicemi a říkal si: Je po všem. Zkazil jsem to. Je to v háji.

Dotýkaly se ho něčí ruce, nijak laskavě. Obracely ho. Byl tu Elliman, Moochie i ten třetí chlap. To Elliman ho obrátil tváří nahoru.

Přistoupil k nim Stillson a odstrčil Moochieho stranou.

"Na něj se vykašlete," nařídil. "Najděte toho mizeru, co mě vyfotil. Ten fot'ák mu rozšlape."

Moochie a ten třetí chlapík odešli. Někde blízko křičela tmavovlasá žena: "...za děckem, schovával se za děckem, všude to povím..."

"Umlč ji, Sonny," kázal Stillson.

"Jasně," odpověděl Sonny a zmizel.

Stillson poklekl vedle Johnnyho. "Známe se odněkud, člověče? Nemá cenu lhát. Máš to odbytý."

Johnny zašeptal: "Poznali jsme se."

"Tehdy v Trimbullu, že jo?"

Johnny přikývl.

Stillson najednou vstal a Johnny ho z posledního zbytku sil chytil za kotník. Trvalo to jen jedinou vteřinu; Stillson se mu snadno vytrhl. To však stačilo.

Všechno bylo jinak.

Lidé se strkali blíž k němu, avšak on z nich viděl jen nohy, žádné tváře. Na tom nesešlo. Všechno bylo jinak.

Z očí mu vyhrkly slzy. Když se teď Stillsona dotkl, bylo to, jako by se dotýkal prázdna. Vybité baterie. Padlého smrku. Opuštěného domu. Prázdné knihovny. Láhve od vína zralé pro svíčku.

Uplývání, vzdalování. Nohy kolem něj ztrácely obrysy, rozmazávaly se. Slyšel jejich hlasy, vzrušený hovor, jen slova ne. Pouze jejich zvuk, a dokonce i ten slábl a splýval s vysokým, příjemným šuměním.

Ohlédl se přes rameno a spatřil chodbu, z níž se před dávnými časy vynořil. Vyšel z té chodby sem, do jasu tohoto lůna. Jenomže tehdy ještě žila jeho matka a byl u toho i jeho otec, volal na něj jménem, dokud se k nim nevrátil. Teď nezbývalo než jít zpátky. Teď to bylo jediné možné řešení.

Zvládl jsem to. Nějak jsem to zvládl. Nevím jak, ale podařilo se mi to.

Nechal se unášet do té chodby s tmavými chromovanými stěnami; nevěděl, jestli ho na jejím konci něco čeká, a smířoval se s tím, že mu to ukáže teprve čas. Příjemný šum hlasů slábl. Mlhavý jas potemněl.

Ovšem on - Johnny Smith - zůstával nedotčený.

Vejdi do té chodby, pomyslel si. A bude dobře.

Napadlo ho, že až se do té chodby dostane, bude zase moci chodit.

ČÁST III

Zápisky z mrtvé zóny

1

Portsmouth, N.H.

23. ledna 1979

Milý tati,

tenhle dopis píšu hrozně nerad a budu se snažit, aby byl co nejkratší. Až ho dostaneš, počítám, že už nejspíš budu mrtvý. Stala se mi strašná věc a teď mám pocit, že to celé začalo dávno před tou nehodou a komatem. Samozřejmě víš o tom mém jasnovidectví a možná si vzpomínáš, jak máma na smrtelné posteli ještě přísahala, že to tak pro mne naplánoval Bůh, že Bůh má pro mne nějaký úkol. Prosila mě, abych před tím neuhýbal, a já jí slíbil, že udělám, co bude třeba - tehdy jsem to nemyslel vážně, jenom jsem ji chtěl uklidnit. Dnes se mi zdá, že měla přece jenom pravdu, i když takovým zvláštním způsobem. Ani teď ještě v Boha tak docela nevěřím, ne jako v nějakou skutečnou bytost, která nám plánuje život a dává nám úkoly jako nějakým skautíkům, co si mají vysloužit bobříky. Stejně tak ovšem nevěřím, že to, co se mi stalo, je naprostá náhoda.

Víš, tati, v létě roku 1976 jsem šel na předvolební mítink Grega Stillsona v Trimbullu, to je ve třetím volebním obvodu Nového Hampshiru. Jak si možná vzpomínáš, tehdy kandidoval poprvé. Když si vykračoval k pódiu, potřásl si rukama se spoustou lidí a jedním z nich jsem byl já. Teď se dostáváme k tomu, čemu asi těžko uvěříš, i když jsi ty moje schopnosti zažil v akci. Přišlo na mne jedno z těch mých "osvícení", jenomže tohle nebylo žádné osvícení, tati. Bylo to hotové vidění, ať už v biblickém smyslu nebo v nějakém podobném. Kupodivu nebylo tak jasné jako ty moje ostatní "záblesky" - všechno zakrývala taková divná modrá clona, jakou jsem nikdy předtím neviděl -, ale bylo to strašně silné. Viděl jsem Grega Stillsona jako prezidenta Spojených států. Nevím, za jak dlouho, vím jenom, že mu zatím vypadaly vlasy. Řekl bych, že tak za čtrnáct, možná za osmnáct let. Já ostatně dokážu jen vidět, ne to rozebírat, a v tomhle případě bylo všechno navíc zakryté tou zvláštní modrou clonou, ovšem docela to stačilo. Jestliže se Stillson stane prezidentem, ještě zhorší mezinárodní situaci, která bude dost špatná i bez něj. Jestliže se Stillson stane prezidentem, rozpoutá nakonec celosvětovou nukleární válku. Myslím, že tahle válka bude mít kořeny někdy v Jižní Africe. A taky myslím, že v téhle válce na sebe nebudou házet atomové bomby jen dva nebo tři národy, ale třeba hned dvacet - a k tomu ještě teroristické skupiny.

Tati, já vím, že to zní šíleně. Mně to tak aspoň připadá. Já o tom ovšem vůbec nepochybuji necítím žádnou potřebu ohlížet se přes rameno a zkusit z toho ve zpětném pohledu udělat něco méně reálného, méně naléhavého. Nikdo nikdy nepochopil - ani ty -, že jsem od Chatsworthů neutekl kvůli tomu požáru v restauraci. Nejspíš jsem utíkal před Gregem Stillsonem a tou věcí, kterou mám udělat. Jako když se Eliáš ukrýval v jeskyni, nebo jako když Jonáš skončil v břiše velryby. Víš, říkal jsem si, že prostě počkám a uvidím. Počkám a uvidím, až se skutečně objeví nějaké náznaky té děsivé budoucnosti. A možná bych čekal dodnes, jenže loni na podzim mne začala hlava bolet čím dál víc a pak došlo k té nepříjemnosti u cestářů, co jsem s nimi dělal. Náš předák Keith Strang by si nejspíš vzpomněl, že...

2

Výňatek ze zápisu z jednání tzv. "Stillsonovy komise" za předsednictví senátora Williama Cohena za stát Maine.

Výslech vede pan Norman D. Verizer, hlavní právní poradce komise. Svědčí pan Keith Strang, bytem na Desert Boulevard 1421, Phoenix, Arizona.

Datum výslechu: 17. srpna 1979.

Verizer: V té době byl John Smith zaměstnán u městských komunikací ve Phoenixu, že?

Strang: Ano, pane, to byl.

V.: Bylo to začátkem prosince 1978.

S.: Ano, pane.

V.: A stalo se 7. prosince něco zvláštního, na co si vzpomínáte? Něco, co by se týkalo Johna Smithe?

S.: Ano, pane. Stalo.

V.: Povězte o tom výboru, pokud můžete.

S.: Víte, musel jsem se vrátit do garáží pro dva čtyřicetigalonový sudy s oranžovou barvou. Zrovna jsme malovali čáry, víte. Johnny - teda Johnny Smith byl toho dne na Rosemont Avenue, dělal tam lajny. No a já jsem se tam vrátil asi ve čtvrt na pět - teda tři čtvrtě hodiny před koncem šichty - a Herman Joellyn, co jste s ním už mluvili, za mnou přišel a přej: "Měl by ses mrknout na Johnnyho, Keithi. Něco se s ním děje. Chtěl jsem s ním promluvit, a on jako by neslyšel. Málem mě přejel. Měl bys ho postavit do latě." Takhle mi to říkal. No a já na to: "Co s ním má jako bejt, Hermie?" A Hermie povídá: "Koukni se sám, podle mě mu muselo přeskočit." Tak jsem se rozjel po ulici, napřed bylo všecko v pořádku, a pak najednou - pane jo!

V.: Co jste viděl?

S.: Myslíte, než jsem viděl Johnnyho.

V.: Ano, přesně tak.

S.: Ta čára, co maloval, najednou začala jít do háje. Napřed jenom trochu - tu a tam nějaký oblouček - prostě nebyla úplně rovná, víte. A Johnny vždycky dělal čáry nejlíp z celý party. Pak to už bylo dost děsný. Ta lajna mu lítala přes celou silnici v takovejch divnejch klikyhácích. Někde to vypadalo, jako by chvíli jezdil dokola. A celejch sto metrů to maloval přímo na krajnici.

V.: Co jste udělal?

S.: Zastavil jsem ho. Teda, nakonec se mi podařilo ho zastavit. Zařadil jsem se rovnou vedle tý jeho mašiny a začal na něj křičet. Volal jsem na něj nejmíň šestkrát. Vypadalo to, že vůbec neslyší. Pak to stočil rovnou na mě a pořádně mi nabořil aut'ák. Majetek dálničního oddělení, víte. Tak jsem se opřel do houkačky a znovu na něj zařval, a tentokrát už mě nejspíš vnímal. Hodil tam neutrál a podíval se na mě. Zeptal jsem se ho, co to jako proboha vyvádí.

V.: Jak vám odpověděl?

S.: Řekl mi ahoj. Nic víc. "Ahoj, Keithi." Jako by se nechumelilo.

V.: A vy...?

S.: No byl jsem pěkně naštvanej. Moh jsem vyletět z kůže. A Johnny si tam jen tak stojí, rozhlíží se kolem a drží se mašiny, jako by se bál, že upadne. To mi taky došlo, jak špatně vypadá. On byl vždycky hubenej jak lunt, víte, jenomže teďkon byl bílej jako stěna a koutek pusy mu tak nějak... víte... visel dolů. Napřed jako by vůbec nechápal, co říkám. Pak se podíval a viděl, jak je ta čára - přes celou silnici.

V.: Co na to řekl?

S.: Že je mu to líto. Potom se tak nějak -já nevím - zapotácel a položil si ruku na čelo. Zeptal jsem se ho, co mu je, a on povídal... samý zmatený věci. Nedávalo to vůbec žádný smysl.

Cohen: Pane Strangu, tento výbor by zcela mimořádně zajímalo cokoli, co pan Smith řekl a co by mohlo vnést do této záležitosti nějaké světlo. Vzpomínáte si, co říkal?

S.: No, napřed povídal, že se nic neděje, jenom to páchne jako pneumatiky. Zapálený pneumatiky. Potom říkal: "Ta baterie vybuchne, když ho budeš chtít nahodit." A něco jako: "Mám na prsou brambory a obě rádia jsou na slunci. Takže všechno zpátky na stromy." Víc si nepamatuju. Jak říkám, bylo to celý úplně ujetý.

V.: Co se stalo pak?

S.: Začal se kácet. Tak jsem ho chytil za rameno a on se pustil tou rukou, co se s ní držel za hlavu. Když ji dal pryč, viděl jsem, že má pravý oko plný krve. Potom omdlel.

V.: Ale předtím, než omdlel, přece něco řekl, vidíte?

S.: Ano, pane, to řekl.

V.: Co to bylo?

S.: Povídal: "O Stillsona se postaráme později, tati, teď je v mrtvé zóně."

V.: Jste si jist, že řekl právě tohle?

S.: Ano, pane. Nikdy na to nezapomenu.

3

...a když jsem se probudil, ležel jsem v kůlně na náradí na začátku Rosemont Drive. Keith říkal, že bych měl okamžitě jít za doktorem, a dokud to neudělám, že se nesmím vrátit do práce. Měl jsem strach, tati, i když nejspíš ne kvůli tomu, co si myslel Keith. Každopádně jsem si domluvil schůzku s jedním neurologem, co se mi o něm zmínil Sam Weizak, když mi začátkem listopadu psal. Víš, napsal jsem Samovi, že se bojím řídit auto, protože se mi stává, že začnu vidět dvakrát. Sam mi hned odepsal, že mám zajít za tím doktorem Vannem - ty moje příznaky mu dělají starosti, ale že mi nechce dělat diagnózu na dálku.

Nešel jsem tam hned. Mám dojem, že člověka může hodně dostat to, co si myslí, a já jsem si myslel - ještě před tou věcí s tím natíráním pruhů -, že je to jenom přechodná fáze, že to odezní samo od sebe. Nejspíš jsem ani nechtěl pomyslet na tu druhou možnost. Ovšem ta záležitost v práci, to byl vrchol, takže jsem tam šel, protože jsem začínal mít strach - nejen o sebe, když si vezmeš, co jsem věděl.

Šel jsem tedy za doktorem Vannem, on mi udělal testy a pak mi nalil čistého vína. Ukázalo se, že nemám zdaleka tolik času, jak jsem si myslel, protože...

4

Výňatek ze zápisu z jednání tzv. "Stillsonovy komise" za předsednictví senátora Williama Cohena za stát Maine. Výslech vede pan Norman D. Verizer, hlavní právní poradce komise. Svědčí dr. Quentin M. Vann, bydlištěm na Parkland Drive 17, Phoenix, Arizona.

Datum výslechu: 22. srpna 1979.

Verizer: Když jste provedl testy a stanovil diagnózu, sešel jste se s Johnem Smithem ve své ordinaci, že?

Vann: Ano. Byla to nepříjemná schůzka. Takové schůzky jsou vždycky nepříjemné.

Ve: Můžete nám v hrubých rysech povědět, co se mezi vámi odehrálo?

Va: Ano. Myslím, že za těchto mimořádných okolností není třeba brát tak velký ohled na lékařské tajemství. Napřed jsem Smithovi zdůraznil, že má za sebou nesmírně děsivý zážitek. Přisvědčil. Právě oko měl silně podlité krví, ale už vypadalo podstatně lépe. Praskla mu v něm drobná kapilára. Když dovolíte, ukázal bych vám to tady na obrázku...

(Redakčně kráceno) Ve: A když jste to Smithovi vysvětlil?

Va: Zeptal se mě, co to pro něj znamená suma sumárum. Přesně takhle to řekl: "suma sumárum". Dost na mne zapůsobilo, jak je klidný a statečný.

Ve: A co to pro něj znamenalo suma sumárum, doktore Vanne?

Va: Prosím? Myslel jsem, že to už je každému jasné. John Smith měl v temenním laloku silně vyvinutý mozkový nádor.

(Rozruch mezi diváky; krátká přestávka)

Ve: Doktore, omlouvám se za to vyrušení. Rád bych divákům připomněl, že tento výbor právě zasedá a že jde o vyšetřující orgán, nikoli o kabaret. Buď tady bude pořádek, nebo nechám vyklidit síň.

Va: To je v pořádku, pane Verizere.

Ve: Děkuji, doktore. Můžete výboru sdělit, jak Smith tuto zprávu přijal?

Va: Byl klidný. Až pozoruhodně klidný. Myslím, že si sám v duchu stanovil diagnózu, která s tou mojí náhodou souhlasila. Stejně se mi však přiznal, že má velký strach. A chtěl vědět, kolik života mu ještě zbývá.

Ve: Co jste mu odpověděl?

Va: Odpověděl jsem, že v tuto chvíli je taková otázka bezpředmětná, protože ještě zbývají různé možnosti. Vysvětlil jsem mu, že bude muset jít na operaci. Tady bych chtěl podotknout, že jsem tehdy neměl ani ponětí o jeho komatu a jeho pozoruhodném - vlastně skoro zázračném - zotavení.

Ve: Jak na to reagoval?

Va: Prohlásil, že na žádnou operaci nepůjde. Mluvil klidně, ale velmi rozhodně. Žádná operace. Řekl jsem mu, že doufám, že to ještě zváží, protože odmítnout takovou operaci by znamenalo podepsat si rozsudek smrti.

Ve: Reagoval na to Smith nějak?

Va: Požádal mne, abych se pokusil odhadnout, jak dlouho ještě vydrží naživu bez operace.

Ve: Pověděl jste mu to?

Va: Ano, sdělil jsem mu hrubý odhad. Vyložil jsem mu, že nádory rostou velmi nepravidelně a že jsem poznal pacienty, jejichž nádory se vůbec nezměnily po celé dva roky, ovšem takové případy jsou hodně vzácné. Řekl jsem mu, že bez operace může mít před sebou osm až dvacet měsíců života.

Ve: A on operaci přesto odmítl, ano?

Va: Ano, přesně tak.

Ve: Stalo se něco nezvyklého, když Smith odcházel?

Va: Něco mimořádně nezvyklého.

Ve: Povězte o tom výboru, pokud můžete.

Va: Položil jsem mu ruku na rameno, nejspíš jsem se ho tehdy snažil zadržet. Víte, nechtěl jsem ho za těch okolností nechat jen tak odejít. A tehdy jsem z něj ucítil něco divného... bylo to jako rána elektrickým proudem, jenomže zároveň mne to tak nějak oslabovalo, vysávalo. Jako by ze mne něco čerpal. Jistě, tohle je značně subjektivní popis, ovšem od člověka vyškoleného v profesionálním pozorování. Mohu vás ujistit, že to nebylo příjemné. Odtáhl jsem se od něj... a on mi řekl, abych zavolal své ženě, protože Jahoda si ublížil.

Ve: Jahoda?

Va: Ano, právě tak to povídal. Bratr mé manželky... jmenuje se Jehuda Richards. Když byl můj nejmladší syn ještě malý, vždycky mu říkal strýček Jahoda. Mimochodem, na tu asociaci jsme přišli až o hodně později. Toho večera jsem navrhl své ženě, aby bratrovi zavolala. Můj švagr žije v Coose Lake ve státě New York.

Ve: Zavolala mu?

Va: Ano. Hezky si popovídali.

Ve: A pan Richards - váš švagr - byl v pořádku?

Va: Ano, naprosto. Jenže následující týden spadl ze žebříku, když natíral dům, a zlomil si páteř.

Ve: Doktore Vanne, myslíte si, že o tom John Smith věděl? Myslíte, že díky jakési schopnosti prekognice poznal, co se stane bratrovi vaší ženy?

Va: Nevím. Ale myslím... myslím, že to tak mohlo být.

Ve: Děkuji vám, doktore.

Va: Mohu říct ještě jednu věc?

Ve: Samozřejmě.

Va: Jestliže skutečně trpěl tímhle prokletím - ano, podle mne je to prokletí -, pak jenom doufám, že se Bůh smiluje nad jeho nešťastnou duší.

5

...a já vím, tati, že lidé budou tvrdit, že jsem to udělal jen kvůli tomu nádoru, ale prosím ti, nevěř jim. Není to pravda. Ten nádor znamená jen to, že mne ta nehoda konečně dostala, ta nehoda, která jako by pro mne trvala věčně. Nádor mám právě v té části mozku, co se mi při havárii poškodila, zrovna tam, kde jsem si nejspíš narazil hlavu, když jsem byl ještě malý a upadl jsem jednou při bruslení. Tehdy jsem měl první "vidění", i když se už tak docela nepamatuji, co to bylo. A další jsem měl těsně před tou nehodou na pouti v Esty. Zeptej se na to Sáry: jistě se ještě pamatuje. Ten nádor mám v části hlavy, které jsem vždycky říkal "mrtvá zóna". A nakonec se ukázalo, že je to pravda, co? Hořká pravda. Bůh... osud... prozřetelnost... říkej tomu jak chceš, stejně to vždycky natáhne tu svou pevnou a neúprosnou ruku a vrátí misky vah zpátky do rovnováhy. Možná jsem měl zemřít při té havárii nebo ještě dřív, tehdy při bruslení. A věřím, že až dokončím to, co musím dokončit, budou misky vah zase v dokonalé rovnováze.

Tati, mám Tě rád. Kromě té představy, že puška je jedinou cestou z té slepé uličky, do níž jsem se dostal, je nejhorší vědomí, že Tě tu nechám, abys nesl všechnu zármutek a nenávist těch, co nemají žádný důvod se domnívat, že Stillson není dobrý a spravedlivý člověk...

6

Výňatek ze zápisu z jednání tzv. "Stillsonovy komise" za předsednictví senátora Williama Cohena za stát

Maine. Výslech vede pan Abert Renfrew, zastupující právní poradce komise. Svědčí dr. Samuel Weizak, bydlištěm v Harlow Court 26, Bangor, Maine.

Datum výslechu: 23. srpen 1979

Renfrew: Doktore Weizaku, pomalu se blíží čas dalšího odročení a já bych vám jménem výboru chtěl poděkovat za poslední čtyři hodiny, během nichž jste nám poskytl své vyčerpávající svědectví. Velmi jste přispěl k celkovému osvětlení situace.

Weizak: Rádo se stalo.

R: Mám pro vás ještě poslední otázku, doktore Weizaku, která má podle mne naprosto největší důležitost. Týká se problému, jež John Smith sám zmínil ve svém dopise otci, jak je uveden mezi důkazními materiály. Ten problém...

W: Ne.

R: Promiňte?

W: Chcete se mne zeptat, jestli toho dne v Novém Hampshiru rozhodl o střelbě Johnnyho nádor, nemám pravdu?

R: V jistém smyslu...

W: Odpověď zní ne. Johnny Smith zůstal až do konce svého života rozumnou, uvažující lidskou bytostí. Je to vidět z dopisu, který napsal otci, stejně jako z dopisu Sáře Hazlettové. Ten člověk měl strašnou, skoro božskou moc - nebo snad prokletí, jak to nazval můj kolega doktor Vann -, jenže nebyl ani duševně nemocný, ani nejednal pod dojmem bludů vyvolaných nitrolebním tlakem, pokud by něco takového bylo vůbec možné.

R: Není přece pravda, že Charles Witman, takzvaný "Texaský ostřelovač", měl...

W: Ano, ano, měl nádor. Totéž platilo o pilotovi letadla Eastern Airlines, co se před lety zřítilo na Floridě. Nikdo se ani nepokoušel naznačit, že by nádor byl rozhodujícím faktorem aspoň v jednom z těchto případů. Rád bych zdůraznil, že jiní nechvalně proslulí vrazi - třeba Richard Speck, takzvaný "Samův syn", nebo Adolf Hitler - vůbec nepotřebovali mozkový nádor k tomu, aby začali pobíjet lidi. Nebo Frank Dodd, vrah, jehož Johnny sám odhalil v Castle Rocku. Bez ohledu na to, jak pochybeným shledá tento výbor Johnnyho skutek, byl to skutek duševně zdravého člověka. Možná cítil silnou duševní bolest... ovšem jinak byl zcela při smyslech.

7

... a především nevěř, že jsem to udělal, aniž jsem se předtím dlouho a úporně rozmýšlel. Kdybych tím, že ho zabiji, zajistil lidstvu další čtyři roky, dva roky, třeba jen osm měsíců, aby se mohlo vzpamatovat, stejně by to stálo za to. Je to špatné, ale nakonec to může dopadnout dobře. Nevím. Jenom si už dál nechci hrát na Hamleta. Já vím, jak je Stillson nebezpečný. Tati, mám Tě moc rád. Věř tomu.

Tvůj syn Johnny

8

Výňatek ze zápisu z jednání tzv. "Stillsonovy komise" za předsednictví senátora Williama Cohena za stát Maine. Výslech vede pan Abert Renfrew, zastupující právní poradce komise. Svědčí pan Stuart Clawson, bydlištěm na Blackstrap Road, Jackson, Nový Hampshire.

Renfrew: Říkáte tedy, že jste si fotoaparát vzal jen náhodou, pane Clawsoně?

Clawson: Jo! Napadlo mě to, zrovna když jsem vycházel ze dveří. Málem jsem tam tehdy ani nešel, i když mám Grega Stillsona rád - tedy, měl jsem ho rád předtím. Na radnici se mi totiž moc nechtělo, víte?

R: Kvůli té nepovedené řidičské zkoušce.

C: Přesně. Dost mě naštválo, že jsem neudělal ten test. Jenže nakonec jsem si řekl, kašlu na to. A udělal jsem ten obrázek. Páni! Povedlo se mi to. Počítám, že z té fotky vytřískám jmění. Jako to vztyčování vlajky na Iwodžimě.

R: Doufám, mladíku, že si nemyslíte, že to celé bylo připraveno jen pro vás.

C: Kdepak! Vůbec ne! Jenom jsem myslel... totiž... já nevím, co jsem myslel. Ale seběhlo se mi to rovnou před nosem a... já vážně nevím. Kristepane, prostě jsem byl rád, že jsem si ten foťák vzal, nic

víc.

R: Vyfotografoval jste tedy, jak Stillson popadl to dítě?

C: Marta Robesona, ano, pane.

R: A toto je zvětšenina vašeho snímku?

C: To je můj obrázek, ano.

R: A co se stalo, když jste ten snímek pořídil?

C: Hned se na mě vrhly dvě ty gorily. A prej: "Dej nám ten foťák, kluku. Naval ho sem." Do p- no, takový věci.

R: A vy jste utekl.

C: Jestli jsem utekl? Pane, já se hnál, jako by mi za patama hořelo. Honilimě skoro až k městskéjm garážím. Jeden z nich mě málem dostal, jenomže uklouzl na ledu a praštil sebou.

Cohen: Mladíku, rád bych vás upozornil, že jste na útěku před těmi násilníky zřejmě vyhrál nejvýznamnější závod v běhu ve svém životě.

C: Děkuji, pane. To, co Stillson tenkrát udělal... možná byste u toho museli bejt, ale... držet před sebou malý děcko, to je fakt hnusný. Vsadím se, že lidi z Novýho Hampshire by dneska toho chlapa nechtěli ani za antouška. Ani za...

R: Děkuji vám, pane Clawson. Svědek může odejít.

9

Byl zase říjen. Sára se téhle cestě dlouho vyhýbala, jenže teď nastala doba, kdy ji už nemohla odkládat. Cítila to někde v hloubi duše. Obě děti nechala v péči paní Ablanapové - teď už měli doma hospodyně a dvě auta místo jediného červeného pinta; Walt bral skoro třicet tisíc dolarů ročně - a rozjela se uprostřed ohnivého podzimu sama do Pownalu.

Zastavila na hezké venkovské silničce, vystoupila a přešla přes silnici ke hřbitovu na druhé straně. Malá otlučená cedulka na kamenném sloupku hlásala, že toto místo se jmenuje V Břízách. Hřbitov obklopovala nepravidelná kamenná hradba a prostranství za ní bylo pečlivě udržované. Po oslavách před pěti měsíci tu zbylo pár vybledlých vlaječek. Zanedlouho je přikryje sníh.

Kráčela pomalu, nespěchala, a lehký větřík si pohrával s lemlem její tmavozelené sukně. Tady ležely celé generace Bowdenů, tamhle rodina Marstenových a zde, kolem velkého mramorového pomníku, Pillsburyové, jejichž historie sahala až do roku 1750.

A poblíž zadní zdi našla relativně nový náhrobní kámen, na němž stálo prosté John Smith. Sára poklekla vedle něj a po chvilce váhání se ho dotkla. Špičkami prstů letmo přejela po nablýskaném povrchu.

23. ledna 1979

Milá Sáro,

právě jsem napsal velmi důležitý dopis otci; trvalo mi to skoro hodinu a půl. Nemám už tolik sil, abych to celé opakoval, a proto Ti navrhuji, abys mu zavolala, sotva tenhle dopis dostaneš. Udělej to hned, Sáro, než budeš číst zbytek...

Takže teď už pravděpodobně víš všechno. Jenom jsem Ti chtěl říct, že jsem poslední dobou hodně přemýšlel o naší schůzce na pouti v Esty. Kdybych měl hádat, které dvě věci si z toho večera pamatuješ nejvíc, řekl bych, že to, jak jsem vyhrával na kole štěstí (vzpomínáš na toho kluka, jak pořád opakoval: "Budu rád, když to ten chlap dostane pořádně sežrat."?), a tu masku, co jsem si ji nasadil, abych Tě postrašil. Měl to být báječný vtíp, jenže Ty ses naštvála a celá naše schůzka šla málem do háje. Kdyby se tak stalo, možná bych dneska nebyl tady a ten taxikář ještě mohl žít. Ovšem také je možné, že se v naší budoucnosti nikdy nic významného nezmění a že bych musel stejnou hořkou pilulku spolknout o týden, o měsíc nebo o rok později.

Takže jsme to riskli a padlo nám číslo banku - počítám, že dvojitá nula. Chtěl bych jen, Sáro, abys věděla, že na Tebe myslím. Nikdo jiný pro mne doopravdy neexistoval a ten večer byl náš nejlepší...

"Ahoj, Johnny," zašeptala a vítr se pomalu procházel mezi stromy v podzimních plamenech; po modré obloze přelétl červený list a zlehka jí dosedl do vlasů, aniž si toho všimla. "Jsem tady. Konečně jsem přišla."

Mělo by jí připadat divné, že tady takhle mluví; s mrtvými na hřbitově rozmlouvají přece jen šílenci, prohlásila by kdysi. Jenže teď jí zaskočil tak silný a neodbytný pocit, až ji rozbolelo v krku a musela sepnout ruce. Nakonec možná bylo dobře na něj mluvit: koneckonců, trvalo to devět let a nyní to teprve definitivně končilo. Teď už bude jen Walt a děti a úsměvy ze židle za manželovým řečnickým pultem, nekonečné úsměvy z pozadí a občas nějaký ten článek v nedělní příloze, pokud se Walt v politice vyšvihne tak, jak sám s klidem předpokládal. Budoucnost jí přinese každým rokem novou dávku stříbra ve vlasech, nutnost nosit podprsenku a pečlivější líčení; budoucnost je ve znamení hodin gymnastiky v YWCA v Bangoru, nákupy a odvážení Dennyho do první třídy a Janis do mateřské školky, budoucnost má podobu silvestrovských večírků a komických klobouků, zatímco její život vstoupí do toho nepředstavitelného desetiletí osmdesátých let a do podivného, skoro nečekaného stadia, jemuž se říká střední věk.

Ve své budoucnosti už neviděla žádné venkovské pouti.

Objevily se první horké slzy. "Ach, Johnny," vydechla. "Všechno mělo být jinak, vid'?" Takhle to nemělo skončit."

Sklopila hlavu a usilovně stahovala krk - marně. Stejně se z ní vydraly vzlyky a jasné slunce ji zalilo svými odraženými paprsky. Teplý vítr vonící indiánským létem ji studil na tvářích jako únorová vichřice.

"To není fér!" vykřikla do ticha BOWDENŮ, MARSTENSOVÝCH a PILLSBURYU, toho mrtvého shromáždění posluchačů, jež nemohlo dosvědčit nic krom toho, že život je krátký a smrt je smrt. "Bože, to není fér!"

A tehdy se ta ruka dotkla jejího krku.

...a ten večer byl náš nejlepší, i když ještě dnes je pro mne někdy těžké uvěřit, že se vůbec někdy psal rok 1970, že se bouřili studenti a Nixon byl prezidentem, že nebyly kapesní kalkulačky a domácí videorekordéry, že nebyl žádný Bruce Springsteen, ani punkové kapely. A jindy se mi zase zdá, že mám tu dobu na dosah ruky, že se jí skoro mohu dotknout, že sotva bych Tě objal kolem ramen, dotkl se Tvé tváře nebo krku, mohl bych Tě odnést s sebou do jiné budoucnosti, kde by nebyla žádná bolest, tma, ani těžká rozhodnutí.

Inu, všichni děláme, co umíme, takže to musí být dobré... a pokud to není dobré, stejně to musí stačit. Jenom doufám, že o mně budeš smýšlet co nejlépe, Sáro. Přeji Ti všechno nejlepší, s láskou Tvůj Johnny

Trhaně se nadechla, napřímila se a vykulila oči. "Johnny... ?" Zmizelo to.

Ať to bylo cokoli, zmizelo to. Vstala, ohlédla se a samozřejmě nespatriła nic. Přesto ho viděla, jak tam stojí s rukama v kapsách, s úsměvem na tom svém spíše příjemném než hezkém obličejí, a pohodlně se opírá o nějaký pomník, kamenný sloupek nebo snad strom zrudlý uhasínajícími plameny podzimu. To nic, Sáro - pořád ještě šňupeš ten kokain?

Nebyl tu nikdo, jenom Johnny; někde blízko, možná dokonce všude kolem.

Všichni děláme, co umíme, takže to musí být dobré... a pokud to není dobré, stejně to musí stačit. Nic se nikdy neztratí, Sáro. Nic, co by se nedalo zas najít.

"Pořád ten samý Johnny," zašeptala, vyšla ze hřbitova a zamířila přes silnici. Ještě se na okamžik zastavila a ohlédla se. Teplý říjnový vítr vál v mocných poryvech a svět jako by tonul ve střídajících se plochách světla a stínu. Stromy tajuplně šustily.

Sára nasedla do auta a odjela.

MRTVÁ ZÓNA

Stephen King

Z anglického originálu The Dead Zone,
vydaného nakladatelstvím Viking, New York
přeložil Tomáš Hrách
Redigoval Viktor Janiš
Grafická úprava obálky Václav Rytina

Vydalo nakladatelství
BETA - Dobrovský
(Praha 4, Květnového vítězství 332)
PRAHA 1999

Sazba a grafická úprava: Jan Poláček, SF SOFT
Tisk UEBERREUTER PRINT, s. r. o., Pohořelice

Vydání první

??

??

??

??

6